

คู่มือ

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การอนุญาตไม้และของป่า

กลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่า

กองการอนุญาต กรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๑

คำอนุญาต

ของอธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต กรมป่าไม้ มีความประสงค์ขอนำระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่าไปจัดพิมพ์เป็นเล่มเพื่อให้ข้าราชการนำไปใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติราชการตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการชี้แจงประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนที่สนใจ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รัฐจะต้องให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะของส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ

กรมป่าไม้ พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้เป็นประโยชน์แก่ทางเจ้าหน้าที่ป่าไม้และประชาชนเป็นอย่างยิ่ง จึงอนุมัติให้กองการอนุญาต นำระเบียบและคำสั่งดังกล่าวจัดพิมพ์ได้ตามความประสงค์

(นายสมชัย เพียรสถาพร)
อธิบดีกรมป่าไม้

คำนำ

งานด้านอนุญาตไม้และของป่า เป็นงานที่กรมป่าไม้ให้บริการแก่ประชาชน โดยมีพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กฎกระทรวง ข้อกำหนด นโยบายการป่าไม้ ประกาศกรมป่าไม้และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับควบคุม กำกับและตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ขออนุญาตให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการอนุญาตให้ถูกต้อง ประกอบกับงานการอนุญาตไม้และของป่าของกรมป่าไม้มีมานานแล้วตั้งแต่สถาปนากรมป่าไม้เป็นต้นมา ทำให้มีการออกกฎระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์แต่ละยุคสมัยเป็นจำนวนมากและยุคหลังสุดจากการปฏิรูประบบราชการในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นเหตุทำให้กรมป่าไม้ต้องปรับปรุงโครงสร้างใหม่และมีระเบียบ ออกใหม่มากมาย เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้าง ดังนั้น กรมป่าไม้โดยกลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่ากองการอนุญาต จึงได้หยิบยกเอาระเบียบกรมป่าไม้เท่าที่จำเป็นต้องใช้ปฏิบัติในปัจจุบันมารวบรวมให้เป็นหมวดเป็นหมู่เพื่อสะดวกในการใช้งาน ค้นคว้า อ้างอิง

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่านี้ กลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่า กองการอนุญาต กรมป่าไม้ ได้พยายามรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติต่างๆที่ใช้ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลได้ศึกษาหรือใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องต่อไป

กรมป่าไม้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตทำไม้หรือของป่า ประชาชนและผู้สนใจไม่มากนักน้อย หากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นใดที่เป็นประโยชน์โดยรวมกรุณาแจ้งให้ทราบด้วยจักขอบคุณยิ่ง

กรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖, ๒๐๙, ๒๑๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

สารบัญ

	หน้า
๑. สรุปขั้นตอนการอนุญาตและการตรวจสอบควบคุมการดำเนินงานด้านการอนุญาตไม้และของป่า	๑-๘
๒. กฎหมายและระเบียบว่าด้วยการอนุญาตไม้และของป่า ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	
พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗	
๒.๑ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	๙-๑๖
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม	
๒.๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	๑๗
พุทธศักราช ๒๔๘๔	
๒.๓ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	๑๘-๒๐
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม	
๒.๔ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	๒๑-๒๒
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม	
๒.๕ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	๒๓
พุทธศักราช ๒๔๘๔	
๒.๖ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติ	๒๔-๒๖
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	
๒.๗ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติ	๒๗-๒๘
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	
๒.๘ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ	๒๙-๓๑
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗	
๒.๙ ข้อกำหนด ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	๓๒-๓๓
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม	
๒.๑๐ ข้อกำหนด ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	๓๔
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม (ฉบับที่ ๒)	
๒.๑๑ ข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้	๓๕-๓๖
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์	
หรือสิทธิครอบครอง	
๒.๑๒ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้าม	๓๗
ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔	

๒.๑๓	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการนำไม้ มิใช่ไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๘	๓๘
๒.๑๔	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดให้ผู้รับสัมปทาน หรือผู้รับอนุญาตทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า หรือออกค่าใช้จ่าย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า	๓๙-๔๐
๒.๑๕	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหิน	๔๑
๒.๑๖	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการตรวจวัด การประทับตรา การเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน พ.ศ. ๒๕๐๐	๔๒-๔๖
๒.๑๗	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ พ.ศ. ๒๕๐๔	๔๗-๔๙
๒.๑๘	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยกระประทับตราอนุญาตชักลากไม้ (ฉบับที่ ๒) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๑๐	๕๐-๕๑
๒.๑๙	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตทำตอไม้ พ.ศ. ๒๕๒๓	๕๒-๕๓
๒.๒๐	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตทำเศษไม้ ปลายไม้ ที่เหลือจากการทำไม้ท่อน พ.ศ. ๒๕๒๓	๕๔-๕๕
๒.๒๑	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการสำรวจคัดเลือกดีดราไม้หวงห้าม ในป่าโครงการ (ป่าบก) ตามระบบเลือกตัด พ.ศ. ๒๕๒๔	๕๖-๕๙
๒.๒๒	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙	๖๐-๖๓
๒.๒๓	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ไผ่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙	๖๔-๖๖
๒.๒๔	ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่า ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙	๖๗-๖๙
๒.๒๕	ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดิน เพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕	๗๐-๗๑
๒.๒๖	ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดิน เพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๒) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๐	๗๒
๒.๒๗	ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดิน เพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๔	๗๓

- ๒.๒๘ ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษา
และใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑ ๗๔-๗๗
- ๒.๒๙ ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้
ซึ่งปลูกไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๔๑ ๗๘
- ๒.๓๐ ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่า
ที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ๗๙
- หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการปฏิบัติ
เกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้
งบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ๘๐-๘๑
- ๒.๓๑ ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข
ในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อื่นของส่วนราชการ
หรือองค์การของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ๘๒-๘๔
- ๒.๓๒ ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่า
หรือปลูกไม้ยืนต้น ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ๘๕-๙๐

๓. คำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับเรื่องการทำไม้ และเก็บหาของป่า

- ๓.๑ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ สร ๐๒๐๓/๑๔๖๒๒
ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๙ เรื่อง ปัญหาการนำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนที่
และแปรรูปไม้ที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ ๙๑-๙๖
- ๓.๒ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ สร ๐๖๐๑/๑๑๕๕
ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๕ เรื่อง การนำไม้ท่อนซุงจากที่ดินกรรมสิทธิ์
เข้าโรงงานแปรรูปไม้ที่ได้รับอนุญาตตั้งตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ๙๗-๑๐๒
- ๓.๓ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๑/๓๗๔
ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ เรื่อง หาหรือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปลูกป่า
(ไม้ที่ปลูกขึ้นเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่และอยู่ในบังคับกฎหมาย
ว่าด้วยการป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่) ๑๐๓-๑๑๑
- ๓.๔ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๒๓๖
ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๖ เรื่อง หาหรือปัญหาข้อกฎหมายกรณีเก็บหาของป่า
ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ๑๑๒-๑๑๙

๓.๕	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๔๓๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๖ เรื่อง ทหารือปัญหาข้อกฎหมาย กรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔	๑๒๐-๑๓๕
๓.๖	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๓๖๙ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ เรื่อง ทหารือปัญหาข้อกฎหมาย กรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑๓๖-๑๔๒
๓.๗	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๓๖๕ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๘ เรื่อง ทหารือปัญหาข้อกฎหมาย	๑๔๓-๑๕๑
๓.๘	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๒๑๔ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เรื่อง ทหารือกรณีการใช้ประโยชน์ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อเก็บมูลค้างคาว	๑๕๒-๑๕๘
๓.๙	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๕๕๕ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ทหารือปัญหากฎหมายกรณี ต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นและอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ	๑๕๙-๑๖๗
๓.๑๐	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๘๗ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ขอรือข้อกฎหมายเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง	๑๖๘-๑๗๔
๓.๑๑	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๙๑๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เรื่อง ขอรือข้อกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗	๑๗๕-๑๘๑
๓.๑๒	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ขอรือข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในพื้นที่ ส.ป.ก.	๑๘๒-๑๘๗
๓.๑๓	คำชี้ขาดความเห็นแย้งที่ ๒๔๒/๒๕๔๙ (อัยการสูงสุด) ที่ดินที่มี ส.ป.ก. ๔-๐๑ ไม่ใช่เขตป่าสงวนอีกต่อไปแล้วแต่ยังมีสภาพเป็นป่าอยู่	๑๘๘-๑๘๙
๓.๑๔	คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำ ที่ อ.๒๕๖/๒๕๔๗, คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๑๕๓/๒๕๔๘ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)	๑๙๐-๒๐๒

๔. การทำไม้เสาเข็มและไม้ที่มีไขไม้หวงห้าม

๔.๑	หนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔/ว๑๒๖๔๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๑๕	๒๐๓-๒๐๖
	เรื่อง การทำไม้เสาเข็ม	
๔.๒	หนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔/ว๑๒๖๔๔ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๑๖	๒๐๗-๒๐๘
	เรื่อง การทำไม้ที่มีไขไม้หวงห้าม	
๔.๓	หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๒ ที่ กษ ๐๗๐๔/๓๒๖๔๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒	๒๐๙
	เรื่อง ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการทำไม้นอกประเภทหวงห้าม	
๔.๔	หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๒ ที่ กษ ๐๗๐๔/๓๒๖๔๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒	๒๑๐
	เรื่อง ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการทำไม้นอกประเภทหวงห้าม	
๔.๕	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๑๒๖๔๔๒ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๐	๒๑๑-๒๑๓
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง	
๔.๖	หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๒ ที่ กษ ๐๗๐๔.๓/๕๔๐	๒๑๔-๒๑๕
	ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๖ เรื่อง ข้อความเข้าใจในการทำไม้ที่มีไขไม้หวงห้าม	
๔.๗	หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๒ ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕	๒๑๖-๒๑๘
	ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สักไม้อย่าง	
	ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไขไม้หวงห้าม	
	และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้	
	มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด	

๕. การทำไม้ในพื้นที่ป่าสงวน

๕.๑	หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๒ ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๔๔๐ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๔	๒๑๙-๒๒๑
	เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้วัดด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	
	ออกตามความในมาตรา ๑๓ ทวิ, ๑๖,๑๗,๑๘ และ ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ	
	ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗	
๕.๒	หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๒ ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๔๗๙ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๔	๒๒๒-๒๒๓
	เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้วัดด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	
	ออกตามความในมาตรา ๑๓ ทวิ, ๑๖,๑๗,๑๘ และ ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ	
	ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗	
๕.๓	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๓๗๑๔๔ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๓๐	๒๒๔
	เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้วัดด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่า	
	ที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๕	

๕.๔	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๓๗๑๔๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๓๐	๒๒๕
	เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ออกจากสวนป่า	
	ที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๕	
๕.๕	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๖.๓/๑๐๗๔๔ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐	๒๒๖
	เรื่อง การอนุญาตทำไม้ที่ปลูกขึ้นตามโครงการส่งเสริมการปลูกป่า	
	ในพื้นที่เกษตรกรได้รับสิทธิทำกิน (สทก.)	
๕.๖	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๖.๓/๑๐๗๔๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐	๒๒๗
	เรื่อง การอนุญาตทำไม้ที่ปลูกขึ้นตามโครงการส่งเสริมการปลูกป่า	
	ในพื้นที่เกษตรกรได้รับสิทธิทำกิน (สทก.)	
๕.๗	หนังสือกรมป่าไม้ ส่วน ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๖๔๒๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙	๒๒๘
	เรื่อง ข้อมความเข้าใจการขออนุญาตทำไม้ในพื้นที่ที่มีหนังสืออนุญาต	
	ให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ	
๕.๘	หนังสือกรมป่าไม้ ส่วน ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๖๔๒๙	๒๒๙
	ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่อง ข้อมความเข้าใจการขออนุญาต	
	ทำไม้ในพื้นที่ที่มีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์	
	และอยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ	
๕.๙	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๑๕/๒๑๔๕๙ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๐	๒๓๐
	เรื่อง หารือทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดฟันไม้ในพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑	
๕.๑๐	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๑๕/ว๒๑๔๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๐	๒๓๑-๒๓๔
	เรื่อง หารือทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดฟันไม้ในบริเวณพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑	

๖. การทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง

๖.๑ การทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

๖.๑.๑	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๑๐๙๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐	๒๓๕-๒๓๗
	เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง	
๖.๑.๒	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๑๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐	๒๓๘
	เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง	
๖.๑.๓	หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๑๗๒๗๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๐	๒๓๙
	เรื่อง ข้อมความเข้าใจในการทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์	
	หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว	

- ๖.๑.๔ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๑๗๒๗๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๐ ๒๔๐-๒๔๑
เรื่อง ช่อมความเข้าใจในการทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว
- ๖.๑.๕ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๒๖๑๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๐ ๒๔๒
เรื่อง การออกใบเบิกทางไม้ยางที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว
- ๖.๑.๖ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๒๒๖๐๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๐ ๒๔๓-๒๔๔
เรื่อง การออกใบเบิกทางไม้ยางที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว
- ๖.๑.๗ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๓๐๐๒ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๑ ๒๔๕
เรื่อง การหรือการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๘ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๓๐๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๑ ๒๔๖
เรื่อง การหรือการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๙ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๙๙๙ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๑ ๒๔๗-๒๔๘
เรื่อง การหรือการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๐ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๒๕๙๗, ๓๒๖๐๐, ๓๒๕๙๕ ๒๔๙-๒๕๐
ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เรื่อง การหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ
การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๕๕๙, ๑๗๕๕๘ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔ ๒๕๑-๒๕๒
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๒ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๑๔๐๐๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ ๒๕๖
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๓ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๑๔๐๐๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ ๒๕๗
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๔ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๙๙๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ ๒๕๘-๒๖๐
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๕ หนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สบ ๐๐๐๙/๑๖๑๐๕ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ๒๖๑
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๖ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๓๔๗๙ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๔ ๒๖๒
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

- ๖.๑.๑๗ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๓๔๗๗ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๔ ๒๖๓-๒๖๔
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๘ หนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม ๐๐๐๙/๓๕๐๕๑ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๔ ๒๖๕
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๑๙ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๒๕๑๑๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔ ๒๖๖
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๒๐ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๒๕๑๑๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔ ๒๖๗
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๒๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๒๕๑๑๑ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔ ๒๖๘-๒๖๙
เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๖.๑.๒๒ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๒๕๔๔๗ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๔ ๒๗๐-๒๗๑
เรื่อง การอนุญาตทำไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว
- ๖.๑.๒๓ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๒๕๔๔๔ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๔ ๒๗๒
เรื่อง การอนุญาตทำไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว
- ๖.๑.๒๔ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ๒๗๓-๒๗๕
เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพ
เป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด
- ๖.๑.๒๕ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๓๗๖๖ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ ๒๗๖-๒๗๘
เรื่อง ขอตบอนุญาตทำไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

๖.๒ การทำไม้ที่มีไซไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

- ๖.๒.๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๔(๓)/ว.๔๙๑๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๓ ๒๗๙-๒๘๑
เรื่อง การเผ่าถ่านจากฟืน เศษไม้ ปลายไม้ของโรงงานแปรรูปไม้
และการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบเบิกทาง
- ๖.๒.๒ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๔(๓)/ว.๔๙๑๘ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๓ ๒๘๒
เรื่อง การเผ่าถ่านจากฟืน เศษไม้ ปลายไม้ของโรงงานแปรรูปไม้
และการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบเบิกทาง
- ๖.๒.๓ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๔(๓)/ว.๔๕๕๗ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓ ๒๘๓-๒๘๖
เรื่อง การขออนุญาตไม้ฟืนหรือ ไม้เผาถ่าน
ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

๖.๒.๔ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๔(๓)/ว.๑๔๖๙๗, ๑๔๖๙๕	๒๔๗-๒๔๘
ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔ เรื่อง การขออนุญาตไม้พินหรือ ไม้เผ่าถ่าน	
ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔	
๖.๒.๕ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๒๑๗๐๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๔	๒๔๙
เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว	
๖.๒.๖ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๕๐๓๒ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔	๒๙๐
เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว	
๖.๒.๗ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๕๐๓๑ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔	๒๙๑
เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว	
๖.๒.๘ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๔/๑๔๔๗๒, ๑๔๔๔๙, ๓๑๔๔	๒๙๒-๒๙๕
ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส	
ไม้สนประดิพัทธ์ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง	
๖.๒.๙ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙/ว.๗๕๐ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม	๒๙๖-๒๙๘
เรื่อง การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์	
เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์	
๖.๒.๑๐ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๔(๒)/ว.๒๑๓๐๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ ๒๙๙-๓๐๐	
เรื่อง การขออนุญาตไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวและการกุศลสาธารณประโยชน์	
๖.๒.๑๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๑๓/๔๔๔๗ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๕	๓๐๑-๓๐๒
เรื่อง การทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์	
และสิทธิครอบครองและนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์	
๖.๒.๑๒ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ป. ที่ สร ๐๔๐๔/๕๔๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๕	๓๐๓
เรื่อง ขอชี้แจงข้อเท็จจริง การทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยาง	
ออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์	
๖.๒.๑๓ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๔๐๔/ว.๓๒๖	๓๐๔-๓๐๕
ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้	
ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง)	
๖.๒.๑๔ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๔๐๑๒ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๔	๓๐๖
เรื่อง การทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุเพื่อประมูลจำหน่ายเป็นรายได้แผ่นดิน	
๖.๒.๑๕ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๓๔๐๑๑ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๔	๓๐๗-๓๐๘
เรื่อง การทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุเพื่อประมูลจำหน่ายเป็นรายได้แผ่นดิน	

๖.๒.๑๖ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๒๖๒๓๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑	๓๐๙
เรื่อง การขออนุญาตทำไม้ยางไม้ที่ราชพัสดุ เพื่อประมูลจำหน่ายนำเงินรายได้ ส่งคลังเป็นผลประโยชน์ของกรมธนารักษ์	
๖.๒.๑๗ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๖๒๓๘ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑	๓๑๐
เรื่อง การขออนุญาตทำไม้ยางไม้ที่ราชพัสดุ เพื่อประมูลจำหน่ายนำเงินรายได้ ส่งคลังเป็นผลประโยชน์ของกรมธนารักษ์	
๖.๒.๑๘ หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๒๔๔	๓๑๑-๓๒๓
ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง	
๖.๒.๑๙ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๒๐๑๖๗ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๐	๓๒๔
เรื่อง ราษฎรขออนุญาตทำต่อไม้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์	
๖.๒.๒๐ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๔/๔๑๔, ๔๑๖, ๔๑๘	๓๒๕-๓๓๐
ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐ เรื่อง ราษฎรขออนุญาตทำต่อไม้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์	
๖.๒.๒๑ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๑๔๔๕๐, ๑๔๒๑๒,	๓๓๑-๓๓๖
๓๐๓๔, ๓๐๓๙ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง	
๖.๒.๒๒ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๒๖๙๕๒ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๐	๓๓๗-๓๓๙
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง	
๖.๒.๒๓ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๒๔๔๐๖ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๔	๓๔๐-๓๔๔
เรื่อง ข้อความเข้าใจในการตรวจสอบรับรองการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ และออกหนังสือรับรองการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยาง ที่ทำจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเคลื่อนย้ายเป็นไม้ท่อนซุง เพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์	

๗. การอนุญาตไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์

๗.๑ การอนุญาตไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์	๓๔๕-๓๖๑
๗.๒ การอนุญาตไม้ในที่ดินจัดสรร ที่นิคม หรือที่เปิดใช้ประโยชน์กรณีอื่นที่คล้ายคลึงกัน	๓๖๒-๓๗๓
๗.๓ การอนุญาตไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำ	๓๗๔-๓๘๒
๗.๔ การทำไม้ในเขตนิคม	๓๘๓-๔๐๐
๗.๕ การทำไม้ในที่ประทุนบัตรทำเหมืองแร่	๔๐๑-๔๓๒
๗.๖ การทำไม้ในแนวทาง	
๗.๖.๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๑๔๗๓๔ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๒๕	๔๓๓-๔๓๖
เรื่อง การอนุญาตให้ตัดต้นยางเพื่อป้องกันอันตรายเมื่อไม้หักโค่น	

๘. การทำไม้กรณีพิเศษต่างๆ

๘.๑ การทำไม้กรณีเหตุภัยพิบัติสาธารณะ

- ๘.๑.๑ หนังสือกองการอนุญาต กรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๖๐๒.๓/๑๙๖ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๙ เรื่อง การขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ๔๓๗-๔๔๑
- ๘.๑.๒ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๖๐๒.๓/๔๖๕๓ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ เรื่อง การขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ๔๔๒-๔๔๔
- ๘.๑.๓ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๖๐๒.๓/๔๖๕๔ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ เรื่อง การขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ๔๔๕-๔๔๘

๘.๒ การทำไม้ในพื้นที่ ส.ป.ก.

- ๘.๒.๑ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๖๐๒.๓/๑๗๓๗๕ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง หารือปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในพื้นที่ส.ป.ก. ๔๔๙-๔๖๐

๙. การเก็บหาของป่า

๙.๑ การเก็บหาของป่าทั่วไป

- ๙.๑.๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๕๗๙ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๙ เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการผลิตและการนำเชื้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่ ๔๖๑-๔๖๓
- ๙.๑.๒ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๕๗๗ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๙ เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการผลิตและการนำเชื้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่ ๔๖๔-๔๖๘
- ๙.๑.๓ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๖๕๑๙๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๓๒ เรื่อง การขออนุญาตเก็บหาของป่าหวงห้าม (หวาย) ๔๖๙-๔๗๖
- ๙.๑.๔ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๓๗ เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ๔๗๗-๔๘๐
- ๙.๑.๕ หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๐๐๕๗๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๗ เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ๔๘๑-๔๘๓
- ๙.๑.๖ หนังสือกองการอนุญาต ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ๔๘๔-๔๘๖

- ๙.๑.๗ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖๕๕๗ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๓๗ ๔๔๗-๔๔๘
เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๙.๑.๘ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๔๒๔๓ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ๔๔๙-๔๕๐
เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๙.๒ การเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ**
- ๙.๒.๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๗๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ ๔๕๑-๔๕๓
เรื่อง ติดตามความคืบหน้า รายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด
- ๙.๒.๒ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๒ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๘๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ ๔๕๔
เรื่อง ติดตามความคืบหน้า รายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด
- ๙.๒.๓ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๒ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๘๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ ๔๕๕-๔๕๘
เรื่อง ติดตามความคืบหน้า รายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด
- ๑๐. เบ็ดเตล็ด**
- ๑๐.๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๑๖๔๕๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ๔๙๙-๕๐๖
เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่า
ในบริเวณอ่างเก็บน้ำ
- ๑๐.๒ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๓๖๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ๕๐๗
เรื่อง ข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวนการตัดฟันไม้ ในแนวเขตทาง
และในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง
- ๑๐.๓ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๓๗๓๐ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ๕๐๘
เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่าย
ในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่า
เพื่อการทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน
- ๑๐.๔ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/ว๓๗๒๔ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ๕๐๙-๕๑๐
เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่าย
ในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่า
เพื่อการทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน
- ๑๐.๕ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/ว๒๔๙๔๒ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๔ ๕๑๑
เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่าย
ในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตให้แผ้วถางป่า
เพื่อการทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน

- ๑๐.๖ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/๒๔๙๔๑ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๔ ๕๑๒-๕๑๓
เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่าย
ในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตให้แผ้วถางป่า
เพื่อการทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน
- ๑๐.๗ หนังสือจังหวัดตราด ที่ ตร ๐๐๐๙/๕๑ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ ๕๑๔
เรื่อง ขออนุญาตตั้งโรงงานสกัดน้ำมันจากไม้เนื้อหอม
- ๑๐.๘ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๒)/๑๔๙๔๒ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ ๕๑๕
เรื่อง ขออนุญาตตั้งโรงงานสกัดน้ำมันจากไม้เนื้อหอม
- ๑๐.๙ หนังสือฝ่ายกฎหมาย ที่ กษ ๐๗๐๗/๑๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๐ ๕๑๖
เรื่อง ขออนุญาตตั้งโรงงานสกัดน้ำมันจากไม้เนื้อหอม
- ๑๐.๑๐ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๔๖๒๕ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๓๓ ๕๑๗
เรื่อง การตัดไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- ๑๐.๑๑ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๖๖๓๔ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๖ ๕๑๘
เรื่อง บริษัทสวนกิตติ จำกัด ขอรับใบอนุญาตทำไม้ยูคาลิปตัส
ออกจากสวนป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- ๑๐.๑๒ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว๒๔๐๔๖ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๓๗ ๕๑๙-๕๒๐
เรื่อง การทำไม้ยูคาลิปตัสออกจากสวนป่า ตามเงื่อนไขสัมปทาน
ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- ๑๐.๑๓ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๓๒/๔๖๒๙ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๖ ๕๒๑-๕๒๒
เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็น
ต้องทำออกในพื้นที่กรมชลประทานขอเข้าทำประโยชน์พื้นที่ป่าไม้
เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริท้องที่จังหวัดพัทลุง
- ๑๐.๑๔ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖๐๓ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ๕๒๓
เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออกในพื้นที่
ที่กรมชลประทานขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้าง
อ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริท้องที่จังหวัดพัทลุง
- ๑๐.๑๕ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๕๒๐๔ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๗ ๕๒๔
เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออกในพื้นที่
กรมชลประทานขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ
คลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริท้องที่จังหวัดพัทลุง

- ๑๐.๑๖ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๕๒๐๙ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๗ ๕๒๕
เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออกในพื้นที่
กรมชลประทานขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ
คลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริท้องที่จังหวัดพัทลุง
- ๑๐.๑๗ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๗๔๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ๕๒๖
เรื่อง การอนุญาตทำไม้ในแนวเขตทางหลวง ท้องที่จังหวัดตรัง
- ๑๐.๑๘ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๗๕๐ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ๕๒๗
เรื่อง การอนุญาตทำไม้ในแนวเขตทางหลวง ท้องที่จังหวัดตรัง
- ๑๐.๑๙ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๔๘ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ๕๒๘
เรื่อง การอนุญาตทำไม้ในแนวเขตทางหลวง ท้องที่จังหวัดตรัง
- ๑๐.๒๐ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๔๔๔๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ๕๒๙-๕๓๕
เรื่อง บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) ขอต่ออายุหนังสืออนุญาต
ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าทับกวาง และป่ามวกเหล็ก
แปลงที่ ๑ เพื่อทำเหมืองแร่หินปูนและหินดินดานเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์
ท้องที่จังหวัดสระบุรี
- ๑๐.๒๑ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๓ ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๓๓๒๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ ๕๓๖
เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สักไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพ
เป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด
- ๑๐.๒๒ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๓ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ ๕๓๗
เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- ๑๐.๒๓ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๓ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๕๖๕ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ๕๓๘-๕๔๒
เรื่อง การขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย
ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ
- ๑๐.๒๔ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๓ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๖๓๐๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ๕๔๓
เรื่อง ขอส่งคำขอทำไม้หวงห้ามในป่า เพื่อใช้ในการบูรณปฏิสังขรณ์เสาชิงช้า
กรุงเทพมหานคร
- ๑๐.๒๕ หนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๓ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๒๗ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ ๕๔๔
เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติการทำไม้สักขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

- ๑๐.๒๖ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๒๑๑ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ ๕๔๕-๕๔๖
เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตทำไม้และของป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- ๑๐.๒๗ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๒๑๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ ๕๔๗-๕๔๘
เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตทำไม้และของป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- ๑๐.๒๘ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๒๑๓ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ ๕๔๙
เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตทำไม้และของป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- ๑๐.๒๙ หนังสือกองการอนุญาต ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๐๑ ๕๕๐-๕๕๑
ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๐
เรื่อง การร้องเรียนเรื่องการขอตัดต้นยางในพื้นที่ ส.ค.๑
- ๑๐.๓๐ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๗๒๑๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ๕๕๒
เรื่อง การร้องเรียนเรื่องการขอตัดต้นยางในพื้นที่ ส.ค.๑
- ๑๐.๓๑ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๖๓๒๑ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ๕๕๓
เรื่อง ขอรบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับของป่าหวงห้าม
- ๑๐.๓๒ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕๕๔
เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
- ๑๐.๓๓ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๐๙๗,๑๐๙๘ ๕๕๕-๕๕๗
ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑
เรื่อง ขอให้ชะลอการทำไม้ไฟในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการค้า
- ๑๐.๓๔ หนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๑๓/๙๗๒๔ ๕๕๘-๕๕๙
ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐
เรื่อง ขอรบแนวทางปฏิบัติการทำไม้ไฟออกจากสวนป่าเพื่อการค้า
- ๑๐.๓๕ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๒๙๗ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑ ๕๖๐-๕๖๔
เรื่อง ขอรบแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้
ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์
สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑
- ๑๐.๓๖ การทำไม้หวงห้ามในเขตทางสาธารณะ ๕๖๕-๕๖๘

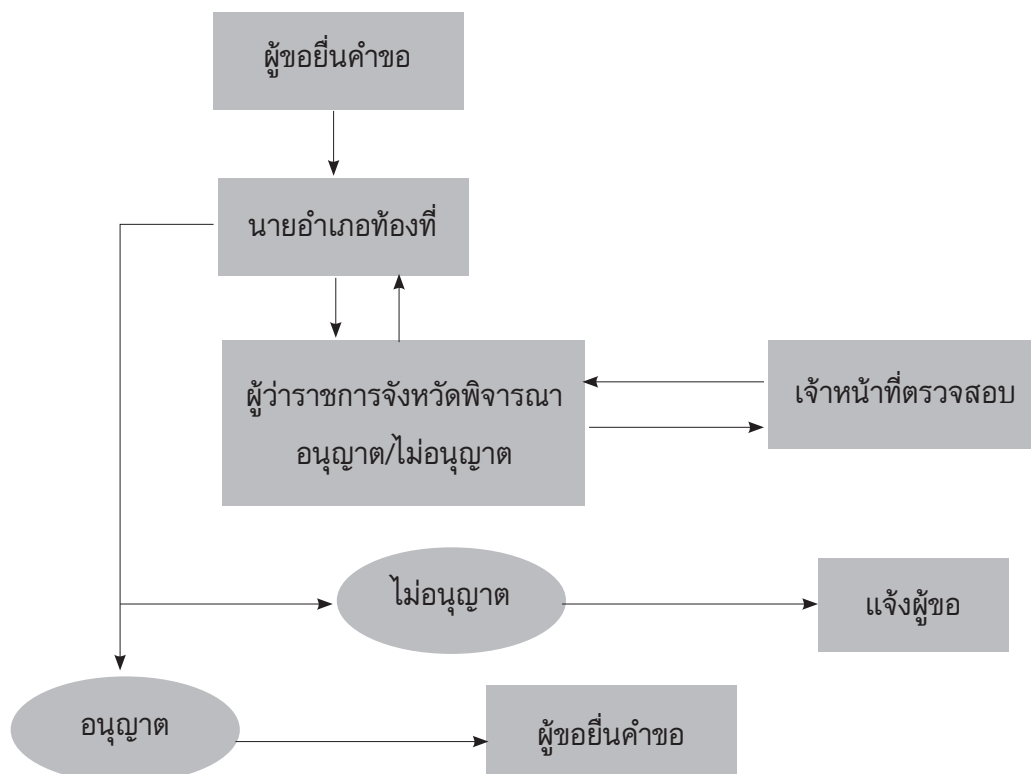

ขั้นตอนการบริการด้านการอนุญาตต่างๆ การขออนุญาตค้าของป่าหวงห้ามหรือมีไว้ในครอบครอง เกินปริมาณที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ.๒๕๑๗)

เอกสารหลักฐาน

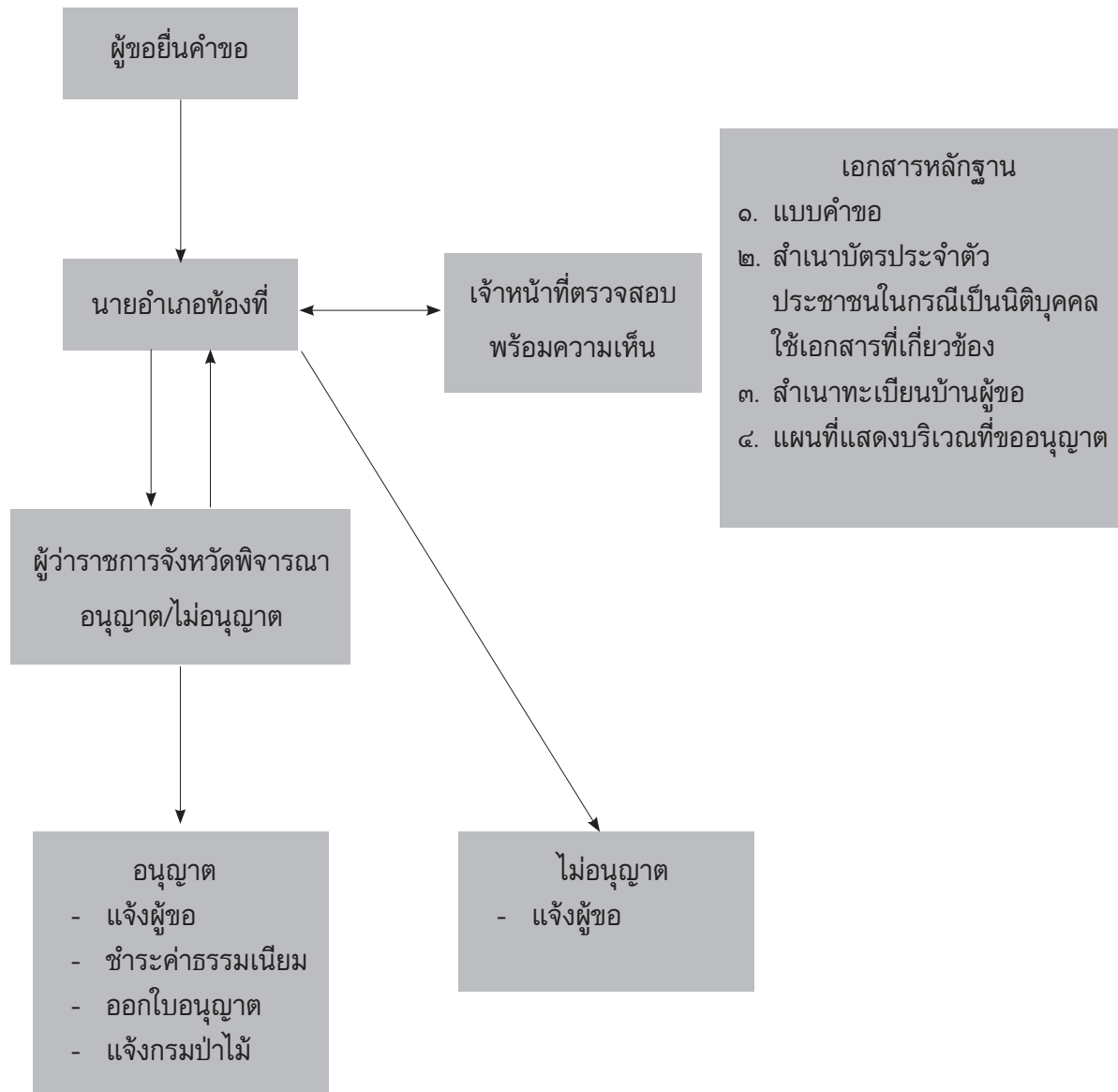
๑. แบบคำขอค้าของป่าหวงห้าม (ขอได้ที่กองการอนุญาต หรือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๒. สำเนาบัตรประชาชน ในกรณีเป็นนิติบุคคล ให้ใช้สำเนานหนังสือบริษัทสนธิ และสำเนาบัตรประชาชนของกรรมการผู้จัดการ ผู้มีอำนาจเต็ม
๓. สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้ยื่นคำขอ)
๔. สำเนาทะเบียนบ้าน (สถานที่ตั้งอาคารที่ขอค้าของป่าหวงห้าม) หรือสัญญาเช่า กรณีมิใช่เจ้าของสถานที่
๕. แผนผังแสดงบริเวณสถานที่ค้าของป่าหวงห้าม
๖. ใบมอบอำนาจในกรณีมิได้มายื่นด้วยตัวเอง

ขั้นตอนในการอนุญาต

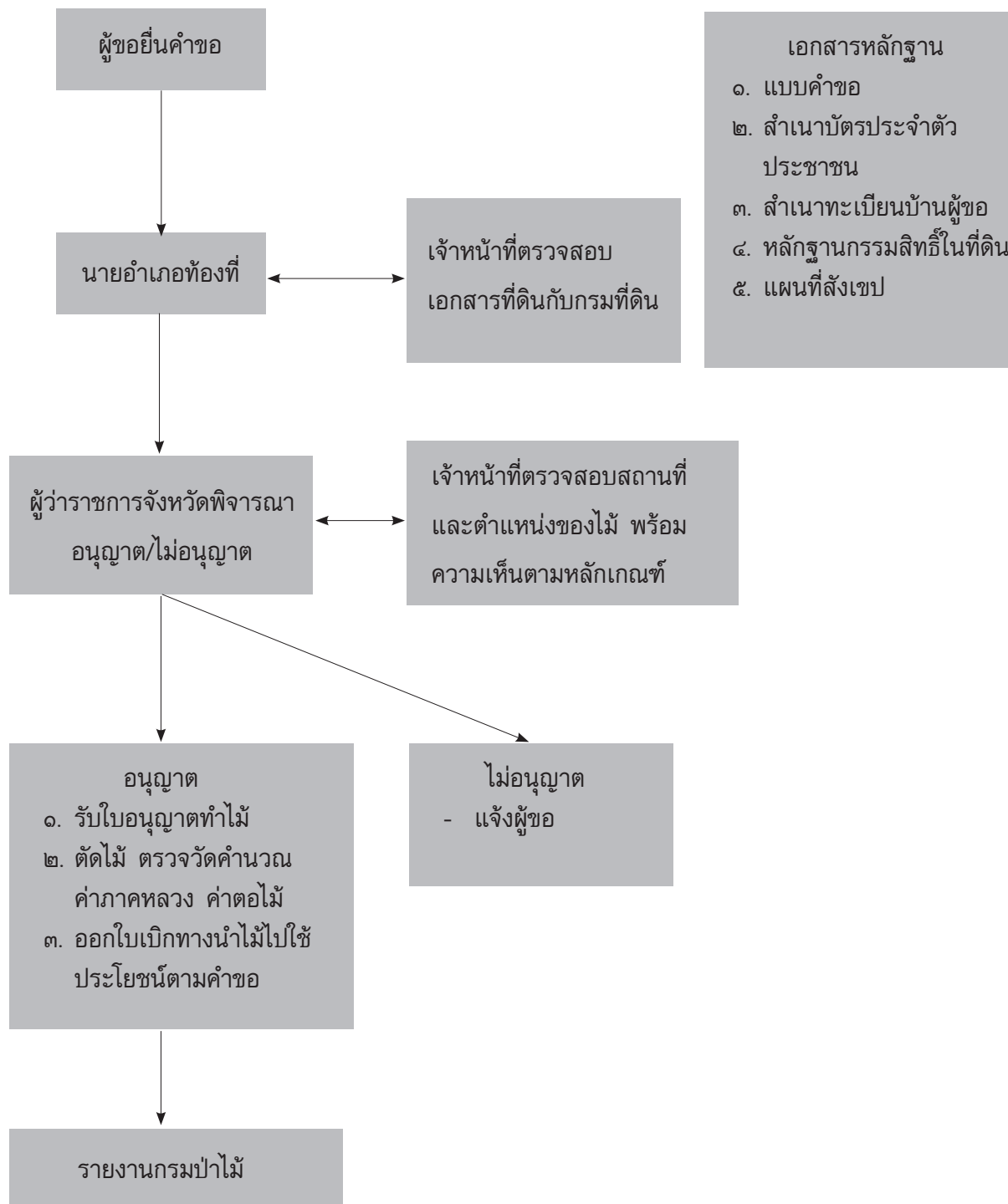
การอนุญาตเก็บหาของป่าหวงห้ามตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๐๗)

ขั้นตอน

การขออนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๐)

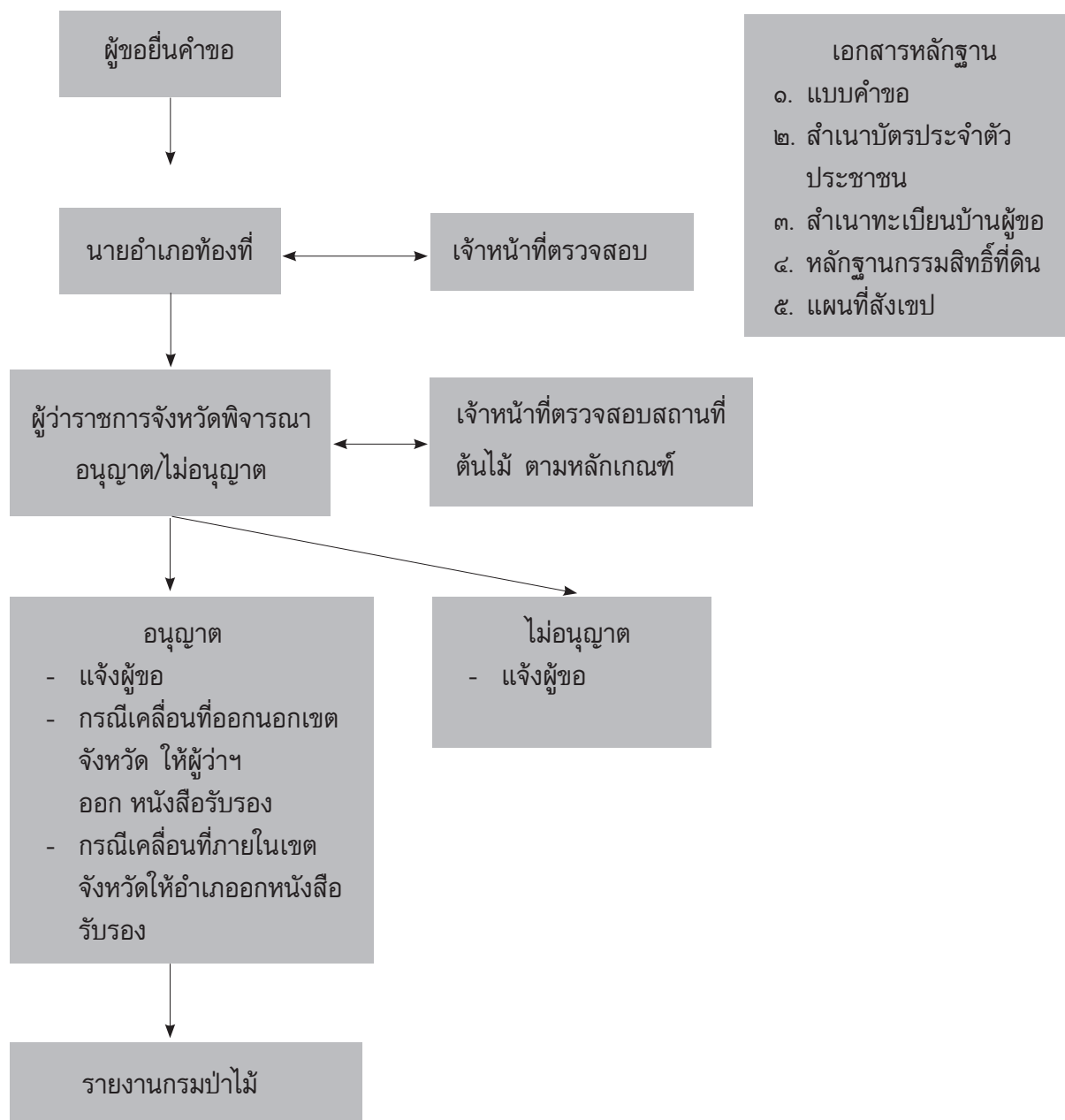
ขั้นตอน

การขออนุญาตหนังสือรับรองทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยาง
ในที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง เคลื่อนย้ายเป็นไม้ท่อนซุง
ไปเพื่อการใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์
(ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๕๓๐)

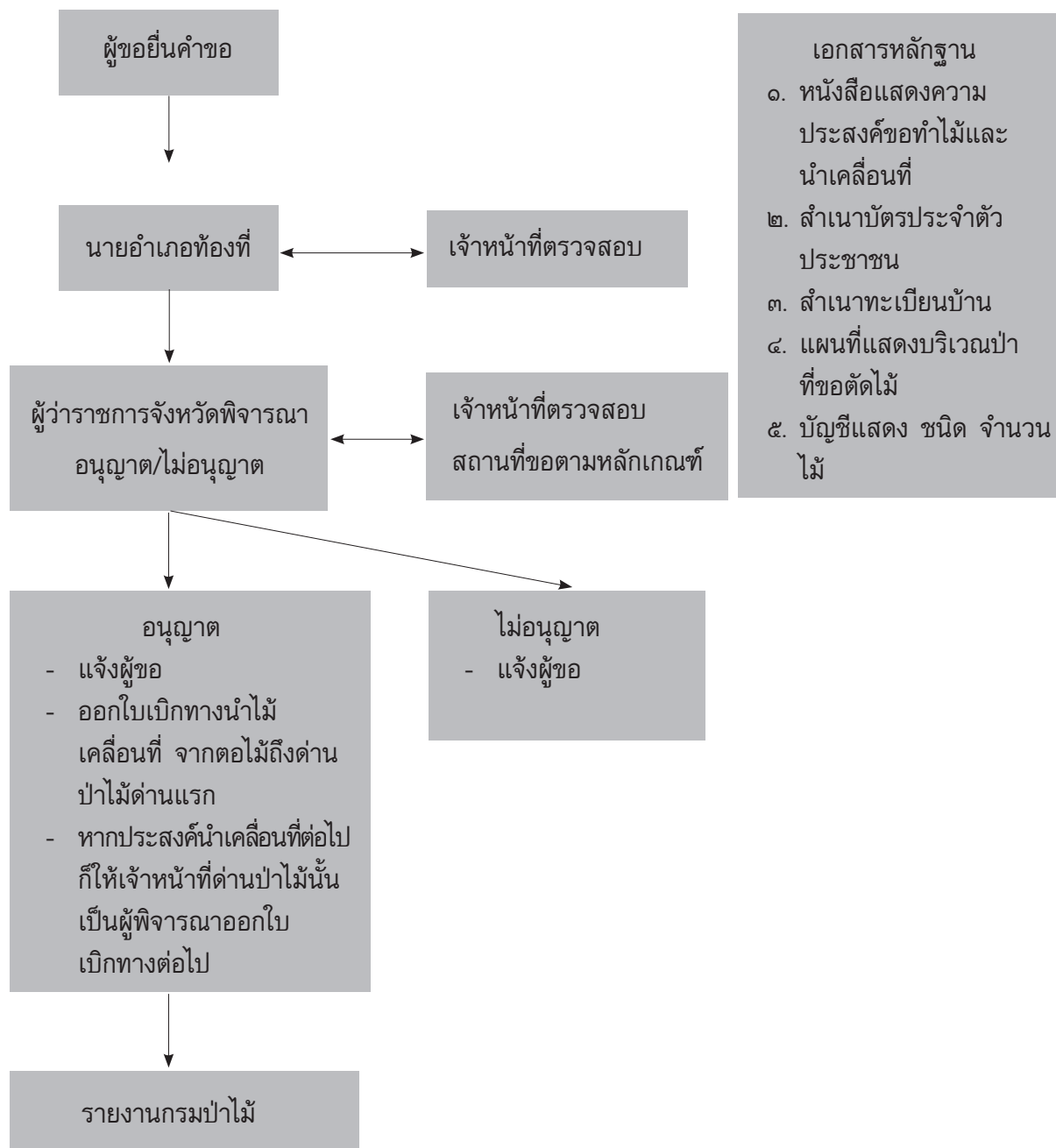
ขั้นตอน

การอนุญาตทำไม้ (ท่อนซุง) ที่มีไม้หวงห้าม ซึ่งออกจากป่าธรรมชาติ มีไม้ป่าสงวนแห่งชาติ

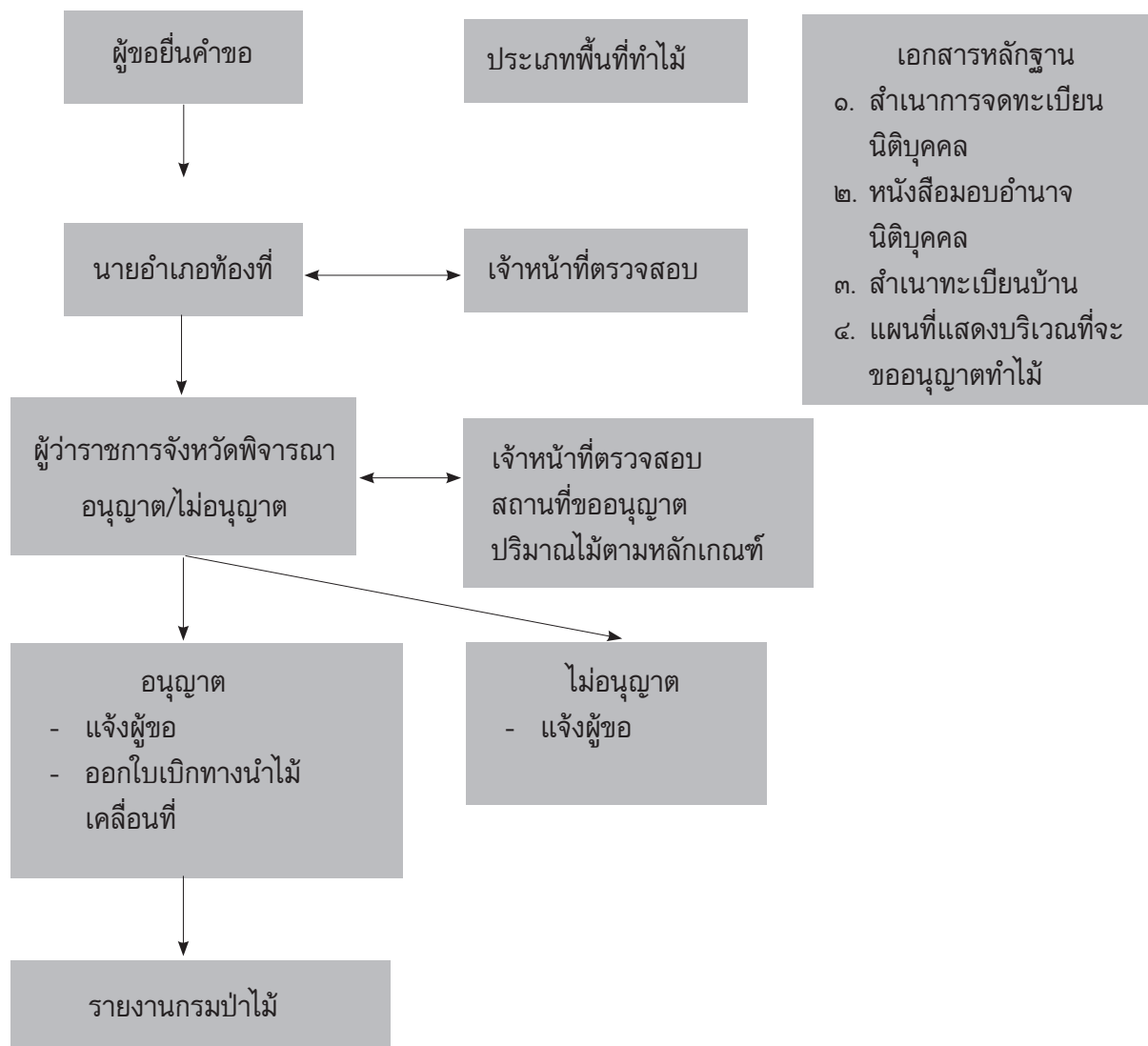
ขั้นตอน

การทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎหมายฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ.๒๕๒๘)

ขั้นตอน

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๔๙๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการเก็บหาของป่า

ข้อ ๒. ผู้ใดจะเก็บหาของป่าหวงห้ามในป่าใด ให้ยื่นคำขอโดยใช้แบบพิมพ์ของทางการตามแบบท้ายนี้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ของป่านั้น เพื่อพิจารณาและดำเนินการอนุญาต

ในการออกใบอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดอายุใบอนุญาตไว้ แต่มิให้เกินหนึ่งปีนับตั้งแต่วันออกใบอนุญาต ระยะเวลาดังกล่าวนี้มีให้ใช้บังคับสำหรับการอนุญาตผูกขาด

ข้อ ๓. ใบอนุญาตเก็บหาของป่าหวงห้าม ให้ใช้แบบพิมพ์ตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔. ผู้รับอนุญาตต้องนำของป่าหวงห้ามที่เก็บหาได้ไปตามแนวทางและยังที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดและคำนวณค่าภาคหลวง

ข้อ ๕. การเก็บหาของป่าหวงห้าม โดยการตัดไม้ทำฟืนผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ต้องจัดไม้ที่ตัดให้เป็นกอง ตามแบบที่กรมป่าไม้กำหนด ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดและคำนวณค่าภาคหลวง

(๒) ต้องไม่ทิ้งเศษไม้หรือปลายไม้ที่พอจะทำได้เป็นฟืนได้ไว้ในป่าโดยไม่จำเป็น

(๓) ในกรณีที่มีการกำหนดรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นไม้มไว้ในใบอนุญาตผู้รับอนุญาตจะทำการตัดไม้ทำฟืนได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นเช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๖. การเผาเอาถ่านไม้ ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าใช้เตาเผาถ่าน ต้องใช้เตาที่มีลักษณะและคุณภาพดีพอแก่การเผาถ่านเพื่อมิให้ไม้ต้องสูญเสียไปในการเผาเกินจำเป็น

เตาเผาถ่านใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจเห็นว่ามิมีลักษณะและคุณภาพดีพอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้รับอนุญาตจัดทำหรือแก้ไขภายในกำหนดเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

(๒) ต้องยื่นบัญชีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบอนุญาตเป็นรายเดือน และบัญชีนั้นต้องมีรายการดังนี้

(ก) เลขที่ประจำเตา

(ข) ความจุของเตาเป็นลูกบาศก์เมตร

(ค) วันเดือนปีที่น่าไม้เผาถ่านเข้าบรรจุเตา

(ง) วันเดือนปีที่น่าถ่านไม้ออกจากเตา

(๓) ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตขอเสียค่าภาคหลวงก่อนเผา ผู้รับอนุญาตต้องไม่นำไม้เผาถ่านเข้าบรรจุเตาก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจวัด เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตขอเสียค่าภาคหลวงเมื่อเผาเป็นถ่านแล้ว ผู้รับอนุญาตต้องไม่ขนถ่านที่ไม่นำออกจากเตาไปที่อื่นก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจวัด เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๗ การเก็บหารวงผึ้ง ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ต้องไม่ใช่ไฟเผาต้นไม้ที่มีผึ้งจับทำรังอยู่ แต่ยอมให้ใช้ควันรมได้
- (๒) ต้นไม้ที่มีผึ้งจับทำรังอยู่แต่เพียงรังเดียวต้องงดเว้นเก็บหารวงผึ้งรังนั้น
- (๓) ต้นไม้ที่มีผึ้งจับทำรังอยู่เกินหนึ่งรัง ต้องให้เหลือรังผึ้งไว้เป็นพันธุ์อย่างน้อยรังหนึ่ง ในกรณีที่ต้นไม้นั้นมีผึ้งจับทำรังอยู่เกินยี่สิบรัง ให้เหลือรังผึ้งไว้เป็นพันธุ์ในอัตราหนึ่งรังต่อทุกจำนวนยี่สิบรัง หรือเศษของยี่สิบรัง

ข้อ ๘ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยเจาะต้นตะเคียนตาแมวเอาชัน ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ต้องเจาะแต่เฉพาะต้นที่มีขนาดโตไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เซนติเมตร โดยวัดรอบลำต้นตรงที่สูงจากพื้นดินขึ้นไป ๑๓๐ เซนติเมตร
- (๒) ต้องเจาะลำต้นตรงที่สูงจากพื้นดินขึ้นไปไม่เกิน ๖ เมตร
- (๓) ต้องเจาะให้หลุมมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร และลึกไม่เกิน ๕ เซนติเมตร แต่ละหลุมต้องเว้นระยะห่างกันไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร
- (๔) ต้องระมัดระวังการเจาะมิให้เป็นอันตรายแก่ต้นตะเคียน และห้ามใช้ไฟสุมหรือเผาหลุม
- (๕) ในกรณีที่มีการกำหนดรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นไว้ในใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตจะทำการเจาะได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นเช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๙ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยเจาะเผาต้นยางเอาน้ำมันยาง ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ต้องเจาะเผาแต่เฉพาะต้นที่มีขนาดโตไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เซนติเมตร โดยวัดรอบลำต้นตรงที่สูงจากพื้นดินขึ้นไป ๑๓๐ เซนติเมตร
- (๒) การเจาะแต่ละต้นให้กำหนดจำนวนหลุมดังนี้
 - (ก) ต้นขนาดโตตั้งแต่ ๒๐๐ เซนติเมตร ถึง ๒๕๐ เซนติเมตร โดยวัดตามวิธี (๑) เจาะได้ไม่เกินหนึ่งหลุม
 - (ข) ต้นขนาดโตเกิน ๒๕๐ เซนติเมตร ถึง ๓๐๐ เซนติเมตร โดยวัดตามวิธี (๑) เจาะได้ไม่เกินสองหลุม
 - (ค) ต้นขนาดโตเกิน ๓๐๐ เซนติเมตร โดยวัดตามวิธี (๑) เจาะได้ไม่เกินสามหลุม
- (๓) ต้องเจาะให้หลุมมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร และลึกไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร
- (๔) ห้ามเผาหรือกระทำโดยประการอื่นใด จนอาจทำให้ต้นยางเป็นอันตราย
- (๕) ในกรณีที่มีการกำหนดรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นไว้ในใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตจะทำการเจาะเผาได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นเช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๑๐ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยเจาะต้นสนเอยาง ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องเจาะแต่เฉพาะต้นที่มีขนาดโตไม่น้อยกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร โดยวัดรอบลำต้นตรงที่สูงจากพื้นดินขึ้นไป ๑๓๐ เซนติเมตร

(๒) การเจาะแต่ละต้นให้กำหนดจำนวนร่อนดังนี้

(ก) ต้นขนาดโตตั้งแต่ ๑๒๐ เซนติเมตร ถึง ๑๕๐ เซนติเมตร โดยวัดตามวิธี (๑) เจาะได้ไม่เกินหนึ่งร่อน

(ข) ต้นขนาดโตเกิน ๑๕๐ เซนติเมตร ถึง ๒๐๐ เซนติเมตร โดยวัดตามวิธี (๑) เจาะได้ไม่เกินสองร่อน

(ค) ต้นขนาดโตเกิน ๒๐๐ เซนติเมตร โดยวัดตามวิธี (๑) เจาะได้ไม่เกินสามร่อน

(๓) ต้องเจาะให้ร่อนอยู่ระดับเดียวกัน และเว้นระยะระหว่างร่อนเท่าๆ กันขอบล่างของร่อนต้องสูงจากพื้นดินไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร

(๔) ร่อนแต่ละร่อนให้มีขนาดดังต่อไปนี้

(ก) ในการเจาะครั้งแรก ความยาวร่อนตามทางยาวของลำต้นต้องไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร กว้างไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร และลึกเข้าไปในเนื้อไม้ไม่เกิน ๓ เซนติเมตร

(ข) ในการขยายร่อนที่เราเจาะไว้แล้ว ให้ขยายได้แต่เฉพาะตามทางยาวของลำต้น แต่ห้ามขยายร่อนนั้นเกิน ๓๐ เซนติเมตร เมื่อนับรวมกับร่อนที่เจาะหรือขยายก่อนหน้านี้

(๕) ห้ามเอาไฟสุ่ม หรือเผาต้น

(๖) ในกรณีที่มีการกำหนดรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นไว้ในใบอนุญาตผู้รับอนุญาตจะทำการเจาะได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นเช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๑๑ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยสับหรือกรีดต้นเยลุดองเอยาง ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องสับหรือกรีดแต่เฉพาะต้นที่มีขนาดโตไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เซนติเมตร โดยวัดรอบลำต้นตรงที่สูงจากพื้นดินขึ้นไป ๑๓๐ เซนติเมตร

(๒) ต้องสับหรือกรีดลำต้นโดยระมัดระวังมิให้เนื้อไม้เป็นแผล และห้ามสับหรือกรีดจนรอยที่สับหรือกรีดนั้นกว้างเกินหนึ่งในสี่ของขนาดโตวัดรอบลำต้นตรงที่สับหรือกรีดนั้น

(๓) ในกรณีที่มีการกำหนดรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นไว้ในใบอนุญาตผู้รับอนุญาตจะทำการสับหรือกรีดได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นเช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๑๒ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยลอกเอาเปลือกไม้ก่อกหรือมะก่อกทุกชนิด ไม้ตะเคียนทอง หรือ ตะเคียนใหญ่หรือเคียนหรือแคน ไม้พยอมหรือยอมหรือชะยอมหรือพยอมดงหรือกายูติบอง ไม้อบเชยหรือ ยังกงหรือยั้งไก่หรือเขียด หรือกะเขียดหรือมหาปราบ ไม้มะหาดหรือหาดหรือหาดล้านหรือกายูตาแป ไม้กัฒลิน หรือซ้อาย หรือมะเฟืองป่าหรือแก้วสารหรือลำไยป่าหรือพญาไก่อเกื้อน หรือไม้สีเสียด ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องลอกเปลือกแต่เฉพาะต้นที่มีขนาดโตถึงขนาดจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยขนาดจำกัด

(๒) ต้องลอกเปลือกตามทางยาวของลำต้น ตรงที่สูงจากพื้นดินขึ้นไปไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และห้ามลอกเปลือกตรงที่สูงเกินคาบแรก

(๓) แผลที่ลอกเปลือกแต่ละแผลต้องมีขนาดยาวไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตรกว้างไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร มีระยะห่างกันไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร และต้องไม่อยู่ในระดับเดียวกัน

(๔) เมื่อลอกเปลือกแล้ว ต้องใช้น้ำมันดินหรือยากันเห็ดราทาแผลที่ลอกภายในสามวัน นับแต่วันที่ลอกเปลือก

(๕) ต้องไม่ลอกเปลือกต้นที่เคยถูกลอกเปลือกเต็มที่แล้ว เว้นแต่แผลที่ถูกลอกเปลือกแล้ว ใต้ลอกเปลือกใหม่เต็มที่ดั้งเดิม

(๖) ในกรณีที่มีการกำหนดรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นไว้ในใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตจะทำการลอกเปลือกได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นเช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๑๓ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยกะเทาะ ขูดหรือสับเอาเปลือกไม้บงหรือยางบง หรือปงหรือ มงหรือหมี ไม้โปรงหรือแสมหรือโหรงหรือกายตือองา ไม้โกงกางหรือพังกาหรือลานหรือไม้ผาด หรือตำเสาหนู หรือเม็งทะเลหรือกายคละ ซึ่งลอกไม่ได้สะดวกเหมือนไม้จำพวกที่มีเปลือกเป็นเส้นใยผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ต้องกะเทาะ ขูดหรือสับเอาเปลือกแต่เฉพาะต้นที่มีขนาดโตถึงขนาดจำกัดตาม กฎกระทรวง ว่าด้วยขนาดจำกัด

(๒) ต้องกะเทาะ ขูดหรือสับเอาเปลือกตามทางยาวของลำต้นตรงที่สูงจากพื้นดินขึ้นไป ไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และห้ามกะเทาะ ขูดหรือสับตรงที่สูงเกินถึงความสูงของต้นไม้โดยวัดจาก โคนต้นถึงยอดไม้

(๓) ต้องกะเทาะ ขูดหรือสับเอาเปลือกโดยให้ลึกเข้าไปในเนื้อไม้ไม่เกิน ๑ เซนติเมตร แผลกว้างไม่เกินหนึ่งในสี่ของขนาดโตวัดรอบลำต้นตรงที่กะเทาะขูดหรือสับนั้น และต้นหนึ่งให้กะเทาะ ขูด หรือสับได้แผลเดียว

(๔) เมื่อกะเทาะ ขูดหรือสับเอาเปลือกแล้วต้องใช้น้ำมันดินหรือยากันเห็ดราทาแผลที่กะเทาะ ขูดหรือสับภายในสามวันนับตั้งแต่วันที่กะเทาะ ขูดหรือสับ

(๕) ต้องไม่กะเทาะ ขูดหรือสับต้นที่เคยถูกกะเทาะ ขูดหรือสับแล้วเว้นแต่แผลที่ถูกกะเทาะ ขูดหรือสับแล้วใต้ลอกเปลือกใหม่เต็มที่ดั้งเดิม

(๖) ในกรณีที่มีการกำหนดรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นไว้ในใบอนุญาต ผู้รับ อนุญาตจะทำการกะเทาะ ขูดหรือสับเอาเปลือกได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้น เช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๑๔ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยตัดเอาใบลาน ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องตัดใบแต่เฉพาะต้นที่ตั้งลำต้นแล้ว

(๒) ตัดใบอ่อนแต่ละต้นในปีหนึ่งได้ไม่เกินสามใบ และแต่ละคราวที่ตัดต้องเหลือยอดอ่อนที่สุดไว้

ข้อ ๑๕ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยเจาะต้นรักเอายาง ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องเจาะแต่เฉพาะต้นที่มีขนาดโตไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร โดยวัดรอบลำต้นตรงที่ สูงจากพื้นดินขึ้นไป ๑๓๐ เซนติเมตร

(๒) ต้องเจาะหลุมแรกให้สูงจากพื้นดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร หลุมต่อไปต้องไม่อยู่ ในแนวเดียวกับหลุมแรกทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ แต่ละหลุมเว้นระยะห่างกันไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และห้ามเจาะตรงที่สูงเกินกิ่งใหญ่กิ่งแรก

(๓) หลุมแต่ละหลุมให้มีรูปเป็นหลุมสามเหลี่ยมโดยให้ปลายแหลมกลับลงพื้นดิน ให้ฐานของรูปสามเหลี่ยมอยู่ด้านบน ยาวไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร ด้านข้างของหลุมยาวไม่เกินด้านละ ๓๐ เซนติเมตร และลึกเข้าไปในเนื้อที่ไม่เกิน ๒ มิลลิเมตร

- (๔) ห้ามตอกลูกทอยที่ลำต้น ไม่ว่าเพื่อการใด
- (๕) ห้ามใช้ไฟหรือวัตถุอื่นใดช่วยเร่งการเจาะเอายาง
- (๖) ห้ามเจาะตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม
- (๗) เมื่อสิ้นสุดการเจาะ ให้นำภาชนะรองยางและพะองหรือวัตถุที่ใช้ปีนออกจากต้นเสียทั้งสิ้น
- (๘) ในกรณีที่มีการกำหนดเครื่องหมายประจำต้นไว้ในใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตจะทำการเจาะได้แต่เฉพาะต้นที่มีเครื่องหมายประจำต้นเช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๑๖ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยกรีดหรือสับต้นขนุนนกอายาง ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ต้องกรีดหรือสับแต่เฉพาะต้นที่มีขนาดโตไม่น้อยกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร โดยวัดรอบลำต้นตรงที่สูงจากพื้นดินขึ้นไป ๑๓๐ เซนติเมตร
- (๒) ต้องกรีดหรือสับแต่เพียงด้านใดด้านหนึ่งตามทางยาวของลำต้น
- (๓) ต้องกรีดหรือสับโดยระมัดระวังมิให้เนื้อไม้เป็นแผลและห้ามกรีดหรือสับตรงที่สูงเกินคาบแรก

(๔) ต้นที่ได้กรีดหรือสับเอายางแล้ว ต้องเว้นการกรีดหรือสับครั้งต่อไปให้มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี และการกรีดหรือสับครั้งต่อไปต้องกระทำในตำแหน่งตรงกันข้ามกับการกรีดหรือสับครั้งก่อน

(๕) ในกรณีที่มีการกำหนดรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นไว้ในใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตจะทำการกรีดหรือสับได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายประจำต้นเช่นนั้นแสดงไว้เท่านั้น

ข้อ ๑๗ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยเก็บกล้วยไม้ ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ต้องเก็บเฉพาะต้นที่เจริญเติบโตเต็มที่แล้ว คือ
 - (ก) สำหรับกล้วยไม้ชนิดพุ่มยู่ สามปอยหลวง หรือเอื้องแวนด้าชุกเกอร์เรียนา ลำต้นต้องยาวไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร โดยวัดจากรากที่สูงที่สุดถึงง่ามใบคู่ยอดสุด
 - (ข) สำหรับกล้วยไม้ชนิดเอื้องแซะ เอื้องตาเหิน เอื้องเงินหลวง เอื้องหวายตอร์ติเล หรือรองเท้านารี หรือเอื้องคางกบทุกชนิด กอหนึ่งต้องมีลำต้นออกดอกแล้วไม่น้อยกว่าสองลำต้น
 - (ค) สำหรับกล้วยไม้ชนิดช้างเผือกหรือช้างแดง ต้องเป็นต้นที่เคยออกดอกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง

- (๒) ห้ามโค่นหรือตัดกิ่งไม้ที่กล้วยไม้ขึ้นอยู่
- (๓) ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้ขึ้นอยู่คนเดียว ให้งดเว้นการเก็บกล้วยไม้นั้น
- (๔) ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้ขึ้นอยู่เกินหนึ่งกอ ต้องให้เหลือกล้วยไม้ไว้เป็นพันธุ์ในอัตราหนึ่งกอต่อทุกจำนวนกล้วยไม้ชนิดเดียวกันสามกอ หรือเศษของสามกอ

ข้อ ๑๘ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยตัดหวายตะค้าทอง ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

- (๑) ต้องตัดแต่เฉพาะกอที่มีจำนวนลำต้นตั้งแต่สิบลำต้นขึ้นไป และให้ตัดได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนลำต้นที่มีอยู่ในกอ
- (๒) ลำต้นที่จะตัดนั้นต้องมีความยาวตั้งแต่ ๔ เมตรขึ้นไป

(๓) ต้องไม่ทิ้งหวายหรือเศษของหวายที่ได้ตัดแล้วค้างไว้ที่กอนั้น

ข้อ ๑๙ การเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยตัดเอารากเฟิร์นอสมันดา ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องตัดเอารากโดยเว้นระยะห่างจากโคนกอเฟิร์นอสมันดาโดยรอบ ๑๕ เซนติเมตร ห้ามมิให้ขุดกอเฟิร์นอสมันดาขึ้นมาตัดเอาราก

(๒) กอเฟิร์นอสมันดาที่ได้ตัดเอารากมาแล้วครั้งหนึ่งต้องงดเว้นการตัดเอารากครั้งต่อไปไว้ มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

ความในข้อ ๒๐ ต่อไปนี้ ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๑๔)

ข้อ ๒๐ อัตราค่าธรรมเนียม ให้กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) ค่าขอเก็บหาของป่าหวงห้าม ฉบับละ ๐.๒๕ บาท

(๒) การอนุญาตเจาะต้นตะเคียนตาแมว เอาชั้น หรือเจาะต้นสนเอื้องหวาย หรือลับ หรือกรีดต้นเยลุดองเอื้องหวาย ต้นละ ๐.๒๕ บาท

(๓) การอนุญาตเจาะต้นยางเอาน้ำมันยาง ต้นละ ๐.๑๐ บาท

(๔) การอนุญาตเจาะ ลับ หรือกรีดไม้ชนิดอื่นๆ เอาน้ำมันชัน หรือยาง ต้นละ ๐.๒๕ บาท

(๕) ใบอนุญาตเก็บหาหวงห้าม ฉบับละ ๒.๐๐ บาท

(๖) ใบอนุญาตผูกขาดเก็บหาของป่าหวงห้าม ฉบับละ ๑๐๐.๐๐ บาท

(๗) ใบแทนใบอนุญาตผูกขาดเก็บหาของป่าหวงห้าม ฉบับละ ๕.๐๐ บาท

(๘) ใบแทนใบอนุญาตอื่นๆ ฉบับละ ๑.๐๐ บาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๗

พลเอกสุรจิต จารุเศรณี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

(๔๑ ร.จ. ๕๑๖ ตอนที่ ๗๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๐๗)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ.๒๕๖๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๐๕ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ใดประสงค์จะค้าหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งของป่าหวงห้ามเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ให้ยื่นคำขอตามแบบ ข.ป. หวงห้าม ๑ หรือ แบบ ข.ป. หวงห้าม ๒ ทำยกกฎกระทรวงนี้ แล้วแต่กรณี ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่เขตหรืออำเภอ หรือกิ่งอำเภอที่สถานที่ค้าหรือสถานที่ที่มีไว้ในครอบครองซึ่งของป่าหวงห้ามตั้งอยู่

ข้อ ๒ ใบอนุญาตค้าของป่าหวงห้ามใช้แบบ ข.ป. หวงห้าม ๓ ทำยกกฎกระทรวงนี้

ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งของป่าหวงห้ามใช้แบบ ข.ป. หวงห้าม ๔ ทำยกกฎกระทรวงนี้

ในใบอนุญาตนั้นให้กำหนดวันเดือนปีที่ใบอนุญาตสิ้นสุดอายุไว้ด้วย สำหรับใบอนุญาตค้าของป่าหวงห้ามให้กำหนดไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ยื่นขอใบอนุญาตสำหรับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งของป่าหวงห้ามให้กำหนดระยะเวลาตามที่ขอแต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ยื่นขอใบอนุญาต

ข้อ ๓ ผู้รับใบอนุญาตค้าของป่าหวงห้าม ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาตให้ค้าของป่าหวงห้าม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

จักรพันธุ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๙๑ ร.จ. ๒๐๕ ตอนที่ ๗๙ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗)

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดค้าหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งของป่าหวงห้ามเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและในการอนุญาต สมควรกำหนดข้อกำหนดเกี่ยวกับการอนุญาตดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๖๔)
ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ กับมาตรา ๔๖ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยตราประทับไม้ของเอกชน

(๒) ข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่

(๓) ข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ.๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการเก็บและรักษาไม้ไหลลอย

(๔) ข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ.๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการแปรรูปไม้และมีไม้แปรรูป

(๕) ข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการผลิตฟ่อนชำระค่าภาคหลวง ใบคู่มือคนงาน หรือผู้รับจ้างและอัตราค่าธรรมเนียม

(๖) ข้อ ๒๐ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม

ข้อ ๒ ให้กำหนด **ค่าธรรมเนียม** ดังต่อไปนี้

(๑) แบบพิมพ์คำขอ ฉบับละ ๒๕ สตางค์

(๒) การอนุญาตเจาะต้นตะเคียนตาแมวทำชัน เจาะต้นสนเอายาง ลับ หรือกรีดต้นเยลุดอง เอายาง ต้นละ ๒ บาท

(๓) การอนุญาตเจาะเผาต้นยางทำน้ำมันยาง ต้นละ ๕๐ สตางค์

(๔) การอนุญาตเจาะ ลับ หรือกรีดไม้ชนิดอื่นๆ เอาน้ำมัน ชัน หรือยาง ต้นละ ๑๐ บาท

(๕) ใบอนุญาตทำไม้เพื่อการค้า ฉบับละ ๒๐ บาท

(๖) ใบอนุญาตเก็บหาของป่าหวงห้าม ฉบับละ ๑๐ บาท

(๗) ใบอนุญาตค้าของป่าหวงห้ามหรือใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งของป่าหวงห้าม ฉบับละ ๒๐ บาท

- (๔) ใบอนุญาตเก็บไม้ไผ่ลอย ฉบับละ ๑๐ บาท
- (๕) ใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร คิดตามจำนวนแรงม้า แรงม้าละ ๕๐ บาท
- (๑๐) ใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้แรงคน คิดตามจำนวนคนงาน คนละ ๑๐ บาท
- (๑๑) ใบอนุญาตทำการแปรรูปไม้เพื่อการค้า คิดตามปริมาตรไม้ที่ยังมิได้แปรรูป ลูกบาศก์เมตรละ ๑๐ บาท
- (๑๒) ใบอนุญาตค้าหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดที่ทำด้วยไม้หวงห้าม ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท
- (๑๓) ใบอนุญาตมีไม้แปรรูปชนิดอื่นเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตรไว้ในครอบครอง ฉบับละ ๒๐ บาท
- (๑๔) ใบอนุญาตตั้งโรงค้าไม้แปรรูป ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๑๕) ใบอนุญาตอื่นๆ ฉบับละ ๕ บาท
- (๑๖) ใบแทนใบอนุญาต เว้นแต่ใบอนุญาตใดมีค่าธรรมเนียมต่ำกว่า ๑๐ บาท ให้คิดเท่าค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนั้น ฉบับละ ๑๐ บาท
- (๑๗) ใบอนุญาตผูกขาดทำไม้สัก ฉบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท
- (๑๘) ใบอนุญาตผูกขาดทำไม้หวงห้ามธรรมดา นอกจากไม้สัก ฉบับละ ๗,๕๐๐ บาท
- (๑๙) ใบอนุญาตผูกขาดเก็บหาของป่าหวงห้าม ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๒๐) ใบแทนใบอนุญาตผูกขาด ฉบับละ ๒๕ บาท
- (๒๑) สัมปทานทำไม้สัก ฉบับละ ๓๐,๐๐๐ บาท
- (๒๒) สัมปทานทำไม้หวงห้ามธรรมดา นอกจากไม้สัก ฉบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท
- (๒๓) สัมปทานเก็บหาของป่าหวงห้าม ฉบับละ ๓,๐๐๐ บาท
- (๒๔) ใบแทนสัมปทาน ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๒๕) การโอนใบอนุญาตหรือสัมปทานคิดครึ่งอัตราค่าธรรมเนียมอนุญาตหรือสัมปทานนั้นๆ
- (๒๖) ใบเบิกทาง (ก) ไม้สัก ฉบับละ ๕๐ บาท (ข) ไม้ชนิดอื่นๆ ฉบับละ ๒๐ บาท
- (ค) ของป่า ฉบับละ ๕ บาท
- (๒๗) การอุทธรณ์
- (ก) เรื่องเกี่ยวกับการอนุญาตการผูกขาดหรือสัมปทาน ครั้งละ ๑๐๐ บาท
- (ข) เรื่องการขอตั้งหรือต่ออายุใบอนุญาตโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร ครั้งละ ๑๐๐ บาท
- (ค) เรื่องการขอตั้งหรือต่ออายุใบอนุญาตโรงงานไม้แปรรูปโดยใช้แรงงานคน ครั้งละ ๕๐ บาท
- (ง) เรื่องการขออนุญาตตั้งโรงค้าไม้แปรรูป ครั้งละ ๕๐ บาท
- (จ) เรื่องอื่นๆ ครั้งละ ๑๐ บาท
- (๒๘) ใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างหรือใบแทน ฉบับละ ๑ บาท
- (๒๙) ค่าจดทะเบียนตราประทับไม้เอกชน ดวงละ ๒๐๐ บาท

- (๓๐) ค่าธรรมเนียมขอตรวจเอกสาร ฉบับละ ๕ บาท
- (๓๑) ค่าธรรมเนียมคัดหรือถ่ายภาพเอกสารและรับรองสำเนา หน้าละ ๑๐ บาท
- (๓๒) ค่าธรรมเนียมขอตรวจแผนที่ป่า ครั้งละ ๑๐๐ บาท
- (๓๓) ค่าธรรมเนียมคัดหรือถ่ายภาพแผนที่ป่าและรับรองสำเนา ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๓๔) ค่าธรรมเนียมทำการล่วงเวลาคดีร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงที่คำนวณได้ในครั้งนั้นๆ แต่อย่างสูงไม่เกิน ๔๐๐ บาท
- (๓๕) ค่าธรรมเนียมรับคืนไม้ไหลลอย ท่อนละ ๒๐ บาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๑๔

ทวีช กลิ่นประทุม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๙๒ ร.จ. ๑๒ ตอนที่ ๑๗๒ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๔)

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้กำหนดไว้เป็นเวลานานแล้ว ในปัจจุบันค่าของเงินตราได้เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับได้มีพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมขึ้นใหม่ สมควรปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติป่าไม้ ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๖๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๖๔ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้

ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะทำไม้ ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ป่าหรือไม้อยู่ในเขตท้องที่ตามแบบทำกฎกระทรวงนี้ คือ

- (๑) แบบ (คำขอ ๑) สำหรับทำไม้หวงห้ามในป่า
- (๒) แบบ (คำขอ ๒) สำหรับไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า
- (๓) แบบ (คำขอ ๓) สำหรับไม้สักที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า

ข้อ ๓ การยื่นคำขออนุญาตตามความในข้อ ๒ (๒) และ (๓) ต้องมีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินแนบคำขอด้วย

ข้อ ๔ ใบอนุญาตทำไม้ ให้ใช้แบบพิมพ์ตามแบบทำกฎกระทรวงนี้ คือ

- (๑) แบบ (อนุญาต ๑) สำหรับทำไม้สักในป่า
- (๒) แบบ (อนุญาต ๒) สำหรับทำไม้หวงห้ามธรรมดาจากไม้สักในป่า
- (๓) แบบ (อนุญาต ๓) สำหรับทำไม้ในที่ดินที่มี น.ส. ๓
- (๔) แบบ (อนุญาต ๔) สำหรับทำไม้สักในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินเพื่อใช้สอยส่วนตัว
- (๕) แบบ (อนุญาต ๕) สำหรับทำไม้สักในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินเพื่อการค้า
- (๖) แบบ (อนุญาต ๖) สำหรับทำไม้ยางในที่ดินที่มี น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินเพื่อใช้สอยส่วนตัว
- (๗) แบบ (อนุญาต ๗) สำหรับทำไม้ยางในที่ดินที่มี น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินเพื่อการค้า
- (๘) แบบ (อนุญาต ๘) สำหรับทำไม้พินหรือไม้เฒ่าถ้ง

ข้อ ๕ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องตัดโค่นต้นไม้มิให้เหลือตอสูงเกินครึ่งของขนาดวัดรอบลำต้นตรงที่ตัด แต่ตอสูงไม่เกินหนึ่งเมตรจากพื้นดิน เว้นแต่ไม้ที่กลวงโพรงหรือกำหนดไว้ในใบอนุญาตเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องตัดโค่นไม้ โดยมิให้เป็นอันตรายแก่ไม้หวงห้ามต้นอื่น เว้นแต่มีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และมีให้เป็นการกีดขวางทางจราจรทั้งในทางบกและทางน้ำ

ข้อ ๗ ในการทำไม้ ผู้รับอนุญาตต้องจัดการป้องกันมิให้เกิดการเสียหายหรือขัดขวางแก่ทางบกทางน้ำ สิ่งก่อสร้าง การชลประทาน หรือการอื่นๆ อันเกี่ยวกับการคมนาคม

ข้อ ๘ การทำไม้ตามใบอนุญาต ซึ่งกำหนดให้ทำเฉพาะต้น หรือท่อนที่มีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้ ผู้รับอนุญาตจะชักลากไม้ไม่ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตชักลาก

ข้อ ๙ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องชักลากไม้ไปตามแนวทางและยังที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต

ข้อ ๑๐ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องไม่นำไม้ไปใช้สอยหรือทำประโยชน์อย่างใดๆ นอกจากเพื่อการชักลากก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัด เพื่อคำนวณค่าภาคหลวง

ในกรณีทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เพื่อใช้สอยส่วนตัว ตามใบอนุญาต ๔ หรือใบอนุญาต ๖ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องไม่นำไม้ไปใช้สอยหรือทำประโยชน์อย่างใดๆ นอกจากเพื่อการชักลากก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบประทับตรา

ข้อ ๑๑ การขออนุญาตผูกขาดทำไม้ ให้ทำเรื่องราวพร้อมด้วยแผนที่สังเขปแสดงอาณาเขตป่าที่ขออนุญาตผูกขาดทำไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ป่าอยู่ในเขตท้องที่

การขอสัมปทานทำไม้ ให้ทำเรื่องราวพร้อมด้วยแผนที่สังเขปแสดงอาณาเขตป่าที่ขอสัมปทานทำไม้ต่ออธิบดีกรมป่าไม้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔

ทวีช กลิ่นประทุม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๙๒ ร.จ. ๓๔๔ ตอนที่ ๒๖๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๔)

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยกำหนดให้การทำไม้สักและไมยงที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า ต้องได้รับอนุญาตแต่ไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงสมควรปรับปรุงวิธีการอนุญาตทำไม้หวงห้ามเสียใหม่ให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ.๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

อาศัยอำนาจความในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ และข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้ามและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ในการทำไม้โดยวิธีตัด ผู้รับอนุญาตต้องตัดโค่นต้นไม้มิให้เหลือตอสูงเกินครึ่งของขนาดวัดรอบลำต้นตรงที่ตัด แต่ตอสูงไม่เกินหนึ่งเมตรจากพื้นดิน เว้นแต่ไม้ที่กลวง โปรง หรือกำหนดไว้ในใบอนุญาตเป็นอย่างอื่น”

“ข้อ ๖ ผู้รับอนุญาตต้องทำไม้โดยมิให้เป็นอันตรายแก่ไม้หวงห้ามต้นอื่นเว้นแต่ความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และมีให้เป็นการกีดขวางทางจราจรทั้งในทางบกและทางน้ำ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ การทำไม้ตามใบอนุญาต ซึ่งกำหนดให้เฉพาะต้น หรือท่อนที่มีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้ ผู้รับอนุญาตจะชักลากไม้ไม่ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตชักลาก หรือได้อนุญาตเป็นหนังสือให้ชักลากในกรณีเป็นไม้ที่ไม่อาจประทับตราอนุญาตชักลาก”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(ลงนาม) ประภัตร โพธสุธน

(นายประภัตร โพธสุธน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ.๒๕๖๔)
ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และ
มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออก
ตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ
ป.ส.๑ ภายในกำหนดเวลาดังนี้

(๑) กรณีขอรับใบอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ยังมิได้กำหนดโครงการทำไม้
ให้ยื่นคำขอภายในวันที่ ๓๐ เมษายนของแต่ละปี

(๒) กรณีขอรับใบอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ได้มีการกำหนดโครงการทำไม้
ไว้แล้ว ให้ยื่นคำขอภายในวันที่ ๓๐ เมษายนของแต่ละปีก่อนที่จะเปิดการทำไม้ในแปลงตัดฟันที่ขออนุญาต

(๓) กรณีขอรับใบอนุญาตทำไม้ในสวนป่าที่ได้รับอนุญาต ให้ยื่นคำขอภายในวันที่ ๓๐
เมษายนของแต่ละปีก่อนที่จะเปิดการทำไม้ในแปลงตัดฟันที่ขออนุญาต

ข้อ ๓ การทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยในครัวเรือนของตนในกรณีดังต่อไปนี้ให้ได้รับ
ยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๒

- (๑) การเก็บหาเศษไม้ปลายไม้ตายแห้งที่ล้มขนอนนอนไพรอันมีลักษณะเป็นไม้พิน
- (๒) การตัดไม้ฟืนทุกชนิด
- (๓) การเก็บหาหวายและเถาวัลย์
- (๔) การทำไม้ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๔ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการ
สำรวจปริมาณและขนาดของไม้ในเขตที่ขออนุญาตทำไม้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดให้เสร็จสิ้นภายในวันที่
๓๐ เมษายน ของปีนั้น

ข้อ ๕ ใบอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้ใช้แบบ ป.ส. ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๖ ผู้รับอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๒๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

(๑) ต้องตัดโคนต้นไม้มิให้เหลือตอสูงเกินครึ่งของขนาดวัดรอบลำต้นตรงที่ตัด แต่ต้องสูงไม่เกินหนึ่งเมตรจากพื้นดิน เว้นแต่ไม้ที่กลวง โปรง หรือกำหนดไว้ในใบอนุญาตเป็นอย่างอื่น

(๒) ต้องตัดโคนต้นไม้โดยมิให้เป็นอันตรายแก่ต้นไม้อื่น เว้นแต่มีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และมีให้เป็นการกีดขวางทางจราจรทั้งในทางบกและทางน้ำ

(๓) ต้องจัดการป้องกันมิให้เกิดการเสียหายหรือขัดขวางแก่ทางบก ทางน้ำ สิ่งก่อสร้าง การชลประทาน หรือการอื่นๆ อันเกี่ยวกับการคมนาคม

(๔) การทำไม้ตามใบอนุญาตซึ่งกำหนดให้ทำเฉพาะต้นหรือท่อนที่มีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้ ผู้รับอนุญาตจะชักลากไม้ไม่ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้ประทับตราอนุญาตชักลาก เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถประทับตราได้และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ทำได้โดยไม่ต้องประทับตรา

ลักษณะและความหมายของตราประทับไม้ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นเช่นเดียวกับตราประทับไม้ของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

(๕) ต้องชักลากไม้ไปตามแนวทางและยังที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต

(๖) ต้องไม่นำไม้ไปใช้สอยหรือทำประโยชน์อย่างใดๆ นอกจากเพื่อการชักลากก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดเพื่อคำนวณค่าภาคหลวง

ข้อ ๗ ในการออกใบอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ เป็นพิเศษให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ก็ได้

ข้อ ๘ ผู้รับอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง และใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๓ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส.๓

ข้อ ๙ ใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง ให้ใช้แบบ ป.ส.๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาต ให้ใช้แบบ ป.ส.๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๐ ผู้รับอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส.๖

การอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้อนุญาตจะแสดงไว้ในรายการต่ออายุใบอนุญาตในใบอนุญาตเดิม หรือจะออกใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิมให้ใหม่ก็ได้

ข้อ ๑๑ ผู้รับอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาตให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๗ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส.๗

การอนุญาตคำขอใบแทนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิมแต่ให้กำกับคำว่า “ใบแทน” ไว้ที่ด้านหน้าด้วย

ข้อ ๑๒ ผู้รับอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอโอนใบอนุญาตให้แก่ผู้อื่น
ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส.๔

การอนุญาตคำขอโอนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตหมายเหตุการโอนไว้ในใบอนุญาตเดิม พร้อมทั้ง
ให้ผู้โอนและผู้รับโอนลงลายมือชื่อไว้ในใบอนุญาตด้วย

ข้อ ๑๓ การยื่นคำขอตามกฎกระทรวงนี้ให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอท้องที่ที่จะ
ขออนุญาตทำไม้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔

ณรงค์ วงศ์วรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๔๙ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๒๔)

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความ
ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งได้กำหนดแบบ ระเบียบ และวิธีการการขออนุญาต การขอต่ออายุ
ใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการมีใบคู่มือคนงานการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มิได้กำหนดแนวทางการอนุญาต
ไว้ชัดเจน ทำให้ยากต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ สมควรปรับปรุงแบบ ระเบียบและวิธีการของการขออนุญาต
การขอต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต การขอใบแทนใบอนุญาต และการมีใบคู่มือคนงาน สำหรับการทำไม้ในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๖๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และ มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าที่มีไซของป่าหวงห้าม ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๙ ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ของแต่ละปี

ข้อ ๒ การเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยหรือบริโภคในครัวเรือนของตนในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๑

(๑) การเก็บหาหว้าคา อ้อ พง แคม ปรีอ กก กระจุต ใบพลวง

(๒) การเก็บหาผลไม้ หน่อไม้ เห็ด หรือพืชชนิดอื่นๆ

(๓) การเก็บหาผัก กลอย มัน สมุนไพร รากไม้

(๔) การเก็บหาชันไม้

(๕) การเก็บหาผลหรือฝักสะตอ หรือผลหรือฝักเหียงหรือผลเนียง โดยไม่ทำอันตรายหรือการกระทำการใดๆ อันเป็นอันตรายแก่ต้นสะตอหรือต้นเหียงหรือต้นเนียง

(๖) การเก็บหาของป่าอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๓ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจหากำลังผลิตของของป่าในเขตที่ขออนุญาตตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีนั้น

ข้อ ๔ ใบอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ใช้แบบ ป.ส. ๑๐ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๕ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่กระทำหรือยินยอมให้ผู้แทนผู้รับอนุญาต คนงานหรือลูกจ้างของผู้รับอนุญาต กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าไม้ หรือของป่าอื่นๆ

(๒) ต้องนำของป่าที่เก็บหาได้ไปตามแนวทางและยังที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดและคำนวณค่าภาคหลวง

ข้อ ๖ ในการออกใบอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ เป็นพิเศษให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติ เพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้ก็ได้

ข้อ ๗ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง และใบคู่มือของผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๑๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส.๑๑

ข้อ ๘ ใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง ให้ใช้แบบ ป.ส.๑๒ ทำยกกฎกระทรวงนี้
ใบคู่มือผู้แทนของผู้รับอนุญาต ให้ใช้แบบ ป.ส.๑๓ ทำยกกฎกระทรวงนี้
ข้อ ๙ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต
ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๑๔ ทำยกกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส. ๑๔
การอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้อนุญาตจะแสดงไว้ใน
รายการต่ออายุใบอนุญาตเดิมหรือจะออกใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิมให้ใหม่ก็ได้
ข้อ ๑๐ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาต
ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส. ๑๕ ทำยกกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส. ๑๕
การอนุญาตคำขอใบแทนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิม แต่ให้กำกับ
คำว่า “ใบแทน” ไว้ที่ด้านหน้าด้วย
ข้อ ๑๑ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอโอนใบอนุญาตให้แก่ผู้อื่น
ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๑๖ ทำยกกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส. ๑๖
การอนุญาตคำขอโอนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตหมายเหตุการโอนไว้ในใบอนุญาตเดิม พร้อมทั้งให้
ผู้โอนและผู้รับโอนลงลายมือชื่อไว้ในใบอนุญาตด้วย
ข้อ ๑๒ การยื่นคำขอตามกฎกระทรวงนี้ ให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอท้องที่ที่จะ
ขออนุญาตเก็บหาของป่า

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๒๔

(ลงนาม) ณรงค์ วงศ์วรรณ

(นายณรงค์ วงศ์วรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๔๙ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๒๔)

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งได้กำหนดแบบ ระเบียบ และวิธีการการขออนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต
การโอนใบอนุญาต และการมีใบคู่มือคนงานเกี่ยวกับเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มิได้กำหนดแนวทางการอนุญาตไว้
ชัดเจน และกำหนดรวมกับการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ สมควรปรับปรุงแบบ ระเบียบ และวิธีการเกี่ยวกับการขออนุญาต
การขอต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต การขอใบแทนใบอนุญาต และการมีใบคู่มือคนงาน สำหรับการเก็บหาของป่าในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดการเก็บหาของป่าแยกออกจากการทำไม้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

ข้อ ๒ ค่าธรรมเนียม ให้กำหนดดังต่อไปนี้

- (๑) แบบพิมพ์คำขอ ฉบับละ ๑ บาท
- (๒) ใบอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่า ฉบับละ ๒๐ บาท
- (๓) ใบคู่มือคนงาน ผู้รับจ้างหรือผู้แทนของ ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาต ฉบับละ ๕ บาท
- (๔) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๕ บาท
- (๕) การโอนใบอนุญาต ครั้งละ ๑๐ บาท
- (๖) หนังสืออนุญาตให้บุคคลเข้าอยู่อาศัย ไร่ละ ๑๕ บาท
- (๗) หนังสืออนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์
 - (ก) การเกษตรกรรม ไร่ละ ๒๐ บาท
 - (ข) การปลูกป่า ไร่ละ ๑๐ บาท
 - (ค) การปลูกสัตว์ ไร่ละ ๒๐ บาท
 - (ง) การศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการ ไร่ละ ๑๐ บาท
 - (จ) การเลี้ยงสัตว์น้ำ ไร่ละ ๑๐๐ บาท
 - (ฉ) การขุดกรวดทราย ลูกรัง ดินขาว หรือดิน ไร่ละ ๕๐๐ บาท
 - (ช) การระเบิดและย่อยหิน เก็บหิน ไร่ละ ๕๐๐ บาท
 - (ซ) การทำเหมืองแร่ หรือการขุดเจาะปิโตรเลียม ไร่ละ ๕๐๐ บาท
 - (ณ) การจัดสร้างสวนรุกขชาติ สวนอุทยาน อุทยาน ไร่ละ ๑๐ บาท
 - (ญ) การสร้างอาคารเป็นที่พักพ่อนหย่อนใจเพื่อการบริการ ไร่ละ ๕๐๐ บาท
 - (ฎ) การทำประโยชน์อื่นๆ ไร่ละ ๕๐ บาท

ในการคำนวณค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต เศษของหนึ่งไร่ให้คิดตามส่วน เศษของหนึ่งตารางวาให้ปัดทิ้ง

ข้อ ๓ ค่าภาคหลวง ให้กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) ค่าภาคหลวง สำหรับไม้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และมีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

(ก) เพื่อการค้า ลูกบาศก์เมตรละ ๒๐ บาท

(ข) เพื่อใช้สอยส่วนตัว ลูกบาศก์เมตรละ ๑๐ บาท

สำหรับไม้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และมีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ที่ไม่อาจคำนวณเป็นลูกบาศก์เมตรหรือที่นิยมซื้อขายกันตามมาตรฐานอื่นนอกจากเป็นลูกบาศก์เมตร ให้คิดร้อยละสิบของราคาตลาดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่ประกาศกำหนด

(๒) ค่าภาคหลวง สำหรับไม้ที่ได้จากการปลูกสร้างสวนป่าโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ และมีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ลูกบาศก์เมตรละ ๕ บาท

สำหรับไม้ที่ได้จากการปลูกสร้างสวนป่าโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ และมีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ที่ไม่อาจคำนวณเป็นลูกบาศก์เมตรหรือที่นิยมซื้อขายกันตามมาตรฐานอื่นนอกจากเป็นลูกบาศก์เมตร ให้คิดร้อยละห้าของราคาตลาดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่ประกาศกำหนด

(๓) ค่าภาคหลวง สำหรับของป่า ลูกบาศก์เมตรละ ๔ บาท

สำหรับของป่า ที่ไม่อาจคำนวณเป็นลูกบาศก์เมตรหรือที่นิยมซื้อขายกันตามมาตรฐานอื่นนอกจากลูกบาศก์เมตร ให้คิดร้อยละสิบของราคาตลาดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่ประกาศกำหนด

ข้อ ๔ ค่าบำรุงป่า ให้กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) ค่าบำรุงป่า สำหรับไม้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และมีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

(ก) ไม้ปอกระสา ครึ่งเท่าของค่าภาคหลวงตามข้อ ๓ (๑)

(ข) ไม้ชนิดอื่นๆ สองเท่าของค่าภาคหลวงตามข้อ ๓ (๑)

(๒) ค่าบำรุงป่า สำหรับไม้ที่ได้จากการปลูกสร้างสวนป่าโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ และมีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

(ก) ไม้ปอกระสา หนึ่งในสี่เท่าของค่าภาคหลวงตามข้อ ๓ (๒)

(ข) ไม้ชนิดอื่นๆ หนึ่งเท่าของค่าภาคหลวงตามข้อ ๓ (๒)

(๓) ค่าบำรุงป่า สำหรับของป่า

(ก) น้ำยางพารา ครึ่งเท่าของค่าภาคหลวงตามข้อ ๓ (๓)

(ข) ของป่าอื่นๆ สองเท่าของค่าภาคหลวงตามข้อ ๓ (๓)

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๑

เสนาะ เทียนทอง

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๑๙ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๑)

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันได้มีการอนุญาตให้เอกชนเข้าทำประโยชน์ในป่าสงวนแห่งชาติเพื่อทำการศึกษาวิจัยทางวิชาการ ชุดเจาะปิโตรเลียม จัดสร้างสวนรุกขชาติ วนอุทยานหรืออุทยานและสร้างอาคารเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อการบริการ แต่ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ไม่ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการอนุญาตดังกล่าวไว้โดยชัดแจ้ง สมควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่ามากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดอัตราค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า สำหรับไม้ที่ได้จากการปลูกสร้างสวนป่าโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ให้ต่ำกว่าอัตราค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าสำหรับไม้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ รวมทั้งเพื่อช่วยเหลือที่ทำไม้ปอกระสามิให้ต้องประสบภาวะการขาดทุน และเพื่อส่งเสริมให้เอกชนทำสวนยางพารามากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดอัตราค่าบำรุงป่าสำหรับไม้ปอกระสาและน้ำยางพาราให้ต่ำกว่าอัตราค่าบำรุงป่าสำหรับไม้และของป่าชนิดอื่นๆ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ข้อกำหนด ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำไม้หวงห้าม การชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร กำหนดให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องทำไม้ภายในเขตป่าและในเขตท้องที่ตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือภายในเขตตามแผนที่ท้ายใบอนุญาตทำไม้

ข้อ ๓ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องบันทึกบัญชีการใช้ประโยชน์ตามที่ได้รับอนุญาตให้มากที่สุด และต้องไม่ทิ้งเศษไม้หรือปลายไม้ไว้ในป่าเกินความจำเป็น

ข้อ ๔ การทำไม้ตามใบอนุญาตซึ่งกำหนดให้ทำเฉพาะต้นหรือท่อนที่มีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้แล้ว เมื่อผู้รับอนุญาตได้ตัดโค่นและบันทึกบัญชีแล้ว ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตทำการตรวจสอบและประทับตราอนุญาตชักลากเสียก่อน จึงจะชักลากไม้ได้

ข้อ ๕ บรรดาไม้ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบประทับตราอนุญาตชักลากตามข้อ ๔ แล้วนั้น ผู้รับอนุญาตต้องชักลากไปรวมไว้ ณ สถานที่และในท้องที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตทำไม้นั้น เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าให้ครบถ้วน และผู้รับอนุญาตต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตเพื่อตรวจวัดประทับตราคำนวณค่าภาคหลวง และหรือค่าบำรุงป่าก่อนวันสิ้นอายุใบอนุญาตทำไม้นั้น

ข้อ ๖ การทำไม้ชนิดที่อนุญาตโดยไม่ต้องประทับตราอนุญาตตัดโค่น ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตได้บันทึกหมายเหตุ และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบอนุญาตทำไม้นั้นแล้ว ผู้รับอนุญาตต้องทำและชักลากไม้ไปรวมไว้ ณ สถานที่และในท้องที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตทำไม้นั้นให้ครบถ้วนตามจำนวนที่ได้รับอนุญาตให้ทำและผู้รับอนุญาตต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต เพื่อตรวจวัดประทับตราคำนวณค่าภาคหลวง และหรือค่าบำรุงป่าก่อนวันสิ้นอายุใบอนุญาตทำไม้นั้น

ข้อ ๗ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องชักลากไม้ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตชักลากตามข้อ ๔ หรือไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำโดยไม่ต้องประทับตราอนุญาตตัดโค่นตามข้อ ๖ ไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่า ให้ครบถ้วนก่อนวันสิ้นอายุใบอนุญาตทำไม้ หากไม้นั้นเสียหายหรือสูญหายไปด้วยประการใดๆ ก็ตาม ผู้รับอนุญาตต้องชดใช้ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตได้ตรวจสอบและประทับตราอนุญาตชักลากหรือประเมินได้ สำหรับไม้ที่เสียหายหรือสูญหายนั้นจนครบถ้วน

ข้อ ๘ การแจ้งเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตตรวจสอบประทับตราอนุญาตชักลาก และตรวจวัดประทับตราเพื่อคำนวณค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ให้ผู้รับอนุญาตทำคำขอตามแบบที่กรมป่าไม้กำหนดยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตเพื่อพิจารณาสั่ง

ข้อ ๙ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องตรวจตราดูแลและป้องกันมิให้คนงานทำการจุดไฟเผาป่า และถ้าเกิดไฟไหม้ขึ้นไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม ผู้รับอนุญาตรวมทั้งคนงานหรือผู้รับจ้างของผู้รับอนุญาตจะต้องทำการดับไฟและป้องกันมิให้ไฟลุกลามโดยเร็วที่สุด ในการนี้ผู้รับอนุญาตรวมทั้งคนงานหรือผู้รับจ้างของผู้รับอนุญาตจะต้องให้ความช่วยเหลือด้วยแรงงานหรือสิ่งของตามที่จำเป็นในการดับไฟและป้องกันมิให้ไฟลุกลามต่อไป

ข้อ ๑๐ เมื่อปรากฏการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในเขตป่าที่ได้รับอนุญาตทำไม้ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ของป่านั้นโดยด่วน

ข้อ ๑๑ ในระหว่างใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ ผู้รับอนุญาตทำไม้จะต้องรับผิดชอบในการฝ่าฝืนข้อกำหนดนี้หรือการกระทำผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ หรือกฎข้อบังคับทั้งปวงที่ผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำผิดภายในเขตป่าที่ได้รับอนุญาตทำไม้ เว้นแต่ผู้รับอนุญาตจะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตได้ว่าการฝ่าฝืนหรือการกระทำผิดนั้นเกิดขึ้นด้วยบุคคลอื่น ซึ่งไม่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของผู้รับอนุญาตและผู้รับอนุญาตมิได้มีส่วนรู้เห็นเป็นใจด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๐๘

พระประกาศสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ข้อกำหนด

ฉบับที่ ๙ (พ.ศ.๒๕๒๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม (ฉบับที่ ๒)

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องชำระค่าเสียหายสำหรับไม้ที่ตัดฟันลงแล้ว
สูญหายหรือเสียหายไปก่อนการชำระค่าภาคหลวง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้
ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ตัดฟันลงแล้ว สูญหายหรือเสียหายไปก่อนการชำระค่าภาคหลวง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งข้อกำหนด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๐๔ ออกตามความใน
พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้ามและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องชดเชยค่าไม้ที่เจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตชดเชยตามข้อ ๔ หรือไม้
ที่ได้รับอนุญาตให้ทำโดยไม่ต้องประทับตราอนุญาตตัดโค่นตามข้อ ๖ ไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัด
คำนวณค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่าให้ครบถ้วน ก่อนวันสิ้นอายุใบอนุญาตทำไม้ หากไม้นั้นเสียหาย
หรือสูญหายไปด้วยประการใดๆ ก็ตาม ผู้รับอนุญาตต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายสำหรับไม้ที่ได้ตัดฟัน
ลงแล้วสูญหายหรือเสียหายไปก่อนการชำระค่าภาคหลวงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตในอัตราเท่ากับ
ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่ารวมกันตามปริมาตรของไม้ที่ประเมินได้จากบัญชีไม้เลือก หรือบัญชีไม้ที่ประทับตรา
อนุญาตให้ชักลากแล้วแต่กรณี สำหรับไม้ที่เสียหายหรือสูญหายนั้นจนครบถ้วน”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๒๔

(ลงนาม) อาณัติ อาภาภิรม

(นายอาณัติ อาภาภิรม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(เล่ม ๙๔ ตอนที่ ๙๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๔)

ข้อกำหนด

ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐

ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

ว่าด้วย การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๔ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกข้อกำหนดในกรณีเฉพาะเรื่อง การอนุญาตทำไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อการใช้สอยส่วนตัว และไม้นั้นเป็นไม้ที่ขึ้นอยู่เดิม ไม่รวมถึงไม้ที่ปลูกขึ้นตามกฎหมาย ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม โดยให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ.๒๕๒๕ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง

ข้อ ๓ ผู้ขออนุญาตต้องเป็นเจ้าของที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นผู้ยื่นคำขอทำไม้เพื่อการใช้สอยส่วนตัวต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอดูแลเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ที่ดินนั้นต้องอยู่ตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พร้อมกับแนบภาพถ่ายโฉนดที่ดินในโฉนดแผนที่โฉนดตราจอง และตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ อันได้แก่น.ส.๓ หรือ น.ส. ก. แล้วแต่กรณี โดยมีเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอบันทึกรับรองว่า ได้ตรวจสอบกับต้นฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกต้องตรงกันแล้ว

ข้อ ๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอตามข้อ ๓ แล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนให้ส่งเรื่องราวต่อจังหวัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันรับคำขอ

ข้อ ๕ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับเรื่องราวจากอำเภอ ตามข้อ ๔ แล้ว ให้แจ้งป่าไม้เขตท้องที่เพื่อพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ของเขตไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ออกไปพร้อมกับเจ้าหน้าที่ของจังหวัดไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมีเจ้าหน้าที่ป่าไม้อำเภอท้องที่นั้นร่วมตรวจสอบด้วย และหากผลการตรวจสอบปรากฏที่ตั้งของที่ดินที่ขอทำไม้ไม่ถูกต้องตรงตามที่ขอ และมีไม้สักหรือไม้อย่างที่สมควรอนุญาตให้ตัดออกอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ไม้นั้นจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือทรัพย์สิน เช่น อยู่ใกล้ชิดบ้านเรือนหรือสิ่งก่อสร้าง หรือทางเดินซึ่งรัศมีของลำต้นอาจล้มทับถึงได้ หรือไม้นั้นมีลักษณะไม่สมบูรณ์ ไม่อาจเจริญเติบโตต่อไปได้ ก็ให้สำรวจประทับตรา ต. (ตราประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่) เลขเรียง เลขปีย่อ และทำบัญชีไม้ระบุขนาดความโตและความสูงที่ใช้ทำประโยชน์ได้ ตลอดจนลักษณะของไม้แต่ละต้น และทำแผนที่แสดงตำแหน่งไม้ในที่ดินนั้นให้ชัดเจน พร้อมกับจัดทำรายงานผลการตรวจสอบแล้วรายงานผู้บังคับบัญชาโดยมิชักช้า ดังนี้

๕.๑ สำหรับเจ้าหน้าที่ป่าไม้เขต ให้รายงานต่อป่าไม้เขตท้องที่ เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

๕.๒ ส่วนเจ้าหน้าที่อำเภอและจังหวัดให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ว่าราชการจังหวัด

บัญชีไม้และรายงานการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำเป็น ๖ ชุดเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานแนบติดใบอนุญาต และรายงานให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณีผู้ว่าราชการจังหวัด ป่าไม้เขตท้องที่กรมป่าไม้ อย่างละหนึ่งชุด

ข้อ ๖ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงและความเห็นควรอนุญาตของป่าไม้เขต ตามข้อ ๕ แล้ว สำหรับไม้สัก ไม้ยาง ที่โตได้ขนาดจำกัด และไม้ยางที่โตต่ำกว่าขนาดจำกัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุญาตได้โดยไม่ต้องขออนุมัติจากกรมป่าไม้ ส่วนไม้สักที่โตต่ำกว่าขนาดจำกัดให้ส่งเรื่องราวให้กรมป่าไม้เพื่อรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุญาตตามนัยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.ป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔

ข้อ ๗ การออกใบอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ต้องใช้แบบใบอนุญาตที่กำหนดไว้ โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม (อนุญาต ๓) (อนุญาต ๔) หรือ (อนุญาต ๖) แล้วแต่กรณี และให้ระบุสถานที่ตรวจสอบหรือตรวจวัดค่าภาคหลวง หรือยกเว้นค่าภาคหลวง ณ ที่ต่อไม้ โดยไม่ต้องประทับตราอนุญาตชักลาก

ข้อ ๘ ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตซึ่งออกให้ตามข้อ ๗ และจะต้องปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้ามด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๐

(ลงนาม) พลเอก หาญ สีนานนท์

(หาญ สีนานนท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำขอพิสูจน์ไม้ตามมาตรา ๖๔ จัตวา

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขขนาดจำกัดไม้หวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ เสียใหม่ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๑

ข้อ ๒ กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้าม ตามประเภทและชนิดให้มีขนาดโตของต้นไม้ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม้สัก ๒๒๐ เซนติเมตร
- (๒) ไม้ยาง ๒๙๐ เซนติเมตร
- (๓) ไม้หวงห้ามอื่นๆ ตามที่กำหนดในบัญชีท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ การวัดขนาดโตของต้นไม้ให้วัดโดยรอบลำต้นตรงที่สูง ๑๓๐ เซนติเมตร จากพื้นดินเว้นแต่

- (๑) ต้นไม้ที่ลำต้นมีลักษณะผิดปกติ เช่น เป็นพูพอน ปุ่ม ตา หรือกิ่งคอด ตรงที่สูง ๑๓๐ เซนติเมตร ให้วัดโดยรอบลำต้นตรงที่ถัดจากที่มีลักษณะผิดปกติขึ้นไปใกล้ขีดที่สุด
- (๒) ต้นไม้ที่มีลำต้นไม่แนชัด เช่น จำพวกไม้โกงกาง ให้วัดโดยรอบลำต้นตรงที่ถัดไป ๒๐ เซนติเมตร จากรากใหญ่อันบนที่ยังลงดิน

ข้อ ๔ ขนาดจำกัดไม้หวงห้ามตามประกาศนี้มีให้ใช้บังคับกับไม้หวงห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) ไม้สัก ไม้ยาง ในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- (๒) ไม้หวงห้ามที่ทำเป็นไม้พินหรือไม้เสาถ่าน
- (๓) ไม้หวงห้ามที่เกิดขึ้นจากการปลูกสร้างสวนป่า
- (๔) ไม้หวงห้ามที่ตายแล้ว ไม่ว่าจะยืนต้นตายหรือล้มนอนนอนไพร

ข้อ ๕ ประกาศให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๒

(ลงนาม) พันโท สนั่น ขจรประศาสน์

(สนั่น ขจรประศาสน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๖ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒)

๓๓๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการนำไม้
มิใช่ไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการนำไม้มิใช่ไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ ฉบับลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ข้อ ๒ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการนำไม้มิใช่ไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับไม้มิใช่ไม้หวงห้ามที่นิยมซื้อขายกันเป็นลูกบาศก์เมตร อัตราค่าธรรมเนียมลูกบาศก์เมตรละ ๒๐.๐๐ บาท (ยี่สิบบาทถ้วน) แปรรูปแล้วลูกบาศก์เมตรละ ๔๐.๐๐ บาท (สี่สิบบาทถ้วน) แต่ถ้าเป็นไม้ยางพารา อัตราค่าธรรมเนียมลูกบาศก์เมตรละ ๒.๐๐ บาท (สองบาทถ้วน) แปรรูปแล้วลูกบาศก์เมตรละ ๔.๐๐ บาท (สี่บาทถ้วน)

(๒) สำหรับไม้มิใช่ไม้หวงห้ามที่นิยมซื้อขายกันตามมาตรฐานอื่นนอกจากเป็นลูกบาศก์เมตร อัตราค่าธรรมเนียมร้อยละสิบของราคาตลาดในท้องที่โดยเฉลี่ยจากราคาของไม้ นั้น แต่ถ้าเป็นไม้ไผ่ ไม้รวก อัตราค่าธรรมเนียมร้อยละสองของราคาตลาดในท้องที่โดยเฉลี่ยจากราคาของไม้ นั้น

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

ทวีช กลิ่นประทุม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๑๑๒ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔)

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า หรือออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ หรือผู้รับอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่า ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า หรือออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ให้แทน พร้อมทั้งกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า เพื่อดำเนินปฏิบัติต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๔

ข้อ ๒ สัมปทานทำไม้หวงห้าม ให้ผู้รับสัมปทานทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ตามคำสั่งและวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

เงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามวรรคหนึ่ง ให้นำไปฝากธนาคารในวันที่ชำระค่าภาคหลวงแล้วนำสมุดหรือบัญชีฝากเงินไปเก็บไว้ที่ป่าไม้เขตหรือป่าไม้จังหวัดแห่งท้องที่ป่านั้นๆ ตามที่ป่าไม้เขตเห็นชอบ เพื่อดอนออกมาใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด โดยถือเกณฑ์การคำนวณจากค่าภาคหลวงของไม้ที่ทำออกตามสัมปทานในอัตราดังต่อไปนี้

(๑) กรณีสัมปทานป่าบก อัตราสี่เท่าของค่าภาคหลวงสำหรับไม้สัก และสองเท่าของค่าภาคหลวง สำหรับไม้กระยาเลยอื่นที่มีใช้ไม้สัก

(๒) กรณีสัมปทานป่าชายเลน ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขสัมปทาน

ข้อ ๓ การอนุญาตผูกขาด หรือการอนุญาตทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามเพื่อการค้าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าที่ได้เตรียมการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าที่ได้กำหนดโครงการทำไม้ หรือโครงการเก็บหาของป่าไว้แล้ว หรือการอนุญาตตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้ผู้รับอนุญาตออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน เงินค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้คำนวณโดยถือเกณฑ์ค่าภาคหลวงของไม้หรือของป่าที่ทำออกหรือถือเกณฑ์พื้นที่ป่าที่ได้รับอนุญาตในอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ไม้สักชั้น ก. หกเท่าของค่าภาคหลวง

(๒) ไม้สักชั้น ข. หรือ ค. สี่เท่าของค่าภาคหลวง

(๓) ไม้สักชั้น ง. สองเท่าของค่าภาคหลวง

(๔) ไม้กระยาเลยที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงลูกบาศก์เมตรละหนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งร้อยยี่สิบบาท สี่เท่าของค่าภาคหลวง

- (๕) ไม่กระยาเลยที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงลูกบาศก์เมตรละหกสิบบาทถึงแปดสิบบาท สามเท่าของค่าภาคหลวง
- (๖) ไม่กระยาเลยที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงลูกบาศก์เมตรละสามสิบบาทถึงสี่สิบบาท สองเท่าของค่าภาคหลวง
- (๗) ไม่พินหรือไม้เผาถ่านที่ทำออกจากป่าชายเลนที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงลูกบาศก์เมตรละยี่สิบบาทหรือต่ำกว่าหรือเก็บค่าภาคหลวงโดยวิธีอื่น สามเท่าของค่าภาคหลวง
- (๘) ไม่กระยาเลยที่เก็บค่าภาคหลวงลูกบาศก์เมตรละยี่สิบบาทหรือต่ำกว่า หรือเก็บค่าภาคหลวงโดยวิธีอื่น หนึ่งเท่าของค่าภาคหลวง
- (๙) ของป่าหวงห้ามที่อนุญาตโดยวิธีผูกขาด หรืออนุญาตเพื่อการค้าสองเท่าของค่าภาคหลวง
- (๑๐) ไม้ที่ทำออกตามมาตรา ๑๓ เพื่อการค้า หรือมาตรา ๑๔ เพื่อการค้าหนึ่งเท่าของค่าภาคหลวง ทั้งนี้ไม่รวมถึงไม้สักหรือไม้อย่างที่ขึ้นอยู่ในที่ดินมีโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- (๑๑) การแผ้วถางป่า ตามมาตรา ๕๔ เฉพาะกรณีที่มีใช้เพื่อการทำเหมืองแร่หรือระเบิด ย่อยหิน ไร่ละ ๕๐ บาท

ข้อ ๔ การออกเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ตามข้อ ๓ ให้ผู้รับอนุญาตมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมกับการชำระเงินค่าภาคหลวงไม้หรือของป่านั้น สำหรับกรณีการออกใบอนุญาตตามข้อ ๓ (๑๑) ให้มอบพร้อมกับการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

เงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามวรรคหนึ่งให้กรมป่าไม้นำไปใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามหลักวิชาการและแผนงานที่กำหนด

ข้อ ๕ บรรดาไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามที่ยังมิได้ตรวจวัดเพื่อเก็บค่าภาคหลวงในวันที่ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ทั้งสิ้น

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๙

(ลงนาม) ณรงค์ วงศ์วรรณ

(นายณรงค์ วงศ์วรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๕๓ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๒๙)

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหิน

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่า เพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ทำการแผ้วถางป่าเพื่อใช้พื้นที่ทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหินชำระเงินค่าใช้จ่ายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าชดเชยตามหลักวิชาการป่าไม้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่า หรือทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหิน นำไม้หวงห้ามประเภท ก. และหรือ ไม้หวงห้ามประเภท ข. วัดโดยรอบที่สูงจากพื้นดิน ๑ เมตร ๓๐ เซนติเมตร มีความโตต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร และสามารถใช้ทำประโยชน์ได้ไปรวมกองไว้ ณ สถานที่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด แล้วแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบอนุญาตทราบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้แผ้วถางลง เพื่อส่งมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจำหน่ายต่อไป

ข้อ ๒ ให้ผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่า เพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหินออกเงินค่าใช้จ่ายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าตามจำนวนพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต ในอัตราไร่ละ ๑,๒๐๐ บาท เงินค่าใช้จ่ายนี้ใช้ชำระพร้อมการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแผ้วถางป่า และให้กรมป่าไม้นำไปดำเนินการปลูกป่าชดเชยตามหลักวิชาการป่าไม้

ข้อ ๓ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

(ลงนาม) ณรงค์ วงศ์วรรณ

(นายณรงค์ วงศ์วรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๑๔๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๖)

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วย การตรวจวัด การประทับตรา

การเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน พ.ศ. ๒๕๑๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการตรวจวัด การประทับตรา และการเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน เสียใหม่ เพื่อให้เป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น ฉะนั้น กรมป่าไม้จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วย การตรวจวัด การประทับตรา และการเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน พ.ศ. ๒๕๑๐”

ข้อ ๒ บรรดาระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบกรมป่าไม้ฉบับนี้ ให้ยกเลิกเสียทั้งสิ้น

ข้อ ๓ ตราค่าภาคหลวง หมายถึง รูปรอยตราที่กำหนดไว้ตามประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดลักษณะและความหมายการใช้ตราประทับไม้ของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

ข้อ ๔ เมื่อได้รับคำขอตรวจวัดประทับตราเพื่อคำนวณค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอตรวจสอบตามคำขอเสนอผู้บังคับบัญชาว่า

- (๑) ใบอนุญาตทำไม้ยังมีอายุอยู่ และถูกต้องตามหลักฐานการอนุญาตหรือไม่เพียงใด
- (๒) สถานที่ที่ขอให้ตรวจวัดไม้ตรงตามที่ระบุในใบอนุญาตหรือไม่
- (๓) ได้ทำไม้ออกจากป่าตามชนิด และจำนวน ถูกต้องตรงตามใบอนุญาตหรือไม่
- (๔) ถ้าเป็นไม้ชนิดที่ต้องประทับตราอนุญาตชักลากให้ทำการตรวจสอบหลักฐานว่า ชนิด และจำนวนไม้ตามคำขอถูกต้องตรงกันกับหลักฐานที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตชักลากหรือไม่

ข้อ ๕ เมื่อได้ตรวจสอบคำขอตามข้อ ๔ เห็นว่าเป็นการถูกต้องแล้วให้มีผู้มีอำนาจสั่งการตามข้อ ๖, ๗ หรือข้อ ๘ แล้วแต่กรณี สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดอายุใบอนุญาตไม้ เว้นแต่มีความจำเป็นไม่อาจตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงได้ทัน กำหนดอายุใบอนุญาต ในกรณีเช่นนี้พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องรีบออกไปดำเนินการโดยมิชักช้า

ข้อ ๖ การตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงสำหรับไม้ในป่าโครงการป่าผูกขาด ไม้หวงห้ามประเภท ข. ไม้สัก ไม้ยางหรือยางยุง ไม้ชิงชันหรือเก็ดแดง ไม้กะพี้เขาควายหรือเก็ดดำ และไม้พุง ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของจังหวัด

กรณีการทำไม้โดยการให้สัมปทาน ให้เป็นไปตามที่กรมป่าไม้จะได้มอบหมาย

ข้อ ๗ การตรวจวัด การประทับตราค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน นอกจากที่ระบุในข้อ ๖ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอำเภอ เว้นแต่จังหวัดจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๘ การตรวจวัด การประทับตราค่าภาคหลวงไม้ หรือไม้พินเพื่อใช้ในการกิจการรถไฟ ไม่ว่าจะทำจากป่าโครงการรถไฟหรือป่าอื่นใดก็ตาม ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของจังหวัด

การตรวจวัดไม้หรือไม้พินเพื่อใช้ในการกิจการรถไฟ ให้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายการรถไฟร่วมปฏิบัติการตรวจวัดด้วย

และให้วิศวกรบำรุงทางกำกับการเขตรถไฟหรือผู้แทนเป็นผู้ลงนามรับรองรายการไม้หรือไม้พินที่ตรวจวัดนั้น ตามแบบของกรมป่าไม้

ข้อ ๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะเนินการตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษา วิชาวนศาสตร์ สำเร็จวิชาการป่าไม้จากโรงเรียนป่าไม้ ของกรมป่าไม้ ตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไป หรือป่าไม้ อำเภोजัดว่า แต่ต้องมีผู้ที่ได้ทำการตรวจวัดประทับตราอนุญาตชักลากไม้รายนั้น หรือผู้ที่ได้ทำการสำรวจ ตีตราหมายให้ตัดฟันในกรณีที่ตรวจวัดประทับตราคำนวณค่าภาคหลวง ณ ต่อไม้ เว้นแต่มีความจำเป็น อันหลีกเลี่ยงมิได้ ก็ให้จังหวัดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่คนเดียวกันได้ โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของจังหวัด

ข้อ ๑๐ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกไปดำเนินการตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงต้องตรวจสอบชนิด ขนาด รูปรอยตราอนุญาตชักลาก จำนวนไม้ และสถานที่รวมหมอนว่าถูกต้องตรงตามใบอนุญาตชักลาก และหรือเงื่อนไขตามใบอนุญาตเสียก่อน จึงจะดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่ใบอนุญาตทำไม้ระบุสถานที่ตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวง ณ ต่อไม้ หรือไม้ที่ได้รับอนุญาต ให้ประทับตราค่าภาคหลวง ณ ที่ต่อไปเป็นพิเศษเฉพาะราย พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบชนิด จำนวน ขนาด และรูปรอยตราอนุญาตให้ตัดฟันว่าถูกต้องตรงตามใบอนุญาต และหรือเงื่อนไขตามใบอนุญาตเสียก่อนจึง จะดำเนินการได้

การตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวง ณ ต่อไม้ดังกล่าว ในวรรคก่อนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตรา ประจำตัว (ตรา ต.) พร้อมเลขเรียงลำดับท่อนภาคหลวงของไม้ท่อนที่ตัดท่อนจากต่อนั้น และเลขปี พ.ศ. ที่ประทับตราไว้ที่หน้าตัดของต่อไม้ทุกท่อนด้วย

ไม้ที่ตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวง ณ ที่ต่อดังกล่าวนี้อ ถ้าต้นใดตัดท่อนได้หลายท่อน ให้เจ้าหน้าที่ หมายเหตุไว้ในบัญชีรายการไม้ให้ชัดเจนด้วยว่า เป็นไม้ท่อนที่ ๑, ๒ หรือ ๓ ฯลฯ

ในกรณีที่มีเหตุผลอันควรเชื่อว่าไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่านที่ทำออกมานั้นไม่ถูกต้องตามใบอนุญาต ก็ให้ระงับการประทับตราค่าภาคหลวงไว้เพื่อทำการตรวจสอบหลักฐานการอนุญาตโดยละเอียดก่อน

ข้อ ๑๑ การตรวจวัดขนาดไม้เพื่อหาปริมาตรคำนวณค่าภาคหลวง ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) การหาปริมาตรไม้ท่อน ความยาวให้วัดจากปลายสุดด้านหนึ่งถึงปลายสุดอีกด้านหนึ่ง ในส่วนที่ยาวที่สุดของไม้ท่อนนั้น ความโตให้วัดรอบท่อนไม้ตรงกึ่งกลางความยาวของไม้ท่อนนั้น

ในกรณีตรงกึ่งกลางท่อนไม้เป็นปุ่ม ตา หรือผิดปกติ ให้วัดความโตถัดจากส่วนที่ผิดปกติ ตรงใกล้กับกึ่งกลางมากที่สุด ทั้งนี้ ให้ผู้ตรวจบันทึกหมายเหตุไว้ในบัญชีโดยชัดเจนด้วย

การคำนวณปริมาตรไม้ท่อน ให้คำนวณตามแบบที่กรมป่าไม้กำหนด

(๒) การหาปริมาตรไม้แปรรูป

ไม้เหลี่ยม (สี่เหลี่ยม) ให้วัดความยาว ความกว้าง และความหนาของไม้แต่ละชิ้น หรือตบ หรือเหลี่ยม แล้วคำนวณปริมาตรไม้ตามหลักคณิตศาสตร์

ไม้เสาคากกลม ความยาวให้วัดจากปลายสุดด้านหนึ่ง ถึงปลายสุดอีกด้านหนึ่งในส่วน ที่ยาวที่สุดของเสาท่อนนั้น ความโตให้วัดรอบตรงกึ่งกลางความยาวของเสาท่อนนั้น แล้วคำนวณหาปริมาตร ตามหลักคณิตศาสตร์ โดยใช้สูตรปริมาตรรูปทรงกระบอก คือ $\pi r^2 L$ หรือ $0.0๘ C^2 L$ (C= เส้นรอบวง ตรงกึ่งกลางเสาคาก, L = ความยาวของเสาคาก)

(๓) การหาปริมาตรไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ให้ตรวจวัดเป็นกองแล้วคำนวณหาปริมาตรตาม หลักคณิตศาสตร์

ข้อ ๑๒ เมื่อได้ตรวจวัดตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดยการลงในสมุดตรวจวัดไม้ตามแบบของกรมป่าไม้ ให้ครบถ้วนทุกรายการด้วยหมึกหรือดินสอคอปปี แล้วให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้แทนลงชื่อรับรองการตรวจวัดไม้ในสมุดตรวจวัดไม้ไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง เมื่อกลับมาถึงที่ทำการแล้วให้รีบเสนอสมุดตรวจวัดไม้ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องเรียบร้อยแล้วก็ให้ลงนามรับทราบไว้ทุกครั้งด้วย

ข้อ ๑๓ เมื่อตรวจวัดเสร็จแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับคำนวณเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) แล้วแจ้งจำนวนเงินนั้นให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้แทนทราบโดยให้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานต่อท้ายรายการให้สมุดตรวจวัดไม้รายนั้นๆ โดยให้มีข้อความตามตัวอย่างท้ายระเบียบนี้

ในกรณีที่การคำนวณเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าไม่เสร็จสิ้น ในวันนั้น หากผู้รับอนุญาตหรือผู้แทนมาติดต่อรับทราบด้วยตนเองไม่ได้ ให้จังหวัดหรืออำเภอแล้วแต่กรณี แจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้ผู้รับอนุญาตนำเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) ไปชำระให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่แจ้งจำนวนเงินที่จะต้องชำระให้ทราบ

ข้อ ๑๔ เมื่อได้ชำระเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) ครบถ้วนแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินทันทีที่ได้รับเงินดังกล่าว โดยใช้ใบเสร็จของทางราชการป่าไม้ตามที่ได้กำหนดไว้ สำหรับการเขียนใบเสร็จรับเงินทั้ง ๒ ประเภทดังกล่าว ให้เขียนให้ครบถ้วนถูกต้องตามความเป็นจริง ตามแบบหรือระเบียบหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ในกรณีที่ไม้อาจลงรายงานไม้ด้านหลังใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงได้ทั้งหมด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีรายการไม้แนบท้ายใบเสร็จค่าภาคหลวงขึ้นต่างหาก ประกอบใบเสร็จค่าภาคหลวง การเขียนรายการในบัญชีให้ใช้หมึกหรือดินสอคอปปี โดยให้ป่าไม้จังหวัดหรือป่าไม้อำเภอ และพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวง ลงนามรับรองกำกับไว้ในบัญชีรายการไม้ทุกหน้าด้วย

ข้อ ๑๕ ถ้าผู้รับอนุญาตทำไม่ประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตราค่าภาคหลวงในขณะที่ทำการตรวจวัดไม้เพื่อคำนวณค่าภาคหลวง จะกระทำได้อต่อเมื่อผู้รับอนุญาตได้วางเงินมัดจำค่าภาคหลวงและค่าบำรุง (ถ้ามี) เป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่าจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินไว้สำหรับไม้รายนั้นๆ

เงินมัดจำที่เรียกเก็บตามวรรคก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำฝากคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอแล้วแต่กรณี ประเภทเงินมัดจำ เมื่อได้ทำการตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) ที่แท้จริงได้เท่าใดแล้วให้นำมาหักกลบลบกันกับเงินค่าภาคหลวงล่วงหน้า และเงินมัดจำยังขาดเท่าใดให้เรียกเก็บจนครบให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๓๐ วัน ดังกล่าวในข้อ ๑๓ ถ้าเงินมัดจำรวมกับเงินค่าภาคหลวงล่วงหน้าเกินจำนวนเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) ที่คำนวณได้จริง ก็ให้คืนเงินส่วนที่เกินแก่ผู้รับอนุญาตโดยมิชักช้า

การตรวจวัดไม้เพื่อเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ซึ่งการรถไฟฯ หรือองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาต ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตราค่าภาคหลวงได้โดยไม่ต้องเรียกเก็บเงินมัดจำค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า

ข้อ ๑๖ การประทับตราค่าภาคหลวงพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการได้ต่อเมื่อผู้รับอนุญาตได้ชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) เสร็จสิ้นครบถ้วน หรือได้ปฏิบัติและดำเนินการตามข้อ ๑๕ แล้ว

ข้อ ๑๗ เมื่อได้เรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) เสร็จสิ้นแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจวัดกรอรายการในด้านหลังใบอนุญาตทำไม้ นั้น รวมทั้งบันทึกเลขที่ เล่มที่ วัน เดือน ปี ของ

ใบเสร็จค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า (ถ้ามี) ไว้ทั้งต้นซั้วและปลายซั้วให้ครบถ้วนทุกประการ แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาทราบโดยมิชักช้า

ข้อ ๑๘ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการประทับตราค่าภาคหลวงให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ทำหน้าเขียนสำหรับประทับตราไว้ให้พร้อม โดยทำหน้าเขียนบนท่อนซุงตรงที่ห่างจากปลายของท่อนซุงหรือ รุงมุกไม้ด้านโคนไม่เกิน ๕๐ เซนติเมตร ๑ เขียน การถากหน้าเขียนให้ถากลึกถึงแก่นหรือลึกลงไปเนื้อไม้ไม่น้อยกว่า ๒ เซนติเมตร มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร

รูปรอยตราที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องประทับลงบนเขียนได้แก่ตราประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจวัดค่าภาคหลวง เลขเรียงลำดับท่อนไม้ (เลขเรียงลำดับท่อนไม้ให้เรียงตามลำดับติดต่อกันไปตลอดปี สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละคน) และเลขปี พ.ศ.ที่ประทับตรา การประทับรูปรอยตราดังกล่าวนี้นี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องประทับไม่น้อยกว่า ๓ แถว ดังตัวอย่างท้ายระเบียบนี้

นอกจากนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตราที่หน้าตัดด้านปลายของท่อนไม้เช่นเดียวกับการประทับที่หน้าเขียนดังกล่าวนี้นี้ในวรรคก่อนอีกด้านหนึ่งด้วย

อย่างไรก็ดี นอกจากจะประทับตราที่หน้าเขียน และหน้าตัดของท่อนไม้ดังกล่าวแล้ว ถ้าเห็นว่าส่วนอื่นของท่อนไม้ควรจะได้ประทับตราเพื่อให้สังเกตได้ง่าย ก็ให้ประทับตราค่าภาคหลวงตามส่วนต่างๆ ของท่อนไม้ได้ตามที่เห็นสมควร

สำหรับไม้พิน หรือไม้เฝ้าถ่านที่ตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงเป็นกองนั้นจะต้องประทับตราค่าภาคหลวงด้วยหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของจังหวัด ที่จะพิจารณาสั่งการ โดยให้คำนึงถึงลักษณะหรือขนาดของไม้ที่ใช้ทำพินหรือไม้เฝ้าถ่านนั้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในด้านการควบคุม

การประทับตราค่าภาคหลวงไม้แปรรูป ได้แก่ ไม้หมอนรถไฟ ไม้เหลื่อมสะพาน หรือไม้เสาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้ให้กระทำการนั้นๆ ได้ ให้ประทับตราบริเวณกึ่งกลางท่อนโดยไม่ต้องทำหน้าเขียน การใช้รูปรอยตราและเลขเรียงคงใช้เช่นเดียวกับไม้ท่อน กับให้ประทับตราประจำตัวและตราค่าภาคหลวงไว้ที่หน้าตัดด้านใดด้านหนึ่งอีกด้วย ดังตัวอย่างท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๙ การตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงไม้ที่มีหลักฐานบัญชีตรวจวัดประทับตราอนุญาตชักลาก (กปม. แบบ ๒๐) ให้เจ้าหน้าที่หมายเหตุในบัญชีชักลากให้ทราบว่า ได้ทำการตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงเสร็จแล้วหรือเป็นบางท่อน โดยใบเสร็จค่าภาคหลวงเล่มที่ ฉบับที่ ลงวันเดือนปีใด คงเหลือท่อนใดบ้าง ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่หมายเหตุหลังจากที่ได้รับชำระเงินค่าภาคหลวงแล้วโดยมิชักช้า

ข้อ ๒๐ เมื่อการทำไม้เสร็จสิ้นตามใบอนุญาต หรือใบอนุญาตได้สิ้นอายุแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บใบอนุญาตนั้นมาแนบไว้กับต้นซั้วใบอนุญาตนั้นๆ ด้วย

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตไม่สามารถนำปลายซั้วใบอนุญาตมาส่งคืนเจ้าหน้าที่ได้ด้วยเหตุใดๆ ก็ดี ให้ผู้รับอนุญาตบันทึกรับรองเหตุผลที่ไม่อาจส่งใบอนุญาตนั้นคืน และลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี เป็นหลักฐานในต้นซั้วใบอนุญาต

ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่สามารถติดต่อผู้รับอนุญาตให้ส่งใบอนุญาตคืน หรือให้มาบันทึกรับรองดังกล่าวในวรรคก่อนได้ ให้เจ้าหน้าที่บันทึกเหตุผลนั้นในต้นซั้วใบอนุญาตให้ชัดเจนด้วย

ข้อ ๒๑ ไม้ที่ได้ประทับตราค่าภาคหลวงไว้แล้ว หากรูปรอยตราลบเลือนหรือถูกทำลาย แต่ยังไม่พบสังเกตเห็นรูปรอยตราค่าภาคหลวงเดิมอยู่ อันเชื่อถือว่า เป็นไม้ที่ได้เคยประทับตราค่าภาคหลวงมาก่อน

จริง หรือพิสูจน์ได้ว่าเป็นไม้ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแล้วจริง เมื่อเจ้าของไม้ประสงค์จะให้ตรวจวัดประทับตรา
ค่าภาคหลวง เพิ่มเติมใหม่เพื่อประโยชน์ใดๆ กิต্তิ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ ที่ไม้ตั้งอยู่
โดยมีบัญชีแสดงรายการชนิด จำนวน ขนาด ตลอดจนเลขเรียงประจำท่อน และแจ้งรูปรอยตราที่ลบเลือน
หรือถูกทำลาย แนบไปกับคำขอพร้อมใบเสร็จค่าภาคหลวงหรือใบเบิกทางกำกับไม้แนบไปด้วย

ข้อ ๒๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ไปตรวจสอบไม้ตามคำขอและพิจารณาว่าไม้เป็นไม้ที่ได้
มาตามใบเสร็จค่าภาคหลวงหรือใบเบิกทางที่นำมาอ้างหรือไม่เพียงใด รอยตราลบเลือนหรือถูกทำลายเพราะ
เหตุใด เพียงใด มีชนิด ขนาด และตำหนิ รูปพรรณแต่ละท่อนอย่างไร แล้วรายงานผลการตรวจสอบ
พร้อมด้วยความเห็นและคำขอตลอดทั้งเอกสารประกอบทั้งหมดไปตามลำดับชั้นจนถึงกรมป่าไม้เพื่อพิจารณา
สั่งการ เมื่อกรมป่าไม้สั่งประการใด จึงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการไปตามนั้น

ข้อ ๒๓ การประทับตราค่าภาคหลวงเพิ่มเติมหรือประทับตราซ่อมใหม่ให้ตรวจวัดขนาดใหม่ และ
ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงไม้ตามใบอนุญาตทำไม้โดยทั่วไป ดังได้กล่าว
มาแล้วข้างต้นทุกประการ แต่ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีไม้ที่ตรวจวัดใหม่ให้ทราบว่า เป็นการประทับตรา
ค่าภาคหลวงเพิ่มเติมหรือซ่อมตามใบเสร็จค่าภาคหลวงหรือใบเบิกทางของที่ทำการใด ฉบับใด สำหรับ
เลขเรียงท่อนให้ใช้เรียงลำดับสำหรับไม้ที่ตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงตามข้อ ๑๔ ทั้งนี้ ให้มีสมุดตรวจวัดไม้
ดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ

ในการประทับตราค่าภาคหลวงเพิ่มเติมหรือซ่อมใหม่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกไว้ในใบเสร็จ
ค่าภาคหลวง และหรือใบเบิกทางที่นำมาแสดงเพื่อทราบด้วยว่าได้ตรวจประทับตราเพิ่มเติมหรือซ่อมรอยตราเดิม
เมื่อวัน เดือน ปีใด ใช้รูปรอยตราใด เมื่อได้ดำเนินการไปเสร็จแล้ว ให้รายงานกรมป่าไม้ทราบทุกครั้ง

ข้อ ๒๔ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๐๐

(ลงนาม) ดุสิต พานิชพัฒน์

(นายดุสิต พานิชพัฒน์)

อธิบดีกรมป่าไม้

หมายเหตุ : ระเบียบนี้กรมป่าไม้ส่งเวียนตามหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔/๒๗๖๗ ล.ว. ๔ มี.ค. ๕๐ สำหรับรูปตัวอย่างแสดง
การประทับตราค่าภาคหลวงไม้ฯ มิได้นำมาพิมพ์ลงในนี้

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ พ.ศ. ๒๕๐๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบ การตราอนุญาตชักลากไม้เสียใหม่ให้เป็นการเหมาะสม รัดกุมยิ่งขึ้น ฉะนั้น กรมป่าไม้จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบประทับตราอนุญาตชักลากไม้ พ.ศ. ๒๕๐๔”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนสิงหาคม ๒๕๐๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบการหรือคำสั่งเกี่ยวกับการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ที่กรมป่าไม้ได้กำหนดไว้ ซึ่งแย้งหรือขัดกับระเบียบนี้ ให้ยกเลิกเสียทั้งสิ้น

ข้อ ๔ ตราอนุญาตชักลากไม้ นั้น หมายถึง รูปรอยตราที่ใช้สำหรับประทับไม้เพื่อแสดงว่าเป็นไม้ที่ อนุญาตให้ชักลากเพื่อการทำไม้ ตามประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดลักษณะและความหมายการใช้ ตราประทับไม้ของรัฐบาลตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๔๘๖

ข้อ ๕ เมื่อผู้รับสัมปทาน หรือผู้รับอนุญาตไม้ประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปทำการตรา ชักลากไม้ที่ตนได้ทำออก และตัดทอนไว้ตามสัมปทาน หรือใบอนุญาต ก็ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แห่งจังหวัดหรืออำเภอท้องที่ ซึ่งป่าไม้นั้นตั้งอยู่ ซึ่งเจ้าหน้าที่จะได้ลงทะเบียนรับไว้เป็นหลักฐานแสดงลำดับ ก่อนหลังของผู้ที่ยื่นและดำเนินการต่อไป แต่ถ้ามการทำไม้นั้นเป็นการทำไม้สักก็ดี หรือเป็นการทำไม้ในเขตป่า โครงการก็ดี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเสนอไปยังป่าไม้เขตเจ้าของท้องที่เป็นผู้พิจารณาสั่งการตามนัย แห่งระเบียบนี้โดยมิชักช้า

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามนัยแห่งระเบียบนี้ ซึ่งประจำอยู่ในท้องที่ป่าไม้หรือจังหวัดนั้นมีไม่ เพียงพอที่จะให้ไปตรวจดำเนินการตราอนุญาตชักลากให้แล้วเสร็จโดยเร็วได้ ก็ให้ป่าไม้เขตหรือป่าไม้ จังหวัดรายงานกรมป่าไม้เพื่อพิจารณาสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งประจำอยู่ในท้องที่เขตหรือจังหวัดอื่น หรือที่กรมป่าไม้มาช่วยปฏิบัติการเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นได้

ข้อ ๖ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินการนี้ ให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตทำไม้ เตรียมถากหน้าเชิงสำหรับประทับตราอนุญาตชักลากไว้บนไม้แต่ละท่อนที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจ ตราชักลาก โดยให้ถากบริเวณใกล้กลางท่อน ให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๔๕ ซม. กว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ ซม. พื้นเรียบถึงเนื้อไม้ที่เห็นได้ชัดเจน จำนวนหนึ่งหรือสองเชิง ตามความเหมาะสมกับลักษณะและความยาว ของไม้ท่อนนั้นๆ และถ้าหากหน้าตัดของไม้ท่อนมีเนื้อที่ว่างสำหรับตีประทับตราได้ก็ให้ตราชักลากด้วย

ในการปฏิบัติการตราชักลากประจำท่อนนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการจะต้องตราประทับตราเหล่านี้ ควบคู่ไปกับตราชักลากด้วยคือ ตราตรวจประจำตัว ตราเลขเรียงประจำต้น (ที่เจ้าหน้าที่ผู้สำรวจคัดเลือก เดิมดีไว้) ตราเลขเรียง แสดงท่อนที่ตัดทอนได้จากแต่ละต้น ตราเลขเรียงลำดับประจำท่อน (ของเจ้าหน้าที่ ผู้ทำการตราชักลาก) และตราปี ดังภาพแสดงวิธีการตราแนบท้ายระเบียบนี้

(ความข้อ ๖ ข้างบนนี้ยกเลิกโดยระเบียบ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความใหม่แทน)

ข้อ ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งจะให้เป็นผู้ดำเนินการ ตรวจประทับตราอนุญาตชักลากนั้น จะต้อง เป็นผู้สำเร็จการศึกษาวิชาวนศาสตร์ หรือเป็นผู้สำเร็จวิชาการป่าไม้จากโรงเรียนป่าไม้จังหวัดแพร่ หรือเป็น

พนักงานป่าไม้ตรีขึ้นไป แต่ต้องมีผู้ที่ได้ทำการสำรวจคัดเลือกดีตราประจำต้น หรือดีตรานั้นอนุญาตให้ตัดฟันสำหรับป่านั้นๆ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นจริงๆ ซึ่งมีอาจหลีกเลี่ยงได้ก็ให้ใช้คนเดียวกันได้ แต่ให้ถือว่าการปฏิบัติเช่นนี้ต้องอยู่ในความควบคุมและรับผิดชอบของป่าไม้เขตหรือป่าไม้จังหวัดโดยตรง

ข้อ ๘ การดีตราชักลาก ต้องกระทำ ณ ที่ๆ ไม้แต่ละต้นถูกโค่นล้มลงคาตอยู่ ในกรณีที่เป็นไม้ล้มขนอนนอนไพรให้ดีตราชักลาก ณ ที่ๆ ไม้ล้มล้มขนอนนอนอยู่ การดีตราชักลากจะกระทำโดยตีประทับไว้บนไม้ที่ยืนต้นอยู่ หรือบนท่อนไม้ที่ชักลากออกมาห่างไกลจากตอแล้ว (เกิน ๔๐ เมตร) มิได้ การกระทำเช่นนี้ถือเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับคำสั่งให้ไปดำเนินการดีตราชักลากไม้ที่ผู้รับสัมปทาน หรือผู้รับอนุญาต ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นั้นตรวจสอบชนิดไม้ และรอยตราที่ประทับอยู่เดิมเสียก่อน เมื่อเห็นว่า เป็นไม้ที่ได้ทำถูกตัดฟันลงโดยถูกต้อง ตามสัมปทานหรือใบอนุญาตที่พนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้ ซึ่งยังมีอายุทำการอยู่ และเป็นไม้ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการคัดเลือกดีตราให้ตัดฟัน หรือดีตราสำรวจคัดเลือกเพื่อให้ออกถูกต้องตรงตามเงื่อนไขสัมปทาน หรือใบอนุญาตทำไม้แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะประทับตราอนุญาตให้ชักลากได้ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจดีตราอนุญาตชักลากไม้ที่ยังมิได้ตัดทอนออกเป็นท่อนๆ โดยเรียบร้อยแล้ว นอกจากไม้ต้นที่ตัดโค่นลงนั้น ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตแจ้งว่าจะตัดทอนได้เพียงท่อนเดียว

ข้อ ๑๐ การจดยการลงในสมุดตรวจวัดไม้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบไม้ ประทับรูปรอยตรา และวัดขนาดยาว ขนาดโต ของไม้แล้ว ให้จดยการดังกล่าวลงในสมุดตรวจวัดไม้ เพื่อให้ทราบว่

- (๑) ไม้ที่ตรวจสอบดีตรานั้นได้อนุญาตให้ทำออกโดยสัมปทาน หรือใบอนุญาต ฉบับที่ เล่มที่ วันที่ เดือน ปีใด ใครเป็นผู้รับสัมปทานหรือใบอนุญาต
- (๒) วัดตรวจดีตราอนุญาตชักลาก รูปรอยตราที่ประทับไม้เพื่ออนุญาตให้ชักลาก ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจดีตรา ชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
- (๓) ชนิดไม้ ขนาดยาว โต ของไม้แต่ละท่อนที่ได้ดีตราอนุญาตให้ชักลาก
- (๔) แสดงเลขเรียงประจำท่อนที่ดีตราประจำท่อน เรียงตามลำดับต่อกันไปตลอดปี สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละคน
- (๕) รูปรอยตราเดิมที่สำรวจคัดเลือกดีตราประทับประจำต้นไม้ให้ตัดฟันโดยแสดงให้ทราบว่าเป็นไม้ต้นเลขที่เท่าใด รูปรอยตราประทับประจำต้นรูปอะไรให้ทราบเป็นรายต้นด้วย
- (๖) ให้ระบุไว้ในช่องหมายเหตุของบัญชีไม้ให้ทราบ ตาหนิ รูปพรรณของไม้ด้วย เช่น โค่นถูกไฟไหม้ หรือเป็นพู หรือกลวง หรือปลายคด เป็นต้น

ข้อ ๑๑ ทั้งนี้ ตามบัญชีตัวอย่างที่แนบท้ายระเบียบการนี้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับคำสั่งให้ตรวจประทับตราอนุญาตชักลากให้ตรวจสอบถูกต้อง และดำเนินการดังกล่าวเสร็จสิ้นตามระเบียบแล้ว ให้บันทึกแสดงรายการตรวจประทับตราอนุญาตชักลากไว้ในใบอนุญาตทำไม้รายนั้น ให้ทราบว่ ได้ตรวจประทับตราอนุญาตชักลากไม้ชนิดใด จำนวนกี่ต้นตัดทอนได้กี่ท่อน ใช้รูปรอยตราอนุญาตชักลาก ตราตรวจ รูปอะไรดี ประทับ และเลขเรียงประจำท่อนเลข พ.ศ. เท่าใด แล้วให้คัดสำเนาบัญชีรายการการดีตราชักลากไม้รายเดียวกันนั้น ลงในสมุดตรวจวัดไม้จำนวน ๒ ชุด พร้อมด้วยสมุดตรวจวัดไม้รายงานต่อป่าไม้จังหวัด หรือป่าไม้เขต หรือผู้สั่งปฏิบัติการเพื่อตรวจสอบโดยด่วน

ข้อ ๑๒ เมื่อป่าไม้จังหวัดหรือป่าไม้เขตแล้วแต่กรณี ได้รับรายงานผลการตรวจติดตามอนุญาตชักลากจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้รีบตรวจสอบว่า เป็นการถูกต้องตามบัญชีสำรวจคัดเลือกดีตราประจำต้นให้ตัดฟันเพียงใดหรือไม่ ในกรณีสงสัยให้ป่าไม้จังหวัดหรือผู้ช่วยป่าไม้จังหวัดหรือป่าไม้เขต หรือผู้ช่วยป่าไม้เขตออกไปตรวจสอบดำเนินการตามควรแก่เหตุผล

ในกรณีที่ไม้ที่ตรวจติดตามอนุญาตให้ชักลาก เป็นไม้ในป่าโครงการให้ป่าไม้เขตส่งบัญชีไม้ที่ได้ประทับตราชักลากไปให้จังหวัด ๑ ชุด เพื่อตรวจตราควบคุมการทำไม้ และตรวจสอบดีตราคำนวณค่าภาคหลวงต่อไป และอีก ๑ ชุด ส่งกรมป่าไม้

ข้อ ๑๓ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ ได้รับบัญชีตรวจติดตามอนุญาตชักลากไม้แล้ว เมื่อผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตนำไม้ออกมารวมหมอน เพื่อตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวง ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบไม้ที่จะตรวจวัดดีตราภาคหลวงนี้กับบัญชีตรวจติดตามอนุญาตชักลาก เมื่อเป็นถูกต้องตามบัญชีไม้ดังกล่าว และขอด้วยเงื่อนไขสัมปทาน หรือใบอนุญาตทุกประการแล้ว จึงจะตรวจวัดดีตราภาคหลวงต่อไปตามระเบียบได้

ระเบียบนี้ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๔

(ลงนาม) วิเชียร กุณชร ณ อยุธยา

(นายวิเชียร กุณชร ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบนี้กรมป่าไม้ส่งเวียนเป็นทางปฏิบัติ ตามหนังสือที่ ๖๖๒๔/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๔

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ (ฉบับที่ ๒) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๑๐

ด้วยกรมป่าไม้พิจารณาเห็นว่า ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ พ.ศ. ๒๕๐๔ ยังไม่เหมาะสมอยู่บางประการ ควรจะได้แก้ไขเพิ่มเติมให้รัดกุมยิ่งขึ้น จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการตรวจวัดประทับตราอนุญาตชักลากให้ผู้รับสัมปทาน หรือผู้รับอนุญาตทำไม้ ทำหน้าเขียนสำหรับประทับตราไว้บนท่อนซุงแต่ละท่อน โดยให้ทำหน้าเขียนตรงที่ ห่างจากปลายสุดของท่อนไม้ด้านปลาย ไม่เกิน ๕๐ เซนติเมตร จำนวน ๑ เขียน การถากหน้าเขียนให้ถากลึกถึงแก่น หรือลึกไปในเนื้อไม้ไม่น้อยกว่า ๒ เซนติเมตร กว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๔๕ เซนติเมตร กับให้ถือน้ำตัดด้านโคนของไม้แต่ละท่อนเป็นหน้าเขียนที่จะต้องประทับตราอนุญาตชักลาก อีกแห่งหนึ่งด้วย การตกแต่งหน้าเขียนของท่อนไม้ดังกล่าวให้เรียบอยู่ในสภาพที่จะประทับตราได้โดยสะดวก ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับสัมปทาน หรือผู้รับอนุญาตทำไม้จะต้องเป็นผู้จัดทำ

รูปรอยตราที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องประทับลงบนหน้าเขียนและหน้าตัดด้านโคนของไม้แต่ละท่อน ดังกล่าวในวรรคก่อนได้แก่ ตราประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจวัด ตราอนุญาตชักลาก พร้อมด้วย เลขเรียงประจำต้น (เลขเรียงลำดับ ต้นที่คัดเลือกให้ตัดฟัน) เลขเรียงแสดงท่อนที่ตัดทอนได้จากแต่ละต้น เลขเรียงลำดับท่อนที่ประทับตราอนุญาตชักลาก (ของเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ) และเลขปี พ.ศ. ที่ประทับตรา ดังตัวอย่างทำระเบียบนี้

อย่างไรก็ดี นอกจากจะประทับตราตามตำแหน่งที่กำหนดไว้บนท่อนซุงดังกล่าวแล้ว หากจะประทับ ที่ส่วนอื่นๆ ของท่อนซุงเพื่อให้สังเกตได้ง่ายขึ้น ก็ย่อมกระทำได้”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๖ ทวิ แห่งระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการประทับตรา อนุญาตชักลากไม้ พ.ศ. ๒๕๑๐

“ข้อ ๖ ทวิ การประทับตราอนุญาตชักลากไม้แปรรูปซึ่งเป็นไม้เสา ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับไม้ซุงท่อน ดังกล่าวในข้อ ๖ เว้นแต่ไม่ต้องทำหน้าเขียน และที่หน้าตัดด้านโคน ให้ประทับตราเฉพาะตราประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ และตราอนุญาตชักลากเท่านั้น

การประทับตราอนุญาตชักลากไม้แปรรูป ซึ่งเป็นไม้หมอนรองรางรถไฟหรือไม้เหลื่อมสะพาน ให้ประทับเช่นเดียวกับไม้เสา เว้นแต่ไม่ต้องประทับเลขเรียงประจำต้นที่คัดเลือกให้ตัดฟัน และเลขเรียงแสดงท่อนที่ตัดทอนได้จากแต่ละต้น คงประทับเฉพาะเลขเรียงลำดับท่อนที่ประทับตราอนุญาตชักลาก และเลขปี พ.ศ. ส่วนหน้าตัดด้านใดด้านหนึ่งให้ประทับเฉพาะตราประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่และตราอนุญาตชักลากเท่านั้น ดังตัวอย่างท้ายระเบียบนี้”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๖ ตี แห่งระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ พ.ศ.๒๕๐๔

“ข้อ ๖ ตี เมื่อได้ดำเนินการตรวจวัดประทับตราอนุญาตชักลากไม้ที่ตัดทอนได้จากแต่ละต้นเสร็จแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) พร้อมเลขเรียงลำดับท่อนชักลากของไม้ที่ตัดทอนจากต่อนั้น และเลขปี พ.ศ. ที่ประทับตราไว้ที่หน้าตัดของตอไม้ทุกตอด้วย ดังตัวอย่างท้ายระเบียบนี้”

ข้อ ๔ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๐๐

(ลงนาม) ดุสิต พานิชพัฒน์
(นายดุสิต พานิชพัฒน์)
อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตทำต่อไม้ พ.ศ. ๒๕๒๓

ด้วยกรมป่าไม้ได้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำต่อไม้
ขึ้นไว้เป็นการเฉพาะ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำต่อไม้ พ.ศ. ๒๕๒๓”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการทำต่อไม้ ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาต
ทำเศษ ปลาย และต่อไม้ ที่เหลือจากการทำไม้ท่อน พ.ศ. ๒๕๑๙ และระเบียบ คำสั่งหรือข้อบังคับอื่นที่
ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้เสียทั้งสิ้น และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวดที่ ๑

ลักษณะของต่อไม้ที่จะให้ทำออก

ข้อ ๔ ต่อไม้ที่จะให้ทำออกตามระเบียบนี้ หมายถึงต่อไม้ที่เหลือจากต้นที่ได้รับอนุญาตให้ทำออกตาม
สัมปทาน หรือทำออกตามใบอนุญาตทำให้เท่านั้น

สำหรับต่อไม้ที่เหลือตกค้างอยู่ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ เมื่อมีการขอทำออกให้ทำการสำรวจตีตรา
และพิจารณาอนุญาตให้ทำออกตามกฎหมายและระเบียบเช่นเดียวกับการทำไม้ โดยใช้แบบบัญชีสำรวจ
ท้ายระเบียบนี้

หมวดที่ ๒

การอนุญาตและการตรวจตีตรา

ข้อ ๕ การขอทำต่อไม้ที่เหลือจากการทำไม้ตามสัมปทานหรือตามใบอนุญาตไม่ต้องขอรับอนุญาตใหม่ แต่
การเข้าทำต่อไม้ ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตทำไม้จะต้องความประสงค์ขอทำต่อไม้เป็นหนังสือต่อจังหวัด
หรือป่าไม้เขตแห่งท้องที่ป่านั้น ก่อนวันที่จะเข้าทำต่อไม้ และการเข้าทำต่อไม้ประเภทนี้จะกระทำได้ภายใน
อายุ หรือระยะเวลาการทำไม้ตามสัมปทานหรืออนุญาตทำไม้ในแปลงนั้นเท่านั้น

ข้อ ๖ ต่อไม้ที่จะทำออกตามข้อ ๕ ต้องมีรูปรอยตราเดิมของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับไว้

ข้อ ๗ การตรวจวัดขนาดความโตของต่อไม้ให้ดำเนินการดังนี้

๗.๑ การตรวจวัดขนาดความโตของต่อไม้ ให้วัดรอบหน้าตัดด้านบนเป็นเมตร

๗.๒ การตรวจวัดขนาดความยาวของต่อไม้ ให้วัดจากหน้าตัดตาม ๗.๑ เป็นแนวตรงตามลำต้น
ถึงปลายราก ซึ่งผู้รับอนุญาตได้ตัดแต่งรากเป็นที่เรียบร้อยแล้วเป็นเมตร

๗.๓ วิธีคำนวณปริมาตรต่อไม้ เพื่อให้ตรวจวัดตามข้อ ๗.๑ และข้อ ๗.๒ แล้ว ให้ใช้ตาราง
หาปริมาตรไม้เป็นลูกบาศก์เมตร สำหรับไม้ซุง ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส ๐๔๐๔/๒๐๔๓๔ ลงวันที่ ๒๐
ธันวาคม ๒๕๒๐ เป็นเกณฑ์ในการคำนวณค่าภาคหลวง

หมวดที่ ๓

การตรวจวัดประสิทธิภาพเพื่อคำนวณค่าภาคหลวง

ข้อ ๘ เมื่อได้รับคำขอให้ตรวจวัดประสิทธิภาพค่าภาคหลวงแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปทำการตรวจวัดประสิทธิภาพค่าภาคหลวง ณ บริเวณที่ต่อนั้นอยู่ และให้แยกบัญชีต่อนี้ไว้ต่างหากจากบัญชีไม้ท่อน

ข้อ ๙ การคำนวณเพื่อเก็บเงินค่าภาคหลวงต่อนี้ ให้ถืออัตราค่าภาคหลวงไม้ท่อนตามชนิดไม้ท่อน

ข้อ ๑๐ เมื่อจังหวัดหรือเขตดำเนินการตามระเบียบนี้แล้ว ให้รายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบ หากมีปัญหาทางปฏิบัติประการใด ก็ให้หารือกรมป่าไม้เพื่อพิจารณาเป็นเรื่อง

ระเบียบนี้ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๓

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี

(นายถนนม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

หมายเหตุ : ระเบียบนี้เรียงข้อข้ามไป ซึ่งกรมป่าไม้สั่งแก้ไข ตั้งแต่ข้อ ๔ เป็นข้อ ๓ ถึงข้อ ๑๐ เป็นข้อ ๙ ตามลำดับ

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตทำเศษไม้ ปลายไม้ ที่เหลือจากการทำไม้ท่อน พ.ศ. ๒๕๒๓

ด้วยกรมป่าไม้ได้พิจารณาเห็นว่า ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำเศษปลาย และต่อไม้ที่เหลือจากการทำไม้ท่อน พ.ศ.๒๕๑๙ ยังเป็นอุปสรรคที่จะนำเศษ ปลาย และต่อไม้ ที่เหลือจากการทำไม้ท่อนออกมาใช้ประโยชน์ สมควรที่จะปรับปรุงแก้ไขระเบียบนี้ เพื่อถือปฏิบัติเสียใหม่ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตทำเศษไม้ ปลายไม้ ที่เหลือจากการทำไม้ท่อน พ.ศ. ๒๕๒๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำเศษ ปลาย และต่อไม้ ที่เหลือจากการทำไม้ท่อน พ.ศ. ๒๕๑๙ และระเบียบคำสั่งหรือข้อบังคับที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้เสียทั้งสิ้น และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวดที่ ๑

ขนาดเศษ ปลาย ของไม้และการตรวจวัด

ข้อ ๔ เศษหรือปลายไม้ที่จะอนุญาตทำตามระเบียบนี้ คือ เศษหรือปลายของที่เหลือจากต้นที่อนุญาตให้ทำออกตามสัมปทานหรือตามใบอนุญาตทำไม้เท่านั้น

ข้อ ๕ ขนาดของเศษหรือปลายไม้กระยาเลย ตามระเบียบนี้แบ่งออกเป็น ๓ ขนาด คือ

๕.๑ ขนาดที่ ๑ ได้แก่ เศษ ปลายของไม้ที่มีความยาวไม่เกิน ๑ เมตร ไม่จำกัดความโต

๕.๒ ขนาดที่ ๒ ได้แก่ เศษ ปลายของไม้ที่มีความยาวไม่เกิน ๒ เมตร มีความโตไม่เกิน ๑๕๐ เซนติเมตร

๕.๓ ขนาดที่ ๓ ได้แก่ เศษ ปลายของไม้ที่มีความยาวไม่เกิน ๓ เมตร มีความโตไม่เกิน ๑๐๐ เซนติเมตร

ถ้าไม้มีความยาว ความโต นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ ไม่ถือว่าเป็นเศษไม้ ปลายไม้ และในการตรวจวัดขนาดความยาว-โต และคำนวณปริมาตรเศษปลายของไม้ทั้ง ๓ ขนาดดังกล่าว ให้ตรวจวัดและคำนวณปริมาตรเป็นรายท่อนหรือชิ้น

ข้อ ๖ การตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวง ไม้สัก เนื่องจากไม้สักได้แยกอัตราค่าภาคหลวงตามชั้นแห่งปริมาตร (มี ๔ ชั้น) อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดขนาดของเศษ ปลายไม้อีก และเนื่องจากไม้สักเป็นไม้ชนิดดีมีค่าพึงประสงค์ที่จะให้ตรวจวัดโดยละเอียดรอบคอบ ฉะนั้น ขนาดของไม้สักที่ทำออกไม่ว่าจะมีขนาดโต ยาวเท่าใด ให้ตรวจวัดขนาดและคำนวณปริมาตรเป็นแต่ละท่อนหรือชิ้นทั้งสิ้น

หมวดที่ ๒

การอนุญาตให้ทำเศษไม้และปลายไม้

ข้อ ๗ การทำเศษไม้ปลายไม้ไม่ต้องออกใบอนุญาตใหม่ เพราะผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาต

มีสิทธิพิเศษ ปลาย ของต้นไม้ที่นั้นอยู่แล้ว แต่ก่อนที่จะดำเนินการตามข้อ ๙ ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตทำไม้จะต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ป่าในกำหนด ๓๐ วันนับตั้งแต่วันเข้าทำไม้ตามสัมปทาน หรือตามใบอนุญาตทำไม้ ว่าประสงค์จะเข้าทำเศษไม้ปลายไม้ที่เหลือตามสัมปทาน หรือใบอนุญาตทำไม้หรือไม่

ข้อ ๘ การทำเศษไม้ปลายไม้จะได้รับการพิจารณาให้ทำแต่เฉพาะเศษไม้ปลายไม้ของต้นไม้ที่ได้รับอนุญาตตามสัมปทานหรือตามใบอนุญาตทำไม้เท่านั้น และจะต้องกระทำภายในระยะเวลาการทำไม้ตามสัมปทานหรืออายุการทำไม้ตามใบอนุญาตทำไม้ในแปลงนั้น

กรณีที่สัมปทานหรือใบอนุญาตทำไม้สิ้นอายุแล้ว แต่ยังทำเศษไม้ปลายไม้ไม่แล้วเสร็จหากผู้รับอนุญาตได้ตัดฟันบนทอนเศษไม้ปลายไม้มารวมกองไว้ภายในรัศมีห่างจากตอไม่เกิน ๔๐ เมตร ตามข้อ ๙ ก่อนสัมปทานหรือใบอนุญาตทำไม้สิ้นอายุ ให้ถือว่าภาวะการทำเศษไม้ปลายไม้ตามสัมปทานหรือตามใบอนุญาตทำไม้สิ้นสุดแล้ว จึงอยู่ในข่ายที่จะตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงได้แต่ต้องได้รับอนุมัติจากกรมป่าไม้เป็นรายๆ ไป

ข้อ ๙ ผู้รับสัมปทาน ผู้รับอนุญาตทำไม้หรือผู้แทน โดยมีใบมอบอำนาจเป็นหลักฐานต้องบันทอนเศษไม้ ปลายไม้ ที่จะนำออกมาใช้ประโยชน์ได้ภายในระยะเวลาการทำไม้ตามสัมปทาน หรือกำหนดอายุใบอนุญาตทำไม้ในแปลงนั้นห่างจากตอไม่เกิน ๔๐ เมตร หรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวง

หมวดที่ ๓

การตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวง

ข้อ ๑๐ เมื่อผู้รับสัมปทาน ผู้รับอนุญาตทำไม้ หรือผู้แทน ได้บันทอนเศษไม้ ปลายไม้เสร็จแล้ว ให้ยื่นคำขอตรวจวัดประทับตราเพื่อคำนวณค่าภาคหลวงตามระเบียบ

ข้อ ๑๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปทำการตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวง ณ ที่รวมกองไม้ตามข้อ ๙ ให้เสร็จภายในกำหนดอายุสัมปทาน หรือภายในอายุใบอนุญาตทำไม้ในแปลงนั้นๆ

ข้อ ๑๒ การคำนวณค่าภาคหลวง เศษไม้ ปลายไม้ สำหรับไม้กระยาเลยให้ถือตามอัตราค่าภาคหลวงเศษไม้กระยาเลย ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าภาคหลวงไม้หวงห้าม ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ หรือตามอัตราที่จะประกาศใช้ต่อไปในภายหน้า

สำหรับไม้สักให้ถือตามอัตราค่าภาคหลวงตามชั้นและปริมาตรของไม้สัก ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าภาคหลวงไม้ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ หรือตามอัตราที่จะประกาศใช้ต่อไปในภายหน้า

ข้อ ๑๓ เมื่อจังหวัดหรือเขตดำเนินการอนุญาตหรือได้ปฏิบัติตามระเบียบนี้ไปสำหรับรายได้ให้รายงานให้กรมป่าไม้ทราบด้วย

ระเบียบนี้ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๓

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี

(นายถนนม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

๕๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้หวงห้ามในป่าโครงการ (ป่าบก) ตามระบบเลือกตัด พ.ศ. ๒๕๒๔

ด้วยกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าระเบียบคำสั่งและหนังสือสั่งการต่างๆ เกี่ยวกับการสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้หวงห้ามในป่าโครงการ (ป่าบก) ซึ่งใช้อยู่ในขณะนี้ได้ใช้มาเป็นเวลานานแล้ว ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น กรมป่าไม้จึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้หวงห้ามในป่าโครงการ (ป่าบก) ตามระบบเลือกตัด เพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

หมวดที่ ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้หวงห้ามในป่าโครงการ (ป่าบก) ตามระบบเลือกตัด พ.ศ. ๒๕๒๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ระเบียบ คำสั่ง และหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้หวงห้ามในป่าโครงการ (ป่าบก) ตามระบบเลือกตัด ที่ใช้อยู่เสียทั้งสิ้น และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

๔.๑ ป่าโครงการ หมายความว่า ป่าธรรมชาติ (ป่าบก) ที่กรมป่าไม้ได้จัดวางโครงการทำไม้ซึ่งใช้ระบบเลือกตัด

๔.๒ ระบบเลือกตัด หมายความว่า วิธีการคัดเลือกและตัดฟันไม้หวงห้ามโดยอาศัยขนาดจำกัดเป็นเกณฑ์

๔.๓ ตอน หมายความว่า หน่วยย่อยของป่าโครงการ ที่กำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อการทำไม้ ๓ ปี ปีละ ๑ แปลง

๔.๔ ไม้หวงห้าม หมายความว่า ไม้หวงห้ามประเภท ก. (ไม้หวงห้ามธรรมดา) ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

๔.๕ ขนาดจำกัด หมายความว่า ขนาดจำกัดของไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

๔.๖ ไม้สั้นเขา หมายความว่า ไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่บนสั้นเขา จากศูนย์กลางของสั้นเขาข้างละไม่เกิน ๕.๐๐ เมตร

๔.๗ ไม้สวางน หมายความว่า ไม้หวงห้ามซึ่งโตได้ขนาดจำกัด มีลำต้นตรงแข็งแรง และมีเรือนยอดสมบูรณ์ ที่เจ้าหน้าที่ได้สวางนไว้

หมวดที่ ๒

การสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้

ข้อ ๕ คุณสมบัติของผู้สำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้ ต้องเป็นนักวิชาการป่าไม้ หรือ เจ้าพนักงานป่าไม้ที่จบปริญญาทางวนศาสตร์ หรือโรงเรียนป่าไม้แพรว

๕๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ข้อ ๖ ให้ป่าไม้เขตส่งเจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๕ ออกไปทำการสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้

ข้อ ๗ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับคำสั่งตามข้อ ๖ ทำการตรวจสอบพื้นที่

๗.๑ การตรวจสอบพื้นที่ เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าไปในภูมิประเทศจริงแล้ว ให้ทำการตรวจสอบแนวเขตตอนและจุดยึดโยงธรรมชาติ ในพื้นที่ให้ตรงกับแผนที่ป่าโครงการ

๗.๒ ในกรณีมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับแนวเขตตอน ให้ป่าไม้เขตดำเนินการดังนี้

๗.๒.๑ กรณีแนวเขตตอนในป่าโครงการเดียวกัน หรือติดต่อกับแนวเขตป่า โครงการอื่นที่อยู่ในความควบคุมของป่าไม้เขตเดียวกัน แต่คนละจังหวัด ให้ป่าไม้เขตตั้งคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการ ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป จำนวน ๓ นาย ออกไปตรวจสอบและชี้แนวเขตตอน

๗.๒.๒ กรณีแนวเขตตอน เป็นแนวติดต่อกับแนวเขตป่าโครงการอื่น ซึ่งอยู่นอกเขตควบคุมของป่าไม้เขต ให้ป่าไม้เขตท้องที่และป่าไม้เขตที่เกี่ยวข้อง ตั้งคณะกรรมการร่วมซึ่งเป็นข้าราชการ ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป เขตละ ๒ นาย ออกไปตรวจสอบและชี้แนวเขตตอน

๗.๒.๓ กรณีแนวเขตตอน ติดต่อแนวเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือพื้นที่ของหน่วยงานอื่นๆ ให้ป่าไม้เขตตั้งคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการ ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไปจำนวน ๒ นาย ประสานงานกับหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขอเจ้าหน้าที่ไปร่วมตรวจสอบและชี้แนวเขตตอน

ข้อ ๘ การทำเครื่องหมาย

ให้ผู้สำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้ใช้ดวงตรา ต. ตราตัด เลขเรียง หรือเครื่องหมายอื่นๆ ประทับตรา หรือทำเครื่องหมายนั้นให้ชัดเจน โดยถือปฏิบัติดังนี้

๘.๑ การเปิดตอน ใช้สีแดงเขียนลูกศรชี้บอกแนวทางสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้ เลขที่ ตอน วัน เดือน ปี ที่ทำการเลือกไม้ จุดเริ่มต้นแนวทางสำรวจคัดเลือกไม้ และประทับตรา ต.

กรณีที่เป็นก้อนหินก็ให้เขียนชื่อผู้เลือกแทนการประทับตรา ต.

๘.๒ ต้นไม้ที่ทำการสำรวจคัดเลือก ให้ถากเขียนที่ต้นไม้สูงจากพื้นดิน ไม่ต่ำกว่า ๑.๓๐ เมตร และที่โคนต้นไม้ รวม ๒ เขียน และประทับตรา ปีย่อ ของ พ.ศ. ที่ทำการสำรวจคัดเลือกตรา ต. ตราตัด และเลขที่ไม้เลือก โดยในปี พ.ศ.หนึ่ง ให้ผู้สำรวจคัดเลือกไม้คนหนึ่งเริ่มต้นเลขที่ประจำต้นไม้ ตั้งแต่เลขที่ ๑ ต่อเนื่องกันไปจนสิ้นปี พ.ศ. นั้น ทั้งนี้ไม่ว่าผู้สำรวจคัดเลือกไม้จะทำการคัดเลือกดีตร้าไม้ประจำต้นให้ตัดฟันในปีหนึ่งๆ ก็ป่า หรือก็ตอนก็ตาม

ในกรณีเป็นไม้ยืนต้นตายหรือตายแห้งนอนนอนตามธรรมชาติ ให้ปฏิบัติทำนองเดียวกันตามวรรคแรก

๘.๓ ต้นไม้สงวน ให้ใช้สีแดงทำเครื่องหมายกากบาทไว้ที่ลำต้นตรงสูงจากพื้นดิน ไม่ต่ำกว่า ๑.๓๐ เมตร และให้เขียนข้อความที่หน้าเขียน ชื่อผู้เลือก วัน เดือนปีที่เลือก และเลขที่ไม้สงวน โดยเริ่มตั้งแต่เลขที่ ๑ เป็นต้นไป ตามลำดับ จนเสร็จสิ้นทั้งตอนเมื่อเริ่มตอนใหม่ให้เริ่มตั้งแต่เลขที่ ๑ ใหม่

ข้อ ๙ พื้นที่ที่ห้ามมิให้ทำการสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้

๙.๑ พื้นที่ที่ทางราชการประกาศหวงห้ามการทำไม้ หรือพื้นที่ที่กรมป่าไม้กำหนดมิให้มีการทำไม้ไว้ในแผนที่ป่าโครงการ

๙.๒ พื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ผู้คัดเลือก เห็นว่าภูมิประเทศเป็นพื้นที่ที่ควรจะรักษาไว้ (นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ตามข้อ ๙.๑) ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้

ข้อ ๑๐ การเปิดตอนสำรวจคัดเลือกไม้

เจ้าหน้าที่ผู้คัดเลือก ต้องเริ่มงานจากที่ๆ จะค้นหาได้ง่ายและเป็นจุดเด่น เช่น สบห้วย ต้นไม้ใหญ่ เชนหน้าผาสูง ก้อนหินใหญ่ หรือกึ่งเขา ให้เลือกหาต้นไม้ที่มีลำต้นโตใหญ่หรือก้อนหินใหญ่ ซึ่งอยู่ในที่เด่น เริ่มที่ตั่งต้นงานนั้น และทำเครื่องหมายเปิดตอนการสำรวจคัดเลือกดีตราไม้ ตามข้อ ๔.๑

ข้อ ๑๑ การเดินสำรวจคัดเลือกไม้

ถ้าภูมิประเทศเป็นที่เขา การเดินสำรวจคัดเลือกดีตราไม้ให้เดินขึ้นลงทางแนวไหล่เขาตลอด จนทั่วเนื้อที่ตอนที่กำหนดไว้ ห้ามมิให้ข้ามสันเขาหรือลำห้วยเป็นอันตราย ถ้าภูมิประเทศเป็นที่ราบ การเดินสำรวจ คัดเลือกดีตราไม้ให้เดินสลับไปสลับมาเป็นฟันปลาตลอดทั่วเนื้อที่ โดยจะใช้ลำห้วย หรือถนน หรือทาง หรือ ที่หมายอื่นใด ที่ชัดแจ้ง เป็นขอบเขตของป่าตอนที่ทำการสำรวจคัดเลือกดีตรานั้นก็ได้

ข้อ ๑๒ ชนิดและขนาดของไม้ที่ทำการสำรวจคัดเลือกดีตราเพื่ออนุญาตให้ทำออก

๑๒.๑ ไม้หวงห้ามทุกชนิดที่โตได้ขนาดจำกัด ยกเว้นชนิดไม้ต่อไปนี้

๑๒.๑.๑ ไม้หวงห้ามประเภท ข.ทุกชนิด

๑๒.๑.๒ ไม้ลั่นเขา

๑๒.๑.๓ ไม้สงวน

๑๒.๒ ไม้หวงห้ามทุกชนิด ที่โตได้ขนาดจำกัด ซึ่งยืนต้นตายหรือตายแห้งขนอนนอน ตามธรรมชาติ

ข้อ ๑๓ ไม้สงวน ไม้หวงห้ามทุกชนิดที่โตได้ขนาดจำกัด ให้สงวนไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓๐ ของจำนวน ต้นไม้เลือก และไม้สงวนรวมกัน และทำเครื่องหมายไม้สงวนตามข้อ ๔.๓

ข้อ ๑๔ การวัดขนาดความโตต้นไม้ ตามข้อ ๑๒ ให้วัดรอบลำต้นตรงที่สูงจากพื้นดิน ๑.๓๐ เมตร ในระดับเดียวกัน ถ้าพื้นดินเป็นที่เขา หรือดินลาด ให้วัดความสูง ๑.๓๐ เมตร จากส่วนลาดตอนบนสุดของต้นไม้ กรณีที่ต้นไม้มีลำต้นแยกออกเป็น ๒ นาง หรือหลายนาง สูงกว่าระดับ ๑.๓๐ เมตรจากพื้นดิน ให้ถือเป็นต้นเดียว และหมายเหตุไว้ในสมุดคัดเลือกไม้ (ส.ล.ม. ๑) ด้วย

กรณีต้นไม้มีลำต้นแยกออกเป็น ๒ นาง หรือหลายนาง ต่ำกว่า ๑.๓๐ เมตรจากพื้นดิน ให้ถือเป็นต้นเดียว และสำรวจคัดเลือกได้เฉพาะนางที่ความโตได้ขนาดจำกัดและหมายเหตุไว้ในสมุด คัดเลือกไม้ (ส.ล.ม. ๑) ด้วย

ข้อ ๑๕ ในระหว่างการสำรวจคัดเลือกดีตราไม้แต่ละครั้งเจ้าหน้าที่ผู้สำรวจคัดเลือกดีตราไม้ทำการ นับจำนวนไม้ชั้นสองของตอน ที่ทำการสำรวจคัดเลือกดีตราไม้ และให้ระบุไว้ในสมุดคัดเลือกไม้ (ส.ล.ม. ๑) ด้วย

ข้อ ๑๖ การปิดตอนสำรวจคัดเลือกดีตราไม้ ให้ใช้สีแดงวงรอบหน้าเขียนของไม้เลือกต้นสุดท้าย ทั้ง ๒ เขียน

หมวดที่ ๓

การตรวจสอบผลงานและการส่งรายงาน

ข้อ ๑๗ การส่งรายงานผลการปฏิบัติงาน ให้ผู้สำรวจคัดเลือกดีตราไม้ จัดทำรายงานตามแบบต่างๆ แผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งไม้เลือกและไม้สงวน และแผนที่สังเขปแสดงสภาพที่อยู่ในสมุดคัดเลือกไม้ (ส.ล.ม. ๑) ให้ครบถ้วนทุกแบบ จำนวน ๑ เล่ม

ข้อ ๑๘ คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบผลงานการสำรวจคัดเลือกดีตราไม้ ต้องเป็นนักวิชาการป่าไม้ หรือ เจ้าพนักงานป่าไม้ที่จบปริญญาทางวนศาสตร์หรือโรงเรียนป่าไม้แพร่ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป

ข้อ ๑๙ เมื่อเขตได้รับรายงานตามข้อ ๑๗ ให้ป่าไม้เขตส่งเจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๘ ออกไปตรวจสอบรับรองผลการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของงานสำรวจคัดเลือกดีดราไม้ทั้งหมด

เมื่อได้รับรายงานการดำเนินการตามวรรคแรกแล้ว ให้ป่าไม้เขตรับรองรายงานตามแบบที่กำหนดในสมุดคัดเลือกไม้ (ส.ล.ม. ๑) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยทุกหัวข้อ

ข้อ ๒๐ ให้ป่าไม้เขตส่งเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีไม้เลือก โดยทำการแบ่งเฉลี่ยไม้ในตอนนั้นๆ ออกเป็น ๓ แปลง ให้แต่ละแปลงมีจำนวนไม้เลือกใกล้เคียงกัน

ข้อ ๒๑ ให้ป่าไม้เขตส่งหลักฐานผลการสำรวจคัดเลือกไม้ให้กรมป่าไม้ ดังนี้

๒๑.๑ บัญชีไม้เลือกแบบ ๒ (ฉบับรวม) ๑ ชุด

๒๑.๒ บัญชีไม้เลือกแบบ ๒ (ฉบับแบ่งเฉลี่ย) ๒ ชุด

๒๑.๓ รายงานแบบ ๑ (ฉบับรวม) ๑ ชุด

๒๑.๔ แผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งไม้เลือกและไม้สงวน (ฉบับรวม) ๑ ชุด

๒๑.๕ แผนที่สังเขปแสดงสภาพป่า (ฉบับรวม) ๑ ชุด

หมวดที่ ๔

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๒ การดำเนินงานตามระเบียบนี้ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่กรมป่าไม้กำหนด

ข้อ ๒๓ ให้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้รักษาตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

(ลงนาม) จำนงค์ โพธิสาโร

(นายจำนงค์ โพธิสาโร)

อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙

เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ อธิบดีกรมป่าไม้ ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะการทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเท่านั้น

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๓

บรรดาข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ให้อธิบดีกรมป่าไม้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ให้เป็นที่สุด

หมวด ๑

การยื่นคำขอ

ข้อ ๖ ผู้ใดประสงค์จะขอทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างและใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาต ขอต่ออายุใบอนุญาต ขอใบแทนใบอนุญาต หรือขอโอนใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่ ตามแบบที่กำหนดไว้แล้วในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอ

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจปริมาณไม้

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจปริมาณไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ดำเนินการดังนี้

๗.๑ ป่าสงวนแห่งชาติที่ยังมิได้วางโครงการทำไม้

(๑) ภายในเดือน มกราคมของทุกปี ให้จังหวัดประกาศให้ประชาชนทราบว่าจะเปิดให้มีการทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าใดบ้างหากผู้ใดประสงค์จะทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าใด ไม้ชนิดใดจำนวนเท่าใดให้ยื่นคำขอตามข้อ ๖ ภายในสิ้นเดือน กุมภาพันธ์ ของแต่ละปี

(๒) การสำรวจปริมาณไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามที่มีขนาดความโตตั้งแต่ ๑๐๐ เซนติเมตร ขึ้นไป (วัดตรงที่สูงจากพื้นดิน ๑๓๐ เซนติเมตร) ให้ใช้ตรา ต (ตราประจำตัว) เลขเรียง และป้ายยึดประทับไว้ทั้งหน้าเชิงล่าง และหน้าเชิงบนเพื่อเป็นหลักฐาน

๖๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

(๓) การสำรวจปริมาณไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามที่มีขนาดความโตตั้งแต่ ๔๖-๙๙ เซนติเมตร (วัดตรงที่สูงจากพื้นดิน ๑๓๐ เซนติเมตร) ให้ทำการสำรวจโดยวิธีการหาตัวอย่าง (Sampling) แล้วคำนวณออกมาเป็นจำนวนต้นและปริมาตรทั้งหมด โดยให้ยึดถือปฏิบัติตามแนวทางการสำรวจและหากำลังผลิตป่าฟันและการทำไม้เสาะเข็มของกรมป่าไม้

๗.๒ ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้วางโครงการทำไม้ไว้แล้ว

ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๗.๑ โดยสำรวจเฉพาะแปลงตัดฟันรายปี ที่จะเปิดการทำไม้ตามโครงการเท่านั้น การอนุญาตให้แจ้งจังหวัดอนุญาตได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของจำนวนไม้ที่สำรวจได้ และกำหนดอายุใบอนุญาตทำไม้ให้ใช้ได้ภายในระยะเวลาการทำไม้ตามโครงการของแปลงนั้นๆ

๗.๓ ป่าสงวนแห่งชาติที่เปิดเพื่อการปลูกสร้างสวนป่าหรือทำประโยชน์อย่างอื่น

ให้สำรวจตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕

หมวด ๓

การอนุญาตทำไม้

ข้อ ๘ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอทำไม้ตามข้อ ๖ ให้ตรวจสอบว่าบริเวณที่ขอทำไม้อยู่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เปิดให้มีการทำไม้ตามข้อ ๗ หรือไม่ หากไม่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวก็ให้แจ้งขัดข้องให้ผู้ยื่นคำขอทราบ ถ้าอยู่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เปิดให้มีการทำไม้ตามข้อ ๗ ให้สำรวจว่าป่าสงวนแห่งชาติที่ขอทำไม้มีไม้ชนิดใด มากน้อยเพียงใด สภาพป่าเป็นอย่างไร หากอนุญาตแล้วจะเป็นผลดี หรือผลเสียหายแก่สภาพป่ามากน้อยเพียงใด ได้เคยอนุญาตให้แก่ผู้ใดมาแล้วบ้างหรือไม่ แล้วรวบรวมส่งจังหวัดภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ของแต่ละปี

เมื่อจังหวัดได้รับรายงานแล้ว ให้จังหวัดทำความเห็นประกอบและส่งเรื่องให้ป่าไม้เขตแห่งท้องที่ป่านั้นภายในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม เพื่อให้ป่าไม้เขตทำการสำรวจให้แล้วเสร็จ และส่งบัญชีไม้ให้จังหวัดภายในวันที่ ๓๐ กันยายน เพื่อพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้ตามข้อ ๙ ต่อไป

ข้อ ๙ การอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ดำเนินการดังนี้

๙.๑ ให้อนุญาตเพื่อใช้สอยส่วนตัวและการกุศลสาธารณประโยชน์เป็นอันดับแรกและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ไม้ที่มีขนาดความโตตั้งแต่ ๔๖-๙๙ เซนติเมตร (วัดตรงที่สูงจากพื้นดิน ๑๓๐ เซนติเมตร) ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ส่งอนุญาตได้ตามความจำเป็น แต่ไม่เกินรายละ ๑๐๐ ต้น ถ้าเกินจำนวนนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งอนุญาตได้ตามความจำเป็น แต่ไม่เกินรายละ ๒๐๐ ต้น ทั้งนี้ เมื่อรวมทุกรายแล้วจะต้องไม่เกินจำนวนตามข้อ ๗

(๒) ไม้ที่มีขนาดความโตตั้งแต่ ๑๐๐ เซนติเมตร ขึ้นไป (วัดตรงที่สูงจากพื้นดิน ๑๓๐ เซนติเมตร) ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ส่งอนุญาตได้ตามความจำเป็น แต่ไม่เกินรายละ ๒๕ ต้น ถ้าเกินจำนวนนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งอนุญาตได้ตามความจำเป็น แต่ไม่เกินรายละ ๕๐ ต้น ทั้งนี้ เมื่อรวมทุกรายแล้วจะต้องไม่เกินจำนวนตามข้อ ๗

หากมีการอนุญาตเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ข้างต้น ให้เสนอกรมป่าไม้สั่งการเป็นรายๆ ไป

๙.๒ ไม้ที่เหลือจากข้อ ๙.๑ ให้อนุญาตเพื่อการค้าได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ป่าโครงการที่ให้สัมปทาน หากจะมีการอนุญาตเพื่อการค้าให้เสนองรมป่าไม้พิจารณาสั่งการเป็นรายๆ ไป

(๒) ป่าที่เปิดสำหรับการปลูกสร้างสวนป่าหรือทำประโยชน์อย่างอื่น ให้อนุญาตแก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกภายใน ๖๐ วัน หาก ออป. ปฏิเสธไม่รับทำไม้โดยเหตุผลใดๆ ก็ดีหรือไม่แจ้งให้ทราบภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่แจ้งให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทราบให้ดำเนินการประมูลเรียกค่าเปิดป่าหาผู้รับอนุญาตทำไม้ต่อไปตามระเบียบ

๙.๓ เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้ออกใบอนุญาตทำไม้ไปแล้ว ให้รายงานตามลำดับชั้นจนถึงกรมป่าไม้ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

หมวด ๔

ใบคู่มือคนงาน

ข้อ ๑๐ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างและใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตตามข้อ ๖ ให้ตรวจสอบพิจารณาเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่เป็นผู้พิจารณาสั่ง โดยกำหนดอายุใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างและใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตไม่เกินอายุใบอนุญาตทำไม้

ข้อ ๑๑ เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ได้ออกใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างและใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออก

หมวด ๕

การต่ออายุใบอนุญาตทำไม้

ข้อ ๑๒ การขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ ต้องยื่นคำขอต่ออายุก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ตามข้อ ๖ ให้ตรวจสอบและพิจารณาความเห็นเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่กรณีเป็นผู้พิจารณาสั่ง

การต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เพียงครั้งเดียว มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินอายุใบอนุญาตเดิม และในการต่ออายุใบอนุญาตนั้น ให้ผู้ส่งอนุญาตบันทึกข้อความไว้ทั้งต้นขั้วและปลายขั้วใบอนุญาต พร้อมกับลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่อนุญาตกำกับไว้ด้วย

เมื่อต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่ผู้รับอนุญาตยังทำไม้ไม่แล้วเสร็จ หากผู้รับอนุญาตมีความประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตใหม่อีก ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบพิจารณาความเห็นให้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้พิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๓ เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ ได้ต่ออายุใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ต่ออายุใบอนุญาต

หมวด ๖

ใบแทนใบอนุญาต

ข้อ ๑๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอใบแทนใบอนุญาตตามข้อ ๖ ให้ตรวจสอบก่อนว่า

ผู้รับอนุญาตมีหลักฐานการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือเสียหายหรือไม่แล้ว พิจารณาเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว แต่กรณี เป็นผู้พิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๕ ให้ผู้อนุญาตออกใบแทนใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิมแต่ให้เขียนหรือประทับคำว่า “ใบแทน” ด้วยอักษรสีแดงไว้ตอนบนใบอนุญาตนั้น โดยมีข้อความและเงื่อนไขถูกต้องตรงกับใบอนุญาตเดิม ทุกประการ แล้วให้ผู้อนุญาตลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่ออกใบแทนไว้เป็นสำคัญ และ ประทับตราประจำตำแหน่งด้วย (หากมี) เมื่อได้ออกใบแทนใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกใบแทนใบอนุญาต

หมวด ๗

การโอนใบอนุญาต

ข้อ ๑๖ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอโอนใบอนุญาต ตามข้อ ๖ ให้ตรวจสอบพิจารณาเสนอ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๗ การโอนใบอนุญาตให้โอนได้เฉพาะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้รับอนุญาตเท่านั้น โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่สลักหลังการโอนไว้ในใบอนุญาตทั้งต้นขั้วและปลายขั้ว มีข้อความถูกต้องตรงกัน แล้วให้ผู้อนุญาตลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่อนุญาตให้โอนไว้เป็นสำคัญ และประทับตรา ประจำตำแหน่งด้วย (หากมี) กับให้ผู้โอนและผู้รับโอนลงลายมือชื่อไว้ในใบอนุญาตที่โอนทั้งต้นขั้วและ ปลายขั้วด้วย เมื่อได้อนุญาตให้โอนใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกใบแทนใบอนุญาต

หมวด ๘

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๘ การอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามข้อ ๙ ถ้ามิได้สำรวจประทับตราไว้ให้ กำหนดสถานที่รวมหมอนเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดติดตามค่าภาคหลวง ใบบริเวณป่าแปลงที่อนุญาตนั้น โดยถือปฏิบัติตามระเบียบการตรวจวัดติดตามค่าภาคหลวงไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

ข้อ ๑๙ ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่าและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ให้เรียกเก็บตามอัตราที่กำหนดไว้ โดยกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

ข้อ ๒๐ การทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อใช้สอยในครัวเรือนของตน ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้อง ขออนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ภายใน เขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใด โดยเฉพาะ

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๙

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ไฟภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙

เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อธิบดีกรมป่าไม้ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ไฟภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่การทำไม้ไฟทุกชนิดในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้ทำไม้ไฟในป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ บรรดาข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ให้อธิบดีกรมป่าไม้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ให้เป็นที่สุด

หมวด ๑

การยื่นคำขอ

ข้อ ๖ ผู้ใดจะขอรับอนุญาตทำไม้ไฟภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง ใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาต ขอต่ออายุใบอนุญาตหรือขอใบแทนใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่ ตามแบบที่กำหนดไว้แล้วในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอ

ข้อ ๗ ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้วางโครงการทำไม้ไว้แล้ว ภายในเดือนมกราคมของทุกปี ให้จังหวัดประกาศให้ประชาชนทราบว่า จะเปิดให้มีการทำไม้ไฟภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าใดบ้าง หากผู้ใดประสงค์จะขอรับอนุญาตทำไม้ไฟภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าใด ไม้ไฟชนิดใด จำนวนเท่าใด ให้ยื่นคำขอตามข้อ ๖ ภายในสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ของแต่ละปี

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจหาปริมาณไม้ไฟ

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจหาปริมาณไม้ไฟภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ดำเนินการดังนี้

๘.๑ ป่าสงวนแห่งชาติที่ยังมิได้วางโครงการทำไม้

ให้ทำการสำรวจหาปริมาณไม้ไฟโดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) แล้วคำนวณออกมาเป็นปริมาณไม้ไฟแต่ละชนิดเป็นจำนวนลำหรือน้ำหนักโดยให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการสำรวจหาปริมาณไม้ไฟของกรมป่าไม้

๘.๒ ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้วางโครงการทำไม้ไว้แล้ว

การสำรวจให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๘.๑ โดยสำรวจเฉพาะแปลงตัดฟันรายปีที่จะเปิดการทำไม้ตามโครงการเท่านั้น แล้วแจ้งจังหวัดอนุญาตได้ไม่เกินปริมาณไม้ไฟที่สำรวจได้ โดยให้กำหนดอายุใบอนุญาตภายในระยะเวลาการทำไม้ตามโครงการของแปลงนั้นๆ เว้นแต่จะได้มีการวางโครงการทำไม้ขึ้นไว้โดยเฉพาะ

๖๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ข้อ ๙ การสำรวจหาปริมาณไม้ไฟที่มีผู้ยื่นคำขอตามข้อ ๖ หรือข้อ ๗ ให้ดำเนินการดังนี้

ให้ตรวจสอบก่อนว่าป่าสงวนแห่งชาติที่ขอรับอนุญาตทำไม้ไฟมีไม้ไฟชนิดใดมากน้อยเพียงใด สภาพป่าเป็นอย่างไร หากอนุญาตแล้วจะเป็นผลเสียหายต่อสภาพป่าหรือไม่ ได้เคยอนุญาตให้แก่ผู้ใดมาแล้วบ้างหรือไม่ แล้วรวบรวมส่งจังหวัดภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ของแต่ละปี

เมื่อจังหวัดได้รับรายงานแล้ว ให้จังหวัดทำความเข้าใจประกอบและส่งเรื่องให้ป่าไม้เขตท้องที่ป่านั้น ภายในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม เพื่อให้ป่าไม้เขตทำการสำรวจให้แล้วเสร็จและแจ้งปริมาณไม้ไฟให้จังหวัดภายในวันที่ ๓๐ กันยายน เพื่อพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้ไฟตามข้อ ๑๐ ต่อไป

หมวด ๓

การอนุญาตทำไม้ไฟ

ข้อ ๑๐ การอนุญาตทำไม้ไฟภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ดำเนินการได้ไม่เกินปริมาณไม้ไฟที่สำรวจได้ดังนี้

๑๐.๑ ให้อนุญาตเพื่อใช้สอยส่วนตัวและการกุศลสาธารณประโยชน์เป็นอันดับแรก โดยให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่อนุญาตได้ตามความจำเป็นแต่รวมทุกชนิดต้องไม่เกินรายละปีละ ๕๐๐ ลำ ถ้าเกินจำนวนนี้ให้เสนอว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาสั่งให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่อนุญาตได้ตามความจำเป็น แต่รวมทุกชนิดต้องไม่เกินรายละปีละ ๑,๐๐๐ ลำ

๑๐.๒ ไม้ไฟที่เหลือจากข้อ ๑๐.๑ ให้อนุญาตเพื่อการค้าได้ โดยให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่อนุญาตรวมทุกชนิดได้ไม่เกินรายละปีละ ๑,๐๐๐ ลำ ถ้าเกินจำนวนนี้ให้เสนอว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาสั่งให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่อนุญาตรวมทุกชนิดได้ไม่เกินรายละปีละ ๕,๐๐๐ ลำ

หากมีการอนุญาตเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ข้างต้น ให้เสนอกรมป่าไม้พิจารณาสั่งการเป็นรายๆ ไป

๑๐.๓ ในกรณีที่จำเป็นต้องตัดฟันไม้ไฟออกเพื่อเปิดพื้นที่ทำประโยชน์ให้ทำโดยการประมูลหาผู้รับอนุญาตทำออกต่อไป

๑๐.๔ เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ได้ออกใบอนุญาตทำไม้ไฟไปแล้ว ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมส่งสำเนาให้ป่าไม้เขตท้องที่ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต แล้วให้จังหวัดรวบรวมรายงานการอนุญาตทั้งหมดให้กรมป่าไม้ทราบภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป

หมวด ๔

ใบคู่มือคนงาน

ข้อ ๑๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง และใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตตามข้อ ๖ ให้ตรวจสอบพิจารณาเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ เป็นผู้พิจารณาสั่งโดยกำหนดอายุใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง และใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตไม่เกินอายุใบอนุญาตทำไม้ไฟนั้นๆ

ข้อ ๑๒ เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ได้ออกใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างและใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออก

หมวด ๕

การต่ออายุใบอนุญาต

ข้อ ๑๓ การขอต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามข้อ ๖ ให้ตรวจสอบและพิจารณาความเห็นเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ เป็นผู้พิจารณาสั่ง

การต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เพียงครั้งเดียว มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินอายุใบอนุญาตเดิม และในการต่ออายุใบอนุญาตนั้น ให้ผู้ส่งอนุญาตบันทึกข้อความไว้ทั้งต้นขั้วและปลายขั้วใบอนุญาต พร้อมกับลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่อนุญาตกำกับไว้ด้วย

ข้อ ๑๔ เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ ได้ต่ออายุใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมส่งสำเนาให้ป่าไม้เขตท้องที่ทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ออกใบอนุญาต

หมวด ๖

ใบแทนใบอนุญาต

ข้อ ๑๕ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอใบแทนใบอนุญาตตามข้อ ๖ ให้ตรวจสอบก่อนว่าผู้รับอนุญาตมีหลักฐานการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือเสียหายหรือไม่แล้วพิจารณาเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ เป็นผู้พิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๖ ให้ผู้อนุญาตออกใบแทนใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิม แต่ให้เขียนหรือประทับคำว่า “ใบแทน” ด้วยอักษรสีแดงไว้ด้านหน้าตอนบนใบอนุญาตนั้น โดยมีข้อความและเงื่อนไขถูกต้องตรงกับใบอนุญาตเดิมทุกประการ แล้วให้ผู้อนุญาตลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่ออกใบแทนไว้เป็นสำคัญ และประทับตราประจำตำแหน่งด้วย (หากมี) เมื่อได้ออกใบแทนใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมส่งสำเนาให้ป่าไม้เขตท้องที่ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกใบแทนใบอนุญาต

หมวด ๗

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๗ ในการตรวจวัดเพื่อคำนวณค่าภาคหลวงไม้ไฟที่อนุญาตตามระเบียบนี้ ให้กำหนดสถานที่รวมหมอนเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดเพื่อคำนวณค่าภาคหลวงภายในเขตป่าแปลงที่ได้รับอนุญาตนั้น

ข้อ ๑๘ ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ให้เรียกเก็บตามอัตราไว้โดยกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

ข้อ ๑๙ การทำไม้ไฟภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อใช้สอยในครัวเรือนของคนที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๙

(ลงนาม) ชำนิ บุณโยภาส

(นายชำนิ บุณโยภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๙

เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ อธิบดีกรมป่าไม้ ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะการเก็บหาของป่าที่มีใช้ของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเท่านั้น

บรรดาข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมป่าไม้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวดที่ ๑

การยื่นคำขอ

ข้อ ๕ ผู้ใดประสงค์จะเก็บหาของป่าที่มีใช้ของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างและใบคู่มือแทนของผู้รับใบอนุญาต ขอต่ออายุใบอนุญาต ขอใบแทนใบอนุญาตหรือขอโอนใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่ ตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอ

หมวดที่ ๒

การสำรวจหากำลังการผลิตและการอนุญาตเก็บหาของป่า

ข้อ ๖ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอเก็บหาของป่าตามข้อ ๕ ให้ตรวจสอบว่าบริเวณที่ขอเก็บหาของป่ามีของป่าชนิดใด จำนวนมากน้อยเพียงใด สภาพป่าเป็นอย่างไร ได้มีการอนุญาตเก็บหาของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือไม่ หากอนุญาตแล้วจะเป็นผลดีหรือผลเสียแก่สภาพป่ามากน้อยเพียงใด ได้เคยอนุญาตให้แก่ผู้ใดมาแล้วบ้างหรือไม่ แล้วรวบรวมส่งจังหวัดพิจารณา

เมื่อจังหวัดได้รับรายงานแล้ว ให้จังหวัดทำความเข้าใจประกอบและส่งเรื่องให้ป่าไม้เขตท้องที่ป่านั้นพิจารณาเพื่อสำรวจหากำลังผลิตของป่านั้นโดยวิธีประมาณการ แล้วแจ้งให้จังหวัดทราบ เพื่อพิจารณาอนุญาตให้เก็บหาของป่าได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ไม่เกินกำลังผลิตที่สำรวจได้

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ออกใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้กรมป่าไม้ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

หมวดที่ ๓

ใบคู่มือคนงาน

ข้อ ๗ เมื่อพนักงานเจ้าที่ได้รับคำขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง และใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาต ตามข้อ ๕ ให้ตรวจสอบพิจารณาเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่เป็นผู้พิจารณาล้าง โดยกำหนดอายุใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างและใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตไม่เกินอายุใบอนุญาตเก็บหาของป่า

ข้อ ๘ เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ได้ออกใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง และใบคู่มือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ยื่น

หมวดที่ ๔

การต่อใบอนุญาตเก็บหาของป่า

ข้อ ๙ การขอต่อใบอนุญาตเก็บหาของป่า ต้องยื่นคำขอต่ออายุก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอต่ออายุใบอนุญาตเก็บหาของป่าตามข้อ ๕ ให้ตรวจสอบและพิจารณาความเห็นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาล้าง

การต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้เพียงครั้งเดียว มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินอายุใบอนุญาตเดิม และในการต่ออายุใบอนุญาตนั้นให้ผู้ส่งอนุญาตบันทึกข้อความไว้ทั้งต้นขั้วและปลายขั้วใบอนุญาตพร้อมกับลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่อนุญาตกำกับไว้ด้วย

เมื่อต่ออายุใบอนุญาตเก็บหาของป่าตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่ผู้รับอนุญาตยังเก็บหาของป่าไม่แล้วเสร็จ หากผู้รับอนุญาตมีความประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตใหม่อีก ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ตรวจสอบพิจารณาเสนอความเห็นให้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้พิจารณาล้าง

ข้อ ๑๐ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ต่ออายุใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้กรมป่าไม้ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ต่ออายุใบอนุญาต

หมวดที่ ๕

ใบแทนใบอนุญาต

ข้อ ๑๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอใบแทนใบอนุญาต ตามข้อ ๕ ให้ตรวจสอบก่อนว่าผู้รับอนุญาตมีหลักฐานการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือเสียหายหรือไม่แล้วพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาล้าง

ข้อ ๑๒ ให้ผู้อนุญาตออกใบแทนอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิมแต่ให้เขียนหรือประทับคำว่า “ใบแทน” ด้วยอักษรสีแดงไว้ตอนบนใบอนุญาตนั้น โดยมีข้อความและเงื่อนไขถูกต้องตรงกับใบอนุญาตเดิมทุกประการ แล้วให้ผู้อนุญาตลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่ออกใบแทนไว้เป็นสำคัญและประทับตราประจำตำแหน่งด้วย (หากมี)

หมวดที่ ๖

การโอนใบอนุญาต

ข้อ ๑๓ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอโอนใบอนุญาตตามข้อ ๕ ให้ตรวจสอบพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาล้าง

ข้อ ๑๔ การโอนใบอนุญาตให้โอนได้เฉพาะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้รับอนุญาตเท่านั้น โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่สลักหลังการโอนไว้ในใบอนุญาตทั้งต้นขั้วและปลายขั้ว มีข้อความถูกต้องตรงกันแล้วให้ผู้อนุญาตลงลายมือชื่อ ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี ที่อนุญาตให้โอนไว้เป็นสำคัญและประทับตราประจำตำแหน่งด้วย (หากมี) กับให้ผู้โอนและผู้รับโอนลงลายมือชื่อไว้ในใบอนุญาตที่โอนทั้งต้นขั้วและปลายขั้วด้วยเมื่อได้อนุญาตให้โอนใบอนุญาตไปแล้ว ให้รายงานให้กรมป่าไม้ทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่อนุญาตให้โอนใบอนุญาต

หมวดที่ ๗

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๕ การอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามข้อ ๖ ให้กำหนดสถานที่รวมของป่า เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงในบริเวณที่อนุญาตนั้น หรือบริเวณใกล้เคียง

ข้อ ๑๖ ค่าภาคหลวงของป่า ค่าบำรุงป่า ค่าธรรมเนียมอื่นๆ ให้เรียกเก็บตามอัตราที่กำหนดไว้โดยกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

ข้อ ๑๗ การเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อใช้สอยหรือบริโภคในครัวเรือนของตนที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๙

(ลงนาม) ชำนิ บุณโยภาส

(นายชำนิ บุณโยภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดิน เพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕

กรมป่าไม้โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เห็นสมควรกำหนดวิธีการสำรวจ และการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ให้เป็นการเหมาะสมกับสถานการณ์และสามารถทำไม้ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงวางระเบียบได้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. การสำรวจและการทำไม้ตามระเบียบนี้ ไม่รวมถึงการทำไม้ในป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ในเขตอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ข้อ ๔. ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจคัดเลือกที่ดินป่าประจำต้นไม้วงห้ามในบริเวณที่เปิดที่ดินทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๑๑

(๒) ระเบียบหรือคำสั่งกรมป่าไม้ที่สั่งการไว้เกี่ยวกับการทำไม้ในป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๕. ป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ตามระเบียบนี้ หมายความว่า ป่าที่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่จากส่วนราชการผู้มีหน้าที่ควบคุมการใช้พื้นที่ป่าไม้หรือตามผลของกฎหมายซึ่งได้มีโครงการหรือแผนการในการจะเข้าใช้ที่ดินทำประโยชน์แล้ว

ข้อ ๖. ให้ดำเนินการสำรวจและการทำไม้ออกจากป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ตามข้อ ๕ ได้เฉพาะบริเวณที่จะเปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์โดยแท้จริง ซึ่งได้กำหนดขอบเขตและแบ่งแปลงไว้แน่นอนแล้ว พื้นที่ส่วนใดที่ยังไม่ถึงเวลาการใช้ที่ดินและบริเวณที่กำหนดไว้เป็นสมบัติส่วนกลาง ไม่ให้มีการสำรวจและการทำไม้ตามระเบียบนี้

ข้อ ๗. เมื่อได้กำหนดการที่จะเปิดป่าเพื่อใช้ที่ดินทำประโยชน์ตามข้อ ๖ แล้วให้จังหวัดประสานงานกับป่าไม้เขตท้องที่ ส่งเจ้าหน้าที่เข้าทำการสำรวจไม้ในบริเวณป่าที่จะเปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ในที่ดินนั้นตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๗.๑ ไม่ลัก ให้สำรวจไม้สักยืนต้นและยืนต้นตายตามธรรมชาติที่วัดรอบตรงที่สูงจากพื้นดิน ๑๓๐ ซม. และมีความโตตั้งแต่ ๕๐ ซม. ขึ้นไป และสำรวจไม้สักล้มขอนนอนไพรตามธรรมชาติทุกต้นที่เห็นว่าจะใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่าใช้จ่าย โดยให้ภักทหน้าเขียนประทับตราตามระเบียบแล้วใช้เลขเรียงลำดับประจำต้นตรา ต. และปีย่อ (ไม่ต้องใช้ตราอนุญาตให้ตัดฟัน) ตีประทับทุกต้นหรือท่อน แล้วจัดทำบัญชีไม้ตามแบบบัญชีแบบ ๑ ท้ายระเบียบนี้ บัญชีแบบ ๒ (สรุปไม้เลือกชนิด ขนาด และไม้สงวน เป็นบัญชีรวม) บัญชีแบบ ๓ (รายงานสรุปผลการดำเนินการสำรวจคัดเลือกที่ดิน) และทำแผนที่แสดงตำแหน่งไม้และแสดงบริเวณเขตป่าที่ได้รับอนุญาตให้เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์กับแสดงบริเวณที่จะเปิดใช้ประโยชน์ตามโครงการหรือแผนงานแสดงบริเวณที่สงวนไว้เป็นป่าส่วนกลางในเขตที่ดินให้ชัดเจน (บัญชีแบบ ๒ แบบ ๓ ใช้แบบที่กรมป่าไม้กำหนดไว้ให้ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติราชการของกองโครงการ เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยอนุโลม)

๗๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๗.๒ ไม่กระยาเลย ให้สำรวจและปฏิบัติเช่นเดียวกันกับไม้สัก เว้นแต่ให้สำรวจไม้ที่มีขนาดโตตั้งแต่ ๑๐๐ ซม. (รวมทั้งไม้ล้มขนอนนอนโพ) ขึ้นไป และทำบัญชีไม้ตามแบบ ๑/๑ ที่แนบท้ายระเบียบนี้

๗.๓ ในระหว่างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการสำรวจไม้ตามระเบียบนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของป่าไม้เขตท้องที่ที่จะสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้อาวุโส ออกไปตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามควรแก่กรณี ถ้ามีการตรวจสอบผลงานตามข้อนี้ ให้ผู้ตรวจสอบบันทึกผลการตรวจสอบไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๘. เมื่อได้ดำเนินการสำรวจไม้ตามข้อ ๗ เสร็จแล้วให้เขตส่งบัญชีไม้ทุกแบบไปให้จังหวัด ๓ ชุด เพื่อดำเนินการออกใบอนุญาตตามระเบียบต่อไป และให้ป่าไม้เขตรายงานผลการสำรวจไม้ให้กรมป่าไม้ทราบด้วย

ในกรณีที่ต้องใช้เวลาสำรวจไม้เกินกว่า ๑ เดือน ให้ป่าไม้เขตส่งบัญชีไม้ให้จังหวัดเป็นงวดๆ งวดละประมาณ ๑๕ วัน ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความล่าช้าในการทำไม้

ข้อ ๙. เมื่อจังหวัดได้รับบัญชีไม้และเอกสารที่เกี่ยวข้องจากป่าไม้เขตแล้วให้ดำเนินการอนุญาตตามระเบียบหลักเกณฑ์ของกรมป่าไม้โดยมิชักช้า และเร่งรัดการทำความเข้าใจที่ดินทำประโยชน์ แล้วรายงานผลการอนุญาตให้กรมป่าไม้ทราบด้วย

ข้อ ๑๐. ไม้ขนาดเล็กหรือเศษไม้ปลายไม้ที่ใช้ทำประโยชน์ได้ เช่น ไม้เสา เสาเข็มหรือไม้ปาเก้ ซึ่งมีได้สำรวจไม้ตามระเบียบนี้ ถ้าเห็นสมควรอนุญาตให้ทำออก ก็ให้พิจารณาอนุญาตตามระเบียบว่าด้วยการนั้น ตามจำนวนและสภาพของไม้โดยแท้จริงตามที่เห็นสมควรเป็นงวดๆ โดยกำหนดสถานที่รวมไม้เพื่อตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงภายในเขตแปลงหรือริมแปลงทำไม้ที่ใกล้ที่สุด ตามสภาพของไม้ที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงจนหมดแปลงโดยให้ผู้ออกอนุญาตควบคุมการทำไม้โดยใกล้ชิด อย่าให้มีการนำไม้นอกแปลงมาปลอมปนได้

สำหรับไม้ที่เหมาะสมในการทำฟืน ถ้าเห็นสมควรอนุญาตให้จังหวัดอนุญาตเป็นงวดๆ งวดละไม่เกิน ๑,๐๐๐ ม.^๓ จนว่าจะหมดจำนวน ตามสภาพไม้ที่เหมาะสมในการทำฟืนที่มีอยู่จริง โดยกำหนดสถานที่รวมไม้ทำฟืนหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม และตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงตลอดถึงการควบคุมเช่นเดียวกับไม้ขนาดเล็ก และเศษไม้ปลายไม้ตามวรรคแรก

ข้อ ๑๑. เพื่อลดขั้นตอนการทำไม้ให้สามารถทำไม้ออกได้รวดเร็วขึ้นและเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบควบคุมของเจ้าหน้าที่ จึงให้ผู้อนุญาตกำหนดเงื่อนไขการอนุญาต โดยให้ผู้รับอนุญาตทำการตัดฟันบนท่อนไม้ที่รับอนุญาต แล้วใช้ตราประจำป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือตราประทับไม้ของเอกชน แล้วแต่กรณี(แต่ไม่ใช่ตรากรรมสิทธิ์) ประทับที่หน้าตัดของท่อนไม้ พร้อมกับเลขเรียงประจำต้นที่เจ้าหน้าที่สำรวจประทับตราไว้ และเลขเรียงประจำท่อน แล้วจึงชักลากไม้เหล่านั้นออกมารวมหมอนเพื่อตรวจวัดประทับตราคำนวณค่าภาคหลวงในเขตแปลงหรือใกล้แปลงที่รับอนุญาต ซึ่งสะดวกในการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ และสะดวกต่อการนำเคลื่อนที่ต่อไป

ระเบียบนี้ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๒๕

(ลงนาม) พงศ์ โสโน
(นายพงศ์ โสโน)
อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์

พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๒) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๐

ด้วยกรมป่าไม้ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ข้อ ๑๑ ยังไม่เหมาะสมอยู่บางประการ จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมให้รัดกุมขึ้น ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๒) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ แห่งระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑. เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบควบคุมของเจ้าหน้าที่ จึงให้ผู้อนุญาตกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ใช้ตราประจำป่าขององค์การฯ แทนการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ได้เฉพาะกรณีที่องค์การฯ เป็นผู้รับอนุญาต และดำเนินการทำไม้เองเป็นป่าๆ ไปเท่านั้น แต่ถ้าองค์การฯ จ้างบริษัทหรือเอกชนเป็นลูกช่วงหรือจ้างโดยวิธีอื่นใดก็ตาม หรือการอนุญาตให้บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ต้องกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของป่าไม้เขตตรวจวัดประทับตราอนุญาตชักลาก และให้ป่าไม้จังหวัดหรือผู้แทนตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงพร้อมกัน ณ ที่บริเวณต่อไม้ โดยปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลาก พ.ศ. ๒๕๐๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๐ และระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการตรวจ การประทับตรา และการเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน พ.ศ. ๒๕๑๐”

ข้อ ๔. อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๐

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์

พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๔

ด้วยกรมป่าไม้ ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ข้อ ๗.๒ ยังไม่เหมาะสมอยู่บางประการ จึงได้แก้ไขให้รัดกุมขึ้น ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๔”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๗.๒ แห่งระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗.๒ ไม้กระยาเลย ให้สำรวจและปฏิบัติเช่นเดียวกันกับไม้สัก เว้นแต่ให้สำรวจไม้ที่มีขนาดโตตั้งแต่ ๔๐ เซนติเมตร (รวมทั้งไม้ล้มขอนนอนไพร) ขึ้นไป และทำบัญชีไม้ตามแบบ ๑/๑ ที่แนบท้ายระเบียบนี้”

ข้อ ๔. อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๔

(ลงนาม) ปรีชา อบอาย

(นายปรีชา อบอาย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการให้ห้องค้การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑

โดยที่รัฐบาลเห็นว่าสวนป่าซึ่งมีอยู่แล้วในปัจจุบัน ยังไม่มีการมอบหมายให้หน่วยงานใดเป็นผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความสูญเสียหรือเสื่อมโทรมหรือถูกบุกรุกเพิ่มมากขึ้นในอนาคต จึงได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๕ กำหนดให้สวนป่าที่ใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ปลูกนอกเขตป่าอนุรักษ์ให้กรมป่าไม้พิจารณาการใช้ประโยชน์และการดูแลรักษาในเขตสวนป่าเหล่านี้ และหากกรมป่าไม้เห็นสมควรให้มีการใช้ประโยชน์ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว ให้ห้องค้การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่ๆ ไป ฉะนั้น เพื่อให้สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ซึ่งปลูกนอกเขตป่าอนุรักษ์มีการดูแลรักษาการใช้ประโยชน์และการปลูกป่าทดแทนให้ป่าไม้อำนวยผลได้อย่างสม่ำเสมอตลอดไป กรมป่าไม้โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกระเบียบปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้ห้องค้การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแล รักษา และใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“สวนป่า” หมายความว่า สวนป่าที่ปลูกโดยงบประมาณของกรมป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และในพื้นที่ป่าไม้ทั่วไปซึ่งอยู่นอกเขตป่าอนุรักษ์

“สวนป่าที่ปลูกโดยงบประมาณของกรมป่าไม้” หมายความว่า สวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี และเงินนอกงบประมาณทุกประเภท

ข้อ ๕. ให้อธิบดีกรมป่าไม้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ให้เป็นที่ที่สุด

หมวด ๑

การมอบสวนป่าและการดูแลรักษาสวนป่า

ข้อ ๖. สวนป่าที่จะมอบให้ห้องค้การอุตสาหกรรมป่าไม้ใช้ประโยชน์และดูแลรักษาสวนป่าจะต้องมีสภาพและหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๖.๑ สวนป่าที่กรมป่าไม้ไม่มีงบประมาณในการบำรุงรักษาซึ่งมีลักษณะที่ล่อแหลมต่อการถูกบุกรุกทำลายสวนป่าและมีความจำเป็นจริงๆ ที่จะต้องให้ห้องค้การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ช่วยดูแลรักษาสวนป่า

๖.๒ สวนป่าที่ปลูกเพื่อการค้นคว้าทดลองทางวิชาการและหมดความจำเป็นในการค้นคว้าทดลองในทางวิชาการแล้ว

๖.๓ สวนป่าที่ใช้ประโยชน์ได้แล้ว โดยให้พิจารณาถึงความเหมาะสมและความต้องการใช้ไม้ทางอุตสาหกรรมในท้องถิ่น หรือเป็นสวนป่าที่ไม่มีขนาดถึงคราวตัดฟันหรืออายุครบรอบตัดฟันแล้ว

ข้อ ๗. เมื่อป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าพิจารณาเห็นว่าสวนป่าแห่งใดมีสภาพและหลักเกณฑ์ตามข้อ ๖ ก็ให้พิจารณาสั่งหัวหน้าสวนป่าหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งระดับ ๕ ขึ้นไป ออกไปทำการสำรวจสภาพป่าเกี่ยวกับชนิดไม้ อัตราการรอดตาย และรายละเอียดอื่นๆ ตามแบบรายงานการตรวจสอบสภาพสวนป่าแบบ ๑ ท้ายระเบียบนี้ พร้อมด้วยแผนที่แสดงขอบเขตสวนป่าและบริเวณใกล้เคียงโดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสม แล้วให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่ารายงานให้กรมป่าไม้ทราบและพิจารณานุมัติ

ข้อ ๘. เมื่อได้รับอนุมัติจากกรมป่าไม้แล้วให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าประสานงานกับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เพื่อส่งมอบสวนป่าให้แก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ตามแบบบันทึกการมอบสวนป่าที่ปลูกโดยงบประมาณของกรมป่าไม้ แบบ ๒ ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๙. สวนป่าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้รับมอบไว้แล้ว ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษาสวนป่า โดยจัดทำแนวเขตสวนป่าให้มีเสาแสดงหลักเขตที่มั่นคงและมองเห็นได้ชัดเจนและป้องกันมิให้เกิดการบุกรุกทำลายสวนป่าหรือเกิดความเสียหายโดยสาเหตุอื่นและบำรุงสวนป่าโดยทำการตัดสางขยายระยะและตัดไม้บำรุงสวนป่าในทางวิชาการ เช่น ไม้ถูกไฟไหม้หรือถูกภัยธรรมชาติ ไม้ยืนต้นตายหรือมี ลักษณะทรามตลอดจนการปลูกเสริม การดำเนินงานต่างๆ ดังกล่าว ให้ใช้งบประมาณขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เอง

ข้อ ๑๐. กรณีพื้นที่สวนป่าตามข้อ ๙ ถูกบุกรุกทำลายหรือเกิดความเสียหายโดยเหตุที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไม่ได้เอาใจใส่ดูแลรักษาอย่างจริงจัง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จะต้องจ่ายเงินเป็นค่าเสียหายให้แก่กรมป่าไม้ คิดตามจำนวนเงินงบประมาณที่กรมป่าไม้ได้ใช้ดำเนินการและให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ปลูกป่าทดแทนพื้นที่ที่ถูกบุกรุกทำลายโดยใช้งบประมาณขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เอง

หมวด ๒

การใช้ประโยชน์ไม้ในสวนป่าที่รับมอบ

ข้อ ๑๑. สวนป่าตามข้อ ๖.๑ และข้อ ๖.๒ ที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้รับมอบไว้แล้ว การทำไม้ออกในกรณีต่างๆ ให้ดำเนินการดังนี้

๑๑.๑ การตัดสางขยายระยะให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำการสำรวจข้อมูลแบบสุ่มตัวอย่าง (Sampling) จำนวน ๕ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ในแต่ละแปลง ให้ทำการสุ่ม ๑ แถว โดยวิธีจับฉลากจาก ๒๐ แถวแรกก่อน เมื่อได้แถวใดก็ให้แถวนั้นเป็นแถวตรวจวัดต้นไม้แถวที่ ๑ สำหรับแถวตรวจวัดต้นไม้แถวต่อไปให้ถัดจากแถวแรกทุกๆ ๒๐ แถว จนหมดแถวปลูกของสวนป่า การตรวจวัดต้นไม้ในแถวปลูกที่กำหนดดังกล่าวให้ตรวจวัดทุกต้นตลอดแถวนั้น สำหรับการตัดสางขยายระยะให้ใช้วิธีการตัดสางขยายระยะไม้เลวหรือมีลักษณะไม่ดี กีดขวางการเจริญเติบโตของต้นไม้ในสวนป่า (Low thinning) และเสนอแผนการตัดสางขยายระยะแบบ ๓ ท้ายระเบียบนี้ ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าทราบและพิจารณา หากจำเป็นต้องใช้วิธีการจัดสางขยายระยะวิธีอื่นก็ให้เสนอกรมป่าไม้พิจารณานุมัติก่อน

เมื่อได้รับอนุมัติแผนจากป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าแล้ว ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการคัดเลือกและหาไม้ที่จะทำการตัดสางขยายระยะและส่งบัญชีไม้ที่คัดเลือกให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าทราบ เพื่อส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบและตีตราไม้และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกจากสวนป่า

๑๑.๒ การตัดไม้บำรุงสวนป่าในทางวิชาการกรณีอื่นๆ ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้แจ้งป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบและตีตราไม้และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกจากสวนป่า

๑๑.๓ การตัดออกหมด เมื่อองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เห็นว่าไม้ในสวนป่ามีขนาดที่สามารถใช้ประโยชน์ได้แล้ว ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำการสำรวจข้อมูลแบบสุ่มตัวอย่าง (Sampling) จำนวน ๕ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่แต่ละแปลงทำนองเดียวกับข้อ ๑๑.๑ และเสนอแผนการทำไม้แบบ ๔ ท้ายระเบียบนี้ ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าทราบและพิจารณา หากเห็นสมควรให้ทำออกได้ก็ให้ส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบตีตราไม้และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกจากสวนป่า

ข้อ ๑๒. สวนป่าตามข้อ ๖.๓ ที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับมอบไว้แล้ว การทำไม้ออกให้ใช้วิธีตัดหมดเพื่อปลูกป่าทดแทน ก่อนทำไม้ออกให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำการสำรวจข้อมูลและเสนอแผนการทำไม้ทำนองเดียวกับข้อ ๑๑.๓ ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าทราบเพื่อส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบและตีตราไม้และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกจากสวนป่า

ข้อ ๑๓. การตีตราไม้ที่จะให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกจากสวนป่าตามข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตีตรา ต. บร. ปียอที่โคนต้นและตรงที่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑.๓๐ เมตรสำหรับไม้ที่มีขนาดความโตวัดรอบตั้งแต่ ๓๐ เซนติเมตร ขึ้นไป (วัดที่สูงจากพื้นดิน ๑.๓๐ เมตร) ให้ตัวเลขเรียงควบคู่กับการตีตราดังกล่าวทุกต้น สำหรับไม้บางชนิดที่มีรอบตัดฟันสั้น เช่น ยูคาลิปตัส กระจับปี่ และพิจารณาแล้วเห็นว่าการทำไม้ออกไม่จำเป็นต้องตีตราก่อน ตัดฟันก็ให้เสนอกรมป่าไม้พิจารณาอนุมัติก่อน

ข้อ ๑๔. การทำไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ตามข้อ ๑๑. และข้อ ๑๒. ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดำเนินการตัดโค่น บันทอน รีดกิ่ง และชักลากรวมกองโดยออกค่าใช้จ่ายเอง การดำเนินการต่างๆ ดังกล่าวให้อยู่ในความควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่

หมวด ๓

การใช้ประโยชน์ไม้ในสวนป่าเนื่องจากกรมป่าไม้ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐใช้ประโยชน์ทับพื้นที่สวนป่า

ข้อ ๑๕. เมื่อมีการอนุญาตให้หน่วยงานของกรมป่าไม้หรือหน่วยงานอื่นของรัฐใช้ประโยชน์ทับพื้นที่สวนป่า หากมีความจำเป็นต้องตัดไม้ออกจากสวนป่าให้ดำเนินการดังนี้

๑๕.๑ กรณีสวนป่าที่ยังไม่ได้มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หากไม้ในสวนป่าที่จะตัดฟันออกสามารถใช้ประโยชน์ได้ ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบและตีตราไม้ แล้วแจ้งให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกจากสวนป่า

หากไม้ในสวนป่าที่จะตัดออกไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ก็ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตัดฟันไม้

๑๕.๒ กรณีสวนป่าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับมอบไว้แล้ว ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้แจ้งป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบและตีตราไม้และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกจากสวนป่า

ข้อ ๑๖. การตีตราไม้ที่จะให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกจากสวนป่าและการทำไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ให้ดำเนินการทำนองเดียวกับข้อ ๑๓. และข้อ ๑๔.

หมวด ๔

การจำหน่ายไม้และการปลูกป่าทดแทน

ข้อ ๑๗. ไม้ที่ทำออกตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๕.๑ วรรคแรก ให้จำหน่ายแก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในอัตรา ๔ เท่าค่าภาคหลวงสำหรับไม้สัก และในอัตรา ๓ เท่าค่าภาคหลวงสำหรับไม้กระยาเลยหรือไม้พิน และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จ่ายเงินเพิ่มเป็นค่าตอบแทนในอัตรา ๓ เท่าค่าภาคหลวงเพื่อให้กรมป่าไม้ นำเงินดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ไม้ที่ทำออกตามข้อ ๑๑.๑ ข้อ ๑๑.๓ และข้อ ๑๕.๒ ให้จำหน่ายแก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในอัตรา ๓ เท่าค่าภาคหลวงสำหรับไม้สัก และในอัตรา ๒ เท่าค่าภาคหลวงสำหรับไม้กระยาเลย หรือไม้พิน และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จ่ายเงินเพิ่มเป็นค่าตอบแทนในอัตรา ๒ เท่าค่าภาคหลวงเพื่อให้กรมป่าไม้ นำเงินดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ไม้ที่ทำออกตามข้อ ๑๑.๒ ให้จำหน่ายแก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในอัตรา ๒ เท่าค่าภาคหลวงสำหรับไม้สัก และในอัตรา ๑ เท่าค่าภาคหลวงสำหรับไม้กระยาเลย หรือไม้พิน และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จ่ายเงินเพิ่มเป็นค่าตอบแทนในอัตรา ๑ เท่าค่าภาคหลวงเพื่อให้กรมป่าไม้ นำเงินดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ข้อ ๑๘. การตรวจวัดตีตรา รัช. ในการจำหน่ายไม้ให้ดำเนินการทำนองเดียวกับการตรวจวัดตีตรา ค่าภาคหลวงไม้ สำหรับไม้บางชนิดที่มีรอบตัดฟันสั้น เช่น ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ ซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องตีตราก่อนตัดฟันตามข้อ ๑๓. และข้อ ๑๖. ก็ให้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสวนป่าตามข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๕ คำนวณหาปริมาณไม้ในสวนป่าที่จะทำออกและเรียกเก็บเงินตามข้อ ๑๗ เมื่อดำเนินการแล้ว ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่ารายงานให้กรมป่าไม้ทราบตามแบบ ๕ ท้ายระเบียบนี้ พร้อมด้วยบัญชีตรวจวัดตีตรา รัช. ไม้ และสำเนาหลักฐานการชำระเงินค่าซื้อไม้

ข้อ ๑๙. สวนป่าที่มีการทำไม้ออกตามหมวด ๒ และหมวด ๓ ให้กรมป่าไม้พิจารณากำหนดแผนงานให้มีการปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ดังกล่าว โดยการขอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการ

หากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ประสงค์ที่จะขออนุญาตปลูกป่าตามกฎหมาย ว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติในสวนป่าที่มีการทำไม้แล้วตามหมวด ๒ ให้เสนอกรมป่าไม้เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนแล้วจึงดำเนินการขออนุญาตตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(ลงนาม) ปลอดประสพ สุรัสวดี
(นายปลอดประสพ สุรัสวดี)
อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ซึ่งปลูกไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๔๑

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๕ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๓๖ อนุมัติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ซึ่งไม่อยู่ในเขตอนุรักษ์ และอนุมัติให้บริษัทไม้ฮัตไทย จำกัด ใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ซึ่งไม่อยู่ในเขตอนุรักษ์ และตามบันทึกข้อตกลงเรื่องการใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ระหว่างกรมป่าไม้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และระหว่างกรมป่าไม้กับบริษัทไม้ฮัตไทย จำกัด ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๔ กำหนดการใช้ประโยชน์ไม้ในสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ซึ่งปลูกไม้ที่มีไซ้หวงห้ามให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้กำหนด อธิบดีกรมป่าไม้จึงออกระเบียบปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ซึ่งปลูกไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“สวนป่า” หมายความว่า สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ซึ่งปลูกไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้ามและไม่อยู่ในเขตอนุรักษ์

ข้อ ๕. การใช้ประโยชน์ไม้ในสวนป่า

๕.๑ การทำไม้ออกจากสวนป่าให้ใช้วิธีตัดหมด

๕.๒ การตัดไม้ที่จะทำออกจากสวนป่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตีดรา ต. บร. ปีย่อ ที่โคนต้นและตรงที่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑.๓๐ เมตร สำหรับไม้ที่มีขนาดความโตวัดรอบตั้งแต่ ๓๐ เซนติเมตร ขึ้นไป (วัดที่สูงจากพื้นดิน ๑.๓๐ เมตร) ให้ตีเลขเรียงควบคู่กับการตีดราดังกล่าวทุกต้น ยกเว้นการทำไม้ตามข้อ ๕.๓

๕.๓ สำหรับไม้บางชนิดที่มีรอบตัดฟันสั้น เช่น ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ ให้ทำไม้ตามกำลังผลิตโดยไม่ต้องตีดรา การหากำลังผลิตไม้ในสวนป่า ให้ป่าไม้เขตดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติที่กรมป่าไม้กำหนดไว้

ข้อ ๖. การขายไม้ที่ทำออกจากสวนป่า ให้ขายแก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือบริษัทไม้ฮัตไทย จำกัด ในอัตรา ๒ เท่าค่าภาคหลวงไม้ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ สำหรับไม้ที่ทำออกจาก ข้อ ๕.๓ การคำนวณราคาขายไม้ให้ถือตามกำลังผลิตที่ประเมินไว้

ข้อ ๗. พื้นที่สวนป่าแปลงที่ได้ทำไม้ไปแล้ว ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือบริษัทไม้ฮัตไทย จำกัด ขออนุญาตปลูกสร้างสวนป่าตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

ข้อ ๘. ให้อธิบดีกรมป่าไม้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑

(ลงนาม) สถิตย์ สวินทร

(นายสถิตย์ สวินทร)

อธิบดีกรมป่าไม้

๓๗๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้าง โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

โดยที่ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๕ ไม่สอดคล้องกับการจัดการสวนป่าในสถานการณ์ปัจจุบัน ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้การจัดการสวนป่ามีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพใกล้เคียงกับป่าธรรมชาติ อธิบดีกรมป่าไม้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๕

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ไม้ที่อยู่ในสวนป่าตามระเบียบนี้ เมื่อได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมป่าไม้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการทำไม้ออก เว้นแต่มีความจำเป็นต้องจ้างบุคคลอื่นทำไม้ออก ให้ดำเนินการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตัดสางขยายระยะ

(๒) ตัดเพื่อการค้นคว้าทดลองทางวิชาการ

(๓) ตัดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล รักษาหรือบำรุงสวนป่ากรณีอื่นๆ การทำไม้ตามวรรคหนึ่ง อาจทำโดยวิธีการชุดล้อมเอาทั้งต้นก็ได้

ข้อ ๕. ไม้ที่ทำออกตามข้อ ๔. แต่ไม่รวมถึงไม้ที่ตัดเพื่อการค้นคว้าทดลองทางวิชาการตามข้อ ๔(๒) ให้กรมป่าไม้พิจารณานำไปใช้ประโยชน์ในราชการกรมป่าไม้ หรือกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์

ข้อ ๖. ให้อธิบดีกรมป่าไม้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ให้เป็นที่ที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๓

(ลงนาม) ปลอดประสพ สุรัสวดี
(นายปลอดประสพ สุรัสวดี)
อธิบดีกรมป่าไม้

หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

ตามที่กรมป่าไม้ได้ออกระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ไว้ ๓ กรณี คือ (๑) ตัดสางขยายระยะ (๒) ตัดเพื่อการค้นคว้าทดลองทางวิชาการ (๓) ตัดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแล รักษาหรือบำรุงสวนป่ากรณีอื่นๆ เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ ปลูกสร้างโดยใช้งบประมาณแผ่นดินมีประสิทธิภาพ จำเป็นจะต้องมีรายละเอียดในทางปฏิบัติและมาตรการต่างๆ ในการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กรมป่าไม้จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามระเบียบกรมป่าไม้ข้างต้นไว้ ดังนี้

๑. ตัดสางขยายระยะ ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ การกำหนดแผนการตัดสางขยายระยะ สวนป่าแปลงใดสมควรจะทำการตัดสางขยายระยะ ให้ดำเนินการสำรวจข้อมูลโดยสุ่มตรวจวัดไม้จำนวนไม่น้อยกว่า ๕% ของพื้นที่ พิจารณาเลือกวิธีการที่เหมาะสมและจำเป็นในการตัดสางขยายระยะและเสนอแผนการตัดสางขยายระยะตามรายงานแบบ ก ทายหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัตินี้ให้กรมป่าไม้ทราบและพิจารณาภายในเดือนธันวาคมของทุกปีเพื่อขอตั้งงบประมาณในการดำเนินการ

๑.๒ การคัดเลือกไม้และการทำไม้ออก เมื่อได้รับแผนงานและงบประมาณจากกรมป่าไม้แล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) การคัดเลือกไม้ที่จะตัดสางขยายระยะ การตัดสางขยายระยะจะใช้วิธีใดก็ตาม การคัดเลือกไม้ให้พิจารณาเลือกเฉพาะต้นที่มีความจำเป็นจริงๆ ที่จะตัดออกเท่านั้น สำหรับไม้มีค่าชนิดอื่นที่ขึ้นปะปนอยู่กับไม้ปลูก ให้พิจารณาดำเนินการโดยถือเสมือนไม้ปลูก โดยอนุโลม

(๒) การประทับตราไม้ที่คัดเลือกให้ใช้ดวงตรา ต. บร. ปียอดีประทับที่โคนต้นและตรงที่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑.๓๐ เมตร สำหรับไม้ที่มีขนาดโตวัดรอบตั้งแต่ ๓๐ เซนติเมตร ขึ้นไป (วัดสูงจากพื้นดิน ๑.๓๐ เมตร) ให้ตีเลขเรียงควบคู่กับการประทับตราดังกล่าวทุกต้นด้วย

การดำเนินการดังกล่าวให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่โดยใกล้ชิด และให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ออกไปตรวจสอบผลการคัดเลือกไม้และประทับตราไม้ แล้วรายงานผลการตรวจสอบให้กรมป่าไม้ทราบพร้อมด้วยบัญชีไม้ที่คัดเลือก

(๓) การทำไม้ออกให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ เว้นแต่มีความจำเป็นต้องจ้างบุคคลอื่นทำไม้ออก ให้ดำเนินการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบตามรายงานแบบ ข ทายหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัตินี้พร้อมด้วยบัญชีไม้ที่ทำออกให้ชักลาก รวมกอง และเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย

๑.๓ การใช้ประโยชน์ ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องพิจารณานำไม้ไปใช้ประโยชน์ในราชการกรมป่าไม้หรือกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ โดยให้เสนอเหตุผลและความจำเป็นรายละเอียดต่างๆ พร้อมด้วยความเห็นให้กรมป่าไม้พิจารณาสั่งการ

๒. ตัดเพื่อการค้นคว้าทดลองทางวิชาการ เป็นการตัดไม้เพื่อใช้เนื้อไม้ไปทำการค้นคว้าทดลองทางวิชาการ เมื่อหน่วยงานใดมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ไม้ในสวนป่าแห่งใดไปทำการค้นคว้าทดลองทางวิชาการ ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ การสำรวจไม้ ให้ดำเนินการสำรวจและคัดเลือกไม้ในสวนป่าที่จะนำไปใช้ในการค้นคว้าทดลองทางวิชาการ โดยให้พิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็นทั้งในแง่ของการทำไม้เพื่อเพื่อการค้นคว้าทดลองทางวิชาการและสภาพของสวนป่า และจัดทำบัญชีระบุจำนวนต้น ขนาดความโต (วัดที่สูงจากพื้นดิน ๑.๓๐ เมตร) และความสูง เสนอขออนุมัติต่ออธิบดีกรมป่าไม้พร้อมด้วยแผนการดำเนินงานในการค้นคว้าทดลองทางวิชาการ

๒.๒ การทำไม้ ออก เมื่อได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมป่าไม้แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปประทับตราไม้ที่จะทำออกทำนองเดียวกับข้อ ๑.๒ (๒) ให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ออกไปตรวจสอบผลการสำรวจและประทับตราไม้ที่จะทำออก แล้วรายงานผลการตรวจสอบให้กรมป่าไม้ทราบพร้อมด้วยบัญชีไม้ที่จะทำออก การทำไม้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเว้นแต่มีความจำเป็นต้องจ้างบุคคลอื่นทำไม้ ออก ให้ดำเนินการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบพร้อมด้วยบัญชีไม้ที่ทำออก

๓. ตัดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล รักษาหรือบำรุงสวนป่ากรณีอื่นๆ เป็นการตัดไม้ในสวนป่าอันเนื่องมาจากถูกภัยธรรมชาติ โรคราแมลงทำลาย ถูกไฟไหม้ หรือสาเหตุอื่นๆ ซึ่งจำเป็นจะต้องตัดไม้เพื่อคุ้มครอง ดูแล รักษาหรือบำรุงสวนป่าให้มีสภาพดีขึ้นสวนป่าแห่งใดมีความจำเป็นที่จะต้องตัดไม้เนื่องจากเหตุดังกล่าว ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ การสำรวจไม้ ให้ดำเนินการสำรวจไม้ในสวนป่าที่จำเป็นจะต้องตัดออกและจัดทำบัญชีระบุจำนวนต้น ขนาดความโต (วัดที่สูงจากพื้นดิน ๑.๓๐ เมตร สำหรับไม้ที่ยืนต้นอยู่ สำหรับไม้ที่ล้มลงก็ให้วัดขนาดความโตที่ประมาณกึ่งกลางท่อน) และความสูงหรือความยาว สำหรับไม้มีค่าชนิดอื่นที่ขึ้นปะปนอยู่กับไม้ปลูก ให้พิจารณาดำเนินการโดยถือเสมือนไม้ปลูกโดยอนุโลม โดยให้จัดแยกบัญชีไม้ที่ยืนต้นและไม้ที่ล้มลงแล้ว เสนอขออนุมัติต่ออธิบดีกรมป่าไม้พร้อมด้วยภาพถ่ายสีแสดงสภาพของไม้ที่จะทำออกและรายละเอียดของสาเหตุที่เกิดขึ้น

๓.๒ การทำไม้ ออก เมื่อได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมป่าไม้แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปประทับตราไม้ที่จะทำออกทำนองเดียวกับข้อ ๑.๒ (๒) การดำเนินการดังกล่าวให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่โดยใกล้ชิด และให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ออกไปตรวจสอบผลการสำรวจและประทับตราไม้ที่จะทำออก แล้วรายงานผลการตรวจสอบให้กรมป่าไม้ทราบพร้อมด้วยบัญชีไม้ที่จะทำออก การทำไม้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ เว้นแต่มีความจำเป็นต้องจ้างบุคคลอื่นทำไม้ ออก ให้ดำเนินการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบพร้อมด้วยบัญชีไม้ที่ทำออก

๓.๓ การใช้ประโยชน์ ให้ป่าไม้เขตหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องพิจารณานำไม้ไปใช้ประโยชน์ในราชการกรมป่าไม้หรือกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ โดยให้เสนอเหตุผลและความจำเป็นรายละเอียดต่างๆ พร้อมด้วยความเห็นให้กรมป่าไม้พิจารณาสั่งการ

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่
เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการ
หรือองค์การของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และพระราชกฤษฎีกาโอน กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖ อธิบดีกรมป่าไม้ โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ให้อธิบดีกรมป่าไม้ รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ ให้เป็นที่ที่สุด

หมวดที่ ๑

การขอใช้พื้นที่

ข้อ ๕. ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ ประสงค์จะขอใช้พื้นที่บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้ยื่นคำขอต่อจังหวัดท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่หรือ หน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนด ตามแบบ ป.ส. ๑๗ ทำยระเบียบนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ คำขอ

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสภาพป่า

ข้อ ๖. เมื่อจังหวัดหรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนด ได้รับคำขอใช้พื้นที่ตามข้อ ๕ แล้วให้เสนอ คำขอดังกล่าว พร้อมทั้งให้ความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ได้รับคำขอใช้พื้นที่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไปออกไปทำการตรวจสอบสภาพป่า ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่จังหวัดได้รับคำขอใช้พื้นที่

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสองรายงานผลการตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งให้ความเห็นประกอบ การตรวจสอบสภาพป่านั้นต่อจังหวัด ตามแบบ ป.ส.๑๔ ทำระยะเบียบนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ตรวจสอบ สภาพป่าเสร็จ

เมื่อได้รับรายงาน แบบ ป.ส.๑๔ แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบพิจารณาและให้ความเห็น เสนอโดยตรงไปยังกรมป่าไม้ ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ได้รับรายงาน แบบ ป.ส. ๑๔ นั้น

หมวด ๓

การประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ

ข้อ ๗. การพิจารณาพื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อ ประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐเข้าใช้พื้นที่นั้น ให้พิจารณาจำนวนพื้นที่แต่ละ คำขอตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่การใช้พื้นที่ ตามวัตถุประสงค์และโครงการที่เสนอพร้อมคำขอและ มีกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็นที่ต้องการใช้พื้นที่นั้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามข้อ ๘ ก็ให้ทำประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ได้ตามที่กรมป่าไม้ เห็นสมควรแต่ไม่เกินสามสิบปี

ข้อ ๘. การประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่ให้ส่วนราชการ หรือองค์การของรัฐเข้าใช้ประโยชน์ตาม ข้อ ๗ จะกระทำได้เมื่อพื้นที่ที่ขอใช้ต้อง

๘.๑ ไม่เป็นพื้นที่ป่าซึ่งใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการป่าไม้

๘.๒ ไม่อยู่ในพื้นที่ป่าที่มีสภาพเป็นป่าต้นน้ำลำธารชั้นที่ ๑ เอ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ได้กำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ และเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๘.๓ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง และต้องได้รับความเห็นชอบจาก สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่

ข้อ ๙. การประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่ที่ทางราชการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ใช้แบบ ป.ส.๑๙ ทำระยะเบียบนี้ หากมีเงื่อนไขที่ผู้อนุมัติกำหนดให้ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐต้องปฏิบัติเพิ่มเติม ให้ระบุไว้ในประกาศด้วย

การประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่ที่ทางราชการใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามวรรคหนึ่งนั้น ให้ส่งมอบประกาศดังกล่าวแก่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐที่ได้รับอนุมัติให้เข้าใช้ประโยชน์จำนวน ๑ ฉบับ และให้ปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านในท้องที่ ที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่

ข้อ ๑๐. ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐจะใช้พื้นที่ภายในบริเวณเดียวกันกับพื้นที่ที่ได้มีประกาศ กำหนดให้ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐใช้พื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติอยู่เดิมได้ จะต้องมิขัดแย้งกับ วัตถุประสงค์ในการใช้ประโยชน์เดียวกัน และส่วนราชการหรือองค์การของรัฐที่ใช้พื้นที่เดิมให้ความยินยอมแล้ว และ พื้นที่ดังกล่าวไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่ได้กำหนดทางปฏิบัติไว้ และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมป่าไม้

หมวด ๔

การทำไม้

ข้อ ๑๑. ไม้ที่จำเป็นต้องทำออกจากพื้นที่ที่ประกาศกำหนดให้ส่วนราชการ หรือองค์การของรัฐเข้าใช้ประโยชน์ ตามที่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐตัดฟันรวมกองไว้ รวมทั้งไม้ยืนต้นที่จำเป็นต้องทำออก และได้แจ้งให้จังหวัดทราบแล้ว ให้จังหวัดหรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนด สั่งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ออกไปดำเนินการภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งโดยให้ทำการตรวจประทับดวงตราหรือเครื่องหมายตามข้ออธิบดีกรมป่าไม้ กำหนด เลขเรียง ปี พ.ศ. และจัดทำบัญชีแสดงรายละเอียดของไม้แต่ละชนิดให้เสร็จสิ้นโดยด่วน และแจ้งให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดำเนินการทำไม้ออกในนามของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยไม่ต้องออกใบอนุญาตให้ทำไม้นั้น และจำหน่ายให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

การทำไม้ตามวรรคหนึ่ง ไม่นำมาใช้บังคับแก่การทำไม้ในบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่มีแนวเขตทับที่ดินซึ่งบุคคลได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๔ ภายในกำหนด ๓๖๐ วัน นับจากวันประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าว เป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๒. ประกาศกำหนดให้ใช้พื้นที่ที่ออกตามความใน มาตรา ๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ได้ออกประกาศก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับให้เป็นประกาศที่ออกตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ คำขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการและยังไม่แล้วเสร็จในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส
(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่า หรือปลูกไม้ยืนต้น ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๔ และพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖ อธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือ ปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

๔.๑ “ป่าเสื่อมโทรม” หมายความว่า พื้นที่ป่าในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมดหรือ บางส่วน มีไม้มีค่าที่มีลักษณะสมบูรณ์เหลืออยู่น้อย และป่านั้นยากที่จะกลับฟื้นคืนดีได้ตามธรรมชาติโดยมี ลูกไม้ขนาดความสูงเกิน ๒ เมตรขึ้นไป ขึ้นกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ไม่เกินไร่ละ ๒๐ ต้น หรือมีไม้ขนาดความโต วัดโดยรอบลำต้นตรงที่สูง ๑๓๐ เซนติเมตร ตั้งแต่ ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร ขึ้นกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ไม่เกินไร่ละ ๔ ต้น หรือมีไม้ขนาดความโตเกิน ๑๐๐ เซนติเมตร ขึ้นไป ขึ้นกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ไม่เกินไร่ละ ๒ ต้น หรือพื้นที่ป่า ที่มีไม้เข้าหลักเกณฑ์ทั้ง ๓ ลักษณะดังกล่าวเมื่อรวมกันแล้วต้องมีจำนวนไม่เกินไร่ละ ๑๖ ต้น

๔.๒ “สวนป่า” หมายความว่า พื้นที่ที่ได้ทำการปลูกและบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ที่มุ่งหวังการใช้ ประโยชน์จากเนื้อไม้เป็นหลัก

๔.๓ “พืชควบ” หมายความว่า พืชที่ปลูกในสวนป่าควบคู่กับพันธุ์ไม้ที่ปลูก

๔.๔ “ไม้ยืนต้น” หมายความว่า พันธุ์ไม้ขนาดใหญ่หรือไม้ที่มีผลและมีอายุยืนนานสามารถ นำเนื้อไม้ไปใช้ประโยชน์ได้

๔.๕ “ไม้มีค่า” หมายความว่า ไม้ที่มีชื่อตามบัญชีที่กรมป่าไม้ ประกาศกำหนดให้เป็นไม้มีค่า

ข้อ ๕. ให้อธิบดีกรมป่าไม้ รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัย ปัญหาเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ ให้เป็นที่สุด

หมวด ๑

การขออนุญาต

ข้อ ๖. ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้น ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ยื่นคำขอต่อจังหวัดท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่หรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนด ตามแบบ ป.ส.๒๙ ท้ายระเบียบนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอ

ในกรณีที่ขออนุญาตเกิน ๑๐๐ ไร่ ให้แนบโครงการที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ระยะเวลาเริ่มงาน เป้าหมายของโครงการและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการลงทุนประกอบด้วย

ผู้ขออนุญาตซึ่งเป็นนิติบุคคล นิติบุคคลนั้นต้องจดทะเบียนในประเทศไทย และผู้ถือหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องมีสัญชาติไทย เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วนนั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ

ผู้ขออนุญาตซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะแล้ว

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสภาพป่า

ข้อ ๗. เมื่อจังหวัดหรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนด ได้รับคำขอใช้พื้นที่ตามข้อ ๖ ให้เสนอคำขอดังกล่าวพร้อมทั้งให้ความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ได้รับคำขออนุญาต

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ออกไปทำการตรวจสอบสภาพป่าภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่จังหวัดได้รับคำขออนุญาต

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสอง รายงานผลการตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งให้ความเห็นประกอบการตรวจสอบสภาพป่านั้นต่อจังหวัด ตามแบบ ป.ส.๓๐ ท้ายระเบียบนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ตรวจสอบสภาพป่าเสร็จ

เมื่อได้รับรายงานแบบ ป.ส.๓๐ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ตรวจสอบพิจารณาและทำความเห็นเสนอโดยตรงไปยังกรมป่าไม้ ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ได้รับรายงาน แบบ ป.ส.๓๐ นั้น

หมวด ๓

การอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้น

ข้อ ๘. การอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้พิจารณาอนุญาตในจำนวนพื้นที่แต่ละราย ครั้งละไม่เกิน ๒,๐๐๐ ไร่ โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสามสิบปี

ข้อ ๙. การอนุญาตตามข้อ ๘ จะกระทำได้เมื่อพื้นที่ที่ขออนุญาตต้อง

๙.๑ ไม่เป็นพื้นที่ป่าซึ่งใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการป่าไม้

๙.๒ ไม่อยู่ในพื้นที่ป่าที่มีสภาพเป็นป่าต้นน้ำลำธาร ชั้นที่ ๑ เอ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้กำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ และเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๙.๓ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง และต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่

๙.๔ เป็นป่าเสื่อมโทรมตามข้อ ๔.๑ ในระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ การอนุญาตให้ใช้หนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามแบบ ป.ส.๓๑ ท้ายระเบียบนี้ หากมีเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติเพิ่มเติมให้ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตด้วย

ข้อ ๑๑ ภายในพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นนั้น ถ้าปรากฏว่ามีไม้ขึ้นอยู่กีดขวางการดำเนินงานตามแผนการที่ได้กำหนดไว้ ให้ผู้รับอนุญาตตัดฟันออกได้เท่าที่จำเป็นภายในขอบเขตตามแผนการประจำปีนั้นๆ เท่านั้น

ข้อ ๑๒ บรรดาไม้ที่ได้ตัดฟันลงตามข้อ ๑๑ ที่ใช้ประโยชน์ได้ให้ถือว่าเป็นของรัฐ ห้ามมิให้ทำลายหรือสุมเผาไม้ทั้งเป็นอันตราย ผู้รับอนุญาตจะต้องรักษาไว้มิให้สูญหายหรือเสียหายและให้เป็นหน้าที่ของจังหวัดท้องที่ป่าหรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนดตรวจทำบัญชีประทับตราตามลักษณะของไม้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ยกเว้นไม้พินไม่ต้องประทับตรา และเสนอจำหน่ายให้แก่ผู้รับอนุญาตในอัตราสองเท่าค่าภาคหลวงสำหรับไม้กระยาเลยหรือไม้พิน และสามเท่าค่าภาคหลวงสำหรับไม้สัก ถ้าผู้รับอนุญาตไม่รับซื้อให้ทำการประมูลจำหน่ายตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุดต่อไป

ข้อ ๑๓ ในบริเวณที่ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นนั้น ถ้าผู้รับอนุญาตประสงค์จะทำการตัดสายขยายระยะไม้ที่ได้ปลูกขึ้นเพื่อการบำรุงสวนป่า ให้กระทำได้โดยแจ้งให้จังหวัดท้องที่หรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนดทราบก่อนตัด เพื่อจังหวัดหรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนดจะได้สั่งเจ้าหน้าที่ตรวจให้ตัดฟันและขายให้แก่ผู้รับอนุญาตตามอัตราที่กรมป่าไม้กำหนด

ข้อ ๑๔ เมื่อผู้รับอนุญาตประสงค์จะทำไม้ที่ปลูกไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ให้ยื่นเรื่องราวต่อหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนดเพื่อออกใบอนุญาตทำไม้ให้แก่ผู้รับอนุญาตเป็นอันดับแรกโดยให้ผู้รับอนุญาตชำระค่าภาคหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๕ เมื่อมีการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นตามระเบียบนี้แล้วให้ผู้รับอนุญาตรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแบบ ป.ส.๓๒ ท้ายระเบียบนี้ต่อจังหวัดท้องที่หรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนด ภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานมาครบรอบปีทุกปีและให้จังหวัดท้องที่หรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนดรวบรวมรายงานให้กรมป่าไม้ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับรายงานนั้น

ข้อ ๑๖ การให้เช่าหรือช่วงสิทธิ์แห่งหนังสืออนุญาตตามระเบียบนี้จะกระทำมิได้ แต่ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย และทายาทหรือผู้จัดการมรดกประสงค์จะกระทำการตามหนังสืออนุญาตนั้นต่อไปให้ยื่นคำร้องต่อจังหวัด ตามวิธีการที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๖ ภายในกำหนด ๙๐ วัน นับจากวันที่ผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย หากพ้นกำหนดนี้แล้วทายาทหรือ ผู้จัดการมรดกยังมีได้ยื่นคำร้องขอรับอนุญาตให้ถือว่าสละสิทธิ์ในการใช้พื้นที่นั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุสุดวิสัยอธิบดีกรมป่าไม้ จะพิจารณาผ่อนผันโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรายๆ ไปก็ได้

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตที่เป็นนิติบุคคลที่เลิกกิจการไปโดยการอนุโลม

ข้อ ๑๗ การอนุญาตในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเดิมสิ้นอายุการอนุญาต ผู้รับอนุญาตหรือผู้ขออนุญาตต้องยื่นคำขออนุญาต ตามข้อ ๖ เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการตรวจสอบสภาพพื้นที่ให้ได้ข้อมูลปัจจุบันพร้อมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานของผู้รับอนุญาตว่า ได้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและจัดทำความเห็นเสนออธิบดีกรมป่าไม้

ในกรณีที่ไม่สามารถอนุญาตให้ผู้ขอเข้าทำประโยชน์ได้ในหมวดนี้ ด้วยเหตุใดๆ ก็ดี ให้ผู้อนุญาต
แจ้งเหตุผลให้ผู้ขอทราบโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๑๘ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นอยู่ก่อนแล้วให้ถือว่ายังคงได้
รับอนุญาต และให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนี้ต่อไป

ข้อ ๑๙ คำขออนุญาตเข้าทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติใดอยู่
ในระหว่างดำเนินการและยังไม่แล้วเสร็จในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส
(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

ด่วนมาก

ที่ สร. ๐๒๐๓/๑๔๖๒๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๙

เรื่อง ปัญหาการนำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนที่และแปรรูปไม้ที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือ ที่ กส.๐๔๐๔/๑๓๔๑๗ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้

ตามที่ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นว่า การนำไม้ชนิดอื่นนอกจาก ไม้สักและไม้อย่างที่มีได้ขึ้นในป่าเคลื่อนที่จะต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยหรือไม่ และ เมื่อนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่เข้าเขตด้านป่าไม้จะต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือไม่และประการสุดท้าย การแปรรูปไม้ ดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหา ดังกล่าว ข้างต้นแล้วเห็นว่า บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ย่อมใช้บังคับแก่ ไม้หวงห้าม หรือหากในกรณีที่มีไม้หวงห้าม ก็ต้องเป็นไม้ที่ได้ทำขึ้นจากไม้ป่าเท่านั้น ดังนั้น ในกรณีที่มี การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้อย่างเคลื่อนที่และนำเข้าเขตด้านป่าไม้ จึงไม่จำเป็นต้องมีใบเบิกทางของ พนักงานเจ้าหน้าที่กำกับและไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด และในการแปรรูปไม้ลักษณะดังกล่าวก็ไม่ ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใดด้วย ความละเอียดปรากฏตามบันทึกความเห็นที่ได้ส่งมา พร้อมนี้ ในการพิจารณาเรื่องนี้ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองคุ้มครอง

กองนิติธรรม

โทร. ๒๔๑๐๐๐๗

๙๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๐

แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ สร.๐๒๐๓/๑๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๙ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการตีความพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หารือว่า

๑. การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่าเคลื่อนที่ไปถึงด้านป่าไม้ด้านแรกจะต้องขอใบเบิกทางตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

๒. การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่าเคลื่อนที่เข้าเขตด้านป่าไม้จะต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

๓. การแปรรูปไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า ในปัญหาข้อที่หนึ่งเกี่ยวกับการนำไม้เคลื่อนที่นั้น มาตรา ๓๔^(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ และมาตรา ๓๙^(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า การนำไม้เคลื่อนที่ที่จะต้องมิใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วย นั้นเฉพาะในสี่กรณีที่มีบัญญัติในมาตรา ๓๔ เท่านั้น ซึ่งทั้งสี่กรณีดังกล่าวเป็นกรณีของการนำไม้ที่ทำออกจากป่าหรือมิฉะนั้นต้องเป็นกรณีการนำไม้เข้ามาในราชอาณาจักรหรือการนำไม้ที่รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ไปจากที่ที่ไม่ขึ้นอยู่ ซึ่งจะเห็นว่าไม่ได้บังคับถึงการนำไม้อื่นนอกจากไม้สักหรือไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่าเคลื่อนที่ ดังนั้น การนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่จึงไม่จำเป็นต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยแต่อย่างใด

(๑) มาตรา ๓๔ บทบัญญัติในส่วนนี้ให้ใช้บังคับแก่กรณีการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ต่อไปภายหลังที่

(๑) นำไม้หรือของป่าที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำหรือเก็บออกจากสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ไปถึงสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตแล้ว

(๒) นำไม้ที่ทำโดยไม่ต้องรับอนุญาตออกไปถึงด้านป่าไม้ด้านแรกแล้ว

(๓) นำไม้หรือของป่าเข้ามาในราชอาณาจักร ไปถึงด่านศุลกากรหรือด่านตรวจศุลกากรที่นำเข้ามาแล้ว

(๔) นำไม้หรือของป่าที่รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ ไปจากที่ที่ไม่หรือของป่านั้นอยู่

(๒) มาตรา ๓๙ ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ ต้องมิใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

ในปัญหาข้อที่สอง เมื่อพิจารณาความในมาตรา ๒๕^(๓) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ ที่บัญญัติให้ผู้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้ามเข้าเขตดำนป่าไม้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนดโดยบัญญัติยกเว้นให้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเฉพาะกรณีการนำไปเพื่อใช้สอยส่วนตัว ภายในเขตท้องที่จังหวัดที่ทำไม้ นั้น จะเห็นได้ว่าความมุ่งหมายของบทบัญญัติดังกล่าวหมายถึงการ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการนำไม้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้ามที่ขึ้นในป่าเข้าเขตดำนป่าไม้เท่านั้น ดังนั้นหากเป็นไม้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้ามซึ่งมิได้ขึ้นในป่าแล้ว ก็ย่อมไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๕ ดังกล่าว แต่อย่างใด

ในปัญหาข้อที่สามเห็นว่า มาตรา ๕๐ (๔)^(๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๑๕ ได้บัญญัติยกเว้นไม้ให้นำมาตรา ๔๔^(๕) มาใช้บังคับในกรณีที่เป็นการแปรรูปไม้หรือมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มิใช่ไม้หวงห้าม

(๓) มาตรา ๒๕ ผู้ใดนำไม้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้ามเข้าเขตดำนป่าไม้ ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่เข้าไปเพื่อใช้สอยส่วนตัวภายในเขตท้องที่จังหวัดที่ทำไม้ นั้น

การนำไม้เข้าเขตดำนป่าไม้หลายดำน ให้เสียค่าธรรมเนียมเพียงดำนแรกเพียงดำนเดียว

(๔) มาตรา ๕๐ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๔ มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำให้เพียงเลื่อย ตัด รีด ขุด หรือถากซ่อมไม้เพื่อทำเป็นซุงท่อน ไม้เหลี่ยมกลอน ไม้คานหรือกลอน เสาถาก หรือหมอนรถ หรือเพื่อทำไม้พิน หรือทำไม้เสาถ่าน หรือเลื่อยเพียงเพื่อความจำเป็นในการชักลาก ในเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้ให้กระทำการนั้นๆ ได้ และผู้รับอนุญาตได้กระทำการนั้นๆ ก่อนนำไม้เคลื่อนที่จากบริเวณต่อไม้

(๒) การแปรรูปไม้ที่แปรรูปมาแล้วจากไม้ซุงหรือไม้ท่อน ที่มิใช่เพื่อการค้า

(๓) การมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มิใช่เพื่อการค้าโดยมีหลักฐานแสดงว่าได้ไม้ นั้นมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

(๔) การแปรรูปไม้หรือมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มิใช่ไม้หวงห้าม

(๕) การแปรรูปไม้โดยใช้แรงคนที่มิใช่เพื่อการค้า จากไม้หวงห้ามที่ยังมิได้แปรรูปโดยมีหลักฐานแสดงว่าได้ไม้ นั้นมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

(๕) มาตรา ๔๔ ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้ ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป ไม้มีสีกแปรรูปไม่ว่าจำนวนเท่าใดไว้ในครอบครองหรือมีไม้แปรรูปชนิดอื่นเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและในการอนุญาต

มีต่อหน้าถัดไป

ดังนั้น ในการแปรรูปไม้ชนิดอื่น นอกจากไม้สักหรือไม้ยางที่ได้ขึ้นในป่า ซึ่งไม่ใช่ไม้หวงห้าม
จึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๘ แต่อย่างใด

(ลงนาม) สมภพ โทตระกิตย์
(นายสมภพ โทตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๖๙

ต่อจากเชิงอรรถที่ ๕

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคหนึ่ง ไม้ซุงหรือไม้ท่อนที่จมอยู่ในแม่น้ำลำคลอง ในรัศมีห้าสิบเมตรของบริเวณ
ที่ทำการแปรรูปไม้ และไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ให้สันนิษฐานว่าเป็นไม้ที่อยู่ในความครอบครองของผู้รับอนุญาตตั้งโรงงาน
แปรรูปไม้ที่มีโรงงานอยู่ในบริเวณนั้น
ความในวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำแกไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรด้วย

๙๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก

ที่ สร. ๐๖๐๑/๑๑๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒ เมษายน ๒๕๒๕

เรื่อง การนำไม้ท่อนซุงจากที่ดินกรรมสิทธิ์เข้าโรงงานแปรรูปไม้ที่ได้รับอนุญาตตั้งตามพระราชบัญญัติป่าไม้

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมป่าไม้ด่วนมาก ที่ กส. ๐๗๐๔(๒)/๑๖๐๑ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๒๕
๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ สร. ๐๖๐๑/๙๙๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกเรื่อง การนำไม้ท่อนซุงจากที่ดินของเอกชนเข้าโรงงาน แปรรูปไม้ที่ได้รับ
อนุญาตตั้งตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

ตามหนังสือของกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นใน
ปัญหาข้อกฎหมายว่า

- (๑) ไม้ท่อนซุงที่นำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์ก่อนนำเข้าโรงงานจะต้องให้ผ่านการตรวจสอบขอ
เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก่อนหรือไม่
(๒) หากเจ้าของไม้แสดงความยินยอมในส่วนแบ่งผลประโยชน์ความเป็นไม้ในที่ดินเสมือนหนึ่ง
เป็นไม้ในป่า พนักงานเจ้าหน้าที่จะมีอำนาจเรียกเก็บค่ากรรมเนียมในกรณีดังต่อไปนี้หรือไม่
(๒.๑) ขอทำไม้ชนิดที่ตรงกับไม้หวงห้ามโดยยินยอมชำระค่าภาคหลวงเช่นเดียวกับไม้หวงห้าม
ทั่วไป

(๒.๒) ยินยอมชำระค่ากรรมเนียมไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามเมื่อนำเข้าเขตด้านป่าไม้ตามมาตรา
๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือขอให้
จัดส่งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวด้วยความแจ่มอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว
ข้างต้นแล้ว เห็นว่าสำหรับปัญหาแรก ไม้ยางพาราตามที่หรือเป็นไม้ในที่ดินของเอกชนซึ่งไม่อยู่ในบังคับของ
พระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ดังนั้น การนำไม้ท่อนซุงยางพาราออกจากที่ดินของเอกชนเพื่อเข้าโรงงานแปรรูปไม้
จึงไม่ต้องผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕๑ ก่อนแต่อย่างใด

สำหรับปัญหาตาม (๒.๑) เห็นว่า การทำไม้ที่จะต้องเสียค่าภาคหลวง จะต้องเป็นการทำไม้
ในป่า และกฎหมายได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งว่า พนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเก็บค่าภาคหลวงได้ในกรณีใดบ้างเมื่อ
ไม้ยางพาราตามที่หรือเป็นไม้ในที่ดินของเอกชน ซึ่งไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องเสียค่าภาคหลวงเจ้าของจึงไม่มี
หน้าที่ที่จะต้องชำระค่าภาคหลวงและพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่มีอำนาจจะเรียกเก็บค่าภาคหลวง

สำหรับปัญหาตาม (๒.๒) เห็นว่า การขอชำระค่าธรรมเนียมไม้ที่มีไม้หวงห้าม เมื่อนำเข้าเขตด่านป่าไม้ ตามมาตรา ๒๕ นั้น ก็เป็นเช่นเดียวกับการชำระค่าภาคหลวงดงที่กล่าวมาข้างต้น คือ เมื่อไม้ดังกล่าวมิใช่ไม้ที่อยู่ในป่า จึงไม่จำเป็นต้องเสียค่าธรรมเนียมในการผ่านด่านป่าไม้ ทั้งนี้ โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) อมร จันทสมบุรณ์
(นายอมร จันทสมบุรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

บันทึก

เรื่อง การนำไม้ท่อนซุงจากที่ของเอกชนเข้าโรงงานแปรรูปไม้ ที่ได้รับอนุญาตตั้งตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กส ๐๓๐๔(๒)/๑๖๐๑ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๒๕ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ความว่า เนื่องจากปัจจุบันได้มีไม้ยางพาราเก่าถูกตัดโค่นออกจากสวนยางเป็นจำนวนมาก เพื่อปลูกยางพาราพันธุ์ใหม่ทดแทนตามโครงการช่วยเหลือของรัฐบาลและทางราชการมีนโยบายสนับสนุนให้นำไม้ยางพาราเหล่านี้มาใช้เป็นวัตถุดิบป้อนโรงงานแปรรูปไม้เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ทดลองตั้งโรงงานแปรรูปไม้ยางพารา (โรงเลื่อย) ขึ้นในท้องที่ภาคตะวันออกและภาคใต้ ๖ จังหวัดก่อน นอกจากนั้นยังมีโรงงานแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรมที่ใช้ไม้ยางพาราเป็นวัตถุดิบและได้รับอนุญาตตั้งอยู่ก่อนแล้วจำนวนมากราย แต่การนำไม้ดังกล่าวเข้าโรงงานก่อให้เกิดปัญหาทางปฏิบัติและปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการตีความมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ เพราะไม้ยางพาราหรือไม้อื่นที่เอกชนปลูกขึ้นหรือเป็นไม้ที่ติดมากับพื้นดินตามธรรมชาติก่อนการได้กรรมสิทธิ์ตามกฎหมายที่ดินย่อมเป็นไม้ที่ไม่อยู่ในความควบคุมของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ

กรมป่าไม้จึงขอหารือว่า

(๑) ไม้ท่อนซุงที่นำมาจากที่ดินกรรมสิทธิ์ก่อนนำเข้าโรงงานจะต้องให้ผ่านการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๑ ก่อนหรือไม่

(๒) หากเจ้าของไม้แสดงความยินยอมในส่วนแบ่งผลประโยชน์ความเป็นไม้ในที่ดิน เสมือนหนึ่งเป็นในป่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในกรณีดังต่อไปนี้ได้หรือไม่

(๒.๑) ขอทำไม้ชนิดที่ตรงกับไม้หวงห้ามโดยยินยอมชำระค่าภาคหลวงเช่นเดียวกับไม้หวงห้ามทั่วไป

(๒.๒) ยินยอมขอชำระค่าธรรมเนียมไม้ที่มีไม้หวงห้ามเมื่อนำเข้าเขตด่านป่าไม้ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔

ทั้งนี้ เพื่อกรมป่าไม้จะได้ถือปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) แล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาพินัยมคำว่า “ป่า” และคำว่า “ไม้” ในมาตรา ๔^(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ประกอบกับมาตรา ๖^(๒) และมาตรา ๗^(๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เห็นได้ว่าไม้ที่อยู่ใน บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้มี ๒ ประเภทคือ ไม้หวงห้ามซึ่งได้แก่ ไม้สักและไมยางทั่วไปในราชอาณาจักร ไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใด รวมถึงไม้ชนิดอื่นในป่าที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นไม้หวงห้าม ประเภทหนึ่ง กับ ไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามซึ่งได้แก่ไม้ชนิดอื่นนอกจากที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไม้หวงห้าม อีกประเภทหนึ่ง และ บทบัญญัติในพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ นี้ ส่วนใหญ่เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่ไม้ในป่า คือไม้ที่อยู่ในที่ดินที่ยังไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ส่วนไม้ในที่ดินของเอกชนได้มีบทบัญญัติบังคับไว้เฉพาะในมาตรา ๗ และ มาตรา ๑๔ ทวิ^(๔) ดังนั้น ไม้ในที่ดินของเอกชนไม่ว่าจะเป็นไม้ที่เอกชนปลูกขึ้นหรือเป็นไม้ที่ติดมากับพื้นดิน ตามธรรมชาติก่อนการได้กรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ย่อมไม่อยู่ในความควบคุมของพระราชบัญญัติ ป่าไม้ฯ เว้นแต่ไม้สักหรือไมยางทั่วไปเท่านั้น สำหรับไมยางพาราตามปัญหาที่หารือนี้ไม่ใช่ไมยางทั่วไป ซึ่งเป็น ไม้หวงห้ามประเภท ก. ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แต่เป็นไม้ในที่ดินของเอกชนที่เจ้าของได้ ปลูกขึ้นเพราะฉะนั้น จึงไม่เป็นไม้ที่อยู่ในป่าและไม่เป็นไม้หวงห้าม

(๑) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

(๒) “ไม้” หมายความว่า ไม้สักและไม้ชนิดอื่นที่เป็นต้น เป็นกอ เป็นเถา รวมตลอดถึงไม้ที่ นำเข้ามาในราชอาณาจักร ไม้ไผ่ทุกชนิด ปาล์ม หวาย ตลอดจนราก บุ่ม ตอ เศษ ปลายและกิ่งของสิ่งนั้นๆ ไม่ว่าจะถูก ตัดทอน เลื่อย ผ่า ถาก ขุด หรือกระทำโดยประการอื่นใด ๆ

(๒) มาตรา ๖ ไม้หวงห้ามมีสองประเภทคือ

ประเภท ก. ไม้หวงห้ามธรรมดา ได้แก่ไม้ซึ่งการทำไม้จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับ สัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้

ประเภท ข. ไม้หวงห้ามพิเศษ ได้แก่ไม้หายากหรือไม้ที่ควรสงวนซึ่งไม่อนุญาตให้ทำไม้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้ อนุญาตในกรณีพิเศษ

(๓) มาตรา ๗ ไม้สักและไมยางทั่วไปในราชอาณาจักรไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใดเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ไม้ชนิดอื่นในป่า จะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

การเพิ่มเติมหรือเพิกถอนชนิดไม้ หรือเปลี่ยนแปลงประเภทไม้หวงห้ามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้แล้วก็ดี หรือจะกำหนดไม้ชนิดใดเป็นไม้หวงห้ามประเภทใดขึ้นในท้องที่ใดนอกจากท้องที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดตามความใน มาตราก่อนแล้วนั้นก็ดี ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกา ซึ่งตราขึ้นตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ใช้บังคับได้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๔) มาตรา ๑๔ ทวิ บทบัญญัติมาตรา ๑๔ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตทำไม้สักที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อใช้สอยส่วนตัว และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตทำไมยางที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มี น.ส. ๓ หรือ โฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อใช้สอยส่วนตัว

๑๐๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒. ปัญหาข้อ (๑) ที่กรมป่าไม้ขอหาหรือว่า ไม้ท่อนซุงซึ่งนำออกจากที่ดินของเอกชนก่อนนำเข้าโรงงาน จะต้องให้ผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๐^(๕) ก่อนหรือไม่นั้น เห็นว่าบทบัญญัติในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมการแปรรูปไม้ซึ่งกำหนดว่า ในเขตควบคุมการแปรรูปไม้ ผู้ได้รับอนุญาตให้แปรรูปไม้ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ หรือตั้งโรงค้ำไม้แปรรูปจะมีไม้ไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ตนได้รับอนุญาตได้เฉพาะไม้ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐(๑) ถึง (๕) คือไม้ที่ต้องผ่านขั้นตอนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ เช่น ไม้ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าแล้ว หรือไม้ที่ได้ประทับตราแสดงว่าเป็นไม้ที่ทำได้โดยไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง เป็นต้น ส่วนไม้อย่างพาราตามที่ทำหรือเป็นปัญหามานี้ได้กล่าวแล้วว่า เป็นไม้ในที่ดินของเอกชน ซึ่งไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ดังนั้น การนำไม้ท่อนซุงพาราออกจากที่ดินของเอกชนเพื่อเข้าโรงงานแปรรูปไม้ จึงไม่ต้องการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ ก่อนแต่อย่างใด

๓. สำหรับปัญหาตาม (๒) ที่หาหรือว่า หากเจ้าของไม้ยินยอมในส่วนแบ่งผลประโยชน์ในไม้ในที่ดินเสมือนหนึ่งเป็นไม้ในป่า พนักงานเจ้าหน้าที่จะมีอำนาจเก็บค่าธรรมเนียมตามที่จำแนกไว้ใน (๒.๑) และ (๒.๒) ได้เพียงใดนั้น

สำหรับข้อที่ถามใน (๒.๑) ว่า การขอทำไม้ชนิดที่ตรงกับไม้หวงห้ามโดยยินยอมชำระค่าภาคหลวง เช่นเดียวกับไม้หวงห้ามทั่วไปได้หรือไม่นั้น เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แล้ว จะเห็นว่าค่าภาคหลวงหมายถึงเงินค่าธรรมเนียมที่ผู้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าจะต้องเสียตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และการทำไม้ที่จะต้องเสียค่าภาคหลวงนั้นจะต้องเป็นการทำไม้ในป่า ถ้ามิใช่ไม้ในป่า แม้จะตรงกับ

(๕) มาตรา ๕๐ ผู้รับอนุญาตตามความในหมวดนี้ จะมีไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตของตนได้แต่เฉพาะไม้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ไม้ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าเสร็จสิ้นแล้ว หรือถ้าเป็นไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการแปรรูปได้ก่อนชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า โดยมีหนังสืออนุญาตของอธิบดีกรมป่าไม้ และมีรอยตราอนุญาตประทับไว้แล้ว

(๒) ไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำโดยไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราแสดงว่าเป็นไม้ที่ทำได้โดยไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงไว้แล้ว

(๓) ไม้ที่ได้รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตรารัฐบาลขายไว้แล้ว

(๔) ไม้แปรรูปของผู้รับอนุญาตตามความในหมวดนี้ และมีหนังสือกำกับไม้แปรรูปของผู้รับอนุญาตหรือใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไว้เป็นหลักฐาน

(๕) ไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและมีใบเบิกทางตามมาตรา ๓๔(๓) กำกับ

ไม้หวงห้ามก็ไม่จำเป็นต้องเสียค่าภาคหลวง อีกทั้งก็ได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะเก็บค่าภาคหลวงได้ในกรณีใดบ้าง เช่น กรณีการทำไม้ฟัน เป็นต้น ส่วนไม้ยางพาราที่ได้กล่าวแล้วว่าไม่เป็นไม้ที่อยู่ในบังคับที่จะต้องเสียค่าภาคหลวง ดังนั้น เจ้าของก็ไม่มีหน้าที่ที่จะยินยอมชำระค่าภาคหลวงแต่ประการใด และพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่มีอำนาจที่จะเก็บค่าภาคหลวงในกรณีเช่นนี้ กรมป่าไม้ น่าจะชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องชำระค่าภาคหลวงได้ทราบถึงสิทธิหน้าที่ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

ส่วนข้อที่ถามใน (๒๒) ว่า เจ้าของไม้จะขอชำระค่าธรรมเนียมไม้ที่มีไม้หวงห้าม เมื่อนำเข้าเขตด่านป่าไม้ตามมาตรา ๒๕^(๖) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่าการชำระค่าธรรมเนียมดังที่กล่าวมานี้ก็เช่นเดียวกับการชำระค่าภาคหลวงดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น คือ เมื่อไม่ดังกล่าวมิใช่เป็นไม้ที่อยู่ในป่า จึงไม่จำเป็นต้องเสียค่าธรรมเนียมในการผ่านด่านป่าไม้ เพราะฉะนั้น เจ้าของไม้ก็ไม่มีหน้าที่ที่จะต้องชำระค่าธรรมเนียมและพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่มีอำนาจที่จะเก็บค่าธรรมเนียมเช่นเดียวกัน อนึ่ง ตามข้อเท็จจริงที่ผู้แทนกรมป่าไม้ได้ชี้แจง ปรากฏว่าการที่เจ้าของไม้ (ยางพารา) ขอชำระค่าธรรมเนียมนั้นก็เพียงเพื่อจะได้รับหนังสือจากกรมป่าไม้สำหรับนำไปแสดงต่อเจ้าพนักงานตำรวจ มิฉะนั้น เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งตรวจพบจะกักไม้ไว้ไม่ยอมให้ผ่านด่าน ถ้ามูลเหตุแห่งการขอชำระค่าธรรมเนียมเป็นไปดังข้อเท็จจริงที่ผู้แทนกรมป่าไม้ชี้แจงเช่นนั้นแล้ว ก็เห็นว่าการที่เจ้าพนักงานตำรวจได้กักไม้ไว้เช่นนั้นเป็นการปฏิบัติไม่ชอบ กรมป่าไม้ควรประสานงานกับกรมตำรวจ โดยชี้แจงถึงความหมายของตัวบทกฎหมายดังที่กล่าวมาให้กรมตำรวจทราบ ก็จะเป็นทางขจัดอุปสรรคดังที่หารือมานี้ได้

(ลงนาม) อมร จันทรสุมบุรณ์
(นาย อมร จันทรสุมบุรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๒๕

(๖) มาตรา ๒๕ ผู้ใดนำไม้ที่มีไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่นำไปเพื่อใช้สอยส่วนตัวภายในเขตท้องที่จังหวัดที่ทำไม้ นั้น
การการนำไม้เข้าเขตด่านป่าไม้หลายด่าน ให้เสียค่าธรรมเนียมเพียงด่านแรกด่านเดียว

ด่วนมาก

ที่ นร. ๐๕๐๑/๓๗๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เรื่อง ทารือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปลูกป่า (ไม้ที่ปลูกขึ้นเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่และอยู่ในบังคับกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่)

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง (๑) หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ กษ. ๐๗๐๗/๓๑๔๐๔ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๓

(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร. ๐๕๐๑/๐๕๒ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง ทารือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปลูกป่าตามข้อ ๑๗ แห่งสัมปทานทำไม้ หวงห้ามธรรมดานอกจากไม้สัก และมาตรา ๑๖ กับมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และการปลูกป่าในเขตปฏิรูปที่ดินหรือนิคม ตามพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ หรือพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ (ไม้ที่ปลูกขึ้นดังกล่าวจะเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่ และการตัดฟัน ไม้ดังกล่าวและการนำไม้นั้นเคลื่อนที่จะอยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้หรือกฎหมาย ว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่)

ตามหนังสือของกรมป่าไม้ที่อ้างถึง (๑) ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า

๑. การปลูกป่าในเขตป่าสัมปทานหรือนอกเขตป่าสัมปทานตามข้อ ๑๗ แห่งสัมปทานทำ ไม้หวงห้ามธรรมดานอกจากไม้สัก การปลูกป่าโดยเอกชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และการปลูกป่าในที่ดินของรัฐในเขตปฏิรูปที่ดินตาม พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ และในนิคมตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการ ครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ซึ่งราษฎรยังมิได้รับหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมาย ที่ดิน ตลอดจนการปลูกป่าในที่ดินสาธารณประโยชน์หรือที่ดินอื่นๆ ที่ยังคงมีสภาพป่าตามพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ นั้น ไม้ที่ปลูกขึ้นจะเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. ไม้สักและไม้อย่างที่ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือมีสิทธิเหนือพื้นดินของผู้อื่นได้ใช้สิทธินั้นปลูก ลงไว้ จะเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓. หากไม้ที่ปลูกตามข้อ ๑๗ แห่งสัมปทานฯและตามมาตรา ๑๖ กับมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ตามปัญหาประการแรก ไม่เป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้น การตัด ฟันไม้ตลอดจนการนำไม้นั้นเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์จะอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ หรือ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ หรือไม่ เพียงใด

๑๐๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๔. ไม้ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติในที่ดินที่บุคคลมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ก่อนหรือหลังการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นจะถือว่าเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่หรือไม่ เพราะเหตุใด

๕. ตามที่กรมป่าไม้อนุญาตให้เอกชนปลูกป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และชำระเงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ และออกหนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ โดยไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมนั้น หากจะเปลี่ยนรูปแบบการอนุญาตจากหนังสืออนุญาตเป็นรูปสัญญาเช่าพื้นที่ป่าเพื่อทำประโยชน์ต่างๆ จะกระทำได้หรือไม่ เพียงใด

ในการพิจารณาเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือที่อ้างถึง (๒) ขอให้จัดส่งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ดังความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นว่า

๑. สำหรับปัญหาประการแรก การปลูกป่าในพื้นที่ดังกล่าวมีทั้งที่เป็นกรณีการปลูกป่าในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งไม่มีเจ้าของ และในที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ ในกรณีที่เป็นกรณีการปลูกป่าในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น ไม้ที่ปลูกขึ้นไม่เป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้น แต่เป็นไม้ในป่าซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ เพราะสาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นทรัพย์สินนอกพาณิชย์ที่ไม่มีเจ้าของ จึงไม่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติว่าด้วยส่วนควบของทรัพย์สินในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เนื่องจากส่วนควบนั้นจะต้องเป็นส่วนควบของทรัพย์สินที่มีเจ้าของ ส่วนในกรณีที่เป็นกรณีการปลูกป่าในที่ราชพัสดุ ซึ่งกระทรวงการคลังเป็นเจ้าของนั้นไม้ที่ปลูกขึ้นเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นตามมาตรา ๑๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๒. สำหรับปัญหาประการที่สอง ไม้สักและไม้ยางที่ปลูกขึ้นในที่ดินของเอกชนย่อมเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไปนั้นตามมาตรา ๑๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่ถ้าเป็นกรณีที่ผู้มีสิทธิเหนือพื้นดินของผู้อื่นใช้สิทธินั้นปลูกไม้สักและไม้ยางลงไว้ในที่ดินนั้น ไม้ดังกล่าวอาจแยกกรรมสิทธิ์ออกจากที่ดินที่ปลูกไม้นั้นได้ ตามมาตรา ๑๔๑๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๓. สำหรับปัญหาประการที่สาม แม้ว่าไม้ดังกล่าวที่ปลูกอยู่ในที่ดินส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จะมีใช่เป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นก็ตาม แต่การตัดฟันไม้หวงห้ามและการนำไม้นั้นเคลื่อนที่ ต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ส่วนการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีใช้ไม้หวงห้าม ตลอดจนการนำไม้นั้นเคลื่อนที่ ก็ต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ

๔. สำหรับปัญหาประการที่สี่ ไม้ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติในที่ดินที่บุคคลมีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ไม่ว่าไม้นั้นจะขึ้นก่อนหรือหลังการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองดังกล่าว ย่อมเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ตามมาตรา ๑๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๕. สำหรับปัญหาประการที่ห้า การเปลี่ยนรูปแบบการอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และ มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ จากหนังสืออนุญาตเป็นรูปสัญญาเช่าพื้นที่ป่าจะ กระทำได้ เพราะมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ บัญญัติให้กำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตจึงต้องทำเป็น หนังสืออนุญาตและกำหนดเงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติ

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาร่วมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อมร จันทรมบูรณ์
(นาย อมร จันทรมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๙

บันทึก

เรื่อง ทหาริปัญหากฎหมายเกี่ยวกับปลูกป่า ตามข้อ ๑๗ แห่งสัมปทานทำไม้หวงห้ามธรรมดาณอกจากไม้สัก และมาตรา ๑๖ กับมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และการปลูกป่าในเขตปฏิรูปที่ดินหรือนคม ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ หรือพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ (ไม้ที่ปลูกขึ้นดังกล่าวจะเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่ และการตัดฟันไม้ดังกล่าวและการนำไม้นั้นเคลื่อนที่จะอยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่)

กรมป่าไม้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กษ. ๐๗๐๗/๓๑๔๐๔ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้เอกชนปลูกป่าให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กรมป่าไม้จึงกำหนดให้เอกชนทำการปลูกป่า ๔ ลักษณะ คือ

๑. การปลูกป่าตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ซึ่งกำหนดให้ผู้รับสัมปทานปลูกป่าทดแทนไม้ที่ท่าออกตามเงื่อนไขสัมปทานข้อ ๑๗ ^(๑) โดยปลูกในเขตป่าสัมปทานหรือนอกเขตป่าสัมปทาน
๒. การปลูกป่าโดยเอกชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นการชั่วคราว เพื่อการปลูกป่าตามมาตรา ๑๖ ^(๒) แห่งพระราชบัญญัติ

(๑) ข้อ ๑๗ ตลอดระยะเวลาสัมปทานนี้ ผู้รับสัมปทานมีหน้าที่ปลูกต้นไม้บำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกและที่ขึ้นอยู่แล้วในป่าสัมปทาน และบำรุงรักษาป่าสัมปทานด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับสัมปทาน ทั้งนี้ ตามวิธีการที่กรมป่าไม้กำหนด รวมทั้งชนิดของต้นไม้ที่กำหนดให้ปลูกด้วย

ในกรณีที่กรมป่าไม้เห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะต้องให้ผู้รับสัมปทานปลูกต้นไม้ในเขตป่าสัมปทานแปลงใดทั้งหมดหรือบางส่วนที่กำหนดให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ กรมป่าไม้จะสั่งให้งดการปลูกต้นไม้ในป่าสัมปทานแปลงนั้นเท่าที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องปลูกก็ได้ ในกรณีเช่นนี้กรมป่าไม้จะได้อำหนดให้ผู้รับสัมปทานปลูกต้นไม้และบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกในป่าอื่นนอกเขตป่าสัมปทานแทนได้ แต่ต้องไม่เกินเนื้อที่ในเขตป่าสัมปทานที่ไม่จำเป็นต้องปลูก

การปฏิบัติตามความในวรรคสอง ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับสัมปทานพ้นจากหน้าที่ที่จะต้องบำรุงรักษาต้นไม้ที่ขึ้นอยู่แล้วในป่าสัมปทานและบำรุงรักษาป่าสัมปทานตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

(๒) มาตรา ๑๖ อธิบติโดยอนุมาตรารัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้เป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต

ถ้าการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามวรรคหนึ่งเป็นการอนุญาตแก่บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการใดๆ เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยการทำเหมืองแร่ หรือให้ขุดดินขาวหรือทำการระเบิดและย่อยหินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ผู้รับอนุญาตนั้นได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าและไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับแร่ ดินขาว หรือหิน แล้วแต่กรณี

๑๐๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หรือตามหนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติตาม
มาตรา ๒๐^(๓) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

๓. การปลูกป่าในที่ดินของรัฐที่นำไปจัดให้ราษฎรเช่าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ตาม
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ หรือในที่ดินที่จัดเป็นนิคมตามพระราชบัญญัติ
จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๐๑ ซึ่งราษฎรยังมีได้รับหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตาม
ประมวลกฎหมายที่ดิน ตลอดถึงการปลูกป่าในที่ดินสาธารณะประโยชน์หรือที่ดินอื่นๆ ที่ยังคงมีสภาพเป็นป่าตาม
พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๔. การปลูกป่าในที่ดินที่บุคคลมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน
อย่างไรก็ดี แนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้เอกชนปลูกป่า ยังมีปัญหากฎหมายอยู่หลายประการ
ซึ่งเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้มีความเห็นขัดแย้งกัน กล่าวคือ

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า หากตีความว่าไม้ยืนต้นที่ปลูกขึ้นในที่ดินตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ไม่
เป็นส่วนควบของที่ดินตามมาตรา ๑๐๙^(๔) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม้ที่ปลูกขึ้นก็หลุดพ้น
จากการควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ เพราะกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้บังคับไม่ถึง ผู้ปลูกป่าในพื้นที่
ดังกล่าวชอบที่จะตัดฟันนำไม้ที่ปลูกเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องรับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การที่ไม้นั้นเป็นส่วนควบของที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่ก็ตาม ก็ไม่มีผลในทางกฎหมาย
ทำให้ไม้นั้นหลุดพ้นไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ เพราะไม่มีกฎหมายใดบัญญัติรับรองไว้แต่
ประการใด แต่การเป็นส่วนควบทำให้มีผลทางกฎหมายตามมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง^(๕) แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ ใครเป็นเจ้าของทรัพย์โดยมามีกรรมสิทธิ์ในบรรดาสวนควบทั้งหลายของทรัพย์นั้น
บทบัญญัติมาตรา ๑๐๙ เป็นเพียงบทยกเว้นในเรื่องส่วนควบตามมาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่ง

(๓) มาตรา ๒๐ ในกรณีป่าสงวนแห่งชาติแห่งใดมีสภาพเสื่อมโทรมไม่มีค่าเหลืออยู่เป็นส่วนใหญ่ และป่าสงวนแห่งชาติ
นั้นไม่อาจกลับฟื้นคืนได้เองตามธรรมชาติ อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลใดทำการบำรุงป่า
หรือปลูกสร้างสวนป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นได้ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต

(๔) มาตรา ๑๐๙ ทรัพย์ซึ่งติดกับที่ดินหรือติดกับโรงเรือนเพียงชั่วคราวย่อมไม่กลายเป็นส่วนควบ วิธีอย่างเดียวกันนี้
ย่อมใช้บังคับแก่โรงเรือนหรือการปลูกสร้างอย่างอื่น อันผู้มีสิทธิในที่ดินของผู้อื่นใช้สิทธินั้นปลูกทำลงไว้ในที่ดินนั้น

(๕) มาตรา ๑๐๗ ส่วนควบของทรัพย์นั้น คือ ส่วนซึ่งว่าโดยสภาพแห่งทรัพย์หรือจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น ย่อม
เป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของทรัพย์นั้น และไม่อาจจะแยกจากกันได้นอกจากจะทำลาย หรือทำบุบสลาย หรือทำให้
ทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงรูปทรง

ใครเป็นเจ้าของทรัพย์อันใด ย่อมมีกรรมสิทธิ์ในบรรดาสวนควบทั้งหลายของทรัพย์อันนั้น

แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น หากตีความว่าไม้ที่ปลูกขึ้นไม่เป็นส่วนควบของที่ดินที่ปลูกไม้นั้นตามมาตรา ๑๐๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม้ที่ปลูกก็จะเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ปลูกไม้นั้น แต่ต้องอยู่ภายใต้บังคับในเรื่องกรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖^(๖) ซึ่งบัญญัติให้เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิจำหน่ายใช้สอยติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ดังนั้น เมื่อกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ได้บัญญัติควบคุมการตัดฟันทำไม้และการนำไม้เคลื่อนที่ออกจากป่าต้องรับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ การตัดฟันทำไม้ที่ปลูกในที่ดินตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ซึ่งยังคงเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และการนำไม้นั้นเคลื่อนที่ ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ทั้งสิ้น

กรมป่าไม้จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหากฎหมายดังต่อไปนี้

(๑) การปลูกป่าในพื้นที่ตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ไม้ที่ปลูกขึ้นจะเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

(๒) ไม้สักและไม้อย่างที่ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือมีสิทธิเหนือพื้นดินของผู้อื่นได้ใช้สิทธินั้นปลูกลงไว้จะเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

(๓) หากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ไม่เป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้น การตัดฟันไม้ตลอดจนการนำไม้นั้นเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์จะอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ หรือพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ หรือไม่ เพียงใด

(๔) ไม้ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติในที่ดินที่บุคคลมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ก่อนหรือหลังการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินนั้น จะถือว่าเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่หรือไม่ เพราะเหตุใด

(๕) ตามที่กรมป่าไม้อนุญาตให้เอกชนปลูกป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และออกหนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียม นั้น หากจะเปลี่ยนรูปแบบการอนุญาตจากหนังสืออนุญาตเป็นรูปสัญญาเช่าพื้นที่ป่าเพื่อทำประโยชน์ต่างๆ จะกระทำได้หรือไม่ เพียงใด ถ้าทำในรูปสัญญาได้ก็จะสามารถกำหนดเงื่อนไขตามความประสงค์ของผู้สัญญาได้

(๖) มาตรา ๑๓๓๖ ภายในบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้
ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) แล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) สำหรับปัญหาประการแรก การปลูกป่าตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ มีทั้งที่เป็นกรณี
การปลูกป่าในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งไม่มีเจ้าของ เช่น ที่ดินรกร้างว่างเปล่าในเขตป่าสัมปทาน
และเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น และการปลูกป่าในที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ เช่น
ที่ดินของรัฐในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นต้น ในกรณีที่มีการปลูกป่าในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ดินนอกพาดินชยตามมาตรา ๑๐๖^(๗) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ไม้ที่
ปลูกขึ้นไม่เป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้น เพราะสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ดินนอกพาดินชยไม่อยู่
ในบังคับของบทบัญญัติว่าด้วยส่วนควบของทรัพย์สินในมาตรา ๑๐๗^(๘) มาตรา ๑๐๘^(๙) และมาตรา ๑๐๙^(๑๐)
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากเป็นทรัพย์สินที่ไม่มีเจ้าของ แต่ส่วนควบนั้นหมายความว่าถึงกรณี
ทรัพย์สินที่มีเจ้าของตามมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง^(๑๑) ที่บัญญัติว่า “ใครเป็นเจ้าของทรัพย์สินอันใด ย่อมมีกรรมสิทธิ์
ในบรรดาส่วนควบทั้งหลายของทรัพย์สินอันนั้น” ไม้ดังกล่าวจึงเป็น “ไม้ในป่า” หรือ “ไม้ในป่าสงวนแห่งชาติ”
ซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ส่วนในกรณีที่มีการปลูกป่าในที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุนั้น
พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.๒๕๑๔ มาตรา ๕^(๑๒) บัญญัติว่า “ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ”
ที่ราชพัสดุจึงเป็นทรัพย์สินที่มีเจ้าของ ฉะนั้น ไม้ที่ปลูกขึ้นบนที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุจึงเป็นส่วนควบกับที่ดินที่
ปลูกไม้นั้นตามมาตรา ๑๐๘^(๑๓) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๗) มาตรา ๑๐๖ ทรัพย์สินนอกพาดินชย ได้แก่ทรัพย์สินซึ่งไม่สามารถถือเอาได้ และทรัพย์สินซึ่งไม่โอนให้กันได้โดยชอบ
ด้วยกฎหมาย

(๘) โปรดดูเชิงอรรถ (๕)

(๙) มาตรา ๑๐๘ ไม้ยืนต้น นับว่าเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้น

ไม้ล้มลุกและธัญญาชอื่นจะเก็บเกี่ยวผลได้คราวหนึ่งหรือหลายคราวต่อปี ย่อมไม่เป็นส่วนควบกับที่ดิน และ
นับว่าเป็นสังหาริมทรัพย์ด้วย

(๑๐) โปรดดูเชิงอรรถ (๔)

(๑๑) โปรดดูเชิงอรรถ (๕)

(๑๒) มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๓) โปรดดูเชิงอรรถ (๙)

(๒) สำหรับปัญหาประการที่สอง แม้ว่าไม้สักและไม้ยางที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีเจ้าของจะเป็นไม้หวงห้ามธรรมดาตามมาตรา ๗^(๑๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ ซึ่งการทำไม้ดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามด้วยมาตรา ๑๑^(๑๕) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๔ ก็ตาม แต่ไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีเจ้าของต้องอยู่ในบังคับของบทบัญญัติว่าด้วยส่วนของทรัพย์สินในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉะนั้น ถ้าเป็นการปลูกไม้สักและไม้ยางในที่ดินของเอกชน ไม้ดังกล่าวไม่นับว่าเป็นส่วนของทรัพย์สินที่ปลูกไม้นั้นตามมาตรา ๑๐๔^(๑๖) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ตามปัญหาที่หารือมานี้ มีกรณีที่ผู้มีสิทธิเหนือพื้นดินของผู้อื่นใช้สิทธินั้นปลูกไม้สักและไม้ยางลงไว้ในที่ดินนั้น ฉะนั้น ไม้ดังกล่าวจึงแยกกรรมสิทธิ์ออกจากที่ดินที่ปลูกไม้นั้นได้ตามมาตรา ๑๔๑๐^(๑๗) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๑๔) มาตรา ๗ ไม้สักและไม้ยางทั่วไปในราชอาณาจักรไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใดเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ไม้ชนิดอื่นในป่าจะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

การเพิ่มเติมหรือเพิกถอนชนิดไม้ หรือเปลี่ยนแปลงประเภทไม้หวงห้ามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้แล้วก็ดี หรือจะกำหนดไม้ชนิดใดเป็นไม้หวงห้ามประเภทใดขึ้นในท้องที่ใด นอกจากท้องที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดตามความในมาตรา ก่อนแล้วนั้นก็ดี ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาซึ่งตราขึ้นตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ใช้บังคับได้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๑๕) มาตรา ๑๑ ผู้ใดทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือทำอันตรายด้วยประการใดๆ แก่ไม้หวงห้าม ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

การอนุญาตนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้วจะอนุญาตให้ผูกขาดโดยให้ผู้ได้รับอนุญาตเสียเงินค่าผูกขาดให้แก่รัฐบาลตามจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้

การอนุญาตโดยวิธีผูกขาดหรือให้สัมปทานสำหรับการทำไม้พื้นหรือไม้เผาถ่านไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้กระทำได้เฉพาะในเขตป่าที่ห่างไกลและกันดารหรือเฉพาะการทำไม้ชนิดที่มีค่าหรือหายาก

การพิจารณาคำขออนุญาตผูกขาด หรือสัมปทาน ตามความในวรรคก่อนให้กระทำโดยคณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(๑๖) โปรดดูเชิงอรรถ (๙)

(๑๗) มาตรา ๑๔๑๐ เจ้าของที่ดินอาจก่อให้เกิดสิทธิเหนือพื้นดินเป็นคุณแก่บุคคลอื่น โดยให้บุคคลนั้นมีสิทธิเป็นเจ้าของโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งเพาะปลูกบนดิน หรือได้ดินนั้น

(๓) สำหรับปัญหาประการที่สาม แม้ว่าไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินตามข้อ ๑ และข้อ ๒ จะไม่ใช่ส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นก็ตาม แต่ถ้าไม้นั้นเป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แล้ว การตัดฟันไม้นั้นดังกล่าวไม่ว่าจะอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่ ตลอดจนการนำไม้นั้นเคลื่อนที่ ต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งใช้บังคับกับไม้หวงห้ามทุกชนิดในป่า ส่วนการทำไม้ที่มีไม้หวงห้ามตลอดจนการนำไม้นั้นเคลื่อนที่ ถ้าเป็นไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติก็ต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งบัญญัติควบคุมและรักษาไม้ในป่าสงวนแห่งชาติที่มีไม้หวงห้าม

(๔) สำหรับปัญหาประการที่สี่ ที่ดินที่บุคคลได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว เป็นที่ดินที่มีเจ้าของและพ้นสภาพจากการเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๔ (๑)^(๑๔) ที่บัญญัติว่า “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน ฉะนั้น ไม้ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติในที่ดินนั้น ไม่ว่าจะขึ้นก่อนหรือหลังการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองดังกล่าว ย่อมเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ตามมาตรา ๑๐๘^(๑๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๕) สำหรับปัญหาประการที่ห้า การเปลี่ยนรูปแบบการอนุญาตตามมาตรา ๑๖^(๒๐) และมาตรา ๒๐^(๒๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ จากหนังสืออนุญาตเป็นรูปสัญญาเช่าพื้นที่ป่าจะกระทำมิได้ เพราะมาตรา ๑๖ และ มาตรา ๒๐ บัญญัติให้กำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาต จึงต้องทำเป็นหนังสืออนุญาตและกำหนดเงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติ

(ลงนาม) อมร จันทสมบุรณ์
(นายอมร จันทสมบุรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

(๑๔) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๕) โปรดดูเชิงอรรถ (๙)

(๒๐) โปรดดูเชิงอรรถ (๒)

(๒๑) โปรดดูเชิงอรรถ (๓)

ที่ นร. ๐๖๐๑/๒๓๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๓๖

เรื่อง ทารือปัญหาข้อกฎหมายกรณีเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง (๑) หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ. ๐๗๐๗.๐๒/๓๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕
(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาด่วนที่สุด ที่ นร. ๐๖๐๑/ป ๑๐๕๖๕
ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่องการเก็บหาผลปาล์มน้ำมันและกรีดยางพาราในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ตามที่กรมป่าไม้ได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (๑) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑) น้ำยางพารา ผลปาล์ม ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จะเป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๒) การกรีดยางพารา เก็บผลปาล์ม ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยการลงทุนลงแรงของผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ผู้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หรือไม่ อย่างไร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (๒) ขอให้กรมป่าไม้ จัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวด้วยความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ คำว่า “ของป่า” หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าซึ่งอยู่หมายความว่าถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า ไม่ว่าจะเป็นเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ ซึ่งต่างจากคำว่า “ของป่า” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๑๔ ที่หมายความว่าจะต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติเท่านั้น และหากผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และ ๒๐ ประสงค์จะเก็บ

๑๑๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ผลปาล์มน้ำมันและกรีดยางพาราที่ตนไปปลูกขึ้น ก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๗ รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าสำหรับของป่าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมกับหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ไมตรี ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๙

โทรสาร ๒๒๔๑๔๐๑, ๒๒๖๓๖๑๑-๒

บันทึก

เรื่อง การเก็บหาผลปาล์มน้ำมันและกริดยางพาราในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๗๐๗.๐๒/๓๕๙๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมป่าไม้มีปัญหาคอขวดเกี่ยวกับทางปฏิบัติ กรณีบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖^(๑)หรือมาตรา ๒๐^(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ เพื่อวัตถุประสงค์ในการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ เมื่อยางพารา ปาล์ม น้ำมัน ฯลฯ ที่ได้รับอนุญาต ได้ทำการปลูกหรือสร้างขึ้นนั้นสามารถกริดยาง หรือเก็บผลปาล์มได้ผู้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องขอรับอนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕^(๓) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า เนื่องจากน้ำยางพาราและผลปาล์มเป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เมื่อจะมีการเก็บหาของป่าดังกล่าว ผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๙ รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าตามกฎหมาย ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๗ เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศอนุญาตให้มีการเก็บหาของป่าได้เป็นคราวๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า “ของป่า” น่าจะหมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในป่าตามธรรมชาติเท่านั้น ไม่น่ารวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นโดยการกระทำหรือปลูกสร้างจากฝีมือของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าไปดำเนินการปลูกสร้างขึ้นโดยชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย ในการเข้าไปดำเนินการปลูกยางพาราหรือปาล์มน้ำมันของผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตตามกฎหมาย ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หรือชำระค่าตอบแทนตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๑ เรื่อง กำหนดอัตราค่าตอบแทนให้ผู้รับอนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นต้องชำระให้แก่รัฐบาล แล้วแต่กรณีอยู่แล้ว การที่จะให้ผู้รับอนุญาตดังกล่าวต้องขออนุญาตเก็บของป่าและเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าตามกฎหมาย ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความใน

(๑),(๒),(๓) โปรดดูเอกสารประกอบเชิงอรรถท้ายเรื่องนี้

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ อีก ย่อมเป็นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมซ้ำซ้อน น่าจะเป็นการไม่เป็นธรรมกับผู้รับอนุญาตปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน เพราะผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการปลูกยางพาราหรือปาล์มน้ำมันต้องเสียค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หรือค่าตอบแทนให้แก่รัฐตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี ทั้งยังจะต้องลงทุนลงแรงในการที่จะให้ได้มาซึ่งผลผลิตในลักษณะที่เรียกว่าของป่าอีกด้วย หากให้ผู้อนุญาตดังกล่าวต้องขออนุญาตหรือปฏิบัติเมื่อจะเก็บเกี่ยวผลประโยชน์เช่นเดียวกับผู้ขออนุญาตเก็บหาของป่าที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติทั่วไปก็จะเกิดการเปรียบเทียบและไม่เป็นธรรม รวมทั้งอาจเกิดกรณีการขออนุญาตเก็บหาของป่าในบริเวณที่มีการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ และปัญหาข้อพิพาทระหว่างผู้รับอนุญาตทั้งสองประเภทตลอดจนปัญหาอื่นๆ ขึ้นได้

เพื่อให้ทางปฏิบัติของกรมป่าไม้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย กรมป่าไม้จึงขอหารือปัญหาดังนี้

๑. น้ำยางพารา ผลปาล์ม ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ จะเป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๒. การกรีดยางพารา เก็บผลปาล์ม ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยการลงทุนลงแรงของผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ผู้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือไม่ อย่างไร

ในการพิจารณาปัญหาที่ขอหารือมานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกรมป่าไม้ สรุปความได้ว่าการอนุญาตให้ปลูกสวนปาล์มน้ำมันในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยถือว่าเป็นการอนุญาตให้เข้าไปทำการเกษตรกรรมในเขตป่าสงวนแห่งชาติ สำหรับการอนุญาตให้ปลูกสวนยางพาราในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เดิมเป็นการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา ๑๖ แต่ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ และได้มีระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกมาใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๓๐ แล้ว การอนุญาตให้ปลูกสวนยางพาราในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จะต้องเป็นการอนุญาตตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ โดยถือว่าเป็นการอนุญาตให้ปลูกไม้ยืนต้น การอนุญาตให้ปลูกสวนยางพารามาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ ไม่มีผลต่างกัน เพราะจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามคล้ายคลึงกัน ป่าสงวนแห่งชาติ ที่อธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะอนุญาตให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า หรือไม้ยืนต้นตามมาตรา ๒๐ ได้ จะต้องปรากฏว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ แล้ว สำหรับการอนุญาตให้เอกชนเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ นั้น ก่อนที่จะอนุญาต เจ้าหน้าที่จะต้องเข้าไปตรวจสอบสภาพของป่าก่อน

ว่าเข้าหลักเกณฑ์ที่จะอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ได้หรือไม่ เช่น จะต้องไม่เป็นป่าต้นน้ำลำธาร ไม่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ ไม่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และไม่ใช้บริเวณสภาพของป่ายังติดอยู่ โดยทั่วไปแล้วบริเวณป่าสงวนแห่งชาติที่จะอนุญาตให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยนั้น จะเป็นป่าสงวนแห่งชาติที่สภาพป่าไม่ดีแล้วและไม่สามารถฟื้นฟูสภาพของป่าขึ้นมาได้ตามธรรมชาติ และเมื่อต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพาราขึ้น ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ ได้ปลูกและบำรุงรักษาจนสามารถเก็บเกี่ยวผลได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้รับอนุญาตน่าจะมีกรรมสิทธิ์ในต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพาราดังกล่าว ผลปาล์มน้ำมันและยางพารา อันเป็นดอกผลจากต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพารานั้น ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นของป่า เพราะไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติแต่เกิดจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาที่ข้อหารือมาประกอบคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกรมป่าไม้ และได้ตรวจพิจารณาสำเนาหนังสืออนุญาตที่ออกให้ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ซึ่งผู้แทนกรมป่าไม้ส่งมาให้ พิจารณาเป็นตัวอย่างรวม ๓ ราย คือ หนังสืออนุญาตให้บริษัทสามชัยสวนปาล์ม จำกัด เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ (เพื่อปลูกน้ำมันปาล์ม) หนังสืออนุญาตให้นายวิสันต์ สินธุพันธ์ เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ (เพื่อปลูกสร้างสวนยางพารา) และหนังสืออนุญาตให้ นายครุฑิต ตั้งทรงเจริญ ทำการปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ (เพื่อปลูกสร้างสวนยางพารา) แล้ว สำหรับปัญหาที่ว่าน้ำยางพารา ผลปาล์มน้ำมัน ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ จะเป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๔^(๔) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งนิยามของคำว่า “ของป่า” หมายความว่า “สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าเป็นต้นว่า” (๑) ไม้พิน ถ่าน เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ เมล็ด ผลไม้ หน่อไม้ ชันไม้ และยางไม้ ฯลฯ แล้วจะเห็นได้ว่า “ของป่า” พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มีความหมายกว้างขวางมากเพราะหมายความถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ ซึ่งต่างจากของป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๑๔^(๕) ที่บัญญัติว่า “ของป่า” หมายความว่า บรรดาของที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งจำกัดว่าจะต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติเท่านั้น เมื่อผลปาล์มน้ำมันและน้ำยางพาราซึ่งได้จากต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพาราที่ผู้รับอนุญาตได้ปลูกขึ้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ย่อมถือได้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าจึงเป็น “ของป่า” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หากผู้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ หรือผู้รับอนุญาตให้ทำการปลูกไม้ยืนต้น (ปลูกสร้างสวนยางพารา) ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ ประสงค์จะเก็บผลปาล์มน้ำมันหรือกรีดยางพารา ก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๕ และต้องเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า สำหรับของป่าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ไม่ได้บัญญัติยกเว้นให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ ไม่ต้องขออนุญาตเก็บหาของป่า ดังเช่นที่บัญญัติยกเว้นไว้สำหรับแร่ ดินขาว หรือหินตามมาตรา ๑๖(๒) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

(๔).(๕) โปรดดูเอกสารประกอบเชิงบรรณคดีเรื่องนี้

กล่าวโดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) เห็นว่า ผลปาล์ม
น้ำมันและน้ำยางพาราที่ผู้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ และ
มาตรา ๒๐ ได้ปลูกและบำรุงรักษาในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นของป่าตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หากผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ ประสงค์จะเก็บผลปาล์ม
น้ำมันและกรีดยางพาราที่ตนได้ปลูกขึ้น ก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าสำหรับของป่าตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวงฯ

(ลงนาม) ไมตรี ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๓๖

เอกสารประกอบเชิงอรรถ

๑ มาตรา ๑๖ อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติคราวละไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่เกินสามสิบปี ในกรณีที่ได้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้น ค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วน ตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๒) การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่คราวละไม่เกินสิบปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าและไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้สำหรับแร่ดินขาวหรือหิน แล้วยแต่กรณี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

๒ มาตรา ๒๐ ในกรณีป่าสงวนแห่งชาติแห่งใดมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมได้ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต แต่ในกรณีที่อนุญาตให้เกิน ๒,๐๐๐ ไร่ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรีอาจกำหนดให้ผู้รับอนุญาตเสียค่าตอบแทนให้แก่รัฐบาลได้ตามจำนวนที่เห็นสมควรโดยประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓ มาตรา ๑๕ การทำไม้หรือการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใด โดยเฉพาะ

การอนุญาตให้เป็นไปตามแบบ ระเบียบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ของป่า” หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า เป็นต้นว่า

(๑) ไม้พิน ถ่าน เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ เมล็ด ผลไม้ หน่อไม้ ชันไม้ และยางไม้

(๒) หญ้า อ้อ พง แคม ปรีอ คา กก กระจุต กล้วยไม้ กูด เห็ด และพืชอื่น

(๓) ซากสัตว์ ไข่ หนั ง เขา นอ งา กราม ขนย าย กระดุก ขน รังนก ครั่ง รังผึ้ง น้ำผึ้ง และมูลค้างคาว

(๔) ดิน หิน กรวด ทราย แร่ และน้ำมัน

ฯลฯ

ฯลฯ

๕ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) “ของป่า” หมายความว่า บรรดาของที่เกิดหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติ คือ

ก. ไม้ รวมทั้งส่วนต่างๆ ของไม้ ถ่านไม้ น้ำมันไม้ ยางไม้ ตลอดจนสิ่งอื่นๆ ที่เกิดจากไม้

ข. พืชต่างๆ ตลอดจนสิ่งอื่นๆ ที่เกิดจากพืชนั้น

ค. รังนก ครั่ง รวงผึ้ง ชีผึ้ง และมูลค้างคาว

ง. หินที่ไม่ใช่แร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่

และหมายความรวมถึงถ่านไม้ที่บุคคลทำขึ้นด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

ที่ นร. ๐๖๐๑/๔๓๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๐ เมษายน ๒๕๓๖

เรื่อง การขอปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง (๑) หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ. ๐๗๐๗.๐๒/๒๖๗๙๐ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๕
(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร. ๐๖๐๑/ป๑๑๐๒
ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การขอปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๕๔๔

ตามหนังสือของกรมป่าไม้ที่อ้างถึง (๑) กรมป่าไม้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นใน
ปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ว่า

๑. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการเช่าหรือ
เช่าซื้อตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ใน
เขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา
๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรร
เพื่อเกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า
ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ เพียงใด หรือไม่

๒. กรณีผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า
หรือกระทำความผิดประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดิน
ที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐแล้วผู้กระทำการดังกล่าวจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๕๔๔ หรือไม่ อย่างไร

๓. การอนุญาตให้เข้าไปหาประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดหิน กรวด ทราย ทำเหมืองแร่ ฯลฯ
ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐% ของ
นิคม (สงวนไว้เป็นพื้นที่ป่า ๒๐% ของพื้นที่ตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) หรือพื้นที่ในเขตนิคมที่ยัง
มิได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวซึ่งมิใช่สมาชิกนิคม หรือสมาชิกนิคม ซึ่ง
ดำเนินการนอกเหนือวัตถุประสงค์ของการจัดสรรที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้
หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ด้วยหรือไม่ เพียงใด

๑๒๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๔. การทำเมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกรวด ทราย ลูกรังหรือดิน หรือทำประโยชน์อื่นๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐% ของพื้นที่ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกร จะต้องได้รับอนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ เพียงใด

ในการพิจารณาเรื่องนี้สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือที่อ้างถึง (๒) ขอให้กรมป่าไม้จัดส่งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ดังความแจ้งอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า

๑. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์โดยวิธีเช่า หรือเช่าซื้อในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ ทั้งที่เป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือบุคคลอื่นซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในกิจการอื่นอันเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือสมาชิกนิคมสร้างตนเองที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเอง ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า แม้ว่าที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในกรณีดังกล่าวข้างต้นยังมีสภาพเป็นป่า ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ มีเจตนารมณ์ที่คุ้มครองป่าไม้อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญโดยการห้ามมิให้มีการบุกรุกเข้าใช้ประโยชน์ในที่ป่า แต่บุคคลที่กล่าวข้างต้นเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้นแล้ว และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและรับผิดชอบที่ดินนั้นเพียงเท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ข้างต้น ซึ่งในการประกอบเกษตรกรรมจะต้องมีการแผ้วถางป่าเพื่อเตรียมพื้นที่ด้วย อย่างไรก็ตาม การตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามที่มีอยู่จะต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ก่อน

ส่วนผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐนั้น เห็นว่า ที่ดินของรัฐหมายถึงที่ดินซึ่งไม่ได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดและหากยังมีสภาพเป็นป่าก็อยู่ภายใต้ความคุ้มครองของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และเนื่องจากการทำประโยชน์ในกรณีนี้ คือ การทำเมืองแร่ การขุดเก็บกรวด ทราย ลูกรังหรือดิน หรือการทำประโยชน์อื่นๆ มิใช่เป็นการประกอบเกษตรกรรม ผู้ได้รับอนุญาตในกรณีข้างต้นจึงยังอยู่ในบังคับที่จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า รวมตลอดถึงขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บของป่าหวงห้ามก่อนที่จะดำเนินการใดๆ ในที่ดินนั้น

๒. ผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพหรือประมวลกฎหมายที่ดิน หากเข้ากระทำการใดๆ อันเป็นการแผ้วถางป่าในเขตที่กล่าวไว้ข้างต้น ถือว่ากระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ และมีความผิดตามมาตรา ๗๒ ตรี แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ โดยในกรณีของการฝ่าฝืนแผ้วถางป่าในเขตนิคมสร้างตนเอง ถือเป็นการกระทำฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ และมีความผิดตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ อีกด้วย นอกจากนี้การตัดฟันไม้หวงห้ามหรือการเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต

ถือเป็นการกระทำฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๙ ซึ่งมีความผิดตามมาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๗๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ

๓. ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ ให้เช่า ทำเหมืองแร่ เก็บหรือระเบิดหิน กรวด หิน ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐% ของพื้นที่ นิคมสร้างตนเอง หรือในพื้นที่นิคมสร้างตนเองที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเช่าทำประโยชน์ถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาต ให้แผ้วถางป่าตามกฎหมายข้างต้นแล้ว จึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าไม้ฯ อีก แต่จะต้องขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ก่อน จะทำการตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามที่มีอยู่

๔. ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกรวด หิน ลูกรังหรือดินหรือทำประโยชน์ อื่นๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐% ของพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้จัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรยังอยู่ในบังคับต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า รวมตลอดถึงขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อนที่จะดำเนินการใดๆ ในที่ดินนั้น

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาร่วมหนังสือและในการพิจารณา เรื่องนี้มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักปลัดกระทรวง กรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน และสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดินและกรมประชาสัมพันธ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี เพื่อทราบตามระเบียบเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อัศราพร จุฬารัตน์

(นายอัศราพร จุฬารัตน์)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๙

โทรสาร ๒๒๔๑๔๐๑, ๒๒๖๓๖๑๑-๒

๑๒๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึก

เรื่อง ทหารือปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือที่ กษ. ๐๗๐๗.๐๒/๒๖๗๙๐ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมป่าไม้ได้รับข้อหาหรือจากป่าไม้เขตและป่าไม้จังหวัดเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายกรณีการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในบริเวณที่ได้กำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินโดยการเช่าหรือเช่าซื้อตามมาตรา ๓๐^(๑) แห่งพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๒ หรือได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์

(๑) มาตรา ๓๐ บรรดาที่ดินหรือสิ่งท่วหรืทรัพย์สินที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกันซึ่งประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)

(๒) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกันซึ่งใช้ประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

(๓) จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควรสำหรับสถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรนั้นๆ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการจัดให้เกษตรกร และเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดิน ก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนงถ้าเป็นการจัดให้สถาบันเกษตรกรให้จัดให้สถาบันเกษตรกรเช่า

บรรดาที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มา ถ้าเป็นที่ดินของรัฐและมีเกษตรกรถือครองอยู่แล้วเกินจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่งก่อนเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อเกษตรกรดังกล่าวยื่นคำร้องและยินยอมชำระค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินในอัตราหรือจำนวนที่เพิ่มขึ้นตามที่คณะกรรมการกำหนดสำหรับที่ดินส่วนที่เกินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าหรือจัดให้แล้วแต่กรณี ตามจำนวนที่เกษตรกรถือครองได้ แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ ในการกำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินดังกล่าว ต้องคำนึงถึงระยะเวลาและวิธีการที่เกษตรกรได้ที่ดินนั้นมา ความสามารถในการทำประโยชน์ ประเภทของเกษตรกรรม และการทำประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วในที่ดินนั้น

ในการจัดที่ดินให้เกษตรกรตามวรรคสาม ถ้าเกษตรกรได้เข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวก่อน พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าธรรมเนียมในการโอนและรังวัด และค่าปรับปรุงพัฒนาที่ดินที่ ส.ป.ก. ดำเนินการให้ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าสิบไร่

(มีต่อหน้าถัดไป)

๑๒๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ในเขตนิคมสร้างตนเอง ตามมาตรา ๘^(๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๐ หรือได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๑๐ หรือได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙^(๓) หรือมาตรา ๑๒^(๔) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วยหรือไม่ อย่างไร และผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม แฝวถาง หรือเผาป่า หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐ จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรือสงฆ์หรือสงฆ์ให้แก่บุคคลใดเข้า เช่าซื้อ เชื้อ หรือเข้าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตหรือการให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

การจัดที่ดินให้เช่าหรือเช่าซื้อตามมาตรา ๓ ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเช่าหรือเช่าซื้อ และสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อดังกล่าวจะโอนแก่กันได้หรือตกทอดทางมรดกได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) มาตรา ๘ ให้อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของนิคมตามกำลังแห่งครอบครัวของสมาชิกนิคมนั้น แต่ไม่เกินครอบครัวละห้าสิบไร่

(๓) มาตรา ๙ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ที่ดินของรัฐนั้น ถ้ามิได้มีสิทธิครอบครองหรือมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้าง หรือการเผาป่า

(๒) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษาหรือ

(๓) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

(๔) มาตรา ๑๒ ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง รัฐมนตรีมีอำนาจให้สัมปทาน ให้ หรือให้ใช้ในระยะเวลาอันจำกัด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้

ฝ่ายที่ ๑ เห็นว่า พื้นที่ใดจะอยู่ภายใต้บังคับของ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จะต้องเป็นพื้นที่ที่ยังคงเป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔(๑)^(๕) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ กล่าวคือ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐนั้น เป็นที่ดินที่แต่ละหน่วยราชการควบคุมดูแลรักษาตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมายแต่ละฉบับเท่านั้น แต่ละหน่วยราชการมิได้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ก็ยังไม่ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวซึ่งยังคงเป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จึงต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

ฝ่ายที่ ๒ เห็นว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๐๔ หรือในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๐๑ หรือผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ถือว่าได้รับอนุญาตตามกฎหมายนั้นๆ แล้ว และพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่เข้าข่ายยกเว้นตามมาตรา ๕๔^(๖) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งบัญญัติว่า “.....เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม.....” ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวจึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ผู้บุกรุกแผ้วถางพื้นที่ดังกล่าวไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แต่การทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ส่วนผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินในที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐนั้น จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม และเก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และผู้บุกรุกแผ้วถางป่า ตัดไม้ ฯลฯ ย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพราะถือว่า “ที่ดินของรัฐ” ตามมติคณะรัฐมนตรียังคงเป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่

(๕) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน
ฯลฯ

(๖) มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใดกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม และรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กรมป่าไม้เห็นว่า เพื่อให้ได้ข้อยุติและเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป จึงขอหารือ
ดังนี้

๑. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการเช่าหรือเช่าซื้อตาม
พระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขต
นิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙
หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อ
เกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้
หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพียงใด หรือไม่

๒. กรณีมีผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือ
กระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดิน
ที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว ผู้กระทำการดังกล่าวจะมีความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติ
ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๓. การอนุญาตให้เข้าไปหาประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดหิน กรวด ทราย ทำเมืองแร่ ฯลฯ
ตามมาตรา ๑๕^(๗) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า
๒๐% ของพื้นที่นิคม (สงวนไว้เป็นพื้นที่ป่า ๒๐% ของพื้นที่ตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) หรือ
พื้นที่ในเขตนิคมที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวซึ่งมิใช่สมาชิกนิคม
หรือสมาชิกนิคม ซึ่งดำเนินการนอกเหนือวัตถุประสงค์ของการจัดสรรที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะต้องขอ
อนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
ด้วยหรือไม่ เพียงใด

๔. การทำเมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกรวด ทราย ลูกแร่หรือดิน หรือทำประโยชน์อื่นๆ
ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐ % ของพื้นที่ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ในเขต
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกร จะต้องได้รับอนุญาต
แผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟัง
คำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักปลัดกระทรวง กรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน และสำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดินและกรมประชาสัมพันธ์) แล้ว

(๗) มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปหาประโยชน์ ยึดถือ ครอบครอง ปลูกสร้าง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือ
ทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน หรือทำให้เป็นอันตรายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในที่ดิน
ภายในเขตนิคม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

สมาชิกนิคมจะกระทำการตามวรรคหนึ่งได้โดยไม่ต้องเสียเงินค่าบำรุง ตามมาตรา ๑๖ เฉพาะในที่ดินที่ตนได้รับ
มอบให้เข้าไปทำประโยชน์เท่านั้น

ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดินชี้แจงว่า คำว่า “ที่ดินของรัฐ” ซึ่งใช้ในการจำแนกที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในงานของกรมพัฒนาที่ดิน มิได้มีความหมายตามกฎหมายใดๆ ซึ่งขณะนี้กรมพัฒนาที่ดินจำแนกที่ดินเป็น ๓ กลุ่ม คือ ประเภท ก. หมายถึง ที่ดินนอกเขตพื้นที่ป่าไม้ตาม มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๐๔ ประเภท ข. หมายถึงที่ดินที่จำแนกไว้เป็นที่จัดสรร เพื่อเกษตรกรรม และประเภท ค. หมายถึงที่ดินที่จะสงวนไว้เป็นป่าไม้ของชาติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. สำหรับปัญหาที่ว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการเช่าหรือเช่าซื้อตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ ผู้ได้รับอนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๐๑ หรือผู้ ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะ รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ยึดจองเพื่อเกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้วจะ ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพียงใด หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๕๔^(๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดกันสร้าง แผ้วถาง หรือ เเผาป่า หรือกระทำการด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรมและรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น น่าจะมีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองป่าไม้อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติ ที่สำคัญ โดยการห้ามมิให้มีการบุกรุกเข้าใช้ประโยชน์ในที่ป่าตามมาตรา ๔(๑)^(๕) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

สำหรับผู้ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามปัญหาที่หารือ คือ

(๑) เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรซึ่งได้รับการจัดที่ดินโดยการเช่าหรือเช่าซื้อให้เข้าทำประโยชน์ เพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือบุคคลอื่นซึ่งได้รับการจัดที่ดินโดยการเช่าหรือ เช่าซื้อ ให้เข้าทำประโยชน์ในกิจการอื่นอันเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐^(๑๐) พระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๒

(๒) สมาชิกนิคมซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองเพื่อทำเกษตรกรรมตาม มาตรา ๔^(๑๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๐๑ หรือ

(๓) ผู้ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙^(๑๒) หรือมาตรา ๑๒^(๑๓) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินให้เข้าทำ ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมในที่ดินที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดสรรเพื่อเกษตรกรรม

(๔) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

(๕) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

(๑๐) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

(๑๑) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

(๑๒) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

(๑๓) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

บุคคลดังกล่าวข้างต้นถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายเฉพาะนั้นๆ ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ จึงมิใช่ผู้บุกรุก ถ้าที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ยังมีสภาพเป็นป่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ก็มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและรับผิดชอบที่ดินนั้นๆ เพื่อคุ้มครองป่าไม้เท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ข้างต้น ซึ่งในการประกอบเกษตรกรรมนั้นย่อมจะต้องมีการแผ้วถางเพื่อเตรียมพื้นที่ ดังนั้น บุคคลที่กล่าวข้างต้นจึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แต่ถ้าที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์มีไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่ การตัดฟันหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อนเนื่องจากในการ “ทำไม้”^(๑๔) หวงห้ามตามมาตรา ๑๑^(๑๕) หรือการเก็บหาของป่าหวงห้ามตามมาตรา ๒๙^(๑๖) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ รัฐมีวัตถุประสงค์ที่จะสงวนรักษาไม้หรือของป่าหายากไว้ มาตรการควบคุมในเรื่องนี้จึงเข้มงวดกว่าการแผ้วถางป่า กล่าวคือ ผู้ทำไม้หวงห้ามจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานอย่างใดอย่างหนึ่ง กับต้องให้ประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐ สำหรับผู้เก็บหาของป่าหวงห้ามก็จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าหวงห้ามเช่นกัน และประกอบกับทั้งการทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ก็ไม่อยู่ในความหมายของ “เกษตรกรรม” ทั้งตามความหมายธรรมดาหรือตามคำนิยาม

(๑๔) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) “ทำไม้” หมายความว่า ตัด ฟัน กาน โคน ลิด เลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด ชักลากไม้ในป่า หรือนำไม้ออกจากป่าด้วยประการใดๆ และหมายความรวมถึงการกระทำดังกล่าวกับไม้สักหรือไม้อย่างที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีไร่ป่าหรือการนำไม้สักหรือไม้อย่างออกจากที่ดิน ที่ไม้นั้นๆ ขึ้นอยู่ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๕) มาตรา ๑๑ ผู้ใดทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือทำอันตรายด้วยประการใดๆ แก่ไม้หวงห้าม ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับสัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

การอนุญาตนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว จะอนุญาตให้ผูกขาดโดยให้ผู้ได้รับอนุญาตเสียเงินค่าผูกขาดให้แก่รัฐบาลตามจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้

การอนุญาตโดยวิธีผูกขาดหรือให้สัมปทานสำหรับการทำไม้พื้นหรือไม้เผาถ่านไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้กระทำได้เฉพาะในเขตป่าที่ห่างไกลและกันดารหรือเฉพาะการทำไม้ชนิดที่มีค่าหรือหายาก

การพิจารณาคำขออนุญาตผูกขาดหรือสัมปทานตามความในวรรคก่อนให้กระทำโดยคณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(๑๖) มาตรา ๒๙ ผู้ใดเก็บหาของป่าหวงห้ามหรือทำอันตรายด้วยประการใดๆ แก่ของป่าหวงห้ามในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเสียค่าภาคหลวง กับทั้งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาตที่จะสงวนรักษาไม้หรือของป่าหายากไว้

๑๒๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

“เกษตรกรรม”^(๑๗) ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ อันเป็น
เรื่องที่บุคคลนั้นๆ ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐด้วย

สำหรับผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้เข้าทำ
ประโยชน์ในที่ดินที่คณะกรรมการมีมติกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐนั้น เห็นว่าที่ดินของรัฐหมายถึงที่ดินซึ่งไม่ได้
ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๒^(๑๘) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินกำหนดไว้ และ
หากที่ดินนั้นยังมีสภาพเป็นป่าตามมาตรา ๔(๑)^(๑๙) แห่งพระราชบัญญัติป่าฯ ที่ดินดังกล่าวยังอยู่ภายใต้
ความคุ้มครองของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐไม่ว่าจะเป็น
เพื่อการทำเมืองแร่หรือชุดเก็บกวาด ทราย ลูกรังหรือดิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมิใช่การเกษตรกรรม
จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา ๕๔ นอกเหนือจากการขออนุญาตตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วย
การนั้นๆ และหากที่ดินดังกล่าวมีไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่ การตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของ
ป่าหวงห้ามก็ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๒๙ เสียก่อน

๒. สำหรับปัญหาที่ว่า ผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อสร้าง แผ้วถาง
หรือเผาป่าหรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะกรรมการกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐเพื่อ
เกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะกรรมการกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐ จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไรนั้น เห็นว่า

(๑) ผู้ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่าหรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่าหรือ
เข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติ
คณะกรรมการกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะกรรมการกำหนดให้เป็นที่ดิน
ของรัฐ ซึ่งมีได้เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือประมวลกฎหมายที่ดิน ถือเป็นผู้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔^(๒๐)

(๑๗) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๘) มาตรา ๒ ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือว่าเป็นของรัฐ

(๑๙) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

(๒๐) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ๖ มีความผิดมาตรา ๗๒ ตี(๒๐) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ๖ สำหรับการก่อสร้าง
แผ้วถาง เฝ้าป่า หรือยึดถือครอบครองป่าในเขตนิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์โดยไม่ได้รับอนุญาตตาม
มาตรา ๑๕(๒๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ถือเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา
๔๑(๒๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ ๖ ด้วย

(๒) ในกรณีที่ที่ดินดังกล่าวมีไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่ การตัดฟันทำไม้หวงห้าม
หรือการเก็บหาของป่าหวงห้ามในเขตที่กล่าวถึงข้างต้น จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ ๖
เช่นเดียวกับการผิดตามข้อหาหรือประเด็นที่ ๑ ดังนั้น หากมีการตัดฟันทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม
โดยมิได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑(๒๔) หรือมาตรา ๒๙(๒๕) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ๖ ผู้ตัดฟันทำไม้
หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามดังกล่าวย่อมมีความผิดตามมาตรา ๗๓(๒๖) หรือมาตรา ๗๑ ทวิ (๒๗)
แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ๖ แล้วแต่กรณี

(๒๐) มาตรา ๗๒ ตี ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกิน
ห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามมาตรา ๕๔ ถ้าได้กระทำเป็นเหตุที่เกินยี่สิบห้าไร่ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ในกรณีที่มิคำพิพากษาชี้ขาดว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕๔ ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นได้ยึดถือครอบครอง
ป่าที่ดินได้กระทำผิด ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิด ออกไปจากป่า
นั้นได้ด้วย

(๒๒) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

(๒๓) มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกิน
หนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ไม่กระทบกระทั่งถึงความผิดที่กระทำตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ หรือตามกฎหมายว่า
ด้วยการทำเหมืองแร่

(๒๔) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๕, ข้างต้น

(๒๕) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๖, ข้างต้น

(๒๖) มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๔๔
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามมาตรา ๗๓ ถ้าการกระทำความผิดนั้นเกี่ยวกับ

(๑) ไม้สัก ไม้ยาง หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือ

(๒) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบต้น หรือท่อน หรือรวม
ปริมาตรไม่เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือไม้ที่ได้แปรรูปแล้วรวมปริมาตรไม่เกินสองลูกบาศก์เมตร

ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองแสนบาท

(๒๗) มาตรา ๗๑ ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๒๙ ทวิ มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙ ตี มาตรา
๔๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

๑๓๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๓. สำหรับปัญหาที่ว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าไปหาประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดหิน กรวด ทราย ทำเหมืองแร่ ฯลฯ ตามมาตรา ๑๕ พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐% ของพื้นที่นิคม (สงวนไว้เป็นพื้นที่ป่า ๒๐% ของพื้นที่ตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) หรือพื้นที่ในเขตนิคมที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิกเข้าทำประโยชน์ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นสมาชิกนิคมหรือไม่ จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วยหรือไม่ เพียงใด นั้น เห็นว่า มาตรา ๑๔^(๒๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ ๑ ให้อำนาจอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรืออธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ แล้วแต่กรณี ที่จะปฏิบัติการในที่ดินภายในเขตนิคมเกี่ยวกับไม้หวงห้าม แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นสำหรับใช้บำรุงและดำเนินกิจการของนิคมได้ แต่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะนั้นๆ ดังนั้น ในกรณีที่ดินใช้อำนาจตามมาตรา ๑๕^(๒๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ ๑ อนุญาตให้บุคคลใดเข้าหาประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดหิน กรวด ทราย ทำเหมืองแร่ ภายในเขตพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์ทั้งบริเวณที่สงวนไว้ ๒๐% ของพื้นที่นิคม หรือในพื้นที่เขตนิคมที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวอยู่ในบังคับ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้มากฎหมายว่าด้วยแร่ หรือประมวลกฎหมายที่ดิน อันเป็นกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้นด้วย ดังนั้น บุคคลดังกล่าวจึงต้องขออนุญาตทำไม้หวงห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ๑ นอกเหนือจากการอนุญาตตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ ๑ แต่บุคคลดังกล่าวได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า เนื่องจากบุคคลนั้นได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ ๑ แล้ว

๔. สำหรับปัญหาที่ว่า การทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกรวด ทราย ลูกรังหรือดิน หรือทำประโยชน์อื่นๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐% ของพื้นที่ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ เพียงใด นั้น เห็นว่า ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมบริเวณที่ยังมิได้มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินหรือดำเนินการปฏิรูปที่ดินแต่พื้นที่บางส่วนยังมีสภาพเป็นป่าไม้ และมีไม้หวงห้ามหรือของป่าขึ้นอยู่ในที่ดิน นั้น ยังอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

(๒๔) มาตรา ๑๔ ให้อธิบดีมีอำนาจปฏิบัติการในที่ดินภายในเขตของนิคมเกี่ยวกับไม้หวงห้าม แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์เป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น สำหรับบำรุงส่งเสริมกิจการและการจัดทำสิ่งก่อสร้างอันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมของนิคมได้ โดยปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๒๕) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

ดังนั้น การทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือการระเบิดย่อยหิน ชุด เก็บกวาดทราย ลูกรัง หรือดิน หรือการทำประโยชน์อื่นใดอันมิใช่การเกษตรกรรมในพื้นที่ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมหรือพื้นที่ซึ่งยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่ยังมีสภาพเป็นป่า จึงยัง อยู่ในบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กล่าวคือ ผู้ได้รับอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวข้างต้น จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา ๕๔ รวมตลอดถึงต้องขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหา ของป่าหวงห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ก่อนทำการตัดฟันไม้หรือ เก็บหาของป่าหวงห้ามซึ่งมีอยู่ในพื้นที่

(ลงนาม) อัคราทร จุฬารัตน์
(นายอัคราทร จุฬารัตน์)
รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน ๒๕๓๖

ที่ กษ ๐๗๐๗.๐๒/๒๖๗๙๐

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๕

เรื่อง ทารื้อปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ที่ ๓๔๗๕/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๔๙๒

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๗๑๖/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๙๙

ด้วยกรมป่าไม้ได้รับข้อหาหรือจากป่าไม้เขตและป่าไม้จังหวัดเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายกรณีการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในบริเวณที่ได้กำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ยึดจองเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ยึดจองของรัฐ ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินโดยการเช่าหรือเช่าซื้อตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ หรือได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ หรือได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๑๐ หรือได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ยึดจองเพื่อเกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ยึดจองของรัฐแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วยหรือไม่ อย่างไร และผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม แฝวถางหรือเผาป่า หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ยึดจองเพื่อเกษตรกรรมหรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ยึดจองของรัฐจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

ผลการพิจารณาได้มีความเห็นเป็น ๒ ฝ่ายดังนี้

ฝ่ายที่ ๑ เห็นว่า พื้นที่ใดจะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จะต้องเป็นพื้นที่ที่ยังคงเป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ กล่าวคือ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ยึดจองเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ยึดจองของรัฐนั้น เป็นที่ดินที่แต่ละหน่วยราชการควบคุมดูแลรักษาตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมายแต่ละฉบับเท่านั้น แต่ละหน่วยราชการมิได้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ก็ยังไม่ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวซึ่งยังคงเป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จึงต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม และเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ สำหรับกรณีผู้บุกรุกพื้นที่ดังกล่าวย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๑๓๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ฝ่ายที่ ๒ เห็นว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ หรือผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ถือว่าได้รับอนุญาตตามกฎหมายนั้นๆ แล้ว และพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่เข้าข่ายยกเว้นตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งบัญญัติว่า “.....เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม.....” ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวจึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า แต่การทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ผู้บุกรุก แผ้วถางพื้นที่ดังกล่าวไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ส่วนผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐนั้น ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม และเก็บหาของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และผู้บุกรุกแผ้วถางป่า ตัดไม้ ฯลฯ ย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพราะถือว่า “ที่ดินของรัฐ” ตามมติคณะรัฐมนตรียังคงเป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่

กรมป่าไม้เห็นว่า เพื่อให้ได้ข้อยุติและถือเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป จึงใคร่ขอหารือดังนี้

๑. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยการเช่า เช่าซื้อตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ หรือได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพียงใด หรือไม่

๒. กรณีมีผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำความผิดประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว ผู้กระทำการดังกล่าวจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๓. การอนุญาตให้เข้าไปหาประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดหิน กรวด ทราย ทำเหมืองแร่ ฯลฯ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐% ของพื้นที่นิคม (สงวนไว้เป็นพื้นที่ป่า ๒๐% ของพื้นที่ตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) หรือพื้นที่ในเขตนิคมที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิกเข้าทำประโยชน์ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวซึ่งมิใช่สมาชิกนิคมหรือสมาชิคนิคมซึ่งดำเนินการนอกเหนือวัตถุประสงค์ของการจัดสรรที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วยหรือไม่ เพียงใด

๔. การทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกรวด ทราย ลูกรัง หรือดิน ทำประโยชน์อื่นๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า ๒๐% ของพื้นที่ที่มีการดำเนินปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร จะต้องได้รับอนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ เพียงใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อำมรงค์ ประกอบบุญ

(นายอำมรงค์ ประกอบบุญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองนิติการ

โทร. ๕๗๙๕๒๖๔

โทรสาร. ๕๗๙๕๖๑๑

ที่ นร. ๐๖๐๑/๑๓๖๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖

เรื่อง หารื้อปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
ในเขตปฏิรูปที่ดิน

เรียน เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม

อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร ที่ กษ ๑๒๐๔/๓๒๒๙ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖
(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร. ๐๖๐๑/ป ๘๒๔๙
ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๓๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง หารื้อปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตามหนังสือของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่อ้างถึง (๑) ส.ป.ก.
ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช
๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่า

(๑) ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์ทั้งในกรณีที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
ตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว และยังมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินที่ ส.ป.ก.
ได้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เช่าหรือเช่าซื้อแล้ว
ยังมีสภาพเป็นป่าตามความหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป่าไม้ หรือไม่

(๒) ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์ และยังมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในส่วนที่ ส.ป.ก. ยังมิได้จัดให้แก่ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร มีสภาพเป็น
ป่าตามความหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป่าไม้หรือไม่

ในการพิจารณาเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสืออ้างถึง (๒) ขอให้ ส.ป.ก.
จัดส่งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวด้วยความแจ่มชัดแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว
ข้างต้นแล้ว เห็นว่า สำหรับข้อหารือตาม (๑) ที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์และได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
โดยจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์หรือเช่าหรือเช่าซื้อไปแล้ว เฉพาะส่วนที่ยังไม่มี
หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ยังคงอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของ
กิจการที่ ส.ป.ก. ได้อนุญาตไว้ กล่าวคือ ถ้าที่ดินนั้นยังมีไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่ ผู้ได้รับ
อนุญาตดังกล่าวก็ต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ก่อนทำการ
ตัดฟันไม้หรือเก็บหาของป่า ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เคยให้
ความเห็นไว้ ส่วนข้อหารือตาม (๒) เห็นว่า ที่ดินดังกล่าวยังคงเป็นป่าตามความหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
ว่าด้วยป่าไม้อยู่

๑๓๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมป่าไม้) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อัคราทร จุฬารัตน์

(นายอัคราทร จุฬารัตน์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โทร. ๒๒๒๐๒๐๖ - ๙

โทรสาร. ๒๒๔๑๔๐๑

๒๒๖๓๖๑๑ - ๒

บันทึก

เรื่อง การขอปัญหาข้อกฎหมายการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๔/๗๒๒๙ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้ให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายตามที่กรมป่าไม้หารือ^(๑) กรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ สรุปได้ว่า เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร หรือบุคคลอื่นซึ่งได้รับการจัดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๓๐^(๒) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๒ ถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาต

(๑) บันทึก เรื่อง การขอปัญหาข้อกฎหมายการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

(๒) มาตรา ๓๐ บรรดาที่ดินหรือสิ่งสาธารณูปโภคที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)

(๒) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งใช้ประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

(๓) จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร สำหรับสถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรนั้นๆ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการจัดให้เกษตรกร และเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดิน ก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง ถ้าเป็นการจัดให้สถาบันเกษตรกรให้จัดให้สถาบันเกษตรกรเช่า

บรรดาที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มา ถ้าเป็นที่ดินของรัฐและมีเกษตรกรถือครองอยู่แล้วเกินจำนวนที่กำหนดในวรรคที่หนึ่งก่อนเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อเกษตรกรดังกล่าวยื่นคำร้องและยินยอมชำระค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ในอัตราหรือจำนวนที่เพิ่มขึ้นตามที่คณะกรรมการกำหนด สำหรับที่ดินส่วนที่เกินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าหรือจัดให้ แล้วแต่กรณี ตามจำนวนที่เกษตรกรถือครองได้ แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ ในการกำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินดังกล่าว ต้องคำนึงถึงระยะเวลาและวิธีการที่เกษตรกรได้ที่ดินนั้นมา ความสามารถในการทำประโยชน์ ประเภทของเกษตรกรรมและการทำประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วในที่ดินนั้น

ในการจัดที่ดินให้เกษตรกรตามวรรคสาม ถ้าเกษตรกรได้เข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวก่อน พ.ศ. ๒๕๐๐

(มีต่อหน้าถัดไป)

ตามกฎหมายเฉพาะให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ จึงมิใช่ผู้บุกรุก ถ้าที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ยังมีสภาพเป็นป่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ก็มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและ รับผิดชอบที่ดินนั้นๆ เพื่อคุ้มครองป่าไม้เท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ข้างต้น ซึ่งในการประกอบเกษตรกรรมนั้นย่อมจะต้องมีการแผ้วถางป่าเพื่อเตรียมพื้นที่ ดังนั้น บุคคลที่กล่าวข้างต้น จึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แต่ถ้าที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์มีไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่การตัดฟันหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามจะต้องได้รับ อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน นั้น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาแล้ว เห็นว่า มาตรา ๓๖ ทวิ^(๓) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ บัญญัติให้บรรดาที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตาม พระราชบัญญัตินี้ ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุและให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อ

(ต่อจากเชิงอรรถ ๒)

ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าธรรมเนียมในการโอนและรังวัด และค่าปรับปรุงพัฒนาที่ดินที่ ส.ป.ก. ดำเนินการได้ตามจำนวนที่ คณะกรรมการกำหนดเฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าสิบไร่

นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรือสงฆ์หรือสงฆ์ให้แก บุคคลใดเข้า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองใน ที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้ รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

การจัดที่ดินให้เช่าหรือเช่าซื้อตามมาตรา ๓๖ นี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเช่าหรือเช่าซื้อ และสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อดังกล่าว จะโอนแก่กันได้หรือตกทอดทางมรดกได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนด

(๓) มาตรา ๓๖ ทวิ บรรดาที่ดินหรือสงฆ์หรือสงฆ์ใดๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มา โดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุและให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินมีอำนาจออกหนังสือ แสดงสิทธิในที่ดินเกี่ยวกับที่ดินของ ส.ป.ก. ตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามที่ ส.ป.ก. ร้องขอ

เกษตรกรรมรวมทั้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินมีอำนาจออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเกี่ยวกับที่ดินของ ส.ป.ก. ตามที่ ส.ป.ก. ร้องขอ คำว่า “กรรมสิทธิ์” ตามมาตรานี้ เจตนารมณ์ของกฎหมายมิได้มุ่งหมายให้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อควบคุมดูแลรักษาทรัพย์สินในฐานะตัวแทนรัฐบาล แต่มุ่งหมายให้นำไปจัดให้เข้าทำประโยชน์ เช่า เช่าซื้อ และโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้ได้รับการจัดที่ดินต่อไป การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินของ ส.ป.ก. จึงเป็นการที่หน่วยงานรัฐถือกรรมสิทธิ์อย่างเอกชนและตรงกับคำว่า “กรรมสิทธิ์” ตามมาตรา ๓^(๔)(๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งบัญญัติให้บุคคลย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายอื่นด้วย ดังนั้น ที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์จึงไม่อยู่ในความหมายคำว่า “ป่า” ตามมาตรา ๔^(๕) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ซึ่งกำหนดความหมายไว้ว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

ในทางปฏิบัติ การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินในที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์ กรมที่ดินมีขีดความสามารถที่จะดำเนินการให้ได้ปีละประมาณไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์จึงมีทั้งที่ดินที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้วส่วนหนึ่ง และยังไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน อีกส่วนหนึ่ง จึงทำให้มีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับสภาพที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์อันอาจส่งผลกระทบถึงการปฏิบัติงานของหน่วยราชการอื่นด้วย ดังนั้น ส.ป.ก. จึงขอหารือดังนี้

๑. ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์ทั้งในกรณีที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว และยังไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่ง ส.ป.ก. ได้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เช่าหรือเช่าซื้อแล้วยังมีสภาพเป็นป่าตามความหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ หรือไม่

๒. ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์ และยังไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในส่วนที่ ส.ป.ก. ยังมิได้จัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร มีสภาพเป็นป่าตามความหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือข้างต้นโดยได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและกรมป่าไม้) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมชี้แจงว่า ขณะนี้ที่ดินที่สภาพของที่ดินอาจส่งผลกระทบถึงการปฏิบัติงานของหน่วยราชการอื่นๆ คือ ที่ดินที่ยังไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินทั้งในกรณีที่ดินซึ่ง ส.ป.ก. ได้จัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เช่าหรือเช่าซื้อแล้ว และที่ดินที่ยังมิได้จัดให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

(๔) มาตรา ๓ บุคคลย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ หรือได้มาซึ่งโฉนดที่ดินตามกฎหมายแห่งประมวลกฎหมายนี้

(๒) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพหรือกฎหมายอื่น

(๕) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) มีความเห็นว่า คำว่า “การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม”^(๖) ตามที่กำหนดในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ มีวัตถุประสงค์เป็นการจัดระบบเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือมีแต่ไม่มีเพียงพอแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยรัฐนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐได้จากการจัดซื้อ เวนคืนหรือโดยประการอื่นใด มาดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เช่า หรือเช่าซื้อตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๓๐^(๗) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ และรัฐได้มอบหมายให้ ส.ป.ก. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้นกรณีจึงเห็นได้ว่า การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นการจัดที่ดินให้แก่ราษฎร ทำนองเดียวกับนิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินนั่นเอง การที่มาตรา ๓๖ ทวิ^(๘) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มานั้น กฎหมายมุ่งประสงค์จะให้ ส.ป.ก. ถือสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวเพื่อให้เอาที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน มิได้มุ่งหมายจะให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินในกรณีทั่วไปซึ่งเจ้าของทรัพย์สินมีอำนาจใช้สอย จำหน่าย หรือดำเนินการใดๆ ต่อทรัพย์สินนั้นตามมาตรา ๑๓๖^(๙) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดไว้ นอกจากนี้ การถือกรรมสิทธิ์ตามนัยมาตรา ๓๖ ทวิ ข้างต้นไม่อาจถือเป็นการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามมาตรา ๓(๒)^(๑๐) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เช่นกัน เพราะบทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีที่บุคคลได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาโดยการจัดที่ดินของรัฐ บุคคลในกรณีนี้จึงหมายถึงผู้ซึ่งได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐหรือผู้ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยผลของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายเฉพาะอื่นๆ และสำหรับคำว่า “บุคคล” ตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้เคย

(๖) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ด้วยตนเองหรือมีที่ดินเกินสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเช่าทำประโยชน์ โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) โปรดดูเชิงอรรถ ๒, ข้างต้น

(๘) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓ , ข้างต้น

(๙) มาตรา ๑๓๖ ภายใบบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๑๐) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

ให้ความเห็น^(๑๑) ไว้แล้วว่า หมายถึง บุคคลที่เป็นเอกชน มิใช่หมายถึงหน่วยงานของรัฐหรือถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐก็ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐในฐานะเอกชน โดยกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นเจ้าของที่ดินหรือได้มาซึ่งที่ดิน ในฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาล ก็ถือว่าเป็นเรื่องรัฐได้ที่ดินมา มิใช่เป็นเรื่องบุคคลได้มาตามนัยมาตรา ๔(๑) ดังนั้น การถือกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. จึงมิใช่เป็นกรณีที่บุคคลได้มาซึ่งที่ดินตามกฎหมายที่ดินตามนัยมาตรา ๔(๑)^(๑๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงยังคงอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายเฉพาะอื่นๆ ด้วย เท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ที่เคยให้ความเห็น^(๑๓) ไว้ว่า ถ้าที่ดินยังมีสภาพเป็นป่าและมีไม้หวงห้ามหรือของป่าขึ้นอยู่ในที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและรับผิดชอบที่ดินดังกล่าวในส่วนกิจการอันเกี่ยวกับการป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ เพียงเท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามหรือการขอขึ้นทะเบียนที่ดิน ดังนั้น สำหรับข้อหาหรือตาม ๑. นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่าที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์และได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์เช่าหรือเช่าซื้อไปแล้ว เฉพาะส่วนที่ยังไม่มีหนังสือแสดงสิทธิ์ในที่ดิน ยังคงอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของกิจการที่ ส.ป.ก. ได้อนุญาตไว้ กล่าวคือ ถ้าที่ดินนั้นยังมีไม้หวงห้าม หรือของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวก็ต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ก่อนทำการตัดฟันไม้หรือเก็บหาของป่า ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เคยให้ความเห็น^(๑๔) ไว้ ส่วนข้อหาหรือตาม ๒. ซึ่งเป็นกรณีที่ที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์แต่ยังมิได้จัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เช่าหรือเช่าซื้อนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า ที่ดินดังกล่าวยังคงเป็นป่าตามความหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยป่าไม้อยู่

(ลงนาม) อัครราช จุฬารัตน์

(นายอัครราช จุฬารัตน์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๓๖

^(๑๑) บันทึกเรื่อง การใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในบริเวณที่ดินซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามเพื่อประโยชน์ในราชการของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ

^(๑๒) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^(๑๓) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๑, ข้างต้น

^(๑๔) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ที่ นร. ๐๖๐๑/๓๖๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๔

เรื่อง ทารือปัญหาข้อกฎหมาย

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง (๑) หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๗๐๕.๐๒/๑๖๐๔๑ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๓

(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร. ๐๖๐๑/ป ๔๐๔๑ ลงวันที่ ๒๔

ตุลาคม ๒๕๓๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง ความหมายของ “ไม้” และการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอให้พิจารณาในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “ไม้” และการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือที่อ้างถึง (๒) ขอให้แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง ดังความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. การที่มาตรา ๔(๔) วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ บัญญัติให้ไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้เนื้อแข็งที่ไม่ใช่ไม้สัก และห้าปีสำหรับไม้สัก มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป ก็เนื่องจากกฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะยกเว้นมิให้ไม้ดังกล่าวอยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ผลของกฎหมายก็เท่ากับยกเว้นมิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปและมีให้ถือว่าเป็นไม้ทั้งสองกรณี โดยไม่จำเป็นต้องมีข้อความยกเว้นที่มิให้ถือว่าเป็นไม้ด้วย

๒. เมื่อไม้ตามข้อ ๑ ไม่อยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ การนำไม้ดังกล่าวมาแปรรูปจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตแปรรูปไม้ตามมาตรา ๔๔ แต่สำหรับการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ มาตรา ๔๔ เป็นบทบัญญัติเพื่อควบคุมการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ด้วย ซึ่งการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตเสียก่อน โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าไม้ที่จะนำเข้ามาแปรรูปในโรงงานแปรรูปไม้ดังกล่าวจะเป็นไม้ตามมาตรา ๔(๒) หรือมาตรา ๔(๔) วรรคสอง ดังนั้น การตั้งโรงงานแปรรูปไม้จึงต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔

๓. เมื่อไม้ตามข้อ ๑ ไม่อยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และการนำไม้ดังกล่าวมาแปรรูปก็ไม่ต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๔ ไม้ที่ได้จากการแปรรูปนั้นก็จะไม่กลับกลายเป็นไม้แปรรูปตามมาตรา ๔(๔) อีก

๔. การนำไม้ตามข้อ ๑ เคลื่อนที่ไม่ต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยตามมาตรา ๓๙ ด้วยเหตุผลเดียวกับที่กล่าวไว้ในข้อ ๓

๑๔๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้และในการพิจารณา
เรื่องนี้มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมป่าไม้) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง
อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ไมตรี ตันเต็มทรัพย์
(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. ๒๒๒๐๒๐๖ - ๙
โทรสาร. ๒๒๔๑๔๐๑
๒๒๖๓๖๑๑ - ๒

บันทึก

เรื่อง ความหมายของ “ไม้” และการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๓๐๕.๐๒/๑๖๐๔๑ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับรายงานจากกรมป่าไม้ว่า จังหวัดเชียงใหม่ ได้หาหรือกรณีในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่มีผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้ไม้ท่อนหรือไม้แปรรูปที่เป็นไม้เรือนเก่าที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเคยอยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาก่อนทำการแปรรูปแล้วจำหน่ายในลักษณะไม้แปรรูปโดยมิได้ขออนุญาตจากทางราชการแต่อย่างใด จังหวัดฯ เห็นว่าไม้เหล่านั้นตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ มาตรา ๔(๔)^(๑) ไมให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป การกระทำดังกล่าวจึงยากต่อการควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพราะไม้ท่อนเมื่อทำการแปรรูปแล้วก็ไม่สามารถที่จะตรวจสอบได้จึงขอหารือว่าการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ที่อ้างว่าเป็นไม้เรือนเก่าที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเคยอยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาก่อน จะอยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ โดยจะต้องขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้และโรงค้ำไม้แปรรูปหรือไม่ อย่างไร กรมป่าไม้ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้มีความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

(๑) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) “ไม้” หมายความว่า ไม้สักและไม้อื่นทุกชนิดที่เป็นต้น เป็นกอ เป็นเถา รวมตลอดถึงไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ไม้ไผ่ทุกชนิด ปาล์ม หวาย ตลอดจนจันทน์ ไม้ ตอ เศษ ปลาย และกิ่งของสิ่งนั้นๆ ไม่ว่าจะถูกตัด ทอน เลื่อย ผ่า ถาก ขุด หรือกระทำโดยประการอื่นใด

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) “ไม้แปรรูป” หมายความว่า ไม้ที่ได้แปรรูปแล้ว และหมายความรวมถึงไม้ที่อยู่ในสภาพพรางว่าเป็นสิ่งปลูกสร้าง หรืออยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างอันไม่ชอบด้วยลักษณะสิ่งปลูกสร้างทั่วไป หรือที่ผิวดอกผิวสัย หรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้ที่ไม่ชอบด้วยลักษณะของเครื่องใช้ที่ใช้เป็นปกติในท้องที่นั้นหรือที่ผิวดอกผิวสัย

ไม้ที่อยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้ ทั้งนี้ ตลอดเวลาที่อยู่ในสภาพเช่นนั้น รวมทั้งไม้ที่เคยอยู่ในสภาพดังกล่าวและผู้ครอบครองพิสูจน์ได้ว่าได้เคยมีสภาพเช่นนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้เนื้อแข็งที่ไม่สัก และห้าปีสำหรับไม้สัก มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๓) “โรงงานแปรรูปไม้ ” หมายความว่า โรงงานหรือสถานที่ใดซึ่งจัดขึ้นไว้เป็นที่ทำการแปรรูปไม้ รวมถึงบริเวณโรงงานหรือสถานที่นั้นๆ ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

๑๔๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ฝ่ายที่หนึ่ง มีความเห็นว่า จากคำนิยามของคำว่า “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒)^(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ จะเห็นได้ว่า “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯจะได้แก่

๑. ไม้สักและไม้อื่นทุกชนิดที่เป็นต้น เป็นกอ เป็นเถา
๒. ไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร
๓. ไม้ไฟทุกชนิด ปาล์ม หวาย
๔. ราก ปุ่ม ตอ เศษ ปลายและกิ่งของข้อ ๑-๓ (ไม่ว่าจะถูกตัด ทอน เลื่อย ผ่า ออกจากข้อ ๑-๓ แล้วหรือไม่ก็ตาม)
๕. ไม้ที่ยังมิได้แปรรูป (ไม้ท่อนซุง) และไม้แปรรูป (ไม้ที่แปรรูปแล้ว) ซึ่งเกิดจากการตัด ทอน เลื่อย ผ่า ถาก ขุด หรือกระทำโดยประการอื่นใดแก่ไม้ตามข้อ ๑-๓

ส่วนไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเคยอยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มีไม้สักและห้าปีสำหรับไม้สัก ไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) ดังกล่าวแต่อย่างใด หากกฎหมายมีเจตนารมณ์จะให้ไม้ในกรณีดังกล่าวเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) ก็น่าจะบัญญัติไม้กรณีดังกล่าวเพิ่มเติมไว้ในมาตรา ๔(๒) ให้ชัดเจนเหมือนอย่างเช่นไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งแต่เดิมไม่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๔(๒) แต่ได้ถูกบัญญัติเพิ่มเติมไว้ในมาตรา ๔(๒) โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ และได้ใช้บังคับจนถึงปัจจุบันนี้ สำหรับไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเคยอยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาแล้วแต่ไม่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว พิจารณาตามมาตรา ๔(๔) วรรคสองแล้ว ไม้ในกรณีนี้ยังคงต้องถือเป็นไม้แปรรูปอยู่ จึงอยู่ในความหมายของคำว่า “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) ดังกล่าว และหากพิจารณาตามมาตรา ๔(๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯแล้ว จะเห็นได้ว่าตามมาตรา ๔(๔) วรรคแรก บัญญัติว่า “ไม้แปรรูป ” หมายความว่า ไม้ที่ได้แปรรูปแล้ว ดังนั้น เมื่อไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มีไม้สักและห้าปีสำหรับไม้สักตามมาตรา ๔(๔) วรรคสอง มิให้ถือว่าเป็น “ไม้แปรรูป” ไม้กรณีดังกล่าวจึงไม่ถือเป็นไม้ที่ได้แปรรูปแล้วด้วย การที่กฎหมายไม่ถือว่าเป็นไม้ที่ได้แปรรูปแล้วจึงเท่ากับเป็นการไม่ถือว่าเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ นั่นเอง เพราะหากจะตีความว่าไม้ดังกล่าวไม่ถือเป็นไม้แปรรูปหรือไม้ที่ได้แปรรูปแล้วแต่ยังถือว่าเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) อยู่อีกก็จะมีปัญหาว่า ไม้ดังกล่าวเมื่อไม่เป็นไม้แปรรูปหรือไม้ที่ได้แปรรูปแล้วจะเป็นไม้อะไร หากไม้นั้นได้ถูกแปรรูปออกมาไม้ที่ได้จากการแปรรูปดังกล่าวจะถือเป็น “ไม้แปรรูป” ตามมาตรา ๔(๔) อีกหรือไม่ หากถือว่าเป็น “ไม้แปรรูป” ก็จะกลายเป็นว่าไม้นั้นเดิมเป็นไม้แปรรูป เมื่อนำมาประกอบเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้และเคยอยู่ในสภาพเช่นนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มีไม้สักและห้าปีสำหรับไม้สัก เมื่อรื้อถอนออกมาไม่ถือว่าเป็นไม้แปรรูป แต่เมื่อนำไม้นั้นมาเลื่อย ผ่า หรือแปรรูปจะกลับมาเป็นไม้แปรรูปอีก ซึ่งจะมีผลทำให้สภาพทางกฎหมายของไม้นั้นกลับไปกลับมา จึงน่าจะมิใช่เจตนารมณ์ของกฎหมาย และหากตีความว่าไม้ในลักษณะดังกล่าวยังคงเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) ไม้ที่อยู่ใน

(๒) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

สภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้ เช่น บ้านเรือน โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ ก็คงต้องเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) เช่นเดียวกัน เพราะตามมาตรา ๔(๔) วรรคสอง บัญญัติมิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปเหมือนกัน และยังอาจมีปัญหาต่อไปอีกว่า เมื่อไม้ดังกล่าวถือว่าเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) แต่ไม่ถือว่าเป็น “ไม้ที่ได้แปรรูปแล้ว” (ไม้แปรรูป) ราษฎรที่ทำการแปรรูปไม้ดังกล่าวเพื่อใช้สอย ซ่อมแซมบ้านเรือน แม้ไม้ดังกล่าวจะพ้นจากสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วเป็นร้อยๆ ปี หากเป็นไม้หวงห้ามก็คงต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน เพราะไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๕๐(๒)^(๓) เนื่องจากตามมาตรา ๕๐(๒) ยกเว้นเฉพาะการแปรรูปไม้ที่แปรรูปมาแล้วเท่านั้น เมื่อไม้ดังกล่าวไม่ถือเป็น “ไม้ที่ได้แปรรูปแล้ว” (ไม้แปรรูป) จึงไม่เข้าข้อยกเว้น ดังกล่าว การตีความดังกล่าวจึงน่าจะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ราษฎรและมีใช้เจตนารมณ์ของกฎหมาย นอกจากนี้ หากถือว่าไม้ในลักษณะดังกล่าวยังคงเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ การนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่ก็ต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยตามมาตรา ๓๙^(๔) ประกอบด้วยมาตรา ๓๔^(๕)(๑)(๒) เพราะไม่มีกฎหมายยกเว้นไว้แต่อย่างใด และในปี ๒๕๑๕ ก็ไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ ตรี^(๖) ขึ้นมาเพื่อควบคุมการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาแล้วกว่าห้าปีเคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด ต้องได้รับอนุญาต

(๓) มาตรา ๕๐ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๔ มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) การแปรรูปไม้ที่แปรรูปมาแล้วจากไม้ซุงหรือไม้ท่อน ที่มีใช้เพื่อการค้า

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) มาตรา ๓๙ ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ ต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

(๕) มาตรา ๓๔ บทบัญญัติในส่วนนี้ให้ใช้บังคับแก่กรณีการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ต่อไปภายหลังที่

(๑) นำไม้หรือของป่าที่ได้รับอนุญาตให้ทำหรือเก็บออกจากสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตไปถึงสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตแล้ว

(๒) นำไม้ที่ทำโดยไม่ต้องรับอนุญาตออกไปถึงด้านป่าไม้ด้านแรกแล้ว

(๓) นำไม้หรือของป่าเข้ามาในราชอาณาจักรไปถึงด่านศุลกากรหรือด่านตรวจศุลกากรที่นำเข้ามาแล้ว

(๔) นำไม้หรือของป่าที่รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ไปจากที่ที่ไม้หรือของป่านั้นอยู่

(๖) มาตรา ๓๙ ตรี ผู้ใดนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเคยอยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้ และพ้นจากสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วห้าปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งสิ่งปลูกสร้างหรือเป็นที่ประกอบเครื่องใช้นั้น ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี ระเบียบดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามด้วยก็ได้

จากพนักงานเจ้าหน้าที่อีก เพราะมีมาตรา ๓๙ มาตรา ๓๘(๑)(๒) มาตรา ๔๐^(๗) และมาตรา ๔๑^(๘) ควบคุมไม้ในลักษณะดังกล่าวได้อยู่แล้วตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ ตรี โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ พ.ศ.๒๕๑๕ ข้อ ๓ เหตุที่กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ ตรี ขึ้นมา จึงน่าจะเนื่องมาจากไม้ในลักษณะดังกล่าวไม่ถือเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ทำให้มีผู้ทุจริตประพฤติดมิชอบลักลอบตัดไม้สักโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วนำมาสร้างเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ และรื้อถอนเคลื่อนย้ายนำไปขายโดยอ้างว่าเคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ครบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว จึงได้มีการบัญญัติมาตรา ๓๙ ตรี เพิ่มเติมขึ้นมา เพื่อควบคุมให้ผ่านการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน จึงเห็นว่าไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเคยอยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มิใช่ไม้สัก และห้าปีสำหรับไม้สัก ไม่เป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) พระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แต่เป็น “ไม้” ตามความเป็นจริงหรือตามความรู้สึกของคนโดยทั่วไปเท่านั้น ไม้ในลักษณะดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ การตั้งโรงงานแปรรูปไม้และการแปรรูปไม้จึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด

ฝ่ายที่สอง มีความเห็นว่า การที่กฎหมายมาตรา ๔(๔) บัญญัติให้ไม้ที่มีสภาพดังกล่าว “มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป” นั้น เป็นการมองในแง่สภาพของไม้เป็นสำคัญ มิได้มองถึงโครงสร้างของไม้ตามมาตรา ๔(๒) ไม้ที่มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปตามสภาพจึงมี ๒ ฐานะ คือเป็น “ไม้” และเป็น “ไม้ที่ได้แปรรูปแล้วแต่มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป” เหตุที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังนี้ก็โดยมีเจตนารมณ์ที่จะไม่ควบคุมการกระทำกับไม้ที่ได้แปรรูปแล้วตามมาตรา ๔(๔) ดังกล่าว (เว้นแต่บางกรณี) ไม้แปรรูปตามสถานะเดิมก่อนประกอบเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ย่อมเป็น “ไม้” และ “ไม้แปรรูป” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แต่ขณะเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มันได้พ้นสถานะความเป็น “ไม้” และ “ไม้แปรรูป” แล้ว ต่อมาเมื่อสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ถูกรื้อถอนย่อมกลับสู่สถานะเดิมคือเป็น “ไม้” และ “ไม้แปรรูป” แต่โดยที่กฎหมายได้กำหนดเงื่อนไขไว้ จึงทำให้เกิดผลต่างกัน กล่าวคือ ถ้าไม่ครบตามเงื่อนไขที่เป็น “ไม้” และ “ไม้แปรรูป” ซึ่งอยู่ในข่ายควบคุมของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ถ้าครบตามเงื่อนไขก็เป็น “ไม้” และ “ไม้แปรรูป” เช่นกันเพียงแต่ในสถานะเป็น “ไม้แปรรูป” นั้น กฎหมายมาตรา ๔(๔) บัญญัติว่ามิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป การพิจารณาว่าเป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาในสภาพก่อนที่ไม้นั้นจะอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้าง หรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้และภายหลังไม้นั้นพ้นสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้แล้วเป็นสำคัญ โดยไม่ต้องคำนึงว่าไม้นั้นเคยอยู่ในสภาพสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาก่อน การตีความ

(๗) มาตรา ๔๐ ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่เข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านป่าไม้นั้น โดยแสดงใบเบิกทางกำกับไม้หรือของป่า หรือหนังสือกำกับไม้แปรรูปที่นำมานั้น แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดห้าวันนับแต่วันที่เข้าเขตด่านเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและอนุญาตเป็นหนังสือให้ผ่านด่านได้แล้ว จึงให้นำไม้หรือของป่านั้นไปได้

การอนุญาตนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติโดยมิชักช้า

(๘) มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้ระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือ

ว่าไม้ในลักษณะดังกล่าวไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) โดยให้เหตุผลว่ากฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้ให้ชัดเจนดังเช่นไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรนั้น เป็นการตีความตามตัวอักษรโดยเคร่งครัดเกินไปจนทำให้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย หากนำเหตุผลดังกล่าวไปใช้กับกรณีที่ตั้งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้นั้นได้ถูกรื้อถอนก่อนครบกำหนดเงื่อนไขเวลา ย่อมจะเกิดความขัดแย้งขึ้น เพราะต้องตีความว่าไม่ใช่ “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ การตีความว่าไม้ดังกล่าวไม่ใช่ “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) ไม้ดังกล่าวย่อมไม่ใช่ไม้แปรรูปด้วย เพราะการจะเป็น “ไม้แปรรูป” ได้ต้องเป็น “ไม้” ก่อน และเมื่อไม่เป็นไม้แปรรูปแล้ว ตามมาตรา ๔(๔) ก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติว่า “มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป” อีก และเมื่อพิจารณาคำว่า “ไม้แปรรูป” ตามมาตรา ๔(๔) ที่บัญญัติว่า “มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป” ประกอบกับมาตรา ๓๙ ตรี แล้ว จะเห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ว่าไม่ประสงค์จะควบคุมไม้แปรรูปที่กฎหมายมิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปดังกล่าวอีกต่อไป (ยกเว้นกรณีเป็นไม้สักตามมาตรา ๓๙ ตรี) ซึ่งย่อมมีผลครอบคลุมไปถึงไม้ในสถานะเป็น “ไม้” ไม่ถูกควบคุมไปด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากตามความเป็นจริงไม้ทั้งสองสถานะเป็นสิ่งเดียวกัน มิฉะนั้นแล้วการบัญญัติว่ามิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปย่อมไร้ผล ดังนั้น การกระทำใดๆ ต่อไม้ดังกล่าว เช่น การนำเคลื่อนที่ การแปรรูปหรือการมีไว้ในครอบครอง จึงไม่อยู่ในข่ายควบคุมของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ เว้นแต่ การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ส่วนการตั้งโรงคั่วไม้แปรรูปไม่ต้องขออนุญาตแต่อย่างใด เพราะไม้ดังกล่าวกฎหมายมิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป กรณีนี้เทียบได้กับไม้ในที่ดินของเอกชน (ยกเว้นไม้สักและไม้ยาง) ซึ่งเป็นไม้ตามมาตรา ๔(๒) แต่การกระทำใดๆ ต่อไม้ดังกล่าวไม่อยู่ในข่ายควบคุมของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ เว้นแต่การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ การตีความตามนัยนี้ไม่ทำให้เกิดช่องโหว่ของกฎหมาย ซึ่งน่าจะเป็นเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ในเรื่องเกี่ยวกับการตั้งโรงงานแปรรูปไม้และปัญหาที่วิตกว่าราษฎรจะเดือดร้อนย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงหารือปัญหาข้อกฎหมายเพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป ดังนี้

๑. ไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี สำหรับไม้อื่นที่มีไม้สักและหำปีสำหรับไม้สัก เป็น “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๓ หรือไม่ เพียงใด

๒. การแปรรูปไม้และการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ดังกล่าวในข้อ ๑ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๙ หรือไม่ เพียงใด

๓. ไม้ที่ได้จากการแปรรูปไม้ดังกล่าวในข้อ ๑ จะถือเป็น “ไม้แปรรูป” ตามมาตรา ๔(๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ พ.ศ. ๒๕๐๕ ข้อ ๑ หรือไม่ เพียงใด

๔. การนำไม้ดังกล่าวในข้อ ๑ เคลื่อนที่ (ยกเว้นกรณีตามมาตรา ๓๙ ตริ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้) จะต้องมิใช่เปิดทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยตามมาตรา ๓๙ ประกอบด้วยมาตรา ๓๔(๑) และ (๒) หรือไม่ เพราะเหตุใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาหรือดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมป่าไม้) แล้ว เห็นว่า “ไม้” ตามมาตรา ๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ แบ่งตามลักษณะได้เป็นสองประเภท คือ ไม้ในลักษณะเป็นต้น เป็นกอ หรือเป็นเถาประเภทหนึ่ง กับไม้ในลักษณะที่ถูกตัด ทอน เลื่อย ผ่า ถาก ขุด หรือกระทำด้วยประการอื่นใดอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งไม้ในประเภทหลังนี้อาจเปลี่ยนรูปหรือขนาดหรือเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมจนเป็นไม้แปรรูปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔(๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๐๕ เมื่อนำไม้แปรรูปมาทำเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ก็จะได้รับยกเว้นมิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปตลอดเวลาที่อยู่ในสภาพเช่นนั้น แต่ถ้ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ ออก ไม้ที่ได้ก็จะกลับเป็นไม้แปรรูปอีก การที่มาตรา ๔ วรรคสอง บัญญัติให้ไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มิใช่ไม้สักและห้าปีสำหรับไม้สัก มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปก็เนื่องจากกฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะยกเว้นมิให้ไม้ดังกล่าวอยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และตามสภาพความเป็นจริง ไม้ที่อยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ เมื่อรื้อถอนออกจากสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้แล้ว ก็ไม่อาจกลับสภาพเป็นไม้ที่มีลักษณะเป็นต้น เป็นกอ หรือเป็นเถาได้ คงมีลักษณะเป็นไม้แปรรูปได้เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ บทบัญญัติในมาตรา ๔(๔) วรรคสอง ที่ยกเว้นไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มิใช่ไม้สักและห้าปีสำหรับไม้สักมิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป ผลของกฎหมายก็เท่ากับยกเว้นมิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปและมีให้ถือว่าเป็นไม้ทั้งสองกรณี โดยไม่จำเป็นต้องมีข้อความยกเว้นว่ามีให้ถือว่าเป็นไม้ด้วย เมื่อได้พิจารณาแล้วว่าไม้ที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มิใช่ไม้สักและไม่น้อยกว่าห้าปีสำหรับไม้สักไม่อยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ การนำไม้ดังกล่าวมาแปรรูปจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตแปรรูปไม้ตามมาตรา ๔๔^(๙) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔

^(๙) มาตรา ๔๔ ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้ ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานค้าไม้แปรรูป มีไม้สักแปรรูปไม่ว่าจำนวนเท่าใดไว้ในครอบครอง หรือมีไม้แปรรูปชนิดอื่นเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและในการอนุญาต

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคหนึ่ง ไม้ซุงหรือไม้ท่อนที่จมอยู่ในแม่น้ำลำคลองในรัศมีห้าสิบลเมตรของบริเวณที่ทำการแปรรูปไม้ และไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ให้สันนิษฐานว่าเป็นไม้ที่อยู่ในความครอบครองของผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ที่มีโรงงานอยู่ในบริเวณนั้น

ความในวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำแก่ไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรด้วย

และไม้ที่ได้จากการแปรรูปนั้นก็จะไม่กลับกลายเป็นไม้แปรรูปตามมาตรา ๔(๔) อีก นอกจากนั้น การนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่ก็ไม่ต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เว้นแต่ไม้สักตามมาตรา ๓๙ ตรี แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๑๕

แต่สำหรับการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ มาตรา ๔๔ เป็นบทบัญญัติเพื่อควบคุมการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ด้วย มีสาระสำคัญอยู่ที่โรงงานหรือสถานที่ตามมาตรา ๔(๑๓)^(๑๐) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งจัดขึ้นไว้เป็นที่ทำการแปรรูปไม้จะต้องได้รับอนุญาตเสียก่อน โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าไม้ที่จะนำเข้ามาแปรรูปในโรงงานหรือสถานที่ดังกล่าวจะเป็นไม้ตามมาตรา ๔(๒) หรือไม้ที่ได้รับยกเว้นมิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูปตามมาตรา ๔(๔) วรรคสอง นอกจากนั้นศาลฎีกาเคยมีคำพิพากษา (คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๕๗๒/๒๕๐๕) ว่า เมื่อได้ตั้งโรงงานขึ้นไว้เป็นที่ทำการแปรรูปไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตแม้จะอยู่ในระหว่างทดลองเครื่อง และตั้งใจว่าเมื่อทดลองเครื่องเรียบร้อยแล้วจะไปขออนุญาตก็ตาม ย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ซึ่งสามารถเทียบเคียงกับกรณีเรื่องหาเรื่องนี้ได้ว่า เจตนารมณ์ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ประสงค์ที่จะควบคุมในเรื่องการตั้งโรงงานแปรรูปมากกว่าการพิจารณาถึงไม้ที่จะนำมาแปรรูป ดังนั้น การตั้งโรงงานแปรรูปไม้จึงต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔

(ลงนาม) ม. ตันเต็มทรัพย์
(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๓๔

(๑๐) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ที่ นร. ๐๖๐๑/๒๑๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

เรื่อง ขอรื้อหรือกรณีการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อเก็บมูลค่างคว

เรียน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ที่ วว ๐๔๐๓/๐๐๔๓๔

ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๒

(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร. ๐๖๐๑/ป ๔๑๒

ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๓

(๓) หนังสือสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ที่ วว ๐๔๐๓/๓๗๙๐

ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อเก็บมูลค่างคว

ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า การที่กรมที่ดินจะอนุญาตให้มีการเก็บมูลค่างควตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ถือว่าเป็นการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ ที่ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลาง และลุ่มน้ำป่าสักหรือไม่ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (๒) ขอให้จัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ความละเอียดทราบอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า การเก็บมูลค่างควในบริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นการเก็บหาของป่าซึ่งมิใช่ของป่าหวงห้ามที่บุคคลสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และการเก็บมูลค่างควของนายแก้ว ศรีสุวรรณตามข้อหานี้ มิได้กระทำการหวงกันพื้นที่ที่เก็บมูลค่างคว อันถือได้ว่าเป็นการครอบครองพื้นที่จึงมิใช่เป็นการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ที่ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑) มีข้อสังเกตว่าเพื่อป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการเก็บมูลค่างคว พนักงานเจ้าหน้าที่สมควรกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติตามที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแนะนำไว้ในหนังสือที่อ้างถึง (๓) โดยพนักงานเจ้าหน้าที่สมควรพิจารณาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเพิ่มเติมประการหนึ่ง จากที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมได้แนะนำให้กำหนดให้ผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงการปิดโพรงถ้ำต่างๆ ด้วยสังกะสีเป็นวัสดุอย่างอื่นให้กลมกลืนกับธรรมชาติ เป็นการกำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบการปิดโพรงถ้ำต่างๆ ไม่ว่าด้วยวิธีการใดๆ ด้วย

๑๕๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) และผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อัคราทร จุฬารัตน์
(นายอัคราทร จุฬารัตน์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. ๒๒๒๐๒๐๖ – ๙ ต่อ ๒๒๖
โทรสาร ๒๒๔๑๔๐๑
๒๒๖๓๖๑๑ – ๒
www.krisdika.go.th

เรื่องเสร็จที่ ๙๘/๒๕๕๓

บันทึก

เรื่อง การใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อเก็บมูลค่างควา

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ที่ วว ๐๔๐๓/๐๐๔๓๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมที่ดินได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท. ๐๗๐๔/๓๕๓๒๖ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม หรือกรณีการต่ออายุใบอนุญาตการเก็บมูลค่างควาของนายแก้ว ศรีสุวรรณ ที่ถ้าเขาผาแรด และถ้าโรงเรียนผาแรด หมู่ที่ ๔ (๑๐) ตำบลน้ำรอบ (ประดู่ยืน) อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องราขออนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประจำจังหวัดอุทัยธานี ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ ว่า จากความเห็นของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมในหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ที่ วว ๐๔๐๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ ที่มีถึงกรมที่ดินที่ว่า การเก็บมูลค่างควาถือว่าเป็นผลประโยชน์ที่ได้จากป่า ซึ่งปกติชุมชนยังคงหาของป่าจากพื้นที่ลุ่มน้ำและพื้นที่ป่าทุกประเภท ไม่ถือว่าเป็นการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำแต่ประการใด คณะกรรมการพิจารณาเรื่องราขออนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประจำจังหวัดอุทัยธานี มีข้อสังเกตว่า ความเห็นของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ขัดแย้งกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ เรื่อง ขออนุมัติให้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง ซึ่งอนุมัติผ่อนผันให้กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) ใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคงในพื้นที่กองทัพบกที่ ๓ จำนวน ๓ เส้นทาง ตามความเห็นของสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ โดยยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๙ เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย แต่ต่อไปจะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ อีก ไม่ว่ากรณีใด หรือไม่ และเห็นสมควรให้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว เห็นว่า มาตรา ๔ (๗) (ค) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้ความหมายของคำว่า “ของป่า” หมายรวมถึง รังนก ครั่ง รวงผึ้ง น้ำผึ้ง และมูลค่างควา ซึ่งมูลค่างควายังไม่ถูกกำหนดเป็นของป่าหวงห้ามที่จะต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๙ ดังนั้น สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมจึงขอหารือว่าการที่กรมที่ดินจะอนุญาตให้มีการเก็บมูลค่างควาตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ถือว่าเป็นการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ ที่ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลางและลุ่มน้ำป่าสัก หรือไม่ ซึ่งข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ กำหนดไม่ให้มีการใช้พื้นที่ในทุกกรณี ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง และหากมีการอนุญาตให้เอกชนใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจกรรม ต่างๆ โดยถูกต้องตามกฎหมายไปก่อนที่จะมีการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เมื่อสิ้นนิติสัมพันธ์กับทางราชการแล้ว ไม่ให้มีการต่ออายุใบอนุญาตอีก เว้นแต่กรณีที่เป็นนโยบายรัฐบาล

๑๕๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารี้อย่างกล่าวประกอบกับ ได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผน สิ่งแวดล้อม) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) แล้ว เห็นว่า ปัญหาตามข้อหารี้นี้เป็นกรณีที่ต้องพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลางและลุ่มน้ำป่าสัก และการกำหนดชั้นคุณภาพ ลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่นๆ (ลุ่มน้ำชายแดน)^(๑) อันเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลางและ ลุ่มน้ำป่าสัก และการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่นๆ (ลุ่มน้ำ ชายแดน)^(๒) ซึ่งใช้กับบริเวณพื้นที่ตามข้อหารี้นี้โดยตรง ทั้งนี้ จะนำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ เรื่องขอผ่อนผันใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง^(๓) ซึ่งเป็นมติคณะรัฐมนตรี ที่ผ่อนผันให้กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) ใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคงใน พื้นที่กองทัพอากาศที่ ๓ จำนวน ๓ เส้นทาง โดยยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๙ เรื่องการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำยมและน่านและข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ^(๔) มาใช้กับการณิตตามข้อหารี้นี้ไม่ได้ เนื่องจากเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่มีได้ออกมาเพื่อใช้กับบริเวณพื้นที่ตามข้อ หารี้นี้โดยตรง

เมื่อพิจารณาสาระของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพ ลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลางและลุ่มน้ำป่าสัก และการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่นๆ (ลุ่มน้ำชายแดน) ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอแนะและมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ ดังกล่าว คือ (๑) ไม่ให้ใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ในทุกกรณีเพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง และ (๒) ในกรณีที่ได้มีการอนุญาตให้เอกชนใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการต่างๆ โดยถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนมีการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เมื่อสิ้นนิติสัมพันธ์กับทางราชการแล้ว ไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตอีก เว้นแต่กรณีที่เป็นนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งข้อสังเกต คือ (๑) สมควรกันพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งชุมชน หรือราษฎรได้เข้าครอบครองอยู่ก่อนเป็นการถาวรแล้ว หรือพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งสถานที่ราชการออก (๒) เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจ สมควรมีมาตรการผ่อนผันพื้นที่ที่ทางราชการได้ใช้ประโยชน์ หรือรัฐได้อนุญาตให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์หรือรัฐมีข้อผูกพันกับเอกชนไว้แล้ว และ (๓) ในกรณี ที่จำเป็นต้องอพยพราษฎรออกจากพื้นที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สมควรให้ความสำคัญกับการเตรียมการ

(๑) ปรากฏตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ถึงกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ที่ นร ๐๒๐๒/๒๐๖๙ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

(๒) ปรากฏตามหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ วว ๐๔๐๓/๑๖๗๒๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๗

(๓) ปรากฏตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ถึงกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ที่ นร ๐๒๐๒/ว. (ล) ๑๙๔๔๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๒

(๔) ปรากฏตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ถึงกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ที่ นร ๐๒๐๒/๒๓๗๒๔ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๙

อพยพ โดยต้องจัดที่ดินซึ่งราษฎรสามารถทำกินและมีสิ่งสาธารณูปโภคไม่น้อยกว่าพื้นที่เดิมแล้ว เห็นได้ว่ามติคณะรัฐมนตรีเรื่องนี้กำหนดมิให้มีการ “ใช้พื้นที่” ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักตามข้อหาข้อนี้ในทุกกรณี เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง ซึ่งการใช้พื้นที่ได้แก่การที่บุคคลครอบครองพื้นที่ด้วยการกระทำใดๆ เพื่อหวงกั้นพื้นที่นั้นไว้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายแก้ว ศรีสุวรรณ ผู้เก็บมูลค้างคาว ที่ถ้ำเขาผาแรด และถ้ำโรงเรียนผาแรด หมู่ที่ ๔(๑๑) ตำบลน้ำรอบ (ประจวบคีรีขันธ์) อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ตามข้อหาข้อนี้ มิได้กระทำการหวงกั้นพื้นที่ที่เก็บมูลค้างคาว อันถือได้ว่าเป็นการครอบครองพื้นที่นั้น การเก็บมูลค้างคาวในบริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นการเก็บหา ของป่า^(๕) ซึ่งมีใช้ของป่าหวงห้าม^(๖) ที่บุคคลสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้^(๗) แต่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙^(๘) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น การเก็บมูลค้างคาวของนายแก้ว ศรีสุวรรณ ตามข้อหาข้อนี้ จึงมิใช่การใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลาง และลุ่มน้ำป่าสัก และการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่นๆ (ลุ่มน้ำชายแดน)^(๙) และการที่กรมที่ดินจะอนุญาตให้นายแก้ว ศรีสุวรรณ เก็บมูลค้างคาวในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวไม่ถือได้ว่าเป็นการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ที่ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

(๕) มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๔ บัญญัตินิยามคำว่า “ของป่า” ว่าหมายถึง บรรดาของที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติ ซึ่งรวมถึงมูลค้างคาวด้วย และบัญญัตินิยามคำว่า “ป่า” ว่าหมายถึง ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

(๖) มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติว่า ของป่าอย่างใด ในท้องที่ใดจะเป็นของป่าหวงห้าม ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(๗) มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติให้ผู้เก็บหาของป่าหวงห้ามหรือทำอันตรายด้วยประการใดๆ แก่ ของป่าหวงห้ามในป่าต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๘) มาตรา ๙ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้นถ้ามิได้มีสิทธิครอบครองหรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า

(๒) ทำด้วยประการใดให้เป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวดหรือที่ทรายในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ

(๓) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

(๙) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

อนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมในข้อ ๔^(๑๐) ของเงื่อนไขการอนุญาตซึ่งปรากฏอยู่ที่ด้านหลังของ “ใบอนุญาตตามความในมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ท.ด.๖๙)” ได้ตามที่เห็นสมควร ดังนั้น เพื่อป้องกันบริเวณถ้ำผาแรด และถ้ำโรงเรียนผาแรด ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ อันเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่สำคัญและอาจได้รับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินได้ง่ายและรุนแรง มิให้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการเก็บมูลค้างคาวที่ขาดความระมัดระวัง คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑) จึงมีข้อสังเกตว่าพนักงานเจ้าหน้าที่สมควรพิจารณานำ “เงื่อนไขเพิ่มเติมในการพิจารณาขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินของนายแก้ว ศรีสุวรรณ ที่บริเวณถ้ำผาแรด และถ้ำโรงเรียนผาแรด หมู่ที่ ๔(๑๑) ตำบลน้ำรอบ (ประดู่ยืน) อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี”^(๑๑) ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมได้แนะนำไว้ตามหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

(๑๐) ข้อ ๔ (เงื่อนไขเพิ่มเติมซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร).....

- (๑๑) เงื่อนไขเพิ่มเติมในการพิจารณาขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ของนายแก้ว ศรีสุวรรณ ที่บริเวณถ้ำผาแรด และถ้ำโรงเรียนผาแรด หมู่ที่ ๔(๑๑) ตำบลน้ำรอบ (ประดู่ยืน) อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี
๑. การประกอบการต้องอยู่ในขอบเขตพื้นที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น เพื่อป้องกันผลเสียหายต่อลักษณะพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ
 ๒. การเก็บมูลค้างคาวให้ใช้แรงงานคนโดยกระทำด้วยความระมัดระวังต่อสภาพธรรมชาติอื่นๆ ที่อยู่ภายในถ้ำ เช่น หินงอก หินย้อย เป็นต้น
 ๓. อนุญาตให้เก็บมูลค้างคาวได้ทุก ๑๕ วัน โดยเก็บเวลากลางคืนซึ่งเป็นเวลาที่ค้างคาวออกไปหากินแล้ว
 ๔. ปัจจุบันผู้ประกอบการได้ปิดโพรงถ้ำต่างๆ โดยใช้สังกะสีเพื่อป้องกันผู้ลักลอบขนมูลค้างคาวโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งจะทำให้ทัศนียภาพที่สวยงามของถ้ำและภูเขาเสียไป เห็นสมควรที่ผู้ประกอบการจะเปลี่ยนแปลงการปิดโพรงถ้ำด้วยวัสดุอย่างอื่นให้กลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบ
 ๕. ในการขนส่งมูลค้างคาวให้กระทำโดยให้มีผลกระทบต่อโรงเรียนและวัดซึ่งอยู่ใกล้ถ้ำที่ได้รับอนุญาตน้อยที่สุด
 ๖. บริเวณที่ขอต่ออายุใบอนุญาตมีลักษณะที่สำคัญตามแนวทางอนุรักษ์ธรรมชาติซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๕ คือ โครงการทางธรรมชาติที่ดี หายาก และมีทัศนียภาพที่สวยงามจึงให้ระมัดระวังและควบคุมกิจกรรมอื่นที่ไม่พึงปรารถนา เช่น การลักลอบตัดไม้ การดักสัตว์ป่า เป็นต้น

ถึงกรมที่ดิน ที่ วว ๐๔๐๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๑ มากำหนดเป็นเงื่อนไขเพิ่มเติมในข้อ ๔ ของเงื่อนไขการอนุญาตซึ่งปรากฏอยู่ที่ด้านหลัง “ใบอนุญาตตามความในมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ท.ด. ๖๙)” ที่จะออกให้แก่ นายแก้ว ศรีสุวรรณ ด้วย โดยพนักงานเจ้าหน้าที่สมควรพิจารณาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเพิ่มเติมประการที่ ๔^(๑๒) จากที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมได้แนะนำให้กำหนดให้ผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงการปิดโพรงถ้ำต่างๆ ด้วยสังกะสีเป็นวัสดุอย่างอื่นให้กลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบ เป็นการกำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบการปิดโพรงถ้ำต่างๆ ไม่ว่าด้วยวิธีการใดๆ^(๑๓)

(ลงนาม) อัคราทร จุฬารัตน์
(นายอัคราทร จุฬารัตน์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

(๑๒) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๑, ข้างต้น

(๑๓) ๔. ห้ามมิให้ผู้ประกอบการปิดโพรงถ้ำต่างๆ ไม่ว่าด้วยวิธีการใดๆ

ที่ นร. ๐๙๐๑/๑๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ทารือข้อกฎหมายกรณีต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นและอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร. ๐๙๐๖/ ป ๕๔๓ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง กรรมสิทธิ์ในต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นและอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชขอหารือข้อกฎหมายกรณีต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นและอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) คุณพรทิพย์ จาละ

คุณพรทิพย์ จาละ

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐๒๒๒๒๒ ๐๒๐๖ – ๙ ต่อ ๑๐๗, ๒๔๑

สำนักหลักนิติบัญญัติ

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๗๙๐๐ – ๓ ต่อ ๒๐๔, ๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๖๖๖๓

www.krisdik.go.th www.lawreform.go.th

๑๕๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

เรื่องเสร็จที่ ๖๙๘/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง กรรมสิทธิ์ในต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นและอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๐๓.๒/๕๙๙๗ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ในเขตอุทยานแห่งชาติหลายแห่งมีต้นไม้ที่บุคคลได้ปลูกขึ้นไว้ ทั้งที่ปลูกขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายและที่ปลูกขึ้นโดยฝ่าฝืนกฎหมายหลายกรณี ได้แก่ มาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ และต่อมาบุคคลดังกล่าวได้เรียกร้องกรรมสิทธิ์ในต้นไม้ที่ปลูกขึ้นดังกล่าว

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ กรณีต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นไว้และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเป็นไปด้วยความถูกต้องชัดเจนตามหลักกฎหมายและสอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนแต่ละท้องถิ่นในประเทศไทยจึงหารือปัญหาข้อกฎหมาย ดังต่อไปนี้

๑. บุคคลปลูกต้นไม้ขึ้นโดยได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ และบุคคลที่ปลูกต้นไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ ต้นไม้ที่ปลูกขึ้นไว้จะเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ปลูกที่มีเจตนายึดถือต้นไม้ขึ้นไว้ หรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีความเห็นเป็นสองฝ่าย

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อผู้ปลูกเป็นเจ้าของของกล้าไม้ที่ซื้อหามาและปลูกลงในที่ดินโดยเจตนายึดถือไว้เพื่อใช้ประโยชน์ต่างๆ จากต้นไม้ขึ้น ทั้งยังเป็นการปลูกต้นไม้โดยอาศัยสิทธิที่ได้รับอนุญาตให้กระทำได้ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ จึงถือว่าผู้ปลูกเป็นเจ้าของต้นไม้ตั้งแต่เป็นกล้าไม้จนถึงขนาดต้นที่เติบโตขึ้นมาและยึดถือเป็นเจ้าของตลอดมาบุคคลนั้นจึงมีกรรมสิทธิ์ในต้นไม้ที่ปลูกนั้น

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า กล้าไม้เป็นสังหาริมทรัพย์ถึงแม้ผู้ซื้อกล้าไม้มาจะเป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์แต่เมื่อนำต้นไม้ปลูกลงกับพื้นดินโดยเจตนาจะให้ต้นไม้เจริญเติบโตต่อไป จึงเป็นทรัพย์ที่เปลี่ยนเป็นทรัพย์อันติดกับที่ดินและเป็นอสังหาริมทรัพย์แล้ว เมื่อที่ดินที่ปลูกต้นไม้เป็นทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทสงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงไม่อาจถือว่าผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้จะเป็นเจ้าของต้นไม้ที่ปลูกดังกล่าว และไม่อาจยึดถือไว้ในลักษณะเจ้าของต้นไม้ได้อีกต่อไป และต้นไม้ที่ปลูกขึ้นอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นถือว่าเป็นต้นไม้ที่ไม่มีเจ้าของ แต่ผู้เป็นเจ้าของและปลูกกล้า

๑๖๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ไม้นั้นอาจมีสิทธิดูแลรักษาและใช้สอยต้นไม้รวมทั้งผลผลิตที่เกิดขึ้นได้โดยอาศัยสิทธิตามที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และกฎหมายลำดับรองที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในกฎหมายดังกล่าว กำหนดไว้

๒. บุคคลปลูกไม้ยืนต้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเจตนาอาศัยต้นไม้ที่ปลูกไว้เป็นหลักฐานในการยึดถือครอบครองที่ดินเมื่อเวลาต้นไม้โตขึ้น โดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ บุคคลผู้ปลูกต้นไม้เป็นเจ้าของในฐานะผู้มีกรรมสิทธิ์ในต้นไม้หรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีความเห็นเป็นสองฝ่าย

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า บุคคลผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้และปลูกลงในที่ดินโดยยึดถือต้นไม้ไว้ยังไม่สละการครอบครอง และเป็นธรรมดาของการปลูกต้นไม้ไว้ในที่ดินประเภทใด ผู้ปลูกย่อมยังเป็นเจ้าของในลักษณะผู้มีกรรมสิทธิ์ในต้นไม้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า “ป่า”ตามความหมายในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และตามความหมายในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ เป็นที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเมื่อกล้าไม้หรือเมล็ดปลูกลงในที่ดินที่เป็นป่าย่อมเปลี่ยนสภาพจากสังหาริมทรัพย์ทั่วไปกลายเป็นต้นไม้ที่เป็นทรัพย์อันติดกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จึงถือว่าผู้ปลูกต้นไม้มีเจตนาสละการครอบครองสังหาริมทรัพย์แล้ว และประสงค์ให้ต้นไม้เจริญเติบโตติดอยู่กับที่ดินต่อไป จึงยอมเป็นต้นไม้ที่ไม่มีเจ้าของในลักษณะกรรมสิทธิ์ถึงแม้ผู้ปลูกยังหวงแหนอยู่ก็เป็นเพียงการดูแลรักษาตามธรรมดาของผู้หวังผลผลิตจากต้นไม้ยืนต้นที่ปลูกนั้น และการตัดฟัน โคนลง หรือเก็บผลผลิต ก็ยังต้องอยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ เกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำไม้หรือการเก็บหาของป่าแล้วแต่กรณีด้วย ส่วนการยึดถือครอบครองที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนหรือขณะที่ปลูกต้นไม้อาจแยกเจตนาของการยึดถือครอบครองที่ดินกับการปลูกต้นไม้ยืนต้นเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ออกจากกันได้ตามข้อเท็จจริงแต่ละกรณี

๓. จากประเด็นที่ ๑ และประเด็นที่ ๒ ข้างต้น ต่อมาเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ กำหนดที่ดินบริเวณที่ปลูกต้นไม้อยู่ก่อนแล้วให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ต้นไม้ที่มีบุคคลปลูกขึ้นผู้ใดเป็นเจ้าของ ซึ่งในประเด็นนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีความเห็นเป็นสองฝ่าย

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า ผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้และปลูกไม้ยืนต้นนั้น ยังคงเป็นเจ้าของในลักษณะกรรมสิทธิ์ในต้นไม้ โดยอาศัยหลักการยึดถือและครอบครองกล้าไม้และต้นไม้อย่างต่อเนื่องมาตลอด

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า ไม้ยืนต้นที่ปลูกลงในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินถือว่าผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้และปลูกต้นไม้ได้สละการครอบครองกล้าไม้นั้นแล้ว และเปลี่ยนสภาพจากกล้าไม้กลายเป็นทรัพย์อันติดกับที่ดิน จึงถือว่าเป็นต้นไม้ที่ไม่มีเจ้าของในลักษณะกรรมสิทธิ์ตามความเห็นเช่นเดียวกันกับในประเด็นที่ ๑ และประเด็นที่ ๒ ฝ่ายที่สองข้างต้น

๔. ภายหลังจากพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติได้บังคับใช้แล้ว หากมีผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้ นำกล้าไม้เข้าไปปลูกในอุทยานแห่งชาติทั้งโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ใดเป็นเจ้าของในลักษณะกรรมสิทธิ์ของต้นไม้ยืนต้นที่ปลูกไว้ นั้น ซึ่งในประเด็นนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีความเห็นเป็นสองฝ่าย

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า การปลูกต้นไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติทั้งที่ชอบด้วยกฎหมายและไม่ชอบด้วยกฎหมาย หากผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้ยังยึดถือครอบครองต้นไม้และหวงแหนอยู่ ผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้นั้นจึงยังคงเป็นเจ้าของในลักษณะกรรมสิทธิ์อยู่ต่อไปอย่างต่อเนื่องมาตลอด

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า ไม่นับที่ดินติดกับที่ดินอุทยานแห่งชาติย่อมต้องถือว่าผู้ปลูกสละการครอบครองในสังหาริมทรัพย์แล้ว และเจตนาให้กลายเป็นทรัพย์สินติดกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทสงวนรักษาไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงเป็นไม้นับที่ดินที่ไม่มีเจ้าของเช่นเดียวกันกับในประเด็นที่ ๑ และประเด็นที่ ๒ ฝ่ายที่สองข้างต้น

๕. จากประเด็นที่ ๒ ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ และผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยหรือได้รับอนุญาตให้กระทำการอื่นอันเกี่ยวกับการทำประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามความในมาตราต่างๆ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ต่อมาเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ กำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติทับซ้อนในบริเวณที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติเดียวกัน ผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ดังกล่าวจะทำได้หรือไม่ หรือเก็บหาของป่าที่ตนปลูกขึ้นไว้ได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีความเห็นเป็นสี่ฝ่าย

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า กระทำได้โดยอาศัยหลักกรรมสิทธิ์และสิทธิตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ให้กระทำได้ แต่ต้องขออนุญาตทำไม้ให้ถูกต้องก่อน

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า ผู้ปลูกต้นไม้มิใช่เจ้าของในลักษณะกรรมสิทธิ์ในต้นไม้ แต่ยังคงมีสิทธิตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ที่เกิดขึ้นอยู่ก่อนการกำหนดที่ดินเป็นอุทยานแห่งชาติ จึงอาจอนุญาตให้บุคคลอาศัยสิทธิดังกล่าวเข้าทำไม้ที่ปลูกไว้โดยตัดโค่นใช้ประโยชน์ได้และนำออกไปจากเขตอุทยานแห่งชาติได้โดยไม่เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

ฝ่ายที่สาม เห็นว่า ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ต่างก็มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงกฎหมาย กฎ ที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติหรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงว่าการกำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติในภายหลังทับซ้อนที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ จึงต้องบังคับใช้มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ พ.ศ.๒๕๓๒ มีผลให้การอนุญาตใบอนุญาต หนังสืออนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ สิ้นสุดลง และผู้ได้รับอนุญาตไม่มีสิทธิ์ที่จะขออนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่าตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้อีกต่อไปและไม่อาจจะให้มีการทำไม้หรือเก็บหาของป่า เนื่องจากจะเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

๑๖๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ฝ่ายที่สี่ เห็นว่า พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ มีค่าบังคับใช้เสมอกัน โดยที่มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ มิได้มีบทบัญญัติให้ยกเลิก การอนุญาต ใบอนุญาต หนังสืออนุญาต สัมปทาน ตามกฎหมายอื่นแต่อย่างใด จึงถือว่ายังคงมีอยู่ตามกฎหมายอื่นแต่ละฉบับนั้น และผู้ได้รับอนุญาต ยังคงมีสิทธิและหน้าที่ต่างๆ ที่มีอยู่ก่อนการกำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายแต่ละฉบับ แต่การกระทำใดๆ ต่อไปย่อมไม่อาจฝ่าฝืนความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ จึงไม่อาจทำได้และเก็บหาของป่าในเขตอุทยานแห่งชาติ ซึ่งรัฐบาลโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรจะต้องพิจารณาขจัดความเสียหายให้แก่ผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายอื่นแต่ละฉบับแล้วแต่กรณี อีกทางหนึ่งด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวรวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กรณีนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติต่างๆ เช่น กรณีบริษัท สวนอุทยานทองผาภูมิ จำกัด ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อปลูกสวนป่า และต่อมาได้มีการกำหนดให้ป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวเป็นอุทยานแห่งชาติเขาแหลม ทำให้บริษัทได้รับความเสียหายไม่สามารถตัดไม้ในบริเวณดังกล่าวได้ และกรณีราษฎรบุกรุกเข้าปลูกยางพาราในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า เป็นต้น โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวซึ่งสรุปได้เป็นสามประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่บุคคลปลูกไม้ยืนต้นโดยได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ และบุคคลปลูกไม้ยืนต้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ และกรณีบุคคลปลูกไม้ยืนต้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเจตนาอาศัยต้นไม้ที่ปลูกไว้เป็นหลักฐานในการยึดถือครอบครองที่ดิน เมื่อเวลาต้นไม้โตขึ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ บุคคลผู้ปลูกไม้ยืนต้นทั้งสองกรณีจะเป็นเจ้าของในฐานะผู้มีการมสิทธิในไม้ยืนต้นนั้น หรือไม่ เห็นว่า ป่าสงวนแห่งชาติเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของอันเป็นทรัพย์สินนอกพาณิชย์ตามมาตรา

๑๔๓^(๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม้ยืนต้นที่ปลูกในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ติดกับที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ไม้ดังกล่าวจึงเป็น “ไม้ในป่าสงวนแห่งชาติ” ซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ดังนั้น กรณีของไม้ยืนต้นที่ปลูกโดยได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นตามมาตรา ๒๐^(๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ฯ และไม้ยืนต้นที่ปลูกในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖^(๓) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ฯ หรือกรณีของการปลูกไม้ยืนต้นนั้นได้กระทำโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๔^(๔) พระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ และมาตรา ๑๔^(๕) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ฯ ต่างก็เป็นการปลูกไม้ยืนต้นในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ฉะนั้น เมื่อไม้ดังกล่าวเป็น “ไม้ในป่าสงวนแห่งชาติ” ซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของไม้ยืนต้นที่ปลูกขึ้นไว้ได้แต่อย่างใด ย่อมทำให้ไม้ดังกล่าวไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ปลูก

(๑) มาตรา ๑๔๓ ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ หมายความว่า ทรัพย์สินที่ไม่สามารถถือเอาได้ และทรัพย์สินที่โอนแก่กันมิได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๒) มาตรา ๒๐ ในกรณีป่าสงวนแห่งชาติแห่งใดมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลใดทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมได้ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต แต่ในกรณีที่จะอนุญาตให้เกิน ๒,๐๐๐ ไร่ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรีอาจกำหนดให้ผู้รับอนุญาตเสียค่าตอบแทนให้แก่รัฐบาลได้ตามจำนวนที่เห็นสมควรโดยประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๓) มาตรา ๑๖ อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติคราวละไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่เกินสามสิบปี ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณจะอนุญาต โดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วน ตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๒) การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่คราวละไม่เกินสิบปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า และไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้สำหรับแร่ดินขาวหรือหิน แล้วแต่กรณี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

(๔) มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใด กั้นสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม และรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) มาตรา ๑๔ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน กั้นสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่

(๑) ทำไม้หรือเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๖ ทวิ หรือมาตรา ๑๖ ตรี กระทำการตามมาตรา ๑๗ ใช้ประโยชน์ตามมาตรา ๑๘ หรือกระทำการตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐

(๒) ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

๑๖๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ประเด็นที่สอง เมื่อได้มีการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งกำหนดให้ที่ดินในบริเวณที่ปลูกไม้ยืนต้นอยู่ก่อนแล้วเป็นอุทยานแห่งชาติ และกรณีทีภายหลังจากพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งกำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติได้ใช้บังคับแล้ว หากมีผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้ นำกล้าไม้เข้าไปปลูกในอุทยานแห่งชาติทั้งโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ใดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในไม้ยืนต้นที่ปลูกไว้ นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า ไม้ยืนต้นที่ปลูกโดยได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นตามมาตรา ๒๐^(๖) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ไม้ยืนต้นที่ปลูกในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖^(๗) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ และไม้ยืนต้นที่ปลูกโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๔^(๘) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ และมาตรา ๑๔^(๙) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ เป็น “ไม้ในป่าสงวนแห่งชาติ” ซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของไม้ยืนต้นที่ปลูกขึ้นไว้ได้แต่อย่างใด และต่อมาได้มีการกำหนดให้ที่ดินบริเวณที่ปลูกไม้ยืนต้นดังกล่าวเป็นอุทยานแห่งชาติแล้ว ไม้ยืนต้นดังกล่าวย่อมเป็น “ไม้ในอุทยานแห่งชาติ” ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ส่วนในกรณีที่มีการกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติแล้วเมื่อผู้เป็นเจ้าของกล้าไม้ นำกล้าไม้เข้าไปปลูกในที่ดินที่เป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอันเป็นทรัพย์สินนอกพาณิชย์ตามมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม้ยืนต้นดังกล่าวจึงเป็นไม้ในอุทยานแห่งชาติซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของไม่ว่าการปลูกนั้นจะกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม

ประเด็นที่สาม ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ และผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยหรือได้รับอนุญาตให้กระทำการอื่นอันเกี่ยวกับการทำประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามความในมาตราต่างๆ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ต่อมาได้มีการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ซึ่งกำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติทับซ้อนในบริเวณที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ดังกล่าวจะทำไม้หรือเก็บหาของป่าที่ตนปลูกขึ้นไว้ได้หรือไม่ อย่างไร เห็นว่าเมื่อพิจารณามาตรา ๓๐^(๑๐) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด

(๖) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

(๗) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

(๘) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

(๙) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

(๑๐) มาตรา ๓๐ ใบอนุญาต อาชญาบัตร และประทานบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๖ ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปเพียงเท่ากำหนดอายุของใบอนุญาต อาชญาบัตร ประทานบัตร หรือสัมปทานนั้นๆ แต่ทั้งนี้ผู้รับใบอนุญาต อาชญาบัตร ประทานบัตร หรือสัมปทานดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ (๑๓) ก่อน

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ พ.ศ.๒๕๓๒ แล้วจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับสิทธิของผู้ได้รับใบอนุญาต อาชญาบัตร หรือ ประทานบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๖^(๑๑) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ ใช้บังคับเท่านั้น จึงเห็นว่าเมื่อได้มีการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ กำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติทับซ้อนในบริเวณที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม่ย่นต้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐^(๑๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ และผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยหรือ

(๑๑) มาตรา ๖ เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชนก็ให้อำนาจกระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “อุทยานแห่งชาติ”

ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง

(๑๒) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

ได้รับอนุญาตให้กระทำการอื่นอันเกี่ยวกับการทำประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามความใน
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ จะทำไม้หรือเก็บของป่าที่ตนปลูกขึ้นไว้ไม่ได้
เนื่องจากการกระทำดังกล่าวต้องห้ามตามมาตรา ๑๖^(๑๓) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

(ลงนาม) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๐

(๑๓) มาตรา ๑๖ ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน รวมตลอดถึงกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า

(๒) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ยางไม้

น้ำมันยาง น้ำมันสน แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น

(๓) นำสัตว์ออกไป หรือทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายแก่สัตว์

(๔) ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด หรือทราย

(๕) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมตันหรือเหือดแห้ง

(๖) ปิดหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๗) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ

ซึ่งกล้วยไม้ น้ำผึ้ง ครั่ง ถ่านไม้ เปลือกไม้ หรือมูลค้างคาว

(๘) เก็บ หรือทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายแก่ดอกไม้ ใบไม้ หรือผลไม้

(๙) นำยานพาหนะเข้าออกหรือขับขี่ยานพาหนะในทางที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับ

อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๐) นำอากาศยานขึ้นลงในที่ที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๑) นำหรือปล่อยปลุกสัตว์เข้าไป

(๑๒) นำสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์พาหนะเข้าไป เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

โดยอนุมัติของรัฐมนตรี

(๑๓) เข้าไปดำเนินกิจการใดๆ เพื่อหาผลประโยชน์เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๔) ปิดประกาศ โฆษณา หรือขีดเขียนในที่ต่างๆ

(๑๕) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใดๆ เข้าไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงาน

เจ้าหน้าที่ และปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตนั้นกำหนดไว้

(๑๖) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิดซึ่งวัตถุระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง

(๑๗) ส่งเสียงอื้อฉาวหรือกระทำการอื่นอันเป็นการรบกวน หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่คนหรือสัตว์

(๑๘) ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งต่างๆ ในที่ที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น

(๑๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิง

ด่วนที่สุด

ที่ นร. ๐๙๐๑/๐๙๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขอรื้อหรือขอกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๖
และพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร. ๐๙๐๑.๑/ป ๔๔๒๐
ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของกรมป่าไม้
(กรณีโอนกิจการ ฯลฯ ไปเป็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

ตามที่กรมป่าไม้ได้ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายของกรมป่าไม้
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)
แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว และมีความเห็น
ปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พรทิพย์ จาละ

คุณพรทิพย์ จาละ

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐๒๒๒๒ ๐๒๐๖ – ๙ ต่อ ๔๒๑ (นางจิรสา)

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๖๖๓

www.krisdik.go.th www.lawreform.go.th

๑๖๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

เรื่องเสร็จที่ ๔๖๐/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของกรมป่าไม้

(กรณีโอนกิจการ ฯลฯ ไปเป็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๘/๖๔๒๔ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการโอนกิจการอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกรมป่าไม้ ไปเป็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชนั้น มีปัญหาข้อกฎหมายบางประการที่ยังไม่ชัดเจน จึงขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. มาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดให้กรมป่าไม้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ปันฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมทำนุบำรุงป่า และการดำเนินการเกี่ยวกับการป่าไม้ การทำไม้ การเก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ และการอื่นเกี่ยวกับป่าและอุตสาหกรรมป่าไม้ ทั้งนี้ เฉพาะที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติฯ ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติฯ จึงไม่มีอำนาจหน้าที่นอกพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และกรมป่าไม้ไม่มีอำนาจหน้าที่ในพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ถูกต้องหรือไม่ เพียงใด

๒. การมอบอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๖ จะดำเนินการในลักษณะตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ หรือจะต้องดำเนินการในรูปแบบใดจึงจะมีผลบังคับตามกฎหมาย

๓. หากมีการมอบอำนาจตามข้อ ๒ จะมีผลให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ ดำเนินคดีและถูกฟ้องคดีที่เกิดจากการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจในเขตพื้นที่ด้วยหรือไม่ ประการใด หรือมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการได้เฉพาะส่วนที่ได้รับมอบอำนาจ

๔. พื้นที่ป่าต้นน้ำเป็นถ้อยคำทางวิชาการป่าไม้ ไม่มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ชัดเจนแน่นอน ในการมอบอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง กรมป่าไม้จะยึดถือสิ่งใดเป็นขอบเขตพื้นที่ในการมอบอำนาจ

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๕๕ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๖๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๕. หากจะมีการเตรียมการจัดพื้นที่ป่าหรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติใดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ณ วันที่พระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๖ มีผลบังคับใช้ และหลังจากวันที่พระราชกฤษฎีกา มีผลบังคับใช้ กรมอุทยานแห่งชาติฯ จะต้องขออนุญาตใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ก่อน ถูกต้องหรือไม่ ประการใด

๖. การกำหนดให้ ก.พ.ร. ตรวจสอบภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติฯ แล้วดำเนินการให้ถูกต้องภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๖ มีผลบังคับใช้ หากพ้นระยะเวลา ก.พ.ร. ยังคงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เสร็จ ถูกต้องหรือไม่ ประการใด

๗. มาตรา ๖๗ (๑๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นการโอนกิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของหน่วยงาน (ก) ถึง (จ) ในสำนักงานป่าไม้เขต ให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ ในส่วนของสำนักงานป่าไม้เขตเป็นที่ราชพัสดุซึ่งกรมป่าไม้เป็นผู้ใช้จึงไม่สามารถโอนได้ และยังคงเป็นที่ราชพัสดุที่กรมป่าไม้เป็นผู้ใช้ต่อไป ถูกต้องหรือไม่ ประการใด

๘. มาตรา ๖๗ (๑๕) แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นการโอนกิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของหน่วยงาน (ก) ถึง (ข) ในสำนักงานป่าไม้จังหวัด ให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ ในส่วนของสำนักงานป่าไม้จังหวัดเป็นที่ราชพัสดุซึ่งกรมป่าไม้เป็นผู้ใช้จึงไม่สามารถโอนได้ และยังคงเป็นที่ราชพัสดุที่กรมป่าไม้เป็นผู้ใช้ต่อไป ถูกต้องหรือไม่ ประการใด

๙. บรรดาทรัพย์สินที่มีทะเบียน เช่น รถยนต์ อาวุธปืน ฯลฯ หน่วยราชการที่รับโอนจะนำมาตรา ๖๗ ไปใช้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนได้หรือไม่ เพียงใด

๑๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ มอบอำนาจในการพิจารณาการขออนุญาตตามระเบียบกรมป่าไม้ให้ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๔ (๙) ได้หรือไม่ อย่างไร

๑๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อื่นที่มีใช้เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายรับคำขอ ตรวจสอบ หรือทำความเห็นเสมอ ได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงาน ก.พ.ร) และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็น กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๕๖ มาตรา ๓ วรรคสอง^๑ อำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ ประกอบ กับอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติฯ ตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง^๒ ที่กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ปันฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมและทำนุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การจัดให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การดำเนินการตามกฎหมาย ว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ และการดำเนินการอื่นใด ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแล้ว เห็นว่ากรมอุทยานแห่งชาติฯ มีอำนาจหน้าที่เฉพาะใน เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเท่านั้น เว้นแต่เป็นการดำเนินการตาม กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซยนต์ และกฎหมายว่าด้วย สวนป่า ในเขตพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารและเขตพื้นที่ป่าที่เตรียมการจัดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ส่วนกรมป่าไม้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ปันฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมทำนุบำรุงป่า และการดำเนินการเกี่ยวกับการป่าไม้ การทำไม้ การเก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ และการอื่นเกี่ยวกับป่าและอุตสาหกรรมป่าไม้ ที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กรมอุทยานแห่งชาติฯ

^๑ มาตรา ๓ ๗๕ฯ ๗๕ฯ

กรมป่าไม้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ปันฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมทำนุบำรุงป่าและการดำเนินการเกี่ยวกับ การป่าไม้ การเก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ และการอื่นเกี่ยวกับป่าและอุตสาหกรรมป่าไม้ ทั้งนี้ เฉพาะที่ไม่อยู่ใน อำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของกรมป่าไม้

^๒ มาตรา ๖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ปันฟู ดูแล รักษา ส่งเสริมและทำนุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การจัดให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การดำเนิน การตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติและการดำเนินการอื่นใด ทั้งนี้ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ในเขตพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารและเขตพื้นที่ป่าที่เตรียมการจัดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้กรมป่าไม้มอบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซยนต์ และกฎหมายว่าด้วยสวนป่าให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการได้ด้วย

ประเด็นที่สอง เห็นว่า การมอบอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง^๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๖ ไม่มีผลเป็นการมอบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายต่างๆ ของกรมป่าไม้ให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ โดยทันที เพราะบรรดาอำนาจหน้าที่ที่กำหนดว่าเป็นของกรมป่าไม้นั้น เป็นการกำหนดขึ้นโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องนั้นๆ โดยมีได้มีบทบัญญัติให้กรมป่าไม้สามารถมอบอำนาจหน้าที่ให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนได้ บทบัญญัติตามพระราชกฤษฎีกาฯ ที่ให้กรมป่าไม้มอบอำนาจหน้าที่ให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ ดำเนินการได้ด้วยนั้นไม่มีผลเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติได้ มีผลเพียงแสดงความประสงค์ในทางบริหารที่จะให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยเชื้อเพลิงฟอสซิล และกฎหมายว่าด้วยสวนป่า ในเขตพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารและเขตพื้นที่ป่าที่เตรียมการจัดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายในเขตพื้นที่ดังกล่าวเท่านั้น ทั้งกรณีนี้ก็ไมอาจดำเนินการมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ได้ เพราะการมอบอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นเรื่องการมอบอำนาจระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งต่อผู้ดำรงตำแหน่งโดยไม่รวมถึงการมอบอำนาจระหว่างส่วนราชการหรือเป็นการกระจายอำนาจของส่วนราชการหนึ่งไปให้อีกส่วนราชการหนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงเห็นว่าหากกรมป่าไม้ประสงค์จะดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖ วรรคสอง ก็มีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้กรมป่าไม้มอบอำนาจหน้าที่ให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ ได้

ประเด็นที่สาม ประเด็นที่สี่ และประเด็นที่ห้า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่สองว่าต้องไปดำเนินการแก้ไขกฎหมาย ในประเด็นที่สาม ประเด็นที่สี่ และประเด็นที่ห้าซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวเนื่อง จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

ประเด็นที่หก เห็นว่า การที่มาตรา ๗^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดให้ ก.พ.ร. มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบ

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๔ มาตรา ๗ ให้ ก.พ.ร. ตรวจสอบภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หากเห็นว่ามีการกิจหรืออำนาจหน้าที่ใดของหน่วยงานใดมิได้เป็นไปตามมาตรา ๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๖ ให้ดำเนินการแบ่งแยกและดำเนินการให้ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๖ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

ในการโอนภารกิจหรืออำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้โอนหรือจัดแบ่งทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง ตำแหน่ง และอัตราค่าจ้างให้สอดคล้องกันด้วย

ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ โดยหากเห็นว่ามีภารกิจหรืออำนาจหน้าที่ใดของหน่วยงานใดมิได้เป็นไปตามมาตรา ๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๖ ให้ดำเนินการแบ่งแยกและดำเนินการให้ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ระยะเวลาดังกล่าวเป็นเพียงข้อกำหนดเพื่อเร่งรัดให้ ก.พ.ร. ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ถ้าหากพ้นกำหนดระยะเวลาแล้ว ก.พ.ร. ยังดำเนินการไม่เสร็จ ก็ยังคงมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้เสร็จ

ประเด็นที่เจ็ดและประเด็นที่แปด ได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนกรมป่าไม้ว่าปัญหาที่กรมป่าไม้ประสงค์จะทราบเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิการใช้ที่ราชพัสดุนั้นเป็นที่ตั้งของสำนักงานป่าไม้เขตและสำนักงานป่าไม้จังหวัดว่าจะโอนไปยังกรมอุทยานแห่งชาติฯ ตามมาตรา ๖๗ (๑๔) และ (๑๕)^๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕ หรือไม่ เพราะกรมป่าไม้เป็นผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่าเมื่อมาตรา ๖๗ บัญญัติให้โอนทรัพย์สิน รวมตลอดทั้งสิทธิของกรมป่าไม้ไปยังกรมอุทยานแห่งชาติฯ สิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุนั้นเป็นที่ตั้งของหน่วยงานที่ถูกโอนไปจึงย่อมโอนไปยังกรมอุทยานแห่งชาติฯ ด้วย

^๕ มาตรา ๖๗ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ-ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในส่วนของกรมป่าไม้ เฉพาะที่เกี่ยวกับส่วนราชการดังต่อไปนี้ มาเป็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๔) สำนักงานป่าไม้เขต เฉพาะ

(ก) ฝ่ายบริหารทั่วไป

(ข) ฝ่ายจัดการที่ดินป่าไม้

(ค) ฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

(ง) ฝ่ายส่งเสริมการปลูกและบำรุงป่า เฉพาะที่เกี่ยวกับงานปลูกป่าภาครัฐ

(จ) ฝ่ายเพาะชำกล้าไม้

(ฉ) กลุ่มวิชาการป่าไม้

(๑๕) สำนักงานป่าไม้จังหวัด เฉพาะ

(ก) รุรการ

(ข) ฝ่ายป้องกันรักษาป่า

ฯลฯ

ฯลฯ

ประเด็นที่เก้า เห็นว่า เมื่อมาตรา ๖๗^๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕ ประกาศใช้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าวขอดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินที่มีทะเบียนให้ถูกต้องตามความเป็นจริงได้

ประเด็นที่สิบ เห็นว่า เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาการขออนุญาตต่างๆ ตามระเบียบของกรมป่าไม้ อันเป็นกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจโดยตำแหน่งของตนเอง ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมอบอำนาจให้ผู้อื่นตามมาตรา ๓๔ (๙)^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ได้

ประเด็นที่สิบเอ็ด เห็นว่า การดำเนินการรับคำขอ ตรวจสอบ หรือทำความเห็นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด นั้นเป็นงานธุรการ ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมอบหมายให้ผู้ใดดำเนินการได้เพราะความรับผิดชอบทั้งหมดย่อมอยู่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัด หากผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายไม่มีความรู้ทางกฎหมายป่าไม้และทำข้อเสนอแนะอย่างหนึ่งอย่างใดแล้วมีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะนั้นและเกิดความผิดพลาดขึ้น ผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ทั้งนี้เว้นแต่กรณีของการรับคำขอ หากมีกฎหมายกำหนดให้ผู้ขออนุญาตต้องยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่ผู้ใดโดยเฉพาะ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบหมายหรือกำหนดให้เจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้รับคำขอไม่ได้

(ลงนาม) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๐

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^๗ มาตรา ๓๔ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่น ที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งใดหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๙) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ

ฯลฯ

ฯลฯ

ด่วนที่สุด

ที่ นร. ๐๙๐๑/๑๙๑๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอรื้อหรือขอกฎหมายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๖/ป ๖๑๔

ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติ
เป็นของป่าตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗
หรือไม่ และได้รับยกเว้นค่าภาคหลวงของป่าตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔ หรือไม่

ตามที่กรมป่าไม้ได้ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ.๒๕๐๗ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมป่าไม้) และกระทรวงพลังงาน (กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจง
ข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว และมีความเห็น
ปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการโทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๐๗

สำนักหลักนิติบัญญัติ โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๗๙๐๐-๓ ต่อ ๒๒๑๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๖๖๖๓

www.krisdika.go.th www.lawreform.go.th

๑๗๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

เรื่องเสร็จที่ ๘๔๓/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติเป็นของป่าตามมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หรือไม่
และได้รับยกเว้นค่าภาคหลวงของป่าตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม
พ.ศ.๒๕๑๔ หรือไม่

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๐.๒/๑๑๐๒๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมป่าไม้ได้รับการประสานจากกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ เพื่อขอหารือว่าก๊าซธรรมชาติเข้าข่ายเป็น “ของป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หรือไม่ ซึ่งกรมป่าไม้มีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าแหล่งก๊าซธรรมชาติอยู่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพันดอนและป่าปะโค ป่าหมกหญ้า ในท้องที่อำเภอหนองแสง อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ก๊าซธรรมชาติจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าอันถือว่าเป็น “ของป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ดังนั้น การเก็บหาของป่าจึงต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าและต้องเสียค่าภาคหลวงของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยไม่ได้รับยกเว้นค่าภาคหลวงของป่าตามที่กำหนดใน มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔ แต่อย่างใด

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔ เป็นกฎหมายที่ประกาศใช้ภายหลัง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และเป็นกฎหมายเฉพาะที่ใช้บังคับกับการประกอบกิจการ ปิโตรเลียมไม่ว่าในท้องที่ใดในราชอาณาจักร โดยมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔ กำหนดให้ปิโตรเลียมเป็นของรัฐ ผู้ใดสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียม ในที่ใดไม่ว่าที่นั้นเป็นของ ตนเองหรือของบุคคลอื่นต้องได้รับสัมปทาน และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม กำหนดให้ ผู้รับสัมปทานได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากร และเงินที่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการ ส่วนท้องถิ่น เรียกเก็บทุกชนิด เว้นแต่ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้น ผู้รับสัมปทานจึงไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าและ ได้รับยกเว้นการเสียค่าภาคหลวงของป่า

กรมป่าไม้พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างส่วนราชการ จึงหารือในปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๙๐๙ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกามีถึงสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๗๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ นั้น การเก็บหาของป่าที่มีใช้ของป่าหวงห้ามในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ประสงค์จะเก็บหาของป่าประเภทนี้ต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๙ และต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ใช่หรือไม่

๒. มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔ กำหนดให้ก๊าซธรรมชาติเป็นปิโตรเลียม มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียมฯ กำหนดให้ปิโตรเลียมเป็นของรัฐ ผู้ใดสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียมในที่ใดไม่ว่าที่นั้นเป็นของตนเองหรือของบุคคลอื่น ต้องได้รับสัมปทาน และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียมฯ กำหนดให้ผู้รับสัมปทานได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากร และเงินที่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บทุกชนิด เว้นแต่ (๒) ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ฉะนั้นเมื่อค่าภาคหลวงของป่าไม้ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๗๑(๒) แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔ จึงเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงของป่าไม้ได้ ใช่หรือไม่

๓. เมื่อก๊าซธรรมชาติถือเป็นของป่าตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งการเก็บหาของป่าต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าและเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ แต่มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔ กำหนดว่าให้ผู้รับสัมปทานได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากรและเงินที่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บทุกชนิด เว้นแต่ (๒) ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ จึงเห็นว่าเป็นข้อขัดข้องในการปฏิบัติราชการเพราะเหตุว่าบทบัญญัติของกฎหมายมีข้อความที่ขัดกัน และหากเป็นไปในลักษณะนี้กรมป่าไม้และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติจะต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมป่าไม้) และผู้แทนกระทรวงพลังงาน (กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ) แล้วมีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ก๊าซธรรมชาติที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็น “ของป่า” หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ได้กำหนดนิยามคำว่า “ป่า” หมายความว่า ที่ดินรวมตลอดถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมาย คำว่า “ป่าสงวนแห่งชาติ” หมายความว่า ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

และคำว่า “ของป่า”^๑ หมายความว่า “สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า เป็นต้นว่า ฯลฯ (๔) ดิน หิน กรวด ทราย แร่และน้ำมัน” เมื่อพิจารณานิยามคำว่า “ป่า” “ป่าสงวนแห่งชาติ” และ “ของป่า” ประกอบกันแล้ว จึงเห็นได้ว่านิยามคำว่า “ของป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มีความหมายกว้างขวางมาก เพราะหมายความถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า ดังนั้น ก๊าซธรรมชาติที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติย่อมถือได้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า จึงเป็น “ของป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

ประเด็นที่สอง ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการปิโตรเลียมต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าและเสียค่าภาคหลวงของป่า หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๑๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ กำหนดให้การเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ และการอนุญาตให้เป็นไปตามแบบ ระเบียบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งในปัจจุบันได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าที่มีใช้ของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับแล้ว ดังนั้น ผู้ประสงค์จะเก็บหาของป่าจะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามที่กำหนดในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รวมทั้งต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเก็บหาของป่าตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๒(๒)^๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และต้องเสียค่าภาคหลวงสำหรับของป่าตามที่ได้กำหนดไว้ใน ข้อ ๓ (๓)^๔ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวด้วย

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ของป่า” หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า เป็นต้นว่า

(๑) ไม้พื้น ถ่าน เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ เมล็ด ผลไม้ หน่อไม้ ชันไม้ และยางไม้

(๒) หญ้า อ้อ พง แสม ปรี๊ด คา กก กระจุต กัลยไม้ กูด เห็ด และพืชอื่น

(๓) ชากสัตว์ ไข่ หนัง เขา นอ งา กราม ขนวย กระดุก ขน รังนก ครั่ง รังผึ้ง น้ำผึ้ง ขี้ผึ้ง และมูลค้างคาว

(๔) ดิน หิน กรวด ทราย แร่ และน้ำมัน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๑๕ การทำไม้หรือการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ การอนุญาตให้เป็นไปตามแบบ ระเบียบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๓ ข้อ ๒ ค่าธรรมเนียม ให้กำหนดดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ใบอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่า ฉบับละ ๒๐ บาท

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ ข้อ ๓ ค่าภาคหลวง ให้กำหนดดังต่อไปนี้

(มีต่อหน้าถัดไป)

แต่กรณีผู้รับสัมปทานประกอบกิจการปิโตรเลียม นั้น โดยที่มาตรา ๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๐๔ ได้กำหนดนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” หมายความว่า น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ และมาตรา ๒๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียมฯ ได้กำหนดให้ปิโตรเลียมเป็นของรัฐ ผู้ใดสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียมในที่ใดไม่ว่าที่นั้นเป็นของตนเองหรือของบุคคลอื่นต้องได้รับสัมปทาน ประกอบกับมาตรา ๗๑^๗ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๐๔ กำหนดให้ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการปิโตรเลียมได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากร และเงินที่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บทุกชนิด เว้นแต่กรณีที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๑(๑) ถึง (๔) แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียมฯ และเมื่อพิจารณาบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า^๘ ท้ายพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ประกอบกับ ข้อ ๕(๔)

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๔)

(๓) ค่าภาคหลวง สำหรับของป่า ลูกบาศก์เมตรละ ๔ บาท

สำหรับของป่า ที่ไม่อาจคำนวณเป็นลูกบาศก์เมตรหรือที่นิยมซื้อขายกันตามมาตรฐานอื่นนอกจากลูกบาศก์เมตร ให้คิดร้อยละสิบของราคาตลาดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่ประกาศกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ปิโตรเลียม” หมายความว่า น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว สารพลอยได้ และสารประกอบไฮโดรคาร์บอนอื่นๆ ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และอยู่ในสภาพอิสระ ไม่ว่าจะมิลักษณะเป็นของแข็ง ของหนืด ของเหลวหรือ ก๊าซ และให้หมายความรวมถึงบรรดาไฮโดรคาร์บอนหนักที่อาจนำขึ้นมาจากแหล่งโดยตรง โดยใช้ความร้อนหรือกรรมวิธีทางเคมี แต่ไม่หมายความรวมถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หรือหินอื่นที่สามารถนำมากลั่นเพื่อแยกเอาน้ำมันด้วยการใช้ความร้อนหรือกรรมวิธีทางเคมี

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๒๓ ปิโตรเลียมเป็นของรัฐ ผู้ใดสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียมในที่ใดไม่ว่าที่นั้นเป็นของตนเองหรือของบุคคลอื่น ต้องได้รับสัมปทาน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ มาตรา ๗๑ ในการประกอบกิจการปิโตรเลียม ให้ผู้รับสัมปทานได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากรและเงินที่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บทุกชนิด เว้นแต่

(๑) ภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

(๒) ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

(๓) ค่าภาคหลวง ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ และค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ค่าธรรมเนียมเพื่อตอบแทนบริการตามกฎหมายอื่น

^๘ บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า

คำขอ

ฉบับละ

๑ บาท

ใบอนุญาตทำไม้ หรือเก็บหาของป่า

ฉบับละ

๒๐ บาท

ใบคู่มือคนงาน ผู้รับจ้างหรือผู้แทนของ

(มีต่อหน้าถัดไป)

๑๗๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

และ (๙)^๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นย่อมเห็นได้ว่ากฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ มีเจตนาแยกค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติออกเป็นสองประเภท คือ ค่าภาคหลวงไม้และค่าภาคหลวงของป่า และเมื่อได้มีการตราพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๐๔ โดยได้กำหนดการประกอบกิจการปิโตรเลียมให้มีการเก็บค่าภาคหลวงและการยกเว้นการเสียภาษีไว้ในมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว จึงต้องใช้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น การที่มาตรา ๗๐(๒) แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียมฯ มิได้บัญญัติคำว่า “ค่าภาคหลวงของป่า” ไว้ จึงเห็นได้ว่าเป็นเจตนารมณ์ของการให้สัมปทานปิโตรเลียมที่จะเก็บภาษีจากผู้รับสัมปทานเฉพาะแต่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๐ เท่านั้น ไม่รวมถึงค่าภาคหลวงของป่าแต่อย่างใด ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมจึงได้รับยกเว้นการเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๓ ตามที่กำหนดมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียมฯ

ประเด็นที่สาม เมื่อก๊าซธรรมชาติเป็นของป่าตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๓ การเก็บหาของป่าจึงต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าและเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๓ แต่มาตรา ๗๐(๒) แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๐๔ กำหนดให้ผู้รับสัมปทานได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากร และเงินที่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บทุกชนิด เว้นแต่ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ปัญหาว่าบทบัญญัติของพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๓ และพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๐๔ เป็นบทบัญญัติที่ขัดกันหรือไม่ เห็นว่า กฎหมายแต่ละฉบับได้ตราขึ้นใช้บังคับโดยมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นใช้บังคับโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาไว้ซึ่งป่าไม้อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๔)

ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาต	ฉบับละ	๕ บาท
ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕ บาท
การโอนใบอนุญาต	ครั้งละ	๑๐ บาท
หนังสืออนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย	ไร่ละ	๕๐๐ บาท
ค่าภาคหลวงไม้	ลูกบาศก์เมตรละ	๔๐ บาท
ค่าภาคหลวงของป่า	ลูกบาศก์เมตรละ	๔ บาท
ในกรณีไม่อาจคำนวณเป็นลูกบาศก์เมตร	ร้อยละสิบของราคาตลาด	
ค่าบำรุงป่า สองเท่าค่าภาคหลวงไม้หรือค่าภาคหลวงของป่าที่ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระเนื่องจากการทำไม้และเก็บของป่าจากป่าสงวนแห่งชาติ		

^๔ ข้อ ๕ ค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวงและค่าบำรุง ให้กำหนดดังต่อไปนี้

ฯลฯ	ฯลฯ	
(๔) ค่าภาคหลวงไม้	ลูกบาศก์เมตรละ	๒๐ บาท
(๙) ค่าภาคหลวงของป่า	ลูกบาศก์เมตรละ	๒ บาท
ในกรณีไม่อาจคำนวณเป็นลูกบาศก์เมตร	ร้อยละสิบของราคาตลาด	
ฯลฯ	ฯลฯ	

๑๔๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่สำคัญยิ่งของชาติมิให้ถูกบุกรุกและถูกทำลายจนเป็นเหตุให้เกิดความแห้งแล้ง พื้นดินพังทลาย ลำน้ำตื้นเขิน หรือเกิดอุทกภัย อันจะยังผลเสียหายแก่การเกษตรและเศรษฐกิจของชาติอย่างร้ายแรง ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวปรากฏตามหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗^{๙๙} ส่วนกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้มีการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายใต้มาตรการควบคุมที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่รัฐ ผู้ประกอบกิจการปิโตรเลียมและประชาชน ดังปรากฏตามหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔^{๑๐๐} เมื่อกฎหมายทั้งสองฉบับมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันเช่นนี้ การบังคับใช้กฎหมายแต่ละฉบับจึงต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้นๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.๒๕๑๔ จึงนับเป็นบทบัญญัติที่ไม่ขัดกัน

(ลงนาม) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พุดศจิกายน ๒๕๕๐

^{๙๙} **หมายเหตุ** เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญยิ่งของชาติ และรัฐบาลได้กำหนดจุดหมายไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติว่าจะสงวนป่าไม้ไว้เป็นเนื้อที่ประมาณร้อยละ ๕๐ แห่งเนื้อที่ประเทศไทย คือ เป็นเนื้อที่ป่าสงวนรวมประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๕๖ ล้านไร่

บัดนี้ ปรากฏว่าป่าไม้ที่สงวน คุ่มครองไว้แล้ว และที่ยังมิได้สงวน คุ่มครองได้ถูกบุกรุกและถูกทำลายไปเป็นจำนวนมาก แม้ป่าไม้ในบริเวณต้นน้ำลำธารก็ถูกแผ้วถางเผาทำลายไปเป็นอันมาก ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดความแห้งแล้ง พื้นดินพังทลายลำน้ำตื้นเขิน หรือเกิดอุทกภัย อันเป็นผลเสียหายแก่การเกษตรและเศรษฐกิจของประเทศอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่าที่ใช้บังคับอยู่ มีวิธีการไม่รัดกุมเหมาะสมต้องเสียเวลาดำเนินการเป็นเวลานาน จึงจะประกาศกำหนดเป็นป่าสงวนหรือเป็นป่าคุ้มครองได้ เป็นเหตุให้บุคคลบางจำพวกฉวยโอกาสทำลายป่าได้กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ได้กำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนไว้ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย ผู้กระทำความผิดไม่เข็ดหลาบเป็นช่องทางให้มีการบุกรุกทำลายป่ามากขึ้น รัฐบาลจึงเห็นเป็นการจำเป็นอันรีบด่วน จะต้องดำเนินการปรับปรุงกฎหมายเรื่องนี้เสียใหม่ เพื่อให้สามารถดำเนินการคุ้มครองป้องกันเพื่อรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าของชาติ และเพื่อมิให้อาชญากรรมของประชาชนส่วนใหญ่และเศรษฐกิจของประเทศถูกระทบกระเทือนจากผลของการทำลายป่า

^{๑๐๐} **หมายเหตุ** เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้มีการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายใต้มาตรการควบคุมที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่รัฐ ผู้ประกอบกิจการปิโตรเลียมและประชาชน แต่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการนี้โดยเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ด่วนที่สุด

ที่ นร.๐๙๐๑/๑๕๕๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอรื้อหรือขอกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๘ ในพื้นที่ ส.ป.ก.

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๐/๓๓๖๔ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอรื้อหรือขอกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๘ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม

ตามที่กรมป่าไม้ได้ขอรื้อหรือขอกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๘ ในพื้นที่ ส.ป.ก. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และสำนักงานอัยการสูงสุดแต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร ๐ ๒๒๒๒ ๐๑๐๖-๙ ต่อ ๑๐๗

ฝ่ายกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติ

โทร ๐๒๒๒๒ ๐๑๐๗-๙ ต่อ ๓๒๐,๓๒๑

โทรสาร ๐๒๒๒๖ ๕๑๕๘

www.krisadika.go.th www.lawrefonr.go.th

๑๘๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

เรื่องเสร็จที่ ๗๙๑/๒๕๔๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ทารือข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๕๔๔ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ ทส ๑๖๑๐/๓๓๖๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้คำปรึกษาปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นั้น กรมป่าไม้ขอแจ้งว่า บัดนี้ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๐๒๒/๒๕๔๔ วินิจฉัยข้อกฎหมายเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ว่าที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตามกฎหมายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ส.ป.ก. จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โดยไม่ตกเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ จึงเป็นการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๓(๒) จึงไม่ใช่ป่าตามความหมายของมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ซึ่งปรากฏว่าหน่วยงานราชการบางแห่งได้นำคำวินิจฉัยดังกล่าวนี้ไปเป็นแนวทางการปฏิบัติ ได้แก่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ได้นำคำวินิจฉัยตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๒๒/๒๕๔๔ ไปเป็นบรรทัดฐานในการสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา อันนำมาซึ่งความไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติราชการของกรมป่าไม้ที่เคยปฏิบัติมา และเนื่องจากการกระทำผิดพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ถือเป็นความผิดทางอาญา หากบุคคลกระทำผิดสามารถใช้ช่องว่างของการตีความข้อกฎหมายของคำว่า “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ก็อาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่ทางราชการและความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนได้ ซึ่งจากคำวินิจฉัยของศาลฎีกาที่ ๑๐๒๒/๒๕๔๔ และตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่อ้างถึง จึงมีความเห็นทางข้อกฎหมายที่แตกต่างกัน ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่ ๑ เห็นว่าการถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินของ ส.ป.ก. ตามนัยมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ไม่อาจถือเป็นการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินมาตรา ๓(๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น การถือกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. จึงมิใช่เป็นกรณีที่ดินบุคคลได้มาซึ่งที่ดินตามกฎหมายที่ดินตามนัยมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔

ฝ่ายที่ ๒ เห็นว่าที่ดิน ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ส.ป.ก. จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โดยไม่ตกเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ซึ่งเป็นการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๓(๒) จึงไม่ใช่ “ป่า” ตามความหมายของมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔

ส่งพร้อมหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๔๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องและชัดเจนในข้อกฎหมายของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในพื้นที่ ส.ป.ก. กรมป่าไม้จึงขอหารือดังต่อไปนี้

๑. ที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ เป็นการได้กรรมสิทธิ์ ในที่ดินมาตามกฎหมายอื่น ตามมาตรา ๓(๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ อย่างไร

๒. ที่ดินที่ ส.ป.ก. รับไปดำเนินการจัดปฏิรูป และ ส.ป.ก. ได้จัดที่ดินให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้ว แต่ยังไม่มียกสสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ที่ดินส่วนนั้นจะเป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๓. ที่ดินที่ ส.ป.ก. รับไปดำเนินการจัดปฏิรูป และ ส.ป.ก. ได้จัดที่ดินให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ และมีเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ แล้ว ที่ดินส่วนนั้นจะเป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๔. ไม้ทุกชนิดที่มีอยู่ในที่ดินก่อนที่กรมป่าไม้จะมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. รับไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และเมื่อ ส.ป.ก. ได้รับพื้นที่ไปเพื่อดำเนินการปฏิรูปแล้ว ไม้ดังกล่าวข้างต้นถือเป็นทรัพย์สินของ ส.ป.ก. หรือไม่ อย่างไร

๕. พื้นที่ที่มีกฎหมายเฉพาะคือ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ ใช้บังคับทับซ้อนกัน มีแนวทางในการพิจารณาใช้กฎหมายที่ทับซ้อนกันอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์(สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่าคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้เคยวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๖๙๔/๒๕๓๖^๑ สรุปได้ว่า การที่มาตรา ๓๖ ทวิ^๒ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มานั้น กฎหมายมุ่งประสงค์จะให้ ส.ป.ก. ถือสิทธิในที่ดินดังกล่าวเพื่อให้เอาที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน มิได้มุ่งหมายจะให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินในกรณีทั่วไป ซึ่งเจ้าของทรัพย์สินมีอำนาจ

^๑ บันทึก เรื่อง หารือปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ นร ๐๖๐๑/๐๓๖๔ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๖๙๔/๒๕๓๖)

^๒ มาตรา ๓๖ ทวิ บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใดๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุและให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินมีอำนาจออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเกี่ยวกับที่ดินของ ส.ป.ก. ตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ตามที่ ส.ป.ก. ร้องขอ

ใช้สอย จำหน่าย หรือดำเนินการใดๆต่อทรัพย์สินนั้นตามที่ มาตรา ๑๓๖^๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดไว้ นอกจากนี้การถือกรรมสิทธิ์ตามนัยมาตรา ๓๖ ทวิ ข้างต้นไม่อาจถือเป็นการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามมาตรา ๓(๒)^๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเช่นกัน เพราะบทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีบุคคลได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาโดยการจัดที่ดินของรัฐ บุคคลในกรณีนี้จึงหมายถึงผู้ซึ่งได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐหรือผู้ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยผลของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายเฉพาะอื่นๆ ตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้^๕ ที่บัญญัติว่า “ป่า” หมายความว่าที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้ตามกฎหมายที่ดิน คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้เคยวินิจฉัยความหมายของคำว่า “บุคคล” ตามมาตรา ๔(๑) นี้เป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๒๙๔/๒๕๓๔^๖ ว่าหมายถึง บุคคลที่เป็นเอกชน มิใช่หมายถึงหน่วยงานของรัฐหรือถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐก็ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐในฐานะเอกชน กรณีนี้หน่วยงานของรัฐเป็นเจ้าของที่ดินหรือได้มาซึ่งที่ดินในฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลก็ถือว่าเป็นเรื่องรัฐได้ที่ดินมา มิใช่เป็นเรื่องบุคคลได้มาตามนัยมาตรา ๔(๑) การถือกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. จึงมิใช่เป็นกรณีที่บุคคลได้มาซึ่งที่ดินตามกฎหมายที่ดินตามนัยมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ดังนั้นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ จึงมิใช่การได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาตามกฎหมายอื่นตามที่กำหนดในมาตรา ๓(๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อที่ดิน ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ มิใช่ถือเป็นการที่บุคคลได้มาซึ่งที่ดินตามนัยมาตรา ๔(๑)^๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้^๕ จึงไม่อาจถือเป็นการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามมาตรา ๓(๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวจึงยังมิได้มีเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐในฐานะเอกชนคนใดได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวจึงยังเป็นป่าอยู่ แม้ว่าจะจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแล้วแต่ยังไม่มีเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก็ตาม ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้เคยวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๒๙๔/๒๕๓๔^๗ ว่าที่ดินที่ได้มีการหวงห้ามไว้อาจมีลักษณะเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้

^๓ มาตรา ๑๓๖ ภายในบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

^๔ มาตรา ๓ บุคคลย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีต่อไปนี้
(๑) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ หรือได้มาซึ่งโฉนดที่ดินตามกฎหมายแห่งประมวลกฎหมายนี้

(๒) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพหรือกฎหมายอื่น

^๕ บันทึก เรื่อง การใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้บริเวณที่ดินซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามเพื่อประโยชน์ในราชการของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ส่งพร้อมหนังสือ สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมากที่ นร ๐๖๐๐/๕๐๓ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๔/๒๕๓๔)

^๖ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่าที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

พุทธศักราช ๒๔๔๔ ได้ ถ้าที่ดินนั้นยังมีได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดินและมีไม้หวงห้ามหรือมีของป่าขึ้นอยู่ในที่ดิน ที่ดินดังกล่าวย่อมอยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่๗) ได้เคยวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสรีที่ ๖๙๔/๒๕๓๖^๔ ว่าที่ดิน ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์ และได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้ว แต่ยังมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ยังคงอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของกิจการที่ ส.ป.ก. ได้อนุญาตไว้ ดังนั้น ที่ดินที่ ส.ป.ก. รับไปดำเนินการจัดปฏิรูป และ ส.ป.ก. ได้จัดที่ดินให้แก่เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้ว แต่ยังมีเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ที่ดินส่วนนั้นจึงยังเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้^๕

ประเด็นที่สาม เห็นว่ามาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ บัญญัติว่า “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน และมาตรา ๓(๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า บุคคล ย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีต่อไปนี้ ...ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือกฎหมายอื่น และตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ นั้น เอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ เป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น การได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ จึงยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามมาตรา ๓(๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าว จึงยังคงเป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ

ประเด็นที่สี่ เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยประเด็นที่ ๑ แล้วว่า การที่มาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มานั้น กฎหมายมุ่งประสงค์จะให้ ส.ป.ก. ถือสิทธิในที่ดินดังกล่าวเพื่อให้เอา ที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน มิได้มุ่งหมายจะให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สิน ในกรณีทั่วไป ดังนั้นการถือกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. จึงมิใช่เป็นกรณีที่บุคคลได้มาซึ่งที่ดินตามกฎหมายที่ดิน ตามนัยมาตรา ๔(๑)^๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ที่ดินดังกล่าวจึงยังคงอยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

ว่าด้วยป่าไม้ เพียงแต่มาตรา ๒๖(๔)^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ แต่ถ้าที่ดินนั้นยังมีไม้หวงห้ามขึ้นอยู่ การดำเนินการใดๆ กับไม้หวงห้ามดังกล่าว ย่อมต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ดังนั้น ไม้ดังกล่าวไม่ถือเป็นทรัพย์สินของ ส.ป.ก. ที่จะดำเนินการอย่างไรก็ได้ และต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ด้วย

ประเด็นที่ห้า เห็นว่า กฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน กฎหมายว่าด้วยป่าไม้มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการทำไม้และเก็บหาของป่า ส่วนกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาและช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ดังนั้น การใช้บังคับกฎหมายในแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้นๆ ในกรณีของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อมอบให้เกษตรกรได้มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเอง ซึ่งพื้นที่ที่นำมาปฏิรูปที่ดินอาจเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าดังกล่าวแล้ว ส.ป.ก. ก็มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพื้นที่นั้นยังมีฐานะเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ อยู่ก็จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วยเช่นกัน

(ลงนาม) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๔

^{๑๑} มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) ถ้าเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติส่วนใดแล้ว เมื่อ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงนั้น และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตาม(๔) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ และมีอำนาจในการให้เช่าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวได้ และให้ค่าเช่าที่ได้มาตกเป็นของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ดินที่มี ส.ป.ก.๔-๐๑ ไม่ใช่เขตป่าสงวนอีกต่อไปแล้วแต่ยังมีสภาพเป็นป่าอยู่

คำชี้ขาดความเห็นแย้งที่ ๒๔๒/๒๕๔๙

พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ

พ.ร.บ. ป่าไม้

พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ดินบริเวณที่เกิดเหตุเคยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าดงแดง) แล้วต่อมาได้ออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ย่อมถือว่าที่ดินที่เกิดเหตุได้ถูกเพิกถอนจากสภาพความเป็นป่าสงวนแห่งชาติแล้วที่ดินที่เกิดเหตุจึงมิใช่ป่าสงวนแห่งชาติอีกต่อไป แต่ที่ดินที่เกิดเหตุยังมีสภาพเป็นป่าอยู่ไม่ว่าจะจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินโดยได้รับเอกสาร ส.ป.ก.๔-๐๑ แล้วหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การดำเนินการใดๆ ในที่ดินที่เกิดเหตุจึงยังคงอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ การที่ผู้ต้องหาทั้งสี่ร่วมกันตัดฟันต้นพะยอมซึ่งเป็นไม้หวงห้ามในที่ดินที่เกิดเหตุแล้วแปรรูปไม้ดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันทำไม้ แปรรูปไม้ มีไม้หวงห้ามแปรรูป เป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ เวลาประมาณ ๑๖.๐๐ น. พ.ต.ท. ฐ. กับพวก ได้รับแจ้งข้อมูลจากการไปตรวจสอบสภาพป่าของผู้นำราษฎรจังหวัดศรีสะเกษว่าบริเวณบ้านหนองจอก ตำบลหนองบัวแดง มีผู้ลักลอบตัดไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงแดงจึงพากันไปยังที่เกิดเหตุบริเวณป่าหมู่บ้านหนองจอกด้านทิศตะวันตก ห่างจากหมู่บ้านประมาณ ๕๐๐ เมตร จุดแรกพบไม้พะยอมถูกตัดโค่นล้มคาตอ ๑ ต้น สภาพสดใหม่ซึ่งถูกตัดทอนเป็นท่อนและเปิดปิกแปรรูปแล้วจำนวน ๑ เหลี่ยม และที่ห่างจากจุดแรก ๕๐ เมตร พบต้นพะยอมถูกตัดโค่นล้มลงคาตอ ๑ ต้น สภาพสดใหม่ถูกแปรรูปแล้ว นับได้ไม้แปรรูปจำนวน ๑๕ แผ่น ไม่พบรูปรอยดวงตราของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับ จุดที่พบต่อไม้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงแดง ตรวจสอบพบว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.๔-๐๑ เลขที่ ๕๓๕ แปลงเลขที่ ๑๔ ระบาย ส.ป.ก.ที่ ๙๔๑๐ ออกให้แก่ นาง ท. มีเนื้อที่ ๔ ไร่ ๓ งาน ๔๔ ตารางวา จึงได้ไปยังบ้านพักของนาง ท. พบไม้พะยอมแปรรูปจำนวน ๓ แผ่น มีลักษณะเหมือนไม้ที่พบในที่เกิดเหตุ นาง ท. แจ้งว่า นาย บ. ผู้ต้องหาที่ ๑ ซึ่งเป็นสามี เป็นผู้นำจ้างผู้ต้องหาที่ ๒,๓,๔ เลื่อยแปรรูปไม้ดังกล่าวเพื่อทำเรือและต่อเติมบ้าน พ.ต.ท.ฐ. กับพวก จึงยึดไม้ทั้งหมดไว้เป็นของกลาง

คดีมีปัญหาให้อัยการสูงสุดชี้ขาดว่า นาย บ. ผู้ต้องหาที่ ๑ นาย ส. ผู้ต้องหาที่ ๒ นาย อ. ผู้ต้องหาที่ ๓ และนาย ล. ผู้ต้องหาที่ ๔ มีความผิดฐานร่วมกันทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติร่วมกันทำไม้แปรรูปไม้ มีไม้หวงห้ามแปรรูปเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่

ข้อมูลอ้างอิง : เว็บไซต์สำนักงานอัยการสูงสุด ตามโดเมนเนมที่ www.ago.go.th/bods/lag_๑๕๑๑๕๐.pdf

๑๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าดงแดง) และมีการออก ส.ป.ก.๔-๐๑ ให้แก่นาง ท. ภรรยาของผู้ต้องหาที่ ๑ กรณียอมถือว่าที่ดินที่เกิดเหตุ ได้ถูกเพิกถอนจากสภาพการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๐๔ มาตรา ๒๖(๔) ที่ดินที่เกิดเหตุจึงมิใช่ป่าสงวนแห่งชาติอีกต่อไป ส่วนการที่พระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๓๖ ทวิ บัญญัติให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือสิทธิในที่ดินนั้น กฎหมายมุ่งประสงค์เพียงให้ ส.ป.ก. เอาที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน มิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินในกรณีทั่วไป การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวของ ส.ป.ก. จึงไม่ใช่การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่น ตามมาตรา ๓(๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่เกิดเหตุจึงเป็นที่ดินที่ยังไม่ได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.๒๕๔๔ มาตรา ๔(๑) ที่ดินที่เกิดเหตุจึงยังมีสภาพเป็นป่าอยู่ไม่ว่าจะจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ที่ดิน โดยได้รับเอกสาร ส.ป.ก.๔-๐๑ แล้วหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นการดำเนินการใดๆ ในที่ดินที่เกิดเหตุจึงยังคงอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ การที่ผู้ต้องหาทั้งสี่ได้ร่วมกันตัดฟันต้นพะยอมซึ่งเป็นไม้หวงห้ามในที่ดินที่เกิดเหตุแล้วแปรรูปเป็นไม้เหลื่อมไม้แผ่นรวม ๑๙ ชิ้น ปริมาตร ๐.๕๐ ลูกบาศก์เมตร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันทำไม้ แปรรูปไม้ มีไม้หวงห้ามแปรรูปเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงชี้ขาดให้ฟ้องนาย บ. ผู้ต้องหาที่ ๑ นาย ส. ผู้ต้องหาที่ ๒ นาย อ. ผู้ต้องหาที่ ๓ และนาย ล. ผู้ต้องหาที่ ๔ ฐานร่วมกันทำไม้ แปรรูปไม้ มีไม้หวงห้ามแปรรูปเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.๒๕๔๔ มาตรา ๑๑,๔๔,๗๓,๗๔,๗๕ ทวิ พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ มาตรา ๖ พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๐๓ มาตรา ๑๔ พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ มาตรา ๑๙ พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๙ พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๒๕ มาตรา ๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๓,๙๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๒๖ มาตรา ๔ กับชี้ขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งสี่ ฐานร่วมกันทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๓ พระราชบัญญัติป่าสงวน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ มาตรา ๔ และขอศาลสั่งริบของกลางทั้งหมด

ข้อมูลอ้างอิง : เว็บไซต์สำนักงานอัยการสูงสุด ตามโดเมนเนมที่ www.ago.go.th/bods/lag_๐๕๑๑๕๐.pdf

คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด.๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ.๒๕๖/๒๕๔๗

คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๓/๒๕๔๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๔ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

ระหว่าง	{	บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด	ผู้ฟ้องคดี
		อธิบดีกรมป่าไม้ ที่ ๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๗๔๓/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๕๙๐/๒๕๔๗ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง) ซึ่งเป็นคดีที่โอนมาจากเรื่องที่ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่ารับร่อและป่าสลุย ท้องที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒๑,๕๖๒ ไร่ เพื่อปลูกสร้างสวนปาล์มน้ำมัน มีกำหนดระยะเวลา ๓๐ ปี ตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ ถึงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ตามนโยบายของรัฐบาลที่จะอนุญาตให้เอกชนเข้าพัฒนาพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมด้วยการปลูกพืชเศรษฐกิจ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินโดยชำระเงินค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต ต่อมา ประมาณปี พ.ศ.๒๕๔๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๑/๒๑๖๕๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ได้รับแจ้งจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมาย คำว่า ของป่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในป่า ไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ ดังนั้น ผู้ที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

๑๙๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน รวมทั้งต้องชำระเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นคำขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า ผลป่าล้มน้ำมันต่อนายอำเภอท้องที่ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับแจ้ง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนเป็นผู้มีสิทธิโดยชอบในการเก็บผลป่าล้มน้ำมัน เนื่องจากได้ลงทุนพัฒนาพื้นที่ดินและบำรุงรักษาด้วยทุนทรัพย์ของตนเอง จึงได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทบทวนหนังสือดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ลงทุนพัฒนาที่ดินพร้อมทั้งปลูกและบำรุงรักษาต้นปาล์มด้วยทุนทรัพย์ของตนหาใช่เป็นการเก็บหาของป่า จึงไม่ควรถูกต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าและไม่ต้องชำระค่าภาคหลวงตลอดจนค่าบำรุงป่าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากการเข้ามาลงทุนในที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเข้าใจว่าจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตให้แก่วัฒนการที่ ๑๓๓๓/๒๕๓๖ ซึ่งได้ลงทุนภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด เพราะหากต้องชำระเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าในอัตราสูง ก็จะไม่ลงทุนดังกล่าว นอกจากนี้ ตามสภาพข้อเท็จจริงพบว่า สวนปาล์มน้ำมันมีสภาพเป็นสวนไม้ผลยืนต้นที่มีพื้นที่เพาะปลูกขนาดใหญ่ที่ได้รับการวางแผนผังระบบการเพาะปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการขนส่งไว้อย่างเป็นระบบแตกต่างจากสภาพป่าธรรมชาติ ซึ่งการพัฒนาระบบดังกล่าวจำเป็นต้องใช้หลักวิชาการเกษตรแผนใหม่และการลงทุนจำนวนมาก นอกจากนี้ พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้ เป็นพันธุ์ที่ได้รับการพัฒนาจากนักวิชาการเกษตรประเทศมาเลเซีย เป็นพันธุ์ลูกผสมที่เกิดจากพ่อและแม่พันธุ์ปาล์มที่ปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจอยู่ในประเทศมาเลเซียมานานแล้ว จะเห็นได้ว่าสายพันธุ์ปาล์มที่ใช้เพาะปลูกเป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การเกษตร ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และไม่ต้องชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี กรณีการขออนุญาตเก็บหาของป่า การชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๒ มีกำหนดเวลา ๓๐ ปี ตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตเป็นงวด ๕ ปี นอกจากนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นการชั่วคราว (ฉบับที่ ๑) พ.ศ.๒๕๒๑ และเงื่อนไขตามบัตรส่งเสริมการลงทุน เลขที่ ๑๐๓๙/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ กส ๐๗๑๐/๙๔๔๐ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และส่งหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เล่มที่ ๔๔ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ ของผู้ฟ้องคดี เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตโดยผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตต้องทำบันทึกรับรองไว้เป็นหลักฐานว่า จะปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตและหลักเกณฑ์โดยเคร่งครัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข

ครบถ้วนสำหรับปัญหาข้อพิพาทนี้เกิดจากการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งได้พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมาย คำว่า ของป่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ต่างจาก คำว่า ของป่า ตามความหมายในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ดังนั้น หากผู้ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ประสงค์จะเก็บผลปาล์มน้ำมันและกริตยางพาราที่คนปลูก จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รวมทั้งชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ดังนั้น แม้ว่ากฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ๙ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บเงินค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าดังกล่าว จะได้ประกาศใช้ในภายหลังจากการอนุญาตให้ใช้พื้นที่แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็สามารถที่จะแจ้งผู้ได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวได้ เนื่องจากมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขการอนุญาต ประกอบกับข้อ ๖ ของหนังสืออนุญาตกำหนดว่า ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ตลอดจนกฎกระทรวง ข้อกำหนด ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเงื่อนไขซึ่งออกตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งที่ใช้อยู่ในขณะนี้และที่จะประกาศใช้บังคับต่อไป

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การทำนองเดียวกับคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า คำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นการยอมรับตามคำฟ้องทุกประการ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีประเด็นที่จะคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแต่ประการใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมว่า การทำสวนปาล์มและผลผลิตของปาล์มไม่ได้เป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การเกษตรที่จะอยู่ในข้อยกเว้นไม่ต้องอนุญาตเก็บของป่าตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากผลผลิตที่ได้จากการปลูกปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ จะต้องยื่นขออนุญาตเก็บของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว โดยไม่สามารถยกเว้นได้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมการอนุญาตเข้าใช้ที่ดินป่าสงวนดังกล่าวในอัตราที่ต่ำคือ ไร่ละ ๑.๖๖ บาทต่อปีเท่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแจ้งให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอเก็บหาของป่าเพื่อรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าหวงห้ามและชำระค่าภาคหลวง ก็เป็นไปตามระเบียบและพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

ศาลปกครองชั้นต้นได้สวนคู่กรณีเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

ผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำว่า ผู้ฟ้องคดีได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ในลักษณะการเช่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๒ มีกำหนดระยะเวลา ๓๐ ปี สิ้นสุดการเช่า

ปี พ.ศ.๒๕๕๒ โดยชำระเงินค่าเช่ามาโดยตลอด จนกระทั่งประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติและระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๙ ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจ และเห็นว่า การเรียกเก็บเงินดังกล่าวเป็นการใช้กฎหมายที่ออกภายหลังมาบังคับ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ถ้อยคำว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าว มิได้อยู่ในลักษณะของการเช่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เป็นการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินและอยู่อาศัยตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยกำหนดไว้ไม่เกิน ๓๐ ปี สำหรับการเรียกเก็บค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าดังกล่าวเกิดจากการที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายคำว่า ของป่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ การที่ผู้ฟ้องคดีจะดำเนินการจัดเก็บจึงต้องยื่นคำขอเช่าเก็บของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ถ้อยคำว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่พิพาทโดยชำระเงินค่าธรรมเนียมตามหนังสืออนุญาตในอัตราต่ำมาก ดังนั้นทางราชการจึงได้กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นคำขอจัดหาประโยชน์ในของป่าและต้องชำระเงินค่าภาคหลวงเป็นการตอบแทน

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า สิทธิการเข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติของผู้ฟ้องคดี เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ อนุญาตภายใต้เงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ หากใช้เป็นการตกลงทำสัญญากับผู้ฟ้องคดีให้ใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามลักษณะการเช่าทรัพย์สินตามมาตรา ๕๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งที่ดินป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของทางราชการที่มีความสำคัญที่ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้ การที่ผู้ฟ้องคดีจะเข้าใช้ประโยชน์และอยู่อาศัยในที่ดินเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการเฉพาะ จึงสามารถใช้ประโยชน์ได้เพียงเท่าที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ กำหนดไว้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้กำหนดเป็นเงื่อนไขให้ผู้ฟ้องคดีต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ตลอดจนกฎกระทรวง ข้อกำหนด ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเงื่อนไขซึ่งออกตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งที่ใช้อยู่ในขณะนี้และที่จะประกาศใช้บังคับต่อไป ก็เป็นการกำหนดเงื่อนไขในการเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติของผู้ฟ้องคดีให้อยู่ภายใต้กฎหมายหรือกฎที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งเป็นการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ การที่ผู้ฟ้องคดียอมรับเงื่อนไขดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวได้ ดังนั้น เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ให้ทราบถึงผลการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายคำว่า ของป่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าซึ่งหมายความถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้น

หรือมีอยู่ในป่า ไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ หากผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประสงค์จะเก็บผลปาล์มน้ำมันและกริตรายพาราที่ตนได้ปลูกขึ้นก็ต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการ แจ่งผู้ฟ้องคดีให้ยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่า (ผลปาล์มน้ำมัน) พร้อมทั้งเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า จึงเป็นการใช้อำนาจตามข้อ (๒) ของเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เล่มที่ ๔๔ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ ประกอบกับมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจรับฟังได้ การที่ผู้ฟ้องคดีได้นำพันธุ์ปาล์มน้ำมันจากประเทศมาเลเซียมาปลูก มิได้เป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การเกษตรแต่อย่างใด ดังนั้น ผลปาล์มน้ำมันที่ได้ก็ยังมีลักษณะเป็นของป่าตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันอยู่นั่นเอง ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มอบหมายให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สั่งการในฐานะผู้อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ โดยอาศัยอำนาจตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตสงวนแห่งชาติ พร้อมทั้งให้ชำระค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ๑ และกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ๑ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การทำสวนปาล์มและผลผลิตของปาล์มไม่เป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การเกษตรที่จะอยู่ในช้อยยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตเก็บของป่า ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น เป็นการวินิจฉัยตามเอกสารโดยมิได้พิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เนื่องจากการขอเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวของผู้ฟ้องคดี เป็นการขออนุญาตเข้าอยู่อาศัยและทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ซึ่งเป็นป่าที่ไม่มีผลผลิตใดๆ เกิดขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบาย ส่งเสริมโดยมีการให้เงินอุดหนุนในการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่า ผู้ฟ้องคดีจึงได้ขออนุญาตใช้และทำประโยชน์ โดยการทำสวนปาล์มและผลผลิตของปาล์มอันเป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การเกษตร และการที่ผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิในการชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาตเข้าใช้ที่ดินป่าสงวนดังกล่าวในอัตราที่ต่ำคือ ไร่ละ ๑.๖๖ บาท ต่อปีนั้น เนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้นเห็นถึงความเสี่ยงและความจำเป็นในการส่งเสริมให้เอกชนเข้าไปทำประโยชน์ในเขตป่าเสื่อมโทรม และพื้นที่เสี่ยงที่ทางราชการไม่สามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้ สิทธิการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ อนุญาตภายใต้เงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น อันเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ หาใช่เป็นการตกลงทำสัญญาเช่าทรัพย์สินกับผู้ฟ้องคดี ให้ใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๕๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใด แต่เป็นการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ฟ้องคดีที่ปราศจากข้อกำหนด เป็นข้อชักจูงให้เอกชน

เข้าไปพัฒนา สร้างความเจริญ สร้างสภาพแวดล้อม และเพื่อปลูกป่าให้สมบูรณ์อันเป็นนโยบายของรัฐ จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องขออนุญาต เก็บหาของป่า ตามมาตรา ๑๕ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และไม่ต้องชำระเงินค่าภาคหลวง และค่าบำรุงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของ ศาลปกครองชั้นต้น โดยเห็นว่า ประเด็นแห่งคดีเกิดจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งพิจารณาให้ ความเห็นทางกฎหมายคำว่า ของป่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีเข้าลงทุนลงแรงปลูกปาล์มน้ำมันในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงเป็นการลงทุนลงแรงของมนุษย์ ซึ่งอยู่ในความหมายของคำว่า ของป่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการจัดเก็บ ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า เป็นคำสั่งชอบด้วยกฎหมายแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดียอมรับว่าได้ทำนิติสัมพันธ์กับ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจริง จึงต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๑.๑๐๗ (พ.ศ.๒๕๒๔) ฯ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บ เงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าดังกล่าว แม้จะออกใช้ภายหลังจากการอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีใช้พื้นที่แล้วก็ตาม ผู้ฟ้องคดีต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎกระทรวง เมื่อได้รับแจ้งจากผู้ถูกฟ้องคดีให้ปฏิบัติตาม เนื่องจากมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตาม เงื่อนไขการอนุญาต ดังนั้น คำสั่งที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองสั่งให้ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รวมทั้งค่าภาคหลวงและค่าบำรุงรักษาป่า จึงเป็นคำสั่ง ที่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ข้อเท็จจริงแห่งสภาพพื้นที่และนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์ การเกษตรใหม่เกี่ยวกับต้นพันธุ์ปาล์มว่า เดิมที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ สภาพเป็นป่าสงวน เสื่อมโทรม ไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากปัจจุบันที่ดินใกล้เคียงกับที่อนุญาตของผู้ฟ้องคดียังคงมีต้นปาล์ม ของชาวบ้านอยู่ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่าเป็นการทำและสร้างนวัตกรรมใหม่ทางวิทยาศาสตร์การเกษตรนำมา พืชในท้องที่ที่อนุญาต ไม่เป็นจริง จึงไม่ได้รับยกเว้นการเสียค่าภาคหลวง ทั้งการได้รับอนุญาตระหว่าง ผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีไม่ใช่เป็นการเช่าทรัพย์สินตามมาตรา ๕๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใด กฎกระทรวงที่ออกมาให้จัดเก็บค่าภาคหลวงไม่ได้เป็นกฎหมายที่มีผล ย้อนหลังให้เป็นคุณแก่ผู้ฟ้องคดี แต่เป็นการออกโดยอาศัยกฎหมายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในคดีนี้ จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตาม คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ โดยได้รับฟังสรุป ข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดิบและป่าสลับ ท้องที่อำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร ตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒๑,๕๖๒ ไร่ เพื่อปลูกสวนปาล์มน้ำมันมีกำหนดระยะเวลา ๓๐ ปี ตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เล่มที่ ๔๔ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ โดยได้รับอนุญาตถึงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าว โดยข้อ (๒) ของเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาตฯ ระบุว่า ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ตลอดจนกฎกระทรวง ข้อกำหนด ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเงื่อนไขซึ่งออกตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งที่ใช้อยู่ในขณะนี้ และที่จะประกาศใช้บังคับต่อไป ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๖๐๑/๒๓๖ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๖ ตอบข้อหารือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายกรณีเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ คำว่า ของป่า หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าซึ่งหมายความถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า ไม่ว่าจะเป็นเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ ซึ่งต่างจากคำว่า ของป่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ที่หมายความว่า จะต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติเท่านั้น และหากผู้รับอนุญาตมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ประสงค์จะเก็บผลปาล์มน้ำมันและกริดยางพาราที่ตนได้ปลูกขึ้น ก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๒๑ (พ.ศ.๒๕๓๑) ฯ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๑๐๒๙๒ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๑/๒๑๖๕๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ขอให้ทบทุนการให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้เสียเงินในการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ค่าธรรมเนียมการอนุญาต และค่าภาษีบำรุงท้องที่ เป็นจำนวนมากแล้ว ตลอดจนการบำรุงรักษาสวนปาล์มน้ำมันก็ดำเนินการด้วยทุนทรัพย์ของผู้ฟ้องคดี ผลปาล์มน้ำมันที่ได้หาใช่เป็นการเก็บหาของป่าไม่ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๑/๒๒๙๒๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีอำนาจในการพิจารณายกเลิกเรื่องตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี และยืนยันให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า (ปาล์มน้ำมัน) ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ พร้อมนี้ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้หารือเรื่องดังกล่าวไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือ จังหวัดชุมพร ที่ ขพ ๐๐๑๑/๒๓๐๐๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตอบยืนยันให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๒๔๔๔๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ และต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขพ ๐๐๑๑/๕๕๗๓ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ถึงผู้ฟ้องคดีให้ไปติดต่อขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า (ผลปาล์มน้ำมัน) โดยอ้างอิงหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ตอบข้อหารือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๒๔๔๔๗

ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเป็นธรรม เนื่องจากหากผู้ฟ้องคดีทราบว่าจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าพร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ซึ่งมีอัตราค่อนข้างสูงด้วยแล้ว ผู้ฟ้องคดีก็อาจจะไม่ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และลงทุนปลูกปาล์มน้ำมัน อีกทั้งผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ของป่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า เนื่องจากกฎหมายกำหนดว่า เมื่อได้รับคำขออนุญาตเก็บหาของป่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบว่าสภาพป่าเป็นอย่างไร หากอนุญาตแล้วจะเกิดผลเสียหายกับสภาพป่ามากน้อยเพียงใด แต่พื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์นั้นเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม อีกทั้งพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกเป็นพันธุ์ที่ได้รับการพัฒนาจากนักวิชาการประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียเป็นเวลานาน ถือเป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การเกษตร ผู้ฟ้องคดีจึงได้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ซึ่งต่อมาเรื่องร้องทุกข์นี้ได้โอนมาเป็นคดีของศาลปกครอง ตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า คดีนี้เป็นคดีตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่และอยู่ในเงื่อนไขที่ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีนี้เดิมเป็นเรื่องร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๓ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับเรื่องดังกล่าวไว้เป็นเรื่องร้องทุกข์รับที่ ๓๑๔/๒๕๔๓ แล้ว ต่อมา ศาลปกครองกลางได้รับโอนเรื่องร้องทุกข์นั้นไว้เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๗๔๓/๒๕๔๔ จึงถือได้ว่าเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวเป็นเรื่องที่ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณา และได้โอนมาเป็นคดีของศาลปกครองกลางตามนัยมาตรา ๑๐๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดให้ต้องพิจารณาก่อนว่าคดีที่โอนมาเป็นคดีตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวหรือไม่ หากเป็นคดีตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ก็ให้พิจารณาพิพากษาต่อไป และในการดำเนินการกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีที่โอนมาดังกล่าว ยังได้มีการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ในข้อ ๖ วรรคหนึ่ง และข้อ ๗ วรรคสองแห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีปกครองที่โอนมาจากเรื่องร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๔๔ ว่า ให้องค์คณะในศาลปกครองที่ได้รับโอนคดีตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสาม เป็นผู้พิจารณาว่าคดีนั้นอยู่ในอำนาจของศาลปกครองหรือไม่ และให้มีอำนาจที่จะดเว้นกระบวนการพิจารณาใดเพราะเหตุที่ได้มีการดำเนินการมาแล้ว โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นอกจากนี้ ข้อ ๙ แห่งระเบียบดังกล่าว ยังกำหนดให้นำวิธีพิจารณาคดีปกครองตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณา

คดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓ มาใช้บังคับกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีประเภทนี้โดยอนุโลมด้วย ซึ่งคดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติปารักรอ และป่าสลุย อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร เพื่อปลูกสร้างสวนปาล์มน้ำมัน มีกำหนดระยะเวลา ๓๐ ปี ตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ ถึงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ เมื่อราวปี พ.ศ.๒๕๔๐ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าการจัดเก็บผลปาล์มน้ำมันผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยต้องชำระเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าด้วย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การปลูกสร้างสวนปาล์มดังกล่าวผู้ฟ้องคดีต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ผู้ฟ้องคดียอมมีสิทธิเก็บผลปาล์มได้ ประกอบกับผลปาล์มเป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การเกษตร ไม่ใช่ของป่าตามความหมายของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแจ้งให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่า พร้อมทั้งต้องชำระเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย กรณีเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ แต่การจะพิจารณาพิพากษาคดีต่อไปตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนั้น ยังจะต้องพิจารณาต่อไปด้วยว่าเข้าเงื่อนไขในการร้องทุกข์หรือไม่ กรณีจึงต้องนำกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกามาประกอบการพิจารณาด้วย โดยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดว่าเรื่องร้องทุกข์ดังต่อไปนี้ ไม่ให้รับไว้พิจารณา ฯลฯ (๓) เรื่องที่ขาดอายุความร้องทุกข์ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขตามมาตรา ๒๓ กล่าวคือ การยื่นคำร้องทุกข์ต้องกระทำการภายในกำหนด เก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องทุกข์ ฯลฯ ข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ปารักรอ และป่าสลุย อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร เพื่อปลูกสร้างสวนปาล์มน้ำมัน มีกำหนดระยะเวลา ๓๐ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ ถึงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๓๐๔.๕/๑๑๒๙๒ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ว่า ของป่าตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ จึงให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับอนุญาตเข้าทำสวนปาล์มยื่นคำขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า พร้อมทั้งต้องชำระเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ตามหนังสือจังหวัดชุมพร ด่วนที่สุด ขพ ๐๐๑๑/๒๐๖๕๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งดังกล่าว โดยเห็นว่า การทำสวนปาล์มของผู้ฟ้องคดีมิใช่ความหมายของคำว่า ของป่าตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และหากผู้ฟ้องคดีทราบว่าจะดำเนินการขออนุญาตเก็บผลปาล์มและต้องชำระเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า แล้วคงไม่เข้าทำสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทบทวนคำสั่งดังกล่าวตามหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่าไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาจึงได้เสนอเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อพิจารณาพร้อมแจ้งยืนยันให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ตามหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๑/๒๓๐๐๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๒๔๔๔๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยืนยันให้มีการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบผลการพิจารณาดังกล่าว พร้อมทั้งทวงถามให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือ ส่วนที่สุด ชพ ๐๐๑๑/๕๕๗๓ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๓ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ฉบับดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีนำเรื่องมาร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๓ จึงเกินกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องทุกข์เป็นกรณีต้องห้ามมิให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๐(๗) ประกอบกับมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.๒๕๒๒ และแม้ต่อมาคดีนี้จะได้ออมนายศาลปกครองกลางตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ ศาลปกครองก็ไม่อาจรับคำฟ้องที่ไม่เข้าเงื่อนไขการร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.๒๕๒๒ ไว้พิจารณาเช่นเดียวกัน คดีนี้จึงเป็นคดีที่ศาลปกครองไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในเนื้อหาแห่งคดี ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยในผลพิพากษา

นายเกษม คมลัตยธรรม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายจรูญ หัตถกรรม
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายธงชัย ลำดับวงศ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายชาญชัย แสงศักดิ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายปรีชา ชวลิตธำรง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายประวิทย์ เอื้อนรินทร์

๑๙๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม่และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๑๒๖๘๘

กรมป่าไม้

๔ กันยายน ๒๕๐๕

เรื่อง การทำไม้เสาเข็ม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๕๕๐๙ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๐๕

ตามที่กรมป่าไม้ได้พิจารณากำหนดมาตรการในการทำไม้เสาเข็มไว้ รวม ๖ ข้อ เพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ถ้าหากมีพฤติการณ์ว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดให้ความร่วมมือในการทำไม้เสาเข็มโดยมิชอบ กรมป่าไม้จะได้พิจารณาโทษสถานหนัก ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เนื่องจาก พณฯ ผู้อำนวยการจับกุมปราบปรามฯ (พล.ต.ท.พิชัย กุลละวณิชย์) ได้โปรดตั้งข้อสังเกตว่า แม้กรมป่าไม้จะได้กำชับและเคร่งครัดในเรื่องการอนุญาตไม้เสาเข็มแล้วก็ตาม แต่ก็ยังปรากฏว่ามีการนำไม้เสาเข็มเข้าสู่ตลาดนครหลวงฯ มีปริมาณมากเช่นเดิม และเท่าที่ได้ออกตรวจราชการในท้องที่จังหวัดต่างๆ ก็ปรากฏว่ามีการทำไม้เสาเข็มนำมากองรวมหมอนไว้ริมทางสายต่างๆ เป็นจำนวนมาก น่าเป็นห่วงสวัสดิภาพของป่า เพราะไม้เหล่านี้เป็นไม้ขนาดเล็ก ถ้าเป็นไม้ที่ตัดจากป่าสงวนแห่งชาติในไม่ช้า ป่าก็จะทรุดโทรมหมดสภาพความเป็นป่าไปในที่สุด ขอให้กรมป่าไม้พิจารณาหาทางป้องกันแก้ไขให้รัดกุมยิ่งขึ้นด้วย

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การอนุญาตให้ทำไม้เสาเข็มในสถานการณ์ปัจจุบัน ควรให้ทำเฉพาะจากบริเวณที่จะต้องเปิดที่ดินใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น ที่ดินจัดสรร นิคม อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น แต่เนื่องจากขณะนี้ยังมีป่าที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวงกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ อยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นเหตุให้มีการตัดไม้ที่มีไม้หวงห้ามเพื่อทำเสาเข็มโดยอ้างว่าตัดจากป่าธรรมชาติมิใช่ป่าสงวนแล้วนำเคลื่อนที่มายังด่านป่าไม้ด่านแรก เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ออกใบเบิกทางตามความในมาตรา ๓๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งเจ้าหน้าที่ด่านก็ไม่อาจตรวจสอบลงความเห็นได้ว่า ไม้เสาเข็มเหล่านั้นได้ตัดออกจากป่าใดแน่ ครั้นจะไม่ออกใบเบิกทางให้ไปก็อาจถูกร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่หน่วงเหนี่ยวกั้นกั๊ก แต่ถ้าวางใบเบิกทางให้ไปโดยสะดวก ก็จะกลายเป็นการส่งเสริมให้มีการทำไม้เสาเข็มออกมา อันเป็นการทำลายสภาพป่า ดังข้อสังเกตของ พณฯ ผู้อำนวยการจับกุมปราบปรามฯ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายในเรื่องนี้ กรมป่าไม้จึงวางมาตรการในการทำไม้ และการออกใบเบิกทางไม้เสาเข็มจากไม้ที่มีไม้หวงห้ามที่ตัดในบริเวณป่าธรรมชาติ มิใช่ป่าสงวนแห่งชาติ และไม้เสาเข็มที่ทำออกมานั้นจะนำเคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้ด่านแรกตามความในมาตรา ๓๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้ดำเนินการดังนี้

๒๐๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. ผู้ใดมีความประสงค์จะทำไม้เสาเข็มจากไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้ามในป่าที่มีไซ้ป่าสงวนป่าใด ให้ยื่นความจำนงเป็นหนังสือต่อนายอำเภอท้องที่ป่า พร้อมแผนที่แสดงบริเวณป่าที่จะตัดไม้เสาเข็ม แจ้งชนิดจำนวน ไม้เสาเข็มที่จะทำออก และจุดหมายปลายทางที่จะนำเคลื่อนที่ไว้ให้ชัดเจน

๒. เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำร้องขอทำไม้ตามข้อ ๑ แล้ว ให้ลงทะเบียนรับคำขอและรายละเอียดไว้เป็นหลักฐาน

๓. เมื่อผู้ขอตามข้อ ๒ ได้ตัดฟันไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้ามลงแล้ว ห้ามนำเคลื่อนที่จากตอ จนกว่าจะได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่มาตรวจสอบเสียก่อน

๔. ในการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๓ ให้แจ้งชนิด จำนวนไม้ ชื่อป่า พร้อมแผนที่สังเขป และทำบันทึกผลของการตรวจสอบไว้เป็นหลักฐาน จำนวน ๒ ชุด หลักฐานดังกล่าวให้นายอำเภอเจ้าของท้องที่เป็นผู้พิจารณาลงนาม แล้วเจ้าหน้าที่เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด อีก ๑ ชุดมอบให้เจ้าของไม้ นำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่แห่งด่านป่าไม้ด่านแรก เพื่อตรวจสอบออกใบเบิกทางตามความในมาตรา ๓๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ต่อไป

๕. เจ้าหน้าที่แห่งด่านป่าไม้ด่านแรกจะต้องตรวจสอบ ชนิด จำนวนไม้ ว่าตรงตามที่เจ้าหน้าที่ต้นทางได้ตรวจสอบมาหรือไม่ ถ้าถูกต้องตรงกัน จึงออกใบเบิกทางตามระเบียบได้

๖. ในการตรวจตามข้อ ๓ และ ๔ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ ชนิด จำนวนไม้ ซึ่งจะต้องเป็นที่แน่ชัดว่า ป่าที่ตัดไม้มีไซ้ป่าสงวนแห่งชาติ และไม้ที่ตัดฟันมีไซ้ไม้หวงห้าม หากเจ้าหน้าที่ผู้ใดตรวจสอบรับรองผิดพลาดจะด้วยความจงใจหรือไม่ก็ตาม กรมป่าไม้จะพิจารณาโทษสถานหนักตามควรแก่กรณีต่อไป

๗. ในการตรวจสอบออกใบเบิกทางของเจ้าหน้าที่ด่านป่าไม้ด่านแรกนั้น ถ้าไม่มีหลักฐานรับรองผลการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ท้องที่ป่า ห้ามออกใบเบิกทางโดยเด็ดขาด ผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับการพิจารณาโทษโดยสถานหนักเช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ตริ กกกำแหง

(นายตริ กกกำแหง)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

ที่ กส ๐๗๐๔/ว ๗๔๒๔

กรมป่าไม้

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การทำไม้ที่มีไม้หวงห้าม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ มีการทำไม้ที่มีไม้หวงห้ามซึ่งไม่อยู่ในข่ายควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ (ยกเว้นในป่าสงวนแห่งชาติ) มีการลักลอบตัดฟันไม้ในป่าสงวนแห่งชาติ แล้วอ้างว่าตัดจากป่าที่มีไม้หวงห้ามในป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อขอรับใบเบิกทางนำเคลื่อนที่ บางแห่งไม้ที่นำออกมา ซึ่งอ้างว่าเป็นไม้ที่มีไม้หวงห้าม นั้น ข้อเท็จจริงเป็นไม้หวงห้าม เมื่อนำไปถึงโรงงานแปรรูปไม้ก็รับทำการแปรรูปเพื่อหลบเลี่ยงทันที และเมื่อจำหน่ายจ่ายโอนก็ออกหนังสือกำกับไม้แปรรูปหรือออกใบเบิกทางระบุเป็นไม้ที่มีไม้หวงห้าม โดยบรรทุกรถยนต์มีผ้าปิดคลุมมิดชิด บางรายก็ใช้ไม้หวงห้ามวางทับปิดไว้ข้างบนเป็นการพรางเจ้าหน้าที่

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดการเสียหายต่อสวัสดิภาพของป่าและราชการป่าไม้เป็นอย่างยิ่ง สมควรจะได้วางมาตรการเพื่อควบคุมการปฏิบัติในการออกใบเบิกทางนำไม้ที่มีไม้หวงห้ามเคลื่อนที่ให้รัดกุมขึ้น ทำนองเดียวกันกับการควบคุมการทำไม้เสาเข็ม ประกอบกับกรมป่าไม้ได้รับข้อเสนอของป่าไม้เขตและจังหวัดบางแห่งว่า ตามที่กรมป่าไม้กำหนดมาตรการการควบคุมการทำไม้เสาเข็มไปแล้วนั้น สมควรกำหนดทางปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อความเหมาะสมสำหรับการทำไม้ (ไม้ท่อนซุง) ที่มีไม้หวงห้ามในป่าที่มีไม้หวงห้ามในป่าสงวนแห่งชาติไว้ถือปฏิบัติด้วย

ฉะนั้น กรมป่าไม้จึงขอกำหนดทางปฏิบัติในการทำไม้ และการออกใบเบิกทางไม้ (ไม้ท่อนซุง) ที่มีไม้หวงห้ามซึ่งตัดจากป่าธรรมชาติ มีไม้หวงห้ามในป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้มีผลในด้านการตรวจสอบควบคุมไว้ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ใดมีความประสงค์จะนำไม้ (ไม้ท่อนซุง) ที่มีไม้หวงห้าม ซึ่งทำออกจากป่าธรรมชาติ มีไม้หวงห้ามในป่าสงวนแห่งชาติ เคลื่อนที่ออกจากป่าที่ไม่นั้นอยู่ ให้ยื่นความจำนงเป็นหนังสือต่อนายอำเภอท้องที่ป่า พร้อมแผนที่แสดงบริเวณป่าที่ตัดไม้ จำนวนไม้ และจุดหมายปลายทางที่จะนำเคลื่อนที่ไว้ให้ชัดเจน และห้ามนำเคลื่อนที่ออกจากตอจนกว่าเจ้าหน้าที่จะได้ดำเนินการตามข้อ ๒, ๓ และ ๔ แล้ว

๒. เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องราวคำขอทำไม้ตามข้อ ๑ และได้ลงทะเบียนรับเป็นหลักฐานแล้ว ก็ให้เสนอนายอำเภอพิจารณาส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบไม้ตามที่ขอโดยมิชักช้า

๓. การตรวจสอบไม้ตามคำขอ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ ชนิด จำนวนไม้ ซึ่งจะต้องเป็นที่แน่ชัดว่า บริเวณที่ตัดไม้มีไม้หวงห้ามในป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า บริเวณที่เป็นต้นน้ำลำธาร หรือตามไหล่เขา ซึ่งเมื่อตัดฟันไม้ลงแล้วจะเป็นเหตุก่อให้เกิดภัยธรรมชาติ เช่น ทำให้ดินหรือหินพังทลาย แล้วจึงจะรับรองให้โดยใช้ตราประจำตัว (ของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ)

๒๐๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

เลขเรียง แสดงท่อนที่ตัดทอนแต่ละต้น เลขเรียงประจำท่อน และปี พ.ศ. ตีประทับที่หน้าตัดของไม้แต่ละท่อน และเมื่อได้ประทับตรารับรองให้แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการดังกล่าวประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) พร้อมเลขเรียงลำดับท่อนที่ตรวจสอบรับรองให้ และเลขปี พ.ศ.ไว้ที่หน้าตัดของต่อไม้ทุกต่อ เช่นเดียวกันกับการประทับตราชักลากไม้ ตามระเบียบว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ พ.ศ. ๒๕๐๔ แล้วเสร็จแล้วให้ทำบันทึกผลการตรวจสอบบัญชีไม้และแผนที่ป่าโดยสังเขป ๒ ชุด เมื่อได้ลงนามรับรองในเอกสารดังกล่าวแล้ว ก็ให้เสนอนายอำเภอพิจารณาลงนามรับรองอีกชั้นหนึ่ง แล้วให้เจ้าหน้าที่เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด และอีก ๑ ชุด ใช้ประกอบใบเบิกทางที่ออกให้ตามข้อ ๔

๔. เมื่อได้ตรวจสอบตามข้อ ๓ แล้ว ให้นายอำเภอท้องที่ป่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ออกใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่จากต่อไม้ โดยใช้บัญชีไม้ที่ตรวจสอบได้ตามข้อ ๓ แนบใบเบิกทางให้ผู้ขอตามระเบียบเช่นเดียวกันกับการออกใบเบิกทางนำไม้หวงห้ามเคลื่อนที่ โดยออกใบเบิกทางจากต่อไม้ถึงด่านป่าไม้ด่านแรก

๕. เมื่อถึงด่านป่าไม้ด่านแรก หากประสงค์จะนำไม้เคลื่อนที่ต่อไปก็ให้ยื่นคำขอรับใบเบิกทางต่อด่าน โดยแสดงใบเบิกทางและหลักฐานตามข้อ ๔ แล้วเจ้าหน้าที่ด่านก็จะได้ตรวจสอบออกใบเบิกทางให้ตามระเบียบต่อไป

ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดปล่อยปละละเลย หรือมีพฤติการณ์ให้ความร่วมมือสนับสนุนการทุจริต กรมป่าไม้ก็จะได้พิจารณาโทษหรือสมรรถภาพตามควรแก่กรณีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ตรี กกกำแหง
(นายตรี กกกำแหง)
อธิบดีกรมป่าไม้

บันทึกข้อความ

ด่วนที่สุด

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักป้องกันและปราบปราม โทร. ๕๗๙๘๖๐๖

ที่ กษ ๐๗๐๘/๓๖๖๘ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ช่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการทำไม้นอกประเภทหวงห้าม

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก นักวิชาการป่าไม้ ๙ (ชช) ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน ผู้อำนวยการกองทุกกอง เลขาธิการกรมป่าไม้
และหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๗๐๘/๓๖๖๕ ลงวันที่
๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง ช่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการทำไม้นอกประเภทหวงห้าม มาเรียนเพื่อทราบ

(ลงนาม) ปลอดประสพ สุรัสวดี

(นายปลอดประสพ สุรัสวดี)

อธิบดีกรมป่าไม้

๒๐๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๗๐๔/๓๖๖๕

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

เรื่อง ช่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการทำไม้นอกประเภทหวงห้าม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๖๕๕๒ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๐

๒. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว.๓๘๒๔ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

ด้วยกองทัพนาคที่ ๔ และศูนย์ป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ภาคที่ ๔ ได้แจ้งให้กรมป่าไม้ทราบกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจะเนะ จังหวัดนราธิวาส มีพฤติกรรมในลักษณะช่วยเหลือผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติป่าไม้ โดยใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์จากการลักลอบนำไม้จากป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ออกมาใช้ประโยชน์เป็นจำนวนมาก โดยอ้างว่าตัดจากป่าธรรมชาติแล้วมาขอออกใบเบิกทางนำเคลื่อนที่ ประกอบกับปัจจุบันในบางพื้นที่มีเจ้าหน้าที่ได้ออกใบเบิกทางนำไม้ทุเรียนบ้านที่ราษฎรปลูกขึ้น อาจจะเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์หรือที่ทำกินแต่ไม่มีเอกสารสิทธิ์โดยนำหลักเกณฑ์ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔/ว.๓๘๒๔ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ มาใช้ปฏิบัติแล้วใช้เป็นหลักฐานในการนำไปออกใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่ ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์ของทางราชการที่มุ่งควบคุมการทำไม้นอกประเภทหวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในป่าธรรมชาติ

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า จากพฤติการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหาย ทั้งในด้านการปฏิบัติและการป้องกันรักษาป่าเป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้น เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบฯ กับทั้งเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายอันอาจเกิดแก่ทางราชการได้ จึงขอชักช่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบออกใบเบิกทางไม้นอกประเภทหวงห้าม ซึ่งนำออกจากป่าธรรมชาติ มิใช่ป่าสงวนแห่งชาติ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว.๓๘๒๔ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ส่วนการตรวจสอบออกใบเบิกทางไม้นอกประเภทหวงห้ามที่ราษฎรปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง จะต้องถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๖๕๕๒ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๐ ข้อ ๒ โดยเคร่งครัด หากปรากฏว่าในท้องที่ใดมีพฤติกรรมในลักษณะช่วยเหลือผู้กระทำความผิด กรมป่าไม้จะพิจารณาโทษสถานหนักต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ปลอดประสพ สุรัสวดี

(นายปลอดประสพ สุรัสวดี)

อธิบดีกรมป่าไม้

สำนักป้องกันและปราบปราม

๒๑๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔ (๓)/ว ๓๖๕๕๒

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน กท. ๑๐๙๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๓๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๓๒๒๓ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๒๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๑๔๔๕๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๑ ชุด (จำนวน ๑๑ แผ่น)
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๒๔๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ พร้อมด้วยสรุปรายงานการประชุม ๑ ชุด (รวมเอกสาร ๑๖ แผ่น)

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๐๓๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยแจ้งให้จังหวัดระงับการดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท. ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ เกี่ยวกับการตรวจสอบออกหนังสือรับรองไม้ รวมทั้งไม้พิน ไม้เผาถ่าน และถ่าน ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองดังกล่าว ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ก่อนจนกว่าการพิจารณาตามผลการประชุมของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อวางมาตรการการควบคุมที่เหมาะสมให้เสร็จสิ้นเสียก่อนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ทราบว่า การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว โดยกระทรวงมหาดไทยแจ้งให้จังหวัดต่างๆ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบเป็นทางปฏิบัติแล้วตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งสรุปทางปฏิบัติได้ดังนี้

๑. ตามผลการพิจารณาของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้ร่วมประชุมพิจารณาปัญหาเรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวม ๓ ครั้ง ที่ประชุมมีมติ รวม ๑๑ ข้อ และมีข้อที่สำคัญ คือ

๑.๑ การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในพื้นที่ที่ยังมีไม้หวงห้ามเหลืออยู่ในที่ดินนั้น ให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ร่วมกันตรวจสอบตามแนยบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับกรมป่าไม้ ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินเพื่อออกโฉนด พ.ศ. ๒๕๒๔ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๔ ทุกรายไป และกรณีที่ดินมี ส.ค. ๑ ขอบอก น.ส. ๓ จะต้องส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณาเสียก่อนซึ่งในกรณีการออก

โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ เนื่องจากมีไม้ที่ใช้ทำการค้าได้เหลืออยู่มาก เข้าลักษณะไม่ได้ทำประโยชน์ ก็ให้ฝ่ายกรมป่าไม้งดเว้นการตรวจสอบเพื่ออนุญาตให้ตัดฟันไม้ แล้วแจ้งให้ฝ่ายที่ดินพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์นั้น ตามอำนาจหน้าที่ทุกรายไป ทั้งนี้เพราะโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวออกไปโดยฝ่าฝืนกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (๒๔๙๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗ ข้อ ๔ และในระหว่างที่กำลังเพิกถอนนั้น ให้ระงับการทำไม้ (กรณีเป็นไม้สักและไม้อย่าง) และระงับการออกหนังสือรับรองการทำไม้ชนิดอื่นเพื่อเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เสียทั้งสิ้น โดยไม่ต้องรอให้เพิกถอนเสร็จ

๑.๒ กรณีมีการทุจริตในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์และการทำไม้ออก ให้แก้ไขที่ตัวบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย

๑.๓ เมื่อได้เข้มงวดกวดขันให้มีการปฏิบัติในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยเคร่งครัดแล้ว ก็คงจะไม่มีไม้ที่จะใช้ทำการค้าเหลืออยู่ในที่ดินนั้นมากนัก จึงไม่มีความจำเป็นที่จะออกระเบียบในการอนุญาต หรือหนังสือรับรองให้นำไม้ไปเพื่อการค้า แต่เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของที่ดินที่จะนำไม้ที่เหลือไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์โดยสุจริต ก็ให้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อก่อนหนังสือรับรองไม้ในที่ดิน ที่มีไม้สักและไม้อย่างเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ได้ โดยมีการตรวจสอบประทับตรา ต. ของป่าไม้อำเภอผู้ร่วมเป็นกรรมการที่โคนต้นไม้ที่ขอนั้นเสียก่อน และคณะกรรมการประทับตรา ครั้งที่ ๒ เมื่อผู้ขอตัดฟันนั้นไม่เป็นท่อนซุงแล้ว จึงออกหนังสือรับรองให้ได้ ตามรายละเอียดในแบบคำขอและแบบหนังสือรับรองตามที่แนบมา กับสิ่งที่ส่งมาด้วย

๑.๔ ให้ใช้แบบคำขอและแบบหนังสือรับรองที่ผู้แทนกระทรวงทั้งสองได้แก้ไขใหม่แล้วและผู้นำไม้ตามหนังสือรับรองนำไม้เข้าเขตด่านป่าไม้ประเภทที่ ๑ เจ้าหน้าที่ด่านฯ จะต้องตรวจสอบและสลักหลังหนังสือรับรองว่า ได้นำไม้ผ่านด่านไปแล้ว เช่นเดียวกับการตรวจสอบไม้ที่นำเคลื่อนที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการป้องกันมิให้นำหนังสือรับรองนั้นมาหมุนเวียนชนไม้โดยไม่ชอบอีก

สำหรับทางปฏิบัติอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึง ก็ปรากฏรายละเอียดตามสรุปผลการประชุมของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้ให้ความเห็นชอบแล้วในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๐ ตามเอกสารที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

๒. ให้มีการออกหนังสือรับรองไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่มีชื่อตรงกับไม้หวงห้าม เช่น ไม้โก่งกาง ไม้มะม่วงป่า ไม้ทุเรียน ฯลฯ เพื่อนำไปจำหน่ายในลักษณะไม้ท่อนได้ โดยใช้หลักเกณฑ์การปฏิบัติเช่นเดียวกับการออกหนังสือรับรองการนำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองไปใช้ประโยชน์ เพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ ตามข้อ ๑

๓. ไม่ให้มีการออกหนังสือรับรองหรือออกใบเบิกทางผ่านไม้ชนิดต่างๆ ที่ขึ้นอยู่เดิม เว้นแต่ถ่านนั้นเป็นถ่านไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดเดิมจากต่างประเทศที่นำมาปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ สิทธิครอบครอง รวมทั้งไม้โกงกางที่ปลูกขึ้นในที่ดินนั้นด้วย เมื่อนำเข้าเผาในเตาที่รับอนุญาตตามนัยข้อ ๖ แห่งกฎ กระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม ก็ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบออกใบเบิกทางโดยไม่ เก็บค่าภาคหลวงได้ ทั้งนี้ ตามที่กรมป่าไม้แจ้งทางปฏิบัติไปยังจังหวัดต่างๆ แล้ว ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

๔. ส่วนไม้สัก ไม้ยางนั้น ก็ให้อนุญาตได้แต่เฉพาะเพื่อการใช้สอยส่วนตัว ตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔ (๓)/ว ๑๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุดม หิรัญพฤกษ์

(อุดม หิรัญพฤกษ์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๗๐๔.๓/๕๔๐

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๔๖

เรื่อง ขอมความเข้าใจในการทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ ข้อ ๒ ไม่มีส่วนราชการสำนักงานป่าไม้เขต และสำนักงานป่าไม้อำเภอ แต่อย่างใด และกรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๗๐๑.๒/๒๗๔๐๗ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เรื่อง การปฏิบัติราชการบริหารส่วนภูมิภาคของกรมป่าไม้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้ามมีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงขอกำหนดทางปฏิบัติในการทำไม้ และการออกใบเบิกทางไม้ (ไม้ท่อนซุง) ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม ซึ่งตัดจากป่าธรรมชาติ มีไซ้ป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้มีผลในด้านการตรวจสอบควบคุมไว้ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ใดมีความประสงค์จะนำไม้ (ไม้ท่อนซุง) ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม ซึ่งทำออกจากป่าธรรมชาติ มีไซ้ป่าสงวนแห่งชาติ เคลื่อนที่ออกจากป่าที่ไม้นั้นอยู่ ให้ยื่นความจำเป็นหนังสือต่อนายอำเภอท้องที่ป่าพร้อมแผนที่แสดงบริเวณป่าที่ตัดไม้ แจกชนิด จำนวนไม้ และจุดหมายปลายทางที่จะนำเคลื่อนที่ไว้ให้ชัดเจน และห้ามนำเคลื่อนที่ออกจากตอจนกว่าเจ้าหน้าที่จะได้ดำเนินการตามข้อ ๒, ๓ และ ๔ แล้ว

๒. เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องราวคำขอทำไม้ตามข้อ ๑ และได้ลงทะเบียนรับเป็นหลักฐานแล้วก็ให้เสนอนายอำเภอแจ้งจังหวัดพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ไปทำการตรวจสอบไม้ตามที่ขอโดยมิชักช้า

๓. การตรวจสอบไม้ตามคำขอ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ ชนิด จำนวนไม้ ซึ่งจะต้องเป็นที่แน่ชัดว่า บริเวณที่ตัดไม้มีไซ้ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า บริเวณที่เป็นต้นน้ำลำธาร หรือตามไหล่เขา ซึ่งเมื่อตัดฟันไม้ลงแล้ว จะเป็นเหตุก่อให้เกิดภัยธรรมชาติ เช่น ทำให้ดินหรือหินพังทลาย แล้วจึงจะรับรองให้ โดยใช้ตราประจำตัว (ของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ) เลขเรียงแสดงท่อนที่ตัดทอนแต่ละต้น เลขเรียงประจำท่อน และปี พ.ศ. ตีประทับที่หน้าตัดของไม้แต่ละท่อน และเมื่อได้ประทับตรารับรองให้แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการดังกล่าว ประทับตราประจำตัว (ตรา ต.) พร้อมเลขเรียงลำดับท่อนที่ตรวจสอบรับรองให้ และเลขปี พ.ศ. ไว้ที่หน้าตัดของต่อไม้ทุกต่อ เช่นเดียวกันกับการประทับตราชักลากไม้ ตามระเบียบว่าด้วยการประทับตราอนุญาตชักลากไม้ พ.ศ. ๒๕๐๔ เสร็จแล้วให้ทำบันทึกผลการตรวจสอบบัญชีไม้และแผนที่ป่าโดยสังเขป ๒ ชุด เมื่อได้ลงนามรับรองในเอกสารดังกล่าวแล้ว ก็ให้เสนอนายอำเภอพิจารณาลงนามรับรองอีกชั้นหนึ่ง แล้วให้เจ้าหน้าที่เก็บไว้เป็นหลักฐาน ๑ ชุด และอีก ๑ ชุด ใช้ประกอบใบเบิกทางที่ออกให้ตามข้อ ๔

๒๑๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๔. เมื่อได้ตรวจสอบตามข้อ ๓ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ออกใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่จากต่อไม้ โดยใช้บัญชีไม้ที่ตรวจสอบได้ ตามข้อ ๓ แนบใบเบิกทางให้ผู้ขอตามระเบียบเช่นเดียวกันกับการออกใบเบิกทางนำไม้หวงห้ามเคลื่อนที่ โดยออกใบเบิกทางจากต่อไม้ถึงด่านป่าไม้ด่านแรก

๕. เมื่อถึงด่านป่าไม้ด่านแรก หากประสงค์จะนำไม้เคลื่อนที่ต่อไป ก็ให้ยื่นคำขอรับใบเบิกทางต่อด่าน โดยแสดงใบเบิกทางและหลักฐาน ตามข้อ ๔ แล้วเจ้าหน้าที่ด่านก็จะได้ตรวจสอบออกใบเบิกทางให้ตามระเบียบต่อไป

ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดปล่อยปละละเลย หรือมีพฤติการณ์ให้ความร่วมมือสนับสนุนการทุจริต กรมป่าไม้ก็จะได้พิจารณาโทษหรือสมรรถภาพตามควรแก่กรณีต่อไป โดยให้ยกเลิกหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๗๐๘/๑๔๕๓๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ เรื่อง ซ่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการทำไม้นอกประเภทหวงห้าม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วีรพันธุ์ ศรีบุญลือ
(นายวีรพันธุ์ ศรีบุญลือ)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต
โทร ๐-๒๕๗๙-๔๔๕๓

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สักไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยรัฐบาลได้นำเรื่องการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอุทกภัยขั้นรุนแรงและดินโคลนถล่มจนบ้านเรือนของราษฎรเสียหายจำนวนมากบรรจบไว้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อบูรณาการการปฏิบัติของส่วนราชการทุกภาคส่วน รวมถึงมาตรการตรวจสอบและการยึดทรัพย์ผู้กระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้อีกด้วย ประกอบกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายให้ชะลอการทำไม้ทั้งหมดไว้ก่อนจนกว่าจะได้มีการปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติที่รัดกุม ชัดเจน และเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอความร่วมมือมายังจังหวัด เพื่อสั่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ชะลอการดำเนินการดังต่อไปนี้ไว้ก่อนจนกว่ากรมป่าไม้จะได้ปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติให้มีความรัดกุม ชัดเจน และเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

๑. การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐

๒. การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้ามในพื้นที่ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔/๑๔๕๓๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒

๓. การอนุญาตตามระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบและปฏิบัติและหากประชาชนรายใดมีความเดือดร้อนจำเป็น ให้แจ้งกรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส

(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๕๗๘๖

๒๑๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร. ๐ ๕๗๙ ๙๕๖๗, ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๗, ๒๐๘

ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๔๔๐

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ออกตามความใน
มาตรา ๑๓ ทวิ ,๑๖, ๑๗, ๑๘ และ ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก ผู้อำนวยการกองทุกกอง เลขาธิการ
กรมป่าไม้ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน หัวหน้ากลุ่มกฎหมาย และ
หัวหน้าศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศป่าไม้

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๔๗๙ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม
๒๕๕๔ เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ออกตามความใน
มาตรา ๑๓ ทวิ ,๑๖, ๑๗, ๑๘ และ ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ (พร้อมสิ่งที่ส่ง
มาด้วย) เรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส

(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๔๗๙

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ออกตามความใน
มาตรา ๑๓ ทวิ ,๑๖, ๑๗, ๑๘ และ ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่
เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ
ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๔
๒. ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ภายในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๔
๓. ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัยทาง
วิชาการภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๔
๔. ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการใช้ประโยชน์เกี่ยวกับเรื่องการเข้าไป การผ่าน หรือการ
ใช้ทางและการนำ หรือปล่อยสัตว์เลี้ยง ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๔
๕. ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่า หรือปลูกไม้ยืนต้น
ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๔

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปเป็นกรมป่าไม้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่ และกิจกรรมของกรมทรัพยากรทาง
ทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๕๖ ประกาศบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีผลทำให้บรรดาอำนาจหน้าที่
ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี
ของส่วนราชการที่โอนมา โอนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการที่รับโอน ตามพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าว นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ อันเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์
ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และบทบัญญัติ
ของกฎหมายที่ได้เปลี่ยนแปลงไป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ ทวิ ,๑๖, ๑๗, ๑๘ และ ๒๐
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ กรมป่าไม้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงออกระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่
ป่าสงวนแห่งชาติ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยลำดับที่ ๑-๕ รวม ๕ ฉบับ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง
ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๒๒๒๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

อนึ่งเพื่อเป็นการซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเกี่ยวกับประเด็นหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับคำขอ และตรวจสอบพิจารณาดำเนินการในระดับท้องถิ่น นอกจากกำหนดให้ “จังหวัด” ซึ่งหมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องถิ่นที่เป็นผู้ใช้อำนาจแล้ว เพื่อความเหมาะสมในเบื้องต้น กรมป่าไม้ได้กำหนดให้ สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแห่งท้องถิ่น เป็น “หน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนด” ตามความหมายในระเบียบกรมป่าไม้ทั้ง ๕ ฉบับ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส
(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กรมป่าไม้
กองการอนุญาต
โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๖๗

ที่ กษ ๐๗๐๘/๓๗๑๔๔

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตบางเขน

กทม. ๑๐๙๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๓๐

เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้าง
โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๒๕

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๘/๔๐๕๙ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๕

ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๘/๔๐๕๙ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ส่งสำเนาหนังสือ
กรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๘/๔๐๕๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๕ พร้อมด้วยระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการ
ปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๒๕ ให้เขตทราบ
และยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า เท่าที่ผ่านมายังมีป่าไม้เขตบางเขตปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ ดังกล่าว
โดยเฉพาะในเรื่องของการตัดฟันไม้ลงเพื่อการค้นคว้าทดลองทางวิชาการและการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ทาง
ราชการ กรมป่าไม้จึงขอเรียนขอความร่วมมือความเข้าใจในทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การตัดฟันไม้ลงเพื่อการค้นคว้าทดลองทางวิชาการตามข้อ ๔(๒) และตัดฟันออกตามข้อ ๕
ไม่ต้องดำเนินการตามข้อ ๖ ของระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ออกจากสวนป่าที่
กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๒๕ ในกรณีที่ทำการทดลองนั้นต้องนำเนื้อไม้
ไปทำการทดลองเช่นสวนป่าชะอำ ขอนำไม้สนประดิพัทธ์ที่ตัดออกจากสวนป่า ไปทดลองอาบน้ำยาและ
ทดลองสร้างอาคาร เป็นต้น แต่หากการขอตัดฟันไม้ลงเพื่อจัดการสวนป่าให้เป็นแหล่งเก็บเมล็ดพันธุ์ไม้
ไม้ที่ตัดฟันลงมิได้นำไปใช้ประโยชน์ในการทดลองเช่นนี้ยังคงต้องดำเนินการตามข้อ ๖ ต่อไป หรือหากมีไม้
เหลือจากการทดลองก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบเช่นกัน

๒. การนำไม้ไปใช้ประโยชน์ในทางราชการจะต้องมีการดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบ
กรมป่าไม้วาดด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้เงินงบประมาณ
แผ่นดิน พ.ศ.๒๕๒๕ ข้อ ๖(๑) และ ข้อ ๖(๒) ก่อนทุกครั้ง การขอนำไม้ไปใช้ประโยชน์ก่อนการปฏิบัติข้างต้น
ระเบียบฯ มิได้ระบุให้เขตกระทำได้ในโอกาสแรก และโดยเฉพาะระเบียบฯ นี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้
ให้ความเห็นชอบในการประกาศใช้ การปฏิบัติใดๆ ที่ไม่เป็นตามขั้นตอนของระเบียบฯ จึงต้องเสนอกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติก่อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ผ่อง เล่งอี้

(นายผ่อง เล่งอี้)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองบำรุง

โทร ๐-๒๕๗๙-๑๑๕๑ ต่อ ๒๓๙

๒๒๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองบำรุง กรมป่าไม้ โทร. ๕๗๙๑๑๕๑ ต่อ ๒๓๙

ที่ กษ ๐๗๐๘/๓๗๑๔๕

วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๓๐

เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้าง
โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๒๕

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทั้ง ๓ ท่าน ผู้อำนวยการกองทุกกอง ผู้ตรวจการป่าไม้ทั้ง ๔ ท่าน

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๘/๓๗๑๔๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๓๐
เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างโดยใช้เงิน
งบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๒๕ มาเรียนเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เป็นการต่อเนื่องหนังสือกรมป่าไม้
ที่ กส ๐๗๐๘/๔๐๕๙ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๕

(ลงนาม) ผ่อง เล่งอี่

(นายผ่อง เล่งอี่)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า โทร. ๐ ๒๕๖๑๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๐๒

ที่ ทส ๑๖๐๖.๓/๑๐๗๔๔

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การอนุญาตทำไม้ที่ปลูกขึ้นตามโครงการส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่เกษตรได้รับสิทธิทำกิน (สทก.)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก ผู้อำนวยการกองการอนุญาต ผู้อำนวยการกลุ่มนิติกร

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๖.๓/๑๐๗๔๔ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การอนุญาตทำไม้ที่ปลูกขึ้นตามโครงการส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่เกษตรได้รับสิทธิทำกิน (สทก.) มาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(ลงนาม) สมศักดิ์ เนติรังษีวัชร

(นายสมศักดิ์ เนติรังษีวัชร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ ทส ๑๖๐๖.๓/๑๐๗๔๗

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การอนุญาตทำไม้ที่ปลูกขึ้นตามโครงการส่งเสริมปลูกป่าในพื้นที่เกษตรได้รับสิทธิทำกิน (สทก.)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยกรมป่าไม้ได้จัดให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนปลูกป่าในที่ดินมีหนังสือรับรองสิทธิทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามโครงการส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่เกษตรได้รับสิทธิทำกิน (สทก.) ดังนั้น เพื่อให้การอนุญาตทำไม้ตามโครงการดังกล่าวเป็นไปโดยเรียบร้อยจึงขอให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วน ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๖๔๒๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่อง ข้อมความเข้าใจการขออนุญาตทำไม้ในพื้นที่ที่มีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สมศักดิ์ เนติรังษีวัชร

(นายสมศักดิ์ เนติรังษีวัชร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

สำนักส่งเสริมการปลูกป่า

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๕๐๒

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๕๔๔

๒๒๓๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วน

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๖๔๒๔

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙

เรื่อง ช่อมความเข้าใจการขออนุญาตทำไม้ในพื้นที่ที่มีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และ
อยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดลำปาง ที่ ลป ๐๐๑๓/๙๓๔๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๔

๒. หนังสือจังหวัดลำปาง ที่ ลป ๐๐๑๓/๑๙๖๗๙ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑-๒ จังหวัดลำปางได้ขอให้กรมป่าไม้พิจารณากรณี ราษฎร ๓ ราย
คือ นายมี คิตติ นางอารีย์ ด่านตระกูล และนายศรีจันทร์ เบญญพรประเสริฐ ขออนุญาตทำไม้หวงห้ามซึ่ง
ปลูกขึ้นตามโครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่า ในพื้นที่ที่มีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัย
ภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ตามแบบ สทก. ๒ ก และขอให้แจ้งผลการพิจารณาให้จังหวัดทราบ
ด้วยความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. กรณีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ตามแบบ สทก.
๒ ก ครบกำหนดระยะเวลาการอนุญาตแล้ว หากราษฎรประสงค์จะขอต่อหนังสืออนุญาต ให้จังหวัดแจ้งราษฎร
ดำเนินการประสานกับศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ท้องถิ่นๆ เพื่อดำเนินการต่อหนังสืออนุญาตให้ต่อไป

๒. กรณีการทำไม้ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุง
ป่าสงวนแห่งชาติ ตามแบบ สทก. ๒ก หากราษฎรประสงค์จะทำไม้ที่ปลูกขึ้น สามารถดำเนินได้ ดังนี้

๒.๑) การอนุญาตทำไม้หวงห้ามสามารถดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๐๔) ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม
โดยส่งเรื่องให้ กรมป่าไม้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการอนุญาต

๒.๒) การอนุญาตทำไม้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้าม สามารถดำเนินการได้ตาม มาตรา ๑๕
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ.๒๕๒๔)
ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการขออนุญาตทำไม้ในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๙ โดยส่งเรื่องให้กรมป่าไม้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการอนุญาต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

กองการอนุญาต

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

(นายวิชัย แหลมวิไล)

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

อธิบดีกรมป่าไม้

๒๒๒๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วน

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๖๔๒๙

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙

เรื่อง ขอมความเข้าใจการขออนุญาตทำไม้ในพื้นที่ที่มีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัย
ภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดลำปาง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๖๔๒๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๖๔๒๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙
เรื่อง ขอมความเข้าใจการขออนุญาตทำไม้ในพื้นที่ที่มีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยภายใน
เขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

(นายวิชัย แหลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๒๒๒๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายสิทธิทำประโยชน์ สำนักงาน สทก.

ที่ กษ ๐๗๑๕/๒๑๔๕๙

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๑

เรื่อง ทหารี่ทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดฟันไม้ ในพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน ผู้อำนวยการกองทุกกอง ผู้ตรวจการป่าไม้ทุกภาค เลขานุการกรมป่าไม้ หัวหน้าสำนักงาน ศปป. หัวหน้าสำนักงาน สอส. หัวหน้าสำนักงานเงินทุนหมุนเวียนคั่นคว่ำ ทดลองเกี่ยวกับป่าสน หัวหน้าสำนักงานส่งเสริมการปลูกป่าภาคเอกชน และหัวหน้าสำนักงานช่วยเหลือราษฎรให้มีสิทธิทำกิน

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๑๕/ว. ๒๑๔๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เรื่อง ทหารี่ทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดฟันไม้ในพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑ เรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) ไพโรจน์ สุวรรณกร
(นายไพโรจน์ สุวรรณกร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๑๕/ว.๒๑๔๕๖

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตบางเขน

กทม. ๑๐๙๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๑

เรื่อง ทหารหรือทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดฟันไม้ ในบริเวณพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑

เรียน ป่าไม้เขตศรีราชา

อ้างถึง หนังสือป่าไม้เขตศรีราชา ที่ กษ ๐๗๑๔ (ศษ) /๑๖๐๗ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ทหารหรือเกี่ยวกับการตัดฟันไม้และเก็บเกี่ยวพืชผลในพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑ รวม ๒ ข้อ คือ

๑. ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ “ของป่า” ข้อ(๒) หน้ อ้อ พง แวม ปรีอ กก กระจุต กล้วยไม้ กูต เห็ด และพืชอื่นๆ คำว่าพืชหมายถึง ต้นอ้อย ต้นมันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าว ฯลฯ หรือไม้ และการตัดต้นอ้อย ขุดมันสำปะหลัง ฯลฯ ในพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑ จะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่

๒. ไม้ยูคาลิปตัส ไม้ยางพารา ที่เกิดขึ้นก่อนที่ราษฎรจะได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑ ก็ดี หรือราษฎรผู้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑ ได้ทำการปลูกไม้ยางพารา หรือไม้ยูคาลิปตัสไว้ก็ดี เมื่อจะทำไม้ ยางพาราหรือไม้ยูคาลิปตัส จะต้องขอรับอนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ นั้น

กรมป่าไม้ได้ตรวจสอบและพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. บทนิยาม “ของป่า” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ กำหนด ให้ ของป่า หมายความว่า สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าเป็นต้นว่า

- (๑) ไม้พืน ถ่าน เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ เมล็ด ผลไม้ หน่อไม้ ชันไม้ และยางไม้
- (๒) หน้ อ้อ พง แวม ปรีอ คา กก กระจุต กล้วยไม้ กูต เห็ด และพืชอื่น
- (๓) ชากสัตว์ ไข่ หน้ เขา นอ งา กราม ขนาย กระดุก ขน รังนก ครั่ง รังผึ้ง และ มูลค้างคาว
- (๔) ดิน หิน กรวด ทราย แร่ และน้ำมัน

กรณีทีราษฎร ได้ปลูกพืชล้มลุก เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด ฯ ในพื้นที่ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑ โดยที่พืชล้มลุกดังกล่าวก็เป็นสิ่งที่ราษฎรปลูกขึ้นเอง มิได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าจึงมิใช่ของ ป่าตาม พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ มาตรา ๔

๒. กรณีทีราษฎรได้ปลูกต้นยางพาราไว้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑แล้วก็ตาม เมื่อราษฎรจะกรีดยางพาราจะต้องขออนุญาต ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ.

๒๓๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๙ เนื่องจากน้ำยางพาราเป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วย ซึ่งตามมาตรา ๑๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ได้เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔ มิได้บัญญัติให้ราษฎรที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก. ได้รับการยกเว้นให้มีสิทธิทำไม้หรือเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายแต่ประการใด

๓. กรณีที่ราษฎรได้ปลูกไม้ยางพาราและไม้ยูคาลิปตัส ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ไม่ว่าจะเป็นไม้ที่ได้ปลูกก่อนหรือหลังได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑ ก็ตาม ไม้ที่ปลูกขึ้นย่อมเป็นไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เมื่อจะทำไม้ยางพาราและยูคาลิปตัส ซึ่งไม่ใช่ไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ออกจากที่ดินดังกล่าว ก็จะต้องขออนุญาต ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑,๐๐๖ (พ.ศ.๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๙

ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับหนังสืออนุญาต สทก. ตามมาตรา ๑๖ ทวิ วรรคสาม (๑) และ(๒) จะได้รับการยกเว้นค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า สำหรับไม้ที่ได้ปลูกขึ้นภายในที่ดินที่ได้รับอนุญาตตามความในมาตรา ๑๖ ทวิ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ได้เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป พร้อมทั้งแจ้งให้ราษฎรผู้ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.๑ ทราบ และปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ไพโรจน์ สุวรรณกร
(นายไพโรจน์ สุวรรณกร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

สำนักงาน สทก.
โทร. ๕๗๙-๕๔๑๔

๒๓๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๕

กรมป่าไม้
ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐
พร้อมสำเนาข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดพร้อมสำเนาข้อกำหนด
ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามสิ่งที่
ส่งมาด้วย มาเรียนเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุดม หิรัญพฤกษ์
(นายอุดม หิรัญพฤกษ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

๒๓๓๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๔

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๖๓๓ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๓๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่าง
ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ส่งสำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ให้ระงับ
การอนุญาตทำไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์เพื่อการค้า ตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๒๕ ไว้
คงให้มีการอนุญาตได้แต่เฉพาะเพื่อการใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ โดยถือปฏิบัติตาม
นัยหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๑๒ เพื่อพิจารณาอนุญาตเฉพาะไม้ที่มีลักษณะ
ที่จำเป็นต้องตัดออก รวม ๒ ข้อ มาเพื่อโปรดทราบ และส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติไปแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๖๒ วันที่ ๑ เมษายน
๒๕๓๐ ให้ใช้ข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อการใช้สอยส่วนตัว แต่ไม่รวมถึงไม้
ที่ปลูกขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติรวม ๔ ข้อ ดังรายละเอียดตามข้อกำหนดดังกล่าวตามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป แล้วรายงาน
ผลการอนุญาตพร้อมสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กรมป่าไม้ทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันออกใบอนุญาต

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุดม หิรัญพฤกษ์

(นายอุดม หิรัญพฤกษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

๒๓๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๗๒๗๗

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๐

เรื่อง ข้อมความเข้าใจในการทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๗๒๗๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๐
เรื่อง ข้อมความเข้าใจในการทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อ
ใช้สอยส่วนตัว

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
เรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในทำนองเดียวกัน พร้อมกับตรวจสอบควบคุมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว
อีกทางหนึ่งด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุณโยภาส
(นายชำนิ บุณโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๒๓๓๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๗๒๗๖

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๐

เรื่อง ช่อมความเข้าใจในการทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔/ว. ๑๕๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔
๒. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๔๐๔/๑๔๔๗๔ - ๑๔๔๗๕ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๔
๓. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๔(๒)/ว.๒๑๓๐๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมป่าไม้ได้เรียนแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว และการออกใบเบิกทางเพื่อควบคุมไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ มาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า โดยที่การอนุญาตให้ทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อการใช้สอย ตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๐) นี้ โดยเจตนารมณ์ของทางราชการก็เพื่อที่จะให้ราษฎรได้ใช้ไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเองเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณะ ประโยชน์โดยแท้จริง แต่เนื่องจากขณะนี้ปรากฏว่ามีบางจังหวัดได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่ให้แก่ผู้รับอนุญาตไปยังสถานที่แห่งอื่น นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในคำขอ ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ผิดต่อวัตถุประสงค์และไม่สอดคล้องกับนโยบายและเจตนารมณ์ของทางราชการอยู่เนืองๆ ถึงแม้ว่ากรมป่าไม้จะได้ชักช่อมความเข้าใจเพื่อสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือที่อ้างถึงแล้วก็ตาม แต่เจ้าหน้าที่ก็ยังละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ดังกล่าว อันเป็นผลทำให้นโยบายการควบคุมเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบเบิกทางไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัวเป็นมาตรฐานแนวเดียวกัน กรมป่าไม้จึงขอให้จังหวัดได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติและดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว เมื่อผู้ขอได้รับอนุญาตและเจ้าหน้าที่ประทับตราอนุญาตยกเว้นค่าภาคหลวง หรือประทับตราเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงแล้ว อำเภอกท้องที่จะต้องออกใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่ไปยังสถานที่ที่ระบุไว้ในคำขอเท่านั้น

๒. หากเป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตจะนำไปไปยังสถานที่อื่น นอกเหนือจากที่ระบุไว้ตามข้อ ๑ จะต้องถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว.๑๕๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ กล่าวคือ หากมีความจำเป็นต้องนำไปที่อื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในคำขอทำไม้ ก็ให้จังหวัดเสนอความเห็นไปยังกรมป่าไม้เป็นรายๆ ไป เมื่อกรมป่าไม้ให้ความเห็นชอบแล้ว จึงดำเนินการได้

๒๔๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๓. การออกใบเบิกทางนำไม้ในกรณี ตามข้อ ๑, ๒ เคลื่อนที่ เพื่อป้องกันมิให้ราษฎรผู้รับอนุญาต นำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัวหลีกเลี่ยงนำไม้ไปจำหน่ายจ่ายโอนแก่ผู้อื่น ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ กส ๐๔๐๔/๑๔๔๗๔ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๔ กล่าวคือ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำบันทึกข้อความไว้ทางด้านหลังตอนบนทั้งต้นซัวและปลายซัวของใบเบิกทางให้ชัดเจน ว่า ไม้ที่ได้รับอนุญาตจะนำไปใช้ประโยชน์ ณ สถานที่ซึ่งผู้ขอได้ระบุไว้ในคำขอทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ ที่ดิน น.ส.๓ โดยมีข้อความที่จะบันทึกดังนี้ “ไม้ที่นำเคลื่อนที่ตามใบเบิกทางฉบับนี้ เป็นไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือที่ดิน น.ส.๓ เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยส่วนตัว ณ.....ตำบล..... อำเภอ.....จังหวัด..... ห้ามออกใบเบิกทางต่อไปที่อื่นหรือที่ใด ซึ่งมีใช้สถานที่ที่จะนำไม้ไปใช้ ประโยชน์” และให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ขอใบเบิกทางและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบเบิกทางลงชื่อกำกับเงื่อนไข ตามข้อความดังกล่าวไว้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดและหากปรากฏ ว่ามีเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้จังหวัดพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

ชำนาญ โภษะ
(นายชำนาญ โภษะ)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร ๕๗๔๔๕๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคุ้มครอง กรมป่าไม้ โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๒๖๑๓

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๐

เรื่อง การออกใบเบิกทางไม้ยางที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ ทั้ง ๓ ท่าน

ผู้อำนวยการกองทุกกอง

ผู้ตรวจราชการป่าไม้ ทั้ง ๔ ท่าน

ผู้บังคับการตำรวจป่าไม้

ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่

ผู้อำนวยการโรงเรียนอบรบวนกรรม จังหวัดตาก

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการปลูกป่าภาคเอกชน

หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน

หัวหน้าสำนักงานเงินทุนหมุนเวียนค้ำค้ำทดลองเกี่ยวกับป่าสน

หัวหน้าสำนักงานช่วยเหลือราษฎรให้มีสิทธิทำกิน

เลขานุการกรมป่าไม้

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๒๖๐๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๐ เรื่อง การออกใบเบิกทางไม้ยางที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว เรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม)

ชำนาญ โภษะ

(นายชำนาญ โภษะ)

อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๒๒๖๐๙

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๓๐

เรื่อง การออกใบเบิกทางไม้อย่างที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ด่วนมาก ที่ อต ๐๐๐๙/๑๔๑๗๐ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๐

ตามหนังสือจังหวัดที่อ้างถึง หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบเบิกทางไม้อย่างที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว ตามนัยมติที่ประชุมข้าราชการพนักงานป่าไม้อำเภอ ในสังกัดสำนักงานป่าไม้จังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ ๕/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๐ ว่า ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ ประการใด แล้วแจ้งแนวทางปฏิบัติให้จังหวัดทราบด้วย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส ๐๗๐๔(๒)/ว.๒๑๓๐๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ เรื่อง การอนุญาตไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวและการกุศลสาธารณประโยชน์ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติให้มีการนำไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำออกเพื่อการใช้สอยหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ไปว่าจ้างโรงงานแปรรูปไม้ทำการแปรรูปให้นั้น เห็นว่าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ เหมาะสมและรัดกุมแล้ว จึงขอให้จังหวัดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัด อย่างไรก็ตาม การอนุญาตให้ทำไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อการใช้สอย ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๐) นี้ โดยเจตนารมณ์ของทางราชการก็เพื่อให้ราษฎรได้ใช้ไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเองเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือการกุศลสาธารณประโยชน์โดยแท้จริง แต่ปรากฏว่ามีบางจังหวัดได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่ให้แก่ผู้รับอนุญาตไปยังสถานที่อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำขอ ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับนโยบายและเจตนารมณ์ของทางราชการ กรมป่าไม้จึงได้แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการทำไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง โดยเน้นทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบเบิกทางไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อการใช้สอยส่วนตัว เพื่อให้จังหวัดทุกจังหวัดถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกันแล้ว ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๗๒๗๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๐

ส่วนข้อหารือเกี่ยวกับกรณีที่ได้รับอนุญาตทำไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว ได้ทำการแปรรูปไม้ที่ได้รับอนุญาตที่ต่อไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔ มาตรา ๕๐(๕) แล้ว และได้ยื่นเรื่องราวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขออนุญาตใบเบิกทางนำไม้แปรรูปไปใช้ประโยชน์ตามที่ระบุไว้ในคำขอหรือใบอนุญาต อำเภอจะกระทำได้อหรือไม่ นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ.๒๕๑๙) ว่าด้วยการแปรรูปและไม้แปรรูป ได้กำหนดทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแปรรูปไม้ที่มีใช้เพื่อการค้าไว้แล้ว โดยให้มีการยื่นคำขอและให้จังหวัดพิจารณาอนุญาต ตามใบอนุญาตทำการแปรรูปไม้ที่มีใช้เพื่อการค้า (อนุญาต ๔) ซึ่งเจตนารมณ์ที่ให้มีการอนุญาตเช่นนี้ ก็เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบควบคุม รวมทั้งการขออนุญาตไม้แปรรูปหวงห้ามไว้ในครอบครอง (แบบใบอนุญาต ๖) และการขนานเคลื่อนที่ต่อไปด้วย
ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคุ้มครอง กรมป่าไม้ โทร. ๕๗๔๔๕๓
ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๐๐๒ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๑
เรื่อง ทาหรือการอนุญาตไม้สักและไมยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน ผู้ตรวจการป่าไม้ทุกท่าน ผู้อำนวยการกองทุกกอง
ผู้บังคับการตำรวจป่าไม้ ผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายป่า
ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่ ผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมวรรณกรรมจังหวัดตาก
หัวหน้าฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ หัวหน้าสำนักงานเงินทุนหมุนเวียนค้ำจุนค้ำหวัดลองเกี่ยวกับป่าสน
หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหัวหน้าสำนักงานส่งเสริมการปลูกป่าภาคเอกชน

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๑
เรื่อง ทาหรือการอนุญาตไม้สักและไมยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ครอบครอง มาเรียนเพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) ชำนิ บุณโยภาส
(นายชำนิ บุณโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๐๐๐

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๓๑

เรื่อง ทาหรือการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดอุดรธานี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๙๙๙ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๑

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเรียนเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในทำนองเดียวกัน

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

ชำนาญ โภณโยภาส
(นายชำนาญ โภณโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๒๔๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๕๕๙

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๓๐

เรื่อง ทารือการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

อ้างถึง หนังสือ ที่ อต ๐๐๐๙/๒๓๙๐๗ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดได้ทราบว่า ไม้สักและไม้ยางที่ราษฎรปลูกขึ้นเอง ผู้เป็นเจ้าของน่าจะ
มีสิทธิในการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ได้ เพราะในปัจจุบันรัฐบาลได้ส่งเสริมให้เอกชนปลูกป่าเพิ่มขึ้น หากอนุญาต
ไม่ได้การส่งเสริมจะไม่เป็นผล จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณากำหนดระเบียบขึ้นเพื่อถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป
พร้อมกับส่งคำขอทำไม้สักที่ปลูกขึ้นซึ่งเขตและจังหวัดไม่อาจพิจารณาอนุญาตได้ ให้กรมป่าไม้พิจารณา นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ (พุทธศักราช ๒๔๘๔) มาตรา ๗ บัญญัติให้
ไม้สักและไม้ยางไม่ว่าจะขึ้นอยู่ในที่ใดในราชอาณาจักร เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ดังนั้น การทำไม้สักและ
ไม้ยางซึ่งเป็นไม้หวงห้ามก็ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๐๔) ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม ซึ่งจะอนุญาต
ได้ทั้งเพื่อใช้สอยและเพื่อการค้า แต่สำหรับไม้สักและไม้ยางที่ขึ้นอยู่เดิม (ไม่ใช่ไม้ปลูก) ในที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๔
แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔
ออกข้อกำหนดเพิ่มเติมให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ได้แต่เฉพาะเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือการกุศลสาธารณประโยชน์
เท่านั้น ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการควบคุมป้องกันมิให้มีการลักลอบตัดไม้ในป่ามาสวมอ้างว่าเป็น
ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ฯ เกิดขึ้นได้

ฉะนั้น เรื่องนี้จึงมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. ไม้สักและไม้ยางที่เกิดขึ้นในที่ดินมาแต่เดิม ซึ่งไม่ใช่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ
สิทธิครอบครอง การอนุญาตต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
โดยขอรับอนุญาตได้แต่เฉพาะเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์เท่านั้น

๒. ไม้สักและไม้ยางที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ซึ่งไม่อยู่ในข่ายบังคับตาม
ข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๐) แต่เป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ การทำออกจึงต้อง
ขอรับอนุญาตและปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม

ดังนั้น ในระหว่างที่กฎหมายว่าด้วยสวนป่ายังมีได้ออกมาใช้บังคับ และกรมป่าไม้ก็ยังไม่ได้วางระเบียบกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้สักและไม้ยางที่ปลูกขึ้น ตามข้อ ๒ ไว้ให้เป็นการแนชัด เมื่อมีการยื่นเรื่องราวขอทำไม้ในลักษณะดังกล่าวออกมาใช้ประโยชน์ ก็ให้จังหวัดรวบรวมหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องรายงานกรมป่าไม้เพื่อพิจารณาอนุมัติในการอนุญาตเป็นรายๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุณโยภาส
(นายชำนิ บุณโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร. ๕๗๙-๔๔๕๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคุ้มครอง กรมป่าไม้ โทร. ๕๗๙-๔๔๕๓ โทรสาร. ๕๗๙-๔๖๑๑

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๒๕๙๗

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

เรื่อง ทหารหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน ผู้ตรวจการป่าไม้ทุกท่าน ผู้อำนวยการกองทุกกอง
ผู้บังคับการตำรวจป่าไม้ ผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายป่า
ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่ ผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมรวมกรมจังหวัดตาก
หัวหน้าฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ หัวหน้าสำนักงานเงินทุนหมุนเวียนคั่นคว่ำทดลองเกี่ยวกับป่าสน
หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหัวหน้าสำนักงานส่งเสริมการปลูกป่าภาคเอกชน

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๒๖๐๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เรื่องทหารหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเรียนเพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) อำมรงค์ ประกอบบุญ
(นายอำมรงค์ ประกอบบุญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๒๖๐๐

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

เรื่อง ทหารหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดตาก)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือจังหวัดตาก ที่ ตก ๐๐๐๙/๑๔๙๙๙ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๓
๒. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๒๕๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

ด้วยจังหวัดตากได้มีหนังสือ ที่ ตก ๐๐๐๙/๑๔๙๙๙ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๓ ทหารหรือกรมป่าไม้เกี่ยวกับ เรื่อง ขนาดจำกัดไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งจะต้องพิจารณาอนุญาตตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ว่าเนื่องจากได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๓๒ เรื่อง กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔ มิให้ใช้บังคับกับไม้สักและไม้ยางในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว การพิจารณาอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์จะต้องยึดถือหลักเกณฑ์ขนาดจำกัด หรือไม่ เพียงใด ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ในเมื่อได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มิให้ใช้บังคับกับไม้สักไม้ยางในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินจึงไม่มีขนาดจำกัด ดังนั้น ในการพิจารณาอนุญาตไม้สักและไม้ยางในกรณีดังกล่าว จึงมีต้องยึดถือหลักเกณฑ์ขนาดจำกัดไม้ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อำนวยศักดิ์ ประกอบบุญ

(นายอำนวยศักดิ์ ประกอบบุญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓ โทรสาร. ๕๗๙๔๖๑๑

๒๕๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๒๕๕๕

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

เรื่อง ทหารหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก

อ้างถึง หนังสือ ที่ ตก ๐๐๐๙/๑๔๙๙๙ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๓

ตามหนังสือที่อ้างถึงจังหวัดทหารหรือกรมป่าไม้เกี่ยวกับเรื่องขนาดจำกัดไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งจะต้องพิจารณาอนุญาตตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ว่าเนื่องจากได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๓๒ เรื่อง กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มิให้ใช้บังคับกับไม้สักและไม้ยางในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว การพิจารณาอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ จะต้องยึดถือหลักเกณฑ์ขนาดจำกัดหรือไม่เพียงใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ในเมื่อได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มิให้ใช้บังคับกับไม้สักและไม้ยางในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินจึงไม่มีขนาดจำกัด ดังนั้น ในการพิจารณาอนุญาตไม้สักและไม้ยางในกรณีดังกล่าว จึงไม่ต้องยึดถือหลักเกณฑ์ขนาดจำกัดไม้ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

อำมรงค์ ประกอบบุญ

(นายอำมรงค์ ประกอบบุญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๔๔๕๓

โทรสาร. ๕๗๔๖๑๑

๒๕๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๕๔๔

กรมป่าไม้
ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๕๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔

ตามที่กรมป่าไม้ส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐ พร้อมด้วยสำเนาข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเรียนเพื่อโปรดทราบและถือเป็นทางปฏิบัติต่อไปแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๗๕๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔ เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว ซึ่งกรมป่าไม้ได้ชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติให้ทุกจังหวัดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปแล้ว มาเรียนเพื่อเป็นการชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องในทำนองเดียวกันต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ร้อยตรี บรรณเลิศ รัชตกุล
(บรรณเลิศ รัชตกุล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

โทรสาร. ๕๗๙๔๖๑๑

๒๕๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๗๕๔๔

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

ตามที่กรมป่าไม้เรียนมาเพื่อโปรดทราบว่าได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๖๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๐ ให้ใช้ข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว แต่ไม่รวมถึงไม้ที่ปลูกขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติรวม ๔ ข้อ กรมป่าไม้จึงส่งข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเรียนเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดเสร็จแล้วรายงานผลการอนุญาตพร้อมสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กรมป่าไม้ทราบภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ยื่นอนุญาตต่อไปแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า มีจังหวัดบางจังหวัดและป่าไม้เขตบางเขต รายงานการอนุญาตให้ทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอย ให้กรมป่าไม้ทราบ สืบสนไม่ได้เป็นไปตามขั้นตอนและส่งเอกสารประกอบรายงานไม่ครบถ้วน มีอาทิเช่น ส่งเฉพาะสำเนาคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของเขตและจังหวัดออกไปตรวจสอบสภาพไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามคำขอให้กรมป่าไม้ทราบ โดยไม่มีสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ส่งแต่เฉพาะสำเนาใบอนุญาตให้ทำไม้สักหรือไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยให้กรมป่าไม้ทราบ โดยขาดสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ส่งแต่สำเนาหรือภาพถ่ายโฉนดที่ดิน หรือสำเนา น.ส.๓ หรือ สำเนา น.ส.๓ ก. เฉพาะด้านหน้า โดยไม่ส่งสำเนาหรือภาพถ่ายหน้าสารบรรณจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ ด้านหลัง ซึ่งเป็นการยืนยันว่าปัจจุบันเป็นที่ดินของผู้ใด ขาดสำเนาเอกสารหลักฐานการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ ขาดแผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของไม้ในที่ดิน ฯลฯ กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การตรวจสอบและรายงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ถูกต้องตามขั้นตอนจึงเรียนมาเพื่อชักชวนความเข้าใจในการตรวจสอบ ดำเนินการและรายงาน เรื่องการตรวจสอบการอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเรียนเพื่อทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ดังนี้

๒๕๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. การยื่นคำขอและเอกสารประกอบคำขอ

ในการยื่นคำขออนุญาตทำไม้ตามความในข้อ ๓ แห่งข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ จะต้องยื่นเอกสาร ดังนี้

๑.๑ คำขออนุญาตทำไม้ยางหรือไม้สักในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว ให้ใช้คำขอตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม ข้อ ๒(๒) แบบ (คำขอ ๒) สำหรับไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า และข้อ ๒(๓) แบบ (คำขอ ๓) สำหรับไม้สักที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า

๑.๒ ให้แนบภาพถ่ายเอกสารทั้งด้านหน้าและด้านหลังหรือหน้าที่มีรายการสารบรรณจดทะเบียนของโฉนดที่ดิน โฉนดแผนที่ โฉนดตราจองและตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ อันได้แก่ น.ส.๓ หรือ น.ส.๓ ก. แล้วแต่กรณี โดยมีเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอบันทึกรับรองไว้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังว่า ได้ตรวจสอบกับต้นฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกต้องตรงกันแล้ว

๑.๓ เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้ยื่นคำขอทำไม้เป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริง และป้องกันไม่ให้ผู้อื่นแอบอ้างนำเอกสารตามข้อ ๑.๒ ซึ่งไม่ใช่ของตนมายื่นคำขอ จึงให้ขอตรวจสอบหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอมาตรวจสอบ และถ่ายเอกสารแนบเรื่องราวคำขอไว้ด้วย

๒. การตรวจสอบดำเนินการ

ในการออกไปตรวจสอบที่ตั้งของที่ดิน สภาพของที่ดินและไม้ ตามคำขอของเจ้าหน้าที่ตามความในข้อ ๕ แห่งข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ให้ตรวจสอบรายละเอียดดังนี้

๒.๑ ให้ตรวจสอบว่าที่ตั้งของที่ดินตามหลักฐานถูกต้องตามคำขอหรือไม่หากตรวจสอบแล้วไม่ถูกต้อง หรือถูกต้องตรงตามหลักฐาน แต่ได้มีการออกหลักฐานเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินรุกล้ำเข้าไป หรือทับเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไม้ถาวรของชาติ อุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าที่ทางป่าไม้เขตท้องที่ ป่าไม้จังหวัดท้องที่ หรือป่าไม้อำเภอท้องที่ได้ทำบันทึกคัดค้านการออกเอกสารสิทธิไว้ที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ไว้แล้ว หรือตรวจพบว่าการออกเอกสารสิทธิที่ดินภายหลังทับพื้นที่ป่าไม้ซึ่งไม่ถูกต้อง หรือเป็นที่สงสัย หรือมีปัญหาว่าเป็นการออกเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่เป็นการถูกต้อง ก็ให้ระงับการตรวจสอบดำเนินการตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ในขั้นต่อไปไว้ก่อน โดยให้ป่าไม้จังหวัดได้นำเรื่องนี้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เพื่อพิจารณาตรวจสอบว่าเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ออกให้ไปเป็นการถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องก็ต้องดำเนินการเพิกถอนเอกสารกรรมสิทธิ์ลงเสีย การพิจารณาอนุญาตทำไม้ในกรณีนี้ก็เป็นอันยุติ แต่ถ้าตรวจสอบแล้วปรากฏว่าเป็นเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินถูกต้อง ก็ให้พิจารณาดำเนินการต่อไป

๒.๒ ไม้สักหรือไม้ยางตามคำขอ นอกจากจะตรวจสอบพิจารณาว่าไม้ที่ขึ้นอยู่ใกล้บ้านเรือนหรือสิ่งก่อสร้าง หรือทางเดินซึ่งรัศมีของลำต้นอาจล้มทับถึง อาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน หรือไม้นั้นมีลักษณะไม่สมบูรณ์ ไม่อาจเจริญเติบโตต่อไปได้ เมื่อสำรวจประทับตราและทำบัญชีไม้เสร็จแล้ว ก็ให้จัดทำแผนที่แสดงรายละเอียดตำแหน่งที่ตั้งของไม้ในที่ดินให้ชัดเจน ประกอบผลการตรวจสอบและบัญชีไม้ไว้เป็นหลักฐานด้วย

๒.๓ ในกรณีของการตรวจสอบหรือตรวจวัดค่าภาคหลวง หรือยกเว้นค่าภาคหลวงไม้ ตามที่ได้อนุญาต ตามความในข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ข้อ ๗ ขอให้จังหวัดได้พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามความในมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

๒.๔ ขอให้จังหวัดได้สั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบพิจารณาและดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองและหนังสือกรมป่าไม้ที่เกี่ยวข้องทุกฉบับต่อไปด้วย

๓. การรายงาน

เมื่อจังหวัดประสานงานกับป่าไม้เขตท้องที่ และอำเภอท้องที่ดำเนินการตรวจสอบและปฏิบัติเสร็จสิ้นทุกขั้นตอน ตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ก็ให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ การรายงานของจังหวัด ให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินการให้กรมป่าไม้ทราบ ๒ ขั้นตอน คือ ครั้งแรก เมื่อจังหวัดได้ออกใบอนุญาตให้ทำไม้สักหรือไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยเสร็จแล้ว ก็รายงานผลการอนุญาตให้กรมป่าไม้ทราบภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันออกใบอนุญาต พร้อมด้วยสำเนาใบอนุญาต สำเนาคำขอ ภาพถ่ายเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดิน ตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ข้อ ๓ โดยส่งภาพถ่ายเอกสารทั้งด้านหน้าและด้านหลัง สำเนารายงานผลการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ แผนที่แสดงรายละเอียดของที่ตั้งของไม้ บัญชีรายละเอียด ขนาด ลักษณะของไม้แต่ละต้น รปูรอยดวงตราที่ประทับ และสำเนาเอกสารหรือภาพถ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง ประกอบเรื่องราวให้ครบถ้วน และเมื่อผู้รับอนุญาตได้ทำไม้เสร็จสิ้นจนถึงขั้นจังหวัดได้ประทับตรายกเว้นค่าภาคหลวงหรือประทับตราเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงเสร็จสิ้นแล้ว ก็ให้รายงานกรมป่าไม้ทราบ พร้อมบัญชีรายการไม้ที่ได้ประทับตรา ซึ่งเป็นการรายงานขั้นสุดท้าย

๓.๒ การรายงานของป่าไม้เขตท้องที่ เมื่อทางป่าไม้เขตได้สั่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพิจารณา และให้ความเห็นไปจังหวัด ตามความในข้อ ๕.๑ วรรคสุดท้าย ของข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ก็ให้เขตส่งสำเนารายงานให้กรมป่าไม้ทราบ พร้อมด้วยสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ร้อยตรี บรรณเลิศ รัชตกุล

(บรรณเลิศ รัชตกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

โทรสาร. ๕๗๙๔๖๑๑

๒๕๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว. ๑๔๐๐๑

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๙๙๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔

ตามที่กรมป่าไม้เรียนมาเพื่อโปรดทราบว่าได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๖๒ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๐ ให้ใช้ข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว แต่ไม่รวมถึงไม้ที่ปลูกขึ้น กรมป่าไม้จึงส่งสำเนาข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเรียนเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า โดยที่ปรากฏว่าปัจจุบันได้มีการขออนุญาตทำไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อการใช้สอยส่วนตัวโดยทั่วไปเป็นจำนวนมาก และตรวจพบว่า มีบางรายได้ออกเอกสารที่ดินทับหรือรุกล้ำเข้าไปในเขตพื้นที่ป่าไม้ หรือตรวจสอบแล้วพบว่า เป็นการออกเอกสารสิทธิ์ที่ไม่ชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย หรือมีปัญหาเกิดขึ้น กรมป่าไม้จึงส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ซึ่งตอบข้อหารือของป่าไม้เขตอุบลราชธานี และชักซ้อมความเข้าใจในการตรวจสอบที่ดินตามหลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดินตามคำขออนุญาตทำไม้ มาเรียนเพื่อโปรดทราบและเป็นการชักซ้อมความเข้าใจ และขอได้โปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ไพโรจน์ สุวรรณกร

(นายไพโรจน์ สุวรรณกร)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๐-๒๕๗๙-๔๔๕๓

โทรสาร. ๐-๒๕๗๙-๘๖๑๑

๒๕๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๔๐๐๐

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต (ยกเว้นป่าไม้เขตอุปราชธานี)

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๙๙๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔

ตามที่กรมป่าไม้ส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐ เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองพร้อมสำเนาข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเรียนเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนากฎหมายป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๙๙๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเรียนเพื่อโปรดทราบ และเป็นการชักชวนความเข้าใจในการตรวจสอบดำเนินการ จึงขอได้โปรดสั่งให้เจ้าหน้าที่ทราบและปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้กำหนดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ไพโรจน์ สุวรรณกร

(นายไพโรจน์ สุวรรณกร)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๐-๒๕๓๙-๔๔๕๓

โทรสาร. ๐-๒๕๓๙-๔๖๑๑

๒๕๓๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๙๙๙

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ป่าไม้เขตอุบลราชธานี

อ้างถึง หนังสือเขต ที่ กษ ๐๗๑๔/๓๓๖๔ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๔

ตามที่เขตรายงานให้กรมป่าไม้ทราบ ว่า ในการยื่นคำขออนุญาตทำไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เป็นที่ปรากฏว่าผู้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้ได้แนบหลักฐาน น.ส.๓ ก. ที่กรมที่ดินได้ดำเนินการออกให้โดยวิธีการเดินสำรวจออก น.ส.๓ ก. โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศตามความในมาตรา ๕๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งในบางพื้นที่ได้มีการเดินสำรวจออก น.ส.๓ ก. โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ออกไปร่วมตรวจสอบระวางนำชี้แนวเขตป่าไม้ในครั้งแรกและต่อมาเมื่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ออกไปตรวจสอบระวางนำชี้แนวเขตป่าไม้ภายหลังพบว่า มีการรังวัดออก น.ส.๓ ก. ทับและรุกล้ำเข้าไปในแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ อันเป็นการไม่ชอบด้วยระเบียบกฎหมาย เจ้าหน้าที่ป่าไม้จึงได้จัดทำบันทึกหลักฐานการระวางนำชี้แนวเขต พร้อมกับได้บันทึกคัดค้านไว้ต่อนายอำเภอท้องที่ เพื่อให้ดำเนินการเพิกถอน น.ส.๓ ก. ตามที่กรมป่าไม้สั่งการต่อไปแล้ว ทางเขตพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า หากตรวจพบว่ามีการนำหลักฐาน น.ส.๓ ก. ในกรณีนี้มายื่นเพื่อขออนุญาตทำไม้ ก็ไม่สมควรจะพิจารณาอนุญาตให้ จึงหารือแนวทางปฏิบัติให้กรมป่าไม้พิจารณา หากกรมป่าไม้เห็นชอบด้วยก็ให้ส่งจังหวัดเพื่อพิจารณาระงับการขออนุญาตทำไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ดังที่กล่าวถึงข้างต้นต่อไปด้วย นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า เจตนารมณ์ ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ข้อ ๓ หมายถึงที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ออกให้โดยถูกต้องตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในกรณีที่ตรวจสอบพบว่าเป็นเอกสารกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ได้ออกไปโดยไม่ถูกต้องหรือขัดต่อระเบียบและกฎหมาย ก็จะต้องตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเสียก่อน ตรวจสอบแล้วได้ข้อยุติว่าไม่ถูกต้อง ก็จะได้ดำเนินการยกเลิกเพิกถอนเอกสารกรรมสิทธิ์หรือ น.ส.๓ ก. ฉบับนั้นต่อไป และในเมื่อที่ดินแปลงนั้นก็ไม่ใช่ที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน การพิจารณาดำเนินการตามนัยแห่งกฎกระทรวงฉบับดังที่ได้เรียนมาแล้วข้างต้นจึงกระทำมิได้ ดังนั้น ความเห็นของเขตจึงเป็นการถูกต้องแล้ว เพื่อให้การตรวจสอบพิจารณาเรื่องนี้ได้ดำเนินการไปในทางเดียวกัน กรมป่าไม้จึงขอชักชวนความเข้าใจในทางปฏิบัติในการพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอย ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ มาเรียนเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติ ดังนี้

๒๕๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. ในการตรวจสอบที่ตั้งของที่ดิน ตามข้อ ๕ แห่งข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ นอกจากจะให้เจ้าหน้าที่ของเขต จังหวัดและอำเภอท้องที่ตรวจสอบว่า ที่ดินตามคำขอ ถูกต้องตรงกันตามหลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือไม่ ประการใดบ้างแล้ว เจ้าหน้าที่จะต้องร่วมกันตรวจสอบให้ได้ข้อมูลชัดเจนว่า เอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงนั้นได้ออกให้ทับซ้อนหรือรุกล้ำเข้าไปในเขตพื้นที่ป่าไม้ที่ห้ามออกเอกสารสิทธิ์หรือไม่ ได้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายหรือไม่ ประการใดบ้าง หากพบว่ามีปัญหาหรือไม่ถูกต้อง ก็ให้พิจารณาเรื่องหลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดินให้เรียบร้อยเสียก่อน ดังนั้น จึงให้เจ้าหน้าที่ของเขต จังหวัด และอำเภอท้องที่ตรวจสอบดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ถ้าหลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็น น.ส.๓ ก. ให้ตรวจสอบหลักฐานทางอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ว่า อยู่ในรายชื่อของ น.ส.๓ ก. ที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ทำบันทึกหลักฐานการระวางนำขึ้นแนวเขตและได้ทำบันทึกคัดค้านไว้ต่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอ เพื่อให้เพิกถอนการออก น.ส.๓ ก. แปลงนั้นหรือไม่ ประการใดบ้าง

๑.๒ ถ้าเป็นหลักฐาน น.ส.๓ ก. ที่ไม่อยู่ในรายชื่อที่ถูกเจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ทำบันทึกคัดค้านไว้ต่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอ เพื่อให้เพิกถอนการออก น.ส.๓ ก. ตามข้อ ๑.๑ หรือเป็น น.ส.๓ หรือเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินอื่น ตามข้อ ๓ แห่งข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ให้ร่วมกันตรวจสอบโดยละเอียดว่า ที่ดินตามหลักฐานได้ออกทับหรือรุกล้ำเข้าไปในเขตป่าไม้วารของชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ หรือที่สงวนหวงห้ามของทางราชการกรมป่าไม้หรือไม่ ประการใดบ้าง เป็นเอกสารกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ออกโดยถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายหรือไม่ ประการใดบ้าง

๒. หากเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๑ ได้ร่วมกันตรวจสอบแล้วพบว่า เป็น น.ส.๓ ก. ที่เจ้าหน้าที่ได้ทำบันทึกคัดค้านการออก น.ส.๓ ก. ไว้ต่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอ ตามข้อ ๑.๑ หรือเป็นเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินได้ออกทับพื้นที่ป่าไม้ หรือรุกล้ำเข้าไปในเขตพื้นที่ป่าไม้ หรือพบว่าเป็นการออกเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย ตามข้อ ๑.๒ หรือเป็นที่สงสัยหรือไม่ชัดเจนเกิดมีปัญหขึ้น ก็ให้ระงับการตรวจสอบสภาพไม่ตามคำขอไว้ก่อน แล้วรีบรายงานผลการตรวจสอบสภาพที่ดินที่ตรวจพบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามสายงานทราบ เพื่อพิจารณาดำเนินการกับเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินให้เรียบร้อยก่อน กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ของจังหวัดจะต้องพิจารณารายงานตามลำดับชั้น จนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาตรวจสอบทบทวนเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องก็ให้ดำเนินการพิจารณายกเลิกเพิกถอนเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ออกให้ต่อไป สำหรับเจ้าหน้าที่ของเขตก็ให้รายงานให้ป่าไม้เขตทราบ เพื่อทางเขตจะได้ทำหนังสือทักท้วงไปจังหวัดเพื่อให้ดำเนินการให้ถูกต้อง และรายงานให้กรมป่าไม้ทราบ เพื่อกรมป่าไม้จะได้พิจารณาดำเนินการประสานงานไปจังหวัดอีกทางหนึ่ง

๓. เอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ตรวจพบว่าไม่ถูกต้อง เมื่อได้ดำเนินการจนถึงที่สุดแล้วก็ให้ดำเนินการต่อไปดังนี้

๓.๑ ถ้าหากได้ตรวจสอบพิจารณาแล้ว ได้ข้อมูลไว้เป็นเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ไม่ถูกต้อง การพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้สักหรือไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ก็ไม่ถูกต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามนัยแห่งข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ จึงให้ระงับการพิจารณาเรื่องนี้ลงเสีย สำหรับการดำเนินการยกเลิกเพิกถอนเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินก็ให้ดำเนินการเป็นอีกกรณีหนึ่งต่างหากต่อไปด้วย

๓.๒ ถ้าหากได้ตรวจสอบพิจารณาแล้วได้ข้อยุติว่าเป็นเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ถูกต้อง
ก็ให้จังหวัดประสานงานกับเขตตรวจสอบสภาพไม้ตามคำขอ และพิจารณาดำเนินการตามนัยแห่งข้อกำหนด
ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ไพโรจน์ สุวรรณกร
(นายไพโรจน์ สุวรรณกร)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๐-๒๕๗๙-๔๔๕๓

โทรสาร. ๐-๒๕๗๙-๔๖๑๑

ที่ สป ๐๐๐๙/๑๖๑๐๕

ศาลากลางจังหวัดสระบุรี
ถนนพิชัยฯ สป.๑๔๐๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๔๐๐๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ได้ชักชวนความเข้าใจในการตรวจสอบที่ดินตามหลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดิน ตามคำขออนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง นั้น

จังหวัดขอเรียนว่า ในท้องที่จังหวัดสระบุรี มีหลายอำเภอที่ไม่มีเขตพื้นที่ป่าไม้แต่อย่างใด เมื่อมีการขออนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง หากจะต้องมีการตรวจสอบหลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ไม้สักและไม้ยางขึ้นอยู่ ว่าได้ดำเนินการออกโดยถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายหรือไม่ ประการใดเกรงว่าจะเกิดความล่าช้า อีกทั้งเป็นการเพิ่มขั้นตอนในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ จึงขอเรียนหาหรือว่า หากมีการขออนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ฯ เฉพาะในท้องที่อำเภอที่ไม่มีเขตพื้นที่ป่าไม้ ก็ไม่ต้องตรวจสอบหลักฐานการได้มาของกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ไม้สักและไม้ยางขึ้นอยู่ เพื่อเป็นการลดขั้นตอนและความรวดเร็วในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งเป็นการสนองนโยบายว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน จะได้หรือไม่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา ผลเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้จังหวัดทราบ เพื่อดำเนินแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย ทศนเศรษฐ

(นายวิชัย ทศนเศรษฐ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

สำนักงานป่าไม้จังหวัดสระบุรี

๒๖๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๓๔๗๙

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดนครราชสีมา)

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๗๕๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๓๔๗๗ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๔
๒. สำเนาหนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม ๐๐๐๙/๓๕๐๕๑ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๔

ตามที่กรมป่าไม้ได้เรียนมาเพื่อชักซ้อมความเข้าใจในการตรวจสอบดำเนินการและรายงาน
เรื่อง การตรวจสอบการอนุญาตทำไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยตาม
ข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการ
อนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองให้จังหวัดทุกจังหวัดทราบและถือปฏิบัติแล้ว นั้น
กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๓๔๗๗ ลงวันที่ ๒๒
ตุลาคม ๒๕๓๔ ตอบข้อหารือของจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม ๐๐๐๙/๓๕๐๕๑ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๔
ในการลงชื่อรับรองเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐ ออกตามความใน
พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ
สิทธิครอบครอง ข้อ ๓ และตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๗๕๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔
ข้อ ๑.๒ มาเรียนเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในทำนองเดียวกันต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ร้อยตรี บรรณเลิศ รัชตกุล

(บรรณเลิศ รัชตกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๐-๒๕๗๙-๔๔๕๓

๒๖๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๓๔๗๗

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม่สักและไม่ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ นม ๐๐๐๙/๓๕๐๕๑ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๔

ตามที่จังหวัดทหารกรมป่าไม้เกี่ยวกับการลงชื่อรับรองเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในการขออนุญาตทำไม้สักและไม่ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม่ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ข้อ ๓ ซึ่งกรมป่าไม้ได้เรียนชักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๕๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔ ข้อ ๑.๒ ซึ่งกำหนดไว้ว่า ให้เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอบันทึกรับรองเอกสารกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินฯ ไว้ทั้งด้านหน้า และด้านหลังของภาพถ่ายหลักฐานเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินว่าได้ตรวจสอบกับต้นฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกต้อง ตรงกันแล้ว แต่เนื่องจากในท้องที่บางอำเภอของจังหวัดนครราชสีมา มีสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา ตั้งอยู่ ดังนั้น ถ้าหากจะมีการขออนุญาตทำไม้สักและไม่ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในท้องที่อำเภอ ที่มีสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา ตั้งอยู่ เจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัด สาขา จะเป็นผู้บันทึกรับรองในหลักฐาน เอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินได้หรือไม่ ประการใด นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า เจตนารมณ์ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออก ตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม่ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง ข้อ ๓ และตามหนังสือชักซ้อมความเข้าใจของกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๗๕๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔ ก็คือ ให้ทางเจ้าหน้าที่บริหารงานอำเภอ หรือทางฝ่ายที่ดินซึ่งเป็นผู้ดำเนินการ ออกเอกสารกรรมสิทธิ์เหนือที่ดินให้แก่เจ้าของตามประมวลกฎหมายที่ดินเป็นผู้รับผิดชอบตรวจสอบเอกสาร กรรมสิทธิ์ในที่ดินราษฎรหรือเจ้าของที่ดินที่นำมายื่นอีกครั้งโดยละเอียดว่า ได้เป็นเอกสารกรรมสิทธิ์ ที่ออกให้แก่เจ้าของโดยถูกต้องตามประมวลกฎหมายที่ดิน และขณะที่ยื่นยังเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ยื่นที่ แท้จริงไม่ใช่เป็นเอกสารที่ปลอมแปลงหรือทำขึ้นโดยไม่ชอบ หรือมีการจำหน่ายจ่ายโอนให้แก่บุคคลอื่นไปแล้ว ผู้ยื่นคำขอไม่ใช่เจ้าของที่แท้จริง หากตรวจสอบแล้วปรากฏว่าถูกต้อง จึงให้ลงชื่อรับรองเอกสารทั้งด้านหน้า และด้านหลัง ดังนั้น ในการลงชื่อรับรองเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่ว่าจะเป็น โฉนดที่ดิน โฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง หรือตราจองที่ว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” หรือหนังสือรับรองการทำ ประโยชน์อันได้แก่ น.ส.๓ หรือ น.ส.๓ ก. แล้วแต่กรณี ขอให้จังหวัดได้สั่งเจ้าหน้าที่ได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๒๖๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. กรณีในท้องที่อำเภออื่นๆ มีสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาตั้งอยู่ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือเจ้าหน้าที่บริหารงานอำเภอท้องที่เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารกรรมสิทธิ์ของผู้ขอ หากตรวจสอบแล้วพบว่าถูกต้อง ก็ให้ลงชื่อรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๒. ในท้องที่อำเภอที่ไม่มีสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาตั้งอยู่ ให้เจ้าพนักงานที่ดินอำเภอเจ้าของท้องที่เป็นผู้ตรวจสอบเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินตามสายงาน และเมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏว่าถูกต้องก็ให้เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอนั้นเป็นผู้ลงชื่อรับรองเอกสารก็ได้หรือจะให้เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินจังหวัดซึ่งเป็นผู้ออกเอกสารโฉนดที่ดินเป็นผู้บันทึกลงชื่อรับรองเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินฉบับนั้นก็ได้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ร้อยตรี บรรณเลิศ รัชตกุล

(บรรณเลิศ รัชตกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๐-๒๕๗๙-๔๔๕๓

โทรสาร. ๐-๒๕๗๙-๔๖๑๑

สำเนาส่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ป่าไม้เขตทุกเขต

ที่ นม ๐๐๐๙/๓๕๐๕๑

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
ถนนมหาไทย นม ๓๐๐๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๗๕๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๔

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ชักซ้อมความเข้าใจในการตรวจสอบดำเนินการและรายงาน
เรื่อง การตรวจสอบการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอย ตามข้อ
กำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการ
อนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ให้จังหวัดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดขอเรียนว่า ตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ข้อ ๑.๒ ระบุให้เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน
อำเภอบันทึกรับรองไว้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังของภาพถ่าย หลักฐานเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดิน ว่า ได้ตรวจสอบ
กับต้นฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกต้องตรงกันแล้ว นั้น เนื่องจากในท้องที่บางอำเภอของจังหวัดนครราชสีมา
มีสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา ตั้งอยู่ และงานเกี่ยวกับเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินอยู่ในความควบคุมรับผิดชอบ
ของสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา แห่งนั้น จังหวัดจึงขอเรียนหาหรือว่า หากมีการขออนุญาตทำไม้สักและ
ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในท้องที่อำเภอที่มีสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขาตั้งอยู่ เจ้าพนักงาน
ที่ดินจังหวัด สาขา จะเป็นผู้บันทึกรับรองในหลักฐานเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินได้หรือไม่ ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้จังหวัดทราบด้วย เพื่อจะได้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประวัติ ถนัดคำ
(นายประวัติ ถนัดคำ)
ป่าไม้จังหวัด ทำการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานป่าไม้จังหวัดนครราชสีมา
โทร. โทรสาร. (๐๔๔) ๒๔๓๐๐๔

๒๖๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๕๑๑๒

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดสระบุรี)

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๔๐๐๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๕๑๑๑ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔
๒. สำเนาหนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สบ ๐๐๐๙/๑๖๑๐๕ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๕๑๑๑ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔ เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง พร้อมสำเนาสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเรียนเพื่อโปรดทราบ เป็นการต่อเนื่องหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๔๐๐๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ และขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องในทำนองเดียวกันต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ร้อยตรี บรรณเลิศ รัชตกุล

(บรรณเลิศ รัชตกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๐-๒๕๗๙-๔๔๕๓

โทรสาร. ๐-๒๕๗๙-๔๖๑๑

๒๖๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๕๑๑๓

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กทม. ๑๐๙๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๔๐๐๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๕๑๑๑ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔
๒. สำเนาหนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สบ ๐๐๐๙/๑๖๑๐๕ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๕๑๑๑ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔ เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองพร้อมสำเนาสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเรียนเพื่อโปรดทราบ เป็นการต่อเนื่องหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๔๐๐๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ และขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ร้อยตรี บรรณเลิศ รัชตกุล
(บรรณเลิศ รัชตกุล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๐-๒๕๗๙-๔๔๕๓

โทรสาร. ๐-๒๕๗๙-๔๖๑๑

๒๖๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๕๑๑

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การอนุญาตไม้สักและไมยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ สป ๐๐๐๙/๑๖๑๐๕ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

ตามที่จังหวัดได้แจ้งให้กรมป่าไม้ทราบ ว่า ตามที่กรมป่าไม้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๑๔๐๐๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ ชักข้อความเข้าใจในการตรวจสอบหลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ผู้ขออนุญาต ทำไม้สักหรือไมยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอย ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไมยางในที่ดิน กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว โดยให้ตรวจสอบว่ามีการออกเอกสารกรรมสิทธิ์รูก้ำหรือ ทับพื้นที่ป่าไม้หรือไม่ ประการใดบ้าง ให้ชัดเจนเสียก่อนแต่ปรากฏว่าในท้องที่จังหวัดสระบุรีมีอยู่หลายอำเภอ ที่ไม่มีเขตพื้นที่ป่าไม้แต่อย่างใด ถ้าหากจะตรวจสอบตามที่กรมป่าไม้สั่งการ เกรงว่าจะเป็นการเพิ่มขึ้นตอน ของเจ้าหน้าที่และเกิดความล่าช้า เพื่อเป็นการลดขั้นตอนและความรวดเร็วในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งเป็นการสนองนโยบายว่าด้วยการปฏิรูปราชการเพื่อประชาชนด้วย จังหวัดจึงหารือกรมป่าไม้ว่าถ้า หากมีการขออนุญาตทำไม้สักและไมยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอย เฉพาะในท้องที่ อำเภอที่ไม่มีเขตพื้นที่ป่าไม้ จังหวัดจะขอลดขั้นตอนโดยไม่ตรวจสอบหลักฐานการได้มาของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ตามคำขอฯ จะได้หรือไม่ ประการใดบ้าง นั้น

กรมป่าไม้ตรวจสอบและพิจารณาแล้วขอเรียนว่า หลักเกณฑ์การตรวจสอบ ตามหนังสือกรมป่าไม้ถึง ป่าไม้เขตอุบลราชธานี ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๙๙๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ ข้อ ๑ เป็นการตรวจสอบ ข้อมูลเบื้องต้น กล่าวคือ เมื่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอรับคำขอส่งจังหวัด ทางจังหวัดก็ต้องตรวจสอบว่า ที่ดินตามคำขอฯ มีพื้นที่ป่าไม้อยู่หรือไม่ หากมีที่ดินนั้นอยู่ใกล้ชิดติดต่อกับพื้นที่ป่าไม้หรือไม่ ประการใด อัน เป็นการตรวจสอบทางเอกสารที่มีอยู่ หากปรากฏว่า ท้องที่นั้นไม่มีพื้นที่ป่าไม้อยู่ หรือมีอยู่แต่ห่างไกลมาก เป็นที่เชื่อถือได้ว่าไม่รูก้ำหรือทับพื้นที่ป่าไม้ก็ไม่ต้องตรวจสอบตามหนังสือกรมป่าไม้ที่เรียนมาแล้วข้างต้น ข้อ ๑.๑, ๑.๒ หรือข้อ ๒ ต่อไปอีก ซึ่งไม่เป็นการล่าช้าเสียเวลาแต่อย่างใด

๒๖๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

กรมป่าไม้จึงขอเรียนยืนยันมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๗๙๙๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ ข้อ ๑ ทุกๆราย จะลดขั้นตอนโดยไม่ตรวจสอบไม่ได้ สำหรับการดำเนินการขั้นตอนต่อไป ให้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและการใช้ดุลยพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นการเฉพาะเรื่องเฉพาะราย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ร้อยตรี บรรณเลิศ รัชตกุล

(บรรณเลิศ รัชตกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๐-๒๕๗๙-๔๔๕๓

โทรสาร. ๐-๒๕๗๙-๔๖๑๑

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๔๔๔๗

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๙

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์
อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครสวรรค์ ที่ นว ๐๐๐๙/๐๓๔๐๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๙

ตามหนังสือที่อ้างถึงจังหวัดแจ้งว่า นางสมาน หมวกเอี่ยม อยู่บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ได้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้ยางซึ่งขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ข.) เลขที่ ๒๓๐ เล่ม ๒๐(๓) หน้า ๑๑๐ ที่ดินที่ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๑ ไร่ เพื่อใช้สอยส่วนตัว ซึ่งจังหวัดได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า หลักฐานที่ดิน น.ส.๓ ข ดังกล่าวที่ผู้ขออนุญาตนำมาแสดงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ ข้อ ๓ แต่จังหวัดเห็นว่าหลักฐานดังกล่าวเป็นการได้มาโดยชอบตามประมวลกฎหมายที่ดิน น่าจะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะอนุญาตได้ จึงหารือกรมป่าไม่ว่า จังหวัดจะพิจารณาอนุญาตได้หรือไม่ อย่างไร นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ บัญญัติว่า “การขออนุญาตและการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง...” ซึ่งกฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้ามที่ใช้บังคับในปัจจุบันได้แก่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม โดยกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการยื่นคำขออนุญาตทำไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่าไว้แต่เพียงว่า ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอที่ไม่อยู่ในเขตท้องที่ตามแบบ (คำขอ ๒) สำหรับไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า และการยื่นคำขอต้องมีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินแนบคำขอด้วยเท่านั้น ซึ่งตามแบบคำขอ ๒ (คำขอทำไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า) ก็มีหมายเหตุท้ายคำขอข้อ ๑ ระบุว่าแบบคำขอ ๒ นี้ใช้ได้ทั้งไม้ยางในที่ดินที่มี น.ส.๓ และโฉนดที่ดินไม่ว่าจะขอเพื่อการค้าหรือเพื่อใช้สอยส่วนตัว และตามแบบ (อนุญาต ๖) ซึ่งใช้สำหรับการทำไม้ยางในที่ดินที่มี น.ส.๓ หรือโฉนดที่ดินเพื่อใช้สอยส่วนตัว ก็ระบุว่าเป็นการอนุญาตทำไม้ยางในที่ดินที่มี น.ส.๓ หรือ โฉนดที่ดินเพื่อใช้สอยส่วนตัว จะเห็นได้ว่าในเรื่องการทำไม้ยางเพื่อใช้สอยส่วนตัวนั้น กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการขออนุญาต และการอนุญาตไว้สำหรับที่ดินที่มี น.ส.๓ และโฉนดที่ดินเท่านั้น ซึ่งที่ดินที่มี น.ส.๓ ก็ไม่ได้ระบุเฉพาะเจาะจงว่าต้องเป็น น.ส.๓ หรือ น.ส.๓ ก. ดังนั้น ที่ดินที่มีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดิน คือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไม่ว่าจะเป็น น.ส.๓, น.ส.๓ ก. หรือ น.ส.๓ ข. ย่อมอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะยื่นขออนุญาตทำไม้ยางเพื่อใช้สอยส่วนตัวได้ตามกฎกระทรวงดังกล่าว

๒๓๗๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ส่วนในเรื่องข้อกำหนดนั้นเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีฯใช้อำนาจตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ซึ่งบัญญัติว่า “.....และในกรณีเฉพาะเรื่อง ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะกำหนดให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมประการใดอีกก็ได้” การออกข้อกำหนดของรัฐมนตรีฯจึงน่าจะเป็นเรื่องการกำหนดให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการกำหนดเกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาต แต่ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๐) ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ข้อ ๓ ได้กำหนดเกี่ยวกับการอนุญาตทำไม้สักและไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อให้สอยส่วนตัวไว้ด้วย โดยให้ผู้ขออนุญาตแนบภาพถ่ายโฉนดที่ดิน โฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง และตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์อันได้แก่ น.ส.๓ หรือ น.ส.๓ ก. แล้วแต่กรณี ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๐๔) ที่ระบุให้การยื่นคำขอต้องมีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินแนบคำขอด้วยและแนบคำตามข้อ ๒ รวมทั้งแบบใบอนุญาตตามข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว เห็นว่าหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไม่ว่าจะเป็น น.ส.๓, น.ส.๓ ก หรือ น.ส.๓ ข ย่อมใช้เป็นหลักฐานยื่นคำขออนุญาตทำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวได้ทั้งสิ้น ไม่เป็นการขัดต่อกฎหมายแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พ. นพสุวรรณ

(นายพยุ่ง นพสุวรรณ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว.๒๔๔๔๔

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๙

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดนครสวรรค์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๔๔๔๗ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๙

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในทำนองเดียวกันต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พ. นพสุวรรณ

(นายพยุ่ง นพสุวรรณ)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๒๓๗/๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๑๒๓๕๔

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบ การทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความร่วมมือจังหวัดเพื่อส่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ชะลอการดำเนินการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด รายละเอียดตามนัยหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้อนุมัติหลักการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบกำหนดแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน จึงขอให้จังหวัดพิจารณาส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติดังนี้

๑. การอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

๑.๑ ให้ถือปฏิบัติตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๐) ว่าด้วยการทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด

๑.๒ ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตด้วยตนเอง

๑.๓ ให้จังหวัดใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคำขออนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองและตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการอนุญาตตามความเหมาะสม โดยให้มีการตรวจสอบตำแหน่งพิกัดของไม้ที่ขออนุญาต ในระบบ G.P.S. ไว้ในการตรวจสอบด้วย

๒๒๗๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑.๔ หากจังหวัดพิจารณากำหนดมาตรการใดให้เกิดความรัดกุม เหมาะสมและไม่ขัดกับระเบียบ
ก็ขอให้จังหวัดดำเนินการได้

๑.๕ กรณีมีการอนุญาตให้ทำไม้สักและไม่ยางดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ขอให้จังหวัดแจ้งกรมป่าไม้
ทราบโดยทันที

๑.๖ ให้มีการถ่ายภาพประกอบการพิจารณาอนุญาต

๑.๗ กรณีการอนุญาตเพื่อสาธารณกุศล เมื่อจังหวัดปลายทางได้รับแจ้งจากผู้อนุญาตแล้วให้
เจ้าหน้าที่จังหวัดปลายทางดำเนินการตรวจสอบว่ามีการนำไม้ที่ได้รับอนุญาตมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์
จริงหรือไม่ โดยให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานพร้อมถ่ายภาพประกอบและแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ

๒. การอนุญาตนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้าย
ออกนอกเขตจังหวัด

๒.๑ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือ
เครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด

๒.๒ ให้ผู้ขอยื่นคำขอด้วยตนเอง

๒.๓ การพิจารณาคำขออนุญาตนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้
มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด ขอให้จังหวัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการอนุญาต
ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ที่ดิน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายป่าไม้และกรรมการอื่นๆ
ตามความเหมาะสม เป็นคณะกรรมการ

๒.๔ กรณีจังหวัดพิจารณาเห็นควรกำหนดมาตรการใดให้เกิดความรัดกุม เหมาะสมและไม่ขัด
กับระเบียบนี้ ก็ขอให้จังหวัด ดำเนินการได้

๒.๕ ให้พิจารณากรณีสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านจะต้องมีเลขที่บ้านถาวรออกให้มาแล้ว ไม่น้อย
กว่า ๕ ปี หรือถ้ามีเลขที่บ้านถาวรไม่ถึง ๕ ปี โดยคณะกรรมการต้องตรวจสอบพยานแวดล้อมและ
ให้รับรองว่าได้ปลูกสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ยกเว้นผู้ขออนุญาตเป็นหน่วยงานของรัฐให้พิจารณา
ตามความเหมาะสม

๒.๖ การอนุญาตสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครองหรือสิทธิในที่ดิน
ต้องเป็นไปโดยกฎหมายตามประมวลกฎหมายที่ดินโดยนายทะเบียนท้องที่ได้สลักหลังทะเบียนบ้านและ
ใบอนุญาตรับรองว่าผู้ขอได้รับอนุญาตให้รื้อถอนและขนย้ายบ้านไปยังท้องที่จังหวัดปลายทางให้ชัดเจน

๒.๗ ให้กำหนดอายุใบอนุญาต ตามแนวทางการกำหนดอายุใบเบิกทางนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ และไม่ให้เกิน ๕ วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตแจ้งความประสงค์จะนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนย้าย

๒.๘ เมื่อมีการอนุญาตให้กับรายใดแล้ว ขอให้แจ้งจังหวัดปลายทางทราบทันทีทั้งให้จังหวัดปลายทางดำเนินการตรวจสอบและแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติตามแนวทางการดังกล่าวโดยเคร่งครัดไปพลางก่อนจนกว่าระเบียบและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องจะมีผลบังคับใช้ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ดำรงค์ พิเดช

(นายดำรงค์ พิเดช)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๔๖

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๗๖๖

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอต่อยายใบอนุญาตทำไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยได้มีบางจังหวัดส่งเรื่องราวการขอต่อยายใบอนุญาตทำไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของผู้รับอนุญาตที่ยังไม่ได้ทำไม้ออกตามใบอนุญาต แต่ใบอนุญาตขาดอายุ และได้ยื่นคำขอต่อยายใบอนุญาตหลังที่ใบอนุญาตขาดอายุลงแล้วเพื่อทำไม้ต่อไป จึงรายงานให้กรมป่าไม้ทราบและพิจารณา

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การอนุญาตให้ทำไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๒ พ.ศ.๒๕๒๕ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่พิจารณาอนุญาต เมื่อใบอนุญาตขาดอายุลงดังกล่าว หากจังหวัดพิจารณาตามเหตุผลความจำเป็นและข้อเท็จจริงแล้วเห็นสมควรที่จะให้ผู้รับอนุญาตนั้นทำไม้ได้ต่อไป ก็ให้จังหวัดพิจารณาออกใบอนุญาตให้ใหม่ได้ โดยเรียกใบอนุญาตเดิมมาปิดต้นข้าวไว้และเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมหรือค่าภาคหลวงล่วงหน้าตามระเบียบ (หากมี)

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) จำนงค์ โพธิสาโร

(นายจำนงค์ โพธิสาโร)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๒๓๗๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๙๑๗

กรมป่าไม้

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเผาถ่านจากพืชเศษไม้ปลายไม้ของโรงงานแปรรูปไม้และการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบเบิกทาง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ บร.๐๙/๒๔๙๓๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ทราบว่า ในท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์มีโรงงานแปรรูปไม้ด้วยเครื่องจักรอยู่หลายแห่งที่ได้รับอนุญาต ได้ใช้พืชเศษไม้ปลายไม้ที่เหลือจากการแปรรูปเผาถ่านจำหน่ายให้กับประชาชนในท้องที่และต่างจังหวัด บางแห่งมีการขออนุญาตเก็บหาของป่าสำหรับการเผาเอาถ่าน (อนุญาต ๑) บางแห่งมิได้ขออนุญาต ซึ่งแต่ละท้องที่ปฏิบัติไม่เหมือนกัน เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป นั้น

กรมป่าไม้จึงวางเป็นแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

๑.ถ้าตั้งเตาเผาถ่านในโรงงานแปรรูปไม้ โดยหลักการแล้วไม่จำเป็นต้องขออนุญาตอีก เพราะโรงงานแปรรูปไม้ได้รับอนุญาตให้ทำการแปรรูปไม้เพื่อการค้าอยู่แล้ว

๒.ถ้าผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้พึงประสงค์จะขออนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน(อนุญาต ๑) ก็ย่อมทำได้ โดยถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (ข้อ ๖) โดยให้โรงงานแปรรูปไม้ใช้หนังสือกำกับของโรงงานฯ เป็นหลักฐานในการทำพืชเศษไม้ปลายไม้นั้นเข้าเตา และเมื่อจะนำเคลื่อนที่ไป จะต้องเอาหลักฐานตามหนังสือกำกับฯ ดังกล่าวไปขอใบเบิกทางต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต และไม่ต้องขออนุญาตค้าของป่าหวงห้าม (ถ่านไม้) อีกเพราะได้รับอนุญาตให้ค้าได้อยู่แล้ว

๓.ผู้รับอนุญาตจะเผาถ่านนอกเขตโรงงานจะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าสำหรับการเผาเอาถ่าน เพราะสถานที่ไม่อยู่ในเขตโรงงานที่ได้อนุญาตให้ทำการแปรรูปไม้หรือค้าได้ และให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่นั้น โดยให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และไม่ต้องขออนุญาตค้าของป่าอีก ส่วนการนำเศษไม้ปลายไม้ ออกนอกเขตโรงงาน ถ้าอยู่ในเขตอำเภอท้องที่ที่ตั้งโรงงาน ก็ออกหนังสือกำกับไม้แปรรูปของโรงงาน แต่ถ้านำออกนอกเขตอำเภอท้องที่ที่ตั้งโรงงาน ก็ให้ออกใบเบิกทางนำเคลื่อนที่ และทั้ง ๒ กรณีให้ระบุว่าเป็นเศษไม้ปลายไม้ของโรงงานฯ

๔.ถ่านไม้ที่ได้จากการเผาตามข้อ ๑, ๒, ๓ เมื่อจะนำเคลื่อนที่ต่อไปต้องออกใบเบิกทาง และให้เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมของป่าหวงห้ามฉบับละ ๕.๐๐ บาท ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและไม่ต้องชำระค่าภาคหลวงอีก เพราะได้เสียค่าภาคหลวงเป็นไม้มาก่อนแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี

(นายถนนม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๔๔๔๕๓

๒๔๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๙๑๔

กรมป่าไม้

๑๐ มีนาคม ๒๕๒๓

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๙๑๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๓ เรื่อง การเพิกถอน
จากพิเศษไม่ปลายไม้ของโรงงานแปรรูปไม้และการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบเบิกทาง
ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทั้ง ๓ ท่าน เพื่อโปรดทราบ
ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป
ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการกองทุกกอง และผู้บังคับการตำรวจป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ
ส่งมาเรียน ผู้ตรวจการป่าไม้ทั้ง ๔ ท่าน และหัวหน้ากองแผนงาน เพื่อโปรดทราบ
ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่ และผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมวนกรรมจังหวัดตาก
เพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) ถนอม เปรมรัศมี

(นายถนอม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๔๔๕๓

ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๘๕๕๗

กรมป่าไม้

๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓

เรื่อง การขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๓

ด้วยกรมป่าไม้ได้ตอบข้อหารือของจังหวัดเพชรบุรี ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๓ เรื่องการขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔ (ไม้พินหรือไม้เผาถ่านในที่ดินกรรมสิทธิ์) ตามสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ส่งมาพร้อมนี้ กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติทำนองเดียวกัน

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี

(นายถนนม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๘๕๓

๒๔๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓

กรมป่าไม้

๑๔ เมษายน ๒๕๒๓

เรื่อง การขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดที่ พบ.๐๙/๒๖๗๐๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๑

ตามที่จังหวัดแจ้งว่า ในท้องที่อำเภอบ้านแหลม ราษฎรได้ปลูกไม้โกงกางในที่ดินกรรมสิทธิ์กันมาก และอำเภอบ้านแหลมได้อนุญาตให้ราษฎรทำพินจากไม้โกงกางในที่ดินกรรมสิทธิ์ดังกล่าวคราวละไม่เกิน ๕๐๐ ม.^๒ อำเภोजึงหารีว่า ตามที่ได้ปฏิบัติไปนั้นเป็นการชอบด้วยระเบียบหรือไม่ จังหวัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ถึงแม้จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ไม้พินและถ่านไม้เป็นของป่าหวงห้ามไว้แล้วก็ตามแต่เนื่องจากตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติให้ต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าเฉพาะการเก็บหาของป่าหวงห้ามในป่าเท่านั้น การตัดไม้พินและเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์จึงไม่น่าจะอยู่ในข่ายบังคับที่จะต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ และเนื่องจากกรมป่าไม้ยังไม่เคยวางระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้เก็บหาของป่าในที่ดินกรรมสิทธิ์กรณีที่ดินยินยอมขอรับอนุญาตและยินยอมชำระค่าภาคหลวงไว้แต่อย่างใด ดังนั้น ตามที่อำเภอบ้านแหลมออกอนุญาตให้ตัดไม้โกงกางในที่ดินครอบครองหรือที่ดินกรรมสิทธิ์ที่มิใช่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ทำพินเผาถ่านครั้งละ ๕๐๐ ม.^๒ จังหวัดเห็นว่ายังไม่มีการรับรองให้ปฏิบัติได้ จึงหารือปัญหาทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไม้โกงกางและไม้ป่าเลนในที่ดินกรรมสิทธิ์ และที่ครอบครองมี ส.ค. ๑ รวม ๖ ประการ ดังรายละเอียดตามหนังสือจังหวัดดังกล่าวให้กรมป่าไม้พิจารณา นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ มาตรา ๔(๗) ได้บัญญัตินิยามศัพท์คำว่า “ของป่า”

ก. ไม้รวมทั้งส่วนต่างๆของไม้ ถ่านไม้ น้ำมันไม้ ยางไม้ ตลอดจนสิ่งอื่นๆ ที่เกิดจากไม้ ฯลฯ และหมายความรวมถึงถ่านไม้ที่บุคคลทำขึ้นด้วย

พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๔ มาตรา ๒๙ ระบุว่า “ผู้ใดเก็บหาของป่าหวงห้ามหรือทำอันตรายด้วยประการใดๆ แก่ของป่าหวงห้ามในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเสียค่าภาคหลวง กับทั้งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

พระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ.๒๕๐๕ กำหนดให้ไม้พินและถ่านไม้เป็นของป่าหวงห้ามในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ

จากหลักกฎหมายป่าไม้ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ โดยเฉพาะบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเมื่อวินิจฉัยตีความตามตัวอักษร โดยเคร่งครัดแล้ว พิจารณาได้ว่า ไม้พินแม้จะกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาให้เป็นของป่าหวงห้ามก็ตาม แต่โดยสภาพข้อเท็จจริงไม้พิน ที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์ไม่ว่าจะเป็นไม้ชนิดใด ก็ยังเป็นไม้ตามมาตรา ๔ (๒) แต่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมการทำออก การนำเคลื่อนที่และการแปรรูป แม้จะมี

๒๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ถ่านไม้เป็นของป่าหวงห้ามก็ตาม แต่เป็นบทนิยามศัพท์คำว่า “ของป่า” ตามมาตรา ๔ (๗) หมายถึง บรรดาของที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้น ในป่าตามธรรมชาติ และรวมถึงถ่านไม้ที่บุคคลทำขึ้น ในป่า ต้องเป็นไม้พินและถ่านไม้ที่ได้ขึ้นอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์ จึงไม่ใช่ของป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ตามมาตรา ๔(๗) และไม่ต้องขอรับอนุญาตตามมาตรา ๒๙ ตามความเข้าใจของจังหวัดเพชรบุรีถูกต้องแล้ว

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเจ้าของถ่านประสงค์จะขอรับอนุญาตเพื่อความสะดวกในการนำเคลื่อนที่ และการครอบครองจะไม่ได้ถูกกล่าวหาว่าครอบครองไม้หรือของป่าหวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยทำบันทึกยินยอมชำระค่าภาคหลวงและยินยอมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกรมป่าไม้ไว้ พนักงานเจ้าหน้าที่ ก็ชอบที่จะดำเนินการอนุญาตได้เช่นเดียวกับไม้ในป่า

สำหรับข้อหาหรือของจังหวัดนั้นกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า

ตามข้อ ๑ ระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้และของป่าอย่างอื่นที่กำหนดอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ขึ้นอำเภออนุญาตไม้ได้ไม่เกิน ๕๐ ต้น พินไม่เกิน ๕๐๐ ม.^๓ จังหวัดอนุญาตไม้ไม่เกิน ๑๐๐ ต้น พินไม่เกิน ๑,๐๐๐ ม.^๓ (ปัจจุบันลดจำนวนให้อนุญาตได้ ๑ ใน ๑๐) นั้น มุ่งหมายถึงการอนุญาตไม้ในป่า ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการควบคุมกำลังผลิตของป่า แต่สำหรับในที่ดินกรรมสิทธิ์ เมื่อเจ้าของที่ดินประสงค์จะขอรับอนุญาตและยินยอมชำระค่าภาคหลวง ก็ควรอนุญาตได้ตามจำนวนที่ขอ แต่ไม่ควรเกินจำนวนที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ หรือจะจำกัดจำนวนอนุญาตแต่ละคราวจำนวนเท่าใด ตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการควบคุมก็ชอบที่จะปฏิบัติได้

ตามข้อ ๒ ตามหลักกฎหมายที่ดินกรรมสิทธิ์โดยมีหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินซึ่งเป็นสวนควบของที่ดิน ไม่อยู่ในข่ายควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ เว้นแต่ไม้สัก ไม้ยางเป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ เช่นเดียวกับที่ น.ส. ๓ แต่เนื่องจากขณะนี้อยู่ในระหว่างที่กรมป่าไม้กำลังดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในพระราชบัญญัติป่าไม้ เพื่อควบคุมการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งกำหนดนโยบายให้ระงับการพิจารณาอนุญาตไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์โดยมีหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ไว้ก่อน

ตามข้อ ๓ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ มาตรา ๙ ระบุว่า “รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าภาคหลวงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาดังต่อไปนี้ ฯลฯ

(๓) สำหรับไม้หวงห้ามที่ทำเป็นไม้พินหรือไม้เผาถ่านให้กำหนดได้ไม่เกินลูกบาศก์เมตรละ ๕ บาท ถ้าได้เผาเป็นถ่านแล้วอัตราค่าภาคหลวงให้เป็นสองเท่าของอัตราค่าภาคหลวงของไม้หวงห้ามที่ทำเป็นไม้พินหรือเผาถ่าน ฯลฯ

กรณีที่ผู้รับอนุญาตชำระค่าภาคหลวงเป็นไม้พินก่อนเผาถ่าน ถือเกณฑ์ค่าภาคหลวงถ่านสองเท่า ค่าภาคหลวงไม้พิน คงเหลือเพียงครึ่งหนึ่ง สำหรับไม้โกงกางหรือไม้ปาเลนอื่นก็ต้องถือปฏิบัติทำนองเดียวกับไม้หวงห้ามในป่าทั่วไป แต่ถ้าได้เผาเป็นถ่านแล้ว ก็ต้องชำระค่าภาคหลวงในอัตรา ๒ เท่า

สำหรับปัญหาที่ว่าเมื่อเผาเป็นถ่านแล้วจะถือเกณฑ์คงเหลืออย่างไรนั้น กรมป่าไม้ได้ตรวจสอบสถิติการเผาถ่านโดยเตาเผาถ่านที่ใช้โดยทั่วไปแล้วปรากฏว่า

การเผาถ่านจากไม้ปายาเลนจะได้ถ่านเฉลี่ยประมาณ ๕๑.๑% ของปริมาตรไม้พินก่อนเผา

การเผาถ่านจากไม้ยางพาราส่งต่างประเทศจะได้ถ่านประมาณ ๓๕% ของปริมาตรไม้ท่อนก่อนเผา

การเผาถ่านจากไม้ป้าบมีคุณภาพสูง เช่น เต็ง รัง ตีนนก และตะแบกเลือดของบริษัทเหล็กสยาม จำกัด เพื่อการผลิตถ่านใช้เผา ผลิตถ่านเพื่อใช้ในการทำไม้ ซึ่งใช้เตาที่มีความร้อนสูงเพื่อให้ได้ถ่านที่มีคุณภาพดี ปริมาณการผลิตได้ค่อนข้างต่ำ จึงได้ถ่านเพียง ๓๕% ของไม้ป้าบก่อนเผา

สรุปแล้วการเผาถ่านจากไม้เบญจพรรณทั่วไปโดยใช้เตาเผาถ่านธรรมดา จะได้ถ่านประมาณ ๕๐% ของจำนวนไม้ป้าบก่อนเผา

ส่วนการเผาถ่านโดยใช้เตาแบบ MOMO V ที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ใช้อยู่จะผลิตถ่านได้ประมาณ ๖๐-๗๐% ของไม้ที่จะนำเข้าเผา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับชนิดไม้และสภาพของไม้ด้วย

ตามข้อ ๔ เมื่อเจ้าของที่ดินกรรมสิทธิ์มายื่นขอทำไม้ในที่ดินและไม้ป่าเลนอื่นๆ เพื่อทำไม้เสาเข็ม และไม้ค้ำยันเพื่อการค้า โดยยินยอมชำระค่าภาคหลวง จังหวัดก็ชอบที่จะพิจารณาดำเนินการอนุญาตตามระเบียบว่าด้วยการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่กรมป่าไม้กำหนดไว้แล้วแต่วันที่ น.ส.๓ ก. ให้รอการพิจารณาเพื่ออนุญาตไม้ ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าวในข้อ ๒ ส่วนขนาดจำกัดของไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินของเอกชนนั้น เมื่อไม่ใช้ไม้สัก ไม้ยาง ก็ไม่อยู่ในข่ายบังคับว่าต้องเป็นไม้โตได้ขนาดจำกัด หรือต่ำกว่าขนาดจำกัดตามกฎหมายหรือไม่

ตามข้อ ๕ ป่าเอกชนที่ปลูกไม้ป่าเลนในที่ดินมีหลักฐาน ส.ค.๑ ถือว่าเป็นไม้ในป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้หรือไม่ จะออกอนุญาตให้ทำไม้ฟันเผาถ่าน ทำไม้เสาเข็ม ไม้ค้ำยัน ได้หรือไม่ อย่างไร นั้น จะต้องพิจารณาถึงสภาพของที่ดินที่มี ส.ค.๑ นั้นว่า ได้กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้วหรือไม่ แต่สำหรับตามระเบียบของกรมป่าไม้ ถือว่าการทำไม้ในที่ดินที่มี ส.ค.๑ จะต้องขอรับอนุญาตและปฏิบัติตามระเบียบตามที่กรมป่าไม้กำหนดทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/ว.๑๖๓๗๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๔ และที่ กส.๐๔๐๔/ว.๑๗๑๔๐ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ตามข้อ ๖ การยื่นคำขอจะให้เจ้าของที่ดินยื่นคำขอ หรือจะให้ผู้อื่นยื่นคำขอและจะออกอนุญาตให้ผู้ใดนั้น เนื่องจากไม้ยืนต้นเป็นส่วนควบกับที่ดิน ผู้ใดเป็นเจ้าของที่ดินอันเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล ย่อมเป็นเจ้าของส่วนควบนั้นด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘ การตัดไม้ยืนต้นออกจากที่ดินครอบครองจึงต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินเสียก่อน แม้แต่อนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ก็ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินเช่นกัน ดังนี้ โดยหลักการเจ้าของที่ดินจึงควรเป็นผู้ยื่นคำขอและต้องออกใบอนุญาตให้เจ้าของผู้มีชื่อในหนังสือสำคัญแสดงสิทธิในที่ดิน จึงจะสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง แม้เจ้าของที่ดินจะมอบอำนาจให้ผู้ใดไปยื่นคำขอ ก็ควรจะทำในนามของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง ผู้รับมอบอำนาจเพียงลงชื่อแทนเจ้าของที่ดินเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี

(นายถนนม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๒๔๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส. ๐๗๐๔(๓)/ว.๑๔๖๙๗

กรมป่าไม้

๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๑๔๖๙๕ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่องการขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔ มาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ เป็นการต่อเนื่องหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๓ ซึ่งได้เวียนมาให้จังหวัดทราบและสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามหนังสือ ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๕๕๗ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พงศ์ โสโน
(นายพงศ์ โสโน)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร.๕๗๙๔๔๕๓

๒๕๔๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส. ๐๗๐๔(๓)/๑๔๖๙๕

กรมป่าไม้

๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การอนุญาตไม้พืนหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ปช.๐๙/๕๐๕๓ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๔

ตามที่จังหวัดทหารเรือเรื่อง การอนุญาตไม้พืนหรือไม้เผาถ่านในที่ดินกรรมสิทธิ์ตามหนังสือ กรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๕๕๗ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓ กรณีที่มีผู้ขอทำออกเพื่อการค้า โดยยินยอม ที่จะชำระค่าภาคหลวงและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ว่าจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน เช่นเดียวกับการ อนุญาตไม้ในป่าทุกประการหรือไม่ให้ชัดเจนให้กรมป่าไม้พิจารณา ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เนื่องจากไม้ยืนต้นเป็นส่วนควบของที่ดินตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ผู้มีกรรมสิทธิ์ที่ดินจึงมีกรรมสิทธิ์ในส่วนควบนั้นด้วย การทำไม้ ไม้พืน ในที่ดินนั้นจึงไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใดก็ได้ เพราะไม่ใช่การทำไม้ ไม้พืน ในป่า (ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง ซึ่งเป็นไม้หวงห้าม การทำออกต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกกรณี) จึง ไม่อยู่ในข่ายการควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ แต่เมื่อผู้ขอประสงค์จะทำออกและนำเคลื่อนที่ไปที่อื่น และเพื่อสะดวกในการนำเคลื่อนย้ายไม้เหล่านั้นออกจากที่ดิน ก็ต้องมีใบเบิกทางกำกับไม้ไป แต่การที่จะออกใบเบิก ทางให้ได้ ก็ต้องเป็นไม้ที่มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ซึ่งผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินยินยอมที่จะชำระ ค่าภาคหลวงและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ การทำไม้หรือการเคลื่อนย้ายไม้จะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการทำไม้ในป่า ทุกประการกล่าวคือ ก่อนอนุญาตให้ทำออกจะต้องมีการสำรวจตรวจไม้หรือสำรวจหากำลังผลิตสำหรับไม้พืนหรือไม้ เผาถ่าน เช่นเดียวกับการทำไม้หรือการทำไม้พืนเพื่อเผาถ่านไม้ในป่า เว้นแต่จำนวนไม้หรือพืนที่จะอนุญาตให้ อนุญาตได้ตามจำนวนที่เหมาะสมไม่เกินจำนวนหรือกำลังผลิตที่สำรวจไว้ตามที่กรมป่าไม้กำหนดทางปฏิบัติไว้ แล้ว ตามหนังสือ ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๓ ข้อ ๑

สำหรับกรณีการสำรวจหากำลังผลิตไม้พืนในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่ผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพึงประสงค์ จะขอรับอนุญาตทำออก ก็ให้ปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ที่จังหวัดอ้างถึงนั้นเป็นการถูกต้องแล้ว เพราะการ หากำลังผลิตเป็นงานด้านวิชาการ นำที่เขตจะเป็นผู้หากำลังผลิต และเมื่อเขตตรวจสอบผลงานถูกต้องแล้ว เขตก็จะส่งบัญชีสำรวจกำลังผลิตให้จังหวัดอนุญาตแก่ผู้ขอต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พงศ์ โสโน

(นายพงศ์ โสโน)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร.๕๗๙๔๔๕๓

๒๔๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๒๑๗๐๖

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔/๑๙๗๒๓ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ส่งประกาศกรมป่าไม้ เรื่องการส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว มาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจัดทำประกาศกรมป่าไม้ดังกล่าวเผยแพร่ต่อไปด้วย นั้น

กรมป่าไม้ใคร่ขอเรียนเพิ่มเติมกรณีตามประกาศกรมป่าไม้ดังกล่าว ความว่า ไม้ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ชนิดไมยางพารา ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศมิได้ขึ้นอยู่ในป่าประเทศไทย การตัดฟันและการนำออกไปใช้ประโยชน์ได้โดยเสรี ไม่ต้องขอรับอนุญาตหรือขอหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้ายแต่อย่างใด พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องตรวจสอบเพื่อออกใบเบิกทาง ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๑๒๖๔๘ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๕ เรื่องการทำไม้เสาะเข็มและ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๗๘๒๔ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๒๖ เรื่อง การทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม หรือดำเนินการเพื่อออกหนังสือรับรองการนำไม้เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ ซึ่งกรมป่าไม้ได้ข้อมความเข้าใจทางปฏิบัติเพิ่มเติม ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๓๕๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๗ นั้นแล้ว เว้นแต่การเผาถ่านจะต้องตรวจสอบและดำเนินการตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยและกรมป่าไม้จะกำหนดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) จำนงค์ โพธิสาโร

(นายจำนงค์ โพธิสาโร)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร ๕๗๙-๔๔๕๓

๒๔๔๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๕๐๓๒

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๕๐๓๑ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุณโยภาส

(นายชำนิ บุณโยภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร ๕๗๙-๔๔๕๓

๒๙๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๕๐๓๑

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔(๓) /ว ๒๐๗๐๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๔๐๔/๑๙๔๗๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔
ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ และสำเนาหนังสือ
ที่ มท ๐๔๐๔/๓๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง เรียนทางปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำไม้ยางพารา และไม้ชนิดอื่น เช่น ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศที่ปลูกขึ้นโดยใช้ประโยชน์ตามประกาศกรมป่าไม้ เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว ฉบับลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติไปแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/๑๙๔๗๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ว่าได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และ ที่ มท ๐๔๐๔/๓๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เรียน อธิบดีกรมตำรวจ เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ทราบและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งให้ทราบแล้ว และแจ้งเพิ่มเติมมาว่า ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมไม้ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งไม่มีความรู้ความเข้าใจที่จะสามารถแยกแยะได้ว่าไม้ชนิดใดเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบ และโดยที่ไม้เหล่านี้ไม่มีหนังสือรับรองขณะทำการเคลื่อนย้าย เจ้าหน้าที่ อาจตรวจจับกุมโดยสงสัยว่าเป็นไม้ผิดกฎหมาย จึงขอให้แจ้งเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ปฏิบัติด้วยว่าถ้ามีการจับไม้ในกรณีดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกแก่เจ้าของไม้ผู้ถูกจับกุม โดยแจ้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ไม้ของกรมป่าไม้ทำการตรวจพิสูจน์รับรองความถูกต้องให้เพื่อพนักงานสอบสวนจะได้นำไปประกอบการพิจารณาสั่งคดีต่อไป ดังรายละเอียดตามสำเนาหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุณโยภาส

(นายชำนิ บุณโยภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙-๔๔๕๓

๒๕๓๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ มท ๐๔๐๔/๐๙๔๗๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๗๐๔(๓) / ๒๗๔๐๙ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/ว ๐๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. สำเนาหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/๓๐๔๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ได้แจ้งขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการ กรณีสมาคมรณรงค์ปลูกป่าภาคเอกชนแห่งประเทศไทยมีหนังสือแจ้งขอให้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองให้นำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องมีการตรวจสอบออกหนังสือรับรอง ตามนัยเดียวกับแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ โดยขอให้แจ้งจังหวัดต่างๆ และกรมตำรวจทราบเพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป นั้น

ขอเรียนว่า กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการปลูกสร้างสวนป่าโตเร็วในที่ดินของเอกชนตามนโยบายของทางราชการแล้วดังปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมไม้ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งไม่มีความรู้ความเข้าใจที่จะสามารถแยกแยะได้ว่าไม้ชนิดใดเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบ และโดยที่ไม้เหล่านี้ไม่มีหนังสือรับรองขณะทำการเคลื่อนย้ายเจ้าหน้าที่อาจตรวจจับกุมโดยสงสัยว่าเป็นไม้ผิดกฎหมาย ดังนั้น จึงขอได้โปรดพิจารณาแจ้งเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ถือปฏิบัติด้วยว่า กรณีเมื่อมีการตรวจจับกุมไม้และผู้ถูกจับกุมได้อ้างว่าเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบดังกล่าว ตามระเบียบปฏิบัติเมื่อเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ได้รับมอบไม้ของกลางเหล่านี้ไว้แล้ว ก็ขอให้เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ได้ให้ความสะดวกแก่เจ้าของไม้ผู้ถูกจับกุม โดยแจ้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ไม้ของกรมป่าไม้ทำการตรวจพิสูจน์รับรองความถูกต้องให้ เพื่อพนักงานสอบสวนจะได้นำไปประกอบการพิจารณาสั่งคดีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เสน่ห์ วัฒนาร

(นายเสน่ห์ วัฒนาร)

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติกร

โทร.๒๒๐๔๔๔๐

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒๕๒๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอังสฤงค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๗๔๐๙ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจาก ไม้สักและไม้ยาง) และแนวทางปฏิบัติในการทำฟันหรือเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งว่า สมาคมรณรงค์ปลูกป่าภาคเอกชน แห่งประเทศไทยได้ประสบปัญหา กรณีเกษตรกรผู้ปลูกยูคาลิปตัส สนประดิพัทธ์ ได้ร้องเรียนว่า การบรรทุกไม้ ดังกล่าวไปจำหน่ายไม่ได้รับความสะดวก โดยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมหลายราย คดีถึงที่สุดศาลยกฟ้อง เกษตรกรผู้ปลูกป่าชนะคดีทุกราย แต่ต้องเสียเงินเสียเวลาและเสียภาพพจน์ต่อนโยบายการปลูกป่าภาคเอกชน จึงขอให้มีการออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ให้ชัดเจน เนื่องจากไม้ทั้งสองชนิดเป็น พันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ ควรมีการปฏิบัติเช่นเดียวกันกับไม้ยางพาราทุกประการซึ่งเรื่องนี้ กรมป่าไม้ได้ทำการออกประกาศ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ซึ่งแจ้งเรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้าง สวนป่าไม้โตเร็ว พร้อมกับมีหนังสือที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๒๐๗๐๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๔ แจ้งทุกจังหวัด ทราบว่า ไม้ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ชนิดไม้ยางพารา ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ มิได้ขึ้นอยู่ใน ป่าประเทศไทย การตัดฟันและนำออกไปใช้ประโยชน์ได้โดยเสรี ไม่ต้องขอรับอนุญาตหรือขอหนังสือรับรอง การนำเคลื่อนย้ายแต่อย่างใด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ อ้างถึงได้กำหนดทางปฏิบัติไว้แล้วในข้อ ๒ ก. ว่า ไม้ฟันหรือไม้ที่จะนำไปเผาถ่าน เป็นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินมี หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ รวมทั้ง น.ส.๓ ก.) หรือที่มีโฉนดหรือหลักฐานอย่างอื่นเทียบเท่าโฉนด ถ้าไม้นั้น เป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ เช่น ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรืออื่นๆ ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับมอบหมายนำเคลื่อนที่ไปได้โดยไม่ต้องให้ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ แต่การจะทำไม้ดังกล่าวไปเผาถ่านจะต้องปฏิบัติตามข้อ ข. ดังนั้นเพื่อให้เป็นที่เข้าใจ ชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นการสนับสนุนการปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว ตามนโยบายของทางราชการ จึงเรียนมาเพื่อ ให้จังหวัดพิจารณาสั่งการย้ายไปให้อำเภอและกิ่งอำเภอทำการประชาสัมพันธ์และชี้แจงเพิ่มเติมให้ประชาชน โดยเฉพาะเอกชนผู้ทำการปลูกสร้างสวนป่าในที่ดินของตนเอง ทราบทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ดังกล่าวว่า

๒๕๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

การตัดฟันและการนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ให้กระทำโดยเสรี ไม่ต้องขอรับอนุญาตหรือขอหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้ายแต่อย่างใด พร้อมกับสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

อนึ่ง ให้จังหวัดสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติด้วยว่า กรณีหากมีการตรวจจับกุมไม้ และผู้ถูกจับกุมอ้างว่าเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบดังกล่าว โดยตามระเบียบปฏิบัติเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมมอบไม้ของกลางให้แก่เจ้าหน้าที่ป่าไม้นำไปเก็บดูแลรักษาแล้ว ก็ควรเปิดโอกาสให้เจ้าของไม้ร้องขอให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ไม้ของกรมป่าไม้ทำการตรวจพิสูจน์รับรองความถูกต้องให้แก่พนักงานสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคดีต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เสน่ห์ วัฒนาร
(นายเสน่ห์ วัฒนาร)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
กองการสอบสวนและนิติการ
โทร. (๐๒) ๒๒๑๔๔๔๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง โทร ๒๒๑๔๔๔๐

ที่ มท ๐๔๐๔/๓๐๔๔ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน อธิบดีกรมตำรวจ

ตามบันทึกกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๙๓๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๗ ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) พร้อมกับส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมากที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ มาเพื่อให้กรมตำรวจทำการซักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหน่วยที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ทราบและถือปฏิบัติแล้ว นั้น

พร้อมบันทึกนี้ ขอส่งภาพถ่ายหนังสือที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๗๔๐๙ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔ และหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ มาเพื่อให้กรมตำรวจซักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหน่วยทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ หรือไม้พันธุ์อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศว่า การตัดฟันการนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ให้กระทำโดยเสรี ไม่ต้องขอรับอนุญาต หรือขอหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้าย และพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องตรวจสอบเพื่อออกใบเบิกทางแต่อย่างใด และหากมีปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานเรื่องนี้ให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ

อนึ่ง ให้กรมตำรวจกำชับเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติด้วยว่า เมื่อมีการตรวจจับกุมไม้และผู้ถูกจับกุมอ้างว่าเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบดังกล่าว โดยตามระเบียบปฏิบัติ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมมอบไม้ของกลางให้แก่เจ้าหน้าที่ป่าไม้นำไปเก็บดูแลรักษาแล้ว หากเจ้าของไม้ที่ถูกจับกุมได้ร้องขอให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ของกรมป่าไม้ทำการตรวจพิสูจน์ และปรากฏว่าเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบจริงแล้ว ก็ให้พนักงานสอบสวนนำผลการตรวจพิสูจน์ดังกล่าวประกอบการพิจารณาสั่งคดีต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เสน่ห์ วัฒนาร

(นายเสน่ห์ วัฒนาร)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒๙๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ มท.๐๓๐๙/ว.๗๕๐

กระทรวงมหาดไทย

๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๑/ว.๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ตุลาคม ๒๕๖๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. แบบหนังสือรับรองฯ
 ๒. แบบคำขอหนังสือรับรองฯ
 ๓. แบบทะเบียนสำหรับลงรายการในการออกหนังสือรับรองฯ

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นชอบด้วยกับหลักการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ และได้สั่งการมายังจังหวัดเพื่อให้สั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป นั้น

เนื่องจากการทำไม้จากที่ดินกรรมสิทธิ์นอกจากไม้สักและไม้ยางดังกล่าว ได้มีการขออนุญาตหนังสือรับรองและนำไปใช้ประโยชน์ผิดไปจากเจตนารมณ์ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้กล่าวคือ ตามเจตนารมณ์โดยแท้จริงนั้นพึงประสงค์ที่จะอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการที่จะนำไม้ไปใช้โดยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์อันมิใช่เพื่อการค้า แต่ปรากฏว่าได้มีบุคคลบางคนถือโอกาสใช้สิทธิของประชาชนดังกล่าว ตัดฟันไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์แล้วขออนุญาตหนังสือรับรองนำไปจำหน่ายจ่ายโอนกรณีดังกล่าวย่อมจะก่อให้เกิดความเสียหายติดตามมาหลายประการ โดยเฉพาะย่อม เป็นเหตุให้ประชาชนถูกหลอกลวงให้ตัดไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนจนหมดสิ้น โดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และเป็นที่เชื่อแน่ว่าในอนาคตประชาชนจะต้องขาดแคลนไม้สำหรับใช้สอยส่วนตัวอย่างแน่นอน

ฉะนั้น เพื่อเป็นการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น และเพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการอนุรักษ์สภาวะธรรมชาติมิให้เสื่อมโทรมเสียหาย กระทรวงมหาดไทยจึงขอชักชวนทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวเพิ่มเติมดังนี้

ก. วัตถุประสงค์และเจตนารมณ์

ตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ก็พึงประสงค์ที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือถือเอกสารสิทธิ์ในที่ดินนั้นนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยาง ซึ่งอยู่ในที่ดินไปใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์เท่าที่จำเป็นเท่านั้น บรรดาต้นไม้ที่มีอยู่ไม่ควรที่จะตัดฟันออกทั้งหมด แต่ควรจะได้เก็บรักษาไว้เป็นร่มเงาและความชุ่มชื้น ตลอดจนเพื่ออนุรักษ์สภาวะธรรมชาติ ดังนั้นการที่จะสงวนต้นไม้ที่มีอยู่เดิมย่อมจะก่อให้เกิดผลดีกว่าการทำลายต้นไม้เหล่านั้น แล้วปลูกต้นไม้เล็กๆ ขึ้นมาใหม่

๒๕๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ข. ประเภทของที่ดิน

ประเภทของที่ดินที่จะออกหนังสือรับรองให้นำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์ตามข้อ ก. จะต้องเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ที่บุคคลได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายที่ดิน เช่น ที่ดินที่มีโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกโดยชอบ หากปรากฏว่าเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่ได้มาโดยมิชอบก็จะออกหนังสือรับรองให้นำไม้เคลื่อนที่ไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ไม่ได้

ค. หลักเกณฑ์การปฏิบัติก่อนออกหนังสือรับรอง

๑. ผู้ที่ประสงค์จะขอหนังสือรับรองนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ จะต้องเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามเอกสารสิทธิ์ที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ และจะต้องยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ด้วยตนเอง ห้ามมิให้ผู้แทนหรือผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ที่ยื่นคำขอโดยเด็ดขาด

๒. การยื่นคำขอรับหนังสือรับรองตามข้อ ๑ ให้แนบเอกสารสิทธิ์ที่ดินฉบับตัวจริงยื่นต่อเจ้าหน้าที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอ ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ พร้อมกับให้แจ้งว่าในที่ดินดังกล่าวมีไม้แต่ละชนิดขึ้นอยู่จำนวนเท่าใด รวมทั้งสิ้นมีไม้จำนวนเท่าใด จะขอหนังสือรับรองนำไปใช้ตาม ข้อ ๑ มีไม้ชนิดใดจำนวนเท่าใด จะนำไปใช้ ณ ที่ใด โดยพาหนะใด ในความควบคุมของผู้ใดมีกำหนดระยะเวลาเท่าใด หากมีแบบแปลนแผนผังในการใช้ไม้ก็ให้แนบประกอบคำขอด้วย

๓. คณะกรรมการที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอแต่งตั้งเพื่อดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาตามระเบียบในเรื่องนี้ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ปลัดอำเภอ ๑ นาย ป่าไม้อำเภอ ๑ นาย และพนักงานที่ดินอำเภอ ๑ นาย หากท้องที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอใด ไม่มีป่าไม้อำเภอหรือพนักงานที่ดินอำเภอ ก็ให้รายงานจังหวัดเพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้หรือพนักงานที่ดินจากจังหวัดไปร่วมเป็นกรรมการ แต่ถ้าจังหวัดใดไม่มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้หรือเจ้าพนักงานที่ดินก็ให้จังหวัดแจ้งกรมเจ้าสังกัดเพื่อส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางไปร่วมเป็นกรรมการด้วย

เมื่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ แล้ว ให้รายงานจังหวัดทราบด้วย เพื่อจังหวัดจะได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดออกไปตรวจตรา ควบคุม อีกทางหนึ่ง

๔. คณะกรรมการมีหน้าที่ตรวจสอบพิจารณาว่า เอกสารสิทธิ์ที่ดินนั้นได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายที่ดินเพียงใด หรือไม่ มีไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ทั้งสิ้น ชนิด จำนวนเท่าใด ไม้ชนิดและจำนวนที่ขอหนังสือรับรองอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์แท้จริงอย่างไรหรือไม่ และไม้นั้นยังยืนต้นอยู่หรือถูกล้มโค่นตัดฟันไว้แล้วอย่างไร หากไม้ถูกล้มโค่นหรือถูกตัดฟันแล้วจะต้องพิสูจน์ยืนยันให้ได้ว่าต่อไม้และท่อนไม้นั้นเป็นไม้ต้นเดียวกัน

๕. ไม้ที่คณะกรรมการเห็นว่า อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกหนังสือรับรองให้ได้จะต้องเป็นไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่ได้มาชอบด้วยกฎหมายที่ดิน และจะนำไปใช้สอยส่วนตัวหรือก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์แต่ละราย หากเป็นไม้ท่อนซุงก็ให้มีปริมาตรไม่เกิน ๑๔.๐๐ ม.^๓ เว้นแต่การใช้ไม้นั้นมีแบบแปลนแผนผังและรายการตัวไม้ที่จะใช้ ก็ให้ออกหนังสือรับรองได้ตามความจำเป็นที่จะต้องใช้ไม้นั้น

๖. ให้คณะกรรมการร่วมกันตรวจสอบ วัดขนาด ประทับตราประจำตัวของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ไว้ที่หน้าตัดของไม้ และให้มีเลขเรียงประจำท่อนและปีย่อ พ.ศ. ไว้ด้วย กับให้ประทับตราเช่นเดียวกัน

๒๕๓๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ไว้ที่หน้าตัดของต้นไม้ด้วย แล้วจัดทำบันทึกการตรวจสอบโดยให้ผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินบันทึกรับรองว่าจะต้องดูแลรักษาต้นไม้ และรอยตราบนต้นไม้ไว้จนกว่าจะได้ใช้ไม้ชิ้นนั้นหมดสิ้นไปหรือไม่น้อยกว่า ๓ เดือน

ให้คณะกรรมการรายงานต่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอโดยมีบันทึกการตรวจสอบบัญชีรายการไม้ และแผนที่แสดงรูปที่ดินที่มีตำแหน่งของต้นไม้ไว้อย่างน้อย ๓ ชุด เอกสารทุกชุดแผ่นจะต้องมีลายมือชื่อของคณะกรรมการ และผู้ยื่นคำขอพร้อมทั้งวงเล็บชื่อและแจ้งตำแหน่งไว้ได้ลายมือชื่อด้วย เพื่อเป็นหลักฐานในการออกหนังสือรับรองต่อไป

๗. หนังสือรับรองให้จัดทำตามแบบที่ได้ส่งมาพร้อมนี้โดยให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นผู้ลงนามในหนังสือรับรองด้วยตนเองในกรณีที่น่าไม้จะไปใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ภายในเขตจังหวัดนั้น และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัด เป็นผู้ลงนามในหนังสือรับรอง ในกรณีที่มีการนำไม้ไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์นอกเขตจังหวัด หนังสือรับรองให้กำหนดอายุได้ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันออกหนังสือรับรองเป็นต้นไป หนังสือรับรอง ๑ ฉบับใช้ในการขนย้ายไม้เคลื่อนที่ได้สำหรับยานพาหนะหนึ่งๆ เพียงเที่ยวเดียว ทั้งนี้ให้จัดทำสำเนาหนังสือรับรองเก็บไว้ ณ สถานที่ออกหนังสือรับรองจำนวน ๑ ชุด พร้อมทั้งให้ลงทะเบียนในการออกหนังสือรับรองไว้เป็นหลักฐานตามแบบทะเบียนที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

๘. ทุกราชที่อำเภอได้ดำเนินการตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไปแล้ว อย่างไรก็ตามให้รายงานรายละเอียดให้จังหวัดทราบทุก ๑๕ วัน

ง. เจตนารมณ์ทางนิคินัย

ไม้ชนิดอื่นๆ ในที่ดินกรรมสิทธิ์นอกจากไม้สักและไม้ยางซึ่งเป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมายแล้วไม่ถือว่าเป็นไม้ในป่า จึงนำลงบัญชีของโรงงานแปรรูปไม้หรือโรงค้าไม้แปรรูปหรือออกหนังสือกำกับไม้แปรรูปหรือออกใบเบิกทางให้นำเคลื่อนที่ตามกฎกระทรวงประกาศหรือข้อกำหนดที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป่าไม้ไม่ได้

การปฏิบัติตามระเบียบนี้ แม้จะกำหนดหลักการให้ปฏิบัติโดยมิชักช้าก็ตามแต่ก็ขอให้พึงถือปฏิบัติว่า ก่อนที่จะออกหนังสือรับรองนั้น จะต้องทำการตรวจสอบหลักฐานให้ครบถ้วนทุกประเด็นแล้วจึงจะดำเนินการออกหนังสือรับรองให้ได้ ห้ามมิให้ออกหนังสือรับรองโดยยังมีได้ออกไปตรวจสอบให้เป็นที่น่าขัดเป็นอันตราย เพราะจะเป็นช่องทางให้มีการลักลอบตัดไม้ในป่ามาแปรรูปปลอมแทน อันจะก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือนี้ จะต้องรับโทษทางวินัยโดยสถานหนักทุกราช

จึงเรียนมาเพื่อทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ชลอ วนะภูติ

(นายชลอ วนะภูติ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๒๑๙๑๒๑
๒๕๕๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส.๐๗๐๔(๒)/ว.๒๑๓๐๐

กรมป่าไม้

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

เรื่อง การขออนุญาตไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวและการกุศลสาธารณประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/ว.๒๗๓๙ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไม้ในป่าโครงการแบบรายย่อย เพื่อการใช้สอยส่วนตัวและเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ รวม ๖ ประการ เพื่อจังหวัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เนื่องจากการประชุมการป่าไม้ประจำปี ๒๕๒๐ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ได้พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับ ไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำออกเพื่อใช้สอยส่วนตัว ซึ่งเจ้าของไม้ไม่สามารถแปรรูปเองได้ จำเป็นต้องนำเคลื่อนที่ ไปว่าจ้างโรงงานแปรรูปไม้ทำการแปรรูปให้ ที่ประชุมการป่าไม้มีมติเห็นสมควรผ่อนผันให้นำไปว่าจ้างได้ แต่ ควรกำหนดให้โรงงานแปรรูปไม้จัดทำบัญชีไม้เหล่านั้นแยกเป็นอีกบัญชีหนึ่งต่างหากและในการนำไม้แปรรูป ออกจากโรงงาน ก็ให้ออกใบเบิกทางควบคุมการนำเคลื่อนที่ไปยังสถานที่เพื่อใช้สอยส่วนตัวตามเจตนารมณ์ ในการขออนุญาตไม้เพื่อใช้สอยต่อไป และควรจะได้พิจารณาแก้ไขระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เดิมตาม หนังสือที่อ้างถึงข้างต้น ข้อ ๔ เสียใหม่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของที่ประชุมการ ป่าไม้ดังกล่าวข้างต้น และเห็นควรรวมถึงไม้ที่ทำออกเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ด้วย จึงได้ประมวลเรื่อง เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการ ให้ยกเลิกหลักการเดิมตามหนังสือ กรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/ว.๒๗๓๙ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๓ ข้อ ๔ ซึ่งห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบเบิก ทางนำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัว และเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ที่ประทับตราค่าภาคหลวงแล้วไปยังสถานที่ อื่น นอกจากสถานที่ที่จะปลูกสร้างหรือต่อเติมอาคารบ้านเรือนเท่านั้น ดังนั้น หากผู้ได้รับอนุญาตให้ทำไม้เพื่อ ใช้สอยส่วนตัวหรือการกุศลสาธารณประโยชน์ ประสงค์จะนำไม้ที่ได้รับอนุญาตและประทับตราค่าภาคหลวง แล้วไปว่าจ้างโรงงานแปรรูปไม้ทำการแปรรูปให้ จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

๑. ไม้ที่จะนำเข้าแปรรูปในโรงงานแปรรูปไม้เพื่อการใช้สอย จะต้องเป็นไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำ ออกเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือการกุศลสาธารณประโยชน์ตามที่ร้องขอผ่อนผันเท่านั้น

๒. ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมียื่นความประสงค์ต่ออำเภอท้องที่ แจ้งชื่อโรงงานแปรรูปไม้ จำนวนวันที่จะทำการแปรรูป พร้อมรายการไม้ที่จะใช้สอย

๓. ให้โรงงานแปรรูปไม้ที่รับจ้างแปรรูปไม้ ทำการแปรรูปไม้ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้ ไม้ที่แปรรูปแล้วจะต้องมีสภาพเป็นไม้ที่ใช้ในการปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่อาศัยหรือการกุศลสาธารณประโยชน์ตาม ที่ได้แจ้งรายการไว้ตามข้อ ๒.

๔. ให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบไม้ ตามข้อ ๑ เสียก่อน หากเป็นการถูกต้องแล้วจึงออกใบเบิก ทางนำไม้ไปยังโรงงานแปรรูปไม้ ที่ผู้ขอแจ้งความประสงค์ไว้ ตามข้อ ๒ เพื่อทำการแปรรูป

๒๙๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๕. ให้โรงงานแปรรูปไม้ที่รับจ้างแปรรูปไม้ ตามข้อ ๔ จัดทำบัญชีไม้ที่รับจ้างแปรรูปแยกต่างหากกับบัญชีไม้ของโรงงานฯ อีกชุดหนึ่ง ไม้ที่แปรรูปได้ให้กองแยกจากไม้แปรรูปของโรงงานฯ

๖. เมื่อโรงงานแปรรูปไม้ทำการแปรรูปไม้เสร็จแล้ว ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบจำนวนไม้ที่แปรรูปได้ว่า มีจำนวนปริมาตรคู่ควรกับจำนวนปริมาตรไม้ท่อนก่อนที่จะทำการแปรรูปเพียงใดหรือไม่

๗. ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบออกใบเบิกทางแทนหนังสือกำกับไม้แปรรูปของโรงงานฯตามปกติให้หมดจำนวน โดยออกให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่นำไม้ท่อนเข้าทำการแปรรูป ไปยังจุดที่ต้องการปลูกสร้างบ้านเรือนหรือใช้ในการกุศลสาธารณประโยชน์เท่านั้น

๘. เศษไม้ ปลายไม้ที่เหลือ ถ้าจะจำหน่าย จ่ายโอน จะต้องให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบให้ความเห็นชอบเสียก่อน

สำหรับการควบคุมขอให้จังหวัดสั่งเจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายป่าไม้และฝ่ายปกครองร่วมกันออกไปตรวจสอบผลการใช้ไม้ตามที่ได้รับอนุญาตภายในเวลาอันสมควร โดยให้ตรวจสอบเป็นประจำทุกปีแล้วรายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบภายในเดือนมกราคมของทุกปี หากเจ้าหน้าที่ฝ่าฝืนขอให้ถือว่าไม่ปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการ และควรพิจารณาความดีความชอบสำหรับปีนั้นๆ ด้วย ส่วนหลักเกณฑ์ข้ออื่นตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึงข้างต้นคงให้ถือปฏิบัติตามเดิมเท่าที่ไม่ขัดกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี

(นายถนนม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กส.๐๗๑๓/๔๙๔๗

กรมป่าไม้

๑๔ มีนาคม ๒๕๒๕

เรื่อง การทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง และนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป. ฉบับที่ สร.๐๔๐๔/๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๕

เนื่องด้วยมีราษฎรบางรายหาหรือไปยังกรมป่าไม้ เกี่ยวกับการนำไม้ชนิดอื่น นอกจากไม้สัก และไม้ยางที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง (น.ส.๓ และ น.ส.๓ก) เคลื่อนที่ ความว่า ก่อนที่จะนำไม้เคลื่อนที่ออกไปจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือไม้ที่ทำออกจากที่ดิน น.ส.๓ และ น.ส.๓ก จะขอให้เจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ร่วมกันออกไปตรวจสอบรับรองความถูกต้องในเบื้องต้นให้ได้หรือไม่ เมื่อนำไม้ที่ได้รับการตรวจสอบรับรองความถูกต้องจากพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าเขตด่านป่าไม้ และขอให้ด่านออกใบเบิกทางให้โดยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย ด่านจะออกใบเบิกทางให้ได้หรือไม่ ซึ่งในกรณีดังกล่าว กรมป่าไม้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เกี่ยวกับเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบในการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สัก และไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ไว้แล้วตามหนังสือ ที่ มท ๐๒๐๑/ว๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ และ ที่ มท ๐๓๐๙/ว๗๐๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๐ ตามที่ราษฎรดังกล่าวหาหรือในเรื่องการจะนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่และขอให้เจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ร่วมกันออกไปตรวจสอบรับรองความถูกต้องในเบื้องต้นให้กรมป่าไม้ก็ได้แจ้งให้ทราบ ว่า อำเภอกองทัพที่ยอมที่จะสั่งให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบออกหนังสือรับรองให้เพื่อการใช้สอยได้ ส่วนที่หาหรือในเรื่องการออกใบเบิกทาง ก็ได้แจ้งให้ทราบ ว่าเมื่อผู้ขอยินยอมโดยสมัครใจที่จะชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามกฎหมายโดยขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบเบิกทางให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ชอบที่จะออกใบเบิกทางและเก็บค่าธรรมเนียมตามที่ผู้ขอร้องขอได้ ทั้งนี้โดยพิจารณาเห็นว่า เมื่อราษฎรยินยอมโดยสมัครใจเองที่จะชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามกฎหมายเพื่อขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบเบิกทางให้ ทางราชการก็ควรจะให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรผู้สุจริตใจได้ ความเห็นดังกล่าวกรมป่าไม้ก็ได้เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจงให้สำนักงาน ป.ป.ป. ทราบตามที่รายงานข้อเท็จจริงและเหตุผลมาด้วย

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ส่งหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป.ฉบับที่ สร ๐๔๐๔/๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๕ ให้กรมป่าไม้ทราบ ซึ่งตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป.ดังกล่าวแจ้งว่า เนื่องมาจากได้มีผู้ร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ป.ว่าการทำเฉพาะแปรรูปไม้ยางพารา และไม้อื่นๆ นอกจากไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองซึ่งการทำไม้ดังกล่าว เจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้รับโอนไม้บันทึกยินยอมให้เสียค่าธรรมเนียมแล้วจึงออกใบเบิกทางให้ ในการออกใบเบิกทางและนำไม้เคลื่อนที่เมื่อถูกบันทึกให้ยินยอมเสียค่าธรรมเนียมแล้ว ก็ยังจะต้องเสียค่าธรรมเนียมอื่นๆ เช่น ค่าทำการล่วงหน้าเวลาอีกด้วย อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อน คณะกรรมการ ป.ป.ป. พิจารณาเห็นว่า ไม้ต่างๆ ที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองนอกจากไม้สักและไม้ยางแล้ว เจ้าของยอมทำได้โดยเสรี และ

๓๐๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ ส่วนปัญหาเรื่องที่เกรงว่า เจ้าของจะนำไม้ในป่ามาสวม และเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบไม่ได้ เพราะไม่มีโครงสร้างและเนื้อไม้เหมือนกันนี้ ปรากฏว่ามีมาตรการทั้งในทางป้องกันการนำไม้มาสวมและการอำนวยความสะดวกให้เจ้าของอย่างดีแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องออกไปเบิกทางและเรียกค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท.๐๒๐๑/ว.๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ เพราะหนังสือกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าวนี้ให้ออกหนังสือรับรองกำกับไม้ที่ทำออกและนำเคลื่อนที่และให้เจ้าพนักงานป่าไม้ดีตราไว้ที่ไม้เช่นเดียวกับการออกไปเบิกทางอยู่แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ป. จึงเห็นว่าการปฏิบัติดังกล่าวเป็นการถูกต้องดีแล้วปรากฏรายละเอียดตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป. ที่ส่งมาเรียนพร้อมนี้ กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอเรียนขอความเข้าใจในทางปฏิบัติเพิ่มเติมว่า หากต่อไปมีการขอไปเบิกทางกำกับไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อนำเคลื่อนที่ ขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท.๐๒๐๑/ว.๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ และ ที่ มท. ๐๓๐๙/ว.๗๕๐ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๐ ต่อไปโดยเคร่งครัด อย่าออกไปเบิกทางและเรียกค่าธรรมเนียมโดยเด็ดขาด แม้ว่าผู้ขอจะยินยอมโดยสมัครใจที่จะชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามกฎหมายก็ตาม เพราะจะเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อน ส่วนรายได้ที่ผู้ขอยินยอมโดยสมัครใจและได้ชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามกฎหมาย ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกไปเบิกทางให้ไปแล้ว ก็ให้ถือว่าเป็นอันใช้ได้เพียงเท่าที่ได้ดำเนินการไปแล้วเท่านั้น หากมีระเบียบหรือหนังสือสั่งการไว้อันเป็นการขัดกับหนังสือนี้เป็นอันยกเลิก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พงศ์ โสโน
(นายพงศ์ โสโน)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองนิติการ
โทร. ๕๗๙๑๑๙๒

ที่ สร.๐๔๐๔/๕๔๕

สำนักงาน ป.ป.ป.

๒๐ มกราคม ๒๕๒๕

เรื่อง ขอชี้แจงข้อเท็จจริง การทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์
และนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กส.๐๗๐๓/๒๓๐๗๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๒๓

ตามหนังสืออ้างถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องมาตรการ
การทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์ให้ทราบ
ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

สำนักงาน ป.ป.ป. ได้รับทราบแล้วด้วยความขอบคุณยิ่ง แต่สำนักงาน ป.ป.ป. ใคร่ขอเรียน
เพิ่มเติมว่าตามที่สำนักงาน ป.ป.ป. ได้แจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ป. ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๓ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน
๒๕๒๓ ตามหนังสือที่ สร.๐๔๐๔/๒๗๐๗ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๓ นั้น เนื่องจากได้มีผู้ร้องเรียน
ต่อสำนักงาน ป.ป.ป. ว่า การทำและการแปรรูปไม้ยางพาราและไม้อื่นๆนอกจากไม้สักและไม้ยางในที่ดิน
กรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง ซึ่งการทำไม้ดังกล่าวเจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้รับโอนไม้บันทึก
ยินยอมให้เสียค่าธรรมเนียมแล้วจึงออกใบเบิกทางให้ ในการออกใบเบิกทางและนำไม้เคลื่อนที่ เมื่อถูกบันทึก
ให้ยินยอมเสียค่าธรรมเนียมแล้วก็ต้องเสียค่าธรรมเนียมอื่นๆ เช่น ค่าทำการล่วงเวลาอีกด้วย อัน
เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อน คณะกรรมการ ป.ป.ป. พิจารณาเห็นว่า ไม้ต่างๆที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และ
สิทธิครอบครอง นอกจากไม้สักและไม้ยางแล้ว เจ้าของย่อมทำได้โดยเสรี และไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ
ส่วนปัญหาเรื่องที่เกรงว่าเจ้าของจะนำไม้ในป่ามาสวมและเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบไม่ได้ เพราะไม่มีโครงสร้าง
และเนื้อไม้เหมือนกันนี้ ปรากฏว่า มีมาตรการทั้งในทางป้องกันการนำไม้มาสวมและการอำนวยความสะดวก
ให้เจ้าของอย่างดีแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องออกใบเบิกทางและเรียกค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด ตามหนังสือ
กระทรวงมหาดไทย ที่ มท.๐๒๐๑/ว.๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ เพราะหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ดังกล่าวนี้ออกหนังสือรับรองกำกับไม้ที่ทำออกและนำเคลื่อนที่ และให้เจ้าพนักงานป่าไม้ติดตามไว้ที่ไม่เช่นเดียว
กับการออกใบเบิกทางอยู่แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ป. จึงเห็นว่า การปฏิบัติดังกล่าวเป็นการถูกต้องดีแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ถาวร โพธิ์ทอง

(นายถาวร โพธิ์ทอง)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป.

กองสืบสวน สอบสวน ๒

โทร. ๒๔๒๓๑๖๑ ต่อ ๔๖

๓๐๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก
ที่ มท. ๐๔๐๔/ว.๓๒๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎางค์ กท. ๑๐๒๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท.๐๓๐๙/ว.๗๕๐ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติว่าด้วยไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาหนังสือ ด่วนมากที่ กษ.๐๗๐๔(๓)/๒๐๐๔๑ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ชักชวนทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เพิ่มเติมต่อจากหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท. ๐๒๐๑/ว.๔๔๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ มาเพื่อให้จังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นชอบด้วยกับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ที่คณะทำงานของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันกำหนดและแนวทางปฏิบัติในการทำฟืนหรือเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่กรมป่าไม้ได้กำหนดขึ้น มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ

๑. แนวทางปฏิบัติว่าด้วยไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ให้มีการตรวจสอบออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองยกเว้นไม้สักและไม้ยางเพื่อการค้าได้ โดยให้กระทำในรูปของคณะกรรมการระดับอำเภอตามนัยเดียวกับการปฏิบัติในการรับรองไม้เพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนา ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง โดยแยกปฏิบัติ ดังนี้

ก. ไม้ยางพาราในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทำการตัดฟัน นำเคลื่อนย้าย และแปรรูปได้โดยเสรี ไม่ต้องขออนุญาตหน่วยงานใดทั้งสิ้น (เว้นแต่การขอตั้งโรงงานแปรรูปไม้ยางพารา ซึ่งต้องขออนุญาต) สำหรับไม้ยางพาราที่นำเข้าแปรรูปในโรงงานแปรรูปไม้ให้เจ้าของโรงงานมีทะเบียนคุมปริมาณไม้ที่นำเข้าโรงงาน โดยระบุเฉพาะปริมาตรไว้เป็นหลักฐานไม่ต้องระบุขนาดและจำนวน

๓๐๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ข. ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองชนิดอื่น นอกจากไม้สักและไม้ยางไม่ว่าจะเป็นไม้ที่มีชื่อไม่ตรงหรือมีชื่อตรงกับไม้หวงห้ามในป่า หากประสงค์จะนำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ให้เจ้าของที่ดินไปยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งอำเภอ หรือกิ่งอำเภอท้องที่ด้วยตนเอง เพื่อทำการตรวจสอบออกหนังสือรับรองให้ก่อนนำเคลื่อนย้าย

๒. การทำฟันหรือเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง กำหนดหลักเกณฑ์ทางปฏิบัติในการอำนวยความสะดวกไว้ ดังนี้

ก. ไม้ฟันหรือไม้ที่จะนำไปเผาถ่านเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ รวมทั้ง น.ส.๓ ก.) หรือที่มีโฉนดหรือหลักฐานอย่างอื่นเทียบเท่าโฉนดถ้าไม้เหล่านั้นเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่กำเนิดจากต่างประเทศ เช่น ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรืออื่นๆ ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำเคลื่อนที่ไปโดยไม่ต้องให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ แต่การจะนำไม้ดังกล่าวไปเผาถ่านจะต้องปฏิบัติตาม ข.

ข. ไม้ฟันหรือไม้ที่จะนำไปเผาถ่าน นอกจากชนิดไม้พันธุ์ไม้ต่างประเทศที่ปลูกขึ้นในที่ดินตามข้อ ก. หรือไม้ที่ขึ้นอยู่เดิม ยกเว้นไม้สักและไม้ยาง เมื่อเจ้าของที่ดินตัดฟันลงแล้วถ้าจะนำไปเผาถ่าน จะต้องให้คณะกรรมการระดับอำเภอทำการตรวจสอบความถูกต้องที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองนั้นเสียก่อน แต่ไม่รวมถึงที่ ส.ค. ๑ พร้อมกับตรวจสอบชนิด จำนวนและปริมาตรไม้เหล่านั้น ทำบัญชีแสดงรายละเอียดรวมปริมาตรไม้ดังกล่าวไว้ และให้คณะกรรมการนำเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอออกหนังสือรับรองให้นำไปเผาถ่านได้

ค. ผู้ประสงค์จะนำถ่านที่เผาจากไม้ตามข้อ ก. และข. จำนวนเกินปริมาณการครอบครอง ซึ่งของป่าหวงห้ามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เคลื่อนที่ไปจากที่เผาถ่านให้ไปยื่นคำร้องต่อนายอำเภอท้องที่ เพื่อส่งคณะกรรมการชุดเดิมไปทำการตรวจสอบออกหนังสือรับรองให้นำเคลื่อนที่ต่อไป

การตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามข้อ 1 และ 2 ดังกล่าว ให้ใช้แบบพิมพ์แนบท้ายทางปฏิบัติที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อสั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด พร้อมกับให้จังหวัดส่งอำเภอและกิ่งอำเภอดำเนินการประชาสัมพันธ์หรือประชุมชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกันด้วย หากมีปัญหาในทางปฏิบัติประการใด ให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชาญ กาญจนาคพันธุ์

(นายชาญ กาญจนาคพันธุ์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติการ

โทร. (๐๒)๒๒๑๔๔๔๐

๓๐๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๔๐๑๒

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุเพื่อประมูลจำหน่ายเป็นรายได้แผ่นดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๓๔๑๑ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๔

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส

(นายชำนิ บุญโยภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร.๕๗๙-๔๔๕๓

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๔๐๑๑

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุเพื่อประมูลจำหน่ายเป็นรายได้แผ่นดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดร้อยเอ็ด

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ด่วนมาก ที่ รอ ๐๐๐๙/๔๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๒๔

ตามที่จังหวัดได้ส่งเรื่องราวคำขอพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ของนายชลอ ชาญเขียว สรรพากร จังหวัดร้อยเอ็ด ขออนุญาตทำไม้ยาง จำนวน ๒ ต้น ในที่ดินราชพัสดุ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรม ธรณีรักษ์ กระทรวงการคลัง ที่อนุญาตให้ทำออกได้โดยวิธีประมูลจำหน่าย นำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของกรม ธรณีรักษ์ ซึ่งอำเภอ จังหวัด และเขต ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้ว เห็นควรอนุญาตให้สรรพากรจังหวัดร้อยเอ็ด ทำไม้ยาง จำนวน ๒ ต้น ออกได้ จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณา นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า เรื่องการอนุญาตทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุนี้ กรมป่าไม้ได้เคยมีหนังสือแจ้งให้ ทุกจังหวัดและทุกเขตถือเป็นทางปฏิบัติไว้แล้ว ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๑๐๔๙๔ - ว ๑๐๔๙๙ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๓ เนื่องจากได้มีพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.๒๕๑๔ กำหนดการปกครองดูแล รักษาและการจัดระเบียบที่ราชพัสดุ โดยให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการนี้ ประกอบกับ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๑/๓๗๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ตอบกรมป่าไม้ เรื่องหารือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปลูกป่า ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นว่า ที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุนั้น พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.๒๕๑๔ มาตรา ๕ บัญญัติไว้ว่า “ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ” ที่ราชพัสดุจึงเป็นทรัพย์สินที่มี เจ้าของ ดังนั้น ไม้ที่ขึ้นอยู่บนที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุจึงเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ ตามมาตรา ๑๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อที่ดินราชพัสดุเป็นทรัพย์สินที่มีเจ้าของตามความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น จึงพ้นสภาพการเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ขึ้นอยู่บนที่ดินราชพัสดุ ก็ไม่อยู่ภายใต้บังคับที่จะต้องพิจารณา ดำเนินการตามพระราชบัญญัติป่าไม้แต่อย่างใด สำหรับไม้สักและไม้ยาง ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ หากจะมีการทำออก จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๑๔

ฉะนั้น เพื่อให้การอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินราชพัสดุเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย จึงให้ยกเลิก หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๑๐๔๙๔-ว ๑๐๔๙๙ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๓ และให้ถือปฏิบัติโดยอนุโลม ตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๒๕) ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ

๓๐๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

สิทธิครอบครอง และหนังสือกรรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๗/๒๐๑๖๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ โดยออกใบอนุญาตให้กับกรมธนารักษ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากกรมธนารักษ์ ทั้งนี้ จะต้องมียกหนังสือมอบอำนาจและความเห็นชอบจากกรมธนารักษ์ก่อน

อนึ่ง ในกรณีที่กรมธนารักษ์แจ้งอนุญาตให้ตัดต้นยางบนที่ราชพัสดุได้ โดยวิธีประมูลขายนำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์ ประเภทรายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ซึ่งเป็นลักษณะการขออนุญาตทำไม้เพื่อการค้า กรมธนารักษ์จะต้องชำระค่าภาคหลวงให้กับทางราชการตามอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร ๕๗๙-๔๔๕๓

ที่ กษ ๐๗๐๔ (๓) / ว. ๒๖๒๓๙

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้ยางในที่ราชพัสดุเพื่อประมวลจำหน่ายนำเงินรายได้ส่งคลัง
เป็นผลประโยชน์ของกรมธนารักษ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดร้อยเอ็ด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓) / ๒๖๒๓๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ทิวา สรรพกิจ

(นายทิวา สรรพกิจ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๓๐๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๖๒๓๔

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้ยางในที่ราชพัสดุเพื่อประมูลจำหน่ายนำเงินรายได้ส่งคลังเป็นผลประโยชน์ของ
กรมธนารักษ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ รอ ๐๐๐๙/๓๔๑๖๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๐ และที่ รอ ๐๐๐๙/๑๑๒๖๑
ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๑

ตามที่จังหวัดได้ส่งหลักฐานเอกสารของนายสำราญ พลนันทน์ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนบ้านหนองแวง
อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้ยื่นเรื่องราวขอทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุ จำนวน ๔ ตัน เพื่อเปิด
พื้นที่ก่อสร้างอาคารเรียน โดยได้รับอนุมัติจากกรมธนารักษ์ให้ดำเนินการขออนุญาตตัดต้นยางดังกล่าวได้ แล้ว
ให้นำไม้ไปประมูลขายนำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินของกรมธนารักษ์ต่อไป ซึ่งจังหวัดเห็นว่าเป็นลักษณะ
การขออนุญาตทำออกเพื่อการค้า ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการให้ได้ จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณา นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ได้ดำเนินเรื่องเรียนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาโดยเห็นสมควรอนุญาต
ให้มีการทำออกเพื่อการค้าได้เฉพาะที่ราชพัสดุ ที่จะต้องนำไม้ที่ทำออกไปประมูลจำหน่ายนำเงินส่งคลังเป็นรายได้
แผ่นดินของกรมธนารักษ์ พร้อมกับขออนุมัติเป็นหลักการสำหรับการพิจารณาอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินราชพัสดุ
ในกรณีเดียวกันนี้กับรายอื่นๆด้วย ซึ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้โปรดมีบัญชา
อนุมัติแล้ว

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการออกใบอนุญาตให้กับกรมธนารักษ์ หรือ
ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากกรมธนารักษ์ ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๐)
ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยอนุโลม และให้ใช้ใบอนุญาตตาม
กฎกระทรวงฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม (อนุญาต ๕) สำหรับไม้สัก และ (อนุญาต ๗)
สำหรับไม้ยาง แล้วรายงานผลการดำเนินงานให้กรมป่าไม้ทราบพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ทิวา สรรพกิจ

(นายทิวา สรรพกิจ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร.๕๗๙๔๔๕๓

๓๑๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๒๔๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กท ๑๐๒๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๑๒๒๗๑ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปรายงานการประชุม จำนวน ๑ ชุด

๒. มติที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๐

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๐ เรื่องที่ ๔.๒ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า เห็นชอบด้วยตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ให้ระงับการดำเนินการเพื่อออกหนังสือรับรองการนำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจาก ไม้สักและไม้ยาง) เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ เฉพาะเพื่อการค้าไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าการพิจารณาระหว่างผู้แทน กระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อวางมาตรการควบคุมที่เหมาะสมเสร็จสิ้นแล้ว กระทรวงมหาดไทยจึงแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อระงับการดำเนินการดังกล่าว และขอให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบและนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทราบด้วย นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเรียนว่า ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมประชุมพิจารณาปัญหาเรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวม ๓ ครั้ง ที่ประชุมมีมติรวม ๑๑ ข้อ ดังรายละเอียดตามรายงานการประชุม ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ลำดับ ๑ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำผลงานการประชุมดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๐ ในการนี้ได้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกันตามที่กรมป่าไม้เสนอเพิ่มเติมอีก ๒ เรื่อง เข้าพิจารณาในที่ประชุมด้วย ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นชอบ ดังรายละเอียดตาม มติที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ลำดับ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ ดังกล่าวต่อไป แล้วโปรดแจ้งผลการดำเนินการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พงศ์ โสโน

(นายพงศ์ โสโน)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมป่าไม้

โทร.๕๗๔๔๕๕๓

๓๑๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

สรุปรายงานการประชุม

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กับ ผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๙

ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙

ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๙

ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้ร่วมประชุม

นายพงศ์ โสโน

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานที่ประชุม

ฝ่ายกระทรวงมหาดไทย

๑. นายอุดม วัฒนศิริ
๒. นายวิศิษฐ์ พงศ์นภา
๓. นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ
๔. นายปรุง ภูเงิน
๕. นายประสิทธิ์ บุญลิขิต
๖. นายสมชาย เลิศพงศ์ภากรณ์

ผู้อำนวยการกองหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน
หัวหน้าฝ่ายควบคุมการออกหนังสือรับรองทำประโยชน์
กองหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน
หัวหน้างานควบคุมการออกโฉนดที่ดิน กรมที่ดิน
หัวหน้างานสอบสวนและปราบปรามอาชญากรรม
กองการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
เจ้าพนักงานปกครอง ๕ กองการสอบสวน
และนิติการ กรมการปกครอง
เจ้าพนักงานปกครอง ๕ กรมการปกครอง

ฝ่ายกรมป่าไม้

๑. นายแสนย์ อินทราวุธ
๒. นายพงศ์สุระ ตันมณี
๓. นายวิทยา ภาณุพัฒน์
๔. นายสมาน ภูแพ
๕. นายนเรศ ไชยงยศ
๖. นายเสริมศักดิ์ สรรคบุรานุรักษ์
๗. นายสัมพันธ์ พุฒิชัย

ผู้อำนวยการกองคุ้มครอง
ผู้อำนวยการกองคุ้มครอง
แทนผู้อำนวยการกองนิติการ
หัวหน้าฝ่ายใช้ประโยชน์ที่ดิน กองจัดการที่ดิน
ป่าสงวนแห่งชาติ
หัวหน้าฝ่ายอนุญาตไม้และของป่า กองคุ้มครอง
เจ้าพนักงานป่าไม้ ๖ กองคุ้มครอง
เจ้าพนักงานป่าไม้ ๖ กองคุ้มครอง เลขานุการที่ประชุม

ผลการประชุมทั้ง ๓ ครั้ง ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑. การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในพื้นที่ที่ยังมีไม้หวงห้ามเหลืออยู่ ในที่ดินนั้น ให้ฝ่ายกรมที่ดินประสานงานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้เขตหรือป่าไม้จังหวัดในท้องที่นั้นไปร่วมตรวจสอบตามนัยบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับกรมป่าไม้ ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินเพื่อออกโฉนด หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๒๔ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๔ ทุกราบไป

ส่วนที่ดินที่มี ส.ค.๑ ที่ขอออก น.ส. ๓ ทางกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้จังหวัดส่งเรื่องราวให้กรมที่ดินพิจารณาก่อนทุกราบ (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๒/ว ๕๖ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๒๙)

๒. ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หากออกไปโดยไม่ชอบ เนื่องจากมีไม้อยู่มากจนสามารถทำออกเพื่อการค้าได้ เข้าลักษณะไม่ได้ทำประโยชน์ก็ให้ฝ่ายกรมป่าไม้งดเว้นการตรวจสอบเพื่อการอนุญาตให้ตัดฟันไม้ แล้วแจ้งให้ฝ่ายที่ดินพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเพิกถอนโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์นั้น ตามอำนาจหน้าที่ทุกราบไป เพราะโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวออกไปโดยฝ่าฝืนกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (๒๔๙๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๔ และในระหว่างที่กำลังเพิกถอนนั้นให้ระงับการทำให้ (กรณีเป็นไม้หวงห้ามอันได้แก่ ไม้สักและไม้ยาง) และระงับการออกหนังสือรับรองการนำไม้ชนิดอื่นที่ไม่ใช่ไม้สักและไม้ยางไปใช้ประโยชน์เสียทั้งสิ้น โดยไม่ต้องรอให้เพิกถอนเสร็จ

๓. กรณีที่มีการทุจริตในการออก น.ส. ๓ และการทำไม้ในที่ดิน น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก. โดยไม่ชอบเกิดขึ้นในท้องที่หลายแห่ง ควรแก้ไขที่ตัวบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดกับเจ้าหน้าที่โดยเฉียบขาด

๔. เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ตามหนังสือด่วนมากที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๐๓๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙ ให้ระงับการดำเนินการออกหนังสือรับรองการนำไม้ฟัน และถ่าน เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เพื่อการค้าไว้เป็นการชั่วคราวก่อนจนกว่าการพิจารณาระหว่างผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อวางมาตรการการควบคุมที่เหมาะสมเสร็จสิ้นแล้ว

ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหานี้แล้วเห็นว่า เมื่อได้มีการเข้มงวดกวดขันในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินให้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายโดยเคร่งครัดแล้ว ก็ไม่น่าจะมีไม้เหลืออยู่ในที่ดินมากมายนัก จึงไม่มีความจำเป็นที่จะออกระเบียบหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อออกหนังสือรับรองให้นำไม้เคลื่อนไปใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะเพื่อนำไปจำหน่าย แต่ในกรณีที่เจ้าของที่ดินมีความประสงค์จะนำไม้ในที่ดินของตนไปโดยสุจริตสำหรับการใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ เห็นสมควรออกหนังสือรับรองให้นำไม้ไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะเพื่อการใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์เท่านั้น ส่วนเพื่อการค้าห้ามมิให้มีการตรวจสอบเพื่อออกหนังสือรับรองให้ต่อไปอีก ตามที่กระทรวงมหาดไทยสั่งระงับไปแล้ว

๕. ให้มีการแก้ไขแบบหนังสือรับรองการนำไม้เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เสียใหม่เพื่อใช้แต่เฉพาะการนำไม้ไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์เท่านั้น โดยให้มี เล่มที่ ฉบับที่ และเย็บเป็นเล่มให้เป็นเอกสารของทางราชการ มีการเบิกจ่ายจากหน่วยราชการที่ควบคุมรับผิดชอบ

โดยลงทะเบียนรับ-จ่าย ไว้เป็นหลักฐาน เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันการปลอมแปลงและทำลายหลักฐาน
คู่ฉบับ และเพื่อประโยชน์ในการควบคุม และให้ผู้นำไม้ตามหนังสือรับรองเข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องแจ้ง
ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด่านป่าไม้ประเภทที่ ๑ ตรวจสอบผ่านด่านป่าไม้เช่นเดียวกับการนำไม้เคลื่อนที่ตาม
พ.ร.บ. ป่าไม้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ด่านป่าไม้จะได้สลักหลังหนังสือรับรองว่าได้นำไม้ผ่านด่านไปแล้ว จะได้ไม่นำหนังสือ
รับรองนั้นมาหมุนเวียนชนไม้โดยไม่ชอบอีก

๖. ที่ประชุมได้พิจารณาร่างแบบคำขอและแบบหนังสือรับรองการนำไม้ไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อ
การกุศลสาธารณประโยชน์ โดย

๖.๑ ตัดข้อความที่ไม่จำเป็นตามแบบเดิมออก

๖.๒ เมื่อเจ้าหน้าที่รับคำขอแล้วให้ส่งภาพถ่ายโฉนดที่ดินหรือ น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก. ที่ผู้ขอ
มาแสดงไปให้เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอทำการตรวจสอบกับต้นฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ถูกต้องเสียก่อน

๖.๓ ผลการตรวจสอบและความเห็นของคณะกรรมการให้รายงานไว้ท้ายคำขอ ซึ่งคณะกรรมการ
ทำการตรวจสอบดีตราไม้และทำบัญชีไม้ที่จะให้ตัดทอนเป็นท่อนไว้ชั้นหนึ่งก่อน เมื่อตัดฟันนั้นท่อนเป็นท่อน
แล้วห้ามชักลากไม้ออกจากตอ จนกว่าคณะกรรมการจะทำการตรวจสอบประทับตราให้เสียก่อน ซึ่งการ
ประทับตรานั้นให้ใช้ตราของป่าไม้อำเภอผู้ร่วมเป็นกรรมการประทับตรา ต. เลขเรียง เลขปี พ.ศ. ประทับ
ไว้ที่หน้าตัดของท่อนไม้ ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการตรวจสอบตอนนำเคลื่อนย้าย และเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบ
ประทับตราที่หน้าตัดของท่อนไม้ และบัญชีไม้เสร็จแล้ว จึงเสนอเรื่องราวให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็น
หัวหน้ากิ่งอำเภอ ออกหนังสือรับรองให้นำไม้ไปภายในเขตจังหวัดนั้นได้มีเวลาไม่เกิน ๓ วัน แต่ถ้าผู้ขอ
จะนำไม้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์นอกเขตจังหวัดท้องถิ่นนั้น ก็ให้
นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ เสนอเรื่องราวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามในหนังสือ
รับรองนั้นได้มีเวลาไม่เกิน ๕ วัน

๖.๔ สำหรับหนังสือรับรองการนำไม้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศล
สาธารณประโยชน์ แก้ไขจากแบบเดิมให้เป็นรูปแบบใบเบิกทางการนำไม้เคลื่อนที่ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ โดยให้มี
ข้อความอยู่ในหน้าเดียวกัน ส่วนด้านหลังเป็นรายการชนิด จำนวนไม้

ทั้งนี้ รายละเอียดวิธีปฏิบัติในการขอและการออกหนังสือรับรองการนำไม้ไปใช้ประโยชน์เพื่อ
ใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ตามแบบที่แนบมาพร้อมนี้

๗. ในการตรวจสอบที่ดินขอทำไม้ตามที่ผู้นำมาตรวจ หากปรากฏว่าที่ดินนั้นออกหนังสือสำคัญ
สำหรับที่ดินโดยไม่ชอบ ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๒ และในการตรวจสอบไม้ในที่ดินเพื่อจะออกหนังสือรับรอง
ให้นำเคลื่อนย้ายไปดังกล่าว ให้คณะกรรมการจัดทำแผนที่สังเขปแสดงทิศเหนือใต้ของรูปที่ดิน และแสดงจุด
ตำแหน่งไม้ที่ขอตัดฟันออกลงในแผนที่รูปที่ดิน โดยระบุหมายเลขประจำต้นและระยะระหว่างต้น หรือแนว
ขอบแปลงที่ดินให้ละเอียดชัดเจน

๘. สำหรับกรณีที่กรมป่าไม้เสนอว่า มีหลายจังหวัดร้องขอให้มีการออกหนังสือรับรองไม้แปรรูป
จากตอไม้ด้วย เพราะราษฎรเจ้าของที่ดินบางรายยากจนไม่สามารถนำไม้ท่อนไปแปรรูปนอกเขตที่ดินได้นั้น
ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การแปรรูปไม้ที่ตอไม้นั้น ยากแก่การตรวจสอบและการควบคุม และ
จะเป็นช่องทางให้มีการทุจริตเกิดขึ้นได้ จึงไม่สมควรออกหนังสือรับรองเป็นไม้แปรรูปตามความเห็นเดิม

๓๑๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๙. ปัญหาเรื่องถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อที่ประชุมนี้มีมติให้ออกหนังสือรับรองให้ถ่านไม้ไปใช้ประโยชน์ได้แต่เฉพาะเพื่อการใช้สอยส่วนตัว หรือการกุศลสาธารณประโยชน์ ซึ่งเรื่องถ่านไม้ก็ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดปริมาณ การครอบครองของป่า (ถ่าน) ไว้ในครอบครองเพื่อใช้สอยในครัวเรือน โดยไม่ต้องขอรับอนุญาตมีจำนวน ๑/๒ ลูกบาศก์เมตร (ประมาณ ๔ กระสอบ) ราษฎรเจ้าของที่ดินก็ชอบที่จะทำการตัดไม้ในที่ดินของตนทำการ เผาถ่านและครอบครองถ่านที่เผาได้ไม่เกินตามจำนวนดังกล่าวอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะออกระเบียบ เพื่อออกหนังสือรับรองให้ถ่านเคลื่อนย้ายไปเพื่อใช้สอยส่วนตัวอีกแต่ประการใด

ส่วนที่มีปัญหาว่า ถ่านที่เผาได้จากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อนำไปจำหน่าย เช่น ถ่านไม้ยางพารา ถ่านไม้โกงกาง ที่ปลูกในที่ดินฯ แถบชายทะเล ถ่านไม้ยูคาลิปตัส ไม้กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ ไม้สน หรือไม้อื่นๆ หากกฎหมายสวนป่าที่กำลังพิจารณาอยู่ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาขณะนี้ ผ่านสภา ออกเป็นกฎหมายใช้บังคับแล้ว ปัญหาดังกล่าวก็จะหมดไป แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายสวนป่า ออกใช้บังคับ ก็ควรเป็นหน้าที่ของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่จะพิจารณาแก้ปัญหาตัวเอง ไม่ อยู่ในหน้าที่ของผู้แทนกระทรวงทั้ง ๒ พิจารณาปัญหานี้ แต่อย่างใด

๑๐. ปัญหาสุดท้ายที่ผู้แทนกรมป่าไม้ เสนอให้กระทรวงมหาดไทยรับเรื่องการออกหนังสือรับรองการนำ ไม้ที่มีใช้ไม้สักและไม้ยางไปดำเนินการเอง โดยมอบเรื่องให้ทางฝ่ายปกครองเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการทั้งหมด เพียงแต่ให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ (ป่าไม้อำเภอ) ร่วมตรวจสอบในฐานะกรรมการร่วมนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เจ้าหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยไม่มีความรู้ทางด้านป่าไม้ หากจะรับเรื่องไปดำเนินการเองก็ต้อง ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ทางด้านป่าไม้เสียก่อน ซึ่งไม่อาจจะกระทำได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้ดำเนินการ ตามเดิมดังที่เคยปฏิบัติกันมา

๑๑.ให้นำผลการพิจารณาตามมติที่ประชุมนี้เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำเข้า พิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วจึงแจ้ง กระทรวงมหาดไทยสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็น ทางปฏิบัติต่อไป

(ลงนาม) สัมพันธ์ พุฒิโชติ
(นายสัมพันธ์ พุฒิโชติ)
เจ้าพนักงานป่าไม้ ๖
ทำหน้าที่เลขานุการจดรายงานการประชุม

คำขอ นำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เคลื่อนย้ายเป็น
ไม้ท่อนซุงไปเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์

เขียนที่.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....

สัญชาติ.....มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ตามหลักฐานบัตรของ.....เลขที่.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ทำคำขอยื่นต่อ.....

มีข้อความ ด้วยความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

๑. ข้าพเจ้ามีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามโฉนดที่ดิน หรือ น.ส. ๓ หรือ น.ส.๓ ก.
เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เลขที่ดิน.....ระวางหมายเลข.....แผนที่.....
จำนวนเนื้อที่ประมาณ.....ไร่.....วา.....ตารางวา
ตามเอกสารสิทธิ์ที่ถ่ายสำเนาแนบมาพร้อมคำขอนี้

๒. ที่ดินของข้าพเจ้า ตามข้อ ๑ มีไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ขึ้นอยู่เดิม คือ.....
.....
.....
รวมจำนวน.....ต้น

๓. ข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะขอหนังสือรับรองเพื่อทำไม้ตามข้อ ๒ โดยขอเป็นไม้ท่อนซุงเป็น
ชนิดไม้.....ต้น รวมทั้งสิ้น.....ต้น เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เพื่อการ
ใช้สอยส่วนตัว/เพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ในการก่อสร้างตามรูปแบบแปลนแผนผังที่แนบมา จึงขอให้
คณะกรรมการทำการตรวจสอบและออกหนังสือรับรองให้ข้าพเจ้านำไม้ดังกล่าวไป ณ ที่.....
เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
โดยพาหนะ.....ในความควบคุมของ.....มีกำหนดเวลา.....วัน

๔. เมื่อข้าพเจ้าได้รับหนังสือรับรองให้นำไม้เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ตามข้อ ๓ แล้ว คงเหลือไม้
ที่ใช้ประโยชน์ได้ในที่ดินของข้าพเจ้าตามข้อ ๒ คือ ไม้.....ต้น รวมทุกชนิดจำนวน.....ต้น

๕. ข้าพเจ้ายินยอมที่จะนำคณะกรรมการไปตรวจสอบหรือสอบสวนถึงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
ที่ดินของข้าพเจ้าด้วย

๖. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะนำไม้ไปใช้สอยส่วนตัว/เพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ตามหนังสือรับรองตาม
ที่ขอจริง และจะไม่นำไม้ไปจำหน่ายจ่ายโอนเป็นอันขาด และข้าพเจ้ายินยอมที่จะนำพนักงานเจ้าหน้าที่ไป
ตรวจสอบหลักฐานสิ่งก่อสร้างที่ตรวจสอบได้ในภายหลัง

๓๑๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๗. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ถ้อยคำที่ข้าพเจ้าให้ไว้ในคำขอข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้ายินดีที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสือรับรองของทางราชการทุกประการและข้าพเจ้าทราบแล้วว่า ถ้ายกคำที่ให้ไว้เป็นเท็จจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

ที่...../.....

เรียน เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอ

ขอให้ตรวจสอบภาพถ่าย.....เลขที่.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ที่ส่งมาด้วยว่าถูกต้อง
กับต้นฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ ขณะนี้ผู้ใดมีสิทธิในที่ดิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่...../.....

เรียน

ได้ตรวจสอบภาพถ่าย.....เลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

กับฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วปรากฏว่า ถูกต้อง/ไม่ถูกต้อง เนื่องจาก.....

ขณะนี้ชื่อ.....เป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผลการตรวจสอบและความเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตรวจสอบตามคำขอนี้แล้ว ปรากฏว่า

๑. ผู้ขอเป็นผู้ถือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินตามโฉนดที่ดิน /น.ส.๓/น.ส.๓ ก. ตามที่ยื่นขอตามข้อ ๑ ซึ่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอตรวจสอบกับฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว มีไม้ในที่ดินที่ใช้ประโยชน์ได้ตามที่ผู้ขออ้างไว้ในข้อ ๒ เป็นชนิดไม้.....ต้น
ทุกชนิดรวม.....ต้น

๒. คณะกรรมการตรวจสอบไม้ที่ขอนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ตามข้อ ๓ เมื่อวันที่.....
เดือน.....พ.ศ..... ได้ประทับตรา ต. (ตราประจำตัวป่าไม้อำเภอผู้เป็นกรรมการ
ร่วมตรวจสอบ) เลขเรียง.....เลข พ.ศ.....ไว้ที่โคนต้นไม้ไม้โคนล้มลงเอง ดังรายละเอียดตามบัญชีไม้
(แบบ บ.ด. ๑) และแผนที่แสดงตำแหน่งไม้ตามบันทึกการตรวจสอบแนบท้ายบันทึกนี้ ซึ่งเป็นไม้ในที่ดิน
ตามหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ผู้ขออ้างไว้ตามขอจริง จึงอนุญาตให้ผู้ขอทำการ
ตัดฟันบันทึกต้นไม้เป็นท่อนซุงตามที่ขอได้และเมื่อได้ตัดท่อนเป็นท่อนซุงแล้ว ห้ามเคลื่อนย้ายไม้ออกจาก
ต่อไม้จนกว่าคณะกรรมการจะได้ทำการตรวจสอบประทับตราไม้ให้เสียก่อน ซึ่งคณะกรรมการได้ให้ผู้ขอ
ทราบและปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตดังกล่าวแล้ว

๓. คณะกรรมการได้ตรวจสอบเป็นครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ผู้ขอตัดฟัน
บันทึกต้นไม้เป็นท่อนซุงเสร็จแล้ว เป็นชนิดไม้.....ต้น ตัดท่อนได้.....ท่อน
รวมปริมาตร.....ม.^๓ คณะกรรมการจึงได้ประทับตรา ต. (ตราประจำตัวป่าไม้อำเภอผู้เป็นกรรมการ
ร่วมตรวจสอบ) เลขเรียงประจำท่อน เลขปี พ.ศ..... ดังรายละเอียดตามบัญชีไม้ท่อนซุงแบบ (บ.ด.๒)
แนบท้ายบันทึกนี้ และคณะกรรมการได้ประทับตรา ต. เลขเรียง ต้นเลข พ.ศ. ไว้บนหน้าตัดของต่อไม้ไว้เป็น
หลักฐานทุกต่อ

๔. คณะกรรมการได้ให้ผู้ขอนำตรวจตำแหน่งที่ดินตามโฉนด/น.ส.๓/น.ส.๓ ก. ปรากฏว่าถูกต้อง/
หรือไม่ถูกต้อง เนื่องจาก.....

จึงเห็นสมควรออกหนังสือรับรองให้นำไม้ท่อนซุงดังกล่าวตามข้อ ๓ ไปใช้ประโยชน์ตามที่ขอได้

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....ประธานกรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

(.....)

หมายเหตุ ความข้อใดหรือข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ขีดฆ่าออก และคำว่าอนุญาตตามความเห็นของคณะกรรมการ
ผู้ตรวจสอบไม่ให้หมายถึงการอนุญาตให้ทำไม้ตาม พ.ร.บ. ป่าไม้

คำสั่ง

.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ออกหนังสือรับรองแล้ว เล่มที่ ฉบับที่.....ลงวันที่.....
เดือน.....พ.ศ.....ไม้ท่อนซุงจำนวน.....ท่อน ปริมาตร.....ม.^๓
และได้นำลงทะเบียนเล่มที่ ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หน้า.....ลำดับที่.....

ลายมือชื่อ.....ผู้ลงทะเบียน

(.....)

ตำแหน่ง.....

เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ของ.....ตามคำขอ ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ตรวจสอบเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	เลขลำดับต้น	ชนิด	ขนาด		รูปรอยตราที่ใช้	หมายเหตุ
			โต (ซม.)	ยาวหรือสูงที่ใช้ประโยชน์ได้โดยประมาณ (เมตร)		
						ระบุลักษณะไม้แต่ละต้นและได้แสดงตำแหน่งไม้ในแผนที่แล้ว
รวม						

เจ้าของที่ดินหรือ

ผู้ขอรับรองว่าถูกต้อง

.....

(.....)

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....ประธานกรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

(.....)

ป.ด.๒

๓๒๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

[illegible]

7/1/2010 13:20

การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครองครอง
เคลื่อนย้ายเป็นไม้ท่อนซุงเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณะประโยชน์

เล่มที่.....

ฉบับที่..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

หนังสือรับรองฉบับนี้แสดงว่า..... อายุ..... ปี

สัญชาติ..... มีภูมิลำเนาอยู่บ้าน..... เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

นำไม้ที่เจ้าของที่ดินทำออกจากที่ดินตามโฉนดที่ดิน / น.ส. ๓ / น.ส.๓ ก. เลขที่.....

หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... เลขที่ดิน..... ระวังหมายเลข.....

แผ่นที่..... ของ..... ตามคำขอ..... ลงวันที่.....

เดือน..... พ.ศ..... ซึ่งคณะกรรมการได้ตรวจสอบแล้ว จำนวน..... ท่อน

รายละเอียดตามบัญชีรายการไม้หลังหนังสือรับรองนี้ เพื่อนำไปใช้สอยส่วนตัว/เพื่อการกุศลสาธารณะประโยชน์

ณ. ที่..... เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

โดยพาหนะ..... ในควบคุมของ.....

การนำไม้ท่อนซุงตามหนังสือรับรองนี้เข้าเขตด่านป่าไม้ จะต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด่านป่าไม้
ประเภทที่ ๑ ตรวจสอบผ่านด่านป่าไม้ เช่นเดียวกับการนำไม้เคลื่อนที่ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้

หนังสือรับรองนี้ให้ใช้ได้ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

(ลายมือชื่อ)..... ผู้ออกหนังสือรับรอง

(.....)

ประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญ

(หมายเหตุ) ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ขีดฆ่าออก

เล่มที่.....ฉบับที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๒๐๑๖๗

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๐

เรื่อง ราษฎรขออนุญาตทำต่อไม้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐
๒. สำเนาหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/๔๑๖ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐
๓. สำเนาหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๔๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งหนังสือกระทรวงมหาดไทย ซึ่งแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัดทราบและปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบออกหนังสือรับรองต่อไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๔/๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐ ให้กรมป่าไม้ทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

กรมป่าไม้จึงขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙-๔๔๕๓

ที่ มท ๐๔๐๔/๔๑๔

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอังษฤวงค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐

เรื่อง ราษฎรขออนุญาตทำต่อไม้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๑๗๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๑๑๐๔๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๐

ตามที่ได้แจ้งว่าให้จังหวัดส่งเรื่องขออนุญาตทำต่อไม้ และการออกหนังสือรับรองเพื่อการค้าไว้ก่อนจนกว่ากระทรวงมหาดไทยจะได้สั่งการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นมาให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป หากมีปัญหาทางปฏิบัติประการใด ก็ให้หารือกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาเป็นเรื่องๆ ไป นั้น

ขอเรียนว่า เรื่องนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งเรื่องราวให้กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว และได้รับรายงานจากกรมป่าไม้ว่า ต่อไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองถือเป็นส่วนหนึ่งของไม้ การทำออกจึงต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการทำไม้ท่อน แต่ต่อไม้ที่เหลืออยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ก็จะมีแต่ต่อไม้ชนิดเนื้อแข็ง อันได้แก่ ต่อไม้มะค่าโมง แดง ประดู่ หรือต่อไม้ชนิดอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน และการทำออกมาก็น่าจะทำการค้าอย่างเดียว ซึ่งในทางปฏิบัติ หากมีใช้ต่อไม้สักหรือไม้ยาง เจ้าของที่ดินก็ชอบที่จะดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอรับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ถึงอย่างไรก็ดี หากปรากฏว่ามีต่อไม้เหลืออยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเป็นจำนวนมากจริง ก็สมควรนำออกมาใช้ประโยชน์ โดยดำเนินการตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำต่อไม้ พ.ศ.๒๕๒๓ โดยอนุโลมเว้นแต่ไม่ต้องเรียกเก็บค่าภาคหลวงตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ แล้วจึงออกหนังสือรับรองให้ต่อไป ทั้งนี้ ควรพิจารณาเป็นการเฉพาะเรื่องเฉพาะราย ตามเหตุผลและความจำเป็นที่ควรให้ทำออกมาเท่านั้น ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาตามที่กรมป่าไม้เสนอแล้วเห็นชอบด้วยปรากฏตามหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้น จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป สำหรับขั้นตอนวิธีการตรวจเพื่อออกหนังสือรับรองต่อไม้ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือที่อ้างถึงข้างต้นโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

กรมการปกครอง

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

กองการสอบสวนและนิติการ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

โทร.(๐๒) ๒๒๑๔๔๔๐,๒๒๑๐๑๕๑ ต่อ ๕๕

๓๒๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ มท ๐๔๐๔/๔๑๖

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐

เรื่อง ราษฎรขออนุญาตทำต่อไม้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๑๑๐๔๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ภาพถ่ายหนังสือ ที่ มท. ๐๔๐๔/๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐

๒. ภาพถ่ายหนังสือ ที่ มท. ๐๔๐๔/ว ๘๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐

ตามที่ได้แจ้งว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามความเห็นของกรมป่าไม้ เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติการขออนุญาตทำต่อไม้ นอกจากไม้สักหรือไม้อย่างในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ไปให้ทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบด้วย นั้น

ขอเรียนว่า กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้น และได้แจ้งแนวทางปฏิบัติกรณีดังกล่าวไปให้ทุกจังหวัดทราบแล้ว ตามนัยหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐ และ ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๘๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐ ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ ได้เรียนให้นายสมภาพ ศรีวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี พรรคราษฎร ทราบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๔๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐

เรื่อง ราษฎรขออนุญาตทำต่อไม้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดอุดรธานี)

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๔๒๒ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือ ที่ มท. ๐๔๐๔/๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยแจ้งจังหวัดอุดรธานีทราบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตทำต่อไม้ นอกจากไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เรียนมาเพื่อทราบและสั่งการให้อำเภอถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติการ

โทร.(๐๒) ๒๒๑๔๔๔๐,๒๒๑๐๑๕๑ ต่อ ๕๕

๓๒๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก
ที่ มท ๐๔๐๔/๑๔๔๕๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๒๔๔
ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

๒. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๑๓๓๖๐ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารตามบัญชีบหน้า จำนวน ๔ แผ่น

ตามที่ได้แจ้งเรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจาก ไม้สักและไม้ยาง) ที่ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วม ประชุมพิจารณาปัญหาเรื่องดังกล่าว รวม ๓ ครั้ง ที่ประชุมมีมติ รวม ๑๑ ข้อ และกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ได้นำผลการประชุมดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๐ พร้อมกับได้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกันตามที่กรมป่าไม้เสนอเพิ่มเติม อีก ๒ เรื่อง เข้าพิจารณาในที่ประชุมด้วย ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นชอบไปเพื่อดำเนินการตามมติ ที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ดังกล่าวต่อไป แล้วแจ้งให้กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ทราบ และขอทราบผลการดำเนินการดังกล่าว พร้อมกับส่งเรื่องการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดิน กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง และข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ ซึ่งกรมป่าไม้ได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบและปฏิบัติแล้ว ไปให้ทราบด้วย นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ตามนัยหนังสือกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ที่อ้างถึง ข้อ ๑ ต่อไปแล้ว ดังนี้

๑. แจ้งให้ทุกจังหวัดถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๒๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ ที่ได้แนบมาพร้อมนี้ และได้สั่งให้จังหวัดแจ้งอำเภอและกิ่งอำเภอดำเนินการ ประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบโดยทั่วกันด้วย

๒. แจ้งกรมตำรวจและกรมที่ดินเพื่อขอความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

ได้ทราบแนวทางปฏิบัติตามข้อ ๑ แล้ว ตามนัยบันทึกกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๓๐๓๔ – ๓๐๓๙
ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พิศาล มูลศาสตรสาทร
(นายพิศาล มูลศาสตรสาทร)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติการ

โทร.(๐๒) ๒๒๑๔๔๔๐,๒๒๑๐๑๕๑ ต่อ ๕๕

บัญชีเอกสารส่งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๑๔๔๕๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

ลำดับที่	ชนิดเอกสาร	หมายเลข	จำนวนแผ่น	หมายเหตุ
๑.	ภาพถ่ายหนังสือด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๒๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐	๑-๔	๔	
๒.	ภาพถ่ายบันทึกด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๓๐๓๔, ๓๐๓๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐	๕-๘	๔	
รวมเอกสาร			๘ แผ่น	

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๒๑๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนรัชฎาภิเศก กท ๑๐๒๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๐๓๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๒๔๔

ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๑๓๓๖๐

ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๐

ตามที่ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง(นอกจากไม้สักและไม้ยาง)และแนวทางปฏิบัติในการทำฟันหรือเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองมาเพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด และต่อมาได้แจ้งให้ทุกจังหวัดระงับการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) รวมถึงการรับรองไม้ฟันไม้เผาถ่าน และถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเฉพาะเพื่อการค้าไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าการพิจารณาของผู้แทนของกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อวางมาตรการควบคุมที่เหมาะสมเสร็จสิ้น และเมื่อกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกันพิจารณาแก้ไขแนวทางปฏิบัติเป็นประการใด แล้วจะได้แจ้งมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๒๔๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ แจ้งว่า ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมประชุมพิจารณาปัญหาเรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง และได้มีมติเกี่ยวกับเรื่องนี้ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำผลการประชุมดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๐ ในการนี้ได้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกันตามที่กรมป่าไม้เสนอเพิ่มเติมอีก ๒ เรื่อง เข้าพิจารณาในที่ประชุมด้วย ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบ นอกจากนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๑๓๓๖๐ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๐ แจ้งเรื่องให้ใช้ข้อกำหนดว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อการใช้สอยส่วนตัวตามหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ส่งมาพร้อมนี้ ซึ่งได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้และถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองสรุปได้ดังนี้

๓๓๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. ในกรณีที่เจ้าของที่ดินมีความประสงค์จะนำไม้ในที่ดินของตนไปโดยสุจริตสำหรับการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ เห็นสมควรออกหนังสือรับรองให้นำไม้ไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะเพื่อการใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์เท่านั้น ส่วนเพื่อการค้าห้ามมิให้มีการตรวจสอบเพื่อออกหนังสือรับรองให้ต่อไปอีก ตามที่กระทรวงมหาดไทยสั่งระงับไปแล้ว

๒. ให้มีการแก้ไขแบบหนังสือรับรองการนำไม้เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เสียใหม่เพื่อใช้แต่เฉพาะการนำไม้ไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์เท่านั้น โดยให้มีเล่มที่ ฉบับที่ และเย็บเป็นเล่มให้เป็นเอกสารของทางราชการ มีการเบิกจ่ายจากหน่วยราชการที่ควบคุมรับผิดชอบ โดยลงทะเบียนรับ-จ่าย ไว้เป็นหลักฐาน เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันการปลอมแปลงและทำลายหลักฐานคู่ฉบับ และเพื่อประโยชน์ในการควบคุม และให้ผู้นำไม้ตามหนังสือรับรองเข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องแจ้งต่อนักงานเจ้าหน้าที่ด่านป่าไม้ประเภทที่ ๑ ตรวจสอบผ่านด่านป่าไม้เช่นเดียวกับการนำไม้เคลื่อนที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ด่านป่าไม้จะได้สลักหลังหนังสือรับรองว่าได้นำไม้ผ่านด่านไปแล้ว จะได้ไม่นำหนังสือรับรองนั้นมาหมุนเวียนชนไม้โดยไม่ชอบอีก

๓. ไม้ชนิดที่มีชื่อตรงกับไม้หวงห้ามในป่า เช่น ไม้โก่งกาง ไม้มะม่วง ไม้ทุเรียน ฯลฯ ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่จะนำไปจำหน่ายในลักษณะของไม้ท่อนให้มีการออกหนังสือรับรองไปใช้ประโยชน์เพื่อการค้าสำหรับไม้ที่มีชื่อตรงกับไม้หวงห้ามในป่าซึ่งราษฎรปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองได้ โดยใช้หลักเกณฑ์การปฏิบัติเช่นเดียวกับการออกหนังสือรับรองการนำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองไปใช้ประโยชน์เพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์

๔. เรื่องด่านไม้ที่เผาได้จากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้ให้ความเห็นชอบแล้วในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ คือ

(๑) ถ้ามีผู้ประสงค์จะให้ทางราชการให้ความคุ้มครองในการนำด่านไม้ที่เผาจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ซึ่งไม่ใช่ไม้สักและไม้อย่างเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ก็ให้ขออนุญาตตั้งเตาเผาด่านตามข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม เพื่อให้ นำไม้ที่นำมาตามหนังสือรับรองตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือนำไม้ที่ไม่ต้องมีหนังสือรับรอง เช่น ไม้ยางพารา เข้าเผาในเตาด่านที่ได้รับอนุญาตต่อไป เสร็จแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบเบิกทางให้เช่นเดียวกับด่านไม้ที่เผาจากไม้ในป่าแต่ไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง คงเสียแต่ค่าธรรมเนียมใบเบิกทางเท่านั้น

(๒) ผู้ไม่ประสงค์จะขออนุญาตตามข้อ (๑) แต่จะเผาด่านโดยเสรีก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้คณะกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ออกหนังสือรับรองหรือออกใบเบิกทางให้นำด่านที่เผาได้เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด

ซึ่งกรมป่าไม้ได้แจ้งไปให้จังหวัดต่างๆ ทราบและถือปฏิบัติแล้วตามหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

๓๓๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๕. การอนุญาตไม่สักและไม่ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองคงให้มีการอนุญาตได้ แต่เฉพาะเพื่อการใช้สอยส่วนตัวตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ.๒๕๓๐ ซึ่งกรมป่าไม้ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติ มาแล้ว ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

จึงเรียนมาเพื่อทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดพร้อมกับให้จังหวัด สั่งให้อำเภอและกิ่งอำเภอดำเนินการประชาสัมพันธ์หรือประชุมชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกันด้วย หากมีปัญหาในทางปฏิบัติประการใด ให้รายงานกระทรวงมหาดไทยเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พิศาล มูลศาสตรสาทร
(นายพิศาล มูลศาสตรสาทร)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติการ

โทร. (๐๒)๒๒๑๔๔๔๐, ๒๒๑๐๑๕๑ ต่อ ๕๕

๓๓๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกข้อความ

ด่วนมาก

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) โทร.๒๒๑๔๔๔๐,๒๒๑๐๑๕๑ ต่อ ๕๕

ที่ มท ๐๔๐๔/๓๐๓๔

วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน อธิบดีกรมตำรวจ

ตามบันทึกกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๓๓๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๗ แจ้งให้กรมตำรวจได้ชักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหน่วยที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ทราบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง(นอกจากไม้สักและไม้ยาง) และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ แล้วนั้น

เนื่องจากเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับรายงานจากกรมป่าไม้ ว่าในการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวมีพฤติการณ์ทุจริตในการนำไม้และถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เกิดขึ้นในท้องที่หลายแห่ง ซึ่งกรมป่าไม้เห็นว่าปัญหาดังกล่าวจะเสนอเข้าพิจารณาในที่ประชุมระหว่างผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเมื่อประชุมเสร็จแล้วก็ต้องนำเสนอให้คณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้พิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วจึงจะกำหนดเป็นทางปฏิบัติต่อไป ดังนั้น จึงได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งทุกจังหวัดให้ระับการดำเนินการ ออกหนังสือรับรอง ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ เฉพาะเพื่อการค้าไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าการพิจารณาตามผลการประชุมของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง เพื่อวางมาตรการควบคุมที่เหมาะสม ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบตามข้อเสนอดังกล่าวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๐๓๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๐ แจ้งให้ทุกจังหวัดสั่งระับการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) รวมถึงการรับรองไม้พิน ไม้เผาถ่าน และถ่าน เฉพาะเพื่อการค้าไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่ากระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ร่วมกันพิจารณาแก้ไขแนวทางปฏิบัติ เพื่อแจ้งให้ถือปฏิบัติต่อไป

ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งว่า ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมประชุมพิจารณาปัญหา เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรวม ๓ ครั้ง ที่ประชุมมีมติรวม ๑๑ ข้อ รายละเอียดปรากฏสรุปรายงานการประชุมฯ ที่ส่งมาพร้อมนี้ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำผลการประชุมดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๐ ในการนี้ได้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกันตามที่กรมป่าไม้เสนอเพิ่มเติมอีก ๒ เรื่อง เข้าพิจารณาในที่ประชุมด้วย ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นชอบให้ดำเนินการเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตาม

๓๓๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

มติที่ประชุมของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามที่กรมป่าไม้รายงาน
รับทราบการแก้ไขปัญหา เรื่องการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อนำไป
จำหน่ายที่กรมป่าไม้ได้ดำเนินการไปแล้ว เห็นชอบให้มีการออกหนังสือรับรองไม้ที่มีชื่อตรงกับไม้หวงห้าม
ในป่า (ยกเว้นไม้สักและไม้ยาง) ที่ราษฎรปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองไปใช้ประโยชน์
เพื่อการค้าได้ตามที่กรมป่าไม้เสนอ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก
ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๒๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อให้กรมตำรวจได้ซักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหน่วยที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
ได้ทราบแนวทางปฏิบัติดังกล่าว และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่
ประจำด่านตรวจต่างๆ ได้ทราบแนวปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนต่อไป

(ลงนาม) พิศาล มูลศาสตรสาทร
(นายพิศาล มูลศาสตรสาทร)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด่วนมาก

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) โทร. ๒๒๑๔๔๔๐, ๒๒๑๐๑๕๑ ต่อ ๕๕

ที่ มท ๐๔๐๔/๓๐๓๙

วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

ตามบันทึกกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๒/๔๔๒ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๒๙ แจ้งรายชื่อผู้แทนกรมที่ดิน จำนวน ๔ คน ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้แทน ๒ คน และผู้แทนสำรอง ๒ คน ของ กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับผู้แทนกรมการปกครองเพื่อพิจารณาเรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดิน กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง กรณีการออกหนังสือรับรองไม้แปรรูปในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เพื่อการใช้สอยส่วนตัว และการทำฟืนหรือเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ไปให้พิจารณา ดำเนินการต่อไป นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งว่า ได้นำผลการประชุมของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีมติรวม ๑๑ ข้อ เข้าพิจารณาในที่ประชุม คณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๐ ในการนี้ ได้นำเรื่องที่เกี่ยวข้อกันตามที่กรมป่าไม้เสนอเพิ่มเติมอีก ๒ เรื่องเข้าพิจารณาในที่ประชุมด้วย ซึ่งที่ประชุม ได้พิจารณาเห็นชอบ นอกจากนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งเรื่องให้ใช้ข้อกำหนดว่าด้วยการอนุญาต ไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อการใช้สอยส่วนตัวตามหนังสือกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมติที่ประชุมของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าว นั้น มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรมที่ดินในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในพื้นที่ที่ยังมีไม้หวงห้ามเหลืออยู่ในที่ดิน การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ โดยไม่ชอบ และการทุจริตในการออก น.ส.๓ และการทำไม้ในที่ดิน น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก. โดยไม่ชอบ จึงให้กรมที่ดินได้ซักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ทราบแนวทางปฏิบัติดังกล่าว และถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัด

ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ส่วนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้ทุกจังหวัดทราบและถือปฏิบัติด้วยแล้ว ตามนัยหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว๑๒๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

(ลงนาม) พิศาล มูลศาสตรสาทร
(นายพิศาล มูลศาสตรสาทร)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๓๓๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๖๙๕๒

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๓๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๓๒๒๓ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๒๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๑๔๔๕๐
ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๑ ชุด (จำนวน ๑๑ แผ่น)
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๒๔๔
ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ พร้อมด้วยสรุปรายงานการประชุม ๑ ชุด
(รวมเอกสาร ๑๖ แผ่น)

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๐๓๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยแจ้งให้จังหวัดระบับการดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว.๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ เกี่ยวกับการตรวจสอบออกหนังสือรับรองไม้ รวมทั้งไม้พื้นไม้เผาถ่าน และถ่าน ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองดังกล่าว ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ก่อนจนกว่าการพิจารณาตามผลการประชุมของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อวางมาตรการการควบคุมที่เหมาะสมให้เสร็จสิ้นเสียก่อน มาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ทราบว่า การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้วโดยกระทรวงมหาดไทยแจ้งให้จังหวัดต่างๆ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบเป็นทางปฏิบัติแล้วตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งสรุปแนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

๑. ตามผลการพิจารณาของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้ร่วมพิจารณาปัญหาเรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวม ๓ ครั้งที่ประชุมมีมติ รวม ๑๑ ข้อ และมีข้อที่สำคัญคือ

๑.๑ การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในพื้นที่ที่ยังมีไม้หวงห้ามเหลืออยู่ในที่ดินนั้น ให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ร่วมกันตรวจสอบตามนัยบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับกรมป่าไม่ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดิน ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๔ ทุกrayไป และกรณีที่ดินมี ส.ค. ๑ ขอบอก น.ส. ๓ จะต้องส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณาเสียก่อนซึ่งในกรณีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ เนื่องจากมีไม้ที่ใช้ทำ

๓๓๓๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

การค้าได้เหลืออยู่มาก เข้าลักษณะไม่ได้ทำประโยชน์ ก็ให้ฝ่ายกรมป่าไม้งดเว้นการตรวจสอบเพื่ออนุญาตให้ตัดฟันไม้ แล้วแจ้งให้ฝ่ายที่ดินพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเพิกถอนโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวออกไปโดยฝ่ายปศุสัตว์กระทรวง ฉบับที่ ๕ (๒๔๙๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗ ข้อ ๘ และในระหว่างที่กำลังเพิกถอนนั้น ให้ระงับการทำไม้ (กรณีเป็นไม้สักและไม้ยาง) และระงับการออกหนังสือรับรองการทำไม้ชนิดอื่นเพื่อเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เสียทั้งสิ้น โดยไม่ต้องรอให้เพิกถอนเสร็จ

๑.๒ กรณีมีการทุจริตในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์และการทำไม้ ออก ให้แก้ไขที่ตัวบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย

๑.๓ เมื่อได้เข้มงวดกวดขันให้มีการปฏิบัติในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยเคร่งครัดแล้ว ก็คงจะไม่มีไม้ที่จะใช้ทำการค้าเหลืออยู่ในที่ดินนั้นมากนัก จึงไม่มีความจำเป็นที่จะออกระเบียบในการอนุญาต หรือหนังสือรับรองให้นำไม้ไปเพื่อการค้า แต่เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของที่ดินที่จะนำไม้ที่เหลือไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์โดยสุจริต ก็ให้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดิน ที่มีไม้สักและไม้ยางเพื่อการใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ได้ โดยมีการตรวจสอบประทับตรา ต. ของป่าไม้อำเภอผู้ร่วมเป็นกรรมการที่โคนต้นไม้ที่ขอนั้นเสียก่อน และคณะกรรมการประทับตรา ครั้งที่ ๒ เมื่อผู้ขอตัดฟันบ้นทอนไม้เป็นท่อนซุงแล้วจึงออกหนังสือรับรองให้ได้ ตามรายละเอียดในแบบคำขอและแบบหนังสือรับรองตามที่แนบมา กับสิ่งที่ส่งมาด้วย

๑.๔ ให้ใช้แบบคำขอและแบบหนังสือรับรองที่ผู้แทนกระทรวงทั้งสองได้แก้ไขใหม่แล้ว และผู้นำไม้ตามหนังสือรับรองนำไม้เข้าเขตด่านป่าไม้ประเภทที่ ๑ เจ้าหน้าที่ด่านฯ จะต้องตรวจสอบและสลักหลังหนังสือรับรองว่าได้นำไม้ผ่านด่านแล้วเช่นเดียวกับการตรวจสอบไม้ที่นำเคลื่อนที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการป้องกันมิให้นำหนังสือรับรองนั้นมาหมุนเวียนชนไม้โดยไม่ชอบอีก

สำหรับทางปฏิบัติอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึง ก็ปรากฏรายละเอียดตามสรุปผลการประชุมของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้ให้ความเห็นชอบแล้วในการประชุมครั้งที่ ๑ /๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๐ ตามเอกสารที่ส่งมาด้วย หมายเลข ๒

๒. ให้มีการออกหนังสือรับรองไม้ที่ปลูกขึ้นในที่กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่มีชื่อตรงกับไม้หวงห้าม เช่น ไม้โก่งกาง ไม้มะม่วงป่า ไม้ทุเรียน ฯลฯ เพื่อนำไปจำหน่ายในลักษณะไม้ท่อนได้ โดยใช้หลักเกณฑ์การปฏิบัติเช่นเดียวกับการออกหนังสือรับรองการนำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองไปใช้ประโยชน์ เพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ ตามข้อ ๑.

๓. ไม่ให้มีการออกหนังสือรับรองหรือออกใบเบิกทางถ่านไม้ชนิดต่างๆ ที่ขึ้นอยู่เดิม เว้นแต่ถ่านนั้นเป็นถ่านไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศที่นำมาปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง รวมทั้งไม้โก่งกาง

ที่ปลูกขึ้นในที่ดินนั้นด้วย เมื่อนำเข้าเผาในเตาที่รับอนุญาตตามนัยข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม ก็ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบออกใบเบิกทางโดยไม่เก็บค่าภาคหลวงได้ ทั้งนี้ ตามที่กรมป่าไม้แจ้งทางปฏิบัติไปจังหวัดต่างๆ แล้ว ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

๔. ส่วนไม้สัก ไม้ยางนั้น ก็ให้อนุญาตได้แต่เฉพาะการใช้สอยส่วนตัว ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุดม หิรัญพฤกษ์
(นายอุดม หิรัญพฤกษ์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๔๔๐๖

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๓๔

เรื่อง ช่อมความเข้าใจในการตรวจสอบรับรองการทำไม้ที่ดินกรรมสิทธิ์และออกหนังสือรับรอง
การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเคลื่อนย้าย
เป็นไม้ท่อนซุง เพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๖๕๕๒ ณ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๐

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว. ๑๒๑๒ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๐

ตามที่กรมป่าไม้ได้เรียนมาเพื่อโปรดทราบ ว่า กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ ได้ประชุมและพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติในการออกหนังสือรับรองให้นำไม้กระยาเลยที่มีใช้ไม้
สักและไม้ยาง รวมทั้งไม้พิน ไม้เฒ่าถ่าน และถ่าน ที่เจ้าของทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
ไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์เป็นการเรียบร้อยแล้ว จึงขอให้จังหวัดได้ส่งเจ้าหน้าที่ถือ
เป็นหลักปฏิบัติต่อไปแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า เป็นที่ปรากฏว่า มีในบางจังหวัด บางท้องที่ เจ้าหน้าที่มิได้ถือปฏิบัติ
ตามระเบียบหลักเกณฑ์ตามที่ทางราชการได้กำหนดไว้ มีอาทิเช่น เจ้าหน้าที่ไปประทับตรารับรองไม้ท่อน
ที่ราษฎรตัดโค่น ว่าเป็นไม้ที่ทำจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง โดยราษฎรไม่ได้ยื่นคำขอฯ ไม่ได้
แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ออกไปตรวจสอบ มีแต่บางรายได้จัดทำแต่เพียงบัญชีรายการไม้ที่ได้ประทับตรารับรอง
ให้เจ้าของไม้ถือเป็นหลักฐาน การออกหนังสือรับรองฯ ให้ราษฎรนำไม้ไปใช้สอยต่างจังหวัด ไม่ได้เสนอ
ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในหนังสือรับรอง และไม่ได้ถือปฏิบัติตามรายงานสรุปผล
ประชุม ข้อ ๖.๓ หน้า๓ ซึ่งกรมป่าไม้ส่งมาเรียนเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ ตามหนังสือกรมป่าไม้
ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๖๕๕๒ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้น ซึ่งเป็นการกระทำที่เปิดทางให้ราษฎรนำไม้
ไปใช้สอยผิดวัตถุประสงค์ตามที่ทางราชการกำหนด เป็นการริเริ่มแนวทางปฏิบัติที่มีขอบข่ายระเบียบให้แก่
ราษฎรที่เกี่ยวข้อง และในบางลักษณะจะเข้าข่ายการเข้าด้วยช่วยเหลือผู้กระทำผิดด้วย และโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งสำหรับตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในทำนองดังที่เรียนมาแล้วข้างต้น จะเข้าข่ายเป็นข้าราชการที่ได้ถือ
ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ของตนกระทำการ
เข้าด้วยช่วยเหลือผู้กระทำผิดด้วย ซึ่งจะมีโทษทั้งทางวินัยและอาญา

๓๔๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ฉะนั้น กรมป่าไม้จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดชักซ้อมความเข้าใจของ
เจ้าหน้าที่ และสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๖๙๕๒ ลงวันที่ ๙
ธันวาคม ๒๕๓๐ และสำเนาสิ่งที่ส่งมาด้วย และหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๒๑๒
ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย และหากพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
ที่กำหนดไว้ ก็ขอได้โปรดพิจารณาความผิดที่เกิดขึ้นทั้งทางวินัยสถานหนักทุกราย และหากพบว่ามีกรกระทำ
ผิดกฎหมายอาญา ก็ให้ดำเนินคดีทางอาญาอีกข้อหาหนึ่งต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บรรณเลิศ รัชตกุล

(บรรณเลิศ รัชตกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร.๕๗๙๔๔๕๓

การอนุญาตไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์

ผู้รวบรวมขอแยกประเภทการใช้พื้นที่ป่าทำประโยชน์ในกรณีต่างๆเท่าที่รวบรวมได้มีดังต่อไปนี้

๑. ที่ดินจัดสรรโดยกรมที่ดินหรือทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้จัด
๒. ที่ดินจัดตั้งนิคมของกรมประชาสงเคราะห์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑
๓. ที่ดินจัดสรรป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมเพื่อให้ราษฎรเข้าอยู่อาศัยทำกินโดยไม้อินกรรมสิทธิ์ให้
๔. พื้นที่หมู่บ้านป่าไม้
๕. พื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน การพลังงานแห่งชาติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ฯลฯ
๖. พื้นที่จัดสรรในที่ดินมีพระราชกฤษฎีกากำหนดที่ดินหวงห้าม ของทบวงการเมืองต่างๆ เช่น ของกรมราชทัณฑ์ ที่ราชพัสดุ ที่การปฏิรูปที่ดิน ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ฯลฯ
๗. พื้นที่สร้างที่ทำการของรัฐ เช่น ที่ว่าการอำเภอ โรงพยาบาล ฯลฯ
๘. พื้นที่สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ของทบวงการเมืองต่างๆ
๙. พื้นที่ที่ใช้ในการก่อสร้างทาง อันได้แก่ กรมทางหลวง ทางยุทธศาสตร์ ทางชนบทของหน่วยพัฒนาเคลื่อนที่หรือของ กรป.กลาง ฯลฯ
๑๐. ที่ขอประทานบัตรทำเหมืองแร่
๑๑. พื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าของรัฐบาลและของเอกชน ตามเงื่อนไขสัมปทาน หรือการเช่าป่าปลูกสร้างสวนป่าตามระเบียบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๒. ที่แนวทางการปักเสาไฟฟ้าทั้งแรงต่ำและแรงสูง

การทำไม้ออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ทั้ง ๑๒ กรณี ดังกล่าวนี ในชั้นเดิมมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออก ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๓ และที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ ซึ่งแต่เดิมกำหนดไว้แต่เพียง ๗ กรณี แต่ต่อมาได้มีการเปิดใช้ประโยชน์ในกรณีต่างๆ เพิ่มขึ้น กรมป่าไม้จึงกำหนดทางปฏิบัติเพิ่มเติมขึ้นเพื่อให้ถูกต้องตามลักษณะของการใช้ที่ดินและตามสิทธิของผู้รับอนุญาต ซึ่งจะได้กล่าวถึงการอนุญาตไม่ว่าควรจะปฏิบัติอย่างไร ตามระเบียบหนังสือกรมป่าไม้ฉบับใดเป็นเรื่องๆ ไป

ในชั้นนี้ขอคัดระเบียบหลักเกณฑ์ที่ใช้ปฏิบัติในการอนุญาตไม้ ในพื้นที่เปิดใช้ประโยชน์ตามหนังสือกรมป่าไม้ ๓ ฉบับ ดังกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

ด่วนมาก

ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒

กรมป่าไม้

๖ สิงหาคม ๒๕๐๒

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ ๙๕๔-๙๕๙/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๐๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมป่าไม้ได้กำหนดนโยบายการทำไม้สัก ในป่านอกเขตป่าโครงการที่กระทรวงเกษตรได้หารือกองอำนวยการฝ่ายพลเรือนแห่งคณะปฏิวัติ ซึ่งกองอำนวยการฝ่ายพลเรือนได้พิจารณาเห็นชอบ ตามที่กระทรวงเกษตรหารือ และกรมป่าไม้ได้เรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรได้กำหนดนโยบายการทำไม้ นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆ ให้เป็นการสอดคล้องกับมติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และการบำรุงรักษาป่า และเพื่อประโยชน์ในการรักษาสวัสดิภาพของป่าไม้ และทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยกำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆ ทั้งไม้สักและไม่สักและไม่กระยาเลยในป่าดังต่อไปนี้

๑. ไม้ตายแห้งขนอนนอนและยืนต้นตายแห้งในป่าต่างๆ นอกเขตป่าโครงการที่ได้เปิดให้ทำไม้โดยสัมปทาน หรือการอนุญาตผูกขาดอยู่แล้ว

๒. ไม้ในที่ดินครอบครองที่มี น.ส.๓ แล้ว หรือที่ดินที่ไม่มีโฉนด ซึ่งเจ้าของขออนุญาตตัดฟันเพื่อการค้า แต่ยังไม่ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ถ้าจะให้มีการทำไม้ ออก

๓. ไม้ที่พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควรกันออกจากเขตป่าสงวน ป่าคุ้มครอง เนื่องจากไม่สามารถจะรักษาไว้ให้มีสภาพเป็นป่าต่อไปได้

๔. ไม้ที่อยู่ในที่ดินบริเวณเขตชลประทานราษฎร

๕. ไม้ในที่ดินที่จะเปิดที่ดินเป็นนิคม หรือที่ดินจัดสรรจับจองโดยทางการพิจารณากำหนดขึ้น

๖. ไม้ในบริเวณหัวไร่ปลายนาที่เห็นว่า จะรักษาสภาพป่าไว้ต่อไปไม่ได้แล้ว เนื่องจากราษฎรบุกรุกลักตัดอยู่เสมอ

๗. ไม้ในที่ดินขอประทานบัตรเหมืองแร่

กรมป่าไม้จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามนัยดังกล่าวต่อไป และหนังสือสั่งการของกรมป่าไม้ไปยังจังหวัดทุกจังหวัดที่ ๙๕๔-๙๕๙/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๐๒ ให้ถือว่าเป็นอันยกเลิกไปโดยปริยาย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม)

ณ. ศิริวรรณ

(นายเฉลิม ศิริวรรณ)

อธิบดีกรมป่าไม้

๓๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก

ที่ ๗๗๔๔ / ๒๕๐๒

กรมป่าไม้

๖ สิงหาคม ๒๕๐๒

สำเนาหนังสือข้างบนนี้ ส่งมายัง หัวหน้ากองทุกกอง (เว้นกองด่านป่าไม้กาโด) ป่าไม้เขตทุกเขต
และผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้ เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(ลงนาม) ฉ. ศิริวรรณ

(นายเฉลิม ศิริวรรณ)

อธิบดีกรมป่าไม้

ด่วนมาก

ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓

กรมป่าไม้

๘ มกราคม ๒๕๐๓

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง แจ้งนโยบายของกระทรวงเกษตรที่กำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆ ทั้งไม้สักและไม้กระยาเลยรวม ๗ กรณี มาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ กรมป่าไม้ได้เสนอข้อกำหนดวิธีการปฏิบัติ ในการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ทั้ง ๗ กรณีนี้ต่อกระทรวงเกษตร และกระทรวงเกษตรได้พิจารณาอนุมัติแล้ว จึงขอแจ้งมาเพื่อทราบเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปดังนี้

๑. การทำไม้ทั้ง ๗ กรณีนี้ ให้จังหวัดมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกโดยวิธีออกใบอนุญาตธรรมดา

๒. การทำไม้ตามใบอนุญาตนี้ ให้เรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงตามอัตราและค่าบำรุงป่าสำหรับไม้สักในอัตรา ๒ เท่าค่าภาคหลวง ไม้กระยาเลยในอัตรา ๑ เท่าค่าภาคหลวง โดยให้กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตยินยอม เสียค่าบำรุงป่าตามอัตราดังกล่าวแล้ว และนอกจากนี้ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ชำระค่าใช้จ่ายในการสำรวจไม้รายนั้นๆ ให้แก่กรมป่าไม้เท่าที่ได้จ่ายไปจริง

๓. โดยที่บางกรณีองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไม่สามารถจะรับทำไม้ออกได้ จึงควรกำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้แจ้งให้จังหวัดผู้เสนอให้ทำไม้ทราบภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่จังหวัดแจ้งให้ทราบว่า จะรับทำไม้นั้นหรือไม่ เพราะถ้าทั้งไว้นานไม่อาจสูญหายหรือเสื่อมคุณภาพเป็นการเสียประโยชน์แก่รัฐ

๔. ในกรณีที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ปฏิเสธไม่รับทำไม้ดังกล่าวโดยเหตุผลใดๆ ก็ดี หรือไม่แจ้งให้ทราบภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จังหวัดแจ้งให้ทราบ ให้จังหวัดดำเนินการประมูลเรียกค่าเปิดป่าให้ผู้รับอนุญาตทำไม้นั้น ต่อไปตามระเบียบ

๕. ในการประมูลเพื่อทำไม้ดังกล่าวในข้อ ๔ ให้จังหวัดพิจารณาแต่งตั้งกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ นาย เป็นกรรมการดำเนินการโดยให้มีป่าไม้เขต หรือผู้ช่วยป่าไม้เขต เป็นกรรมการร่วมด้วย ๑ นาย และให้กรรมการคณะนี้มีอำนาจพิจารณากำหนดอัตราขั้นต่ำในการประมูลเรียกค่าเปิดป่าตามความเหมาะสมแต่กรณีและท้องถิ่น

๖. ให้ผู้ประมูลได้ทำไม้ออกมาชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ในอัตราเดียวกันกับที่กำหนดวางเงื่อนไขไว้ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เสีย รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการสำรวจไม้รายนั้นด้วย

๓๕๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๗. ในการทำไม้ทั้ง ๗ กรณีนั้น หากมีไม้หวงห้ามประเภท ข. และไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดที่จะต้องทำออกปะปนอยู่ด้วย ก็ให้ทำออกมาได้โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติกระทรวงเกษตรอีก

ทั้งนี้ เมื่อจังหวัดมีกรณีที่จะต้องทำไม้ใน ๗ กรณีนั้นใด เมื่อใด ถ้าเป็นไม้สักให้ติดต่อกับผู้จัดการแผนกไม้สักสาขาลำปาง ถ้าเป็นไม้กระยาเลยให้ติดต่อกับผู้จัดการแผนกไม้กระยาเลยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จังหวัดพระนครโดยตรง แล้วสำเนาให้กรมป่าไม้ทราบด้วย

อนึ่ง ขอเรียนข้อความเข้าใจด้วยว่า ไม้นอกเขตป่าโครงการที่มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกนั้น จำกัด เฉพาะ ๗ กรณีที่กำหนดไว้ตามนัยแห่งหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ เท่านั้น และการทำไม้ใน ๗ กรณีนี้ จะต้องเป็นการทำไม้เพื่อที่จะเปิดที่ดินทำประโยชน์ต่อไปเท่านั้น หากยังไม่มีกรณีที่จะต้องใช้ที่ดิน เช่น เพื่อยู้อาศัยก็ดี เพื่อทำประโยชน์ในที่ดินก็ดี เพื่อการชลประทานราษฎรหรือเพื่อการเหมืองแร่ก็ดี ไม้ในที่ตั้งกล่าวก็ยังคงถือว่าเป็นไม้นอกเขตป่าโครงการทั่วๆ ไป ซึ่งการอนุญาตจะต้องอยู่ภายในวงจำนวนจำกัดประจำปีเช่นเดิม

กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามนัยดังกล่าวต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ฉ. ศิริวรรณ
(นายเฉลิม ศิริวรรณ)
อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ ๑๐๗/๒๕๐๓

กรมป่าไม้

๔ มกราคม ๒๕๐๓

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๓ ส่งมายัง หัวหน้ากองทุกกอง (เว้นกองด่านป่าไม้กาโด) ป่าไม้เขตทุกเขต และผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้ เพื่อทราบและถือปฏิบัติการต่อเนื่องบันทึก กรมป่าไม้ที่ ๗๗๔๔/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒

ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบและเมื่อองค์การอุตสาหกรรม ป่าไม้รับทำหรือไม่รับทำในกรณีใดอย่างไร โปรดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบด้วย

(ลงนาม) จ. ศิริวรรณ

(นายเฉลิม ศิริวรรณ)

อธิบดีกรมป่าไม้

ด่วนมาก

ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓

กรมป่าไม้

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓

อนุสนธิหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการที่จะต้องให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาตทำไม้ทั้ง ๗ กรณี มาเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติรวม ๗ ข้อ ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ กรมป่าไม้ได้พิจารณาเห็นว่า ควรจะได้มีการขยายความในหลักเกณฑ์ดังกล่าวขึ้นบางประการ เพื่อความเหมาะสมในทางปฏิบัติ จึงได้เสนอกระทรวงเกษตรว่า เกี่ยวกับหลักการที่กำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกทั้ง ๗ กรณีนั้น ควรจะหมายถึงเฉพาะการห้ามมิให้เอกชนอื่นใดทำไม้ในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อการค้าเท่านั้น และได้เสนอหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเพื่อพิจารณา ๓ ข้อ ซึ่งกระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ถือปฏิบัติได้ต่อไป จึงขอแจ้งมาเพื่อทราบเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป ดังนี้

๑. ไม้นอกเขตป่าโครงการในพื้นที่ ๗ กรณี ที่กำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาตทำไม้ออกนั้น หากมีผู้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวเพื่อการกุศล หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ในระหว่างที่ยังมิได้ทำการสำรวจ และแจ้งจำนวนไม้ที่แน่นอนไปให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับทำไม้แล้วให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการอนุญาตไปได้ตามระเบียบและตามปริมาณแห่งความจำเป็น

๒. ไม้ในป่านอกเขตป่าโครงการทั้ง ๗ กรณีนี้ เมื่อได้ผ่านการทำไม้มาตามหลักเกณฑ์ตามนัยแห่งหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๑๐๖-๑๐๗/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ มาแล้ว แต่ถ้าหากยังมีไม้กระยาเลยขนาดเล็กเหลืออยู่ อันเป็นไม้ที่มีลักษณะคดงอ คุณภาพไม่เหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์เพื่อการค้าหรือเพื่อประโยชน์อื่นใด นอกจากจะใช้ทำฟืนแล้วก็ให้พิจารณาอนุญาตให้การรถไฟแห่งประเทศไทย หรือบุคคลอื่นๆ รับอนุญาตทำเป็นฟืนออกมาเสียได้

๓. ในกรณีที่จังหวัดได้แจ้งไปยังองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อให้ไปรับอนุญาตทำไม้ในที่ ๗ กรณีดังกล่าวแล้ว แต่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้แจ้งว่า ไม่ประสงค์จะรับอนุญาตทำไม้นั้นก็ดี หรือมิได้แจ้งให้ทราบภายในกำหนด ๖๐ วันก็ดี และเมื่อจังหวัดได้ดำเนินการเปิดประมูลเพื่อหาผู้รับอนุญาตทำไม้แล้ว แต่ไม่มีผู้ใดสนใจยื่นซองประมูล ให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการทำไม้เหล่านั้นออกโดยวิธีอื่นต่อไป ซึ่งอาจเป็นการพิจารณาอนุญาตให้การรถไฟแห่งประเทศไทย หรือบุคคลอื่นๆ ทำไม้หมอน ไม้ฟืน ได้ตามที่เห็นสมควรก็ได้

๓๕๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

แต่ทั้งนี้ เมื่อจังหวัดจะดำเนินการอนุญาตให้มีการทำไม้ ตามข้อใดข้อหนึ่งใน ๓ ข้อ ดังกล่าว
แล้ว ให้รายงานขอรับอนุมัติจากกรมป่าไม้เสียก่อนทุกรายไป

กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ประกอบ วนกิจ
(หลวงประกอบวนกิจ)
รองอธิบดี ลงนามแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

ก่อนที่จะมีการอนุญาตไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ในกรณีต่างๆ ทั้ง ๑๒ กรณีนั้น จะต้องให้ป่าไม้ เขตท้องที่ไปทำการสำรวจที่ดินป่าไม้ที่จำเป็นจะต้องตัดออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ ตามระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วย การสำรวจคัดเลือกที่ดินป่าไม้หวงห้ามในบริเวณป่าที่เปิดทำประโยชน์ พ.ศ.๒๕๐๐ ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ.๐๗๐๓/๑๒๙๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๐๐ เสียก่อน (ได้คัดระเบียบนี้ไว้แล้วในบทก่อน)

เมื่อคัดเลือกไม้ตามระเบียบนี้เสร็จแล้ว เขตหรือจังหวัดจะต้องส่งบัญชีไม้ให้กรมป่าไม้ตรวจสอบก่อนอนุญาตเป็นรายๆ ไป (ตามระเบียบดังกล่าวข้อ ๑๒) และเมื่อกรมป่าไม้ตรวจสอบถูกต้องแล้วจึงสั่งการให้จังหวัดเป็นผู้อนุญาตตามระเบียบต่อไป ซึ่งแต่เดิมมาขึ้นการอนุญาตไม่มีปัญหา แต่ต่อมาเมื่อได้ประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ แล้ว ไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดอนุญาตไม่ได้เพราะมาตรา ๑๓ ห้ามไว้ ดังที่บัญญัติไว้ดังนี้

“มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด แต่ถ้ามีเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตเฉพาะรายทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด เป็นการชั่วคราวได้

การทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัดตามที่รัฐมนตรีอนุญาตให้ทำได้ตามความในวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตจะทำไม้ได้ต่อเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตไว้ที่ไม้นั้นๆ แล้ว ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่ไม้ไม่สามารถประทับตราได้ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ทำไม้ได้โดยไม่ต้องประทับตรา”

จากการที่กฎหมายห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดดังกล่าวจึงเป็นปัญหาทางปฏิบัติสำหรับไม้ที่จำเป็นจะต้องตัดออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ ในกรณีต่างๆ เพราะถ้าไม่ตัดไม้ทุกขนาดออกจากที่ดินนั้น ก็จะเข้าทำประโยชน์ในที่ดินไม่ได้ ด้วยเหตุนี้กรมป่าไม้จึงได้เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อขออนุมัติเป็นหลักการในการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด ตามบันทึกที่ กส.๐๔๐๔/๒๕๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ โดยขอให้อนุมัติเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. ขออนุมัติให้ออกอนุญาตในกรณีเข้าเหตุภัยพิบัติสาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ เพื่อใช้อำนาจของรัฐมนตรีสั่งอนุญาตตามมาตรา ๑๓ อันได้แก่ไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดที่จะตัดออกจากที่ดินจัดสรรที่ดิน เพราะถือว่าอยู่ในข่ายการช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษได้ และกรณีเกิดภัยพิบัติสาธารณะอันได้แก่ไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดที่จำเป็นต้องตัดออกจากบริเวณอ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

๒. กรณีที่ไม่เข้าข่ายภัยพิบัติสาธารณะหรือช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ เช่นที่ปลูกสร้างสวนป่าที่แนวทางที่ที่ทบวงการเมืองขอใช้พื้นที่ ฯลฯ ให้ออกใบอนุญาตแล้วถ่วงป่าลงก่อน โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมประกอบใบอนุญาตแล้วถ่วงป่าเพื่อให้ผู้แล้วถ่วงป่ารักษาไม้ที่ตัดฟันลงที่ใช้ประโยชน์ได้ไว้มอบให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ทำออกตามระเบียบ ดังรายละเอียดตามบันทึกที่กรมป่าไม้ดังกล่าว ซึ่งรัฐมนตรีสั่งอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ ตามที่คิดไว้ดังต่อไปนี้

บันทึกข้อความ

ด่วนที่สุด

ส่วนราชการ กองคุ้มครอง กรมป่าไม้ โทร.๗๙๑๑๕๑ ต่อ ๒๑๕

ที่ กส.๐๔๐๔/๒๔๐

ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙

เรื่อง ปัญหาการทำไม้ขนาดเล็กที่ต่ำกว่าขนาดจำกัด

เสนอ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้โปรดสั่งการ ให้กรมป่าไม้ทราบและปฏิบัติ เรื่อง ปัญหาการทำไม้ขนาดเล็กที่ต่ำกว่าขนาดจำกัด ตามที่กรมป่าไม้เสนอโดยบันทึกด่วนที่สุด ที่ กส.๐๔๐๔/๑๖๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๐๘ ซึ่ง ฯพณฯท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (คุณทวีข กสิณปทุม) ได้โปรดมีบัญชาตามบันทึกลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ ว่า “ให้ยกเลิกหลักการเดิมกรณีที่ ๑-๒-๓ และให้ถือปฏิบัติดังนี้

ถ้ากรณีที่ ๑-๒-๓ มีความจำเป็นให้ทำเรื่องแต่ละรายเสนอมาเพื่อพิจารณาในกรณีเร่งด่วนพิเศษ ให้ลงวันเวลาทุกขั้นตอนที่ผ่านการพิจารณา เพื่อขออนุมัติเป็นรายๆ ไป” นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งแล้วเห็นว่า ปัจจุบันได้มีการเปิดป่าเพื่อใช้ที่ดินทำประโยชน์ในกรณีต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องตัดไม้ทุกชนิดทุกขนาดออกจากบริเวณนั้นทั้งหมด ในบางกรณีเป็นเรื่อง รีบด่วนพิเศษ หากไม่รีบทำไม้ออกเสียก่อนจะทำให้เป็นอุปสรรคต่อโครงการเร่งด่วน เช่น การสร้างอ่างเก็บน้ำตามโครงการของกรมชลประทานหรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตลอดจนการจัดสรรที่ดินผืนใหญ่ของทบวงการเมืองต่างๆ ที่จำเป็นต้องรีบดำเนินการจัดสรรให้ราษฎรเข้าอยู่อาศัยประกอบอาชีพ เพื่อประโยชน์ในทางการปกครองและการเมือง ดังนั้น หากจะต้องรายงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อขออนุมัติในการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดต่อรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๘ เป็นรายๆ ไปก็ไม่อาจกระทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้โดยรวดเร็วได้ เพราะในการรายงานขออนุมัติแต่ละคราวนั้นจะต้องตรวจสอบชนิด จำนวนไม้ ของแต่ละรายเป็นการเพิ่มภาระหนักแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ทั้งต้องสิ้นเปลืองทั้งกำลังคนและงบประมาณ ซึ่งมีอยู่เพียงจำนวนจำกัด

โดยที่หลักการนี้ ตามที่เคยปฏิบัติกันมาเพื่อให้การดำเนินงานทันต่อเหตุการณ์และขจัดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในการเข้าอยู่อาศัยทำกิน ในพื้นที่ดินที่ทางราชการจัดแบ่งให้กระทรวงเกษตร (สมัยก่อน) ได้ส่งอนุมัติไว้เป็นหลักการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่ดำเนินการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด และไม้หวงห้ามประเภท ข. ที่จะต้องตัดออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ ได้ โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อีก ซึ่งกรมป่าไม้ได้สั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัดปฏิบัติดังกล่าวแล้วตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ ข้อ ๗

๓๕๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ฉะนั้น เพื่อจัดอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเพื่อประโยชน์ดังกล่าว กรมป่าไม้จึงเห็นสมควรขออนุมัติหลักการ ในการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด และไม่หวงห้ามประเภท ข. ซึ่งจำเป็นต้องตัดออกในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ในกรณีต่างๆ ตามหลักการที่กรมป่าไม้เสนอ ตามบันทึก กรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๓๓๓/๐๖๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๐๔ ต่อไป ซึ่งหลักการที่ขออนุมัติรัฐมนตรี ในการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์มีดังนี้

ก. กรณี “มีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ” ได้แก่

- (๑) ที่ดินจัดสรรโดยทางราชการเป็นผู้จัด ไม่ว่าหน่วยราชการใดเป็นเจ้าของเรื่องก็ตาม
- (๒) ที่จัดตั้งนิคม ไม่ว่าจะเป็นของกรมประชาสงเคราะห์ หรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ก็ตาม
- (๓) การจัดสรรที่ดินป่าสงวนที่เสื่อมโทรม เพื่อจะให้ราษฎรมีที่ทำกินโดยไม่โอนสิทธิ์
- (๔) ที่ดินเปิดใช้ประโยชน์กรณีอื่นที่เข้าข่ายการช่วยเหลือราษฎร ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุข

ราษฎร เช่น ที่สร้างอำเภอ หรือราชการส่วนอื่น เป็นต้น

ข. กรณี “มีเหตุภัยพิบัติสาธารณะ” ได้แก่

- (๑) การสร้างอ่างเก็บน้ำ ไม่ว่าจะเป็นของกรมชลประทาน ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ การพลังงานแห่งชาติ หรือของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ก็ตาม

กรณีตาม ก. และ ข. อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีจะพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ ที่ได้บัญญัติไว้ความว่า “ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด แต่ถ้ามีเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรในกรณีพิเศษรัฐมนตรี จะอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตเฉพาะรายทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัดเป็นการชั่วคราวก็ได้...”

ค. กรณีที่ไม่อาจใช้อำนาจของรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๓ ซึ่งจำเป็นต้องตัดไม้ต่ำกว่า ขนาดจำกัดออก ได้แก่

- (๑) พื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกาหวงห้าม
- (๒) ที่ประทุนบัตรเหมืองแร่
- (๓) พื้นที่ก่อสร้างทางและมีการใช้ประโยชน์อย่างอื่น ตามความประสงค์ของหน่วยงานต่างๆ
- (๔) พื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าตามเงื่อนไขสัมปทาน ที่ไม่อยู่ในข่ายจะดำเนินการตามมาตรา

๑๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

กรณีตาม ค. นี้ ไม่เข้าข่ายที่จะใช้อำนาจของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๓ อนุญาตไม้ต่ำกว่า ขนาดจำกัดได้ แต่เมื่อเป็นกรณีที่จำเป็นต้องตัดไม้ทุกชนิด ทุกขนาดออก กรมป่าไม้จึงเห็นสมควรใช้วิธี อนุญาตให้ทำการแผ้วถางป่าตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ แต่โดยที่การแผ้วถางป่านั้น ผู้รับอนุญาตมีสิทธิตัดฟัน ไม้ และเผาทิ้งไปได้ จึงควรกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้แผ้วถางป่าดังกล่าว ให้ผู้รับอนุญาตรักษาไม้ ที่ใช้ประโยชน์ไว้ ตามเงื่อนไขข้อกำหนดเพิ่มเติมประกอบใบอนุญาตแผ้วถางป่าตามที่แนบมาด้วย ซึ่งการ กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมประกอบใบอนุญาตแผ้วถางป่าเป็นอำนาจของฯพณฯรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ ตามมาตรา ๕๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๔ ที่บัญญัติไว้ว่า “การขออนุญาตและการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีเฉพาะเรื่องถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะกำหนดให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมประการใดอีกก็ได้”

นอกจากการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดตาม ก. ข. ค. ดังกล่าวแล้วยังมีไม้อีกประเภทหนึ่ง คือ ไม้หวงห้ามประเภท ข. จำเป็นต้องตัดออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ด้วย ซึ่งตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติไว้ว่า “ไม้หวงห้ามมีสองประเภท คือ ประเภท ก. ประเภท ข. ไม้หวงห้ามพิเศษ ได้แก่ไม้หายากหรือไม้ที่ควรสงวน ซึ่งไม่อนุญาตให้ทำไม้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตในกรณีพิเศษ”

ไม้หวงห้ามประเภท ข. ที่จะตัดออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์นี้ ความจริงกระทรวงเกษตร (สมัยก่อน) ได้อนุมัติไว้เป็นหลักการให้อนุญาตได้โดยไม่ต้องขออนุมัติกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อีก ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ ข้อ ๗ ดังกล่าวข้างต้น และตามกฎกระทรวงว่าด้วยขนาดจำกัดก็ไม่ได้กำหนดขนาดจำกัดไว้ จึงไม่อยู่ในข่ายบังคับเรื่อง ขนาดจำกัดตามมาตรา ๑๓ แต่เนื่องจากตามที่กรมป่าไม้เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา ตามบันทึกที่ กส.๐๔๐๔/๑๖๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๐๔ โดยอ้างเหตุผลว่า เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เคยอนุมัติเป็นหลักการไว้ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ ๗๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (คุณทวีข กลิ่นประทุม) โดยมีบัญชาให้ยกเลิกทั้ง ๓ กรณี เพื่อให้ขออนุมัติเป็นรายๆ ไป ซึ่งก็หมายถึงการยกเลิกอนุญาตไม้หวงห้ามประเภท ข. ด้วย ฉะนั้น กรมป่าไม้จึงเห็นสมควรขออนุมัติในการอนุญาตไม้หวงห้ามประเภท ข. ที่จะตัดออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ เพื่ออนุมัติไว้เป็นหลักการด้วยเช่นเดียวกัน

อนึ่ง ในคราวประชุมคณะกรรมการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ครั้งที่ ๒/๒๕๐๙ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ ที่ประชุมได้นำเรื่องอุปสรรคการทำไม้ในบริเวณที่จะใช้พื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าขององค์การฯ เข้าพิจารณาด้วย ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “๑. เพื่อเป็นการแก้ไขอุปสรรคในการปลูกสร้างสวนป่า ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และเพื่อความรวดเร็วในการปฏิบัติงานเรื่องอื่นๆ ให้กรมป่าไม้เสนอเรื่องอำนาจในการอนุญาตตัดฟันไม้เล็ก ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง” กรมป่าไม้เห็นว่าตามมติที่ประชุมกรรมการองค์การฯ ดังกล่าวนี เป็นอุปสรรคข้อขัดข้องทำให้งานขององค์การฯเกิดความล่าช้าเป็นความจริง

จึงขอเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยคำริขอได้โปรดนำเสนอ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุมัติต่อไปด้วย (เรื่องเดิม ๑ แฟ้ม)

(ลงนาม) ประดิษฐ์ วนาพิทักษ์
(นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์)
อธิบดีกรมป่าไม้

ขอประทานเสนอ ฯพณฯ รัฐมนตรี

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ กรมป่าไม้ให้พิจารณาเห็นชอบด้วยตามหลักการที่เสนอ

(ลงนาม) ป.กรรณสูตร
๒๕ ก.พ. ๑๙

อนุมัติ

(ลงนาม) ดาบชัย อัครราช
๒๕ ก.พ. ๑๙
(นายดาบชัย อัครราช)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อกำหนดเพิ่มเติมประกอบใบอนุญาตแพ้วางป่า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตแพ้วางป่าตามใบอนุญาตฉบับ..... เล่มที่..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ปฏิบัติเพิ่มเติมประกอบใบอนุญาตดังกล่าวข้างต้นต่อไปนี้

ข้อ ๑. เมื่อผู้รับอนุญาตแพ้วางป่าได้แพ้วางป่าลงแล้ว หากมีส่วนใดของไม้ที่แพ้วางลงนั้นยังจะให้ทำประโยชน์ได้ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะไม้ หรือของป่า(พืน) ก็ตาม ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับอนุญาตแพ้วางป่าที่จะตัดทอนรวมกองไว้ ให้เป็นที่เรียบร้อย ภายในเขตแปลงหรือริมขอบแปลงที่แพ้วางป่านั้น

ข้อ ๒. บรรดาไม้หรือของป่า (พืน) ที่ใช้ประโยชน์ได้ตามข้อ ๑. ให้ถือว่าเป็นของรัฐ ผู้รับอนุญาตแพ้วางป่ารับที่จะดูแลรักษาไว้ให้ปลอดภัยจนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจากผู้อนุญาต จะได้ทำการตรวจรับเป็นของรัฐเสร็จแล้ว ถ้าจะพึงมีค่าภาระติดพันให้เป็นอันพับไป

ข้อ ๓. ถ้าปรากฏว่าผู้รับอนุญาตแพ้วางป่าฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามข้อใดข้อหนึ่งดังกล่าว ข้องต้น ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต และหรือให้ผู้รับอนุญาตชำระค่าปรับตามอัตราความเสียหายที่พึงประเมินได้

การดำเนินการตามความในวรรคหนึ่ง มิให้ถือว่าเป็นเหตุบรรเทาความรับผิดชอบในการที่จะต้องถูกฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมายอีกทางหนึ่ง

ข้อ ๔. ผู้รับอนุญาตแพ้วางป่าได้รับทราบ และเข้าใจข้อกำหนดเพิ่มเติมฉบับนี้ดีแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน.

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

(ลงชื่อ) ผู้อนุญาต
(ลงชื่อ) ผู้รับอนุญาต
(ลงชื่อ) พยาน
(ลงชื่อ) พยาน

ตามหลักการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อนุมัติมาดังกล่าว กรมป่าไม้ไม่ได้ส่งเวียนเป็นทางปฏิบัติ คงเวียนเป็นทางปฏิบัติแต่เฉพาะการตัดไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดในพื้นที่ที่จะใช้พื้นที่ปลูกสร้างสวนป่า ซึ่งจะได้กล่าวในบทต่อไป

การที่กรมป่าไม้ยังไม่ได้ส่งเวียนหลักการการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดที่จะตัดออกในพื้นที่ที่จะเปิดใช้ประโยชน์ดังกล่าว เพราะต่อมากรมป่าไม้กำลังดำเนินการเพื่อที่จะแก้ไขยกเลิกมาตรา ๑๓ เสียใหม่ เพื่อให้มีการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดได้บ้าง แต่ขณะนี้กฎหมายป่าไม้ที่จะแก้ไขดังกล่าวก็ยังไม่ประกาศใช้ เพราะกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการ ดังนั้น ถ้ามีการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ที่กรมป่าไม้ยังไม่ส่งเวียนให้ปฏิบัติ จังหวัดหรือเขตก็ต้องส่งเรื่องไปให้กรมป่าไม้พิจารณาสั่งการเป็นรายๆ ไป

การอนุญาตไม้ในที่ดินจัดสรร ที่นินค หรือที่เปิดใช้ประโยชน์กรณีอื่นที่คล้ายคลึงกัน

เมื่อได้ศึกษาในบทก่อนเรื่องการจัดที่ดินในพื้นที่ป่าไม้แล้ว จะเห็นได้ว่าพื้นที่ป่าถูกตัดออกไป
เพื่อการจัดที่ดินให้ประชาชนอยู่อาศัยมีเป็นจำนวนมาก

การจัดสรรที่ดินเพื่อให้ประชาชนอยู่อาศัย ตามประมวลกฎหมายที่ดินโดยกรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการ
แล้ว ยังมีทบวงการเมือง เช่น กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ก็เข้าจัดที่ดินในรูปแบบอีกเป็น
จำนวนมาก เมื่อจำเป็นต้องเปิดป่าใช้ที่ดินดังกล่าว ทางกรมป่าไม้ก็ต้องสงวนสิทธิในการทำไม้ออกจากที่ดิน
นั้นเสียก่อน

หลักเกณฑ์การทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรหรือที่นินคหรือกรณีอื่น ที่คล้ายคลึงกัน ก็คงยึดหลักเกณฑ์
การทำไม้ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘
มกราคม ๒๕๐๓ วรรคท้าย ที่กำหนดให้ทำไม้ออกเมื่อจะเปิดที่ดินใช้ทำประโยชน์เท่านั้น

การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

ก่อนที่จะพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้ออก ก็จะต้องมีการจัดสรรที่ดินขึ้นเสียก่อน ซึ่งการจัดสรร
ที่ดินนั้น ทางกรมที่ดินหรือทบวงการเมืองอื่นจะเข้าใช้พื้นที่จัดสรรได้ก็แต่เฉพาะพื้นที่ที่จำแนกออกจาก
ป่าที่กำหนดไว้เป็นที่จัดสรร หากจะขอเข้าจัดในพื้นที่ที่กำหนดไว้เป็นป่าถาวรก็จะปฏิบัติตามมติคณะ
รัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ และมติวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๑ กล่าวคือ จะต้องทำความ
ตกลงกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และขอรับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายๆ ไป แต่ถ้าป่านั้นเป็น
ป่าสงวนแห่งชาติ ก็ต้องได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ.๒๕๐๓ อำนาจการพิจารณาอนุญาตจึงเพียงแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดสรรที่ดินมีทั้งการจัดสรรที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย มีเนื้อที่ไม่ถึง ๑,๐๐๐ ไร่ เป็นอำนาจของ
จังหวัดและอำเภอ เพราะเจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจที่จะดำเนินการจัดสรรที่ดินหรืออนุญาตให้จับจองได้
ตามมาตรา ๓๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗

แต่ถ้าเป็นการจัดสรรที่ดินที่มีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ไร่ ขึ้นไป เรียกว่าเป็นการจัดสรรที่ดินผืนใหญ่
อำนาจการพิจารณาในการจัดสรรที่ดิน เป็นของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามที่บัญญัติไว้ในหมวดว่า
ด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

ในการจัดสรรที่ดินผืนใหญ่มีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ไร่ ขึ้นไป จะต้องมีการสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลางประมาณ ๒๐% ของพื้นที่ และให้สงวนต้นไม้ภายในที่ดินนั้นไว้เพื่อประโยชน์แห่งความชุ่มชื้นสวยงามและเพื่อบรรเทาหรือบังลม ซึ่งหลักเกณฑ์ก็มาจากหลักการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๙ ได้มีมติ เพื่อกำหนดในการสงวนป่าเป็นสมบัติส่วนกลางไว้ดังรายละเอียดตามหนังสือกรมป่าไม้ถึงป่าไม้เขต ป่าไม้จังหวัด และป่าไม้แขวง ที่ ๖๙๔๔/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ ส่งสำเนาหนังสือที่เกี่ยวข้องไปให้ทราบเป็นทางปฏิบัติตามที่คัดไว้แล้วนี้

ที่ ๖๙๔๘/๒๕๕๙

กรมป่าไม้

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง การจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

แจ้งความมายัง ป่าไม้เขตทุกเขต, ป่าไม้จังหวัดทุกจังหวัด, ป่าไม้แขวงทุกแขวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ที่ ๓๔๗๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๗๑๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ด้วยกรมป่าไม้ได้รับหนังสือจากกรมที่ดินว่าในการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาการจัดวางโครงการจัดสรรที่ดินของ จังหวัดระยอง สตูล และจันทบุรี ที่ประชุมได้ลงมติให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินกันเขตป่าไม้เพื่อให้ราษฎร มีไม้ใช้สอย กับขอให้กรมป่าไม้กับกรมที่ดินร่วมกันพิจารณาวางหลักเกณฑ์ ซึ่งได้ตกลงวางหลักเกณฑ์ รวม ๓ ประการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นชอบด้วย และได้สั่งการไปยังผู้ว่าราชการภาค ทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบและปฏิบัติแล้ว ดังสำเนาหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

กรมป่าไม้จึงขอส่งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติตามแนวทางหนังสือดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เทียม คมกฤส

(นายเทียม คมกฤส)

อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ ๓๔๗๕/๒๕๕๙

กรมที่ดิน

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๗๑๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๑ ฉบับ

โดยที่ในการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาโครงการจัดสรรที่ดิน ของจังหวัดระยอง สตูล และจันทบุรี ในที่สุดลงมติอนุมัติ และให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินกันเขตป่าไม้ไว้เพื่อให้ราษฎรมีไม้ใช้สอย และเพื่อรักษาความชุ่มชื้นของพื้นดินตามสมควร โดยให้จังหวัดปรึกษาทำความเข้าใจกับป่าไม้จังหวัด กับขอให้กรมที่ดินและกรมป่าไม้ร่วมกันพิจารณาวางหลักเกณฑ์และรายละเอียดในเรื่องนี้ต่อไป ต่อมาเมื่อวันอังคารที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้แทนกรมป่าไม้ได้ไปร่วมพิจารณาเรื่องนี้ ณ กรมที่ดิน และได้ตกลงวางหลักเกณฑ์และรายละเอียดในการกันเขตป่าไม้ในที่ดินที่จะจัดให้ประชาชน ไว้รวม ๓ ประการแล้ว นั้น

บัดนี้ กรมที่ดินได้เสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นชอบด้วย จึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการภาคทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด สั่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อตกลงที่กล่าวแล้ว ดังปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยซึ่งส่งมาเพื่อได้โปรดทราบเป็นการประสานงานพร้อมหนังสือนี้

อนึ่ง ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีความประสงค์ที่จะให้การปฏิบัติได้ผลจริงจังมิให้คำสั่งเป็นหมันหรือเพียงแต่เป็นลายลักษณ์อักษร กรมที่ดินจึงเสนอให้สั่งเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ทางภาค จังหวัด และกรมเจ้าหน้าที่ออกตรวจตราผลของการดำเนินการ และเร่งรัดการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เป็นการประจำอยู่เสมอ จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้โดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ถ.สุนทรสารทูล

(นายถวิล สุนทรสารทูล)

อธิบดีกรมที่ดิน

๓๖๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ๙๗๑๖/๒๕๕๙

กระทรวงมหาดไทย

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการภาคทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือ ที่ ๙๒๑๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับ เรื่องการจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดินมา นั้น

ในการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาโครงการจัดสรรที่ดิน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล และผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี เสนอขออนุมัติมาตามโครงการของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชนอยู่อาศัยและประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพตามควรแก่สภาพ ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติอนุมัติให้จังหวัดดำเนินการตามโครงการที่เสนอได้ และในการจัดแบ่งที่ดินให้ราษฎรนั้น ให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินกันเขตป่าไม้ไว้เพื่อให้ราษฎรมีไม้ใช้ และเพื่อรักษาความชุ่มชื้นของพื้นดินตามสมควร โดยให้จังหวัดปรึกษาทำความเข้าใจกับป่าไม้จังหวัด กับขอให้กรมที่ดินและกรมป่าไม้ร่วมกันพิจารณาวางหลักเกณฑ์และรายละเอียดในเรื่องนี้ต่อไปดังนี้ บัดนี้ กรมที่ดินชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙ ได้มีการประชุมพิจารณาเรื่องนี้กับผู้แทนกรมป่าไม้ที่ห้องประชุมกรมที่ดินแล้ว ที่ประชุมได้ตกลงวางหลักเกณฑ์และรายละเอียดการกันเขตป่าไม้ภายในบริเวณที่ดินผืนใหญ่ ที่จะจัดให้ประชาชนตามโครงการของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ดังนี้-

๑) จัดให้มีเขตป่าไม้เป็นสมบัติส่วนกลาง ประมาณร้อยละ ๒๐ ของเนื้อที่ดินผืนใหญ่นั้น

๒) ให้บุคคลที่ได้รับการจัดสรรที่ดินแต่ละแปลง สงวนต้นไม้ภายในเขตที่ดินที่ได้รับการจัดแบ่งเพื่อรักษาความชุ่มชื้นของพื้นดิน เพื่อบังลม และเพื่อให้มีไม้ไว้ใช้สอยภายในครอบครัว เป็นแนวหรือเป็นหย่อมๆ สุดแล้วแต่ความเหมาะสมของรูปที่ดินและภูมิประเทศ

๓) ขอให้ สงวนต้นไม้ใหญ่ตามแนวถนนสายใหญ่ ภายในบริเวณที่ดินผืนใหญ่ที่จัดสรรทั้งสองข้างถนนตามสมควร โดยให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินกับป่าไม้จังหวัดหรือป่าไม้เขตร่วมกันพิจารณาคัดเลือกต้นไม้ที่จะสงวน และให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ทำเครื่องหมายแสดงการสงวนไว้ที่ต้นไม้ที่คัดเลือกเพื่อสงวนให้ประชาชนทราบ และห้ามการตัดฟันต่อไป

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยข้อตกลงดังกล่าว จึงเรียนมาเพื่อขอให้จังหวัดสั่งเจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินดำเนินการต่อไป และในการจัดทำแผนผังการจัดที่ดินผืนใหญ่ ขอให้แสดงส่วนที่กันเขตป่าไม้เป็นสมบัติส่วนกลางไว้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป. พิบูลสงคราม

(จอมพล ป. พิบูลสงคราม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๓๖๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

หลักเกณฑ์การสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลางในที่ดินจัดสรรตามที่คัดไว้ข้างต้นนั้น ต่อมากรมป่าไม้ได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา เพื่อกำหนดให้มีการสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลางในที่ดินที่จัดเป็นนิคมของกรมประชาสัมพันธ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ด้วย ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

สำหรับการทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรนั้น เนื่องจากตามนโยบายของกระทรวงเกษตรสมัยนั้น ซึ่ง กำหนดให้กรมป่าไม้ถือเป็นทางปฏิบัติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ และ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ นั้น หลักสาระสำคัญ ตามหนังสือที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ให้ทำไม้ออกได้ต่อเมื่อมีการจัดสรรที่ดินขึ้นแล้ว และต่อมาเมื่อได้มีการจำแนกประเภทที่ดินทั่วประเทศเสร็จแล้ว ก็จะมีพื้นที่ส่วนหนึ่งถูกจำแนกออกจากป่าถาวรไว้เป็นที่จัดสรร แต่จะทำไม้ออกจากบริเวณจำแนกนี้ยังไม่ได้ จนกว่าจะได้มีโครงการเข้าจัดสรรที่ดินในบริเวณนั้น ดังนั้น การอนุญาตให้ทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรร จึงต้องมีการพิจารณาในเรื่องพื้นที่ที่จะอนุญาตให้จัดสรรที่ดินเสียก่อน ซึ่งตามระเบียบหลักเกณฑ์หนังสือกรมป่าไม้ที่กำหนดไว้เดิมในการใช้พื้นที่เพื่อการจัดสรรที่ดินตามหนังสือกรมป่าไม้ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ที่ ๔๐๙๐/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๐๒ เรื่องการทำไม้หวงห้ามในที่ดินจัดสรร ตำบลน้ำริน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก และกรมป่าไม้ส่งสำเนาหนังสือนี้เวียนไปให้จังหวัดและเขตอื่นๆ ปฏิบัติ ตามหนังสือบันทึก ที่ ๔๐๙๐/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๐๒ หลักการในหนังสือฉบับนี้ว่า เมื่อจังหวัดจะดำเนินการจัดสรรที่ดินแปลงใด ท้องที่ใด จะต้องส่งเรื่องราวมาให้กรมป่าไม้พิจารณาก่อน ถึงแม้ต่อมาจะได้มีการจำแนกประเภทที่ดินเสร็จแล้วก็ตาม การทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรจังหวัดหรือเขตก็ต้องรายงานขออนุมัติต่อกรมป่าไม้ก่อน

การพิจารณาอนุมัติของกรมป่าไม้ หากพื้นที่นั้นเป็นป่าถาวรหรือป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าสงวนหวงห้ามของทบวงการเมือง หรือสงวนหวงห้ามอย่างอื่น กรมป่าไม้ก็จะสั่งระงับการจัดสรรที่ดินเฉพาะบริเวณที่ติดอยู่ในเขตป่าหวงห้ามนั้นๆ ไว้

เมื่อกรมป่าไม้ไม่ขัดข้องในการจัดสรรที่ดินแปลงใด กรมป่าไม้ก็แจ้งจังหวัดและป่าไม้เขตท้องที่ ให้ทำการสำรวจคัดเลือกที่ดินป่าหวงห้ามที่จำเป็นจะต้องตัดออกจากที่ดินจัดสรรแปลงนั้น ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจคัดเลือก คัดสรรประจำต้นไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ พ.ศ.๒๕๐๑ ต่อไป

เนื่องจากระเบียบดังกล่าวข้อ ๑๒ เมื่อเขตหรือจังหวัดสำรวจไม้แล้ว ให้ส่งบัญชีไม้ให้กรมป่าไม้ตรวจสอบความถูกต้องเสียก่อน เมื่อกรมป่าไม้ตรวจสอบเห็นว่าคัดเลือกไม้ถูกต้อง และอยู่ในขอบเขตของการจัดสรรที่อนุมัติให้ใช้พื้นที่ถูกต้องแล้ว กรมป่าไม้ก็แจ้งให้จังหวัดอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออกตามนโยบายหลักเกณฑ์หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ และ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ ต่อไป

การทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรจับจองในบางกรณี จำเป็นต้องรีบทำไม้ออกให้ทันการใช้ที่ดิน กรณีนี้ ได้มีข้อตกลงระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับกระทรวงมหาดไทย ในการทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรจับจองโดยเร่งด่วน ดังที่คัดไว้ดังต่อไปนี้

ที่ จว.๕๖๒๖/๒๕๐๓

กระทรวงเกษตร

๒๑ เมษายน ๒๕๐๓

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรด่วนมาก ที่ มท.๑๖๗๒๙/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๒
สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ กษ.๓๕๑/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๓
และที่ ๒๕๑/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓

ด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาพ้องผันเรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรรตามหลักการที่
กระทรวงมหาดไทยเสนอ ปรากฏรายละเอียดตามนัยแห่งสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

ฉะนั้น ขอสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวก
ในการดำเนินการสำรวจที่ดินประจำต้น ตีตราชักลากไม้หวงห้ามในที่ดินจัดสรรให้เป็นไปตามระเบียบที่มีอยู่
แล้วโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) วิเชียร ฤกษ์ธร ณ อยุรยา

(นายวิเชียร ฤกษ์ธร ณ อยุรยา)

รองปลัดกระทรวง ลงนามแทน

ปลัดกระทรวงการเกษตร

กรมป่าไม้

ด่วนมาก

ที่ มท.๑๖๗๒๙/๒๕๐๒

กระทรวงเกษตร

๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๒

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ กษ.๑๖๐๐๕/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๐๒

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึงว่า ตามที่กระทรวงเกษตรได้กำหนดนโยบายการทำไม้
นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆให้เป็นการสอดคล้องกับมติของคณะกรรมการป้องกันการลักลอบ
ตัดฟันไม้และการบำรุงรักษาป่า โดยกำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้นอกเขตป่าโครงการ
ประเภทต่างๆ ทั้งไม้สัก และไม้กระยาเลย รวมทั้งไม้ในที่ดินจัดสรรให้ราษฎรด้วย และกรมป่าไม้ได้สั่งให้จังหวัด
ทุกจังหวัดถือเป็นทางปฏิบัติแล้ว กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า การทำไม้ในที่ดินจัดสรรนี้ หากจะรอให้องค์การ
อุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกเสียก่อน ก็จะเป็นการล่าช้า เพราะไม่แน่ว่าองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จะทำไม้ออก
ได้รวดเร็วหรือไม่ จึงขอยืนยันในหลักการว่า ในกรณีที่กระทรวงเกษตรพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดที่ดิน
แปลงใดแล้วก็ดี หรือในกรณีที่ได้รับแจ้งจากจังหวัดท้องที่ก็ดี ถ้าที่ดินแปลงใดขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้
ออกไม่ได้ทันที ก็ควรให้อำเภอทำบันทึกจำนวนไม้หวงห้ามไว้ และให้ผู้ได้รับอนุญาตจับจองที่ดินรับรองว่าจะไม่
ตัดฟันไม้หวงห้ามในที่ดินนั้นเป็นอันขาด แล้วให้นายอำเภอออกไปจองให้ได้ ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรได้ส่งเรื่องนี้ไปให้กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว กรมป่าไม้เสนอว่าเห็นสมควรผ่อนผัน
ให้ตามหลักการที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ดำเนินการตีตราประจำต้นและสำรวจจำนวน
ไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในที่ดินจัดสรรที่ใช้ทำประโยชน์ได้ไว้ก่อน แล้วให้อำเภอทำบันทึกให้ผู้ได้รับอนุญาตจับจอง
ที่ดินรับรองว่าจะไม่ตัดฟันไม้หวงห้ามในที่ดินที่ได้รับการจัดสรรที่เจ้าหน้าที่ได้สำรวจตีตราประจำต้นไว้แล้ว
เป็นอันขาด และหากผู้จับจองมีความจำเป็นต้องตัดฟันไม้ลง ก็ให้ผู้จับจองรักษาไม้ไว้ด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่
ป่าไม้ได้ไปตีตราประจำท่อนก่อนชักลาก แล้วให้ชักลากไม้ไปไว้ที่ริมที่ดินของผู้จับจองนั้น

อย่างไรก็ดีในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตีตรา และสำรวจจำนวนไม้หวงห้ามนั้น ในบาง
ครั้งเจ้าหน้าที่ป่าไม้อาจไม่สามารถสำรวจไม้ได้ตลอดทั้งแปลงของที่ดินที่จัดสรร ถ้าหากที่ดินจัดสรรแปลง
นั้นมีเนื้อที่เป็นพันๆ ไร่ ซึ่งบางครั้งก็เป็นเพราะกำลังเจ้าหน้าที่มีไม่พอ หรือบางครั้งก็เป็นเพราะขาดแคลน
งบประมาณในการดำเนินการสำรวจตีตรา

ฉะนั้น ในการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้เข้าสำรวจตีตราประจำต้นไม้ นั้น กรมป่าไม้เห็นว่าควรขอ
ให้กรมที่ดินหรือจังหวัดเจ้าของท้องที่ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องการจัดสรรที่ดินนั้นๆ โปรด
พิจารณาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายป่าไม้เข้าดำเนินการสำรวจตีตราประจำต้นไม้เฉพาะแต่ในตอนที่มีความจำเป็น
ที่จะต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรีบด่วนก่อนเท่านั้น

๓๖๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

กระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับหลักการที่กรมป่าไม้เสนอ จึงเรียนมา
เพื่อโปรดทราบ หากกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นด้วยกับหลักการปฏิบัติตามที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ก็ขอได้
โปรดยืนยันไปให้ทราบอีกครั้งหนึ่งด้วย จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พลเอกสุรจิต จารุเศรณี

(สุรจิต จารุเศรณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

๑๑ มกราคม ๒๕๐๓

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตร ที่ มท.๑๖๗๒๙/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๑/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓

ตามที่แจ้งไปว่า ได้พิจารณาเรื่องการทำไม้ในที่ดินจัดสรรแล้ว เห็นสมควรผ่อนผันตามหลักการที่กระทรวงมหาดไทยเสนอได้ แต่ต้องให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้สำรวจที่ดินว่าไม่หวงห้ามในที่ดินจัดสรรเสียก่อนแล้วให้อำเภอบันทึกผู้ขอให้รับรองว่าจะไม่ตัดฟันไม้หวงห้ามที่ติดราไว้แล้วเป็นอันขาด หากผู้ขอจำเป็นต้องตัดฟันไม้ลงก็ให้รักษาไม้ไว้ด้วย เมื่อติดราประจำท่อนชักลากแล้วก็ให้ชักลากไม้ไว้ริมที่ดินนั้น กับขอให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายป่าไม้สำรวจที่ดินประจำต้นไม้ เฉพาะบริเวณที่จำเป็นต้องบุกเบิกทำประโยชน์ก่อนเท่านั้น เพราะขาดแคลนเจ้าหน้าที่และงบประมาณจะสำรวจที่ดินในที่ดินผืนใหญ่ๆ ไม่ได้ทันที นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในทางปฏิบัติตามที่กระทรวงเกษตรแจ้งไป จึงได้ให้จังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไปแล้ว ดังปรากฏตามสำเนาซึ่งได้ส่งมาพร้อมหนังสือนี้

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยใคร่ขอให้กระทรวงเกษตรสั่งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการออกไปสำรวจที่ดินประจำต้น หรือติดราประจำท่อนก่อนชักลากโดยเร็วด้วย หากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ดำเนินการล่าช้า ก็ย่อมจะเป็นอุปสรรคในการจัดให้ราษฎรเข้าบุกเบิกทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งจะทำให้การจัดสรรที่ดินให้ราษฎรไม่บรรลุผลตามนโยบายของรัฐบาล และเมื่อได้พิจารณาดำเนินการไปประการใดแล้ว ขอได้โปรดชี้แจงให้ยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พล.ต.อ. ชชาติตระการ โกศล
(หลวงชาติตระการ โกศล)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๘ มกราคม ๒๕๐๓

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดพระนครและธนบุรี)

เนื่องจากกระทรวงเกษตรได้กำหนดนโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆ ให้เป็นการสอดคล้องกับมติของคณะกรรมการป้องกันการลักลอบตัดไม้และการบำรุงรักษาป่า โดยให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆ ทั้งไม้สักและไม้กระยาเลยเสียก่อน ทั้งนี้ รวมทั้งไม้ในที่ดินที่จัดให้ราษฎรด้วย กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า นโยบายที่กระทรวงเกษตรกำหนดขึ้นใหม่นี้แตกต่างไปจากที่กรมป่าไม้และกรมที่ดินได้ตกลงกันไว้เดิม ดังได้แจ้งให้จังหวัดถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ ๑๔๐/๑๔๙๕ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๑๔๙๕ และเป็นอุปสรรคในการจัดสรรที่ดินให้ราษฎร กระทรวงมหาดไทยจึงชี้แจงยืนยันหลักการไปยังกระทรวงเกษตรว่า ในกรณีที่กระทรวงเกษตรพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดที่ดินแปลงใดแล้วก็ดี หรือในกรณีที่ได้รับแจ้งจากจังหวัดท้องที่ก็ดี ถ้าที่ดินแปลงใดองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกไม่ได้ทันที ก็ควรให้อำเภอทำบันทึกจำนวนไม้หวงห้ามไว้ และให้ผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินรับรองว่าจะไม่ตัดฟันไม้หวงห้ามในที่ดินนั้นเป็นอันขาด แล้วให้นายอำเภอออกใบจองให้ไปได้

บัดนี้ กระทรวงเกษตรแจ้งมาว่า ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรผ่อนผันให้ปฏิบัติตามหลักการที่กระทรวงมหาดไทยเสนอได้ แต่ต้องให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้สำรวจจำนวนไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในที่ดินจัดสรร และตีตราประจำต้นเสียก่อน แล้วให้อำเภอบันทึกผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินให้คำรับรองว่าจะไม่ตัดฟันไม้หวงห้ามที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้สำรวจตีตราประจำต้นไว้แล้วเป็นอันขาด ถ้าหากผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินจำเป็นต้องตัดฟันไม้ลงก็ให้รักษาไม้ต้นไว้ด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ไปตีตราประจำท่อนก่อนชักลาก เมื่อตีตราแล้วจึงชักลากไปไว้ริมที่ดินนั้นต่อไป แต่ในการสำรวจตีตราไม้หวงห้ามนี้ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ไม่มีพ้อหรือขาดแคลนงบประมาณ บางครั้งอาจไม่สามารถสำรวจไม้ได้ตลอดทั้งแปลง เช่น ที่ดินที่มีเนื้อที่มากเป็นพันๆ ไร่ เป็นต้น กระทรวงเกษตรจึงขอให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายป่าไม้สำรวจตีตราไม้เฉพาะบริเวณที่จำเป็นต้องบุกเบิกทำประโยชน์ก่อนเท่านั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรแจ้งมาได้ ฉะนั้น ขอให้ส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติในการจัดที่ดินที่มีไม้หวงห้ามขึ้นอยู่ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พล.ต.อ. ชชาติตระการ โกศล
(หลวงชาติตระการ โกศล)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปัญหาเรื่องการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดในที่ดินจัดสรร

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด อนุญาตให้ทำออกไม่ได้เพราะขัดกับมาตรา ๑๓ แต่กรณีที่จัดสรรนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรัฐมนตรีว่าการฯ ได้อนุมัติเป็นหลักการไว้ให้อนุญาต ตามมาตรา ๑๓ ได้ ดังที่กรมป่าไม้เสนอตามบันทึกเสนอของกรมป่าไม้ ที่ กส.๐๔๐๔/๒๔๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ ซึ่งรัฐมนตรีอนุมัติตามบันทึกลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ ดังที่คัดไว้แล้วข้างต้น ดังนั้น ในการสั่งการของกรมป่าไม้ในการคัดเลือกไม้ในที่ดินจัดสรรจึงให้คัดเลือกไม้ได้ทุกขนาดตลอดถึงไม้หวงห้าม ประเภท ข. ที่จำเป็นต้องตัดออก และเมื่อเขตและจังหวัดได้ส่งบัญชีไม้ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก (ต่ำกว่า ขนาดจำกัด) กรมป่าไม้ก็จะสั่งการให้จังหวัดอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกตามปกติ

ในกรณีที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไม่แจ้งการรับทำภายในกำหนด ๖๐ วัน หรือองค์การปฏิเสธ การรับทำ ก็มีระเบียบให้จังหวัดดำเนินการประมูลเปิดป่า หากผู้รับอนุญาตทำตามนัยหลักเกณฑ์หนังสือ กรมป่าไม้ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓

ปัญหาที่มักจะเกิดขึ้นกรณีที่จัดสรรไปทับในเขตป่าสัมปทานทำไม้ ไม้ นั้นจะอนุญาตให้ใครปัญหานี้ จะได้กล่าวไว้ในกรณีการอนุญาตไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ ทับอยู่ในป่าเขตสัมปทานจะอนุญาตให้ ผู้ใดทำออกเป็นอีกบทหนึ่งต่างหากต่อไป

การอนุญาตไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศประมาณ ๘๕% ของพลเมืองมีอาชีพในการทำไร่ ทำนา ทำสวน ซึ่งจำเป็นต้องใช้น้ำในการหล่อเลี้ยงในการทำการเกษตร และนอกจากนี้การผลิตกระแสไฟฟ้า นอกจากใช้น้ำมันในการผลิตแล้วก็ยังมีจำเป็นต้องใช้พลังน้ำตกเป็นพลังในการผลิตกระแสไฟฟ้าอีกทางหนึ่งด้วย รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องสร้างอ่างเก็บน้ำขึ้นในทุกๆภาคของประเทศไทย

อ่างเก็บน้ำนี้มีทั้งอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กและขนาดใหญ่ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กซึ่งอาจจะดำเนินการโดยกระทรวงมหาดไทยหรือกรมชลประทาน เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่เพาะปลูกหรือใช้สอยในเนื้อที่ไม่มากนัก ซึ่งแต่เดิมตามระเบียบการทำไม้ ๗ กรณี ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ เรียกว่าการชลประทานราษฎร

แต่สำหรับอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งดำเนินการก่อสร้างโดยกรมชลประทาน การพลังงานแห่งชาติ หรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ก็ได้ก่อสร้างเขื่อนขึ้นทั่วๆ ไป เขื่อนใหญ่เขื่อนแรกก็คือเขื่อนเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท เขื่อนใหญ่ๆ ต่อมาก็มีการสร้างเขื่อนภูมิพล ที่จังหวัดตาก และเขื่อนทางจังหวัดภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่นเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดน่าน เขื่อนอุบลรัตน์ที่จังหวัดขอนแก่น เขื่อนเจ้าแฉกร จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น เขื่อนใหญ่ๆ เหล่านี้มีประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอเนกประสงค์ เพราะนอกจากจะใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก หรือเพื่อการใช้สอยบริโภค แล้วยังให้ผลในการประมงและอื่นๆ เป็นต้น

ในการสร้างเขื่อนดังกล่าวจำเป็นต้องใช้พื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก และกรมป่าไม้ถือว่าการทำไม้ออกจากพื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำเป็นการเปิดพื้นที่ป่าใช้ประโยชน์ตามระเบียบการทำไม้นอกเขตป่าโครงการ ๗ กรณี อย่างหนึ่ง ดังนั้น ในการทำไม้ออกจากบริเวณอ่างเก็บน้ำจึงต้องมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกตามนโยบายหลักเกณฑ์หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๓ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ และ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓

แต่โดยที่การสร้างอ่างเก็บน้ำส่วนใหญ่เป็นกรณีเร่งด่วนที่จะต้องทำไม้ออกให้ทันการกักเก็บน้ำ กรมชลประทานหรือเจ้าของโครงการจึงร้องขอทำไม้ออกให้รวดเร็วขึ้นเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งแต่เดิมกรมชลประทาน หรือเจ้าของโครงการอื่นขอทำไม้ออกเอง กรมป่าไม้จึงได้ดำเนินการเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี ขณะนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ อนุมัติให้กรมชลประทานการพลังงานแห่งชาติ หรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำออกโดยตรงได้ แต่เมื่อกรมชลประทานหรือเจ้าของโครงการอื่นดำเนินการทำไม้เองไปได้ระยะหนึ่งปรากฏว่ามีผลเสียหายเกิดขึ้น เพราะเจ้าของโครงการเหล่านี้ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำไม้มาดีพอ ทั้งกำลังคนและเครื่องอุปกรณ์การทำไม้ยังไม่มี ต้องจ้างลูกช่วงพ่อค้าอีกต่อหนึ่ง เป็นเหตุให้เกิดการเสียหายเกี่ยวกับถางป่าบ้าง และการทำไม้ออกไม่หมดบ้าง เจ้าของโครงการจึงขบถออกเลิกการทำไม้และการแผ้วถางป่าเองเสียหมด โดยมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกและรับผิดชอบแต่ผู้เดียว

๓๗๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

กรมป่าไม้จึงได้ดำเนินการเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
ทำไม้และแปรรูปในเขตอ่างเก็บน้ำตามเดิม ในการนี้ให้รวมถึงการทำไม้ในป่านอกโครงการ ๗ กรณี
(ที่เปิดใช้ประโยชน์ในกรณีต่างๆ) มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกตามหลักการเดิม
สภาพบริหารคณะปฏิบัติทำหน้าที่คณะรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้ประชุมปรึกษาลงมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๕
อนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังมติสภาพบริหารที่คัดไว้ต่อไปแล้ว ซึ่งต่อมาในการมอบไม้
ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกในพื้นที่เปิดใช้ประโยชน์ ก็ได้อ้างมติสภาพบริหารคณะปฏิบัติ วันที่ ๒๔
กันยายน ๒๕๐๕ นี้เป็นหลักในการปฏิบัติ

การทำไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำในกรณีเร่งด่วนนั้น กรมป่าไม้จะสั่งการไปให้มีการอนุญาตแปรรูป
ป่าลงโดยไม่ต้องสำรวจที่ดินประจำต้น แต่ให้ทำการตรวจสอบไม้ที่ใช้ประโยชน์ได้ออกใบอนุญาตทำไม้หรือ
จำหน่าย (ตีตรา รข.) ในภายหลังแล้วแต่กรณี

ส่วนไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดก็อนุญาตได้เช่นเดียวกับที่จัดสรร เพราะถือว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ได้อนุมัติเป็นหลักการตามมาตรา ๑๓ ไว้แล้ว

ที่ กส.๐๗๐๔/ว.๑๖๔๙๖

กรมป่าไม้

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส.๐๗๐๔/ว.๑๖๔๙๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ.๐๗๐๔/พ.๔๑๗ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๕ สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะปฏิบัติ ที่ ลธ.ปว.๑๑๑๓๗/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ พร้อมด้วยเอกสารประกอบบันทึกที่ ฝพกค.๐๑๐๒/๓๗๖ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๑๕

ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางผลิตผลป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางพฤกษศาสตร์ป่าไม้ ผู้อำนวยการกอง กองโครงการ ผู้อำนวยการกองกองคั่นคว่า และผู้บังคับการกองตำรวจป่าไม้ เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ

ส่งมาเรียน หัวหน้ากองทุกกอง นักวิชาการป่าไม้เอก พนักงานป่าไม้เอก นิติการเอก ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่ ผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมวรรณกรรมจังหวัดตาก หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ หัวหน้าฝ่ายการต่างประเทศ หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์โครงการ และหัวหน้าสำนักงานสำรวจวัดดูดิบฯ เพื่อทราบ

(ลงนาม) ประดิษฐ์ วนาพิทักษ์
(นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

๓๓๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ. ๐๗๐๔/ว.๑๔๗๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ.๐๗๐๔/ พ.๔๑๗ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๕
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติ ที่ ลธ.ปว.๑๑๑๓๗/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ พร้อมด้วยเอกสารประกอบบันทึก ที่ ผพกค.๑๑๐๒/๓๗๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๕

ตามที่กรมป่าไม้ได้เรียนให้จังหวัดทราบ เกี่ยวกับเรื่องนโยบายการทำไม้และการให้สัมปทาน
ทำไม้กระยาเลยแก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔ ซึ่งลง
มติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ในป่านอกโครงการต่างๆ ทุกกรณี โดยเฉพาะกรณีการทำ
ไม้ออกจากบริเวณที่ดินที่เปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ กรมป่าไม้จะวางหลักเกณฑ์ทางปฏิบัติเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
ในลำดับต่อไป นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า เรื่องนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาใหม่แล้วเห็นว่า การ
ที่จะมอบให้บุคคลต่างๆ ไป เข้าทำไม้ในที่ดินเปิดให้ประโยชน์จะมีปัญหายุ่งยากเกิดขึ้น จึงเห็นสมควรมอบ
ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับไปทำตามเดิมรวมทั้งการทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ซึ่ง
ชลประทานเจ้าของโครงการประสงค์จะเวนคืนให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับทำต่อไป จึงได้เสนอขอให้สภา
บริหารคณะปฏิวัติพิจารณา เรื่องนี้สภาบริหารคณะปฏิวัติได้พิจารณา เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ ลงมติ
อนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังรายละเอียดตามสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและหนังสือ
สำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติที่ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่ง กรมป่าไม้ขอเรียนว่าการมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกตามเดิมนี้ก็คงใช้หลัก
การเดิมที่เคยถือปฏิบัติมาก่อนมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ประดิษฐ์ วนาพิทักษ์
(นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

ด่วนมาก

ที่ กษ.๐๗๐๔/พ.๔๐๗

กระทรวงเกษตร

๒๑ สิงหาคม ๒๕๐๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา การเกษตร และคมนาคม (ผ่านรองผู้อำนวยการฝ่ายการเกษตร)

อ้างถึง บันทึกของ ผอ.ฟพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๙๒๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๕ พร้อมบันทึกของ ผอ.ฟพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๕ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๑ ชุด
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๔๐๓/๑๔๙๐๙ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๐๓ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ. ๐๗๐๔/๙๗๕๖ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๐๓
 ๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๔๐๓/๑๕๙๗๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๔ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ.๐๗๐๔/๔๑๔๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๔

ตามบันทึกของ ผอ.ฟพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ส่งหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๙๑๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๕ เรื่องการทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ซึ่งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอเห็นสมควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ ที่มีมติให้กรมชลประทาน การพลังงานแห่งชาติ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำไม้เสียเองโดยตรง เพื่อมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เล็ก และไม้ใหญ่ ตลอดจนการเผาไม้ โดยมีหลักการรวม ๒ ประการ ดังรายละเอียดตามหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๙๒๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ที่ส่งมาด้วย ข้อ ๑ ให้กระทรวงเกษตรพิจารณา นั้น

กระทรวงเกษตรขอเรียนว่า ได้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาราชการด้านป่าไม้ของกระทรวงเกษตร (กพป.) ซึ่งมีองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และกรมป่าไม้ร่วมด้วย เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๕ ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

๑. การทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณที่ดินสร้างอ่างเก็บน้ำตามโครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอขอเวนคืนการทำไม้ นั้น เห็นสมควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาตทำไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำแทนหน่วยงานเจ้าของหน่วยงานต่างๆ ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอโดยมีเหตุผลว่า

๑.๑ กรมชลประทานหรือหน่วยงานอื่น เจ้าของโครงการไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำไม้มาก่อน ยากที่จะควบคุมดำเนินการทำไม้ออกให้เป็นไปโดยราบรื่นได้

๑.๒ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตร ซึ่งเป็นองค์การ

๓๓๗๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในทางทำไม้อยู่แล้ว ย่อมสามารถควบคุมการทำไม้ได้รัดกุมกว่า

๑.๓ ป้องกันการลักตัดไม้ในป่าอื่นมาสวมใบอนุญาตทำไม้ในเขตอ่างเก็บน้ำ เพราะอาณาเขตอ่างเก็บน้ำกว้างขวางควบคุมยาก

๒. เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ มอบป่าสัมปทานให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวน ๒๔ สัมปทาน โดยให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ในป่านอกโครงการ หรือไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสทำไม้เหล่านั้นได้แก่การทำไม้ในที่ดินที่กันออกจากเขตป่าสงวนหรือไม้ในที่ดินนอกเขตป่าที่จำแนกไว้เป็นป่าถาวร ซึ่งทบวงการเมืองต่างๆ จะต้องเปิดที่ดินใช้ประโยชน์ (ยกเว้นทบวงการเมืองที่มีกฎหมายบังคับโดยเฉพาะอยู่แล้ว เช่น กรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดิน ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๐๑)

ประเด็นข้อ ๒ นี้ กระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในขั้นต้นตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ (หนังสือกระทรวงเกษตรถึง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ที่ กษ.๐๗๐๔/๔๐๔๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๔) เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ประเภทนี้ ก็เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้ประชาชนเดือดร้อนเรื่องไม้ใช้สอยส่วนตัวหรือการปลูกสร้างบ้านเรือน แต่บัดนี้ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์การอนุญาตไม้เพื่อการใช้สอยของประชาชนในกรณีต่างๆ ไว้แล้ว ดังนี้

๒.๑ ไม้ในป่านอกโครงการ หรือไม้ที่จะทำออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ หากยังมีได้สำรวจและแจ้งจำนวนไม้ที่แน่นอนให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับทำ ถ้ามีผู้ขอทำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ ก็ให้พิจารณาอนุญาตไปได้ตามระเบียบและตามความจำเป็น

๒.๒ การพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้ในป่าโครงการโดยวิธีประมูลผูกขาดนั้น ก็ได้กำหนดหลักการให้กันไม้ไว้สำหรับอนุญาตเพื่อใช้สอยส่วนตัว จำนวน ๒๐% ของจำนวนไม้แต่ละชนิด

๒.๓ ป่านอกโครงการทั่วไป ก็ได้มีการพิจารณาอนุญาตเพื่อใช้สอยส่วนตัวได้ตามระเบียบที่กรมป่าไม้และกระทรวงเกษตรวางไว้

๒.๔ กรมป่าไม้ได้จัดให้มีป่าโครงการสำหรับอนุญาต เพื่อการใช้สอยโดยเฉพาะเป็นบางท้องที่อีกด้วย

๒.๕ ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ มีโฉนด หรือ น.ส.๓ ให้เจ้าของที่ดินขอทำเพื่อใช้สอยได้ซึ่งได้มอบอำนาจการอนุญาตให้จังหวัดไปแล้ว

๒.๖ การให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เป็นการสะดวกแก่การตรวจสอบควบคุมและป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าดังกล่าวในประเด็นข้อ ๑ ข้างต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการทำไม้ดังกล่าวต่อไปตามเดิม เช่นเดียวกับไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน

โดยที่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ มอบให้กรมชลประทานการพลังงานแห่งชาติ หรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เจ้าของโครงการเป็นผู้ทำไม้และแผ้วถางป่าเองโดยตรง และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ ในป่านอกโครงการและไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เมื่อจะเวนคืนให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับ

๓๗๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

อนุญาตทำไม้ตามเดิม ก็จะต้องเสนอให้สภการบริหารคณะปฏิบัติพิจารณาอนุมัติเสียก่อนจึงจะดำเนินการต่อไปได้
กระทรวงเกษตรจึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยคำขอได้โปรดนำกราบเรียน
ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิบัติ เพื่อเสนอสภการบริหารของคณะปฏิบัติพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ป. กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

ปลัดกระทรวงเกษตร

ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

กรมป่าไม้

โทร.๗๙๑๕๓๖

ที่ ลธ.ปว.๑๑๐๓๗/๒๕๑๕

สำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติ

๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา การเกษตร และคมนาคม

อ้างถึง หนังสือ ลธ.ปว.๑๐๔๔๖/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบบันทึก ที่ ผพกค. ๐๑๐๒/๓๗๖ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๑๕

ตามที่ได้ยืนยันมติสภการบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ เรื่องนโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำมานั้น

ในการประชุมสภการบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ ได้เข้าชี้แจงเรื่องนี้ต่อที่ประชุมฯ เมื่อได้พิจารณากันแล้วที่ประชุมลงมติ “อนุมัติตามที่เสนอ”

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พลเอกกฤษณ์ สีวะรา

(กฤษณ์ สีวะรา)

เลขาธิการคณะปฏิวัติ

แผนการประชุม

โทร.๔๒๔๔๕๔

สำเนาบันทึกรื้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายอำนวยการพัฒนา การเกษตร และคมนาคม

ที่ ผพกค.๐๐๐๒/๓๗๖

ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๐๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

กราบเรียน ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ด้วยกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติได้เสนอความเห็น ว่า ควรยกเลิกมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ ที่มีมติให้กรมชลประทาน กรมพลังงานแห่งชาติและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำเสียเองโดยตรง เพราะมีปัญหาและอุปสรรคนานาประการ กล่าวคือ ผู้รับจ้างของกรมชลประทานไม่สามารถตัดฟันและเผาไม้ให้แล้วเสร็จตามสัญญา กรมชลประทานไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญในการทำไม้ตลอดทั้งไม่มีเจ้าหน้าที่ที่จะควบคุมเพียงพอเป็นเหตุให้ผู้รับจ้างลักลอบตัดไม้นอกอ่างและนำเข้ามาในอ่าง เพื่อแอบอ้างเป็นไม้ในอ่าง ไม้เมื่อตัดฟันและเผาแล้วภายใน ๑ ปีก็จะแตกกิ่งก้านออกมาใหม่เกือบเหมือนเดิม ก็จะต้องตั้งงบใช้จ่ายตัดฟันและเผาไม้ ซึ่งเท่ากับเป็นการจ่ายเงินค่าจ้าง ๒ ครั้ง ราคางานก่อสร้างสูงโดยไม่จำเป็น กรมชลประทานควรรับผิดชอบ เพราะการก่อสร้างตัวเขื่อนเท่านั้น ส่วนไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำควรเป็นหน้าที่ของบุคคลอื่นที่มีความรู้ความชำนาญ ทั้งได้สอบถามการพลังงานแห่งชาติและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้วมีความเห็นพ้องต้องกันว่า ควรยกเลิกมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ และควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เล็กและไม้ใหญ่ ตลอดจนเผาไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำแทนต่อไป ซึ่งฝ่ายอำนวยการพัฒนาการเกษตร และคมนาคม ได้มอบให้กระทรวงเกษตรพิจารณาแล้ว และได้รายงาน ว่า คณะกรรมการพิจารณาราชการด้านป่าไม้ของกระทรวงเกษตร (กพป.) มีความเห็นว่า

๑. เห็นชอบตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

๒. ขอให้พิจารณามติ ครม.เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ ที่มีมติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สละสิทธิการทำไม้ในป่านอกโครงการ หรือไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีโอกาสทำไม้เหล่านั้น

กระทรวงเกษตรพิจารณาเห็นว่า ในชั้นเดิมกระทรวงเกษตรได้ดำเนินให้มีมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้ประชาชนเดือดร้อนเรื่องไม้ใช้สอยส่วนตัวหรือการปลูกสร้างบ้าน แต่บัดนี้ ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์การอนุญาตไม้เพื่อการใช้สอยของประชาชนในกรณีต่างๆ ไว้แล้ว จึงสมควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ต่อไปตามเดิม เช่นเดียวกับที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

ฝ่ายอำนวยการพัฒนา การเกษตร และคมนาคม พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ จึงขอเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยคำริ ขอได้โปรดเสนอสภาพบริหารคณะปฏิวัติพิจารณายกเลิกมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ และยกเว้นมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ เฉพาะในส่วน ที่เกี่ยวกับการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิจากการเป็นผู้รับอนุญาตทำไม้นอกเขตป่าโครงการ หรือ ไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ ที่ไม่ขัดกับกฎหมายตามหลักการเดิมต่อไป

(ลงนาม) พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์

(ทวี จุลละทรัพย์)

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการเกษตร และคมนาคม

๓๔๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

การทำไม้ในเขตนิคม

ความจริงการทำไม้ในเขตนิคม ก็คงใช้ระเบียบหลักการตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ และ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ เช่นเดียวกับการทำไม้ในที่ดินจัดสรร แต่เนื่องจากการจัดนิคมนั้นทบวงการเมืองผู้จัด อันได้แก่ กรมประมงหรือกรมประมงหรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้เข้าจัดโดยใช้พื้นที่เป็นจำนวนมาก บางครั้งต้องใช้ พื้นที่ป่าถาวรหรือป่าสงวนแห่งชาติจัดเป็นนิคม จึงมีระเบียบปฏิบัติเพิ่มเติมไปจากหลักเกณฑ์ของการทำไม้ ในที่ดินจัดสรรไปบ้าง

และโดยที่ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ให้อำนาจแก่อธิบดี เจ้าของนิคมเป็นผู้ขอรับอนุญาตทำไม้เองได้ การอนุญาตไม้ในเขตนิคมจึงอนุญาตให้อธิบดีเจ้าของนิคม

เนื่องจากตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ได้บัญญัติไว้ว่านิคม หมายถึง นิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์เท่านั้น การจัดนิคมตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพจึงมีแต่ นิคมของกรมประมงหรือกรมประมงหรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ส่วนนิคมของทบวงการเมืองอื่น เช่น ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก หรือหน่วยราชการอื่นไม่อยู่ในข่ายบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ หากมีการทำไม้ในนิคมอื่นก็ต้องมอบไม้ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออก ตามระเบียบการทำไม้ ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ทุกประการ

การจัดนิคมของกรมประมงหรือกรมส่งเสริมสหกรณ์จะเป็นนิคมโดยสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้มี พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตนิคม ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดิน พ.ศ.๒๕๑๑ แล้วเท่านั้น

สำหรับอำนาจที่กฎหมายกำหนดให้อธิบดีเจ้าของนิคมทำไม้ได้ก็ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ไว้ดังนี้ “มาตรา ๑๔ ให้อธิบดีมีอำนาจปฏิบัติการ ในที่ดินภายในเขตของนิคมเกี่ยวกับไม้หวงห้าม แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ เป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น สำหรับบำรุงส่งเสริมกิจกรรมและการจัดทำสิ่งก่อสร้างอันเป็นประโยชน์แก่ ส่วนรวมของนิคมได้ โดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

นอกจากนี้ก็ยังได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๒ อนุมัติให้กรมเจ้าของนิคมทำไม้ ในเขตนิคมได้ รวมทั้งไม้สักและไม้ยาง ดังมติคณะรัฐมนตรีที่ได้คัดไว้ดังนี้

มติเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๒

ด่วนมาก

ที่ สร.๐๔๐๓/๐๓๔๔๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๒ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง การทำไม้ในบริเวณที่ดินที่จะเปิดเป็นนิคมของทางราชการ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือ ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๒๖๙๐ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามที่กระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นสมควรให้กรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดิน ซึ่งเป็นกรมเจ้าของนิคมเป็นผู้ทำไม้ในเขตนิคมทุกชนิด รวมทั้งไม้สักและไม้ยาง ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ และได้เสนอไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

จึงขอยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ปัญหาในการทำไม้ในเขตนิคม ก็คือการสงวนพื้นที่จัดสรรไม่ได้ กับการสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลางในเขตนิคม ซึ่งกรมป่าไม้กับกรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดินก็เคยพิจารณาปัญหานี้ โดยทำการตกลงกันไว้ครั้งหนึ่งแล้ว ตามบันทึกการรายงานการประชุมเรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ซึ่งกรมป่าไม้ส่งเวียนตามหนังสือบันทึกที่ ๗๑๔๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ นอกจากนี้กรมป่าไม้ยังกำหนดให้มีการสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลาง และสงวนต้นไม้ในพื้นที่ที่ไม่จำเป็นต้องตัดไม้ออก และสงวนไว้เพื่อความร่มรื่นสวยงามในแนวถนนสายใหญ่ เป็นต้น ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่คัดไว้ดังต่อไปนี้

๓๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ๗๑๘๒/๒๕๐๓

กรมป่าไม้

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓

สำเนาบันทึกรายงานการประชุมเรื่องการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ส่งมาเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเอง เพื่อให้เป็น การสอดคล้องต้องกันด้วย

ส่งมายัง ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบ

(ลงนาม) ประกอบวนกิจ
(หลวงประกอบวนกิจ)
รองอธิบดี ลงนามแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

๓๘๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกการรายงานการประชุม

เรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ

ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้

เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

รายนามผู้เข้าประชุม

๑. นายเฉลิม ศิริวรรณ	อธิบดีกรมป่าไม้ เป็นประธาน
๒. หลวงประกอบวนกิจ	รองอธิบดีกรมป่าไม้ (ฝ่ายธุรการ)
๓. นายเจริญ มโนพัฒนะ	ผู้อำนวยการกองนิคมสร้างตนเอง กรมประชาสงเคราะห์
๔. นายไมตรี รัตนพันธ์	ผู้ช่วยหัวหน้ากองคุ้มครอง กรมป่าไม้
๕. นายจำลอง ฉายะพงษ์	ผู้ช่วยหัวหน้ากองโครงการ กรมป่าไม้
๖. นายเชาว์ จำเรืองศรี	หัวหน้าแผนการอนุญาตทำไม้ กองคุ้มครอง กรมป่าไม้

เปิดประชุมเวลา ๑๐.๕๐ น.

อธิบดีกรมป่าไม้ประธานในที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุมชี้แจงว่า ตามที่ได้เชิญผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์มาประชุมหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ในวันนี้ ก็เพื่อที่จะได้ทำความเข้าใจในเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ในการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานีและเรื่องอื่น

ต่อจากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาถึงเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ

เรื่องที่ ๑ การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งกรมประชาสงเคราะห์ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ ๑๓๐๑๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๒ ถึงกรมป่าไม้ แจ้งเรื่องที่ทางจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานเพื่อพิจารณาและกำหนดหลักเกณฑ์ในการตัดไม้มีค่าต่างๆ ในเขตนิคมดังกล่าวออกมาใช้ประโยชน์ เพื่อให้ได้ค่าภาคหลวงเป็นประโยชน์ของรัฐต่อไปเพราะปรากฏว่า ไม้ดังกล่าวเมื่อราษฎรได้ตัดโค่นลงแล้วมิได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แต่อย่างใด

ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าเนื่องจากกระทรวงเกษตรได้มีนโยบายและกำหนดไว้แล้วว่า ไม้ในกรณีนี้ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาตทำออกทั้งสิ้น และกรมป่าไม้ได้สั่งการในเรื่องนี้ไปยังจังหวัดต่างๆ ตามหนังสือด่วนมาก ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ และที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๓ แล้วจึงไม่มีปัญหาอะไรอีก

เรื่องที่ ๒ ผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์ขอทราบว่าการพิจารณาปรับปรุงแนวเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามที่กรมประชาสงเคราะห์โดยอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ได้ร่วมพิจารณากับผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี ปลัดจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนายอำเภอท้องที่ที่เกี่ยวข้องตกลงกำหนดเขตนิคมสร้างตนเองแห่งนี้ขึ้นใหม่ และได้รายงานให้กรมป่าไม้ทราบแล้วนั้น กรมประชาสงเคราะห์ขอทราบที่ กรมป่าไม้ได้พิจารณาดำเนินการไปแล้วประการใด

๓๔๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

อธิบดีกรมป่าไม้ชี้แจงว่า เรื่องนี้กรมป่าไม้กำลังจะแจ้งไปให้กรมประชาสัมพันธ์ทราบและสั่งจังหวัดพิจารณาดำเนินการต่อไป

เรื่องที่ ๓ กองคุ้มครองเสนอว่า นิคมสร้างตนเองที่อำเภอเวียง จันทนราธิวาส ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นนิคมสร้างตนเองตามกฎหมาย แต่ทางนิคมได้ตัดฟันและได้ทำการแปรรูปไม้ไปบ้างแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาว่าหลักเกณฑ์การทำให้ในที่นิคมนี้ควรจะปฏิบัติอย่างไรต่อไป

ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ชี้แจงว่า การที่ทางนิคมอำเภอเวียงได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ก็เพื่อใช้ไม้ในการปลูกสร้างสถานที่ราชการ และบ้านพักสมาชิก โดยรีบด่วน เพราะเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับประกอบกับขณะนี้กรมประชาสัมพันธ์ได้เสนอเรื่องการจัดตั้งนิคมแห่งนี้ไปยังคณะกรรมการจัดสรรที่ดินแห่งชาติแล้ว และคงจะได้ประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาต่อไปในเร็วๆ นี้

อธิบดีกรมป่าไม้เห็นว่า เรื่องนี้เท่าที่ทางนิคมได้ดำเนินการไปแล้วนั้นไม่ชอบด้วยระเบียบและพร.บ.ป่าไม้ จึงให้ทางกรมประชาสัมพันธ์รีบดำเนินการขออนุญาตตัดฟันและแปรรูปไม้เป็นการชั่วคราวเสียให้ถูกต้องโดยด่วน ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์รับว่าจะรีบดำเนินการในเรื่องนี้ให้ถูกต้องโดยด่วนต่อไป

เรื่องที่ ๔ กองโครงการเสนอว่า Mr.E.J.Tarvanlar ผู้เชี่ยวชาญแห่ง U.N. ซึ่งมาช่วยแนะนำในการตั้งนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสัมพันธ์ได้แนะนำว่า กรมประชาสัมพันธ์น่าจะได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ที่ดินในพื้นที่ที่เป็นภูเขาดังนี้

ก. ในพื้นที่ที่เป็นภูเขา การแบ่งที่ดินให้แก่สมาชิกของนิคมไม่ควรยึดถือเอาระยะห่างจากถนนหนทางเป็นเกณฑ์ เช่น ห่างจากถนนข้างละ ๒ หรือ ๓ กม. แต่ควรจะถือเอาความลาดชันของพื้นที่เป็นเกณฑ์ เพราะพื้นที่บางตอนภายในระยะที่กำหนดไว้อาจลาดชันเกินไปไม่เหมาะแก่การประกอบการกลสิกรรม หรือเมื่อถางป่าในที่ซึ่งกล่าวแล้วนั้น อาจก่อให้เกิดดินพังทลายได้อีกด้วย ฉะนั้น จึงเห็นว่าพื้นที่ที่สมควรเปิดเพื่อการกลสิกรรมควรมีความลาดชันไม่เกิน ๒๐ องศา พื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ๒๐ องศา ควรเก็บไว้เป็นป่าไม้โดยถาวร นอกจากนี้สำหรับพื้นที่ลาดชันควรทำการเพาะปลูกแบบ strip cropping, terrace farming ฯลฯ อีกด้วย

ข. การถางป่าเพื่อการเพาะปลูก ควรจะกำหนดให้สมาชิกนิคมร่วมกันถางป่าแทนการใช้แทรกเตอร์ และการถางก็ควรถางไม้พื้นล่างออกก่อน แทนที่จะถางทั้งต้นไม้ใหญ่ ไม้เล็กลงพร้อมกันในครั้งเดียว เพราะต้นไม้มากต้นอาจจะต้องเหลือไว้เพื่อเป็นร่มเงา เพื่อช่วยเพิ่มพูนปุ๋ยธรรมชาติ เพื่อการใช้ไม้บ้างก็ได้ เมื่อได้ถางไปพื้นล่างลงแล้ว ป่าก็จะมีสภาพโปร่ง สามารถจะใช้ดุลพินิจเลือกดูได้ว่า ไม้ต้นใดควรตัดลง ไม้ต้นใดควรเก็บไว้ และการให้สมาชิกตัดโค่นไม้หรือถางป่าด้วยตนเองเช่นนี้ ที่ประเทศฟินแลนด์ถูกกว่าการใช้เครื่องทุ่นแรง ทั้งต่อไม้ที่เหลืออยู่ในพื้นที่ผุพังลง ยังช่วยให้ดินสมบูรณ์ดีกว่าการใช้แทรกเตอร์ถางต่อเนื่อง พืชผลที่ได้เก็บเกี่ยวได้จากพื้นที่ที่ใช้แรงคนถางในระยะ ๓-๔ ปี มีปริมาณมากกว่าจากพื้นที่ที่ใช้แรงแทรกเตอร์ถาง

ค. เมื่อถางป่าเสร็จแล้ว ควรที่จะให้สมาชิกนิคมปลูกพืชคลุมดิน

ด้วยพืชตระกูลถั่วต่างๆ โดยทันทีก่อนที่จะปลูกพืชผลใดๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มความสมบูรณ์ของดิน และขณะเดียวกันพืชคลุมเหล่านี้ยังจะช่วยป้องกัน มิให้หญ้าคาหรือวัชพืชอื่นๆ เข้ามาปกคลุมพื้นที่แทนทั้งในปีต่อไปก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดายหญ้ามากนัก

นอกจากข้อเสนอของ Mr.Tarvanlar ดังกล่าวแล้ว กรมป่าไม้ได้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ให้กรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งนิคมสร้างตนเองดำเนินการดังนี้

(๑) จัดให้มีป่าไม้เป็นสมบัติส่วนกลางของนิคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่ไม่สามารถประกอบการกลีกรรมได้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่นิคม

(๒) สองฟากลำห้วยแม่น้ำควรเหลือแถบป่าไว้ไม่น้อยกว่าข้างละ ๑๐-๒๐ เมตร

(๓) ต้นไม้ใหญ่ตามแนวถนนสายใหญ่ภายในบริเวณที่ดินผืนใหญ่ที่ตั้งนิคม ควรให้เหลือต้นไม้ที่มีลักษณะดีงามไว้ เพื่อความงามของทิวทัศน์และเพื่อร่มเงา

ในเรื่องนี้ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์เห็นชอบด้วยตามข้อเสนอแนะของ Mr.Tarvanlar และหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้เสนอมานั้น เพราะตามปกติกรมประชาสัมพันธ์ก็มีนโยบายจัดทำในเรื่องนี้อยู่แล้ว

เรื่องที่ ๕ เกี่ยวกับการที่จะจัดตั้งนิคมช่วยตนเองในท้องที่แห่งอื่นๆ ต่อไปนั้น อธิบดีกรมป่าไม้เสนอ ก็ควรจะได้มีการเตรียมการล่วงหน้าสัก ๑ หรือ ๒ ปี เพื่อความเหมาะสมและเป็นผลดีด้วยกันทุกฝ่าย คือ ในขั้นแรกควรจะให้มีเจ้าหน้าที่ ทั้งฝ่ายกรมประชาสัมพันธ์และกรมป่าไม้ได้ร่วมกันออกไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ให้เป็นที่น่าพอใจเสียก่อน แล้วจึงดำเนินการในขั้นจัดตั้งนิคมต่อไป ทั้งนี้ ก็เพื่อกรมป่าไม้จะได้มีเวลาดำเนินการในเรื่องจัดทำไม่ออกมาเป็นประโยชน์ของรัฐเสียก่อน แทนที่จะถูกตัดโค่นเผาทิ้งดังเช่นที่เป็นอยู่แล้วขณะนี้

เรื่องนี้ ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์เห็นชอบด้วย และชี้แจงว่า เท่าที่ได้ทำมาแล้วนั้นที่ไม่ได้มีการเตรียมการล่วงหน้า ก็เนื่องจากต้องดำเนินการโดยรีบด่วนตามนโยบายของรัฐบาลมหาดไทย เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์และนโยบายของรัฐบาล

เรื่องที่ ๖ อธิบดีกรมป่าไม้เสนอว่า เกี่ยวกับการจัดหาที่ดินที่จะจัดตั้งนิคมสร้างตนเองต่อไป กรมประชาสัมพันธ์ควรจะให้มีนโยบายจัดทำในที่รกร้างว่างเปล่าจริงๆ หรือที่น้ำท่วม เช่น ที่ดินสองข้างทางรถไฟสายเหนือ ตั้งแต่บึงบอระเพ็ดถึงจังหวัดพิจิตร แคว้นหนองตม แคว้นยอย จังหวัดพิษณุโลก และที่ลุ่มระหว่างจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย เป็นต้น แทนที่จะไปจัดตั้งในที่ป่าใหญ่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยไม้มีค่า เพราะจะได้เป็นการทำที่ดินที่ได้รับประโยชน์ให้เป็นที่ดินที่มีประโยชน์ขึ้นผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ชี้แจงว่า เรื่องนี้ กรมประชาสัมพันธ์เคยดำริที่จะจัดทำอยู่เหมือนกัน แต่ทั้งนี้ต้องมีคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันหลายฝ่าย เช่น ในด้านชลประทานและเกษตร เป็นต้น และที่ยังไม่จัดทำเรื่องนี้ก็เนื่องจากต้องใช้งบประมาณในการใช้จ่ายมาก ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์รับจะนำไปพิจารณาต่อไป

เรื่องที่ ๗ ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์เสนอว่า กรมประชาสัมพันธ์จะขอขยายเนื้อที่นิคมสร้างตนเองคลองน้ำใส ซึ่งอยู่ในบริเวณ ป่าเขาฉกรรจ์ฝั่งใต้ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดปราจีนบุรี เฉพาะด้านทิศตะวันตก ซึ่งเดิมกำหนดแนวเขตจากบ้านหนองปรือขึ้นไปตามลำห้วยขุนบุญ ออกไปสองฟากถนนของนิคมข้างละประมาณ ๒ กม. เพื่อจัดตั้งหมู่บ้านตามแนวถนน

เรื่องนี้กรมป่าไม้ขอให้กรมประชาสัมพันธ์ทำเรื่องมากรมป่าไม้โดยเฉพาะ เพื่อกรมป่าไม้พิจารณาเป็นเรื่องหนึ่งต่างหาก

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๒๐ น.

(ลงนาม) เซาว์น์ จำเรื่องศรี

(นายเซาว์น์ จำเรื่องศรี)

ผู้จัดรายงานการประชุม

ส่วนเรื่องการทำไม้ออกจากเขตนิคม ก็ให้ทำออกตามแปลงที่จะเปิดใช้ประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ในหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๓ วรรคท้าย และหนังสือแจ้งทางปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำไม้ในเขตนิคม ซึ่งตามหลักการเดิมให้ทำออกตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ถึงจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ๒๔๔๑/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔ ดังที่คัดไว้แล้ว ซึ่งระเบียบนี้มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออก ต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ แล้ว ตามมาตรา ๑๔ ให้อธิบดีเจ้าของนิคมเป็นผู้ขอรับอนุญาตทำไม้เองได้ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๓๓๖๒ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๑ ดังที่คัดไว้แล้ว

แต่สำหรับไม้สักไม้อย่างซึ่งตามหนังสือดังกล่าว ให้อนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไปก่อนนั้น เมื่อได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๑๒ อนุมัติให้กรมเจ้าของนิคมทำไม้สักไม้อย่างในเขตนิคมได้ กรมป่าไม้จึงแจ้งมตินี้ให้จังหวัดทราบและปฏิบัติแล้ว ตามหนังสือกรมป่าไม้ถึงกรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๓๔๐๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ และส่งเวียนไปจังหวัดและเขตต่างๆ ปฏิบัติ ตามหนังสือบันทึกที่ กษ.๐๗๐๔/๑๓๔๐๓ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

สำหรับค่าใช้จ่ายในการสำรวจไม้ในเขตนิคม ให้กรมเจ้าของนิคมเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เช่นเดียวกับที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จะต้องออกค่าใช้จ่ายในการสำรวจไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เท่าที่จ่ายไปจริงให้กรมป่าไม้ (บันทึกการประชุมระหว่างกรมป่าไม้ กรมประชาสัมพันธ์ กรมสหกรณ์ที่ดิน และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๑ ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๔๓๔๔-๑๔๓๔๙ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๑)

ที่ กษ. ๐๗๐๔/๕๓๕๔

กรมป่าไม้

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองเพื่อช่วยเหลือราษฎรอพยพตามโครงการเขื่อนน้ำพองจังหวัดอุดรธานี
เรียน ป่าไม้เขตอุดรธานี

อ้างถึง หนังสือเขต ที่ กษ.๐๗๐๙(อต)/๑๐๕๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๐๙

ตามหนังสือเขตที่อ้างถึงรายงานมาว่า เขตได้ทำการสำรวจไม้เพื่อทำออกในป่าที่จะจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง ในท้องที่อำเภอโนนสัง จังหวัดอุดรธานี ส่งบัญชีไม้ให้จังหวัดดำเนินการอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ทำออกแล้ว แต่สำหรับไม้เล็กขนาดโตต่ำกว่า ๑๐๐ ซม. และไม้ทำพินเขตได้ทำการสำรวจโดยวิธีคำนวณและ หาปริมาตรไม้จากแปลงตัวอย่าง (Sampling) ไปให้กรมป่าไม้ทราบ นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่เขตรายงานไปนั้นยังมิได้แจ้งรายละเอียดว่า ในการสำรวจไม้ ให้ทำออกดังกล่าวเขตได้ทำการสำรวจในบริเวณป่าที่จะเปิดที่ดินจัดสรรก่อนหลังตามลำดับ และบริเวณป่าส่วนใด ที่จะต้องสงวนไว้ เป็นสมบัติส่วนกลางของนิคมประมาณ ๒๐% ของเนื้อที่ป่าหรือป่าบริเวณใดส่วนใด ควร สงวนไว้ตลอดถึงการสงวนต้นไม้ภายในเขตนิคมฯ ตามนัยหลักเกณฑ์การทำไม้ในเขตนิคมฯ ตามบันทึกการรายงาน การประชุมเรื่องการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ หอประชุม กรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ซึ่งกรมป่าไม้ได้แจ้งมาให้เขตทราบและปฏิบัติตามหนังสือบันทึก กรมป่าไม้ ที่ ๗๑๔๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ และในการสำรวจนับไม้ขนาดเล็กต่ำกว่า ๑๐๐ ซม. ก็ได้ส่งรายงานการสำรวจนับไม้และคำนวณหาปริมาตรจากแปลงตัวอย่าง (Sampling) ไปให้กรมป่าไม้ทราบ แต่ประการใด กรมป่าไม้จึงไม่อาจที่จะตรวจสอบผลการสำรวจนับไม้และการคำนวณปริมาตรไม้ทำพินตามที่ เขตรายงานไปได้และโดยที่กรมป่าไม้ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการเกี่ยวกับการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเอง ของกรมประชาสงเคราะห์ สำหรับไม้เล็กขนาดวัดรอบต่ำกว่า ๑๐๐ ซม. โดยวิธีประมาณหาผู้รับอนุญาตซึ่งได้ แจ้งให้จังหวัดทราบเป็นทางปฏิบัติแล้วนั้น

ฉะนั้น กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อเป็นการขอความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจไม้เพื่อ ทำออกจากเขตป่านิคมสร้างตนเองของกรมประชาสงเคราะห์เป็นการเพิ่มเติมดังนี้

๑. ก่อนที่จะทำการสำรวจดีตราไม้เพื่ออนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้หรือสำรวจ นับไม้ คำนวณหาจำนวนไม้ที่ไม่ต้องสำรวจดีตรา และคำนวณปริมาตรไม้ทำพิน จะต้องติดต่อประสานงาน กับผู้ปกครองนิคมเพื่อทราบพื้นที่ป่าที่จะสงวนไว้เป็นสมบัติส่วนกลางประมาณ ๒๐% ตามนัยเดียวกับเรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ ณ หอประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ตามนัยหนังสือบันทึกกรมป่าไม้ ที่ ๗๑๔๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ เพื่อทราบถึงพื้นที่ป่าที่จะจัดสรรที่ดินและพื้นที่ป่าที่จะสงวนไว้เป็นสมบัติส่วนกลางและการที่จะให้สงวน ต้นไม้ภายในเขตนิคมฯ แล้วจึงให้ทำการสำรวจดีตราไม้ในบริเวณพื้นที่ที่จะจัดสรรที่ดินก่อนหลังตามลำดับ

๓๙๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ตามนัยหลักเกณฑ์หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๒๔๔๑/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔ แล้วจึงส่งบัญชีไม้ไปให้
จังหวัดดำเนินการอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกตามระเบียบและหลักเกณฑ์ต่อไป

๒. สำหรับไม้เล็กขนาดโตวัดรอบต่ำกว่า ๑๐๐ ซม. ซึ่งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไม่รับทำ
และกรมป่าไม้กำหนดให้จังหวัดอนุญาตให้ทำออกโดยวิธีประมูล โดยดำเนินการตามนัยหนังสือกรมป่าไม้
ที่ กษ.๐๗๐๔/๒๔๓,๒๕๒ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๑๐ ที่ กษ. ๐๗๐๔/๒๑๒๗ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐
และ ที่ กษ.๐๗๐๔/๔๐๙๒ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๑๐ และไม้ที่มีลักษณะคุณภาพไม่เหมาะสมที่จะใช้
ประโยชน์อย่างอื่น นอกจากการทำไม้พืนก็ให้ทำการสำรวจและหากำลังผลิตตามนัยหลักเกณฑ์ตามหนังสือ
แนวทางการสำรวจและหากำลังผลิตป่าพืน ซึ่งเรียบเรียงโดย ดร.ธานี บุญโยภาส ตามที่กรมป่าไม้แจ้ง
ให้เขตทราบและปฏิบัติแล้วตามนัยหนังสือ กรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๓/๖๓๓ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๑๐
เมื่อดำเนินการแล้วให้ส่งรายละเอียดในการสำรวจนับไม้และหากำลังผลิตของป่าพืน ของเจ้าหน้าที่ผู้ไป
ดำเนินการไปให้กรมป่าไม้ทราบโดยด่วน เพื่อตรวจสอบเสียก่อนด้วย

ทั้งนี้ การปฏิบัติตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ดังกล่าว ให้ใช้ปฏิบัติสำหรับการสำรวจดีตรไม้ การ
สำรวจนับไม้และการสำรวจกำลังผลิตป่าพืนที่จะทำออกจากที่ดินจัดสรร ซึ่งทางราชการได้ดำเนินการจัดสรร
ที่ดินเพื่อประชาชน ตามประมวลกฎหมายที่ดินทำนองเดียวกันด้วย ซึ่งปรากฏว่าสำหรับการจัดสรรที่ดิน
ผืนใหญ่กระทรวงมหาดไทยก็ได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการภาคทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบและถือ
ปฏิบัติแล้วตามหนังสือ ที่ ๙๗๑๖/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๙๙ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การให้
สงวนป่าไม้ไว้เป็นสมบัติส่วนกลางประมาณร้อยละ ๒๐ เปอร์เซนต์ ของเนื้อที่ และให้สงวนต้นไม้ภายในเขต
ที่ดินที่ได้รับจัดสรรเพื่อความชุ่มชื้นของพื้นดิน เพื่อบังลมและเพื่อมีไว้ใช้สอยภายในครอบครัวเป็นแนวหรือเป็น
หย่อมๆ ตามความเหมาะสม และให้สงวนไม้ใหญ่ไว้ตามแนวถนนสายใหญ่ในบริเวณที่ดินผืนใหญ่ที่จัดสรร
ทั้งสองข้างตามสมควร ซึ่งเรื่องนี้กรมป่าไม้ก็ได้แจ้งมาให้เขตและจังหวัดทราบเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดแล้ว
ตามหนังสือที่ ๖๙๔๔/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๙๙

จึงเรียนมาเพื่อทราบและปฏิบัติแล้วรายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบ เพื่อประกอบการพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ดุสิต พานิชพัฒน์
(นายดุสิต พานิชพัฒน์)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

ที่ กษ.๐๗๐๔/๕๓๕๕

กรมป่าไม้

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๐

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๕๓๕๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๐

ส่งมาเรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดเช่นกันต่อไป

ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต (ยกเว้นป่าไม้เขตอุทยาน) เพื่อทราบและปฏิบัติ

ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางผลิตผลป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางพฤกษศาสตร์ป่าไม้ และผู้บังคับการกองตำรวจป่าไม้ เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ

ส่งมาเรียน หัวหน้ากองทุกกอง นักวิชาการป่าไม้เอก พนักงานป่าไม้เอก นิติกรเอก ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ หัวหน้าฝ่ายการต่างประเทศ หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์โครงการ และหัวหน้าสำนักงานสำรวจวัดที่ดินเพื่อทราบ

(ลงนาม) ดุสิต พานิชพัฒน์
(นายดุสิต พานิชพัฒน์)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

ที่ มท.๐๗๑๒/๙๙๐๗

กรมประชาสัมพันธ์

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองเพื่อช่วยเหลือราษฎรอพยพตามโครงการเขื่อนน้ำพองจังหวัดอุดรธานี
เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๕๖๕๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมประชาสัมพันธ์ ที่ มท. ๐๗๑๒/๙๙๐๘ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่ากรมป่าไม้ได้สั่งการให้ป่าไม้เขตอุดรธานีดำเนินการสงวนป่าในเขตนิคมสร้างตนเองเพื่อช่วยเหลือราษฎร ตามโครงการเขื่อนน้ำพอง จังหวัดอุดรธานี และนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสัมพันธ์แห่งอื่นๆ ไว้เป็นสมบัติส่วนกลางของนิคมประมาณ ๒๐% ของเนื้อที่ป่า พร้อมกับให้ทำการสงวนต้นไม้ในเขตนิคมตามหลักการที่กรมป่าไม้ได้กำหนดไว้เดิม เพื่อสำรวจทำไม้เฉพาะที่ดินที่จะใช้ประโยชน์โดยแท้จริง จึงขอให้กรมประชาสัมพันธ์สั่งเจ้าหน้าที่ประสานงานให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ ตามนัยหนังสือดังกล่าวต่อไปด้วยความละเอียดแจ้งอยู่แล้วนั้น

กรมประชาสัมพันธ์ได้รับทราบแล้ว ขอเรียนว่า ได้สั่งการให้นิคมสร้างตนเองทุกแห่งได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไปแล้ว ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) อร่าม สุทธิพันธุ์

(นายอร่าม สุทธิพันธุ์)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

กองจัดนิคม

๓๙๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ มท.๐๖๐๓/๔๗๗๒

กรมที่ดิน

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองเพื่อช่วยเหลือราษฎรอพยพตามโครงการเขื่อนน้ำพอง
จังหวัดอุดรธานี

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๕๖๕๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ตามที่ส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๕๓๕๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐
เรื่องการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเอง เพื่อช่วยเหลือราษฎรอพยพตามโครงการเขื่อนน้ำพอง จังหวัดอุดรธานี
ไปเพื่อทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ประสานงานให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ เพื่อปฏิบัติในการสงวนป่า
เป็นสมบัติส่วนกลาง และสงวนต้นไม้ไว้ตามระเบียบหลักการภายในเขตที่ดิน ตามนัยหนังสือกรมป่าไม้
ดังกล่าวต่อไป ความแจ้งแล้ว นั้น

กรมที่ดินได้แจ้งขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและให้ความ
ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ เพื่อปฏิบัติการตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ส. เปี่ยมศรี
(นายแสวง เปี่ยมศรี)
รองอธิบดี ทำการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

ส่วนจัดและควบคุมที่ดิน

๓๙๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ พก. ๑๐๐๒/๔๔๒๑

กรมสหกรณ์ที่ดิน

๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๐

เรื่อง การสงวนป่าและต้นไม้ไว้เป็นส่วนกลางของสหกรณ์นิคม

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๓๐๔/๕๖๕๐ ลงวันที่๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๐

ตามที่ได้มีหนังสือขอให้กรมสหกรณ์ที่ดินสั่งให้เจ้าหน้าที่ของกรมประสานงานให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เพื่อปฏิบัติในการสงวนป่าเป็นสมบัติส่วนกลาง และสงวนต้นไม้ไว้ตามระเบียบหลักการตามที่แจ้งให้ทราบนั้น

กรมสหกรณ์ที่ดินได้มีหนังสือสั่งให้หน่วยสหกรณ์ที่ดิน ซึ่งควบคุมงานจัดสหกรณ์นิคมในเขตป่าจัดสรร ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ เพื่อปฏิบัติในการสงวนป่าและต้นไม้ไว้เป็นสมบัติส่วนกลางตามนัยแห่งหนังสือกรมป่าไม้ดังกล่าวข้างต้นแล้วจึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ม. วิริยานนท์
(นายมนู วิริยานนท์)
อธิบดีกรมสหกรณ์ที่ดิน

กองจัดที่ดิน

๓๙๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ๒๔๔๒/๒๕๐๔

กรมป่าไม้

๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๒๔๔๑/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔ ส่งมาเรียน ผู้ว่าราชการ
จังหวัด - เพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในการสำรวจที่ดินและควบคุมการทำไม้ในเขต
นิคมสร้างตนเองของกรมประมงสงเคราะห์ในท้องที่จังหวัดนี้ ตามนัยดังกล่าวแล้วต่อไป

ส่งมายัง ป่าไม้เขต - เพื่อทราบและปฏิบัติ

ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) วิเชียร กุญชร ณ อยุธยา
(นายวิเชียร กุญชร ณ อยุธยา)
อธิบดีกรมป่าไม้

๓๙๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ๒๔๔๑/๒๕๐๔

กรมป่าไม้

๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔

เรื่อง การสำรวจตีตราไม้ในนิคมสร้างตนเองของกรมประมงสงเคราะห์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี

ด้วยกรมป่าไม้ได้รับหนังสือกรมประมงสงเคราะห์ ขอให้พิจารณาเรื่องการตีตราไม้ในเขตนิคมสร้างตนเอง คลองน้ำใส จังหวัดปราจีนบุรี ว่า การจัดสรรที่ดินเพื่อบรรจุราษฎรเข้าทำกินในนิคมสร้างตนเองนั้น จำเป็นจะต้องรีบดำเนินการให้ทันฤดูกาลเพาะปลูก และให้เป็นไปตามโครงการและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ เรื่องการตีตราไม้หรือตรวจวัดพื้นที่เพื่อเสียค่าภาคหลวง ปรากฏว่าจะต้องใช้เวลานาน ราษฎรย่อมจะได้รับความเดือดร้อน จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณาหาทางช่วยเหลือในเรื่องนี้

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความร่วมมือตามที่กรมประมงสงเคราะห์แจ้งมา จึงขอกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) การสำรวจตีตราไม้ในเขตนิคม ขอให้จังหวัดโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ติดต่อกับผู้ปกครองนิคมเพื่อทราบวาทังนิคมมีความประสงค์จะจัดสรรที่ดินเพื่อบรรจุราษฎรเข้าทำกินในที่ดินนิคมสร้างตนเอง ในเนื้อที่ตอนใดก่อน แล้วขอได้โปรดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่สำรวจตีตราไม้เพื่อให้ทำออกมาเป็นแปลงๆ ตามความจำเป็นก่อนหลังตามลำดับไปให้เสร็จทันกับความประสงค์ของกรมประมงสงเคราะห์

(๒) การสำรวจตีตราไม้ในเขตนิคม ขอให้จังหวัดโปรดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้รีบดำเนินการสำรวจตีตราสำหรับไม้ที่มีค่าในการที่จะใช้ทำซุงหรือไม้เลื้อย ไม้เสาให้เสร็จสิ้นเป็นแปลงๆ ดังกล่าวในข้อ (๑) แล้วรีบติดต่อองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เพื่อทำไม้ออกมาตามระเบียบโดยเร็ว

(๓) สำหรับไม้ที่มีความสำคัญน้อย แต่พอที่จะใช้ทำซุง หรือไม้เลื้อยหรือไม้เสาได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำรวจชนิด จำนวน แล้วออกใบอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกโดยไม่ต้องตีตราประจำต้นไปก่อนได้ แต่ให้หมายเหตุในใบอนุญาตว่าจะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตีตราชักลากก่อนนำเคลื่อนที่จากตอไม้ นั้น

(๔) สำหรับไม้เล็กที่มีลักษณะทรม และมีความยาวไม่เหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกจากทำฟืนหรือเผาถ่าน และต่ำกว่า ๕๐ ซม. ซึ่งมีได้สำรวจและตรวจวัดตีตราประจำต้นในแปลงที่เจ้าหน้าที่ได้ทำการสำรวจจำนวนไม่มีค่าตามข้อ (๒) และข้อ (๓) เสร็จเรียบร้อยแล้ว หากจังหวัดเห็นสมควรที่จะผ่อนผัน ให้ชาวนิคมตัดฟันเพื่อใช้ทำฟืนหรือไม้เผาถ่านเพื่อประทังความเดือดร้อนไปพลางก่อน ในระยะเวลาที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ยังไม่ดำเนินการทำไม้ซุงหรือไม้ท่อนออก ก็ให้จังหวัดพิจารณาอนุญาตให้ผู้ปกครองนิคมหรือชาวนิคมสร้างตนเองทำไม้ดังกล่าวนี้เพื่อใช้ทำฟืนหรือเผาถ่านได้ตามอำนาจของจังหวัดได้ตามนัยแห่งหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ โดยให้ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองเป็นผู้อนุญาตทำในนามของนิคม และไม่ต้องขออนุมัติไปยังกรมป่าไม้ แต่เมื่อได้สั่งดำเนินการอนุญาตไปแล้วโปรดแจ้งผลให้กรมป่าไม้ทราบ และการทำไม้ในกรณีนี้ขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ควบคุมการทำไม้ให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด

๓๙๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

(๕) สำหรับจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ดำเนินการสำรวจตีตราไม้ในเขตนิคมนี้ หากทางจังหวัดไม่มีพนักงานเพียงพอที่จะดำเนินการให้เป็นการรวดเร็วได้ ก็ขอให้ติดต่อขอความร่วมมือจากป่าไม้เขต โดยให้เขตจัดส่งพนักงานของเขต ออกไปช่วยเหลือดำเนินการได้

(๖) เงินค่าใช้จ่ายในการสำรวจตีตราไม้ในกรณีนี้ หากจังหวัดไม่มีงบประมาณหรือมีไม่เพียงพอ ก็ขอให้จังหวัดประมาณการแล้วแจ้งให้ป่าไม้ทราบ เพื่อจะได้พิจารณาติดต่อขอยืมจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้มาทดรองจ่ายตามที่ตกลงไว้

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) วิเชียร กุณชร ณ อยุธยา
(นายวิเชียร กุณชร ณ อยุธยา)
อธิบดีกรมป่าไม้

ด่วนมาก

ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๓๓๖๒

กรมป่าไม้

๕ พุทธศักราช ๒๕๑๑

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินที่เปิดเป็นนิคมของทางราชการกรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ ๑ ชุด รายงานการประชุม เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๑ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วยได้มีพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พุทธศักราช ๒๕๑๑ ออกใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ เป็นต้นมา ในพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป่าไม้อยู่ด้วยคือมาตรา ๑๔ ให้อธิบดีมีอำนาจปฏิบัติการในที่ดินภายในเขตของนิคมเกี่ยวกับไม้หวงห้าม แร่ ทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์เป็นเงิน หรือทรัพย์สินอย่างอื่น สำหรับบำรุงส่งเสริมกิจกรรม และการจัดทำสิ่งก่อสร้าง อันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมของนิคมได้ โดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และตามมาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปหาประโยชน์ยึดถือครอบครอง ปลูกสร้าง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำการด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดินหรือทำให้เป็นอันตรายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในที่ดินภายในเขตของนิคม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

เรื่องนี้ได้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างกรมป่าไม้ กรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดิน และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๑ ที่ประชุมได้ตกลงทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. การทำไม้ในนิคมเก่าซึ่งองค์การฯ ได้รับอนุญาตและกำลังดำเนินการทำไม้อยู่ ก็ให้เป็นไปตามใบอนุญาตจนกว่าจะเสร็จสิ้น ถ้าครบอายุใบอนุญาตแล้วมีความจำเป็นต้องขอต่ออายุใบอนุญาตก็ให้ดำเนินการไปตามระเบียบหลักเกณฑ์เพิ่ม จนกว่าจะเสร็จเรียบร้อย เหลือนอกนั้นให้กรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดินขอทำไม้เอง

๒. เมื่อจะเปิดนิคมแห่งใหม่ ให้กรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดินแจ้งโครงการให้กรมป่าไม้ทราบแต่เนิ่นๆ พร้อมกับอ้างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งนิคม หรือมติคณะรัฐมนตรีไปให้ทราบด้วย เพื่อกรมป่าไม้จะได้ดำเนินการสำรวจคัดเลือกไม้ให้ทำออกไป

๓. การอนุญาตไม้ในนิคมแห่งใหม่ ตามข้อ ๒ ให้ดำเนินการดังนี้-

๓.๑ ให้กรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดิน แล้วแต่กรณียื่นคำขอทำไม้ต่อจังหวัดท้องที่ และจังหวัดท้องที่จะได้ออกใบอนุญาตให้ในนาม ของกรมเจ้าของนิคมโดยมีผู้ปกครองนิคมเป็นผู้แทน ทั้งนี้ รวมทั้งไม้ขนาดเล็ก ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน ตามจำนวนที่สำรวจคัดเลือก หรือคำนวณกำลังผลิตได้ เว้นแต่ไม้สักและไม้ยาง ตามข้อ ๓.๓

๓๙๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๓.๒ ให้กรมประชาสัมพันธ์หรือกรมสหกรณ์ที่ดิน จัดหาลูกช่วงทำไม้โดยวิธีประมูลหรือวิธีอื่นที่เห็นว่าเหมาะสม โดยให้ยึดถือหลักเกณฑ์ในการจัดหาลูกช่วงเช่นเดียวกับองค์การฯ และให้ถือนโยบายสนับสนุนบุคคลในท้องถิ่นก่อน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๖ และเพื่อให้โรงเลื่อยในท้องถิ่นมีไม้ป้อนโรงงาน อันเป็นการช่วยป้องกันมิให้มีการลักลอบตัดไม้มาป้อนโรงงาน

๓.๓ สำหรับไม้สักและไม้ยาง (รวมทั้งไม้สักและไม้ยางขนาดเล็กโตวัดรอบต่ำกว่า ๑๐๐ ซม.) ให้องค์การฯ เป็นผู้รับอนุญาตไปตามเดิม โดยให้กรมที่เกี่ยวข้องเป็นคู่สัญญารับจ้างทำไม้กับองค์การฯ และองค์การฯ จะจ่ายค่าจ้างให้ตามสมควร (สุดท้ายจะตกลงกัน) ทั้งนี้ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๐๓ กำหนดให้องค์การฯ เป็นผู้ทำไม้สักและไม้ยางแต่ผู้เดียว

ไม้สักและไม้ยางที่ทำออกนี้ ไม่มีพันธะว่าองค์การฯ จะต้องขายคืนให้ผู้รับจ้างทำไม้ นอกจากไม้ยางบางราย องค์การฯ อาจจะพิจารณาขายคืนให้ ซึ่งจะได้ตกลงเป็นเฉพาะเรื่องเฉพาะรายไป

สำหรับไม้สักและไม้ยางนี้ เจ้าหน้าที่ผู้สำรวจคัดเลือกจะได้แยกบัญชีต่างหากจากไม้กระยาเลยชนิดอื่นๆ

๓.๔ ถ้าหากการทำไม้สักและไม้ยางตามข้อ ๓.๓ มีอุปสรรคขัดข้อง หรือไม่สะดวกประการใด ให้กรมเจ้าของนิคมหรือองค์การฯ แจ้งให้กรมป่าไม้ทราบ เพื่อกรมป่าไม้จะได้พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

กรมป่าไม้จึงขอส่งสำเนาพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และรายงานการประชุมระหว่างกรมป่าไม้ กรมประชาสัมพันธ์ กรมสหกรณ์ที่ดิน และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๑ มาเรียนเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

อนึ่ง กรมป่าไม้ขอเรียนขอความเข้าใจในเรื่องนี้ เพื่อเป็นทางปฏิบัติด้วยว่า ในเมื่อได้มีพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ เป็นต้นมา ตามกฎหมาย ไม้ที่ทำออกจากที่ดินของกรมประชาสัมพันธ์และที่ดินของกรมสหกรณ์ที่ดิน จะต้องอนุญาตให้อธิบดีเจ้าของนิคมนั้นเป็นผู้ทำออก จะอนุญาตให้แก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ต่อไปอีกไม่ได้ เว้นแต่ไม้สักกับไม้ยาง ซึ่งตามข้อตกลงในที่ประชุมดังกล่าว ก็ขอให้ดำเนินการตามข้อตกลงของที่ประชุมครั้งนี้ต่อไป สำหรับไม้กระยาเลยชนิดอื่นๆ ที่จังหวัดได้ออกอนุญาตให้องค์การฯ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ เป็นต้นมาตลอดถึงการอนุญาตไม้พิน หรือไม้เฝ้านั่น ไม้เสาเข็ม และไม้หมอนรถไฟ จนถึงบัดนี้ รวมทั้งการต่ออายุใบอนุญาตที่จังหวัดออกใบอนุญาตทำไม้ฉบับใหม่ให้ ก็ขอให้จังหวัดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบว่าได้อนุญาตตามใบอนุญาตฉบับใด เล่มใด ลงวัน เดือน ปีใด มีกี่ชนิด จำนวนไม้เท่าใด ขณะนี้ได้ทำไม้ไปแล้วอย่างไร ไปให้กรมป่าไม้ทราบด้วย เพื่อกรมป่าไม้จะได้ทำความเข้าใจความตกลงกับกรมเจ้าของนิคมต่อไปนี้ และในขั้นนี้ให้จังหวัดสั่งระงับการทำไม้ไว้ก่อน / จนกว่ากรมป่าไม้จะได้สั่งการมาอีก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ดุสิต ปานิชพัฒน์
(นายดุสิต ปานิชพัฒน์)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

๔๐๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

การทำไม้ในที่ประตันทัดทำเหมืองแร่

เรื่องการทำไม้ในที่ประตันทัดทำเหมืองแร่มีลักษณะแตกต่างจากการทำไม้ในที่ดินจัดสรรหรือที่เปิดใช้ประโยชน์อย่างอื่น ๆ อยู่บ้าง ก็เพราะที่เหมืองแร่นั้นมีการเปิดป่าแต่เฉพาะที่มีแหล่งแร่ สภาพส่วนใหญ่จึงมักจะอยู่ในป่าลึกป่าใกล้ภูเขา หรือป่าที่ห่างไกลทุรกันดาร และประการสำคัญคือจะต้องรีบทำไม้ออกให้ทันการขุดหาแร่ มิฉะนั้นไม้จะถูกโค่นโค่นล้มสูญหายไปโดยสิ้นเชิง

ตามหลักการเดิมในหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ จัดให้มีการทำไม้ในที่ประตันทัดเหมืองแร่มอบให้กองการอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออกประเภทหนึ่ง แต่จากประสบการณ์ที่มอบให้กองการฯ เป็นผู้ทำไม้ออกจากเขตประตันทัดเหมืองแร่มาแต่ต้น ปรากฏว่ากองการฯ มักจะทำไม้ออกไม่ทันการขุดหาแร่ ทำให้เจ้าของเหมืองแร่เดือดร้อนเพราะขุดหาแร่ไม่ได้ เจ้าของเหมืองแร่จึงได้ร้องขอต่อทางราชการเพื่อหาทางให้มีการทำไม้ออกได้รวดเร็วขึ้น ทางกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงเกษตรในสมัยนั้นได้ทำความตกลงกันเพื่อเร่งรัดให้กองการฯ รีบทำไม้ออกจากที่ประตันทัดเหมืองแร่ โดยตกลงในหลักการว่าให้แจ้งกองการฯ เข้าทำไม้ภายในกำหนด ๖๐ วันหากกองการฯ ไม่เข้าทำไม้ภายในกำหนด ๖๐ วัน ก็ให้เจ้าของเหมืองแร่เข้าทำไม้นั้นต่อไปได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ในหนังสือกระทรวงเกษตรถึงกระทรวงอุตสาหกรรมที่ อก.๑๔๒๔/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕ ซึ่งกรมป่าไม้ส่งเวียนไปให้จังหวัดทุกจังหวัดทราบเป็นทางปฏิบัติ ตามหนังสือ ที่ ๓๕๔๑/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๐๕

การปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความล่าช้าในการทำไม้ออกได้ และเมื่อต่อมาได้มีการตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติขึ้น และตั้งกรมทรัพยากรธรณี (แทนกรมโลหกิจเดิม) ได้รวบรวมเอากรมทรัพยากรธรณีไปอยู่ในสังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ จึงได้ทำความตกลงกับกระทรวงเกษตรในสมัยนั้นใหม่โดยตกลงกันว่า ไม้ในที่ประตันทัดเหมืองแร่นั้น มอบให้ผู้ถือประตันทัดเป็นผู้ขอทำไม้เอง เฉพาะต้นที่เกิดขวางการขุดหาแร่เป็นคราวๆ หรือเป็นปีๆ ไปดังรายละเอียดตามหนังสือกระทรวงเกษตรถึงกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ กษ.๐๗๐๓/๒๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๔ และหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ถึงกระทรวงเกษตร ที่ พก.๐๒๑๐/๒๑๖๖ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๐๔ ซึ่งกรมป่าไม้ส่งเวียนให้จังหวัดทุกจังหวัดทราบเป็นทางปฏิบัติ ตามหนังสือ ที่ กษ.๐๗๐๓/ว.๓๔๐๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๐๔ และตามหนังสือ ที่ กษ.๐๗๐๓/ว.๕๙๗๖ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๔ ตามที่คัดไว้ดังนี้

อนึ่ง ที่ประตันทัดเหมืองแร่นั้นทางกรมทรัพยากรธรณีจะออกประตันทัดเหมืองแร่ให้แปลงละไม่เกิน ๓๐๐ ไร่ (ยกเว้นเหมืองแร่ในทะเล) และการขุดแร่คราวหนึ่งๆ ก็ไม่ได้เปิดเหมืองทั้งหมด แต่จะเปิดบางส่วน เช่น ๕๐ ไร่ เป็นต้น การทำไม้ออกจากอนุญาตให้ทำได้แต่เฉพาะบริเวณที่เปิดเหมืองเป็นคราวๆ เท่านั้น

ที่ กษ ๐๗๐๓/ว.๓๔๐๙

กรมป่าไม้

๒๙ เมษายน ๒๕๐๔

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๓/ว.๓๔๐๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๐๔ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ.๐๗๐๓/๒๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๔ และสำเนาหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๑๖๖ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๐๔

ส่งมายัง ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบและปฏิบัติทำนองเดียวกัน

ส่งมายัง หัวหน้ากองทุกกอง (เว้นกองด่านป่าไม้กาโด) และผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้ นักวิชาการป่าไม้เอก พนักงานป่าไม้เอก นิติกรเอก หัวหน้าหน่วยจัดทำบทความ และหัวหน้าฝ่ายการต่างประเทศ เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญผลิตผลป่าไม้ ผู้บังคับการกองตำรวจป่าไม้ เพื่อทราบ
ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) ดุลิต พานิชพัฒน์
(นายดุลิต พานิชพัฒน์)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองโครงการ

๔๐๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ.๐๗๐๓/ว.๓๔๐๘

กรมป่าไม้

๒๙ เมษายน ๒๕๐๘

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๓๕๔๐/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๐๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ.๐๗๐๓/๒๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๘ และสำเนา
หนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๑๖๖ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๐๘

ตามที่ได้ส่งสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ อก.๑๔๒๔/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕
เรื่องนโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการ ในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่ มาเรียนเพื่อทราบและถือเป็น
แนวทางปฏิบัติ นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาเห็นว่า การทำไม้ในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่ควรมีหลักการสงวน
สภาพป่าไม้ไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะสงวนไว้ได้ จึงได้จัดให้มีการประชุมระหว่างกรมป่าไม้ กรมทรัพยากรธรณี
กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พิจารณากำหนดวิธีการทำไม้
หวงห้ามในที่ขอประทานบัตร ทำเหมืองแร่เสียใหม่ เพื่อให้ผู้ทำเหมืองแร่ได้รับความสะดวก และไม่ต้อง
รับภาระในการชำระเงินค่าภาคหลวงไม้เกินความจำเป็นรวม ๕ ประการ ซึ่งกระทรวงเกษตร และกระทรวง
พัฒนาการแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดในสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร
ที่ กษ.๐๗๐๓/๒๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๘ และสำเนาหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
ที่ พก. ๐๒๐๑/๒๑๖๖ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๐๘ เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทาน
บัตรเหมืองแร่ที่ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่ง ในคราวประชุมระหว่างกรมป่าไม้และกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้แทน
กรมทรัพยากรธรณีขอให้กำหนดไว้ในหลักการนี้ด้วยว่า เรื่องราวขอประทานบัตรได้รับอนุญาตให้ทำ
เหมืองแร่ชั่วคราว ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับประทานบัตรด้วย เพราะได้รับอนุญาตให้เปิดการทำเหมือง
ตามพระราชบัญญัติ การทำเหมืองแร่ ที่ประชุมเห็นชอบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ดุสิต พานิชพัฒน์
(นายดุสิต พานิชพัฒน์)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองโครงการ

๔๐๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก

ที่ กษ.๐๗๐๓/๒๗

กระทรวงเกษตร

๕ มกราคม ๒๕๐๔

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตร ที่ อก.๑๔๒๔/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ตามที่กระทรวงเกษตรได้เรียนหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ เรื่องการทำไม้นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่ มาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรได้รับรายงานจากกรมป่าไม้ว่า ได้พิจารณาเห็นว่าในการทำไม้ในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่ควรมีหลักการสงวนสภาพป่าไม้ไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะสงวนไว้ได้ กรมป่าไม้จึงได้จัดให้มีการประชุม เรื่องนโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ระหว่างกรมทรัพยากรธรณี กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ และกรมป่าไม้เห็นสมควรกำหนดวิธีการทำไม้หวงห้ามในที่ขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ เสียใหม่เพื่อให้ผู้ทำเหมืองแร่ได้รับความสะดวก และไม่ต้องรับภาระในการชำระเงิน ค่าภาคหลวงไม่เกินความจำเป็น โดยกำหนดวิธีการดังนี้

๑. ให้ยกเลิกแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายทำไม้ นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ ตามหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ อก.๑๔๔๔/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

๒. ภายในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร ผู้รับอนุญาตประทานบัตรจะต้องรักษาสภาพป่าและไม้หวงห้ามที่มีอยู่ตามที่ผู้ถือประทานบัตรนำเจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ทำการตรวจสอบสภาพป่าในครั้งแรกไว้ เมื่อได้รับอนุญาตประทานบัตร หรือประทานบัตรชั่วคราวที่ผู้ถือประทานบัตรมีสิทธิทำเหมืองแร่จะเข้าทำเหมืองแร่ตอนใด ผู้ถือประทานบัตรจะต้องยื่นคำขอทำไม้ตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยให้ระบุชนิดไม้ จำนวนไม้ และเนื้อที่ที่จะตัดฟันไม้เพื่อการขุดแร่ นั้น ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ป่าไม้

๓. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้รับคำขอแล้ว จะได้พิจารณาออกใบอนุญาตให้ทำไม้ให้แก่ผู้ถืออนุญาตประทานบัตรนั้นตามรายการในคำขอ ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ค่าภาคหลวงไม้ตามกฎหมายที่ใช้ขณะนั้นหากผู้รับอนุญาตนำไม้ไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือไปจากการใช้ภายในกิจการเหมืองแร่ หรือนำเคลื่อนที่ไปนอกเขตประทานบัตรเหมืองแร่ จะต้องชำระเงินค่าบำรุงป่าสำหรับไม้ที่นำไปนั้นอีกหนึ่งเท่าค่าภาคหลวง

๔. ในการขอรับอนุญาตให้ขอเป็นป่า ไร่ หรือเป็นคราวๆ ตามจำนวนเนื้อที่ที่จะทำเหมืองแร่ หากการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ที่ขอตัดไม้ไว้ยังไม่หมด ทางกรมป่าไม้จะยังไม่พิจารณาออกใบอนุญาตให้ตัดฟันไม้ในที่ใหม่ นอกจากในกรณีที่ผู้ทำเหมืองแร่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างแท้จริง และได้ผ่าน

๔๐๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

การพิจารณารับรองจากเจ้าหน้าที่ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่แล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้พิจารณาออกอนุญาตให้เฉพาะเรื่อง เฉพาะราย

๕. สำหรับประธานบัตรเหมืองแร่ที่มีไม้สักหากจำเป็นต้องตัดฟันเพื่อการทำเหมืองแร่ ก็ให้แจ้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกภายในกำหนด ๓๐ วัน หากมีไม้มีค่าชนิดอื่นอยู่ในที่ประธานบัตรที่มีไม้สักขึ้นอยู่ด้วยก็ควรให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกพร้อมกับไม้สักไปด้วย หากพื้นที่ขอประธานบัตรทำเหมืองแร่อยู่ในพื้นที่อุทยานสัตว์ป่าที่จะนำไม้ที่นั้นออกมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ ก็ให้ผู้ถือประธานบัตรรับอนุญาตตัดฟันและชำระค่าภาคหลวงเฉพาะต้นที่กีดขวางแก่การทำเหมืองแร่เท่านั้น

ในการที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ตัดฟันไม้ไม่ทันการเปิดทำเหมืองแร่ให้ผู้ถือประธานบัตรตัดฟันไม้ ที่กีดขวางนั้นลง แล้วรักษาไว้เพื่อมอบให้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในภายหลัง

กระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยตามความเห็นของกรมป่าไม้ จึงเรียนมาเพื่อทราบ หากกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเห็นชอบด้วย โปรดยืนยันให้กระทรวงเกษตรทราบ เพื่อจะได้ให้กรมป่าไม้ส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ประกาศสหกรณ์

(พระประกาศสหกรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

กรมป่าไม้

ด่วนมาก

ที่ พก.๐๒๐๑/๒๑๖๖

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

๒๙ มีนาคม ๒๕๐๔

เรื่อง นโยบายการทำป่าไม้นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตร ด่วนมาก ที่ กษ.๐๗๔๓/๒๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๔

ตามหนังสืออ้างถึงแจ้งว่า กรมป่าไม้ได้กำหนดวิธีทำไม้หวงห้ามในที่ขอประทานบัตรเสียใหม่ เพื่อให้ผู้ทำเหมืองแร่ได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น และไม่ต้องรับภาระในการชำระเงินค่าภาคหลวงไม้เกินความจำเป็น ซึ่งกระทรวงเกษตรเห็นชอบด้วยความเห็นของกรมป่าไม้แล้ว และหากกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเห็นชอบก็ขอให้ยืนยันให้กระทรวงเกษตรทราบ เพื่อจะได้สั่งให้กรมป่าไม้สั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป ความละเอียดแจ้งอยู่แล้วนั้น

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติได้พิจารณาแนวทางปฏิบัติดังกล่าวแล้วเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พจน์ สารสิน

(นายพจน์ สารสิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

สำนักงานปลัดกระทรวง

๔๐๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก

ที่ กษ ๐๗๐๓/ว.๕๙๗๖

กรมป่าไม้

๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๔

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๓/ว.๓๔๐๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๐๔

ตามที่กรมป่าไม้ส่งสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ ๐๗๐๓/๒๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๔ เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการในที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่ มาเพื่อทราบ และโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ใคร่ขอแสดงความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้ยางในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรเหมืองแร่ หรือพื้นที่ที่ขอทำการระเบิดและย่อยหินเพิ่มเติม ว่าหากพื้นที่แห่งนั้นมีไม้ยางขึ้นอยู่และไม่จำเป็นต้องตัดฟันก็ให้สงวนไว้ หากจำเป็นต้องตัดฟันเพื่อการทำเหมืองแร่หรือระเบิดและย่อยหิน ก็ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๐๓ โดยแจ้งให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้นำออกภายในกำหนด ๓๐ วัน เมื่อพ้นกำหนด ๑๐ วัน หากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไม่แจ้งให้ทราบว่า ประสงค์จะทำไม้ออกก็ให้ผู้ถือประทานบัตรรับอนุญาตตัดฟันและชำระค่าภาคหลวงเฉพาะต้นที่เกิดขวางการทำเหมืองแร่หรือระเบิดและย่อยหินเท่านั้น ในการที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ตัดฟันไม้ไม่ทันการเปิดทำเหมืองแร่ ให้ผู้ถือประทานบัตรตัดฟันเฉพาะต้นที่เกิดขวางลงแล้วรักษาไว้ เพื่อมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในภายหลัง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) กริต สามะพุทธิ
(นายกริต สามะพุทธิ)
รองอธิบดี ทำการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

๔๐๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

เนื่องจากต่อมาได้มีการให้สัมปทานทำไม้ทั้งป่าเลนและป่าบกทั่วประเทศปัญหาที่ตามมาก็คือสำหรับ
ประทานบัตรที่ทับอยู่ในเขตป่าสัมปทานทำไม้ ผู้รับสัมปทานหรือผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองแร่จะเป็นผู้มี
สิทธิทำไม้ออก ปัญหานี้ได้มีการประชุมระหว่างกรมป่าไม้กับกรมทรัพยากรธรณีตกลงกันว่า เนื่องจากผู้ถือ
ประทานบัตรมีเจตนารมณ์ที่จะขุดหาแร่เท่านั้น ส่วนผู้รับสัมปทานทำไม้มีเจตนารมณ์ที่จะทำไม้ จึงจำเป็นต้อง
ให้ผู้รับสัมปทานทำไม้เป็นผู้มีสิทธิทำไม้ออกนอกเขตประทานบัตรเสียก่อน จึงจะเข้าทำการขุดหาแร่ได้ และ
สำหรับไม้ที่เหลือจากการทำไม้ของผู้รับสัมปทานทำไม้แล้ว ให้เป็นสิทธิของผู้ถือประทานบัตรทำออกดังที่ได้
คัดข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้ และกรมทรัพยากรธรณี ดังกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

ที่ กส.๐๔๑๑/๑๙๓๑๐

กรมป่าไม้

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เรื่อง การพิจารณาเรื่องรวมขอเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสัมปทานทำไม้เพื่อการทำเหมืองแร่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส.๐๓๐๕/ว.๔๔๙๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกการประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๑

ตามที่กรมป่าไม้ได้เรียนแนวทางในการพิจารณา เรื่องรวมขอเข้าทำประโยชน์ในเขต
ป่าสัมปทานทำไม้เพื่อขอประทานบัตรทำเหมืองแร่มาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ ความแจ้ง
อยู่แล้ว นั้น

โดยที่ปรากฏว่า การจัดทำบันทึกยินยอม หรือไม่ยินยอม ให้เข้าทำเหมืองแร่ในเขต
ป่าสัมปทานทำไม้ระหว่างผู้ขอประทานบัตรกับผู้รับสัมปทานทำไม้ในบางราย บางท้องที่ไม่สามารถตกลงกันได้
ป่าไม้จังหวัดท้องที่จึงไม่อาจส่งเรื่องราวให้ป่าไม้เขตท้องที่เพื่อพิจารณาแจ้งกรมป่าไม้พิจารณาได้ เพราะขาด
บันทึกข้อตกลงดังกล่าว ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การพิจารณาเรื่องรวมล่าช้า อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
ต่อทางราชการ กรมป่าไม้จึงได้ประมวลเรื่องเสนอขอรับนโยบายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อถือเป็น
ทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว โปรดสั่งให้กรมป่าไม้ถือ
ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้ กับกรมทรัพยากรธรณี เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๑

กรมป่าไม้จึงขอส่งสำเนานบันทึกข้อตกลงการประชุมระหว่างกรมป่าไม้กับกรมทรัพยากรธรณี
เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๑ เรื่องปัญหานโยบายการทำไม้โดยการให้สัมปทานระยะยาวกับการทำเหมืองแร่
เรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติและดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. แจ้งให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ในเขตท้องที่ทราบไว้เป็นหลักฐานทุกราย
๒. ในการส่งเรื่องราวขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ในเขตป่าสัมปทานทำไม้ให้
ป่าไม้เขตพิจารณารายงานกรมป่าไม้ ขอให้แนบบันทึกรับรองการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับ

๔๐๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

กรมทรัพยากรธรณี เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ไปเป็นหลักฐานด้วย จำนวน ๒ ฉบับ เก็บไว้ที่เขต ๑ ฉบับ และส่งไปเป็นหลักฐานทางกรมป่าไม้ ๑ ฉบับ

อนึ่ง ในการพิจารณาเรื่องราวขอเข้าทำประโยชน์ในเขตป่า เพื่อขอประทานบัตรทำเหมืองแร่นี้ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อและมีส่วนเกี่ยวข้องกับส่วนราชการ ฝ่ายทรัพยากรธรณีด้วย ฉะนั้นขอให้จังหวัดได้โปรดกำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ปฏิบัติให้เสร็จสิ้นภายใน ระยะเวลาอันสมควรหาก มีปัญหาที่ไม่อาจจะดำเนินการได้ ขอให้แจ้งให้กรมป่าไม้ทราบ เพื่อจะได้หาทาง แก้ไขต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ถนอม เปรมรัศมี
(นายถนอม เปรมรัศมี)
อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กส ๐๘๑๑/๑๙๓๑๑

กรมป่าไม้

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

สำเนาหนังสือข้างบนนี้

ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบ และถือเป็นทางปฏิบัติในการตรวจสอบหลักฐานเอกสารก่อน
รายงานกรมป่าไม้พิจารณาด้วย

(ลงนาม) ถนอม เปรมรัศมี
(นายถนอม เปรมรัศมี)
อธิบดีกรมป่าไม้

เรื่อง ปัญหานโยบายการทำไม้โดยการให้สัมปทานระยะยาว
กับการทำเหมืองแร่ ระหว่างกรมป่าไม้ และกรมทรัพยากรธรณี
เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๑ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ ห้องประชุมเล็กกรมป่าไม้

.....

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม
ฝ่ายกรมป่าไม้

๑. นายตรี กกกล้า	รองอธิบดีกรมป่าไม้ ประธาน
๒. นายกริต สามะพุทธิ	รองอธิบดีกรมป่าไม้
๓. นายประดิษฐ์ วานิชทัฬห์	ผู้อำนวยการกอง กองคุ้มครอง
๔. นายมณี พลอินทร์	ผู้อำนวยการกอง กองโครงการ
๕. นายมังกร กนกวิจิตร	หัวหน้าแผนกการอนุญาต กองคุ้มครอง
๖. นายบรรลือ เชื้ออินทร์	หัวหน้าแผนกการวางแผนการ กองโครงการ
๗. นายพิสุทธิ รัตนเวทิน	หัวหน้าแผนกสงวน กองโครงการ
๘. นายบรรพต บินลอย	ผู้จัดบันทึกการประชุม

ฝ่ายทรัพยากรธรณี

๑. นายสฤต วัฒนสุข	รองอธิบดีฝ่ายบริหารกรมทรัพยากรธรณี
๒. นายจารุอดม เรืองสุวรรณ	หัวหน้าแผนกพิจารณาสิทธิ กองสัมปทาน
๓. นายประสิทธิ์ สุวรรณประทีป	นายช่างโท กองการเหมืองแร่

.....

เปิดประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ประธานกล่าวเปิดประชุม ความว่า การประชุมวันนี้ เนื่องจากมีปัญหาเรื่องเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าบกที่ให้สัมปทานทำไม้ระยะยาวสำหรับป่าเลนก็ได้มีการประชุมตกลงกันไปแล้ว แต่ในกรณีที่ป่าบกที่จะประชุมพิจารณานี้มีข้อแตกต่างกับป่าเลนหลายประการ กล่าวคือ ป่าบกแต่ละป่าโครงการจะมีเนื้อที่กว้างขวางมากกว่าป่าเลนโครงการหลายเท่า การทำเหมืองในพื้นที่ป่าบกจะมีผลกระทบกระเทือนต่อสภาพป่าและโครงการทำไม้ไม่น้อยกว่าป่าเลน นอกจากนี้เงื่อนไขในสัมปทานทำไม้ระยะยาวก็แตกต่างกันไปอีกด้วย อย่างไรก็ดี แม้เงื่อนไขต่างๆ ตามสัมปทานทำไม้ระยะยาวสำหรับป่าบกนี้ ยังอยู่ในระหว่างการรับอนุมัติในหลักการจากคณะรัฐมนตรีอยู่ก็ตาม แต่หลักเกณฑ์การให้ประทานบัตรทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าบก จะต้องไม่ขัดกับเงื่อนไขในสัมปทานทำไม้ระยะยาวที่จะกำหนดต่อไป

กรมทรัพยากรธรณีได้พิจารณาเห็นว่า การทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าบกที่จะให้สัมปทานทำไม้ระยะยาวนี้ควรกำหนดหลักเกณฑ์ไว้เพื่อถือปฏิบัติร่วมกัน รวม ๖ ประการคือ

เงื่อนไขข้อที่ ๑ ในกรณีป่าใดกระทรวงเกษตรได้อนุญาตผูกขาดทำไม้ (ป่าบก) ไปแล้ว ผู้รับประทานบัตรจะทำการขุดหาแร่ได้ในเมื่อการทำไม้ผ่านพ้นไปแล้ว แต่ถ้าหากผู้รับประทานบัตรมีความจำเป็นจะต้องทำการขุดหาแร่ในแปลงที่ยังไม่เปิดให้มีการทำไม้ ให้กรมทรัพยากรธรณีทำความตกลงกับกรมป่าไม้เพื่อเปลี่ยนแปลงตัดฟันมาเปิดการทำไม้ในอันดับแรกได้ หรือถ้าแปลงที่ทำไม้ผ่านพ้นมาแล้วนั้น มีเนื้อที่น้อยไม่เพียงพอที่จะขุดหาแร่ได้ใน ๑ ปี ก็อาจได้รับการพิจารณาให้ทำควบได้ ๒ แปลง กรณีทำความ ๒ แปลงนี้ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุญาตผูกขาดทำไม้ก่อน

เงื่อนไขข้อที่ ๒ ในกรณีป่าแปลงใดที่ยังมิได้อนุญาตผูกขาดทำไม้ขอให้กรมป่าไม้จัดส่งแผนที่มาตราส่วน ๑/๒๕๐,๐๐๐ ของป่าที่จะอนุญาตให้สัมปทานระยะยาวต่อไป ให้กรมทรัพยากรธรณีทราบ และกรมป่าไม้จะได้กันเขตป่านั้นออกเป็นการชั่วคราวจากการอนุญาตแบบผูกขาดจนกว่าประทานบัตรเหมืองแร่จะสิ้นอายุลง จึงจัดเป็นป่าโครงการในป่าสัมปทานระยะยาวนั้นๆ ต่อไป ในการกันเขตแหล่งแร่นี้ เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรธรณีขอร่วมชี้แนวเขตด้วย

เงื่อนไขข้อที่ ๓ ตามบันทึกรายงานการประชุมเกี่ยวกับเงื่อนไขของป่าเลน มีมติให้ระงับการปฏิบัติของผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองแร่ ๒ ประการ ตามข้อ ๒ เกี่ยวกับการปลูกป่าชดเชย และตามข้อ ๓ เกี่ยวกับการย้อนกลับมาขุดแร่ ณ ที่เดิม ฉะนั้น การปฏิบัติทั้ง ๒ ประการ ตามหัวข้อที่อ้างถึงนั้น ผู้ถือประทานบัตรในที่ป่าบกก็ไม่ต้องปฏิบัติด้วย เพราะกรณีทำนองเดียวกัน

เงื่อนไขข้อที่ ๔ หากว่ามีประทานบัตรอยู่ในเขตสัมปทานทำไม้ระยะยาวนั้นๆ ก็ขอให้กันเขตประทานบัตรออกจากเขตป่าสัมปทานป่าไม้เสียก่อน และไม่ขัดข้องในการต่ออายุประทานบัตรวิธีที่จะกันเขตได้โดยแน่นอนก็คือ ขอให้กรมป่าไม้ส่งแผนที่ป่าสัมปทานให้กรมทรัพยากรธรณีทราบก่อนอนุญาตสัมปทานแล้ว กรมทรัพยากรธรณีจะได้ปูแผนที่ประทานบัตรลงในเขตสัมปทานป่าไม้ลงมาให้กรมป่าไม้ทราบ

เงื่อนไขข้อที่ ๕ หากกรมป่าไม้จะอนุญาตสัมปทานระยะยาวแก่ผู้ใดกรมป่าไม้จะไม่ขัดข้องในการที่กรมทรัพยากรธรณีขอเดินสำรวจแหล่งแร่ในเขตป่าสัมปทานระยะยาวนั้นๆ และเมื่อได้อนุญาตสัมปทานระยะยาวให้แก่ผู้ใดไปแล้ว ขอให้ส่งแผนที่ป่าสัมปทานนั้นๆ ให้กรมทรัพยากรธรณีทราบด้วย

เงื่อนไขข้อที่ ๖ กรมป่าไม้ไม่ขัดข้องในการที่กรมทรัพยากรธรณีจะขออนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าสัมปทานระยะยาวนั้นๆ และกรมป่าไม้จะแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ระยะยาวแต่ละรายทราบถึงเงื่อนไขตามข้อตกลงนี้

ที่ประชุมจึงได้พิจารณาเป็นข้อๆ ไปตามลำดับ ว่าข้อใดควรจะปฏิบัติร่วมกันได้เพียงใด
มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้อภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็นและพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไข ๖ ข้อ ตามที่กรมทรัพยากรธรณีได้เสนอดังกล่าวแล้ว มีมติดังต่อไปนี้

เงื่อนไขข้อที่ ๑ ให้กำหนดไว้ ดังนี้

ในกรณีป่าบกที่ได้ให้สัมปทานทำไม้ระยะยาวไปแล้วนั้น ผู้รับประทานบัตรจะทำการขุดหาแร่ได้ ในเมื่อการทำไม้ผ่านพ้นไปแล้ว แต่ถ้าหากผู้รับประทานบัตรมีความจำเป็นจะต้องขุดหาแร่ในแปลงที่ยังไม่เปิด ให้มีการทำไม้ ให้กรมทรัพยากรธรณีแจ้งกรมป่าไม้ทราบล่วงหน้าก่อนเป็นเวลา ๓ เดือน เพื่อกรมป่าไม้จะได้แจ้งให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ในบริเวณที่จะทำเหมืองแร่หลีกเลี่ยงก่อนหากครบกำหนด ๓ เดือนแล้ว ผู้รับสัมปทานทำไม้ยังทำไม้ไม่หมด หรือไม่ทำไม้ก็ให้เข้าทำเหมืองแร่ได้

สำหรับไม้ที่ทำออกตามสิทธิ์ที่กำหนดไว้ในสัมปทานก่อนการทำเหมืองแร่ให้ตกเป็นของผู้รับสัมปทานทำไม้ ส่วนไม้ที่เหลืออยู่หลังจากการทำไม้ตามสัมปทาน ไปแล้วควรตกเป็นของผู้รับประทานบัตร เฉพาะ ต้นที่เกิดขวางในการขุดหาแร่เท่านั้น

เงื่อนไขข้อที่ ๒ ตามที่กรมทรัพยากรธรณีเสนอไว้นั้น ในการทำเหมืองแร่และการทำไม้มีวิธีการที่จะเข้าทำได้โดยไม่ขัดกันแล้ว การที่จะกันเขตแหล่งแร่ออกจากป่าสัมปทานทำไม้ นั้น ก็ไม่มีความจำเป็นที่ประชุมจึงมีมติว่าไม่ต้องมีไว้

เงื่อนไขข้อที่ ๓ เกี่ยวกับการกำหนดให้ผู้รับประทานบัตรปลูกป่า และห้ามมิให้ย้อนกลับมาขุดหาแร่ที่เดิมอีกนั้น ที่ประชุมมีมติให้เป็นไปตามหลักการเกี่ยวกับป่าเลน คือ ไม่ต้องปฏิบัติเพราะเป็นเรื่องที่ไม่อาจปฏิบัติได้

เงื่อนไขข้อที่ ๔ ที่ประชุมได้ตกลงให้มีข้อความว่า ประทานบัตรที่อยู่ในเขตป่าสัมปทานทำไม้ระยะยาวนั้น กรมป่าไม้ไม่ขัดข้องในการให้ต่ออายุประทานบัตรได้

เงื่อนไขข้อที่ ๕ ที่ประชุมตกลงกันว่า กรมป่าไม้จะไม่ขัดข้องในการที่จะอนุญาตให้มีการสำรวจแร่ในเขตป่าสัมปทานระยะยาวนั้นๆ ในเมื่อได้ดำเนินการไปโดยถูกต้องตามระเบียบแบบแผน

เงื่อนไขข้อที่ ๖ กรมป่าไม้ไม่ขัดข้องในการที่กรมทรัพยากรธรณี จะอนุญาตประทานบัตรทำเหมืองแร่พื้นที่ป่าสัมปทานระยะยาว และกรมป่าไม้จะได้แจ้งให้ผู้ขอรับสัมปทานทำไม้ระยะยาวแต่ละรายทราบถึงเงื่อนไขตามข้อตกลงนี้ กรมป่าไม้จะได้ส่งแผนที่ป่าสัมปทานแต่ละป่าให้กรมทรัพยากรธรณี และถ้ามีการให้ประทานบัตรในเขตป่าสัมปทานนั้น กรมทรัพยากรธรณีก็จะได้ปูแผนที่ประทานบัตรลงในเขตป่าสัมปทานส่งมาให้กรมป่าไม้ทราบ

ภายหลังจากที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไข ๖ ข้อ ดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว ประธานได้ชี้แจงให้ที่ประชุมรับทราบว่า หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าบกที่ให้สัมปทานทำไม้ระยะยาวดังกล่าวที่ได้ตกลงกันมานี้ จะต้องเพิ่มเติมเข้าไปในร่างเรื่องการให้สัมปทานป่าไม้ (ป่าบก) ระยะยาว ซึ่งขณะนี้กำลังเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอยู่ เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีการ่างอย่างไร แล้วอาจจะต้องเชิญผู้แทนกรมทรัพยากรธรณีมาร่วมพิจารณาหรือกันอีกครั้ง

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

(ลงนาม) บรรพต บินลอย

(นายบรรพต บินลอย)

นักวิชาการป่าไม้โท กองโครงการ

ผู้บันทึกการประชุม

(ลงนาม) พิสุทธิ์ รัตนเวทิน

(นายพิสุทธิ์ รัตนเวทิน)

หัวหน้าแผนกสงวน

ตรวจ

พึงสังเกต ข้อตกลงนี้ ตามมติที่ประชุมข้อ ๑ (เงื่อนไขข้อ ๑) ที่กำหนดให้กรมทรัพยากรธรณีแจ้งกรมป่าไม้ทราบล่วงหน้าเป็นเวลา ๓ เดือน เพื่อกรมป่าไม้จะได้แจ้งให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ในบริเวณที่จะทำเหมืองแร่ ออกเสียก่อน หากครบ ๓ เดือนแล้ว ผู้รับสัมปทานทำไม้ยังไม่หมดหรือไม่ทำไม้ออก ก็ให้เข้าทำเหมืองแร่ได้นั้น

ทางปฏิบัติ กรมทรัพยากรธรณีจะแจ้งกรมป่าไม้โดยตรง หรือจะแจ้งต่อจังหวัดหรือป่าไม้เขตท้องที่ก็ได้ และที่ว่าหากครบ ๓ เดือนแล้ว ยังทำไม้ออกไม่หมดให้ถือประทานบัตรเข้าทำเหมืองแร่ได้ก็หมายความว่า กรมป่าไม้ หรือจังหวัด เขต แจ้งให้ผู้รับสัมปทานเข้าทำไม้เสียก่อน เมื่อครบ ๓ เดือนนับตั้งแต่วันที่จังหวัดและเขตแจ้งให้เข้าทำไม้ ยังทำไม้ออกไม่หมด จึงจะอยู่ในข่ายที่ผู้รับประทานบัตรเข้าทำการขุดหาแร่ได้

ที่ กษ๐๗๐๓/๗๐๔๓

กรมป่าไม้

๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๑

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๓/๗๐๔๒ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๑ พร้อมด้วยบันทึกการประชุม ๑ ชุด

ส่งมาเรียน รองอธิบดีทั้งสองท่าน ผู้อำนวยการกองทั้งสองกอง เลขานุการกรมป่าไม้ นิติกรเอก หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ เพื่อทราบ เป็นการต่อเนื่องหนังสือบันทึกกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๓/๔๕๙๗ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๑๑

(ลงนาม) กริต สามะพุทธิ
(นายกริต สามะพุทธิ)
รองอธิบดี ทำการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองโครงการ

๔๑๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๓/๗๐๔๒

กรมป่าไม้

๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๑

เรื่อง ขอส่งบันทึกการประชุมเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ ในพื้นที่ป่าเลนที่ให้สัมปทานระยะยาว

เรียน อธิการกรมทรัพยากรธรณี

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๓/๔๕๙๖ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๑๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกการประชุม จำนวน ๒ ชุด

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ได้เชิญผู้แทนกรมทรัพยากรธรณีไปร่วมประชุม เพื่อ
ปรึกษารื้อหรือเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าเลนที่ให้สัมปทานระยะยาว ณ กรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๔
พฤษภาคม ๒๕๑๑ นั้น

บัดนี้ กรมป่าไม้ได้จัดทำบันทึกการประชุมดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเรียนมาเพื่อโปรด
ทราบและปฏิบัติตามมติที่ประชุมต่อไป อนึ่ง หากเห็นควรแก้ไขบันทึกการประชุม ประการใดขอได้โปรดแจ้ง
กรมป่าไม้ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) กริต สามะพุทธิ
(นายกริต สามะพุทธิ)
รองอธิบดี ทำการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

เรื่อง การทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าเลนที่ให้สัมปทานระยะยาว

เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมเล็กกรมป่าไม้

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

ฝ่ายกรมป่าไม้

๑. นายดุสิต พานิชพัฒน์	อธิบดีกรมป่าไม้ ประธาน
๒. นายกริต สามะพุทธิ	รองอธิบดีกรมป่าไม้
๓. นายตรี กกกำแหง	รองอธิบดีกรมป่าไม้
๔. นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์	ผู้อำนวยการกอง กองคุ้มครอง
๕. นายเกรียงไกร ศรีโชติ	แทนผู้อำนวยการกอง กองโครงการ
๖. นายมังกร กนกวิจิตร	หัวหน้าแผนกอนุญาตการทำป่าไม้
๗. นายพิสุทธิ รัตนเวทิน	หัวหน้าแผนกสงวน
๘. นายบรรลือ เชื้ออินทร์	หัวหน้าแผนกวางแผนการ
๙. นายสังวิน ศิริพันธ์	พนักงานป่าไม้โท กองคุ้มครอง
๑๐. นายชลินทร์ กุลประชีพ	นักวิชาการป่าไม้โท กองโครงการ
๑๑. นายชนินทร์ ประทุมมณี	นักวิชาการป่าไม้โท กองโครงการ ผู้จัดบันทึกการประชุม

ฝ่ายกรมทรัพยากรธรณี

๑. นายสฤต วัฒนสุข	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
๒. นายจารุอุดม เรืองสุวรรณ	หัวหน้าแผนกพิจารณาสิทธิของสัมปทาน

เปิดประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ประธานกล่าวเปิดประชุมความว่า เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ ให้เปลี่ยนวิธีการอนุญาตทำไม้ป่าเลนจากการอนุญาตรายย่อย หรืออนุญาตผูกขาดระยะสั้นมาเป็นการให้สัมปทานระยะยาวเป็นเวลา ๑๕ ปี และในเงื่อนไขข้อ ๑๐ แห่งสัมปทานได้กำหนดให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ทำการปลูกป่าด้วย จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นในท้องที่จังหวัดภาคใต้ ซึ่งมีป่าเลนและมีการทำเหมืองแร่ ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต พังงา และระนอง โดยเฉพาะในเมื่อจะมีการทำไม้และการขุดหาแร่ขึ้นใน พื้นที่ป่าเลนแห่งเดียวกัน จึงควรพิจารณาหาทางดำเนินการให้เหมาะสมเพื่อมิให้เกิดการขัดแย้งกัน ระหว่างผู้รับสัมปทานทำไม้ และผู้รับประทานบัตรเหมืองแร่ ในเวลาต่อไป

เมื่อประธานกล่าวเปิดประชุมแล้ว ที่ประชุมจึงพิจารณาปัญหาต่างๆ ดังนี้คือ

๑. เรื่องการขยายเขตแสดงแหล่งแร่ในแผนที่

กรมป่าไม้ได้ตรวจสอบแผนที่แสดงแหล่งแร่ ซึ่งกรมทรัพยากรธรณีส่งมา ตามนัยแห่งมติที่ประชุมระหว่างกระทรวงเกษตร กับกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เพื่อดำเนินการขยายแนวเขตป่าเลนโครงการ ออกเป็นการชั่วคราว เพื่อดำเนินการอนุญาตผูกขาดจนกว่าการประทานบัตร

เหมืองแร่จะสิ้นอายุลง จึงจะเข้าดำเนินการทำไม้ต่อไป แล้วปรากฏว่า แห่แร่ที่แสดงไว้ในแผนที่นั้น กลุ่มพื้นที่ป่าเลนโครงการทั้งหมดที่มีอยู่ในท้องที่จังหวัดภูเก็ต พังงา และระนอง จำนวน ๑๓๐ หมวดตัดฟัน (โครงการ) เนื้อที่ประมาณ ๒๓๖,๒๔๓ ไร่ ซึ่งหากจะกันออกตามแผนที่ดังกล่าวนี้แล้วจะไม่มีป่าเลนโครงการเปิดให้ประชาชนเข้าทำได้เลย

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรจะได้พิจารณากำหนดวิธีปฏิบัติให้ดำเนินการไปได้ทั้งทางด้านป่าไม้และด้านเหมืองแร่ มิใช่งดการทำไม้เสียทั้งหมดตามแผนที่ที่กรมทรัพยากรธรณีสั่งมา

๒. เรื่องการดำเนินงานในป่าสัมปทานที่มีแหล่งแร่

ในการที่ตกลงกันว่าจะให้มีการทำเหมืองแร่ในบริเวณป่าสัมปทานไปด้วยนั้น มีปัญหาอยู่ว่าจะวางลำดับการดำเนินงานอย่างไร จึงจะไม่เป็นการขัดแย้งกันระหว่างผู้รับสัมปทานทำไม้กับผู้รับประทานบัตรเหมืองแร่ในภายหลัง เพราะถ้าจะรอให้ผู้รับสัมปทานทำป่าทำไม้เสร็จสิ้นเสียก่อน ทางฝ่ายเหมืองแร่ก็ต้องรอ แต่ถ้าจะให้ทางฝ่ายเหมืองแร่เข้าดำเนินการก่อน ผู้รับสัมปทานป่าไม้ก็จะไม่มีไม้เหลือให้ทำเลย ในบริเวณที่มีการทำเหมือง

เมื่อได้อภิปรายกันแล้ว ที่ประชุมเห็นว่าควรให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ออกตามที่กำหนดไว้ในสัมปทานเสียก่อน เมื่อการทำไม้ผ่านพ้นไปแล้วจึงให้เข้าทำเหมืองแร่ในบริเวณที่มีการให้ประทานบัตรเหมืองแร่ และเพื่อป้องกันมิให้การทำเหมืองแร่ต้องรอการทำไม้ออกเป็นเวลานาน ที่ประชุมได้มีมติให้กรมทรัพยากรธรณีแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบล่วงหน้าก่อนเป็นเวลา ๓ เดือนว่าจะมีการเข้าดำเนินการขุดหาแร่ที่ไหนเมื่อไร เป็นเนื้อที่เท่าใด พร้อมทั้งส่งแผนที่แสดงขอบเขตที่ให้ประทานบัตรไปด้วย ทั้งนี้ เพื่อกรมป่าไม้จะได้แจ้งให้ผู้รับสัมปทานทำไม้ในบริเวณนั้นออกเสียก่อน หากครบ ๓ เดือนแล้ว แต่ผู้รับสัมปทานยังไม่ทำไม้หรือทำไม้ไม่ออกยังไม่เสร็จสิ้น ก็ให้เข้าทำเหมืองแร่ได้ทีเดียว

๓. เรื่องไม้ในที่ประทานบัตร

เนื่องจากวัตถุประสงค์ของสัมปทานป่าเลนนั้นคือ การทำไม้ แต่วัตถุประสงค์ของการทำเหมืองแร่คือการขุดหาแร่ ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติว่า ไม้ที่ทำออกตามสิทธิที่กำหนดไว้ในสัมปทานป่าไม้ซึ่งทำออกมาก่อนมีการเข้าทำเหมืองแร่ควรตกเป็นของผู้รับสัมปทานทำไม้ ส่วนไม้ที่เหลืออยู่หลังจากการตัดฟันตามสิทธิในสัมปทานดังกล่าว ซึ่งผู้รับสัมปทานบัตรเหมืองแร่จะต้อง Clear ออกก็ควรเป็นของผู้ประทานบัตร เพราะได้จ่ายค่าชดเชยป่าไม้ให้แก่ทางกรมป่าไม้ตามระเบียบแล้ว ไร่ละ ๓๐๐ บาท

๔. เรื่องจำนวนประทานบัตรเหมืองแร่

เรื่องจำนวนปรากฏว่าขณะนี้ได้มีประทานบัตรเหมืองแร่ อยู่ในท้องที่จังหวัดภูเก็ต พังงา และระนอง หลายรายแล้วแต่ยังไม่เคยตรวจสอบกันว่าของผู้ใดอยู่ในเขตป่าเลนหมวดใด แปลงใด เป็นเนื้อที่เท่าใด จึงควรจะได้ร่วมกันตรวจสอบเพื่อจะได้สะดวกในการดำเนินงานขั้นตอนต่อไป

ที่ประชุมได้พิจารณามีมติให้กรมทรัพยากรธรณี แจ้งรายชื่อผู้รับสัมปทานบัตรพร้อมทั้งแผนที่และเนื้อที่ที่ได้ให้ประทานบัตรไปแล้วราย ส่งไปให้กรมป่าไม้ตรวจสอบว่าที่ประทานบัตรดังกล่าวอยู่ในป่าเลนหมวดใด แปลงใด โดยให้กองโครงการเป็นผู้ดำเนินการพล็อตลงในแผนที่ป่าโครงการที่เกี่ยวข้อง แล้วส่งให้กรมทรัพยากรธรณียุติการขุดหนึ่งด้วย

๕. เรื่องการใช้เงื่อนไขสัมปทานข้อ ๓๒ กับผู้รับสัมปทาน

ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี ขอรบว่า ในบริเวณป่าที่ให้สัมปทานไปแล้วจะทำการ Boring แคได้หรือไม่ หาก Boring พบแร่แล้ว จะพิจารณาให้ประทานบัตรได้หรือไม่

ที่ประชุมได้อภิปรายกันพอสมควร แล้วมีมติว่า ไม่ขัดข้องในการเข้าทำการ Boring สำนวหาแร่ ในบริเวณป่าสัมปทาน ส่วนการพิจารณาให้ประทานบัตรในที่ซึ่งทำ Boring พบแร่แล้วนั้น ก็ควรจะได้รับ ความเห็นชอบจากผู้รับสัมปทานป่าไม้เสียก่อน ซึ่งถ้าหากผู้รับสัมปทานไม่ยินยอมก็จะทำให้เกิดความยุ่งยาก ขึ้นได้ ฉะนั้น ให้อาศัยเงื่อนไขข้อ ๓๒ แห่งสัมปทาน ในการบังคับให้ผู้รับสัมปทานป่าไม้ยินยอม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของรัฐ โดยให้กองคุ้มครองรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ซึ่งเงื่อนไขข้อ ๓๒ แห่งสัมปทาน มีความว่า “เพื่อประโยชน์ของรัฐ ผู้ให้สัมปทานมีอำนาจที่จะเรียกผู้รับสัมปทานมาเพิ่มหรือลดข้อกำหนด หรือเงื่อนไขในสัมปทานนี้อย่างใดก็ได้ ตามความจำเป็นแห่งกรณี ถ้าผู้รับสัมปทานไม่ยอมรับการเพิ่มหรือ ลดข้อกำหนดหรือเงื่อนไขดังกล่าวให้ถือว่าผู้รับสัมปทานมีเจตนาเลิกสัมปทานนี้ และให้นำข้อ ๒๔ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม”

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๔๕ น.

(ลงนาม) ชรินทร์ ประทุมมณี
(นายชรินทร์ ประทุมมณี)
ผู้จัดบันทึกการประชุม

(ลงนาม) บรรลือ เชื้ออินทร์
(นายบรรลือ เชื้ออินทร์)
ผู้ตรวจ

ปัญหาต่อมา เกี่ยวกับการทำไม้ในที่ประตันทัดเหมืองแร่ คือ

(๑) เรื่องเงินค่าชดเชยป่าไม้เสียหาย แต่เดิมนั้นให้เรียกเก็บตามประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๗ คือ เรียกเก็บค่าชดเชยป่าไม้สำหรับป่าบกไร่ละ ๕๐ บาท และป่าเลนไร่ละ ๓๐๐ บาท แต่ต่อมาเมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ ซึ่งให้ยกเลิกมาตรา ๑๔ เดิม และได้แก้ไขใหม่แล้วประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๗ ซึ่งประกาศขึ้นโดยอาศัยอำนาจในมาตรา ๑๔ ก็ถูกยกเลิกไปด้วย การเรียกเก็บค่าชดเชยป่าไม้เสียหาย ตามประกาศกระทรวงเกษตรดังกล่าว ก็เป็นอันยกเลิก กรมป่าไม้จึงแจ้งจังหวัดเป็นการเฉพาะรายให้เรียกเก็บค่าชดเชยป่าไม้เสียหายไร่ละ ๔ บาท ตามหลักการเดิมในหนังสือกระทรวงเกษตรราธิการ ที่ ๑๒๙๔-๑๓๑๕/๒๔๔๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๔๔๒ ไปก่อน และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๔๑ (พ.ศ.๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ (หากพื้นที่นั้นอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ) โดยให้ผู้ถือประตันทัดทำบันทึกรับรองไว้ว่า ถ้าทางราชการกำหนดให้เรียกเก็บค่าชดเชยป่าไม้เสียหายในภายหลังสูงขึ้น ผู้ถือประตันทัด เหมืองแร่จะต้องชำระค่าชดเชยป่าไม้เสียหายเพิ่มให้ครบตามอัตราใหม่ด้วย

(๒) การทำไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดในที่ประตันทัดเหมืองแร่เนื่องจากตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด เว้นแต่มีกรณีพิเศษพิบัติสาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็น ที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรีจะอนุญาตเป็นการเฉพาะรายได้ ซึ่งการทำไม้ในที่ประตันทัดทำเหมืองแร่ นั้น ไม่เข้าข่ายที่จะใช้อำนาจรัฐมนตรีสั่งอนุญาต ตามมาตรา ๑๓ ดังกล่าวได้

กรณีกรมป่าไม้ได้เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ออกใบอนุญาตแผ้วถางป่าให้ผู้ถือประตันทัดทำการตัดฟันไม้ลง โดยใช้ข้อกำหนดประกอบใบอนุญาตแผ้วถางป่าเมื่อผู้รับอนุญาตตัดฟันไม้ลงแล้ว ก็ให้เขตทำการตรวจสอบไม้ที่ใช้ประโยชน์ได้แล้วมอบให้ผู้รับอนุญาตรักษาไว้ แล้วจึงจำหน่ายองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ทำนองไม้ของกลางต่อไป ทั้งนี้ ตามที่กรมป่าไม้เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๗๐๔/๒๔๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙ ดังที่คัดไว้แล้วในเรื่องการทำไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์

.....
(หมายเหตุ) เรื่องค่าชดเชยป่าไม้ตามข้อ (๑) ข้างต้นนั้น ความจริงตามประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๗ ที่ยกเลิกไปแล้วนั้น เป็นเรื่องการเรียกเก็บค่าภาคหลวงไม้หวงห้ามต่ำกว่าขนาดจำกัดในกรณีพิเศษ โดยเรียกเก็บเป็นไร่ๆ ละ ๕๐ บาท สำหรับป่าบก และไร่ละ ๓๐๐ บาท สำหรับป่าเลน ไม่ใช่ค่าชดเชยป่าไม้เสียหาย แต่เขียนไว้ว่าเป็นค่าชดเชยป่าไม้เสียหาย ก็เพื่อให้เข้าใจความหมายง่ายขึ้นเท่านั้น (ผู้รวบรวม)

ที่ กษ ๐๗๐๔/๔๑๒๔

กรมป่าไม้

๑๐ เมษายน ๒๕๑๑

เรื่อง ข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้แนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้แนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทาง
พ.ศ. ๒๕๑๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตร โดยกรมป่าไม้เป็นผู้แทน และกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ โดย
กรมทางหลวงเป็นผู้แทน ได้ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ใน
แนวเขตทาง และในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง และทั้ง ๒ ฝ่ายได้ลงนามในข้อตกลงร่วมกันแล้ว

กรมป่าไม้จึงขอส่งสำเนาข้อตกลงเรื่องดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบและขอส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็น
ทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ตีรี กกกำแหง

(นายตรี กกกำแหง)

รองอธิบดี ทำการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

๔๒๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔/๔๑๒๕

กรมป่าไม้

๑๐ เมษายน ๒๕๑๑

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๔๑๒๕ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๑๑ เรื่องข้อตกลง
เกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง

ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางผลิตผลป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางพฤกษศาสตร์
ป่าไม้ ผู้อำนวยการกอง กองคุ้มครอง ผู้อำนวยการกอง กองโครงการ และผู้บังคับการกองตำรวจป่าไม้ เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน หัวหน้ากองทุกกอง นักวิชาการป่าไม้เอก พนักงานป่าไม้เอก นิติกรเอก ผู้อำนวยการ
โรงเรียนป่าไม้ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ หัวหน้าฝ่ายการต่างประเทศ หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์โครงการ และ
หัวหน้าสำนักงานสำรวจวัดที่ดินฯ เพื่อทราบ

(ลงนาม) ตีร กกกำแหง

(นายตีร กกกำแหง)

รองอธิบดี ทำการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

ข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทาง และในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง พ.ศ.๒๕๑๑

ด้วยกรมป่าไม้กับกรมทางหลวง โดยอนุมัติกระทรวงเกษตร และกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ได้ร่วมกันประชุมปรึกษาหารือเห็นสมควรวางระเบียบเกี่ยวกับการสงวนการตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวงเสียใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วยความรัดกุมและเหมาะสม จึงได้ลงมติยกเลิกบรรดาระเบียบหรือข้อตกลงระหว่างกระทรวงเกษตรราธิการ กับกระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรกับกระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรกับกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กรมป่าไม้ กับ กรมทางหลวงแผ่นดิน หรือกรมป่าไม้กับกรมทางหลวงที่เกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวงที่มีอยู่แต่เดิมเสียทั้งสิ้น และให้ใช้ข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟัน ไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง พ.ศ.๒๕๑๑ ดังต่อไปนี้แทน

ข้อ ๑. เมื่อจะก่อสร้างบูรณะ หรือขยายทางหลวง ทางลาลองในที่ใดตอนใด อันมีป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในเขตอุทยานแห่งชาติ ในเขตสงวนพันธุ์สัตว์ป่า ในเขตป่าสงวนคุ้มครองหรือป่าที่จัดสรรเพื่อเกษตรกรรม เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างอื่น ให้กรมทางหลวงแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบล่วงหน้าและเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการก่อสร้าง บูรณะหรือขยายทางหลวง ทางลาลอง ให้เจ้าหน้าที่กรมทางหลวงแห่งท้องที่ติดต่อกับป่าไม้เขตและจังหวัดแห่งท้องที่ทราบล่วงหน้าอีกทางหนึ่งด้วย โดยให้แจ้งความกว้างของเขตทางหลวง ชั้นของทางหลวง ความกว้างของทางลาลอง หรือแนวสำรวจและระยะความยาวของทางกับท้องที่ตำบล อำเภอ จังหวัดที่แนวทางตัดผ่านด้วย เพื่อจะได้ทราบปริมาณเนื้อที่ป่าไม้ซึ่งแนวเขตทางหลวง ทางลาลอง หรือแนวสำรวจผ่านไป

ถ้าหากการก่อสร้าง บูรณะหรือขยายทางหลวง ทางลาลอง หรือแนวสำรวจ ตอนใด ส่วนใด กรมทางหลวงมิได้ดำเนินการเอง โดยจ้างผู้รับเหมาดำเนินการก่อสร้างด้วยแล้ว และการดำเนินการดังกล่าว จะต้องตัดฟันไม้ตามที่ระบุไว้ในวรรคแรกให้กรมทางหลวงแจ้งชื่อผู้รับเหมา ที่อยู่หรือสำนักงานใหญ่ของผู้รับเหมาให้กรมป่าไม้ ป่าไม้เขต และจังหวัดท้องที่ทราบล่วงหน้าก่อนเวลาที่จะลงมือทำการก่อสร้างหรือทำการตัดโค่นไม้ลง และถ้าหากการจ้างเหมารายใดมีเงื่อนไขประการใด หรือจ้างเหมาให้ทำการเฉพาะเพียงบางส่วนของงานสร้างทาง ก็ให้แจ้งรายละเอียดนั้นให้ทราบด้วย

ส่วนกรณีที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดแนวเขตทางหลวงไว้แล้ว ให้มีสิทธิเข้าดำเนินการก่อสร้าง บูรณะหรือขยายทางได้แต่ต้องแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบ เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน

ข้อ ๒. ไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ในแนวเขตทางหลวง ทางลาลอง หรือแนวสำรวจที่จำเป็นต้องตัดฟันลงเนื่องในการก่อสร้างทาง จะนำไปใช้ประโยชน์หรือทำลายไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากทางราชการ กรมป่าไม้แล้ว ซึ่งกรมป่าไม้จะได้ตรวจวัดตีตราประจำท่อนไม้ให้นั้นไว้ตามระเบียบหลักเกณฑ์ เพื่อดำเนินการกับไม้ต่อไป

ข้อ ๓. การนำไม้มาใช้ในกิจการทางหลวงหรือทางล้าลอง ซึ่งเจ้าหน้าที่กรมทางหลวงมีความจำเป็นต้องตัดฟันไม้ที่ขึ้นอยู่ในแนวเขตทาง หรือทางล้าลองนั้นเป็นกรณีรับด่วน เช่น เพื่อใช้ในกิจการใดๆ ในทางหลวงหรือทางล้าลองนั้นๆ ถ้ามิใช่ ไม้สัก ไม้ยาง ไม้พยุง ไม้ชิงชัน หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก็ให้กระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตทำไม้ จากเจ้าพนักงานป่าไม้ได้คราวละไม่เกิน ๒๐ ท่อน หรือปริมาตรเนื้อไม้ไม่เกิน ๕.๐๐ เมตรลูกบาศก์ เมื่อตัดฟันไม้ชนิดใดเป็นจำนวน ขนาด ยาว โต ปริมาตร เท่าใด และเพื่อใช้ในกิจการใด ให้เจ้าหน้าที่แขวงการทางทำบัญชีรายการไม้ที่ใช้ ส่งให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้เขตและป่าไม้จังหวัดแห่งท้องที่ทราบทุกครั้งเพื่อติดตามตรวจในภายหลัง

เมื่อกรมทางหลวงมีความประสงค์จะตัดฟันไม้เพื่อใช้ในกิจการทางหลวงหรือทางล้าลอง มีจำนวนมากเกินไปจนเกินจำนวนในวรรคแรก ให้ติดต่อขออนุญาตทำไม้ตามระเบียบของทางการกรมป่าไม้เสียก่อน

ในกรณีที่กรมทางหลวงมีความจำเป็นต้องตัดฟันไม้ในแนวเขตทาง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกิจการงานทางนอกเหนือจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง และวรรคสองให้ติดต่อขออนุญาตทำไม้ตามระเบียบของทางการกรมป่าไม้เสียก่อนด้วย

ข้อ ๔. การสร้างทางล้าลองเพื่อราชการทหารหรือทางอื่นใด ซึ่งกรมทางหลวงได้รับมอบหมายให้ดำเนินการก่อสร้าง ให้เจ้าหน้าที่กรมทางหลวงถือปฏิบัติในการตัดฟันไม้หวงห้ามในการสร้างทางได้ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อเจ้าหน้าที่กรมทางหลวงได้รับคำสั่ง ให้สร้างทางล้าลองเพื่อราชการทหารหรือทางอื่นใด ซึ่งกรมทางหลวงได้รับมอบหมายให้ดำเนินการก่อสร้างและได้กำหนดแนวทางแล้วอย่างไร ให้แจ้งกรมป่าไม้ทราบ และให้แจ้งให้ป่าไม้เขตแห่งท้องที่ที่ทางนั้นผ่านไปทราบล่วงหน้า พร้อมทั้งส่งแผนที่แสดงแนวทางที่จะตัดผ่านและให้แจ้งด้วยว่าจะลงมือตัดฟันไม้ในแนวทางนั้นเมื่อใด เป็นระยะทางยาวเท่าใด และแนวทางกว้างเท่าใด

(๒) เมื่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้รับแจ้งความตามข้อ (๑) ข้างต้นแล้วจะได้สั่งเจ้าหน้าที่ออกไปสำรวจติดตามหาไม้ตัดฟันไม้หวงห้ามในแนวทางนั้น โดยเร็วเพื่อทราบชนิด จำนวนไม้ ว่ามีจำนวนเท่าใด เพื่อพิจารณาอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงตัดฟันไม้ทุกชนิดในแนวทางลงได้ แต่ถ้าหากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ไม่สามารถออกไปทำการสำรวจภายในกำหนดที่จะลงมือสร้างทาง ก็ให้เจ้าหน้าที่สร้างทางตัดฟันไม้ในแนวทางลงก่อนได้ แล้วแจ้งชนิด จำนวนไม้ ที่ตัดฟันลงนั้นให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ทราบเพื่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้จะออกไปสำรวจติดตามไม้เหล่านั้นตามระเบียบในภายหลัง

(๓) บรรดาไม้หวงห้ามที่ตัดฟันลงในแนวทางล้าลอง หรือทางที่กรมทางหลวงได้รับมอบหมายให้ก่อสร้าง นอกจากไม้สัก ไม้ยาง ไม้พยุง ไม้ชิงชันหรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หากเจ้าหน้าที่กรมทางหลวงประสงค์จะนำไปใช้ในการก่อสร้างสะพานในแนวทางสายนั้นโดยแท้จริง ก็ให้ใช้ได้ไม่ต้องชำระค่าภาคหลวงตามจำนวนและหลักเกณฑ์ที่กล่าวในข้อ ๓ ส่วนที่เหลือนอกจากนี้เจ้าหน้าที่ป่าไม้จะได้จัดการจำหน่าย ให้เป็นผลประโยชน์ของแผ่นดินต่อไป

(๔) ถ้าเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงต้องการจะตัดฟัน หรือใช้ไม้นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว ในข้อ (๓) ข้างต้น ให้ขออนุญาตและชำระค่าภาคหลวงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบ

ข้อ ๕. ในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง ตามพระราชบัญญัติทางหลวงพุทธศักราช ๒๔๘๒ และพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๗ นั้น

(๑) ไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ที่จำเป็นต้องตัดฟันลง จะนำไปใช้ประโยชน์หรือทำลายไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากทางราชการกรมป่าไม้เสียก่อน ไม้หวงห้ามที่ตัดฟันลงนี้ ทางกรมป่าไม้จะได้ตรวจวัดติดตามประจำท่อนไม้ นั้นไว้ แล้วดำเนินการกับไม้นั้นตามระเบียบของกรมป่าไม้ต่อไป

(๒) การนำไม้มาใช้ในกิจการทางหลวงหรือทางลาลอง ซึ่งอยู่ใกล้กับที่ดินสงวนของกรมทางหลวง หากเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงมีความจำเป็นต้องตัดฟันไม้ที่ขึ้นอยู่ในเขตที่ดินสงวนนั้นเพื่อใช้ในกิจการใดๆ ในทางหลวงหรือทางลาลอง ถ้ามิใช่ไม้สัก ไม้ยาง ไม้พยุง ไม้ชิงชัน หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก็ให้กระทำได้โดยไม่ต้องขอรับอนุญาตทำไม้ จากพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้คราวละไม่เกิน ๒๐ ท่อนหรือปริมาตรเนื้อไม้ไม่เกิน ๕.๐๐ ลูกบาศก์เมตร เมื่อตัดฟันไม้ชนิดใดเป็นจำนวน ขนาด ยาว โต ปริมาตรเท่าใด และเพื่อใช้ในกิจการใด ให้เจ้าหน้าที่แขวงการทางทำบัญชีรายการไม้ที่ใช้ส่งให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้เขตและป่าไม้จังหวัดแห่งท้องที่ทราบทุกครั้ง

เมื่อกรมทางหลวงประสงค์จะตัดฟันไม้เพื่อใช้ในกิจการทางหลวง หรือทางลาลอง มีจำนวนเกินจากจำนวนที่กล่าวในวรรคแรก ให้ติดต่อขอรับอนุญาตทำไม้ตามระเบียบของทางราชการกรมป่าไม้เสียก่อน

(๓) ในกรณีที่ดินสงวนมีความจำเป็นต้องตัดฟันไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกิจการงานทาง นอกเหนือจากที่กำหนดในข้อ (๑) และ (๒) ให้ติดต่อขอรับอนุญาตทำไม้ตามระเบียบของทางราชการกรมป่าไม้เสียก่อนด้วย

ข้อ ๖. ไม้ที่อยู่ในเขตทางหลวงหรือในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง ตามพระราชบัญญัติทางหลวงพุทธศักราช ๒๔๘๒ และพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๗ นั้น กรมป่าไม้จะสงวนไว้ให้เพื่อประโยชน์แก่งานทางของกรมทางหลวง โดยจะงดเว้นการสำรวจตัดรอนุญาตให้เอกชนตัดฟัน เว้นไว้แต่ไม้บางชนิดที่รัฐบาลมีสัญญาผูกพันกับผู้รับอนุญาตอยู่ก่อนแล้ว

ข้อ ๗. ในการก่อสร้างทางหลวงหรือทางลาลองนี้ กรมทางหลวงมีหลักการที่จะตัดฟันไม้ในแนวเขตทางลงเฉพาะเท่าที่จำเป็นในการก่อสร้างทางโดยแท้จริงเท่านั้น สำหรับไม้ยืนต้นที่ขึ้นอยู่ริมสองข้างทาง กรมทางหลวงมีหลักการที่จะสงวนไว้เพื่อเป็นร่มเงาและทิวทัศน์อันสวยงามของทางสายนั้นๆ

ข้อ ๘. ให้ใช้ข้อตกลงนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ตกลง ณ วันที่ ๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

นายปรกรณ์ อังสุสิงห์	ปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
หม่อมราชวงศ์จักรทอง ทองใหญ่	ปลัดกระทรวงเกษตร
นายอุทัย วุฒิกุล	อธิบดีกรมทางหลวง
นายดุสิต พานิชพัฒน์	อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กส ๐๗๐๔/ว.๒๗๕๐

กรมป่าไม้

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๔/ว.๒๗๕๐ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางพฤกษศาสตร์ป่าไม้และผู้บังคับการกองตำรวจป่าไม้ เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน หัวหน้ากองทุกกอง นักวิชาการป่าไม้เอก พนักงานป่าไม้เอก หัวหน้างานนิติการ ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่ ผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมวรรณกรรมจังหวัดตาก หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ หัวหน้าฝ่ายการต่างประเทศ และหัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์โครงการ เพื่อทราบ

(ลงนาม) ตีร กกกำแหง

(นายตี่ร กกกำแหง)

รองอธิบดี ทำการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

๔๒๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส.๐๗๐๔/ว.๒๗๕๐

กรมป่าไม้

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

เรื่อง ข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน, การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๔๑๒๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๑๑

ตามที่กรมป่าไม้ส่งสำเนาข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน, การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและที่ดินสงวนของกรมทางหลวง พ.ศ.๒๕๑๑ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ได้ทำความตกลงกัน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๑๑ มาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติแล้วนั้น

เนื่องจากบัดนี้กรมทางหลวงเห็นสมควรให้เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงปฏิบัติในการตัดฟันไม้ในเขตทางหลวงและที่ดินของกรมทางหลวง ตามนโยบายที่ข้อตกลงดังกล่าว ดังนี้

๑. ให้สอดส่องดูแลควบคุม และปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยเคร่งครัดทุกกรณี

๒. หลักการสำคัญของข้อตกลงนั้นมีวัตถุประสงค์จะไม่ต้องการให้มีการอนุญาตให้บุคคลใดตัดฟันไม้ในเขตทางหลวง โดยให้สิทธิกรมทางหลวงเป็นผู้พิจารณาและตัดฟันไม้ในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทาง

๓. ไม้ในเขตทางหลวงหรือในที่ดินสงวนของกรมทางหลวงนั้น กรมป่าไม้จะสงวนไว้เพื่อประโยชน์แก่งานทางของกรมทางหลวง โดยจะงดเว้นการสำรวจที่ดินอนุญาตให้เอกชนตัดฟัน เว้นแต่รัฐบาลมีสัญญาผูกพัน ทั้งนี้ ตามข้อตกลง ข้อ ๖

๔. ไม้ในแนวเขตทางหลวง กรมทางหลวงมีหลักการที่จะตัดฟันเท่าที่จำเป็นสำหรับไม้ยืนต้นที่อยู่ริมสองข้างทาง มีหลักการที่จะสงวนไว้ ทั้งนี้ ตามข้อตกลงข้อ ๗

๕. การตัดฟันเพื่อตัดฟันไม้ในเขตทางหลวงนั้น เจ้าหน้าที่ป่าไม้จะกระทำต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวง หรือภายในข้อตกลง ข้อ ๖

๖. ให้ประสานงานกับป่าไม้เขต ป่าไม้จังหวัด และป่าไม้อำเภอ เพื่อปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นต่อไป หากมีปัญหาให้ทำความตกลงกันเสียก่อน

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่กรมทางหลวงสั่งให้เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวง ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและที่ดินสงวนของกรมทางหลวงดังกล่าว เป็นการปฏิบัติสอดคล้องตามข้อตกลงดังกล่าวแล้ว ฉะนั้น กรมป่าไม้จึงขอกำหนดทางปฏิบัติเพื่อให้การตัดฟันไม้ออกจากเขตทาง และที่ดินสงวนของกรมทางหลวง เป็นไปตามข้อตกลงและตามความเหมาะสมสำหรับไม้ที่ยังไม่ได้ออกอนุญาต ดังนี้

๔๒๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส ๐๔๑๑/๙๗๓๗

กรมป่าไม้

๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๑

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๔๑๑/๔๐๕๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑ และ ที่ กส ๐๔๑๑/๙๗๓๖
ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๑ เรื่องการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้
ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทั้ง ๓ ท่าน เพื่อทราบ
ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการกองทุกกอง และเลขานุการกรมป่าไม้ เพื่อทราบ
ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามนัยหนังสือดังกล่าวโดยเคร่งครัดด้วย

(ลงนาม) ถนนม เปรมรศมี
(นายถนนม เปรมรศมี)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

๔๒๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส. ๐๔๑๑/๙๗๓๔

กรมป่าไม้

๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๑

เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส.๐๔๑๑/๔๐๕๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑
และ ที่ กส.๐๔๑๑/๙๗๓๖ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๑

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ เรื่องการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ รายละเอียด
ตามนัยสิ่งที่ส่งมาด้วย เรียนมาเพื่อโปรดทราบและส่งเจ้าหน้าที่ชี้แจงให้ผู้ประสงค์จะขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่
ป่าไม้ทราบ และปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี
(นายถนนม เปรมรัศมี)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

๔๓๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส. ๐๔๑๑/๔๐๕๑

กรมป่าไม้

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เรื่อง มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างบูรณะทางหลวงแผ่นดินและโครงการก่อสร้าง และบูรณะทางหลวงจังหวัด พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔ ของกรมทางหลวงโครงการก่อสร้างถนนโดย หน่วยช่างก่อสร้าง พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔ ของ กรป.กลาง และโครงการก่อสร้างทางชลประทาน ของกรมชลประทาน พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔

เรียน อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท อธิบดีกรมการปกครอง ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการ กองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ

ด้วยกรมป่าไม้ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการปรับปรุงและประสานงานการสร้างทางหลวงว่า ตามที่คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นชอบด้วยเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างและบูรณะทางหลวงแผ่นดิน และโครงการก่อสร้างและบูรณะทางหลวงจังหวัด พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔ ของกรมทางหลวงโครงการก่อสร้างถนนโดยหน่วยช่างก่อสร้าง พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔ และประธานคณะกรรมการฯ ได้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ บรรจุไว้ในแผนที่พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔ ต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๐ และวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๑ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการฯ

กรมป่าไม้จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดทราบและใคร่ขอความร่วมมือด้วยว่า หากหน่วยงานนี้จะเข้าดำเนินการก่อสร้างทางผ่านพื้นที่ป่าไม้ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ก่อน โดยแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบและพิจารณา เพื่อนำเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อการก่อสร้างทางดังกล่าวต่อไป และในการใช้พื้นที่เพื่อก่อสร้างทางนั้น หากเส้นทางตัดผ่านเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๔๑ (พ.ศ.๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ในอัตราไร่ละ ๕๐.๐๐ บาท (ห้าสิบบาทถ้วน) ด้วย

อนึ่ง กรมป่าไม้ใคร่ขอความร่วมมือโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๐๙ เกี่ยวกับเรื่องการเตรียมการเพื่อรับการตัดถนนเข้าไปในบริเวณป่าไม้ และพื้นที่ที่ยังไม่มีการพัฒนาโดยเคร่งครัดด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ของแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ถนอม เปรมรัศมี

(นายถนอม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

๔๓๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส. ๐๔๑๑/๙๗๓๖

กรมป่าไม้

๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๑

เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้

เรียน อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมโยธาธิการ
เลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท อธิบดีกรมการปกครอง ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการ กองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ ที่ กส. ๐๔๑๑/๔๐๕๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑

ตามที่กรมป่าไม้เรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความร่วมมือว่า หากหน่วยงานนี้จะเข้า
ดำเนินการก่อสร้างทางผ่านพื้นที่ป่าไม้ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ก่อนโดยแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบและ
พิจารณาเพื่อนำเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อการก่อสร้างทางดังกล่าว
ต่อไป และในการใช้พื้นที่เพื่อก่อสร้างทางนั้น หากเส้นทางตัดผ่านเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้รับอนุญาตจะต้อง
ชำระค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๔๑ ในอัตราไร่ละ ๕๐.๐๐ บาท (ห้าสิบบาท
ถ้วน) ด้วยความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนเพิ่มเติมว่า การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามนัยดังกล่าว
ข้างต้นนั้น ไม่เฉพาะการเข้าทำประโยชน์เพื่อการสร้างทางแล้วเท่านั้น ยังหมายถึงการเข้าทำประโยชน์ใน
ทุกกรณีด้วย ทั้งนี้ ผู้ขอรับอนุญาตเข้าทำประโยชน์จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ และได้รับหนังสืออนุญาตในการเข้าทำประโยชน์ในกรณีที่เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
จากกรมป่าไม้ก่อนจึงจะเข้าไปดำเนินการได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี

(นายถนนม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

๔๓๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๔๗๓๔

กรมป่าไม้

๑๖ สิงหาคม ๒๕๒๕

เรื่อง การอนุญาตให้ตัดต้นยางเพื่อป้องกันอันตรายเมื่อไม้หักโค่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยจังหวัดเชียงใหม่ได้เสนอให้กรมป่าไม้พิจารณา เรื่อง นายเมืองใจ มณีประเสริฐ ร้องขอตัดต้นยางยืนต้นตายขึ้นอยู่ใกล้บ้านเรือนนอก เพื่อป้องกันอันตรายเมื่อไม้หักโค่น และเนื่องจาก ต้นยางที่ขอขึ้นอยู่ในที่เขตทางหลวง ไม่เป็นที่กรรมสิทธิ์ของบุคคลใด จังหวัดจึงเห็นสมควรอนุญาตให้องค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ ออก กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยที่จะอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรม ป่าไม้ทำออกตามที่จังหวัดเชียงใหม่เสนอ แต่เนื่องจากไม้ยางที่ขอตัดออกมีความโต ๒๑๒ ซม. เป็นไม้ ต่ำกว่าขนาดจำกัด ก่อนอนุญาตต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตาม นัยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เสียก่อน และเห็นว่ามีกรร้องขอตัด ต้นยางออกในกรณีทำนองเดียวกันนี้อยู่เสมอ จึงเห็นสมควรอนุญาตเป็นหลักการสำหรับรายที่จังหวัดเชียงใหม่และ รายอื่นๆ ในท้องที่จังหวัดอื่นด้วย กรมป่าไม้จึงได้เสนอเรื่องนี้ต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาอนุมัติฯ พณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตตามที่กรมป่าไม้เสนอ

ฉะนั้น หากมีการขอตัดต้นยางออกเพื่อป้องกันอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เมื่อไม้จะหักโค่น รายใดในท้องที่จังหวัดนี้เช่นกรณีดังกล่าว ทั้งไม่ได้ขนาดจำกัดและต่ำกว่าขนาดจำกัด ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ของ จังหวัดได้ตรวจสอบแล้ว เห็นสมควรอนุญาต และได้ประทับตราอนุญาตให้ตัดฟันตามระเบียบแล้ว เมื่อไม้ยาง นั้นไม่ใช่ไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของบุคคลใด ก็ให้จังหวัดอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรม ป่าไม้ทำออก โดยไม่ต้องส่งเรื่องราวให้กรมป่าไม้พิจารณาสั่งการอีก แต่เมื่อได้ดำเนินการแล้ว โปรดแจ้งผล การอนุญาตให้กรมป่าไม้ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พงศ์ โสโน
(นายพงศ์ โสโน)
อธิบดีกรมป่าไม้

๔๓๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ส่วนที่สี่

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการอนุญาต กลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่า โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๙๖

วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

เรื่องเดิม

ตามที่อธิบดีกรมป่าไม้ได้โปรดมีบัญชาเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ให้กองการอนุญาตและกลุ่มนิติการ ร่วมประชุมพิจารณากรณีการยกเว้นค่าภาคหลวงการขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ให้เป็นระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อเท็จจริง

กองการอนุญาตได้มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่าประชุมหารือร่วมกับกลุ่มนิติการ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ ห้องกลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่า กองการอนุญาตแล้ว โดยที่ประชุมได้มีความเห็นร่วมกัน ดังนี้ (รายละเอียดตามรายงานการประชุมที่แนบมาพร้อมนี้)

๑. ในกรณีการยกเว้นค่าภาคหลวงสามารถกระทำได้ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร รัฐมนตรีจะลดหรือยกเว้นค่าภาคหลวงให้บุคคลซึ่งประสบภัยพิบัติสาธารณะตามความจำเป็นเฉพาะรายก็ได้” ซึ่งในกรณีนี้หากจะให้ราษฎรเป็นผู้ยื่นขอดำเนินการเอง ราษฎรก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการชักลาก และเลื่อยด้วยตนเองได้ แต่นโยบายในการอนุญาตให้ทำไม้ในพื้นที่ประสบภัยพิบัตินี้ มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ขออนุญาตทำไม้และจำหน่ายให้ราษฎรในราคาทุน ซึ่งถือเป็นไปตามเจตนารมณ์กฎหมาย

๒. กรณีที่ให้จังหวัดออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและควบคุมการทำไม้จากเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะครั้งนี้ สมควรให้มีคณะกรรมการจากภาคประชาชนร่วมกับภาคราชการ เพื่อให้การตรวจสอบ และควบคุมการทำไม้เป็นไปอย่างโปร่งใส ซึ่งภาคประชาชนอาจจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่หรือบุคคลที่ได้รับการยอมรับนับถือในพื้นที่ เพื่อให้มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

๓. สำหรับไม้ที่ทำออกที่มีลักษณะเป็นไม้พิน (เศษไม้ ปลายไม้ที่แตกหักซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการก่อสร้างหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น) ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งนี้ โดย บริษัท ไม้อัดไทย จำกัด ในการดำเนินการตรวจวัดปริมาตรไม้ ให้อนุโลมใช้ระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการตรวจวัด การประทับตราการเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ พ.ศ.๒๕๑๐ ในการดำเนินการตรวจวัดปริมาตรไม้ได้

๔๓๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ข้อพิจารณา

กองการอนุญาต ขอเรียนว่าได้ดำเนินการพิจารณา ปรับปรุงหนังสือเรียนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามบัญชาของท่านอธิบดีกรมป่าไม้แล้ว จึงเห็นสมควร นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติในหลักการให้การดำเนินการช่วยเหลือราษฎรจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะ ดังนี้

๑. อนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดำเนินการทำไม้ออก ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะครั้งนี้ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดแพร่ และสุโขทัย เป็นกรณีพิเศษ ตามในมาตรา ๙ ทวิ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยยกเว้นค่าภาคหลวงในกรณีนี้ ซึ่งจังหวัดได้รายงานผลการสำรวจ ตรวจสอบและจัดทำบัญชีไม้เบื้องต้นแล้ว ดังนี้

๑.๑ ท้องที่จังหวัดแพร่ เป็นไม้ท่อน จำนวน ๑,๙๗๔ ท่อน/ตัน ปริมาตร ๙๒๗.๓๔ ม.^๓

๑.๒ ท้องที่จังหวัดสุโขทัย เป็นไม้ท่อน จำนวน ๑๐๙ ท่อน/ตัน ปริมาตร ๕๓.๐๓ ม.^๓

ทั้งนี้ ให้นำไม้ไปรวมหมอนไว้ในสถานที่ปลอดภัย สำหรับการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัยพิบัติจากอุทกภัย ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จัดจำหน่ายไม้ที่ทำออกให้แก่ราษฎรในราคาทุน ห้ามมิให้มีการจำหน่ายไม้ที่ได้รับอนุญาตนี้ในเชิงพาณิชย์ หรือหากจะมีการนำไม้ออกไปจำหน่ายนอกพื้นที่จะต้องเสนอเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณานุมัติทุกครั้ง สำหรับการทำให้อยู่ภายใต้การดูแล รับผิดชอบ ของผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่

๒. อนุญาตให้บริษัท ไม้อัดไทย จำกัด ดำเนินการทำไม้ที่มีลักษณะเป็นไม้พืน (เศษไม้ปลายไม้ที่แตกหักซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการก่อสร้างหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น) ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งนี้ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดแพร่ และอุดรดิตถ์ เป็นกรณีพิเศษ ตามในมาตรา ๙ ทวิ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ท้องที่จังหวัดแพร่ ปริมาตร ๙๕,๐๐๐ ม.^๓ และจังหวัดอุดรดิตถ์ ปริมาตร ๔๔,๐๐๐ ม.^๓ ตามที่ บริษัท ไม้อัดไทย จำกัด เสนอ โดยยกเว้นค่าภาคหลวง สำหรับดำเนินการให้นุโลมใช้ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการตรวจวัด การประทับตรา การเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พืน หรือไม้เผาถ่าน พ.ศ.๒๕๑๐ โดยอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่

๓. ขออนุมัติในหลักการอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ที่เหลือในพื้นที่ดังกล่าวตามข้อ ๑. ที่อยู่ระหว่างจังหวัดดำเนินการสำรวจและจัดทำบัญชียังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการสำรวจ คัดแยกไม้ จัดทำบัญชีไม้ต่อเนื่อง จนกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎร ที่ประสบภัยพิบัติครั้งนี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการ โดยเร่งด่วนและเป็นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เกิดภัยพิบัติ โดยอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่อย่างใกล้ชิด ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย และรายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบ โดยด่วนที่สุด

๔๔๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๔. ให้จังหวัดพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการทำให้และการใช้ประโยชน์จากการทำให้ภัยพิบัติสาธารณะนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ระเบียบและกฎหมายโดยเคร่งครัด โดยให้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนภาค ทั้งภาครัฐราชการ ภาคประชาชน และรายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบเป็นระยะๆ พร้อมภาพถ่ายประกอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในหนังสือเรียนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่แนบมาพร้อมนี้

(ลงนาม) วีระยุทธ กุลพรพันธ์
(นายวีระยุทธ กุลพรพันธ์)
ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๘๖๕๓

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

- อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดแพร่ ที่ พร ๐๐๑๓.๔/๘๓๐๗ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙
๒. หนังสือจังหวัดแพร่ ที่ พร ๐๐๑๓.๔/๘๓๐๘ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙
๓. หนังสือจังหวัดแพร่ ที่ พร ๐๐๑๓.๔/๘๓๐๙ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๘๖๕ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึงรายงานผลการสำรวจไม้ที่เกิดจากเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะเบื้องต้น ดังนี้

๑) บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่จั่วะ ท้องที่ตำบลแม่จั่วะ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีไม้หวงห้ามจำนวน ๔๔๐ ต้น/ท่อน ปริมาตร ๑๔๔.๓๒ ม.^๓ แต่ยังไม่ตรวจสอบไม้แล้วเสร็จ ทางคณะเจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

๒) บริเวณตามลำห้วย ท้องที่ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีไม้หวงห้าม จำนวน ๓๗๗ ต้น/ ท่อน ปริมาตร ๓๔๐.๙๑ ม.^๓ และไม้นอกประเภทหวงห้าม จำนวน ๙๗ ต้น/ท่อน ปริมาตร ๕๙.๖๑ ม.^๓ แต่ยังไม่ตรวจสอบไม้แล้วเสร็จ ทางคณะเจ้าหน้าที่จะสำรวจตรวจสอบต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

๓) บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่มาน ท้องที่ตำบลหัวฝาย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีไม้หวงห้าม จำนวน ๑,๐๖๓ ต้น ปริมาตร ๒๗๔.๕๔ ม.^๓ แต่ยังไม่ตรวจสอบไม้แล้วเสร็จ ทางคณะเจ้าหน้าที่จะสำรวจตรวจสอบต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

โดยจังหวัดขอให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออก รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาเห็นชอบหลักการในการทำไม้จากเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงขอให้จังหวัดพิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการดังนี้

๔๔๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. อนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดำเนินการทำไม้ออก ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติ สาธารณะครั้งนี้ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในท้องที่จังหวัดแพร่ เป็นกรณีพิเศษ ตามในมาตรา ๙ ทวิ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยยกเว้นค่าภาคหลวงในกรณีนี้ ซึ่งจังหวัดได้รายงานผลการสำรวจ ตรวจสอบและจัดทำบัญชีไม้ เบื้องต้นแล้ว ดังนี้

๑.๑ บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่จั่วะ ท้องที่ตำบลแม่จั่วะ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีไม้หวงห้ามจำนวน ๔๔๐ ต้น/ท่อน ปริมาตร๑๔๔.๓๒ ม.^๓

๑.๒ บริเวณตามลำห้วย ท้องที่ตำบลซ่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีไม้หวงห้าม จำนวน ๓๗๗ ต้น/ ท่อน ปริมาตร ๓๔๐.๙๑ ม.^๓ และ ไม้นอกประเภทหวงห้าม จำนวน ๙๗ ต้น/ท่อน ปริมาตร ๕๙.๖๑ ม.^๓

๑.๓ บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่มาน ท้องที่ตำบลหัวฝาย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ระหว่าง วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีไม้หวงห้าม จำนวน ๑,๐๖๓ ต้น ปริมาตร ๒๗๔.๕๔ ม.^๓ ทั้งนี้ ให้นำไม้ไปรวมหมอนไว้ในสถานที่ปลอดภัย

อนึ่งเพื่อการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัยพิบัติจากอุทกภัยให้องค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้จัดจำหน่ายไม้ที่ทำออกให้แก่ราษฎรในราคาถูก ห้ามมิให้มีการจำหน่ายไม้ที่ได้รับอนุญาตนี้ ในเชิงพาณิชย์ หรือหากจะมีการนำไม้ออกไปจำหน่ายนอกพื้นที่ จะต้องเสนอเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณานุมัติทุกครั้ง สำหรับการทำให้ไม้ได้อยู่ภายใต้การดูแล รับผิดชอบ ของผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

๒. อนุญาตให้บริษัท ไม้อัดไทย จำกัด ดำเนินการทำไม้ที่มีลักษณะเป็นไม้พืน (เศษไม้ ปลายไม้ ที่แตกหักซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการก่อสร้างหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น) ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งนี้ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในท้องที่ จังหวัดแพร่ เป็นกรณีพิเศษ ตามในมาตรา ๙ ทวิ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าไม้พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ท้องที่จังหวัดแพร่ ปริมาตร ๙๕,๐๐๐ ม.^๓ โดยยกเว้นค่าภาคหลวง สำหรับการดำเนินการให้อนุญาตให้ใช้ระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วย การตรวจวัด การประทับตรา การเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พืน หรือไม้เผาถ่าน พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยอยู่ ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

๓. อนุมัติในหลักการอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ที่เหลือในพื้นที่ดังกล่าวตาม ข้อ ๑. ที่อยู่ระหว่างจังหวัดดำเนินการสำรวจและจัดทำบัญชียังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการสำรวจ คัดแยกไม้ จัดทำบัญชีไม้ต่อเนื่อง จนกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎร ที่ประสบภัยพิบัติครั้งนี้ ซึ่งเป็น เรื่องที่ต้องดำเนินการ โดยเร่งด่วนและเป็นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เกิดภัยพิบัติโดยอยู่ภายใต้ การดูแลรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่อย่างใกล้ชิด ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย และรายงาน ผลการดำเนินงานให้กรมป่าไม้ทราบ โดยด่วนที่สุด

๔. ให้จังหวัดพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการทําน้และ การใช้ประโยชน์จากการทําน้ภัยพิบัติสาธารณะนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ระเบียบและกฎหมาย โดยเคร่งครัด โดยให้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนภาค ทั้งภาคราชการ ภาคประชาชน และรายงานผลการดำเนินงาน ให้กรมป่าไม้ ทราบ เป็นระยะๆ พร้อมภาพถ่ายประกอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบและนโยบายโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส
(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร ๐ ๒๕๖๑-๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙-๕๗๘๖

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๘๖๕๔

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุโขทัย ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๓/ ๕๓๕๗ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๘๖๕๔ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๙

ตามหนังสือที่อ้างถึงรายงานผลการสำรวจไม้ที่เกิดจากเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะเบื้องต้นใน
ท้องที่ จังหวัดสุโขทัย ซึ่งขณะนี้ การสำรวจและตัดแยกไม้ จากพื้นที่ประสบภัยพิบัตียังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น
ในเบื้องต้นนี้ ได้ดำเนินการแล้ว โดยตัดแยกไม้กระยาเลย จำนวน ๑๐๔ ท่อน ปริมาตร ๕๒.๙๗ ม.^๓
ไม้สัก จำนวน ๑ ท่อน ปริมาตร ๐.๐๖ ม.^๓ และขอให้กรมป่าไม้พิจารณาเสนอเรื่องราวให้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นผู้ทำไม้ออก
และจำหน่ายไม้ให้ราษฎรที่ประสบอุทกภัยในราคาต้นทุน รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาเห็น
ชอบหลักการในการทำไม้จากเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ เพื่อเป็นการ
บรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงขอให้จังหวัดพิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่
ผู้รับผิดชอบดำเนินการดังนี้

๑. อนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดำเนินการทำไม้ออก ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะ
ครั้งนี้ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในท้องที่
จังหวัดสุโขทัย เป็นกรณีพิเศษ ตามในมาตรา ๙ ทวิ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยยกเว้น
ค่าภาคหลวงในกรณีนี้ ซึ่งจังหวัดได้รายงานผลการสำรวจ ตรวจสอบและจัดทำบัญชีไม้เบื้องต้นแล้ว
จำนวน ๑๐๔ ท่อน ปริมาตร ๕๒.๙๗ ม.^๓ ไม้สัก จำนวน ๑ ท่อน ปริมาตร ๐.๐๖ ม.^๓ ทั้งนี้ ให้นำไม้ไปรวม
หมอนไว้ในสถานที่ปลอดภัย

๔๔๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

อนึ่งเพื่อการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัยพิบัติจากอุทกภัย ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จัดจำหน่ายไม้ที่ทำออกให้แก่ราษฎรในราคาถูก ห้ามิให้มีการจำหน่ายไม้ที่ได้รับอนุญาตนี้ในเชิงพาณิชย์ หรือหากจะมีการนำไม้ออกไปจำหน่ายนอกพื้นที่ จะต้องเสนอเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณานุมัติทุกครั้ง สำหรับการทำให้ได้อยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย

๒. อนุมัติในหลักการอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ที่เหลือในพื้นที่ดังกล่าว ตามข้อ ๑. ที่อยู่ระหว่างจังหวัดดำเนินการสำรวจและจัดทำบัญชียังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการสำรวจ คัดแยกไม้จัดทำบัญชีไม่ต่อเนื่อง จนกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎร ที่ประสบภัยพิบัติครั้งนี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการ โดยเร่งด่วนและเป็นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เกิดภัยพิบัติ โดยอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยอย่างใกล้ชิด ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย และรายงานผลการดำเนินงานให้กรมป่าไม้ทราบ โดยด่วนที่สุด

๓. ให้จังหวัดพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการทำไม้และการใช้ประโยชน์จากการทำไม้ภัยพิบัติสาธารณะนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ระเบียบและกฎหมายโดยเคร่งครัด โดยให้มีส่วนร่วมทุกภาคทุกส่วนภาค ทั้งภาคราชการ ภาคประชาชน และรายงานผลการดำเนินงานให้กรมป่าไม้ทราบเป็นระยะๆ พร้อมภาพถ่ายประกอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและนโยบายโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส
(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ - ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ - ๕๗๘๖

๔๔๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๗๓๗๕

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๔ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ทหารหรือปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
ในพื้นที่ ส.ป.ก.

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุม เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
ในพื้นที่ ส.ป.ก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันอังคารที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐

ด้วยกรมป่าไม้ ได้รับหนังสือหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช
๒๔๘๔ ในพื้นที่ ส.ป.ก. จากหลายจังหวัด สรุปดังนี้

๑. การทำไม้หวงห้ามในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดิน
กรณีเป็นไม้ที่มีมาแต่เดิม

๒. การทำไม้หวงห้ามในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดิน
กรณีเป็นไม้ที่ปลูกขึ้น

๓. การทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้ามในป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดิน
หากเกษตรกรผู้ได้รับเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ จะขออนุญาตทำไม้ในเขตปฏิรูปที่ดิน จะมีระเบียบ
ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติอย่างไร

กรมป่าไม้ได้ร่วมหารือเรื่องนี้กับสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม
๒๕๕๐ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตให้ทำไม้ในที่ดิน
ส.ป.ก. ๔-๐๑ ดังนี้

๑. ในกรณีเป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้ดำเนินการดังนี้
(๑) กรณีเป็นไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่เดิม ให้พิจารณาอนุญาตตามมาตรา ๑๑
แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการทำ
ไม้หวงห้าม โดยให้ดำเนินการ ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดิน
เพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานปฏิรูปที่ดิน
จังหวัดก่อน

๔๕๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

(๒) กรณีเป็นไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้นใหม่ หากมีลักษณะเป็นสวนป่า และผู้ครอบครองที่ดิน ประสงค์จะนำไปขึ้นทะเบียนสวนป่าตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็สามารถทำไม้ออกตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวต่อไป หากผู้ครอบครองที่ดินไม่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนสวนป่า ก็ให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการตาม (๑)

๒. ในกรณีเป็นไม้ที่มีไม้หวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้ดำเนินการ ทำไม้ออก ตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๗๐๔.๓/๕๔๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๖ เรื่อง ช่อม ความเข้าใจในการทำไม้ที่มีไม้หวงห้าม โดยให้ยกเลิกการชะลอการตรวจสอบการทำไม้ที่มีไม้หวงห้ามตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๐๕๒๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ เฉพาะในป่าที่ออกเอกสาร ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ เท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไป ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล
(นายวิชัย แหลมวิไล)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ - ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ - ๕๗๘๖

๔๕๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

รายงานการประชุม

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในพื้นที่ ส.ป.ก.

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐

วันอังคารที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๓.๓๐น.

ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๑ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ถนนราชดำเนินนอก กทม.

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชลิต ชูขจร	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.	ประธาน
๒. นายสมปอง อินทร์ทอง	ผู้อำนวยการกองนิติการ	ส.ป.ก.
๓. นายสุนทร วัชรกุลดิลก	แทนผู้อำนวยการสำนักจัดการและควบคุมป่าไม้	กรมป่าไม้
๔. นายวีรชัย จุมพลชาติ	แทนผู้อำนวยการส่วนจัดการที่ดินป่าไม้	กรมป่าไม้
๕. นายวิชิต บุญชิตสิริกุล	เจ้าหน้าที่บริหารป่าไม้ ๓	กรมป่าไม้
๖. นายธีรวัฒน์ อ่อนสำลี	เจ้าหน้าที่บริหารป่าไม้ ๖	กรมป่าไม้
๗. นายวิจารณ์ เสนสกุล	เจ้าหน้าที่บริหารป่าไม้ ๖	กรมป่าไม้
๘. นางวนิดา พรไพบูลย์	นิติกร ๘ว	กรมอุทยานฯ
๙. นางพัชรรัตน์ มณีวงศ์	หัวหน้ากลุ่มกฎหมายและระเบียบ	ส.ป.ก.
๑๐. นายเลิศศักดิ์ สุขสวัสดิ์	หัวหน้ากลุ่มคดี	ส.ป.ก.
๑๑. นางนิสกร รียาพันธ์	นิติกร ๘ว	ส.ป.ก.
๑๒. นายบุญรอด ลีละยูวะ	นิติกร ๘ว	ส.ป.ก.
๑๓. นางรัตนา มะกล้าแดง	นิติกร ๗ว	ส.ป.ก.
๑๔. นายสุรัช อาจวงษา	นิติกร ๕	ส.ป.ก.
๑๕. นางสาวโลชนี บุญยะรัตน์	นิติกร ๓	ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ประธาน กล่าวถึงการที่ต้องประชุมหารือร่วมกันว่า ได้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดไม้ในพื้นที่ ส.ป.ก. เนื่องจากขาดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการตีความปัญหาข้อกฎหมายและวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างกัน ซึ่งกฎหมายว่าด้วยป่าไม้มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการทำไม้และเก็บหาของป่า ส่วนกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปโดยมอบที่ดินให้เกษตรกรทำกิน ที่ดินของรัฐที่นำมาดำเนินการปฏิรูปนั้นอาจเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่กรมป่าไม้มอบให้ เพื่อให้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจ ประเด็นสำคัญ คือ จะจัดการทรัพยากรที่ดินและไม่ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่ละฉบับอย่างไรให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก. เห็นว่า กรณีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๒๒/๒๕๔๔ และความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ได้วินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายที่แตกต่างกัน และ ส.ป.ก.ได้ถือตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้วินิจฉัยในประเด็นสำคัญว่า ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่ ส.ป.ก.ได้รับมอบจากกรมป่าไม้ตามมาตรา ๒๖(๔) แห่งพ.ร.บ.การปฏิรูปฯ เป็นเพียงการกำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปได้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ และในมาตรา ๓๖ ทวิ กำหนดเกี่ยวกับการให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ได้มา แต่พื้นที่ดังกล่าวก็ยังคงมีสภาพเป็น“ป่า” ดังนั้น การตัดไม้หรือเก็บหาของป่า จึงต้องปฏิบัติตามพ.ร.บ.ป่าไม้ฯ จากความเห็นข้อกฎหมายดังกล่าว ทำให้เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ที่ยังไม่มีความเข้าใจในข้อกฎหมายต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายป่าไม้เมื่อได้ตัดไม้ขึ้นอยู่บนที่ดินนั้น ประกอบกับ ส.ป.ก.จังหวัดไม่ทราบถึงแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการทำไม้ จึงมีประเด็นที่จะขอหารือเพื่อทราบถึงแนวทางปฏิบัติ

หัวหน้ากลุ่มกฎหมายและระเบียบ ส.ป.ก. ได้เรียนชี้แจงเพื่อขอทราบแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ไม้ทุกชนิดที่มีอยู่ในที่ดินก่อนที่กรมป่าไม้จะมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก.รับไปดำเนินการเมื่อในข้อกฎหมายไม่ดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นทรัพย์สินของ ส.ป.ก. หากเกษตรกรมีความจำเป็นจะต้องทำไม้เพื่อใช้สอยในครัวเรือน กรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้ไว้หรือไม่ อย่างไร

๒. ไม้ที่เกษตรกรปลูกขึ้นบนที่ดินภายหลังที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. หากเกษตรกรจะทำไม้ที่ปลูกขึ้นจะสามารถกระทำได้หรือไม่ และกรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้อย่างไร

๓. ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นข้อกฎหมายไว้ว่า เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายเฉพาะแล้ว จึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา ๕๔ แห่งพ.ร.บ.ป่าไม้ฯ แต่การทำไม้หวงห้ามนั้นจะต้องขออนุญาต มีปัญหาว่า ไม่อาจแยกข้อแตกต่างระหว่างการแผ้วถางป่ากับการตัดไม้ขนาดเล็ก เพื่อเตรียมพื้นที่ในการประกอบเกษตรกรรมจึงควรต้องกำหนดให้เห็นชัดเจนว่า มีความแตกต่างกันอย่างไร

๔. หากมีความจำเป็นจะต้องร่วมกันยกร่างระเบียบว่าด้วยการทำไม้ในพื้นที่ของ ส.ป.ก.จะสามารถทำได้หรือไม่ อย่างไร หรือหากจะนำร่างระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการทำไม้เพื่อใช้สอยในครัวเรือนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เคยหารือร่วมกัน เพื่อพิจารณาต่อไปจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

๔๕๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ผู้แทนกรมป่าไม้ ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันได้พบปัญหาการลักลอบตัดไม้ในพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก เนื่องจากไม้หวงห้ามบางประเภทมีราคาสูง ซึ่งการลักลอบตัดไม้นั้นกระทำได้หลายช่องทางสำหรับกรณีการตัดไม้ในพื้นที่ของ ส.ป.ก. ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ให้กลุ่มนายทุนเข้าไปกว้านซื้อไม้ที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่ของ ส.ป.ก. ด้วยเหตุที่อาศัยช่องว่างของการตีความกฎหมายตามคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๐๒๒/๒๕๔๔ ซึ่งมีผลให้พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ได้นำคำพิพากษาดังกล่าวไปเป็นบรรทัดฐานในการสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา อันนำมาซึ่งความไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติราชการของกรมป่าไม้ที่มีหน้าที่ควบคุมการทำไม้ อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ดังนั้น ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัญหาสำคัญที่ควรเร่งแก้ไขโดยเร็วทั้งนี้ หากจะยกร่างระเบียบว่าด้วยการทำไม้ในพื้นที่ของ ส.ป.ก. เพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนร่วมกัน ก็สามารถดำเนินการได้ และสำหรับ “ไม้หวงห้าม” ในที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก.๔-๐๑ เดิมอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แม้ว่าเมื่อมีการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินจะเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๒๖ แห่งพ.ร.บ.การปฏิรูปฯ แล้วก็ตาม ไม้หวงห้ามซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินก็ยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การทำไม้หวงห้ามในเขต ส.ป.ก. ก็ยังคงมีความผิดตามพ.ร.บ.ป่าไม้ฯ มาตรา ๔(๑), (๒) มาตรา ๑๑ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๓ การที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีความเห็นว่า ไม้หวงห้ามดังกล่าว เป็นส่วนควบกับที่ดินตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และการทำไม้ในพื้นที่ ส.ป.ก. ไม่ผิดกฎหมายป่าไม้นั้น เป็นความเห็นที่ไม่ถูกต้อง

ผู้แทนกรมป่าไม้ เห็นว่า การวางระเบียบปฏิบัติในการอนุญาตควรพิจารณา เฉพาะผู้ได้รับส.ป.ก.๔-๐๑ ส่วนที่ดินที่ยังไม่มีการออก ส.ป.ก.๔-๐๑ เมื่อยังไม่มีความชัดเจนว่าผู้ถือครองจะได้รับการจัดที่ดินหรือไม่ จึงไม่ควรอนุญาต

ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นว่า เนื่องจากป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและมีความสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะสามารถนำไม้และของป่ามาใช้ประโยชน์ทั้งการอุปโภคและบริโภค เช่น ทำเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องมือในการเกษตรกรรมหรือเพื่อที่อยู่อาศัย เป็นต้น แต่การทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามใน “ป่า” ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย แต่ไม้หวงห้ามที่ราษฎรได้ปลูกในที่ดิน ส.ป.ก.๔-๐๑ สามารถนำที่ดินที่ปลูกไม้ไปขอขึ้นทะเบียนสวนป่าตามกฎหมายว่าด้วยสวนป่าได้ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรได้รับสิทธิและประโยชน์ในการทำไม้ที่ปลูกขึ้นรวมทั้งสิทธิและประโยชน์อื่นอีก ดังนั้น ส.ป.ก. จึงควรจัดอบรมแก่เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.และเกษตรกร เพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ป่าไม้ฯและพ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการปลูกไม้ไว้ใช้สอยแก่เกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก.

ผู้แทนกรมป่าไม้ ได้เรียนชี้แจงเพื่อตอบประเด็นข้อหารือ ดังนี้

พื้นที่ ส.ป.ก.๔-๐๑ ซึ่งพื้นที่เดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ที่มีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งรัฐได้มีนโยบายมอบให้ ส.ป.ก. นำไปปฏิรูปให้กับเกษตรกร ดังนั้น โดยสภาพของป่าเสื่อมโทรมจึงมีไม้เดิมอยู่เป็นจำนวนน้อย

๑. การทำไม้หวงห้ามที่มีมาแต่เดิมในที่ดิน ส.ป.ก.๔-๐๑ ด้วยเป็นป่าที่มาจากป่าสงวนแห่งชาติ ที่เสื่อมโทรม จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพ.ร.บ.ป่าไม้ฯ และมติสภาพบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๕ โดยมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) เป็นผู้ดำเนินการทำไม้ในพื้นที่ ป่าเปิดประโยชน์ โดยใช้แนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้วางด้วยการสำรวจและทำไม้ในพื้นที่ป่าเปิด ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๑๖๓๔๗ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๖ โดย ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ส.ป.ก. ก่อน

๒. การทำไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้นในที่ดิน ส.ป.ก.๔-๐๑ สามารถนำที่ดินที่ปลูกไม้หวงห้ามตามพ.ร.บ. ป่าไม้ฯ ไปขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า ตามพ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ.๒๕๓๕ การทำไม้ดังกล่าวจึงสามารถดำเนินการ ได้ตามพ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ.๒๕๓๕ แต่ถ้าหากไม่ประสงค์ขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าหากประสงค์จะทำ ไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้นในที่ดิน ส.ป.ก.๔-๐๑ ก็สามารถกระทำได้ตามมาตรา ๑๑ แห่งพ.ร.บ.ป่าไม้ฯ แต่จะมีขั้นตอน ที่เกี่ยวข้องกับระเบียบและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและมีค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ตามกฎหมาย

๓. การทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามในที่ดิน ส.ป.ก.๔-๐๑ สามารถดำเนินการได้ตามมาตรา ๒๕ แห่งพ.ร.บ.ป่าไม้ฯ และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการนำไม้ ที่มีใช้ไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านไม้ ตามพ.ร.บ.ป่าไม้ฯ ซึ่งกรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือ กรมป่าไม้ ที่ ๐๗๐๔.๓/๕๔๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๖ แล้ว

ดังนั้น การทำไม้ในกรณีต่างๆในพื้นที่ ส.ป.ก.๔-๐๑ ได้มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติอยู่แล้วซึ่งหากจะ นำมาร่างระเบียบปฏิบัติในส่วนของกรมป่าไม้โดยเฉพาะอาจจะทำได้ยุ่งยาก เพราะอาจจะต้องขอมติ คณะรัฐมนตรีในการทบทวนมติสภาพบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๕ ด้วย

หัวหน้ากลุ่มกฎหมายและระเบียบ มีความเห็นว่า พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ ส.ป.ก.ได้รับมามีการตรวจ กันพื้นที่ที่มีสภาพป่าสมบูรณ์คืนกรมป่าไม้อยู่แล้ว ที่ดินที่นำมาจัดโดยสภาพคงไม่มีไม้เดิมมากถึงขนาด ที่ ออป.จะทำจากทั้งหมดเพื่อเปิดใช้ประโยชน์ ไม้เดิมที่ไม่กีดขวางต่อการเกษตรควรสงวนไว้เพื่อรักษา สภาพแวดล้อม แต่ถ้าเกษตรกรมีความจำเป็นจะขออนุญาตเพื่อนำมาใช้สอยในครัวเรือน มีช่องทางทำได้ หรือไม่ หรือถ้าต้องการตัดไม้เดิมทั้งหมดเพื่อปลูกใหม่เฉพาะแปลง จะมีช่องทางทำได้อย่างไรจะมีการสำรวจ ไม้เดิม วางมาตรการในการควบคุมให้ชัดเจนอย่างไร ซึ่งหากได้พิจารณาหาข้อยุติร่วมกันแล้ว ในส่วนของ ส.ป.ก. จะได้ทำการชี้แจงอบรมเกษตรกรให้ทราบก่อนมอบ ส.ป.ก.๔-๐๑ รวมทั้งอาจวางมาตรการให้มีสภาพบังคับ หากเป็นการฝ่าฝืน

มติที่ประชุม เห็นชอบร่วมกันว่า เพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการทำไม้ในพื้นที่ ส.ป.ก. กรมป่าไม้และส.ป.ก. จะได้ร่วมกันยกร่างระเบียบว่าด้วยการทำไม้ในพื้นที่ ส.ป.ก.ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(ลงนาม) พัทธ์ธีร์ มณีวงศ์
(นางพัทธ์ธีร์ มณีวงศ์)
หัวหน้ากลุ่มกฎหมายและระเบียบ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(ลงนาม) สุรัช อัจวงษา
(นายสุรัช อัจวงษา)
นิติกร ๕
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(ลงนาม) โสภาส วรรณโชติศิริกุล
(นายโสภาส วรรณโชติศิริกุล)
นิติกร ๔ ว
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายอนุญาตไม้และของป่า กองคุ้มครอง กรมป่าไม้
ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๔๕๗๙ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๙
เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการผลิตและการนำซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่

เรียน รองอธิบดี ทั้ง ๓ ท่าน ผู้ตรวจการป่าไม้ ทั้ง ๔ ภาค ผู้อำนวยการกองทุกกองผู้อำนวยการ
โรงเรียนป่าไม้แพร่ ผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมนกรรมจังหวัดตาก และผู้บังคับการตำรวจป่าไม้

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๖๔๕๗๗ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม
๒๕๒๙ และระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๒/๒๕๒๙ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๙ เรื่องการผลิตและการนำ
ซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่ มาเรียนเพื่อโปรดทราบและขอให้ยกเลิกระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๑/๒๕๒๓
ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ ซึ่งได้เวียนให้ทราบ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๗๐๔(๓)/๑๔๔๙ ลงวันที่
๒๔ มกราคม ๒๕๒๔ เสียและให้ใช้ระเบียบดังกล่าวแทนต่อไป

(ลงนาม) อุดม หิรัญพฤกษ์
(นายอุดม หิรัญพฤกษ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๕๕๗๗

กรมป่าไม้
ถนนพหลโยธิน กทม ๑๐๙๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๒๙

เรื่อง ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการผลิตและการนำซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/ว.๑๔๔๔ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๒/๒๕๒๙ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๙

ตามที่กรมป่าไม้ส่งระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๑/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ ว่าด้วยการผลิตและการนำซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่ มาเรียนเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป นั้น

เนื่องจากระเบียบกรมป่าไม้ดังกล่าว มีบางอย่างเป็นปัญหาในการปฏิบัติกรมป่าไม้จึงได้แก้ไขใหม่ ปรากฏตามระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๒/๒๕๒๙ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๙ ว่าด้วยการผลิตและการนำซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุดม หิรัญพฤกษ์
(นายอุดม หิรัญพฤกษ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

ระเบียบกรมป่าไม้

ฉบับที่ ๒/๒๕๒๙

เรื่อง การผลิตและการนำซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่

โดยที่กรมป่าไม้เห็นว่า ปัจจุบันนี้สถานการณ์เกี่ยวกับพลังงานของชาติอยู่ในขั้นวิกฤต เนื่องจากน้ำมันมีราคาสูง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาใช้แหล่งพลังงานอย่างอื่นมาใช้ทดแทน หรือใช้ให้มีปริมาณมากและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กรมป่าไม้พิจารณาเห็นว่าซีลี้อยัดและเศษถ่าน ซึ่งถูกทิ้งขว้างเป็นสิ่งที่ไร้ประโยชน์จำนวนมาก และเป็นภัยในการเก็บรักษาด้วย หากจะได้นำซีลี้อยัดหรือเศษถ่านดังกล่าวมาปรับปรุงใช้ประโยชน์ และส่งเสริมให้มีการทำเป็นซีลี้อยัดหรือถ่านอัดขึ้นใช้ ก็จะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการใช้เชื้อเพลิงและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้มาก และเพื่อให้การนำเคลื่อนที่สำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ได้เป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว อธิบดีกรมป่าไม้จึงกำหนดระเบียบปฏิบัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๑/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ ว่าด้วยการผลิตและการนำซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้แทนตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้ คำว่า

“ซีลี้อยัด” หมายความว่า แท่งซีลี้อยัดที่เกิดจากการอัดซีลี้อยัดด้วยความดันสูง หรือโดยมีวัตถุเชื่อมประสาน

“ถ่านอัด” หมายความว่า แท่งถ่านที่เกิดจากการอัดเศษถ่านด้วยความดันสูง หรือโดยมีวัตถุเชื่อมประสาน

“เศษถ่าน” หมายความว่า ถ่านที่มีขนาดเล็ก มีขนาดกว้าง ยาว หนา ไม่เกิน ๒๕ มิลลิเมตร

ข้อ ๔. ซีลี้อยัดที่ดี ถ่านอัดที่ดี ถือว่าเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป ไม่ถือเป็นไม้และของป่าหวงห้ามอันจะต้องอยู่ในข่ายควบคุมการนำเคลื่อนที่ หรือครอบครอง ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ระเบียบนี้ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๙

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

๔๖๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกการรายงานการประชุม

เรื่อง ขอนำชี้เลื่อยจากโรงงานแปรรูปไม้มาอัดทำเป็นถ่านแท่งเพื่อการส่งออก

เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๒๔ ณ ห้องประชุมกองคุ้มครอง

รายนามผู้เข้าประชุม

๑. นายแสนย์ อินทรารุท	ผู้อำนวยการกองคุ้มครอง
๒. นายประสงค์ วิปุลานุสาสน์	หัวหน้าฝ่ายด่าน ๙
๓. นายนิพนธ์ ชัยสุริยา	รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองนิติการ
๔. นายสุมินทร์ บุรณากาญจน์	หัวหน้าฝ่ายอนุญาตอุตสาหกรรมไม้
๕. นายนเรศ ไชยงยศ	หัวหน้าฝ่ายอนุญาตไม้และของป่า
๖. นายสนั่น พรหมโณมัย	นิติกร ๕ กองนิติการ
๗. นายอรุณ ชมชาญ	แทนผู้อำนวยการกองวิจัยผลิตผลป่าไม้
๘. นายสมจิตร ปรีชพันธุ์	เจ้าหน้าที่ฝ่ายอนุญาตไม้และของป่า

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ผู้อำนวยการกองคุ้มครองได้กล่าวเปิดประชุม พร้อมกับชี้แจงให้ที่ประชุมทราบเรื่องเดิมความเป็นมาเกี่ยวกับเรื่องที่จะขอให้ที่ประชุมพิจารณาในวันนี้ว่า กรมป่าไม้ได้รับหนังสือของห้างหุ้นส่วนจำกัด พนาศิริ แจ้งว่าทางห้างฯ มีความประสงค์จะตั้งโรงงานอัดถ่านแท่ง โดยนำเอาชี้เลื่อยมาอัดเป็นแท่ง แล้วนำไปเผาเป็นถ่านเพื่อการจำหน่าย จึงขอทราบระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติจากกรมป่าไม้

กองคุ้มครองได้ดำเนินเรื่องเรียนอธิบดีกรมป่าไม้ ความโดยสรุปว่า ชี้้เลื่อยอัดถือว่าเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป ตามระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๑/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ เรื่อง การผลิตและการนำชี้เลื่อยอัดและถ่านอัดเคลื่อนที่ เมื่อนำเอาชี้เลื่อยอัดไปเผาหรืออบให้เปลี่ยนสภาพเป็นถ่าน ผลผลิตที่เกิดขึ้นนี้จะถือว่าเป็นของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ สมควรหรือไม่ไปกองนิติการเพื่อจะได้กำหนดทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด พนาศิริ ทราบต่อไป พร้อมกับได้เสนอความเห็น ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๑/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ เรื่อง การผลิตและการนำชี้เลื่อยอัดและถ่านอัดเคลื่อนที่ ให้เหมาะสมและถูกต้องต่อไป

ท่านรองอธิบดี (นายอุดม หิรัญพฤกษ์) ได้บันทึกสั่งการไว้ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๔ ให้กองคุ้มครองร่วมกับกองนิติการและกองวิจัยฯ พิจารณาหาข้อยุติโดยด่วน เพื่อจะได้ตอบให้ผู้ร้องทราบต่อไป ที่ประชุมได้พิจารณาถึงรายละเอียดความเป็นมาเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว โดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่นำมาใช้ประกอบกิจการ ตลอดจนความเป็นมาของวัตถุบัตถ์ดังกล่าวคือ

๔๖๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. **ซีเลื่อย** ที่ประชุมได้พิจารณาอย่างกว้างขวาง เห็นว่าซีเลื่อยเป็นเศษเหลือของไม้จากการแปรรูปที่ทางโรงงานทิ้งไปแล้ว ไม่ถือว่าเป็นไม้แปรรูป จึงไม่ควรจะนำมาอยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แต่ในกรณีที่มีการนำเอาซีเลื่อยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยนำมาอัดให้เป็นแท่งตามวิธีการทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผลผลิตที่เกิดขึ้น คือ **ซีเลื่อยอัดแท่ง** ให้ถือเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๑/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ เรื่องการผลิตและการนำซีเลื่อยอัดและถ่านอัดเคลื่อนที่

ดังนั้น เมื่อซีเลื่อยอัดแท่งนำไปเผาเป็นถ่าน ผลผลิตที่เกิดขึ้นไม่ใช่ถ่านไม้ที่เป็นของป่าหวงห้าม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงไม่อยู่ในข่ายควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔

การที่ทางหุ้นส่วนจำกัด พนาศิริ ขอทราบแนวทางปฏิบัติ ก็สมควรแจ้งให้ทางห้างฯ ทราบว่าการดำเนินการไม่อยู่ในข้อบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้แต่อย่างใด

๒. ที่ประชุมได้นำเอาระเบียบกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๑/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ เรื่องการผลิตและการนำซีเลื่อยอัดและถ่านอัดเคลื่อนที่มาพิจารณาแล้ว เห็นว่าระเบียบดังกล่าวข้อ ๔ ระบุว่า ซีเลื่อยอัดก็ดี ถ่านอัดก็ดี ถือว่าเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป ไม่ถือเป็นไม้และของป่าหวงห้าม อันจะต้องอยู่ในข่ายควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาโดยรอบคอบแล้วเห็นว่า ระเบียบกรมป่าไม้ดังกล่าวควรจะได้มีการแก้ไขให้ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติ ของเจ้าหน้าที่และผู้ดำเนินการ โดยให้ตัดข้อความในวรรคท้ายซึ่งบัญญัติไว้ว่า “เพื่อสะดวกในการดำเนินการตามความในข้อ ๔ หากผู้ดำเนินการประสงค์จะให้เจ้าหน้าที่ออกอนุญาตเพื่อนำเคลื่อนที่ก็ย่อมทำได้ โดยยินยอมชำระค่าธรรมเนียมเพื่อการนั้น โดยอนุโลมปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๔๙๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่” ทั้งนี้ ให้ตัดข้อความดังกล่าวออกทั้งหมด นอกนั้นให้คงเป็นไปตามระเบียบเดิมที่กำหนดไว้

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

(ลงชื่อ) สมจิตร ปรีชญพันธุ์

(นายสมจิตร ปรีชญพันธุ์) จดบันทึกการประชุม

เจ้าพนักงานป่าไม้ ๔ กองคุ้มครอง

ระเบียบกรมป่าไม้

ฉบับที่ ๑/๒๕๒๓

เรื่อง การผลิตและการนำซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่

โดยที่กรมป่าไม้เห็นว่าปัจจุบันนี้สถานการณ์เกี่ยวกับพลังงานของชาติอยู่ในขั้นวิกฤตเนื่องจากน้ำมันมีราคาสูง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาใช้แหล่งพลังงานอย่างอื่นมาใช้ทดแทนหรือใช้ให้มีปริมาณมากและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กรมป่าไม้พิจารณาเห็นว่าซีลี้อยัดและเศษถ่านซึ่งถูกทิ้งขว้างเป็นสิ่งไร้ประโยชน์จำนวนมาก และเป็นภัยในการเก็บรักษาด้วย หากจะได้นำซีลี้อยัดหรือเศษถ่านดังกล่าวมาปรับปรุงใช้ประโยชน์และส่งเสริมให้มีการทำเป็นซีลี้อยัดหรือถ่านอัดขึ้นใช้ ก็จะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการใช้เชื้อเพลิงและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้มาก และเพื่อให้การนำเคลื่อนที่สำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ได้เป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว อธิบดีกรมป่าไม้จึงกำหนดระเบียบปฏิบัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการผลิตและการนำซีลี้อยัดและถ่านอัดเคลื่อนที่

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้ คำว่า

“ซีลี้อยัด” หมายความว่า แท่งซีลี้อยัดที่เกิดจากการอัดซีลี้อยัดด้วยความดันสูง หรือโดยมีวัตถุเชื่อมประสาน

“ถ่านอัด” หมายความว่า แท่งถ่านที่เกิดจากการอัดเศษถ่านด้วยความดันสูง หรือโดยมีวัตถุเชื่อมประสาน

“เศษถ่าน” หมายความว่า ถ่านที่มีขนาดเล็ก มีขนาดกว้าง ยาว หนา ไม่เกิน ๒๕ มิลลิเมตร

ข้อ ๔. ซีลี้อยัดที่ดี ถ่านอัดที่ดี ถือว่าเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป ไม่ถือเป็นไม้และของป่าหวงห้ามอันจะต้องอยู่ในข่ายควบคุมการนำเคลื่อนที่หรือครอบครอง ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

เพื่อความสะดวกแก่การดำเนินการ ตามความในข้อ ๔ หากผู้ดำเนินการประสงค์จะให้เจ้าหน้าที่ออกอนุญาตเพื่อการนำเคลื่อนที่ที่ย่อมทำได้ โดยยินยอมชำระค่าธรรมเนียมเพื่อการนั้นโดยอนุโลมปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๔๙๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่

ระเบียบนี้ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓

(ลงนาม) พงศ์ โลโน

(นายพงศ์ โลโน)

อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๑๕๑๙๐

กรมป่าไม้
ถนนพหลโยธิน กทม ๑๐๙๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๓๒

เรื่อง การขออนุญาตเก็บหาของป่าหวงห้าม (หวาย)

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแนวทางการสำรวจหาปริมาณและกำลังผลิตหวาย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยป่าไม้เขตปัตตานีและป่าไม้เขตนครศรีธรรมราช ได้หารือเรื่องการขออนุญาตเก็บหาของป่าหวงห้าม (หวาย) ว่า กรมป่าไม้ไม่ได้กำหนดแนวทางการสำรวจหาปริมาณและกำลังผลิตของป่าหวงห้าม (หวาย) ไว้ จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณาแจ้งแนวทางปฏิบัติให้เขตทราบด้วย

บัดนี้ กรมป่าไม้ได้จัดทำเอกสารแนวทางการสำรวจหาปริมาณและกำลังผลิตหวายตามที่เขตดังกล่าว หารือแนวทางปฏิบัติเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งเอกสารแนวทางการสำรวจหาปริมาณและกำลังผลิตหวายเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ทิวา สรรพกิจ

(นายทิวา สรรพกิจ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร.๕๗๙๔๔๕๓

๔๖๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

แนวทางการสำรวจหาปริมาณและกำลังผลิตหอย

๑. คำนำ

หอยเป็นผลผลิตของป่าที่สำคัญของประเทศไทย ผลิตภัณฑ์จากหอยส่วนใหญ่ที่นิยมใช้กันอยู่ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องใช้และเครื่องประดับในครัวเรือนและเฟอร์นิเจอร์ปัจจุบันนี้หอยมีบทบาทสำคัญในการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยเข้าไปมีบทบาทในการสร้างงานทั้งในชนบทและแถบชานเมือง ซึ่งผลิตภัณฑ์จากหอยเป็นที่นิยมใช้กันทั่วไปทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และมีแนวโน้มว่าจะมีความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต

หอยเป็นพืชเมืองร้อน ชอบขึ้นในบริเวณที่มีความชุ่มชื้นสูงและมีฝนตกชุก หรือในเขตมรสุม โดยมากจะพบหอยขึ้นในป่าดงดิบและชอบขึ้นอยู่ใต้ร่มของต้นไม้ใหญ่ ชอบดินร่วนปนทรายที่มีใบไม้ร่วงหล่นทับถมอยู่มากๆ มีหอยหลายชนิดขึ้นอยู่ในลุ่มแม่น้ำโขงหรือป่าพรุ บางชนิดพบขึ้นอยู่ในบริเวณที่สูงถึงระดับ ๒,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล หอยที่นำมาใช้ประโยชน์มักจะมีอายุในช่วง ๖-๒๕ ปี ลำต้นของหอยจะมีขนาดเส้นรอบวงตั้งแต่ ๒.๐- ๙.๐ ซม. พันธุ์หอยที่มีอยู่ในโลกประมาณ ๒๐๐ ชนิด และที่พบในประเทศไทยมีประมาณ ๔๐ ชนิด

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อทราบปริมาณและกำลังผลิตของหอยแต่ละชนิด ในบริเวณพื้นที่ที่จะอนุญาต

๓. อุปกรณ์

- ๓.๑ เช็มทิศ
- ๓.๒ เทป และเชือกสำหรับวัดระยะทาง
- ๓.๓ แบบฟอร์มการสำรวจหอย
- ๓.๔ อุปกรณ์การเขียน
- ๓.๕ แผนที่ระวาง มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร
- ๓.๖ ภาพถ่ายทางอากาศ (ถ้ามี)

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ ให้ทำการสำรวจเบื้องต้นในบริเวณที่ได้รับคำขออนุญาต เพื่อกำหนดขอบเขตที่มีหอยขึ้นอยู่ แล้วแสดงขอบเขตลงในแผนที่ระวาง มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร

๔.๒ ให้วางแผนตัวอย่างแบบ Systematic Sampling โดยสำรวจเป็นแนว (Strip System) มีเปอร์เซ็นต์การสำรวจ ๑๐๐% ของพื้นที่ที่มีหอยขึ้นอยู่ ตามข้อ ๔.๑ และให้วางเส้นฐาน (Base Line) โดยพิจารณาจากลักษณะรูปร่าง และขนาดของพื้นที่ แล้ว วางแนวสำรวจ (Cruise Line) ในแนวตั้งฉากกับเส้นฐานไปจรดขอบเขตของพื้นที่ โดยมีระยะห่างระหว่างแนวสำรวจ ๑๐๐ เมตร และแต่ละเส้นสำรวจกว้าง ๑๐ เมตร (ข้างละ ๕ เมตร) ตลอดทั้งแนว (รูปที่ ๑)

๔.๓ การนับหอย ให้นับหอยทั้งที่เป็นลำต้นเดี่ยวหรือเป็นกอ โดยนับเป็นจำนวนหอยทุกต้น และ/หรือกอ โดยแยกออกเป็น ๒ ประเภท คือ หอยอ่อนหรือหอยแก่ (หอยอ่อนหมายถึงหอยที่ยังไม่มีส่วนของหอยที่กาบใบแห้งและร่วงหลุดไป ส่วนหอยแก่จะมีลำต้นมีเปลือกอ่อน บางชนิดมีสีแดง หรือ กาบใบจะแห้งและร่วงหลุดเหลือแต่ตรงบริเวณยอด) กรอกจำนวน ชนิดและอื่นๆ ลงในแบบฟอร์มการสำรวจ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ

๔๗๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. แบบ ก.๑ ใช้สำหรับหาวยที่ขึ้นเป็นลำต้นเดี่ยว โดยนับจำนวนหาวยทุกต้นในแปลงตัวอย่าง และจำแนกตามอายุของต้น ประมาณความสูง (ยาว) ของหาวย แล้วบันทึกลงในแบบฟอร์มที่กำหนด

๒. แบบ ข.๑ ใช้สำหรับหาวยที่ขึ้นเป็นกอ โดยนับจำนวนหาวย (ลำ) ในแต่ละกอจำแนกตามอายุของลำ และในแต่ละกอ ให้เลือกลำตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของแต่ละกอ ประมาณความสูง (ยาว) ของหาวย แล้วบันทึกลงในแบบฟอร์มที่กำหนด

การนับกอหาวยในแปลงตัวอย่างให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้ กอหาวยที่ตกออยู่บนเส้นขอบแปลงหรือสัมผัสขอบแปลงที่อยู่ด้านขวาของแปลงตัวอย่าง ให้ถือว่ากอหาวยนั้นอยู่ในแปลงตัวอย่าง ส่วนกอที่อยู่ด้านซ้ายของแปลงตัวอย่างถึงแม้ว่าจะตกออยู่บนเส้นขอบแปลงหรือสัมผัสกับขอบแปลงจะไม่นับว่าอยู่ในแปลงตัวอย่าง

๔.๔ การคำนวณปริมาณและกำลังผลิตหาวย

รวบรวมปริมาณหาวยแต่ละชนิดจาก แบบ ก.๑ และแบบ ข.๑ ลงในแบบ ก.๒ และแบบ ข.๒ แล้วคำนวณหาปริมาณและกำลังผลิตหาวย

๔.๔.๑ การคำนวณปริมาณหาวย ใช้สูตรการคำนวณดังนี้

ปริมาณหาวยทั้งหมดแต่ละชนิด = ปริมาณหาวยแต่ละชนิดที่สำรวจได้ x ๑๐

๔.๔.๒ การคำนวณกำลังผลิตของหาวยที่ขึ้นเป็นลำต้นเดี่ยว ให้นำปริมาณหาวยแก่ที่มีความยาวเกิน ๑๕ เมตร ขึ้นไปมาคำนวณ และสำหรับหาวยที่ขึ้นเป็นกอ ให้นำหาวยแก่จากกอที่มีจำนวนลำตั้งแต่ ๑๐ ลำขึ้นไปมาคำนวณ ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

กำลังผลิตของหาวยแต่ละชนิด = ปริมาณหาวยแก่แต่ละชนิดที่สำรวจได้ x ๑๐

ในกรณีที่กำลังผลิตหาวยที่ขึ้นเป็นกอที่คำนวณได้มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนหาวยที่ขึ้นเป็นกอที่มีตั้งแต่ ๑๐ ลำขึ้นไป ให้ถือว่าเป็นกำลังผลิตเท่ากับครึ่งหนึ่งของจำนวนหาวยที่ขึ้นเป็นกอที่มีตั้งแต่ ๑๐ ลำขึ้นไป

๕. คุณสมบัติของผู้สำรวจ

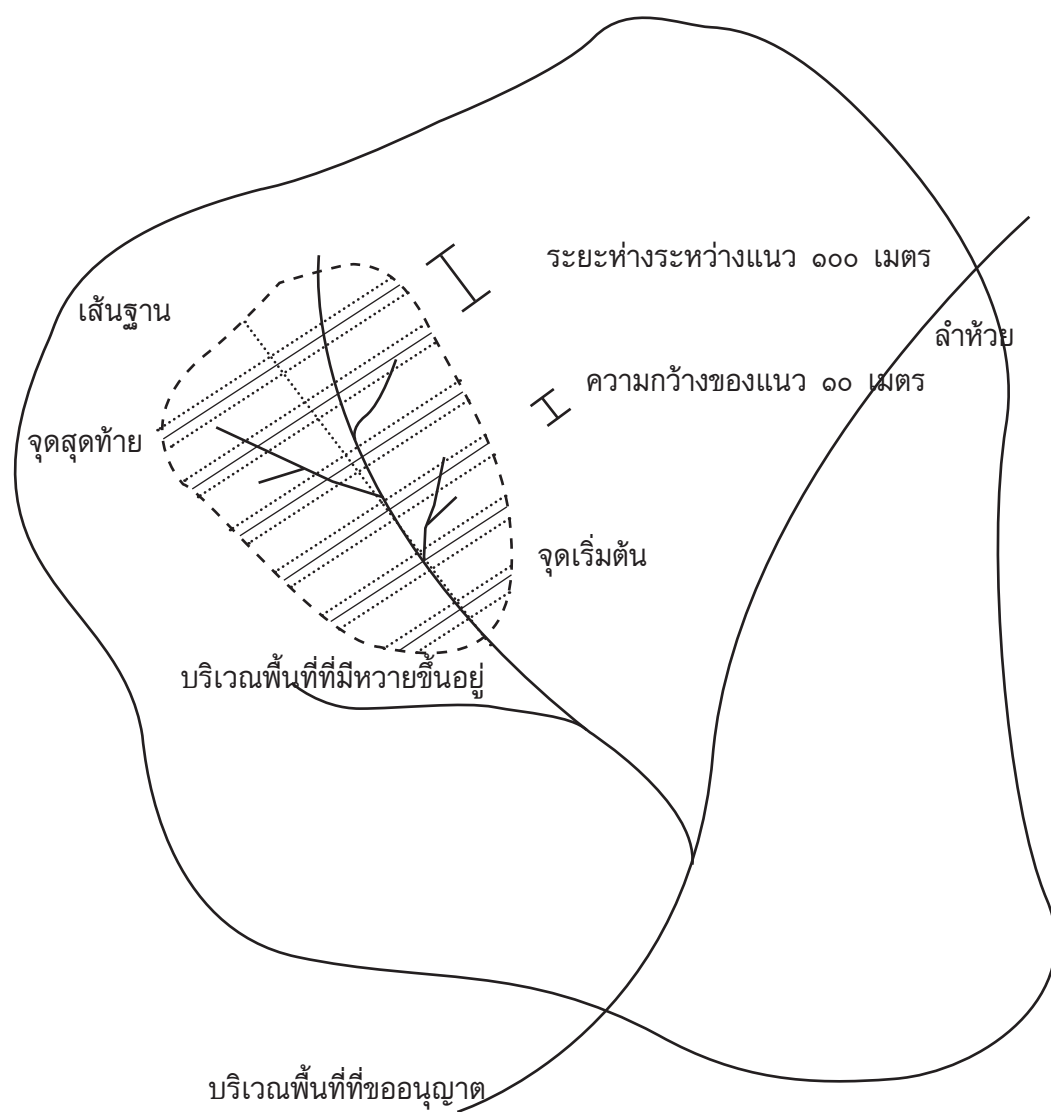
ต้องเป็นนักวิชาการป่าไม้

๖. การรายงานผล

ให้จัดทำรายงานผลการสำรวจ โดยให้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ชื่อป่าที่ทำการสำรวจ ระบุท้องที่ อาณาเขต
๒. เนื้อที่ที่ขออนุญาต
๓. เนื้อที่ที่ทำการสำรวจปริมาณและกำลังผลิตหาวย
๔. เนื้อที่แปลงตัวอย่าง
๕. ลักษณะภูมิประเทศ
๖. ชนิดดินและหิน
๗. ชนิดป่าและพันธุ์ไม้
๘. การจัดการป่าไม้ในอดีต รวมทั้งการทำหาวยที่ผ่านมา
๙. ผลการคำนวณปริมาณหาวย
๑๐. ผลการคำนวณกำลังผลิตหาวย
๑๑. ความเห็นของผู้สำรวจ
๑๒. แผนที่แสดงพื้นที่ที่ขออนุญาตพื้นที่ที่ทำการสำรวจ และแสดงการวางแปลงตัวอย่าง

รูปที่ ๑ วิธีการสำรวจแบบแนว

แบบฟอร์มการสำรวจปริมาณหวายที่ขึ้นเป็นลำต้นเดี่ยว
แนวสำรวจที่.....ท้องที่ป่า.....
อำเภอ.....จังหวัด.....

แบบ ก. ๑

ต้นที่	ชนิด	หวายอ่อน	หวายแก่		หมายเหตุ
			ยาว < 15 ม.	ยาว ≥ 15 ม.	

๔๗๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

แบบฟอร์มการสำรวจปริมาณหวายที่ขึ้นเป็นกอ

แบบ ข.๑

แนวสำรวจที่.....ท้องที่ป่า.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

กอที่	ชนิด	จำนวนหวาย (ลำ)			ความยาวหวาย ตัวอย่าง (ม.)	หมายเหตุ
		ลำอ่อน	ลำแก่	รวม		

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองอนุญาต กรมป่าไม้ โทร. ๕๗๔๔๕๓

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖

ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๓๗

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ เรื่องการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระงับการออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง นอกจากไม้สักและไม้ยาง รวมตลอดถึงการรับรองไม้พื้นไม้เผาถ่าน และถ่านเพื่อนำเคลื่อนที่ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว.๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๗ เฉพาะเพื่อการค้า ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้เป็นการชั่วคราว เพื่อรอฟังผลการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้จังหวัดพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปโดยที่เรื่องถ่านไม้ที่เผาจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เพื่อนำไปจำหน่ายผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวงฯ ดังกล่าว มีความเห็นว่าควรมอบให้กรมป่าไม้แก้ไขปัญหาเอง เพราะอยู่นอกเหนือหน้าที่ของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวงฯ ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาลในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยสวนป่ามาใช้บังคับ และเพื่อการปฏิบัติเป็นการสอดคล้องกับความเห็นมติที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ครั้งที่ ๕/๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ กรมป่าไม้จึงได้เรียนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเพื่อจะได้สั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้ที่ประสงค์จะให้ทางราชการให้ความคุ้มครองในการนำถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ก็ให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่านตามนัยข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามเสียก่อน แล้วนำไม้ที่ปลูกขึ้นซึ่งเป็นชนิดไม้ที่นำมาเผาถ่านโดยไม่ต้องมีหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ตามประกาศกรมป่าไม้ เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยก็ได้แจ้งจังหวัดต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว ตามหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ อันได้แก่ไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ นำมาปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เข้าเผาในเตาเผาถ่านที่รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้โดยเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบควบคุมการเผาถ่าน และการนำถ่านออกจากเตา ตามนัยกฎกระทรวงดังกล่าว แล้วออกใบเบิกทางให้นำถ่านที่เผาได้เคลื่อนที่โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าภาคหลวง คงเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบเบิกทางเท่านั้น ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าว ให้ปฏิบัติได้สำหรับไม้ชนิดอื่น เช่น ไม้โกงกางที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในท้องที่จังหวัดแถวชายทะเลหรือจังหวัดอื่นๆ

๔๗๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒. ผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอรับอนุญาตตามข้อ ๑ แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการ เพื่อออกไปเบิกทางนำถ่านเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาตามที่กรมป่าไม้เสนอดังกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนเฉพาะหน้า สำหรับผู้ที่ประสงค์จะตัดไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทำการเผาถ่านนำไปจำหน่าย เป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชน ซึ่งไม่ใช่ทำการเผาถ่านจากไม้ที่ติดพื้นที่ดินมาแต่เดิมแต่ประการใด จึงเห็นชอบด้วยตามหลักการตามที่กรมป่าไม้เสนอขอให้ดำเนินการต่อไปได้

กรมป่าไม้จึงได้แจ้งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ๐๗๐๔(๓) /ว ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ดังกล่าว นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งแล้ว เห็นว่าโดยที่เรื่องนี้ประเด็นที่ต้องพิจารณารวม ๒ ประเด็น คือ

๑. การกำหนดให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน เป็นแต่เพียงการอนุโลมนำกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรเท่านั้น จึงไม่มีผลทางกฎหมายแต่อย่างใด ทำให้สามารถงดเว้นไม่เก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน และไม่เก็บค่าภาคหลวงถ่านไม้ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากถ่านไม้ดังกล่าวไม่ใช่ของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

๒. สำหรับการออกไปเบิกทางนั้น เห็นว่าไปเบิกทางต้องใช้กำกับ “ของป่า” นำเคลื่อนที่เมื่อถ่านไม้ดังกล่าวมิใช่ “ของป่า” จึงออกไปเบิกทางไม่ได้ ที่ถูกต้องควรออกหนังสือรับรองทำนองเดียวกับหนังสือรับรองการนำไม้ในที่ดินเอกชนเคลื่อนที่ไปใช้สอย ดังนั้น การปฏิบัติในส่วนนี้จึงน่าจะสอดคล้องกับกฎหมาย

จากกรณีทั้งสองประเด็นดังกล่าวข้างต้น เป็นปัญหาในทางกฎหมายและการปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น เพื่อถือปฏิบัติในทางเดียวกัน กรมป่าไม้จึงได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาตามดังกล่าว เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. ที่ประชุมมีมติสรุปได้ว่าไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง นอกจากไม้สักและไม้ยาง หากนำมาเผาเป็นถ่าน เห็นว่าเมื่อไม้ดังกล่าวเป็นไม้ที่อยู่นอกเหนือกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ดังนั้น การเผาถ่านไม้จากไม้ดังกล่าว ผลที่ได้คือถ่านไม้ย่อมไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ จึงไม่ใช่ของป่าหวงห้าม และไม่สามารถออกไปเบิกทางและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมไปเบิกทางได้ แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและคุ้มครองประชาชนผู้สุจริต ตลอดจนเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาล จึงควรกำหนดให้ผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรอง ก็ให้ยื่นคำร้องต่ออำเภอท้องที่ เมื่ออำเภอท้องที่ตรวจสอบแล้วเพียงเพื่อทราบพร้อมบันทึกรับทราบและกำหนดเงื่อนไขในการตรวจสอบ ควบคุม ทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม กล่าวคือ ให้แจ้งจำนวนไม้ ปริมาตร ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผาในเตา เมื่อเผาแล้วก็ให้แจ้งจำนวน ปริมาตร ถ่านไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองนำเคลื่อนที่ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทางราชการก็จะไม่รับรองถ่านไม้ให้ ซึ่งกรมป่าไม้

ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติตามมติที่ประชุมดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมที่แนบมาพร้อมนี้

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว โดยที่เรื่องการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อไปจำหน่าย ผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวงฯ ดังกล่าว มีความเห็นควรมอบให้กรมป่าไม้แก้ไขปัญหาเอง เพราะนอกเหนือหน้าที่ของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวงฯ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเรื่องนี้ จึงแยกออกมาเป็นประเด็นต่างหากในส่วนของกรมป่าไม้เพื่อพิจารณา ดังนั้น จึงเห็นควรแจ้งเรื่องกรณีดังกล่าวข้างต้นให้กระทรวงมหาดไทยทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากชอบด้วยคำริ ขอได้โปรดพิจารณาลงนามตามร่างหนังสือเรียนปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่แนบมาพร้อมกันนี้

(ลงนาม) ผ่อง เล่งอี้
(นายผ่อง เล่งอี้)
อธิบดีกรมป่าไม้

เรียน ท่านปลัดกระทรวง

ตามที่กรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ โดยผู้ที่ประสงค์จะให้ทางราชการให้ความคุ้มครองในการทำถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่านตามนัย ข้อ ๖ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามแล้วนำไม้ดังกล่าวเข้าเผาในเตาเผาถ่านที่ได้รับอนุญาต โดยมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบควบคุมการเผาถ่านและการนำถ่านออกจากเตาตามนัยกฎกระทรวงดังกล่าว แล้วออกไปเบิกทางให้นำถ่านที่เผาได้เคลื่อนที่โดยไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง แต่เสียค่าธรรมเนียมเบิกทาง นั้น

โดยบันทึกฉบับนี้กรมป่าไม้รายงานว่าได้พิจารณาแนวทางปฏิบัติดังกล่าวแล้วเห็นว่าการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง นอกจากไม้สักและไม้ยาง ถ่านไม้ ดังกล่าวมิใช่ของป่าตามนัยมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๔ ย่อมไม่สามารถออกไปเบิกทางสำหรับนำของป่าเคลื่อนที่ ตามมาตรา ๓๙ ได้ จึงได้กำหนดแนวทางถือปฏิบัติใหม่สำหรับผู้ที่มีประสงค์จะให้ทางราชการรับรองการนำถ่านไม้ที่เผาเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ โดยให้ยื่นคำร้องต่อนายอำเภอท้องที่ แจ้งจำนวนไม้ ปริมาตร ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผาในเตา เมื่อเผาแล้วให้แจ้งจำนวน ปริมาตร ถ่านไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองเคลื่อนที่ให้ และเห็นควรแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

กองกลาง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การออกใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำ
ได้กับการนำของป่าเคลื่อนที่ ตามมาตรา ๓๙ แต่ถ่านไม้ที่ได้จากการเผาไม้ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ
สิทธิครอบครอง มิใช่ของป่า จึงไม่อาจออกใบเบิกทางได้ การที่กรมป่าไม้กำหนดแนวทางปฏิบัติใหม่เกี่ยวกับ
นำถ่านไม้ที่ได้จากการเผาไม้ในที่ดินดังกล่าว โดยให้เจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการนำถ่านไม้เคลื่อนที่แทน
จึงเป็นแนวทางในการช่วยเหลือผู้ที่มีถ่านไม้ไว้ในครอบครองสามารถนำเคลื่อนที่ได้โดยไม่ผิดกฎหมายเห็นควร
ลงนามในหนังสือถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อแจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกในที่ดิน
กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามที่กรมป่าไม้เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและประกอบการพิจารณา

(ลงนาม) วันชาติ วรรณะมล

(นางวันชาติ วรรณะมล)

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลงนามแล้ว

(ลงนาม) วันชาติ วรรณะมล

(นายปรีชา อบอวย)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๐ ม.ค. ๒๕๓๗

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๐๐๕๗๘

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๓๗

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุม เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
จำนวน ๕ แผ่น

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว.๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๗ ขอให้ระงับการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) รวมถึงการตรวจสอบรับรองไม้พิน ไม้เผาถ่าน และถ่าน เฉพาะเพื่อการค้า ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้เป็นการชั่วคราว เพื่อรอฟังผลการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยกับผู้แทนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้จังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป และโดยที่เรื่องถ่านไม้ที่เผาจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เพื่อนำไปจำหน่าย ผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ดังกล่าว มีความเห็นว่าควรมอบให้กรมป่าไม้แก้ไขปัญหาเอง เพราะอยู่นอกเหนือหน้าที่ของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาล ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยสวนป่ามาใช้บังคับ และเพื่อการปฏิบัติดำเนินการสอดคล้องกับความเห็นมติที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ครั้งที่ ๕/๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ กรมป่าไม้จึงได้เรียนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา เพื่อจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้ที่ประสงค์จะให้ทางราชการให้ความคุ้มครอง ในการนำถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ก็ให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่านตามนัยข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามเสียก่อน แล้วนำไม้ที่ปลูกขึ้นซึ่งเป็นชนิดไม้ที่นำมาเผาถ่าน โดยไม่ต้องมีหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ตามประกาศกรมป่าไม้ เรื่องการส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยก็ได้แจ้งจังหวัดต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว ตามหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ อันได้แก่ไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ นำมาปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เข้าเผาในเตาเผาถ่านที่รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ โดยเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบควบคุมการเผาถ่าน และการนำถ่านออกจากเตา ตามนัยกฎกระทรวงดังกล่าว แล้วออกใบเบิกทางให้นำถ่านที่เผาได้เคลื่อนที่โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าภาคหลวง คงเรียกเก็บแต่ค่าธรรมเนียมใบเบิกทางเท่านั้น

๔๔๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าว ให้ปฏิบัติได้สำหรับไม้ชนิดอื่น เช่น ไม้โก่งก้างที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในท้องที่จังหวัดแถวชายทะเลหรือจังหวัดอื่นด้วย

๒. ผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอรับอนุญาตตามข้อ ๑ แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการ เพื่อออกไปเบิกทางนำถ่านเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาตามที่กรมป่าไม้เสนอตั้งกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนเฉพาะหน้า สำหรับผู้ที่ประสงค์จะตัดไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทำการเผาถ่านนำไปจำหน่าย เป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชน ซึ่งไม่ใช่ทำการเผาถ่านจากไม้ที่ติดพื้นที่ดินมาแต่เดิมแต่ประการใด จึงเห็นชอบด้วยตามหลักการตามที่กรมป่าไม้เสนอ ขอให้ดำเนินการต่อไปได้ กรมป่าไม้จึงได้แจ้งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับรายงานจากกรมป่าไม้ว่า จากหนังสือที่ถือเป็นทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองดังกล่าวมีข้อสังเกต ๒ ประเด็น

๑. การกำหนดให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน เป็นแต่เพียงการอนุญาตโลมนำกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรเท่านั้น จึงไม่มีผลทางกฎหมายแต่อย่างใด ทำให้สามารถดเว้นไม่เก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน และไม่เก็บค่าภาคหลวงถ่านไม้ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากถ่านไม้ดังกล่าวไม่ใช่ของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

๒. สำหรับการออกไปเบิกทางนั้น เห็นว่าไปเบิกทางต้องใช้กำกับ “ของป่า” นำเคลื่อนที่เมื่อถ่านไม้ดังกล่าวมิใช่ “ของป่า” จึงออกไปเบิกทางไม่ได้ ที่ถูกต้องควรออกหนังสือรับรองทำนองเดียวกับหนังสือรับรองการนำไม้ในที่ดินเอกชนเคลื่อนที่ไปใช้สอย ดังนั้น การปฏิบัติในส่วนนี้จึงน่าจะสอดคล้องกับกฎหมาย

กรมป่าไม้จึงได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาตามดังกล่าว เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. สรุปได้ว่า ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง นอกจากไม้สักและไม้ยาง หากนำมาเผาถ่าน เห็นว่าเมื่อไม้ดังกล่าวเป็นไม้ที่อยู่นอกเหนือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ดังนั้น การเผาถ่านไม้จากไม้ดังกล่าว ผลที่ได้คือถ่านไม้ ย่อมไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ จึงไม่ใช่ของป่าหวงห้าม และไม่สามารถออกไปเบิกทางและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมไปเบิกทางได้แต่อย่างใดก็ตาม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและคุ้มครองประชาชนผู้สุจริต ตลอดจนเพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาล ที่ประชุมมีมติกำหนดให้ ผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรอง ก็ให้ยื่นคำร้องต่ออำเภอท้องที่ เมื่ออำเภอท้องที่ตรวจสอบแล้ว เพียงเพื่อทราบพร้อมทำบันทึกรับทราบ และกำหนดเงื่อนไขในการตรวจสอบ ควบคุม ทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม กล่าวคือ ให้แจ้งจำนวนไม้ ปริมาตร ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผา

ในเตา เมื่อเผาแล้วก็ให้แจ้งจำนวน ปริมาตร ถ่านไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือ
รับรองนำเคลื่อนที่ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทางราชการก็จะไม่รับรองถ่านไม้ให้ ซึ่งกรมป่าไม้
ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติตามมติที่ประชุมดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติด้วยแล้ว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า โดยที่เรื่องการเผาถ่านจากไม้
ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อไปจำหน่าย ผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ดังกล่าว มีความเห็น
ควรมอบให้กรมป่าไม้แก้ไขปัญหาเอง เพราะอยู่นอกเหนือหน้าที่ของผู้แทนทั้ง ๒ กระทรวง ซึ่งได้รับมอบหมาย
ให้ดำเนินการ เรื่องนี้จึงแยกออกมาเป็นประเด็นต่างหากในส่วนของกรมป่าไม้เพื่อพิจารณา ประกอบกับไม้ที่
ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่มีชื่อตรงกับไม้หวงห้ามหากนำมาเผาเป็นถ่านไม่ว่าเป็นของป่า และเพื่อเป็นการ
แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรผู้สุจริตและเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่าของเอกชน จึงเห็น
ชอบด้วยตามหลักการตามที่กรมป่าไม้เสนอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ปรีชา อบาย

(นายปรีชา อบาย)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมป่าไม้

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายอนุญาตไม้และของป่า กองการอนุญาต โทร.๕๗๙๔๔๕๓

ที่ กษ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๓

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ท่านอธิบดี

ตามที่ท่านอธิบดีได้โปรดมีบันทึกสั่งการ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ความว่า “ส่งกองการอนุญาต พิจารณาข้อสังเกตของคุณทูลฯ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือเรื่องมาหาผมโดยตรงจะได้เร็วขึ้น” นั้น กองการอนุญาตได้พิจารณาข้อสังเกตของคุณทูลฯ แล้ว พอสรุปปัญหาและข้อพิจารณาได้ดังนี้

๑. การยื่นคำขอไม่ระบุใช้เอกสารอะไรบ้าง
๒. เมื่อรับคำขอแล้วจะเสนอผู้ใดสั่งการ
๓. หนังสือรับรองระบุเจ้าหน้าที่ ๓ คน โดยมีได้ระบุว่าใครบ้าง ตำแหน่งอะไรชั้นไหน
๔. วิธีการตรวจสอบแต่ละขั้นตอนทำอย่างไร
๕. การนำเคลื่อนที่จะปฏิบัติอย่างไร

๖. ปัญหาเรื่องถ่านไม้ไม่เป็นของป่า กับถ่านไม้ไม่เป็นของป่าหวงห้ามและควรให้กองการอนุญาตจัดทำระเบียบเรื่องนี้โดยเฉพาะ และหากมีการพิจารณาระเบียบควรเชิญป่าไม้เขตและป่าไม้จังหวัดร่วมพิจารณาด้วย และควรนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันฯ หรือคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติพิจารณา

กองการอนุญาตได้ตรวจสอบและพิจารณาแล้ว ขอเรียน ความเป็นมาของเรื่องนี้โดยสรุปดังนี้ แต่เดิมกรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว. ๓๐๒๙๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ว่า

๑. ผู้ที่ประสงค์จะให้ทางราชการให้ความคุ้มครองในการนำถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ก็ให้ขอรับอนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน ตามนัยข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้ามเสียก่อน โดยเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบควบคุมการเผาถ่านและการนำถ่านออกจากเตา ตามนัยกฎกระทรวงดังกล่าว แล้วออกใบเบิกทางให้นำถ่านที่เผาได้เคลื่อนที่ โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าภาคหลวง คงเก็บแต่ค่าธรรมเนียมใบเบิกทางเท่านั้น

๒. ผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอรับอนุญาตตามข้อ ๑ แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกใบเบิกทางนำถ่านเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด

ต่อมากรมป่าไม้ได้พิจารณาบทวนตามดังกล่าวข้างต้นอีกครั้งหนึ่ง เห็นว่า ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ไม่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

๔๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ดังนั้น เมื่อนำไม้เหล่านี้นมาเผาเป็นถ่านไม้ ถ่านไม้ดังกล่าวจึงไม่เป็นของป่าตามมาตรา ๔(๗) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ กล่าวคือ มิใช่เป็นของที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติ และมีไซของป่าหวงห้าม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ.๒๕๓๐ ด้วย จึงไม่สามารถออกใบเบิกทางให้นำเคลื่อนที่ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรมป่าไม้จึงได้จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือพิจารณาเรื่องนี้ที่ประชุมมีมติว่า ถ้าผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรอง ก็ให้ยื่นคำขอร้องต่ออำเภอท้องที่ เมื่ออำเภอท้องที่ตรวจสอบแล้ว เพียงเพื่อทราบพร้อมทำบันทึกรับทราบ และกำหนดเงื่อนไขในการตรวจสอบ ควบคุมทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม กล่าวคือ ให้แจ้งจำนวน ปริมาตรไม้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด (ยกเว้นไม้สักและไม้ยาง) ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผาในเตา เมื่อเผาแล้ว ก็ให้แจ้งจำนวน ปริมาตรถ่านไม้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองนำเคลื่อนที่ซึ่งถ่านไม้ดังกล่าว หากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทางราชการก็จะไม่ออกหนังสือรับรองให้

กองการอนุญาตได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรแจ้งแนวทางปฏิบัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ป่าไม้เขต ทุกเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ตามดังกล่าว ชำต้น พร้อมแจ้งขั้นตอนการปฏิบัติเป็นการขอความเข้าใจ เพื่อมิให้เกิดความสับสนในกรณีผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรองถ่านไม้ที่เผาได้จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์ (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ตามข้อสังเกตของคุณทูล อินทรีย์ ดังนี้

๑. หากผู้ใดประสงค์จะให้ทางราชการออกหนังสือรับรองให้นำถ่านไม้ที่ตนเผาจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง(นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ของตนเองก็ให้เจ้าของยื่นคำขอฯ (ตามแบบ) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ พร้อมด้วยหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ปลูกไม้นั้น และสำเนาบัตรประชาชน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอแล้วให้เสนอนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ พิจารณาสั่งการ

๒. ให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดอำเภอเป็นประธาน เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอหรือผู้แทนเป็นกรรมการและป่าไม้อำเภอหรือผู้แทนเป็นกรรมการและเลขานุการ ร่วมกันออกไปตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จแล้วรายงานผลให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ ทราบเพื่อพิจารณาซึ่งหากเห็นชอบก็ให้ทำบันทึกกับผู้ประสงค์ต่อท้ายคำขอฯ (ตามแบบ) ว่า ผู้ประสงค์รับทราบและจะปฏิบัติตามเงื่อนไขในคำขอฯ แล้วรายงานให้จังหวัดทราบไว้

๓. ก่อนที่ผู้ประสงค์จะนำไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) เข้าเผาในเตา และนำถ่านไม้ที่เผาได้ออกจากเตาให้แจ้งต่อคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบ ควบคุมทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม

๔. ในกรณีผู้ประสงค์ดังกล่าว ประสงค์จะนำถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนที่ภายในเขตจังหวัด หรือมีไว้ในครอบครอง ณ สถานที่ที่ทำการเผาถ่าน ตามข้อ ๑ ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ เป็นผู้ออกหนังสือรับรอง (ตามแบบ) แล้วรายงานผลให้จังหวัดทราบ และในกรณีผู้ประสงค์จะนำถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนที่ออกนอกเขตจังหวัดให้รายงานจังหวัดเพื่อจังหวัดเป็นผู้ออกหนังสือรับรอง (ตามแบบ) การออกหนังสือรับรองให้ดำเนินการได้จนกว่าจะเสร็จสิ้นการเผาถ่านตามที่ผู้ประสงค์ยื่นคำขอฯ (ตามแบบ) ไว้

๔๘๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

สำหรับท้องที่อำเภอ หรือกิ่งอำเภอที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ประจำอยู่ ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอใกล้เคียง ที่จังหวัดสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้นดำเนินการ ถ้าไม่มีก็ให้ยื่นตรงต่อจังหวัด และให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อดำเนินการแล้วประการใด ให้รายงานกรมป่าไม้ทราบทุกครั้ง

ผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอรับหนังสือรับรองของทางราชการตามที่เรียนมาแล้วข้างต้น แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่กรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกหนังสือรับรองให้ได้แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดพิจารณาลงนามตามร่างหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ป่าไม้เขตทุกเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่แนบมาด้วยนี้

(ลงนาม) อินทร์ วัชรวิฑูร
(นายอินทร์ วัชรวิฑูร)
ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖๕๕๗

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๓๗

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๓๐๒๕๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบคำขอเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองนอกจากไม้สัก
และไม้ยาง และแบบ หนังสือรับรองถ่านไม้ จากการเผาไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครองนอกจากไม้สักและไม้ยาง

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมป่าไม้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นใน
ที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง รวม ๒ ข้อ เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและ
ไม้ยาง) ไม่อยู่ในบังคับว่าด้วยกฎหมายป่าไม้ ดังนั้น เมื่อนำไม้เหล่านั้นมาเผาเป็นถ่าน ถ่านไม้ดังกล่าวจึงไม่ใช่
ของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และไม่ใช่ของป่าหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนด
ของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ จึงไม่สามารถออกใบเบิกทางให้นำเคลื่อนที่ได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก
ความสะดวกแก่ประชาชนและคุ้มครองประชาชนผู้สุจริต ตลอดจนเป็นการส่งเสริมนโยบายการปลูกป่า
ของเอกชนตามนโยบายของรัฐบาล กรมป่าไม้จึงได้ประชุมพิจารณาเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม
๒๕๓๖ ที่ประชุมมีมติว่า ถ้าผู้ประสงค์จะให้ทางราชการรับรอง ก็ให้ยื่นคำร้องต่ออำเภอท้องที่ เมื่ออำเภอท้อง
ที่ตรวจสอบแล้ว ให้ทำบันทึกรับทราบและตรวจสอบ ควบคุม ทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่
๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม กล่าวคือ ให้แจ้งจำนวนไม้ ปริมาตร ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
ก่อนจะนำไม้ทุกชนิด (ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง) ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเข้าเผาในเตา
เมื่อเผาแล้วก็ให้แจ้งจำนวน ปริมาตร ถ่านไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรอง
นำเคลื่อนที่ซึ่งถ่านไม้ดังกล่าว ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทางราชการก็จะไม่รับรองถ่านไม้ให้

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว จึงยกเลิกแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว. ๓๐๒๕๓ ลงวัน
ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ และขอกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ
สิทธิครอบครอง และการนำเคลื่อนที่ ดังนี้

๔๔๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑. ผู้ที่ประสงค์จะขอให้ทางราชการออกหนังสือรับรองนำถ่านไม้ที่ตนเผา จากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ของตนเองก็ให้ยื่นคำขอฯ (ตามแบบ) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอ หรือกิ่งอำเภอท้องที่ พร้อมด้วยหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ปลูกไม้นั้น พร้อมสำเนาบัตรประชาชนของตน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอแล้วให้เสนอนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอพิจารณา และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ดังนี้

๑.๑ ให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดอำเภอเป็นประธาน เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอ หรือผู้แทนเป็นกรรมการและป่าไม้อำเภอหรือผู้แทนเป็นกรรมการและเลขานุการ ร่วมกันออกไปตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงว่า ผู้ขอได้ปลูกไม้อะไรบ้าง ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตรงตามหลักฐานที่ยื่นหรือไม่ และเอกสารกรรมสิทธิ์นั้นจะต้องถูกต้อง ไม่มีปัญหาในเรื่องของการออกเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินด้วย เสร็จแล้วรายงานผลให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ เพื่อพิจารณาลงการ ซึ่งหากเห็นชอบก็ให้ทำบันทึกกับผู้ประสงค์ขอรับอนุญาตต่อท้ายคำขอฯ (ตามแบบ) ว่า ผู้ประสงค์ขอรับอนุญาตรับทราบและจะปฏิบัติตามเงื่อนไขในคำขอฯ

๑.๒. ก่อนที่ผู้ประสงค์ขอรับอนุญาตจะนำไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) เข้าเผาในเตา และนำถ่านไม้ที่เผาได้ออกจากเตาให้แจ้งต่อคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบ ควบคุม ทำบัญชี ในทำนองเดียวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ว่าด้วยการเก็บของป่าหวงห้าม เสร็จแล้วให้ดำเนินการออกหนังสือรับรองฯ ให้ต่อไป (ตามแบบที่ส่งมาด้วย)

๑.๓ ในการออกหนังสือรับรองให้นำถ่านที่เผาจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเคลื่อนที่ หากเจ้าของประสงค์จะนำถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนที่ภายในเขตจังหวัด หรือมีไว้ในครอบครอง ณ สถานที่ที่ทำการเผาถ่านตามข้อ ๑ ให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ เป็นผู้ออกหนังสือรับรอง (ตามแบบ) แล้วรายงานผลให้จังหวัดทราบและในกรณีผู้ประสงค์จะนำถ่านไม้ที่เผาได้เคลื่อนที่ออกนอกเขตจังหวัด ให้รายงานจังหวัดเพื่อจังหวัดเป็นผู้ออกหนังสือรับรอง (ตามแบบ) การออกหนังสือรับรองให้ดำเนินการได้จนกว่าจะเสร็จสิ้นการเผาถ่านตามที่ผู้ประสงค์ยื่นคำขอฯ (ตามแบบ) ไว้

สำหรับท้องที่อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ประจำอยู่ ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอใกล้เคียง ที่จังหวัดสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำอำเภอ หรือกิ่งอำเภอนั้นดำเนินการ ถ้าไม่มีก็ให้ยื่นตรงต่อจังหวัด แล้วให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ

เมื่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ขออนุญาต ให้รายงานจังหวัดแล้วจังหวัดรวบรวมรายงานกรมป่าไม้ พร้อมกับที่จังหวัดออกหนังสือรับรองด้วยทุกครั้ง

๒. กรณีเจ้าของไม่ประสงค์จะขอรับหนังสือรับรองจากทางราชการ ตามข้อ ๑ แต่จะเผาถ่านโดยเสรี ก็ชอบที่จะกระทำได้ แต่เจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกหนังสือรับรองให้นำถ่านเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ผ่อง เล่งอี้

(นายผ่อง เล่งอี้)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๔๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๔๒๔๓

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การเผาถ่านจากไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตราด ที่ ตร ๐๐๓๓.๔/๑๑๓๖ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๓๖๙
ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดได้หารือแนวทางปฏิบัติกรณีไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่มีหลักฐานการอนุญาต (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) อยู่ในบังคับของกฎหมายป่าไม้หรือไม่ อย่างไร และการนำไม้เหล่านั้นมาเผาเป็นถ่านจะถือว่าถ่านที่ได้เป็นของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร และหากถ่านไม้ดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นของป่าหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ จะใช้แนวทางปฏิบัติในการออกหนังสือรับรองถ่านไม้ในทำนองเดียวกับถ่านไม้ที่ได้จากการเผาไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตาม หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖๕๙๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๓๗ ได้หรือไม่ อย่างไร รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า กรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในเขตปฏิรูปที่ดิน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาและมีความเห็นว่า ที่ดินดังกล่าวยังคงเป็นป่าตามความหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยป่าไม้อยู่ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ดังนั้นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่มีหลักฐานการอนุญาตโดยเป็นที่ดินที่มาจากป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม จึงอยู่ในบังคับของกฎหมายป่าไม้ และการนำไม้เหล่านั้นมาเผาเป็นถ่านในป่า จึงเป็นการเก็บหาของป่าหวงห้าม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

(นายวิชัย แหลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๔๖

๔๔๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๘๗๙

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ติดตามความคืบหน้ารายงานผลการพิจารณาดีของศาลปกครองสูงสุด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชุมพร ที่ ขพ ๐๐๑๓.๓/๒๐๐๘
ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๘

๒. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๔๐๐๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมวิชาการเกษตร ที่ กษ ๐๙๑๑/๔๔๔๕ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง รายงานผลการพิจารณาดีของศาลปกครองสูงสุดและขอให้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบและพิจารณาแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบและดำเนินการ
ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้สั่งการให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการและรายงานผลการ
พิจารณาให้จังหวัดชุมพรทราบ นั้น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษา (อุทธรณ์) ของ
ศาลปกครองสูงสุด จึงขอให้จังหวัดพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการแจ้งให้บริษัท สหไทยน้ำมัน
พืช จำกัด ทราบเพื่อดำเนินการยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๕
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ต่อไป และสำหรับผู้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำ
ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา ๑๖ หรือ มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อการปลูกยางพาราหรือปลูกปาล์มน้ำมันรายอื่นๆ ให้แจ้งยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่าในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติโดยถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล
(นายวิชัย แหลมวิไล)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๔๙๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๔๐

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ติดตามความคืบหน้ารายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดชุมพร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๗๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

กรมป่าไม้ ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๗๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ เรื่อง ติดตามความคืบหน้ารายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

(นายวิชัย แหลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ – ๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๔๖

๔๙๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ส่วนที่สี่

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๔๑

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ติดตามความคืบหน้า รายงานผลการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. เรื่องเดิม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชุมพร มีหนังสือ ที่ ชพ ๐๐๑๓.๓/๒๐๐๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ติดตามความคืบหน้ารายงานผลการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายงานผลการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ดังนี้

๑.๑ บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่ารับร่อและป่าสลุย อำเภอนาทม จังหวัดชุมพร เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จำนวนเนื้อที่ ๒๑,๕๖๒.๕๐ ไร่ มีกำหนดอายุ ๓๐ ปี ตามหนังสืออนุญาตเล่มที่ ๔๔ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ สิ้นสุดอายุใบอนุญาตในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ โดยชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ ในอัตราไร่ละ ๕๐ บาทต่อปี

๑.๒ จังหวัดชุมพรได้รับหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๓๐๔/๑๑๒๙๒ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ส่งสำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๒๓๖ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ แจ้งแนวทางปฏิบัติการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อการปลูกยางพาราหรือเพื่อการปลูกปาล์มน้ำมัน ความว่า เมื่อผู้รับอนุญาตประสงค์จะเก็บปาล์มน้ำมันหรือกรีดยางพาราที่ตนได้ปลูกขึ้นก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าในอัตราที่กำหนดไว้ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑, ๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) และจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเป็นเงินค่าบำรุงป่าตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑, ๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) และจังหวัดชุมพรได้แจ้งให้ผู้รับอนุญาตทุกรายทราบเพื่อให้ยื่นคำขอเก็บหาของป่าตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้กำหนด

๑.๓ บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองโดยฟ้องอธิบดีกรมป่าไม้ และผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร ความสรุปว่า บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด ได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมให้แก่ทางราชการในอัตราไร่ละ ๕๐ บาท ต่อ ๓๐ ปี ในการที่ผู้ถูกฟ้องทั้งสองแจ้งให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่า พร้อมทั้งชำระเงินค่าธรรมเนียมและค่าภาคหลวงของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมต่อผู้รับอนุญาต

๑.๔ ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีความเห็นว่าผู้ถูกฟ้องทั้งสองดำเนินการชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะให้ยกเลิกคำฟ้องและให้ผู้ฟ้องปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการขออนุญาตเก็บหาของป่า ผู้รับอนุญาตได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครอง

๔๙๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

สูงสุดได้วินิจฉัยแล้วมีความเห็นว่าผู้ฟ้องนำเรื่องมาร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยเกินกำหนด ๙๐ วัน
เรื่อง ขาดอายุความร้องทุกข์ คดีนี้จึงเป็นคดีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่มี
สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในเนื้อหาแห่งคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น
ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยในผลพิพากษายืน

ซึ่งรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวัช สิงห์พันธุ์) ได้โปรดสั่งการ
ท้ายหนังสือ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ความว่า “ปม.พิจารณา แจ้งผู้ร้อง” (เอกสารหมายเลข ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า ได้พิจารณาดำเนินการแล้วดังนี้

๒.๑ แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพรทราบและดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา
(อุทธรณ์) ของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๕๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๔
โดยให้บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด ต้องยื่นคำขออนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติและ
แจ้งผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อการปลูกยางพาราหรือปลูกปาล์มน้ำมันรายอื่นๆ ต้องปฏิบัติ
เช่นเดียวกัน สำหรับกรณีเงินค่าภาคหลวงของป่าและค่าบำรุงป่าที่บริษัท สหไทยน้ำมันพืช จำกัด และผู้รับอนุญาต
รายอื่นๆ จะต้องชำระให้กับกรมป่าไม้ในรอบหลายๆ ปีที่ผ่านมา นั้น ให้จังหวัดแจ้งผู้รับอนุญาตทุกรายนำเงิน
ดังกล่าวมาชำระให้กับกรมป่าไม้เพื่อจะส่งเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลแห่งท้องที่นั้นๆ
ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติม
จนถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖) ด้วยแล้ว

๒.๒ แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดชุมพร) ทราบและพิจารณา
สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ

๒.๓ แจ้งให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลหลังเจริญทราบผลการติดตามความคืบหน้า
รายงานผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดนำเรียนรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดทราบ ต่อไป (เอกสาร ๑ แฟ้ม)

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

(นายวิชัย แหลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายอนุญาตไม้และของป่า กองการอนุญาต กรมป่าไม้ โทร. ๕๗๔๔๕๓

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๖๐๓ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๗

เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออกในพื้นที่กรมชลประทาน ขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ท้องที่จังหวัดพัทลุง

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

ด้วยสำนักงานป่าไม้เขตสงขลาได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๓๒/๘๖๒๙ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๖ แจ้งว่าจังหวัดพัทลุงและองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่ ได้มีหนังสือขอให้เขตส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจวัดประดัดตราไม้ที่จำเป็นต้องทำออกจากอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง ตามระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๐ หมวด ๔ ข้อ ๑๑ ซึ่งเขตได้พิจารณาแล้ว เนื่องจากรายละเอียดเกี่ยวกับการทำไม้ตามระเบียบดังกล่าว แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจไม้ยังไม่ชัดเจน ประกอบกับพื้นที่ที่กรมชลประทานได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๑๓ ทวิ มีพื้นที่มากถึง ๑,๕๐๐ ไร่ หากให้ตัดฟันรวมกองไว้แล้วไปทำการตรวจสอบและจัดทำบัญชีไม้แก่จังหวัดพัทลุง เพื่อมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกโดยไม่ต้องออกใบอนุญาตให้ทำไม้เกรงว่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับการทำไม้นอกแปลงมาสวมได้ จึงได้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออก โดยอิงระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้บริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ.๒๕๒๕ จึงขอหารือว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่ หรือจะสมควรดำเนินการประการใด โปรดแจ้งให้เขตทราบโดยด่วน

กองการอนุญาตตรวจสอบและพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ตามที่เขตพิจารณาโดยถือปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๐ และยังอิงระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงถือว่าเป็นการถูกต้องแล้ว และยังเป็นการรัดกุมยิ่งขึ้นอีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา พร้อมนี้ได้ร่างหนังสือมาเพื่อโปรดพิจารณาด้วยแล้วหากเห็นชอบโปรดลงนาม

(ลงนาม) อินทร์ วัชรวิฑูร

(นายอินทร์ วัชรวิฑูร)

ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

๕๒๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๕๒๐๘

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๓๗

เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออกในพื้นที่กรมชลประทานขอเข้า
ทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ท้องที่จังหวัดพัทลุง

เรียน ป่าไม้เขตสงขลา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานป่าไม้เขต ที่ กษ ๐๗๓๒/๘๖๒๙ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง เขตได้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจวัดประทับตราไม้
ที่จำเป็นต้องทำออกจากอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ท้องที่จังหวัดพัทลุง ตามระเบียบ
กรมป่าไม้ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์
อย่างอื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๐ หมวด ๔ ข้อ ๑๑
ซึ่งเขตได้พิจารณาแล้ว เนื่องจากรายละเอียดเกี่ยวกับการทำไม้ตามระเบียบดังกล่าว แนวทางการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการสำรวจไม้ยังไม่ชัดเจนประกอบกับพื้นที่ที่กรมชลประทานได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๑๓ ทวิ มีพื้นที่
มากถึง ๑,๕๐๐ ไร่ หากให้ตัดฟันรวมกองไว้แล้ว ไปทำการตรวจสอบและจัดทำบัญชีไม้แจ้งจังหวัดพัทลุง เพื่อ
มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกโดยไม่ต้องออกใบอนุญาตให้ทำไม้เกรงว่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับการทำ
ไม้นอกแปลงมาสวมได้ จึงอิงระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อ
ทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงหารือว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่ ประการใด นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ตามที่เขตได้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการ
ดังกล่าว เป็นการควบคุมการทำไม้ให้รัดกุมยิ่งขึ้น นับว่าเป็นผลดีต่อทางราชการอย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ยรรยง ถนอมพิชัย
(นายยรรยง ถนอมพิชัย)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต
โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๕๒๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๕๒๐๙

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๓๗

เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออกในพื้นที่กรมชลประทานขอเข้า
ทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ทองที่จังหวัดพัทลุง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๑๕๒๐๔ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๗
กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเรียนเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ยรรยง ถนอมพิชัย
(นายยรรยง ถนอมพิชัย)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๕๒๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๗๔๔

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙

เรื่อง การอนุญาตทำไม้ในแนวเขตของกรมทางหลวง ท้องที่จังหวัดตรัง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดตรัง)

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔ (๓)/ว ๑๓๖๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๔๔ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙
พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ แผ่น

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ส่งสำเนารายงานการประชุม เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๒๔ ระหว่างกรมป่าไม้กับกรมทางหลวง เรื่อง ข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง ให้จังหวัดทุกจังหวัดทราบและถือเป็นทางปฏิบัติ รวม ๒ ประการแล้ว นั้น กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๔๔ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ตอบข้อหารือของจังหวัดตรังในการดำเนินการอนุญาตไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินของกรมทางหลวง ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๓๖๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเรียนเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในทำนองเดียวกันต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พยุ่ง นพสุวรรณ
(นายพยุ่ง นพสุวรรณ)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต
โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๕๒๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๗๕๐

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙

เรื่อง การอนุญาตทำไม้ในแนวเขตทางของกรมทางหลวง ท้องที่จังหวัดตรัง

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๑๓๖๓๙ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๔๔ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙
พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้ส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด
ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๓๖๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๔ พร้อมสำเนารายงานการประชุม เมื่อวันที่ ๗
มีนาคม ๒๕๒๔ ระหว่างกรมป่าไม้กับกรมทางหลวง เรื่องข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน ตัดฟันไม้ในแนวเขตทาง
และในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง รวม ๒ ประการ มาเรียนเพื่อโปรดทราบและถือเป็นทางปฏิบัติต่อไปแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๔๔ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์
๒๕๓๙ ตอบข้อหารือให้จังหวัดตรัง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเรียนเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทาง
ปฏิบัติในทำนองเดียวกันต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พยุง นพสุวรรณ

(นายพยุง นพสุวรรณ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๕๒๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๗๔๔

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙

เรื่อง การอนุญาตทำไม้ในแนวเขตทางของกรมทางหลวง ท้องที่จังหวัดตรัง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ ตง ๐๐๐๙/๒๕๕๔๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดหาหรือขั้นตอนการปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการสำรวจและ
การทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ เกี่ยวกับการอนุญาตทำไม้ในแนวเขตทาง
ของกรมทางหลวง ความละเอียดตามข้อหาหรือ รวม ๓ ข้อ นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนทางปฏิบัติตามที่จังหวัดได้หาหรือไป ดังนี้

๑. ตามที่จังหวัดได้แจ้งป่าไม้เขตสงขลาเพื่อส่งเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจไม้จำนวน ๔ ต้น
ที่อุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่ขออนุญาตทำออกจากพื้นที่แนวเขตทางหลวง หมายเลข ๔ ตอนตรัง -
นาโยงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้
ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ข้อ ๗ เป็นการปฏิบัติถูกต้องแล้ว

๒. เมื่อจังหวัดได้รับบัญชีไม้และเอกสารที่เกี่ยวข้องจากป่าไม้เขต ตามข้อ ๑ แล้วให้จังหวัด
ออกใบอนุญาตให้ทำไม้ โดยถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๓๖๓๔ ลงวันที่ ๒๒
พฤษภาคม ๒๕๒๔ ข้อ ๑ หรือข้อ ๒ โดยไม่ต้องส่งเรื่องราวให้กรมป่าไม้พิจารณาสั่งการอีก เสร็จแล้วจึง
รายงานผลการอนุญาตให้กรมป่าไม้ทราบ พร้อมสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พยุง นพสุวรรณ

(นายพยุง นพสุวรรณ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๕๒๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๔๔๔๓

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

เรื่อง บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) ขอต้ออายุหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์
ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทับทิมและป่ามวกเหล็ก แปลงที่ ๑ เพื่อการทำเหมืองแร่หินปูน
และหินดินดาน เพื่อบูตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ท้องที่จังหวัดสระบุรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สป ๐๐๑๑.๒/๑๒๔๐๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เงื่อนไขในการอนุญาต เอกสาร ๓ แผ่น
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/๑๖๓๑
ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ (พร้อมสิ่งที่ส่งมาด้วย)

ตามหนังสือที่อ้างถึง ส่งเรื่องราวของบริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)
ขอต้ออายุหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทับทิมและป่ามวกเหล็ก แปลงที่
๑ เพื่อการทำเหมืองแร่หินปูนและหินดินดาน เพื่อบูตสาหกรรมปูนซีเมนต์ รวม ๒๗ แปลง ดังนี้

-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๐๕/๑๑๔๔๒	เนื้อที่ ๒๙๒	ไร่ ๓๖	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๐๓/๑๑๔๙๐	เนื้อที่ ๒๑๖	ไร่ ๓	งาน ๔๕ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๐๔/๑๑๔๙๑	เนื้อที่ ๑๔๐	ไร่ ๑	งาน ๑๕ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๐๖/๑๑๔๙๒	เนื้อที่ ๒๖๙	ไร่ ๒	งาน ๕๔ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๙๙๐๗/๑๒๖๙๕	เนื้อที่ ๒๙๔	ไร่ ๓	งาน ๓๙ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๔๒/๑๒๗๙๓	เนื้อที่ ๒๔๙	ไร่ ๓	งาน
-	ประทานบัตรที่ ๑๙๙๐๕/๑๒๗๙๕	เนื้อที่ ๒๔๐	ไร่ ๓	งาน ๗๐ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๔๔/๑๒๗๙๖	เนื้อที่ ๒๗๖	ไร่ ๑	งาน ๔๐ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๙๙๐๑/๑๒๗๙๗	เนื้อที่ ๒๒๖	ไร่ ๔๕	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๔๖/๑๒๘๐๐	เนื้อที่ ๑๖๖	ไร่ ๒	งาน ๑๑ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๔๕/๑๒๗๙๔	เนื้อที่ ๒๗๙	ไร่ ๑๕	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๙๙๐๒/๑๒๗๙๔	เนื้อที่ ๑๙๔	ไร่ ๑	งาน ๕๒ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๔๓/๑๒๘๓๔	เนื้อที่ ๒๙๔	ไร่ ๓	งาน ๕๔ ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๔๔/๑๒๘๓๓	เนื้อที่ ๒๔๔	ไร่ ๑	งาน ๕๕ ตารางวา

๕๒๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๔๗/๑๒๔๓๖	เนื้อที่ ๒๕๗	ไร่ ๑	งาน ๔๓	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๙๙๐๓/๑๒๔๓๕	เนื้อที่ ๒๔๑	ไร่ ๑	งาน ๕๐	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๙๙๒๓/๑๓๗๒๙	เนื้อที่ ๙๓	ไร่ ๒	งาน ๑๕	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๑๖/๑๔๕๗๒	เนื้อที่ ๒๔๕	ไร่ ๓	งาน	
-	ประทานบัตรที่ ๑๗๓๑๕/๑๔๖๖๗	เนื้อที่ ๒๔๕	ไร่ ๗๔	ตารางวา	
-	ประทานบัตรที่ ๒๔๔๓๑/๑๔๗๗๖	เนื้อที่ ๒๗๙	ไร่ ๓	งาน ๙๑	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๒๔๔๓๒/๑๔๗๗๗	เนื้อที่ ๒๙๑	ไร่ ๔๔	ตารางวา	
-	ประทานบัตรที่ ๒๔๔๓๓/๑๔๗๗๘	เนื้อที่ ๑๓๓	ไร่ ๑	งาน ๒๙	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๒๔๔๓๔/๑๔๗๗๙	เนื้อที่ ๖๐	ไร่ ๒	งาน ๔๐	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๒๔๔๓๕/๑๔๗๘๐	เนื้อที่ ๒๔๙	ไร่ ๒	งาน ๖๖	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๒๔๔๓๖/๑๔๗๘๑	เนื้อที่ ๒๙๙	ไร่ ๙๔	ตารางวา	
-	ประทานบัตรที่ ๒๔๔๓๗/๑๔๗๘๒	เนื้อที่ ๑๖๔	ไร่ ๒	งาน ๖๕	ตารางวา
-	ประทานบัตรที่ ๒๔๔๓๘/๑๔๗๘๓	เนื้อที่ ๒๗๑	ไร่ ๙๔	ตารางวา	

ในท้องที่ตำบลทับกวางและตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ซึ่งพื้นที่ที่ขออนุญาตดังกล่าวติดอยู่ในเขตกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลางและลุ่มน้ำป่าสัก ที่ ๑ A, ๑ AM และ ๑ BM ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ เพื่อให้กรมป่าไม้พิจารณา ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น กรมป่าไม้ได้เรียนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณานำเรื่องราวดังกล่าวเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓ แล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๕ อนุญาตให้บริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทับกวางและป่ามวกเหล็ก แปลงที่ ๑ เพื่อทำการเหมืองแร่หินปูนและหินดินดาน เพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ตามเรื่องราวที่ขอได้มีกำหนดระยะเวลาตามอายุประทานบัตรของแต่ละแปลง แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับตั้งแต่หนังสืออนุญาตฉบับเดิมสิ้นอายุ โดยให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไข ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังนี้

๑. ปฏิบัติตามเงื่อนไข รวม ๑๗ ข้อ ตามระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๙ (เอกสารส่งมาด้วย ๑)
๒. ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ที่ว่า “ให้มีการตัดไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่ที่ทำเหมืองแร่น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้”
๓. ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพิ่มเติมอีก ๑ ข้อ คือ “ต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและแผนการปรับปรุงสภาพพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมือง ตามที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมภายหลังการทำเหมืองแร่ (Post Evaluation) รวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ทางด้านสิ่งแวดล้อมตามที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมกำหนดโดยเคร่งครัด”

ทั้งนี้ ให้นำความเห็นของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อม ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขเพิ่มเติมด้วย (เอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้เป็นการขอเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ในพื้นที่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อน มิใช่เรื่องราวคำขอที่ยื่นขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แห่งใหม่ ซึ่งกรณี
เช่นนี้ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๔ ข้อ ๒๒ กำหนดให้ผู้อนุญาตออกหนังสืออนุญาต ตามแบบ ป.ส. ๒๓ โดยให้กำหนด
อายุหนังสืออนุญาตตามอายุประจําหนักรับนั้น แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๕ ซึ่งอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ในพื้นที่แห่งนี้แล้ว กรมป่าไม้จึงอนุญาตให้ผู้ขอ
รายนี้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อการทำเหมืองแร่หินปูนและหินดินดาน เพื่ออุตสาหกรรม
ปูนซีเมนต์ ตามเรื่องราวก่อนที่ขอได้ มีกำหนดระยะเวลาตามอายุประจําหนักรับของแต่ละแปลง แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี
นับตั้งแต่วันที่หนังสืออนุญาตฉบับเดิมสิ้นอายุ โดยให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไข และความเห็นของส่วนราชการ
ที่เกี่ยวข้อง ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้แล้วดังกล่าวข้างต้น (ตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒)

จึงขอให้จังหวัดโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังนี้

๑. ออกหนังสืออนุญาตตามแบบ ป.ส. ๒๓ ทำระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาต
ให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๙ พร้อมแผนที่แสดงบริเวณที่ขอ
อนุญาตให้ผู้ขอรายนี้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีกำหนดระยะเวลาตามอายุ
ประจําหนักรับของแต่ละแปลงแต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๗ ตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๑๔๐/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งได้เรียนมาให้ทราบและ
ถือปฏิบัติแล้ว โดยหนังสือที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/ว๔๐๙๓ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๗

๒. เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๒๑
(พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ในคราวเดียวกันตลอดพื้นที่
ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดโปรดแจ้งให้ผู้ขอรับอนุญาตดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต และทำบันทึก
รับรองที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไข และความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นให้แล้วเสร็จภายใน
กำหนด ๓๐ วัน นับจากวันที่รับแจ้งจากทางฝ่ายป่าไม้ เมื่อครบกำหนดแล้ว หากผู้ขอยังไม่เพิกเฉยอยู่ โปรดแจ้งให้
กรมป่าไม้ทราบเพื่อดำเนินการยกเลิกการอนุญาตรายนี้เสีย

๓. แจ้งให้ผู้ขอวางเงินมัดจำหรือส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่เชื่อถือได้ จำนวนเงิน
แปลงละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นหลักประกันในการแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่
เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการดังกล่าว

๔. แจ้งให้ผู้ขอทราบเป็นหลักฐานด้วยว่า ผู้ขอควรที่จะยื่นคำขอเพื่อต่ออายุการอนุญาตใช้พื้นที่
ล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ก่อนหนังสืออนุญาตเดิมจะสิ้นอายุลงด้วย

๕. เกี่ยวกับค่าปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขในการอนุญาตให้เข้าทำ
ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ขอให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ โดยหนังสือกรมป่าไม้ กษ ๐๗๐๔.๕/
ว ๑๔๐๕๑ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๕๓๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๖. สำหรับการทำไม้ในพื้นที่รับอนุญาต ขอให้ดำเนินการตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการ
สำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป กับขอให้จังหวัดประสานงานกับ
ป่าไม้เขตสระบุรี ควบคุมให้ผู้รับอนุญาตรายนี้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตโดยเคร่งครัด เมื่อดำเนินการ
ไปแล้วประการใด โปรดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบพร้อมหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ปลอดประสพ สุรัสวดี

(นายปลอดประสพ สุรัสวดี)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๖๗

เงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาต

ให้ผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์เพื่อทำเหมืองแร่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามหนังสืออนุญาตฉบับที่ เล่มที่ ลงวันที่ เดือน พ.ศ. ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑. ต้องไม่ทำการหรือยินยอมให้ตัวแทน คณงาน หรือลูกจ้างกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าไม้ หรือของป่า นอกเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต บริเวณพื้นที่ติดต่อกันใกล้เคียงกัน

๒. ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ตลอดจนกฎกระทรวง ข้อกำหนด ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเงื่อนไข ซึ่งออกตามกฎหมายดังกล่าวทั้งที่ใช้อยู่ในขณะนี้และที่จะประกาศใช้บังคับต่อไป ซึ่งทางราชการได้แจ้งให้ทราบเพื่อปฏิบัติแล้ว

๓. ต้องจัดทำป้ายถาวรที่มีขนาดโตไม่น้อยกว่า ๖๐x๑๒๐ เซนติเมตร ติดไว้ใกล้เส้นทาง ณ จุดที่ผ่านเข้าพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้เห็นได้ชัดเจน โดยระบุข้อความไว้ที่ป้ายว่า **บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)** “ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่แห่งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้แล้ว” ให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๕๐ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสืออนุญาต หากผู้รับอนุญาตไม่จัดทำป้าย ให้เรียกปรับผู้รับอนุญาตเป็นจำนวนเงิน ๒,๐๐๐ บาท และอีกวันละ ๑๐๐ บาท นับตั้งแต่วันที่จังหวัดแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ จนกว่าจะทำเสร็จ

๔. ต้องจัดทำหลักเขตหรือเครื่องหมายหรือปลูกต้นไม้ชนิดเดียวกันเป็นการแสดงแนวเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตไว้ทุกด้านให้เห็นได้อย่างชัดเจน ให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๕๐ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสืออนุญาต หากผู้รับอนุญาตไม่จัดทำ ให้เรียกปรับผู้รับอนุญาตเป็นจำนวนเงิน ๒,๐๐๐ บาท และอีกวันละ ๑๐๐ บาท นับตั้งแต่วันที่จังหวัดแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ จนกว่าจะทำเสร็จ

๕. ต้องใช้พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเพื่อกิจการและโครงการที่ขออนุญาตเท่านั้น จะนำไปใช้ในกิจการอื่นมิได้

๖. ต้องยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตได้ตลอดเวลา ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และผู้รับอนุญาตจะต้องเป็นผู้นำตรวจ หากผู้รับอนุญาตไม่สามารถนำพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบด้วยตนเองได้ ต้องมอบอำนาจเป็นหนังสือให้ผู้อื่นผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการแทน โดยผู้รับอนุญาตหรือผู้มอบอำนาจจะต้องอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี และให้ปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้สั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๗. ต้องคอยสอดส่องตรวจตราระมัดระวังมิให้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตและบริเวณติดต่อกันใกล้เคียง ถ้ามีการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ผู้รับอนุญาตต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ทราบทันที หากพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นโดยที่ผู้รับอนุญาตควรจะทราบ แต่ละเลยมิได้แจ้งให้ทราบ ผู้รับอนุญาตจะต้องรับผิดชอบด้วย

๘. ต้องดำเนินการเอง ในกรณีที่จำเป็นอาจมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ แต่ถ้าเกิดความเสียหายใดๆ ขึ้น ผู้รับอนุญาตต้องรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งสิ้น

๙. ต้องแจ้งเวลาที่จะเข้าทำการขุดแร่ พร้อมกับส่งแผนที่แสดงขอบเขตที่ได้รับอนุญาตประทานบัตร และบริเวณที่จะทำการขุดหาแร่แต่ละคราว ให้ป่าไม้เขตท้องที่ทราบล่วงหน้าก่อนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการทำไม้ออกจากพื้นที่ดังกล่าว

๑๐. ต้องจัดการถม หรือกลบหลุม หรือขุมที่เกิดขึ้นจากการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตหาแร่หมดแล้วของแต่ละแนว หรือเขตแปลงที่กำหนดให้หาแร่หรือสำรวจแร่ โดยคำรับรองของกรมทรัพยากรธรณี ให้เป็นที่ราบหรือลักษณะเหมือนเดิม พอที่จะปลูกต้นไม้ได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากป่าไม้เขตท้องที่ให้ปรับปรุงเป็นอ่างเก็บน้ำ หากผู้รับอนุญาตไม่จัดทำให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง ให้เรียกปรับผู้รับอนุญาตในอัตราไร่ละ ๕,๐๐๐ บาท

๑๑. ต้องจัดทำเขื่อนเพื่อกักเก็บมูลดินทราย และป้องกันตะกอนขุ่นข้นไม่ให้ไหลลงลำห้วยจนกว่าจะมีความขุ่นข้นหรือมูลดินทรายไม่เกิน ๖ กรัม ในน้ำขุ่นข้น ๑ ลิตร จึงปล่อยน้ำได้

๑๒. ต้องทำการปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกในจำนวนพื้นที่เท่ากับพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้ตามแผนโครงการทำเหมืองแร่ตามที่ป่าไม้เขตท้องที่กำหนด ภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตหรือเมื่อป่าไม้เขตท้องที่แจ้งให้ปฏิบัติ

ถ้าผู้รับอนุญาตไม่สามารถทำการปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามวรรคก่อนได้ให้ผู้รับอนุญาตทำหนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและมอบเงินค่าปลูกป่าตามอัตราที่กรมป่าไม้กำหนดให้ป่าไม้เขตท้องที่ เพื่อให้กรมป่าไม้สั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการปลูกป่าให้แทน

๑๓. ต้องป้องกันและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนรำคาญ หรือความเสียหายทางสุขอนามัยและทรัพย์สินของประชาชนส่วนรวม อันเกิดจากการใช้พื้นที่เพื่อดำเนินกิจการของผู้รับอนุญาต

๑๔. หากผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้จนเกิดความเสียหายขึ้น หรือเมื่อได้มีการเรียกปรับผู้รับอนุญาตตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้รับอนุญาตยังไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขอีก อธิบดีกรมป่าไม้อาจสั่งพักใช้หนังสืออนุญาตมีกำหนดไม่เกินหกสิบวัน นับจากวันที่ออกคำสั่ง แล้วรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตก็ได้ โดยผู้รับอนุญาตจะต้องเรียกร้องค่าเสียหายในกรณีใดๆ มิได้

๑๕. ผู้รับอนุญาตได้รับทราบและยินดีที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นโดยเคร่งครัดทุกประการ หากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ผู้รับอนุญาตยินยอมให้ทางราชการสั่งพักใช้หนังสืออนุญาต หรือเพิกถอนหนังสืออนุญาตได้ โดยผู้รับอนุญาตจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายในกรณีใดๆ จากทางราชการทั้งทางแพ่งและอาญา

๑๖. ต้องทำการปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในเงื่อนไข ข้อ ๑๒ เป็นจำนวนพื้นที่สามเท่าของพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต

๑๗. ต้องวางเงินมัดจำหรือได้ส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่เชื่อถือได้ ก่อนรับมอบหนังสือ
อนุญาต เพื่อเป็นหลักประกันในการแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการดังกล่าว
ในอัตราค่าขอละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) หากผู้รับอนุญาตไม่สามารถแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ได้ผู้รับอนุญาตยินยอมให้กรมป่าไม้ปรับหรือเรียก้องจากธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันภายในวงเงินดังกล่าว
ทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วแต่กรมป่าไม้เห็นสมควร

๑๘. เงื่อนไขอื่นๆ (ถ้ามี)

(ลงชื่อ).....ผู้อนุญาต
(.....)
อธิบดีกรมป่าไม้

(ลงชื่อ).....ผู้รับอนุญาต
(.....)

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๙๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สักไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบการทำไม้
ที่มีไซไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้ว
กว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยรัฐบาลได้นำเรื่องการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นสาเหตุ
สำคัญที่ทำให้เกิดอุทกภัยขั้นรุนแรงและดินโคลนถล่มจนบ้านเรือนของราษฎรเสียหายจำนวนมากบรรจุไว้เป็น
วาระแห่งชาติ เพื่อบูรณาการการปฏิบัติของส่วนราชการทุกภาคส่วน รวมถึงมาตรการการตรวจสอบและ
การยึดทรัพย์ผู้กระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้อีกด้วย ประกอบกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมมีนโยบายให้ชะลอการทำไม้ทั้งหมดไว้ก่อนจนกว่าจะได้มีการปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติที่รัดกุม
ชัดเจน และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอความร่วมมือมายังจังหวัด เพื่อสั่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้
ชะลอการดำเนินการดังต่อไปนี้ไว้ก่อนจนกว่ากรมป่าไม้จะได้ปรับปรุงระเบียบวิธีการปฏิบัติให้มีความรัดกุม
ชัดเจน และเหมาะสม กับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ

๑. การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามข้อกำหนด
ฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐

๒. การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซไม้หวงห้ามในพื้นที่ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช
๒๔๘๔ ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๔/๑๔๕๓๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒

๓. การอนุญาตตามระเบียบกรมป่าไม้วาดด้วยการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือ
เครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบและปฏิบัติและ
หากประชาชนรายใดมีความเดือดร้อนจำเป็น ให้แจ้งกรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส

(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๒๔๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๔๖

๕๓๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๕๕๖

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้

พุทธศักราช ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ตามที่ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลให้กรมป่าไม้ไม่มีชื่อหน่วยงานสำนักงานป่าไม้จังหวัด สำนักงานป่าไม้เขตในสังกัด และกรมป่าไม้ได้จัดให้มีหน่วยงานของกรมป่าไม้ใหม่ ประกอบด้วยกลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) เพื่อปฏิบัติงานประจำสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และหน่วยงานสำนักงานป่าไม้สาขา (จังหวัด.....) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ ส่วนกลางที่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคแทน นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการบริการเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่เกิดผลเสียกับทางราชการ จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. การปฏิบัติราชการสำรวจตรวจสอบพิจารณาด้านการอนุญาตทำไม้ และเก็บหาของป่า ตามระเบียบ หรือหนังสือที่กรมป่าไม้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในทางวิชาการที่เป็นหน้าที่ของสำนักงานป่าไม้เขต (เดิม) มอบหมายให้สำนักงานป่าไม้สาขา (จังหวัด.....) เป็นผู้ปฏิบัติโดยสั่งเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตทำไม้และของป่าใหม่

๒. การทำไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๐) ให้พิจารณาดำเนินการตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐ และหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส

(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๒๔๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๔๖

๕๓๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร ๐๒๕๖๑-๔๒๙๒ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๕๖๕

วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้กรณีพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. เรื่องเดิม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๖๕๕๓ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ปี ๒๕๕๙ เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อยืนยันมติคณะรัฐมนตรี เมื่อคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนในพื้นที่ที่ประสบอุทกภัย และใช้ประโยชน์จากซากและเศษไม้ที่ถูกน้ำพัดมาทับถม อันเนื่องจากเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่มในจังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย แพร่ ลำปาง และน่าน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ นั้น เห็นควรให้จัดตั้งกองทุนหมุนเวียน (revolving fund) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำซากและเศษไม้ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น การทำไม้อัด เป็นต้น ทั้งนี้ โดยให้กระทรวงมหาดไทยให้การสนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในฐานะหน่วยงานในพื้นที่ที่ต้องประสานและดูแลการจัดจ้างประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการเข้าร่วมการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบในหลักการ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับไปพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้ในรายละเอียดร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วดำเนินการต่อไปและเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายชฎานิน เทพาคำ) ได้แจ้งเรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่า “รมว.ทส ได้โปรดมีบัญชาให้ท่านมอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปม/อส/ออป. และไม้อัดไทย ดำเนินการ” ซึ่งท่านปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้โปรดสั่งการ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่า “แจ้งผู้เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป” (เอกสารหมายเลข ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า

๒.๑ จังหวัดแพร่ได้รายงานผลการสำรวจไม้ที่เกิดจากเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะ ดังนี้

๒.๑.๑ บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่จั่วะ ท้องที่ตำบลแม่จั่วะ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีไม้หวงห้ามจำนวน ๔๔๐ ต้น ปริมาตร ๑๔๘.๓๒ ม.^๓ แต่ยังไม่ตรวจสอบไม้แล้วเสร็จ ทางคณะเจ้าหน้าที่ที่สำรวจตรวจสอบต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ตามหนังสือจังหวัดแพร่ ที่ พร ๐๐๑๓.๔/๔๓๐๔ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ (เอกสารหมายเลข ๒)

๕๓๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒.๑.๒ บริเวณตามลำห้วย ท้องที่ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ มีไม้หวงห้าม จำนวน ๓๗๗ ต้น/ ท่อน ปริมาตร ๓๔๐.๙๑ ม.^๓ และไม้นอกประเภทหวงห้าม จำนวน ๙๗ ต้น/ท่อน ปริมาตร ๕๙.๖๑ ม.^๓ แต่ยังไม่ตรวจสอบไม้แล้วเสร็จ ทางคณะเจ้าหน้าที่จะสำรวจตรวจสอบต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ตามหนังสือจังหวัดแพร่ ที่ พร ๐๐๑๓.๔/๔๓๐๙ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ (เอกสารหมายเลข ๓)

๒.๑.๓ บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่มาลี ท้องที่ตำบลหัวฝาย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ มีไม้หวงห้าม จำนวน ๑,๐๖๓ ต้น ปริมาตร ๒๓๘.๕๔ ม.^๓ แต่ยังไม่ตรวจสอบไม้แล้วเสร็จ ทางคณะเจ้าหน้าที่จะสำรวจตรวจสอบต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ตามหนังสือจังหวัดแพร่ ที่ พร ๐๐๑๓.๔/๔๓๐๗ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ (เอกสารหมายเลข ๔)

๒.๒ ในท้องที่จังหวัดสุโขทัย ซึ่งขณะนี้ การสำรวจและคัดแยกไม้ จากพื้นที่ประสบภัยพิบัติยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น ในเบื้องต้นนี้ ได้ดำเนินการแล้ว โดยคัดแยกไม้กระยาเลย จำนวน ๑๐๔ ท่อน ปริมาตร ๕๒.๙๗ ม.^๓ ไม้สัก จำนวน ๑ ท่อน ปริมาตร ๐.๐๖ ม.^๓ ตามหนังสือจังหวัดสุโขทัย ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๓/ ๕๓๕๗ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ (เอกสารหมายเลข ๕)

๒.๓ บริษัท ไม้อัดไทย จำกัด มีหนังสือ ที่ ทส ๑๕๐๐/๒๔๑ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ เรื่อง ขออนุมัติทำไม้กรณีพิเศษเพื่อช่วยเหลือราษฎรกรณีเกิดอุทกภัยในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ เรียง อธิปัตติกรมป่าไม้ เพื่อขอดำเนินการช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีเร่งด่วน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙ โดยขอดำเนินการเก็บเศษไม้ไฟ ไม้เนื้ออ่อน เศษไม้ปลายไม้ ริมน้ำขนาดกลาง ขนาดเล็ก ท้องที่จังหวัดแพร่ จำนวน ๙๕,๐๐๐ ม.^๓ และท้องที่จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๔๔,๐๐๐ ม.^๓ เพื่อพิจารณานำไม้เนื้ออ่อนและเศษไม้ไปใช้ประโยชน์ และสร้างรายได้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ต่อไปและขออนุญาตใช้เครื่องจักรในการแปรรูปไม้ (เครื่องสับไม้) ในการทำไม้ออกจากพื้นที่จังหวัดแพร่ และจังหวัดอุตรดิตถ์ (เอกสารหมายเลข ๖)

๓. ขอกฎหมาย

๓.๑ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๔ ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “เมื่อมีเหตุภัยพิบัติสาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรี จะอนุญาตให้ผู้ใดโดยเฉพาะรายทำไม้หวงห้าม แตกต่างจากข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อกำหนดในใบอนุญาตเป็นการชั่วคราวได้”

๓.๒ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๓ บัญญัติไว้ว่า “ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด แต่ถ้ามีเหตุภัยพิบัติสาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นที่สมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตเฉพาะรายทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัดเป็นการชั่วคราวก็ได้”

๓.๓ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๑ ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดทำไม้หรือเจาะหรือสับ หรือเผา หรือทำอันตราย ด้วยประการใดๆ แก่ไม้หวงห้าม ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต”

๕๓๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๓.๔ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๙ ทวิ บัญญัติไว้ว่า “ในกรณี ที่รัฐมนตรีเห็นสมควร รัฐมนตรีจะลดหรือยกเว้นค่าภาคหลวงให้บุคคลซึ่งประสบภัยพิบัติสาธารณะตาม ความจำเป็นเฉพาะรายก็ได้”

๓.๕ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ มาตรา ๕ ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “ให้รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าไม่เกินอัตราตาม บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

๓.๖ ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการตรวจวัด การประทับตรา การเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน พ.ศ. ๒๕๑๐

๔. ข้อพิจารณา

กรมป่าไม้ พิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๔.๑ ไม้ที่โค่นล้มลงเนื่องจากอุทกภัยนี้ ถือว่าเป็นเหตุการณ์ภัยพิบัติสาธารณะ ตามความ ในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๔ ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “เมื่อมีเหตุภัยพิบัติ สาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรี จะอนุญาตให้ผู้ใด โดยเฉพาะรายทำไม้หวงห้าม แตกต่างจากข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อกำหนดในใบอนุญาตเป็นการ ชั่วคราวได้”

๔.๒ เนื่องจากไม้ที่ถูกน้ำพัดพามา มีไม้ที่ต่ำกว่าขนาดจำกัดรวมอยู่ด้วย ตามพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๓ บัญญัติไว้ว่า “ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด แต่ถ้ามีเหตุภัยพิบัติสาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นที่สมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษรัฐมนตรีจะอนุญาต ให้ผู้รับอนุญาตเฉพาะรายทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด เป็นการชั่วคราวก็ได้”

๔.๓ พื้นที่ประสบภัยพิบัติสาธารณะที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อเป็นการนำไม้ที่มีใช้ ไม้หวงห้ามในป่าสงวนแห่งชาติ ช่วยเหลือราษฎรจากภัยธรรมชาติ จึงจำเป็นต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ในการกำหนดกิจการที่มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือราษฎร จากภัยธรรมชาติ

๔.๔ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัยพิบัติจากอุทกภัยจึงเห็น ควรให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จัดจำหน่ายไม้ที่ทำออกให้แก่ราษฎรในราคาถูก จึงจำเป็นต้องอาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ยกเว้นค่าภาคหลวง ในกรณีนี้

จึงเห็นสมควร นำเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติในหลักการให้การดำเนินการช่วยเหลือราษฎรจากเหตุภัยพิบัติสาธารณะ ดังนี้

๑. อนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดำเนินการทำไม้ออก ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ ภัยพิบัติสาธารณะครั้งนี้ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และในพื้นที่

ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดแพร่ และสุโขทัย เป็นกรณีพิเศษ ตามในมาตรา ๙ ทวิ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยยกเว้นค่าภาคหลวงในกรณีนี้ ซึ่งจังหวัดได้รายงานผลการสำรวจ ตรวจสอบและจัดทำบัญชีไม้เบื้องต้นแล้ว ดังนี้

๑.๑ ท้องที่จังหวัดแพร่ เป็นไม้ท่อน จำนวน ๑,๙๗๔ ท่อน/ตัน ปริมาตร ๙๒๗.๓๔ ม.^๓

๑.๒ ท้องที่จังหวัดสุโขทัย เป็นไม้ท่อน จำนวน ๑๐๙ ท่อน/ตัน ปริมาตร ๕๓.๐๓ ม.^๓

ทั้งนี้ ให้นำไม้ไปรวมหมอนไว้ในสถานที่ปลอดภัย สำหรับการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎร ผู้ประสบภัยพิบัติจากอุทกภัย ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จัดทำหน่วยไม้ที่ทำการออกให้แก่ราษฎรในราคาทุน ห้ามมิให้มีการจำหน่ายไม้ที่ได้รับอนุญาตนี้ในเชิงพาณิชย์ หรือหากจะมีการนำไม้ออกจำหน่ายนอกพื้นที่ จะต้องเสนอเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณานุมัติทุกครั้ง สำหรับการทำให้ให้อยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่

๒. อนุญาตให้บริษัท ไม้อัดไทย จำกัด ดำเนินการทำให้ไม้ที่มีลักษณะเป็นไม้พิน (เศษไม้ ปลายไม้ที่แตกหักซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการก่อสร้างหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น) ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งนี้ ซึ่งอยู่พื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ จังหวัดแพร่และอุดรดิตถ์ เป็นกรณีพิเศษ ตามในมาตรา ๙ ทวิ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ท้องที่จังหวัดแพร่ ปริมาตร ๙๕,๐๐๐ ม.^๓ และจังหวัดอุดรดิตถ์ ปริมาตร ๔๔,๐๐๐ ม.^๓ ตามที่บริษัท ไม้อัดไทย จำกัด เสนอ โดยยกเว้นค่าภาคหลวงสำหรับการดำเนินการให้อนุโลมใช้ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการตรวจวัด การประทับตรา การเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผาถ่าน พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยอยู่ภายใต้การดูแล รับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่

๓. ขออนุมัติในหลักการอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำให้ไม้ที่เหลือในพื้นที่ดังกล่าว ตามข้อ ๑. ที่อยู่ระหว่างจังหวัดดำเนินการสำรวจและจัดทำบัญชียังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการสำรวจ คัดแยก ไม้จัดทำบัญชีไม้ ต่อเนื่องจนกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎร ที่ประสบภัยพิบัติครั้งนี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนและเป็นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เกิดภัยพิบัติ โดยอยู่ ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่อย่างใกล้ชิด ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย และ รายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบ โดยด่วนที่สุด

๔. ให้จังหวัดพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการทำให้ และการใช้ประโยชน์จากการทำให้ภัยพิบัติสาธารณะนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ระเบียบและกฎหมาย โดยเคร่งครัด โดยให้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการ ภาคประชาชน และรายงานผลการดำเนินงาน ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบเป็นระยะๆ พร้อมภาพถ่ายประกอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดนำเรียนรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป
(แฟ้ม ๑ แฟ้ม)

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตน์ภาส
(นายฉัตรชัย รัตน์ภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กราบเรียน ฯพณฯ รมว.ทส.
เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
ตาม ปม. เสนอ

ที่ ทส ๐๑๐๐/๒๒๓ ๗ ก.ค. ๒๕๔๙
เห็นชอบ

(ลงนาม) ชญานิน เทพาคำ	(ลงนาม) สุวัช สิงห์พันธุ์	(ลงนาม) ยงยุทธ ดิยะไพรัช
(นายชญานิน เทพาคำ)	(นายสุวัช สิงห์พันธุ์)	(นายยงยุทธ ดิยะไพรัช)
เลขานุการ รมว.ทส.	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รมว.ทส. ๗ ก.ค. ๒๕๔๙
	หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ	

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๖๓๐๒

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอส่งคำขอทำไม้หวงห้ามในป่า เพื่อใช้ในการบูรณปฏิสังขรณ์เสาชิงช้า กรุงเทพมหานคร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

อ้างถึง หนังสือจังหวัดแพร่ ด่วนที่สุด ที่ พร ๐๐๑๓.๔/๕๕๓๖ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือจังหวัดแพร่ที่อ้างถึง ได้ส่งเรื่องราวคำขอทำไม้หวงห้ามในป่า (คำขอ ๑) ของ กรุงเทพมหานคร (โดยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ผู้รับมอบอำนาจ) แจ้งความประสงค์ขอทำไม้สัก บริเวณสวนป่าห้วยไร่ แปลงปลูกปี ๒๕๔๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยไร่ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่พวก เพื่อนำไปบูรณปฏิสังขรณ์เสาชิงช้ากรุงเทพมหานคร ซึ่งจังหวัดฯ ได้สั่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการสำรวจและตรวจสอบไม้ที่จะทำออกแล้ว พบว่ามีไม้ที่จะทำออกเป็นชนิดไม้สัก จำนวน ๔ ต้นโดยใช้ดวงตรา ต.๔๗๐๓ เลขเรียง ๑-๔ ปีย่อ ๕๙ ตีประทับไว้ทุกต้นแล้ว จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณาความเร่งอยู่แล้ว นั้น

กรมป่าไม้ได้ตรวจสอบและพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า โดยที่การขออนุญาตทำไม้สักกรณีนี้ เป็นการขออนุญาตทำไม้หวงห้ามในป่าเพื่อนำไม้สักไปใช้บูรณปฏิสังขรณ์เสาชิงช้ากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโบราณสถานที่สำคัญและเอกลักษณ์ของประเทศไทย เป็นวัตถุประสงคืต่อสาธารณประโยชน์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโปรดสั่งการให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ดังนั้นจึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ ผู้มีอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๔) ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม ดำเนินการอนุญาตให้กรุงเทพมหานคร (โดยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ผู้รับมอบอำนาจ) เป็นผู้รับอนุญาตทำไม้หวงห้ามตลอดจนการนำไม้เคลื่อนที่ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแบบ วิธีการ ที่ระเบียบและกฎหมายกำหนดไว้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบพร้อมเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ฉัตรชัย รัตโนภาส

(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๕๕๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๑๒๒๗

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ทหารเรือแนวทางปฏิบัติการทำไม้สักขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์

- อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดอุดรดิตถ์ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๑๓/๐๔๒๖๕ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๔
๒. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๔
๓. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๑๐.๒๐๕/๑๗๙๖๓ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. จังหวัดอุดรดิตถ์ขอทหารเรือแนวทางปฏิบัติการทำไม้สักขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ขอทำไม้หวงห้ามในป่า ซึ่งปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (สวนป่าโครงการที่๔) ในสวนป่าปากปาด แปลงปี ๒๕๒๔ ตอนที่ ๒ ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าน้ำปาด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว ขอให้จังหวัดอุดรดิตถ์ส่งเรื่องราวคำขอทำไม้หวงห้ามในป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อขอรับอนุญาตทำไม้สักสวนป่าปากปาด แปลงปี ๒๕๒๔ ตอนที่ ๒ ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำปาด ตำบลแสนตอ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ เนื้อที่ ๑,๓๔๐ ไร่ ให้สำนักงานป่าไม้สาขาจังหวัดอุดรดิตถ์ตรวจสอบพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งมอบให้สำนักงานป่าไม้สาขาดำเนินการสำรวจตรวจสอบพิจารณาด้านการอนุญาตทำไม้แทนสำนักงานป่าไม้เขต (เดิม) สำหรับขั้นตอนการอนุญาตนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติตามหนังสือที่ อ้างถึง ๓. จึงขอให้จังหวัดส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้พิจารณาตามระเบียบและกฎหมายต่อไป ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

(นายวิชัย แหลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๕๕๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๒๑๑

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตทำไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. คำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๖๓/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๐
๒. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๔๒๒๒ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗
๓. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๔๒๑๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐

ตามที่อ้างถึง ๑. กรมป่าไม้ได้มีคำสั่งจัดตั้งสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้เป็นหน่วยงานส่วนกลางของกรมป่าไม้ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในภูมิภาคชั้นและยกเลิกคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๔๔/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เรื่อง ให้จัดตั้งสำนักงานป่าไม้สาขา (จังหวัด...) รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่เกิดผลเสียกับทางราชการ กรมป่าไม้จึงยกเลิกหนังสือกรมป่าไม้ ที่อ้างถึง ๒. และหนังสือกรมป่าไม้ ที่อ้างถึง ๓. โดยให้ถือแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การปฏิบัติราชการสำรวจตรวจสอบพิจารณาด้านการอนุญาตทำไม้ และเก็บหาของป่าตามระเบียบหรือหนังสือที่กรมป่าไม้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในทางวิชาการที่เป็นหน้าที่ของสำนักงานป่าไม้เขต (เดิม) มอบหมายให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๙ เป็นผู้ปฏิบัติโดยส่งเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบไปพลางก่อน

๒. การทำไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๐) ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองซึ่งพิจารณาดำเนินการตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๑๖๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐ และหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ นั้น ในส่วนการปฏิบัติงานของป่าไม้เขตท้องที่ มอบหมายให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๙ ปฏิบัติแทน

๕๔๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๓. การดำเนินการตามระเบียบอื่นใดเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทาน ไม้เป็นภารกิจของกรมป่าไม้ที่จะพิจารณาดำเนินการ ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป่าไม้เขต (เดิม) มอบหมายให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ - ๑๙ เป็นผู้สั่งเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ เป็นผู้ดำเนินการ ปฏิบัติแทนให้เป็นไปตามนโยบายบันทึกข้อตกลงและส่งมอบการดูแล รักษา และใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกตาม เงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ระหว่างกรมป่าไม้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้และบริษัท ไม้อัดไทย จำกัด

๔. การยื่นคำขอทำไม้หรือเก็บหาของป่า ตลอดจนเพื่อการค้าของป่าหวงห้าม ซึ่งตาม กฎกระทรวง ข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอ ให้จังหวัดพิจารณาขอให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องประสานงานกับอำเภอดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล
(นายวิชัย แหลมวิไล)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐๒-๕๖๑-๔๒๙๒ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐๒-๕๗๙-๕๗๘๖

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร.๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๔๒๑๒

วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

เรียน ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๙

ตามที่คำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๖๓/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๐ เรื่อง ให้จัดตั้งสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๙ จัดตั้งสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้เป็นหน่วยงานส่วนกลางของกรมป่าไม้ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในภูมิภาค และยกเลิกคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๔๔/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เรื่อง ให้จัดตั้งสำนักงานป่าไม้สาขา (จังหวัด...) รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การประสานงานกับจังหวัดในการปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นไปอย่างต่อเนื่องถูกต้องรัดกุม จึงให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ๑- ๑๙ ทำหน้าที่ปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตทำไม้และของป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ดังนี้

๑. การปฏิบัติราชการสำรวจตรวจสอบพิจารณาด้านการอนุญาตทำไม้ และเก็บหาของป่า ตามระเบียบหรือหนังสือที่กรมป่าไม้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในทางวิชาการที่เป็นหน้าที่ของสำนักงานป่าไม้เขต (เดิม) มอบหมายให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๙ เป็นผู้ปฏิบัติโดยสั่งเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบไปพลางก่อน

๒. การทำไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อใช้สอยส่วนตัว ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๐) ว่าด้วยการอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ซึ่งพิจารณาดำเนินการตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว๑๐๙๖๔ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๐ และหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ นั้น ในส่วนการปฏิบัติงานของป่าไม้เขตท้องที่ มอบหมายให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ -๑๙ ปฏิบัติแทน

๓. การดำเนินการตามระเบียบอื่นใดเกี่ยวกับไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้เป็นภารกิจของกรมป่าไม้ที่จะพิจารณาดำเนินการ ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป่าไม้เขต (เดิม) มอบหมายให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ - ๑๙ เป็นผู้สั่งเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ ๕

๕๔๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติแทนให้เป็นไปตามนโยบายบันทึกข้อตกลงและส่งมอบการดูแล รักษาและใช้ประโยชน์
สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ระหว่างกรมป่าไม้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และบริษัท
ไม้อัดไทย จำกัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล

(นายวิชัย แหลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๔๒๑๓

วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก ผู้อำนวยการกองทุกกอง
เลขานุการกรมป่าไม้ ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ ผู้อำนวยการกลุ่มความร่วมมือการป่าไม้ต่างประเทศ
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร หัวหน้าศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศป่าไม้ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
หัวหน้ากลุ่มกิจการและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการ
บริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) ทุกจังหวัด และหัวหน้าสำนักงานป่าไม้สาขา ทุกจังหวัด

กรมป่าไม้ ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๔๒๑๓ ลงวันที่ ๒๖
มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช
๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เรียนมาเพื่อทราบ

(ลงนาม) วิชัย แผลมวิไล

(นายวิชัย แผลมวิไล)

อธิบดีกรมป่าไม้

๕๔๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการอนุญาต กลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่า โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๑๐๑

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง การร้องเรียนเรื่องการขอตัดต้นยางในพื้นที่ดิน ส.ค.๑

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้ (ผ่านผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ)

๑. เรื่องเดิม/ข้อเท็จจริง

๑.๑ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๒๐๓.๑/๔๕๐ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๐ เรื่อง การร้องเรียนเรื่องการขอตัดต้นยางในพื้นที่ดิน ส.ค.๑ เรียน อธิบดีกรมป่าไม้ กรณี นายดุรธอหมาน ขาเรมดาเบะ ภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ ๕๔/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ขอความช่วยเหลือกรณีการขอตัดต้นไม้อย่างพาราที่อยู่ในพื้นที่ ส.ค.๑ ในเขตพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติเขาใหญ่ (เอกสารหมายเลข ๑)

๑.๒ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานีมีหนังสือ ที่ ปน ๐๐๑๓.๓/๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ขอตัดไม้อย่างพาราในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เรียน อธิบดีกรมป่าไม้ ขอทราบแนวทางที่สามารถช่วยเหลือราษฎร เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร กรณีนายดุรธอหมาน ขาเรมดาเบะ ร้องขออนุญาตตัดโค่นไม้อย่างพาราและชักลาก โดยไม่ได้มีผลกระทบกับป่าสงวนแห่งชาติ ในที่ดินส.ค.๑ และอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาวได้แจ้งผลการตรวจสอบพื้นที่ ส.ค.๑ เลขที่ ๔๔๔ ปรากฏว่าที่ดินแปลงดังกล่าว อยู่นอกเขตพื้นที่เตรียมการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ไม่มากนัก แต่ติดอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาใหญ่ (เอกสารหมายเลข ๒)

๑.๓ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานีมีหนังสือ ที่ ปน ๐๐๑๓.๓/๔ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๐ เรื่อง ขอตัดไม้อย่างพาราในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เรียน อธิบดีกรมป่าไม้ ส่งสำเนานบันทึกของนายดุรธอหมาน ขาเรมดาเบะ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๐ เพิ่มเติมประกอบการพิจารณา (เอกสารหมายเลข ๓)

๒. ข้อเท็จจริง/กฎหมาย

๒.๑ มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

๒.๒ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมากที่ กษ ๐๗๐๕.๐๕/๑๐๖๔๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ได้แจ้งคำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “๑. การที่บุคคลจะแจ้งครอบครองที่ดิน... หลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) และใบจอง เป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้แก่บุคคลโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดินและอยู่ในกระบวนการที่บุคคลจะได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไปแล้ว จึงถือว่าที่ดินนั้นเป็นที่ดินที่บุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดินและไม่เป็นป่าตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔”

๓. ข้อพิจารณา

กองการอนุญาต ขอเรียนว่ากรณี นายดุรธอหมาน ขาเรมดาเบะ ขอความช่วยเหลือกรณีการขอตัดต้นไม้ยางพาราในพื้นที่ ส.ค.๑ ซึ่งเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ได้ตรวจสอบพื้นที่ ส.ค.๑ เลขที่ ๔๔๔ ดังกล่าวปรากฏว่าที่ดินแปลงดังกล่าว อยู่นอกเขตพื้นที่เตรียมการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ไม่มากนัก แต่ติดอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาใหญ่ กองการอนุญาตพิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อที่ดินที่มีการแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยว่าไม่เป็นป่าตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ดังนั้นการทำไม้ยางพาราในที่ดิน ส.ค.๑ จึงไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้แต่อย่างใด จึงเห็นควรแจ้งให้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดพิจารณาลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

(ลงนาม) วีระยุทธ กุลพรพันธ์

(นายวีระยุทธ กุลพรพันธ์)

ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓ /๗๒๑๔

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การร้องเรียนเรื่องการขอตัดต้นไม้ในพื้นที่ดิน ส.ค. ๑

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

อ้างถึง หนังสือศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๒๐๓.๑/๙๕๐

ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๕.๐๕/๑๐๖๔๔

ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งเรื่องร้องเรียนของนายดุรธอหมาน ขาเรมดาเบะ ภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ ๕๔/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ขอความช่วยเหลือกรณีการขอตัดต้นไม้ยางพาราที่อยู่ในพื้นที่ ส.ค. ๑ ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาใหญ่ รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยที่ดินที่มีการแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ไม่เป็นป่าตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และกรมป่าไม้ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบแล้ว ดังนั้นการทำไม้ยางพาราในที่ดิน ส.ค. ๑ จึงไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้แต่อย่างใด แต่ให้ต้องมีการตรวจสอบหลักฐานที่ดิน ส.ค.๑ ให้ได้ข้อยุติว่าชอบด้วยกฎหมายก่อนพิจารณาดำเนินการต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุภัย วายุพัฒน์

(นายอุภัย วายุพัฒน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๕๕๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓ /๖๓๒๑

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขอรบขอเท็จจริงเกี่ยวกับของป่าหวงห้าม

เรียน พนักงานสอบสวน (สบ ๓) กลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรม
ทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

- อ้างถึง ๑. หนังสือกลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี
ที่ ตช ๐๐๒๖.๔๔ (ภษ)/๑๖๖๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙
๒. หนังสือกลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี
ที่ ตช ๐๐๒๖.๔๔ (ภษ)/๓๐๔ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาฎีกะทรงฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ว่าด้วยการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่
จำนวน ๑ ชุด (๓ แผ่น)

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. ขอรบหรือเกี่ยวกับไม้หอมกฤษณาที่นำเข้ามาจากต่างประเทศจัดเป็น
ของป่าหวงห้าม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่ว่าอย่างใด และการค้า
ไม้หอมที่นำมาจากต่างประเทศดังกล่าวต้องขอรับอนุญาตหรือไม่ และตามที่อ้างถึง ๒. แจ้งรายละเอียด
เพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะชิ้นไม้หอมกฤษณา รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ กำหนดว่าของป่า
หมายถึง บรรดาของที่เกิดขึ้นในป่าตามธรรมชาติและพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐
ได้กำหนดให้ของป่าที่เกิดขึ้นในป่าทั่วราชอาณาจักรตามที่ระบุไว้ในบัญชีแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา
เป็นของป่าหวงห้าม ดังนั้น ชิ้นไม้กฤษณาและกฤษณาที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร จึงไม่เป็นของป่าหวงห้าม
ตามความนัยมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ การค้าหรือการมีไว้ในครอบครอง
จึงไม่จำเป็นต้องขออนุญาต ตามความนัยมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
ส่วนการนำเคลื่อนที่ชิ้นไม้กฤษณาและกฤษณาดังกล่าวนั้น ต้องออกใบเบิกทางนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่กำกับ
ตามมาตรา ๓๔ (๓) ประกอบกับมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุทัย วายุพัฒน์

(นายอุทัย วายุพัฒน์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๕๕๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

ข้อ ๒ ประกาศนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงนาม) สุวิทย์ คุณกิตติ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด่วนมาก

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓ /๑๑๙๗

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอให้ชะลอการทำไม้ไฟในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการค้า

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓/๙๗๒๔ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตทำไม้ไฟออกจากสวนป่าเพื่อการค้า ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. เนื่องจากตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีนโยบายให้ชะลอการทำไม้ทั้งหมดไว้ก่อนจนกว่าจะมีการปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติที่รัดกุมชัดเจน และเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ดังนี้

(๑) การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๓๐

(๒) การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซไม้หวงห้ามในพื้นที่ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๓ /๕๔๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๖

(๓) การอนุญาตตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. ตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบการทำไม้ที่มีไซไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด แจ้งว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อนุมัติในหลักการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่กรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน คือ

(๑) การอนุญาตไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

๕๕๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

(๒) การนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด

๓. จากหนังสือตามข้อ ๑ และข้อ ๒ จะเห็นว่า เรื่องการตรวจสอบการทำไม้ที่มีไม้หวงห้ามในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ยังคงต้องชะลอการทำไม้ไว้ต่อไป เนื่องจากสถานการณ์ไม่เหมาะสม ประกอบกับอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติให้มีความรัดกุมและชัดเจนเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามหากประชาชนได้รับความเดือดร้อนและมีความจำเป็นก็ให้เสนอกรมป่าไม้พิจารณาเป็นรายๆ ไป

๔. สำหรับกรณีท้องที่การอุตสาหกรรมป่าไม้ขอทำไม้ไฟเพื่อการค้า ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แม้ว่าจะไม่อยู่ในข่ายที่ต้องชะลอการทำไม้ตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุดที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ และหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๑๕๒๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ก็ตามแต่เมื่อรัฐบาลมีนโยบายอันเป็นวาระแห่งชาติในการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนอีกทั้งมีปัญหาดังกล่าวต้องปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติให้มีความรัดกุมชัดเจนและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่นเดียวกับการทำไม้ในกรณีอื่นๆ ดังนั้น กรมป่าไม้จึงขอความร่วมมือมายังจังหวัด เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ชะลอการทำไม้ไฟในเขตป่าสงวนแห่งชาติไว้ก่อนจนกว่ากรมป่าไม้จะได้ปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติให้มีความรัดกุมชัดเจน และเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และหากมีกรณีที่ราษฎรได้รับความเดือดร้อนและมีความจำเป็นก็สามารถทำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวในครัวเรือนได้โดยไม่ต้องขออนุญาต ทั้งนี้ตามข้อยกเว้นที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สมศักดิ์ เนติรังษีวัชร

(นายสมศักดิ์ เนติรังษีวัชร)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๕๕๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓ /๑๑๙๘

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอให้ชะลอการทำไม้ไฟในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการค้า

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดกาญจนบุรี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๑๙๘

ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑

๒. สำเนาหนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๑๓/๙๗๒๔

ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๑๙๘ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ เรื่อง ขอให้ชะลอการทำไม้ไฟในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการค้า และสำเนาหนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๑๓/๙๗๒๔ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ เรื่อง ขอรบแนวทางการปฏิบัติการทำไม้ไฟออกจากสวนป่าเพื่อการค้า ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเรียนเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติในทำนองเดียวกันต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สมศักดิ์ เนติรังษีวัชร

(นายสมศักดิ์ เนติรังษีวัชร)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๕๕๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กจ ๐๐๑๓/๙๗๒๔

ศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี

ถ.แสงชูโต อ.เมือง กจ. ๗๐๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอรบแนวทางปฏิบัติการทำไม้ไฟออกจากสวนป่าเพื่อการค้า

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสืออนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่ง ที่ ทส ๑๔๑๑ (บป) / ๗๒๓

ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ด้วยจังหวัดกาญจนบุรีได้รับหนังสือสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่งและพัฒนาไม้เศรษฐกิจภาคกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ที่ ทส ๑๔๑๑ (บป) / ๗๒๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ขอรบเพื่อทราบแนวทางปฏิบัติการเกี่ยวกับการ ขออนุญาตนำไม้ไฟออกจากสวนป่าเพื่อการค้า ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่ง สำนักส่งเสริมพัฒนาไม้เศรษฐกิจภาคกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีสวนป่าที่อยู่ในการดูแล รับผิดชอบ เป็นจำนวนมาก และสวนป่าส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ สภาพพื้นที่สวนป่าโดยทั่วไปมีไม้ไฟและวัชพืช ต่างๆ ขึ้นแทรกในระหว่างแถวของต้นไม้ที่ปลูกในสวนป่าเป็นจำนวนมาก ซึ่งวัชพืชต่างๆ เหล่านี้ ไปแย่งชิง แร่ธาตุอาหารในดิน บดบังแสงสว่าง ทำให้ต้นไม้ที่ปลูกไว้มีการเจริญเติบโตช้า และด้วยคุณภาพ ทางสำนักงาน อนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่ง จำเป็นต้องกำจัดวัชพืชและไม้ไฟออก เพื่อลดการแย่งชิงแร่ธาตุอาหาร และเปิดแสงให้ต้นไม้มีการสังเคราะห์แสง โดยการแผ้วถางวัชพืช จุดไฟเผาทำลายเศษวัชพืชและไม้ไฟ ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ เป็นอย่างมากสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่ง จึงมีความประสงค์จะขออนุญาตนำไม้ไฟที่ขึ้นแทรกระหว่างต้นไม้ในสวนป่า เพื่อการค้าออกมาใช้ประโยชน์ แทนที่จะจุดไฟเผาทำลายในการกำจัดวัชพืช ซึ่งจะช่วยรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมากจังหวัดฯ จึงขอหารือว่า

๑. ในการขออนุญาตนำไม้ไฟออกจากสวนป่าเพื่อการค้า สำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่ง สามารถขออนุญาตทำไม้ไฟเพื่อการค้าได้ตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้หรือไม่ประการใด

๕๕๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒. การขออนุญาตทำไม้ไฟเพื่อการค้าซึ่งเป็นไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม สำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่ง อยู่ในข่ายที่กรมป่าไม้ให้ชะลอการอนุญาต ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ ที่ ทส. ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สักไม้อย่างในพื้นที่กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบการทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม และการทำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด และด่วนที่สุด ที่ ทส. ๑๖๐๒.๓/๑๑๕๒๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ หรือไม่ประการใด

อนึ่ง จังหวัดได้ขอหารือกรมป่าไม้เกี่ยวกับการขออนุญาตนำไม้ไฟในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามหนังสือจังหวัด ที่ กจ ๐๐๑๓/๑๔๔๔๑ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ จนกระทั่งปัจจุบันยังไม่ได้รับหนังสือ แจ้งแนวทางปฏิบัติจากกรมป่าไม้แต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้จังหวัดฯ ทราบด้วย เพื่อจังหวัด จะแจ้งให้สำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่งปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วินิจ รักชาติ

(นายวินิจ รักชาติ)

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี
โทร ๐-๓๔๕๑-๑๕๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ – ๓ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๒๙๗

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอรื้อหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ส่วนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑

เรียน ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๔ (ราชบุรี)

ตามที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๔ (ราชบุรี) มีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๐๓๔.๑/๔๙๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ขอรื้อหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ส่วนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือ กรมป่าไม้ว่าการตรวจตรา รท และการรับชำระเงินค่าซื้อไม้ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ส่วนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณ ของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๔ จะให้หน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ เนื่องจากขณะนี้ไม่มีป่าไม้เขต หรือหน่วยงานส่วนภูมิภาคของ กรมป่าไม้แต่อย่างใด ความแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ระเบียบฯ ข้อ ๑๔ นั้น กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๒๑๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ มอบงานภารกิจของป่าไม้เขตเดิม ให้เป็นหน้าที่ของ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ – ๑๙ แล้ว ส่วนการชำระเงินค่าซื้อไม้ให้ชำระที่ฝ่ายการคลัง สำนักงาน เลขาธิการกรม กรมป่าไม้ แต่อย่างไรก็ตาม ขณะนี้กรมป่าไม้ได้ตั้งคณะกรรมการทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๕ และยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาซึ่งยังไม่มีข้อยุติ จึงยังไม่มีการอนุมัติให้ทำไม้ ตามระเบียบดังกล่าวเพิ่มเติมแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(ลงนาม) สมศักดิ์ เนติรังษีวัชร

(นายสมศักดิ์ เนติรังษีวัชร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ – ๓ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๒๙๔

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอรื้อหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแลรักษา
และใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑

เรียน ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๙ (ยกเว้นสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้
ที่ ๑๔ (ราชบุรี))

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๒๙๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑
เรื่อง ขอรื้อหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแลรักษาและ
ใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ
ต่อไป

(ลงนาม) สมศักดิ์ เนติรังษีวัชร

(นายสมศักดิ์ เนติรังษีวัชร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๔ (ราชบุรี) อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี โทร. ๐- ๓๒๒๐ - ๑๓๙๕
ที่ ทส ๑๖๐๗๔.๑/ ๔๙๕ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐
เรื่อง ขอรื้อหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแล
รักษาและใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

ด้วยสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าบ้านโป่ง ได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๔ (ราชบุรี) ส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจวัด ประทับตรา บร ไม้ยูคาลิปตัส จากสวนป่าดอนแสลบ – เลาช่วญ แปลงที่ได้รับอนุมัติให้ทำไม้ออกตามหนังสือสำนักส่งเสริมการปลูกป่า ที่ ทส ๑๖๐๖.๔/๕๔๓ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๔ (ราชบุรี) ได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการ ทั้งนี้เป็นการดำเนินการตามหนังสือกรมป่าไม้ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๒๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตทำไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยมอบหมายให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ – ๑๙ เป็นผู้ปฏิบัติโดยส่งเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบไปพลางก่อน ในการปฏิบัติราชการสำรวจตรวจสอบพิจารณาด้านการอนุญาตทำไม้และเก็บหาของป่าตามระเบียบหรือหนังสือที่กรมป่าไม้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในทางวิชาการที่เป็นหน้าที่ของสำนักงานป่าไม้เขต (เดิม)

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๔ (ราชบุรี) มีข้อหารือว่าในส่วนของการตรวจวัดตรา รข และการรับชำระเงินค่าซื้อไม้ตามระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณ ของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๑๔ ว่าหน่วยงานใดจะเป็นผู้ดำเนินการ เนื่องจากขณะนี้ไม่มีป่าไม้เขต หรือหน่วยงานส่วนภูมิภาคของกรมป่าไม้ แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๔ (ราชบุรี) เพื่อดำเนินแนวทางปฏิบัติต่อไป

(ลงนาม) สมคิด แก้วไทรหงวน

(นายสมคิด แก้วไทรหงวน)

เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ รักษาการแทนผู้อำนวยการ

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๔ ราชบุรี

๕๖๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการอนุญาต กลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่า โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ – ๓ ต่อ ๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๖๒๒

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแลรักษา
และใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑

เรียน ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า

กองการอนุญาตขอส่งหนังสือสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๔ (ราชบุรี) ที่ ทส ๑๖๐๗๔.๑/๔๙๕
ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การ
อุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑
หรือแนวทางปฏิบัติในส่วนของการตรวจติดตาม รบ และการรับชำระเงินค่าซื้อไม้ตามระเบียบกรมป่าไม้
ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของ
กรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๔ ว่าหน่วยงานใดจะเป็นผู้ดำเนินการ เนื่องจากขณะนี้ไม่มีป่าไม้เขตหรือ
หน่วยงานส่วนภูมิภาคของกรมป่าไม้แต่อย่างใด เรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องและแจ้งผล
ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๔ (ราชบุรี) ทราบต่อไป ด้วย

อนึ่ง สำหรับการปฏิบัติราชการด้านการอนุญาตไม้และของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช
๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ในส่วนอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป่าไม้เขต (เดิม)
กรมป่าไม้ได้มอบหมายให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ – ๑๙ เป็นผู้ดำเนินการ ตามหนังสือกรมป่าไม้
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๒๑๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ แล้ว

(ลงนาม) วีระยุทธ กุลพรพันธ์

(นายวีระยุทธ กุลพรพันธ์)

ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า ส่วนปลูกป่าภาครัฐ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ – ๓ ต่อ ๖๗๕
ที่ ทส ๑๖๐๖.๔/ ๒๗๗๑ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
เรื่อง ขอรื้อหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแลรักษา
และใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑

เรียน ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

ตามที่กองการอนุญาตได้มีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๖๒๒ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๐
ส่งหนังสือสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๔ (ราชบุรี) ที่ ทส ๑๖๐๗.๑/๔๙๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐
เรื่องขอรื้อหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษา
และใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น

สำนักส่งเสริมการปลูกป่า ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ระเบียบฯ ข้อ ๑๔ นั้น กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๔๒๑๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ มอบงานภารกิจของป่าไม้เขตเดิม ให้เป็น
หน้าที่ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ๑ - ๑๙ แล้ว ส่วนการชำระเงินค่าซื้อไม้ให้ชำระที่ฝ่ายการคลัง
สำนักเลขาธิการกรม กรมป่าไม้ แต่อย่างไรก็ตาม ขณะนี้กรมป่าไม้ได้ตั้งคณะกรรมการทบทวนมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๕ และยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาซึ่งยังไม่มีข้อยุติ จึงยังไม่มีการอนุมัติให้ทำไม้
ตามระเบียบดังกล่าวเพิ่มเติมแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(ลงนาม) ธงชัย ประทุมสุวรรณ

(นายธงชัย ประทุมสุวรรณ)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า

ที่ ขบ ๗๒๖๐๓/๔๔

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง
๑๒๓ หมู่ ๕ ถนนบ้านบึง-บ้านค่าย
ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดสุพรรณบุรี

๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอรื้อกรณีต้นไม้ใหญ่ริมทาง

เรียน นายอำเภอบ้านบึง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รูปถ่าย และแผนที่แสดงตำแหน่งไม้ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือขออนุญาตตัดไม้ริมทาง จำนวน ๒ ชุด
๓. กำหนดแนวเขต อบต. และอำนาจหน้าที่ของ อบต. จำนวน ๑ ชุด

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ได้รับแจ้งจากประชาชนเนื่องจากได้รับความเดือดร้อนจากต้นไม้ขนาดใหญ่ จำนวน ๒ ต้น ที่อยู่บริเวณทางสาธารณะประโยชน์ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง และอยู่ตรงที่ดินของตนที่ทำการก่อสร้างบ้านพักอาศัย ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงตำแหน่งการก่อสร้างได้ จากสาเหตุที่กิ่งไม้หักลงใส่หลังคาบ้านทำให้เกิดความเสียหายอยู่เป็นประจำ ซึ่งต่อไปเกรงว่าจะได้รับอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินจากการหักโค่นของต้นไม้

ดังนั้นจึงแจ้งมาเพื่อพิจารณาตัดต้นไม้ดังกล่าว หรือหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชาญชัย เรืองสุข

นายชาญชัย เรืองสุข

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง

ส่วนโยธา

๐๓๕-๕๕๕๓๙๑ ต่อ ๑๖

๕๖๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ขบ ๐๐๑๓.๕/๑๗๒๔

ที่ว่าการอำเภอบ้านบึง
ถนนเจดีย์อำนาจ ขบ ๒๐๑๗๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำขอทำไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่า (คำขอ ๒) ๑ ฉบับ
๒. หนังสือรับรององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๑ ฉบับ
๓. หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ที่ ขบ ๗๒๖๐๓/๕๔ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๑ ฉบับ
๔. สำเนาพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๖
๕. สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ๑ ชุด
๖. รูปถ่ายต้นไม้ที่ขออนุญาต ๑ ฉบับ
๗. แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ขออนุญาต ๑ ฉบับ
๘. สำเนาหนังสือของนายไซ พิมพิสกุล และนางสกุลน้อย เนื่องจำนงค์ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๑ ชุด

ด้วยอำเภอได้รับคำขอจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง (โดยนายชาญชัย เรืองสุข นายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง) ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะสี่แยกสุรชัยฟาร์ม ถึงสามแยกวัดต้นสน หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี เนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนมาให้อำเภอพิจารณาดำเนินการต่อไป

อำเภอได้ให้เจ้าหน้าที่ตรวจเอกสารประกอบคำขอแล้ว จึงขอส่งเรื่องราวคำขอพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) นิติ วิวัฒน์วานิช

(นายนิติ วิวัฒน์วานิช)

ปลัดอำเภอ (จพง.ปค.๗) รักษาราชการแทน

นายอำเภอบ้านบึง

หน่วยบริการป่าไม้อำเภอ

โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๓๖๐๐

๕๗๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ขบ ๐๐๑๓/๐๐๔๐๐

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี
ถนนมนต์เสรี ขบ ๒๐๐๐๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ เนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน นายอำเภอบ้านบึง

อ้างถึง หนังสืออำเภอบ้านบึง ที่ ขบ ๐๐๑๓.๕/๐๗๒๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ส่งคำขออนุญาตทำไม้ยางในเขตสาธารณะ รายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง (โดยนายชาญชัย เรืองสุข นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง) มีภูมิสำเนาอยู่บ้านเลขที่ ๑๒๓ บ้านบึง หมู่ที่ ๕ ถนนบ้านบึง-บ้านค่าย ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ไปให้จังหวัดชลบุรีพิจารณา ดำเนินการ ความแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดชลบุรี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่าการขออนุญาตทำไม้ยางดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามแนวทางนัยระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณที่เปิดประโยชน์ พ.ศ.๒๕๒๕ ซึ่งกรณีนี้กำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ ดังนั้น หากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงไม่ประสงค์จะได้ไม้ไปใช้ในกิจการงาน ขอได้แสดงความประสงค์ ยินยอมมาด้วย เพื่อจักได้สั่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและแจ้งสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าศรีราชา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ออกตามระเบียบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วัลลภ แว่ววิจิต

(นายวัลลภ แว่ววิจิต)

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปฏิบัติราชการแทน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

สำนักทรัพยากรธรรมชาติฯ

ส่วนจัดการใช้ประโยชน์ฯ

โทร. โทรสาร ๐-๓๔๓๙-๔๒๖๔,๐-๓๔๔๖-๗๐๓๕

โทร.๐-๓๔๔๖-๗๐๓๔

๕๗๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ขบ ๗๒๖๐๓/๕๘

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง
๑๒๓ หมู่ ๕ ถนนบ้านบึง-บ้านค่าย
ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดสุพรรณบุรี

๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอแจ้งความประสงค์ในการใช้ไม้ยาง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

อ้างถึง หนังสืออำเภอบ้านบึง ที่ ขบ ๐๐๑๓/๐๐๔๐๑ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ได้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ
จำนวน ๒ ต้น ณ ทางสาธารณะสี่แยกสุรชัยฟาร์ม ถึงสามแยกวัดต้นสน หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง
อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี และทางจังหวัดชลบุรีโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดชลบุรีได้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงแจ้งความประสงค์ว่าต้องการใช้ไม้หรือไม่ นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขอแจ้งความประสงค์ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง
ต้องการนำไม้ยางที่ทำมานั้นมาใช้ในกิจการงานของทางราชการ ในการสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เช่น โรงเรียน
เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตำบลบ้านบึง ให้เจริญยิ่งขึ้น และเป็นการประหยัดงบประมาณของราชการ
อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งการที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงขอนำไม้มาใช้นั้นน่าจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ต่อส่วนรวมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชาญชัย เรืองสุข

นายชาญชัย เรืองสุข

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง

ส่วนโยธา

๐๓๕-๕๕๕๓๙๑ ต่อ ๑๖

๕๗๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ขบ ๐๐๑๓/๑๕๓๗๒

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี

ถนนมนเสวี ขบ ๒๐๐๐๐

๔ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๐๗๐๔/ว ๒๗๕๐ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

๒. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๖๓๔๗ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ที่ ขบ ๗๒๖๐๓/๕๔ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมป่าไม้กับกรมทางหลวง ได้กำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวนการตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ (ตามที่อ้างถึง ๑) และต่อมากรมป่าไม้ได้กำหนดระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ.๒๕๒๕ แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตทำไม้ในกรณีต่างๆ (ตามที่อ้างถึง ๒) โดยข้อ ๖ กำหนดว่าการอนุญาตไม้ในแนวทาง ตามบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ในแนวเขตทางและที่ดินสงวนของกรมทางหลวง พ.ศ.๒๕๑๑ และ ข้อ ๗ กำหนดว่า สำหรับการอนุญาตไม้ในที่ดินสำหรับการเปิดใช้ประโยชน์กรณีอื่นๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถ้าไม่เป็นการรอนสิทธิผู้ครอบครองดูแลที่ดิน มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกทั้งสิ้น ความแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดชลบุรี ได้รับรายงานจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรีว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ผู้ดูแลรับผิดชอบทางสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติสภาพป่าและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ ได้ยื่นคำขอทำไม้ยางบริเวณริมทางสาธารณะ จำนวน ๒ ต้น เนื่องจากได้รับการร้องเรียนจากราษฎรที่มีบ้านเรือนอยู่บริเวณดังกล่าวว่าเดือดร้อนจากการที่กิ่งไม้หัก หล่นลงมา จึงประสงค์ขอทำไม้ยางจำนวน ๒ ต้น และประสงค์นำไม้ยางมาใช้ในกิจการงานของทางราชการ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ซึ่งจังหวัดชลบุรี พิจารณาแล้วเห็นว่า การขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางกรณีนี้ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามที่กรมป่าไม้ได้เคยแจ้งแนวทางปฏิบัติไว้ดังที่เรียนข้างต้น ดังนั้น จึงใคร่ขอเรียนหารือว่ากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางจำนวน ๒ ต้น มีหลักเกณฑ์ใดที่จะพิจารณาอนุญาตให้ผู้ขอรายนี้ทำไม้ยางได้หรือไม่

๕๗๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา ผลประการใด กรุณาแจ้งให้จังหวัดชลบุรีทราบด้วย
เพื่อจะดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) คมสัน เอกชัย

(นายคมสัน เอกชัย)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

สำนักทรัพยากรธรรมชาติฯ

ส่วนจัดการใช้ประโยชน์ฯ

โทร. โทรสาร ๐-๓๔๓๙-๔๒๖๔,๐-๓๔๔๖-๗๐๓๕

โทร.๐-๓๔๔๖-๗๐๓๔

ที่ ขบ ๐๐๑๓/๙๓

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี
ถนนมนเลวี ขบ ๒๐๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๓๔๔๔ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ที่ ขบ ๐๐๑๓.๕/๓๐๙๔ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสืออ้างถึง แจ้งให้จังหวัดชลบุรีส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ รวม ๒ ข้อ ความแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดชลบุรี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี ได้ส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตามที่กรมป่าไม้สั่งการแล้ว ขอเรียนรายละเอียดดังนี้

๑.ทางสาธารณะบริเวณสี่แยกสุรชัยฟาร์ม ถึงสามแยกวัดต้นสน หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. จังหวัดชลบุรี พิจารณาแล้วเห็นว่าการขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงในครั้งนี้ ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณาตามที่กรมป่าไม้กับกรมทางหลวงได้กำหนดข้อตกลงไว้ ซึ่งได้แจ้งให้กรมป่าไม้ทราบ ตามนัยหนังสือจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ขบ ๐๐๑๓/๑๕๓๗๒ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๙ และยังคงยืนยันความเห็นเดิม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วัลลภ แว่ววิจิต

(นายวัลลภ แว่ววิจิต)

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปฏิบัติราชการแทน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

สำนักทรัพยากรธรรมชาติฯ

โทร. โทรสาร ๐-๓๔๓๙-๔๒๖๔

๕๓๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๕๖๕๙

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๑๓/๑๕๓๗๐ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๙
๒. หนังสือจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๑๓/๓๙ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดได้รายงานกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน โดยประสงค์จะทำไม้ยางดังกล่าวเพื่อใช้ในการกิจการของทางราชการ และได้รายงานผลการตรวจสอบเพิ่มเติมให้กรมป่าไม้ทราบแล้ว รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ไม้ยางดังกล่าวอยู่ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ซึ่งเป็นที่ดินที่ยังมิได้มาตามกฎหมายที่ดิน โดยกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดูแลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๔ จึงพิจารณาเห็นสมควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงพิจารณาขอความเห็นชอบในการทำไม้ยางในพื้นที่ดังกล่าวต่อกระทรวงมหาดไทยก่อน และสำหรับการทำไม้หวงห้ามให้พิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ประกอบกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๔) ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม และระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ.๒๕๒๕ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและโปรดสั่งเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิชัย แหลมวิไล
(นายวิชัย แหลมวิไล)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๕๗๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ชป ๐๐๑๓/๐๑๗๒๒

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี

ถนนมนเลวี ชป ๒๐๐๐๐

๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๕๖๕๙ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมป่าไม้ได้พิจารณากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน โดยขอให้จังหวัดชลบุรีสั่งเจ้าหน้าที่แจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง พิจารณาขอความเห็นชอบในการทำไม้ยางในพื้นที่ต่อกระทรวงมหาดไทย ก่อน ความแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดชลบุรี โดยพนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี ได้นำเรื่องดังกล่าวเรียนเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาแล้ว ซึ่งได้ให้คำแนะนำว่าเกี่ยวกับการขอทำไม้ยางเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนว่า กรณีลักษณะนี้ถ้าจะต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย ก่อน เกรงว่าจะไม่สะดวก และเพิ่มขั้นตอน ดังนั้น ถ้าหากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงแจ้งสละสิทธิ์การทำไม้และไม่ประสงค์ใช้ไม้ โดยขอให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกจะสามารถกระทำได้เลยหรือไม่ โดยที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ไม่ต้องขอความเห็นชอบต่อกระทรวงมหาดไทย เพราะเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามนัยหนังสือที่อ้างถึง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ธนพงษ์ รัตนวุฒินันท์

(นายธนพงษ์ รัตนวุฒินันท์)

นักวิชาการป่าไม้ ๗ ว รักษาการแทน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี

ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

สำนักทรัพยากรธรรมชาติฯ

โทร. โทรสาร ๐-๓๔๓๙-๔๒๖๔

๕๗๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๙๐๕๐

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ชบ ๐๐๑๓/๑๑๗๒๒ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

๒. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๕๖๕๙ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ จังหวัดชลบุรี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดชลบุรี ได้เสนอเรื่องตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณา ซึ่งได้ให้คำแนะนำว่าเกี่ยวกับการทำไม้ยางเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน ถ้าจะต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยก่อนเกรงว่าจะไม่สะดวกและเพิ่มขั้นตอน หากองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งสิทธิการทำไม้และไม่ประสงค์ใช้ไม้ โดยขอให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกจะสามารถกระทำได้เลยหรือไม่ โดยที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ไม่ต้องขอความเห็นชอบต่อกระทรวงมหาดไทย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงแจ้งสิทธิการทำไม้และไม่ประสงค์ใช้ไม้ โดยขอให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงซึ่งเป็นผู้ดูแลที่ดินสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๔ จะต้องขอความเห็นชอบต่อกระทรวงมหาดไทยเช่นกัน เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สมศักดิ์ เนติรังษีวัชร

(นายสมศักดิ์ เนติรังษีวัชร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

๕๗๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ขบ ๐๐๑๓.๓/๒๓๔๙๔

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี

ถนนมนเลวี ขบ ๒๐๐๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ขบ ๐๐๑๓.๓/๒๓๔๙๓ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด

จังหวัดชลบุรี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี ขอส่งสำเนาหนังสือจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ขบ ๐๐๑๓.๓/๒๓๔๙๓ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ เนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) คมสัน เอกชัย

(นายคมสัน เอกชัย)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

สำนักทรัพยากรธรรมชาติฯ

โทร. โทรสาร ๐๓๔-๓๙๔๒๖๔

๕๗๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ขบ ๐๐๑๓.๓/๒๓๔๙๓

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี

ถนนมนเลวี ขบ ๒๐๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๙๐๕๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

๒. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๗๓๗๕ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. กรมป่าไม้ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ ไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงจะแจ้งสละสิทธิ์การทำไม้และไม่ประสงค์ใช้ไม้ เพื่อให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ ออก จะต้องได้รับความเห็นชอบต่อกระทรวงมหาดไทยก่อน ความแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดชลบุรี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี ขอเรียนว่ากรณีเดียวกันนี้ กรมป่าไม้ได้มีหนังสือตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในพื้นที่ ส.ป.ก. (หนังสือที่อ้างถึง ๒) กรณีการทำไม้เป็นไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่เดิม โดยกำหนดให้พิจารณาอนุญาตตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๑๔) ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม โดยให้ดำเนินการตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ.๒๕๒๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดก่อนเท่านั้น ทั้งที่การทำไม้ทั้ง ๒ กรณี อยู่ในสถานะพื้นที่เดียวกันคือพื้นที่ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นผู้ทำไม้ ออกไม่ทำให้รัฐเสียประโยชน์ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๕(๒) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกัน เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอท้องที่ ดังนั้น จึงขอขออนุญาตองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งสละสิทธิ์การทำไม้ ไม่ประสงค์ใช้ไม้และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ ออกก็น่าจะเพียงพอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอีกครั้ง เพื่อที่จะได้สั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ลงนาม) คมสัน เอกชัย

(นายคมสัน เอกชัย)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

สำนักทรัพยากรธรรมชาติฯ

โทร. โทรสาร ๐-๓๔๓๙-๔๒๖๔

๕๕๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๑๒.๔๐๒/๒๔๑๖

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดชลบุรี ด่วนที่สุด ที่ ขบ ๐๐๑๓.๓/๒๓๔๔๔ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด (๔ แผ่น)

ด้วยกรมป่าไม้ได้รับแจ้งจากจังหวัดชลบุรีว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ เนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน และจะขอนำไม้ยางไปใช้ในกิจการของทางราชการ และต่อมามององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง แจ้งสละสิทธิ์ในการทำไม้เพื่อให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออก ซึ่งกรณีดังกล่าวกรมป่าไม้เห็นว่าการทำไม้ในเขตทางสาธารณะที่กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดูแลจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยก่อนแล้วจึงมาขออนุญาตทำไม้ตามนัยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แต่จังหวัดชลบุรีเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๕ (๒) ได้ให้อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอท้องที่เป็นผู้มีหน้าที่ในการดูแลและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นโดยสภาพที่ดินหรือทางราชการ ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงแจ้งสละสิทธิ์การทำไม้และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออกก็น่าจะเพียงพอโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยอีกรายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว จึงขอหารือว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๕ (๒) ที่กำหนดให้อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและการดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นโดยสภาพที่ดินหรือทางราชการได้สงวนไว้ให้อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและนายอำเภอท้องที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น หน่วยงานใดเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการทำไม้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหรือกระทรวงมหาดไทย ผลเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบด้วยเพื่อจักได้ดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สมศักดิ์ เนติรังสีวัชร

(นายสมศักดิ์ เนติรังสีวัชร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

สำนักจัดการและควบคุมป่าไม้

โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๑๑, ๖๖๗

โทร/โทรสาร. ๐-๒๕๗๙-๙๕๖๙

๕๔๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ มท ๐๔๐๔.๔/๑๐๐๓๓

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง ขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๑๔๔๖๐ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑

ด้วยกรมที่ดินแจ้งว่า กรมป่าไม้ ได้หารือกระทรวงมหาดไทย กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ และจะขอนำไม้ยางไปใช้ในกิจการสาธารณประโยชน์ ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งสละสิทธิ์ในการทำไม้เพื่อให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออก ซึ่งกรมป่าไม้เห็นว่า การทำไม้ในเขตทางสาธารณะจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยก่อน แล้วจึงขออนุญาตทำไม้ตามกฎหมายป่าไม้ แต่จังหวัดชลบุรีเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันตามกฎหมาย เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งสละสิทธิ์การทำไม้และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออกก็น่าจะเพียงพอ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยอีก กรมป่าไม้จึงขอหารือกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ และกระทรวงมหาดไทย หน่วยงานใดเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการทำไม้ในทางสาธารณะ ซึ่งกรมที่ดินเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงได้ขอความเห็นชอบกระทรวงมหาดไทยเพื่อส่งเรื่องหรือข้างต้นให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาร่วมกับกรมการปกครอง แล้วแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบโดยตรง ตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า ทางสาธารณะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของอันเป็นทรัพย์สินนอกพาณิชย์ตามมาตรา ๑๓๐๔(๒) และมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่นับเป็นต้นไม้ปลูกในบริเวณทางสาธารณะดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินติดกับทางสาธารณะ ไม่เช่นนั้นจึงเป็นไม้ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของเช่นเดียวกัน และแม้ว่าจะมีผู้ปลูกขึ้นไว้ก็ไม่ทำให้ไม้ดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ปลูกแต่อย่างใด โดยเทียบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่๗) เรื่อง กรรมสิทธิ์ในต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นและอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ (เรื่องเสร็จที่ ๖๔๘/๒๕๕๐) เมื่อเป็นทรัพย์สินที่ติดกับทางสาธารณะประกอบกับวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีไม้ยืนต้นริมทางสาธารณะก็เพื่อประโยชน์แห่งงานทางหรือผู้ให้ทาง ความสวยงาม และให้ความร่มรื่นแก่ผู้สัญจรไปมาด้วยเหตุผลดังกล่าว กิจการอันเกี่ยวกับทางสาธารณะกับทรัพย์สินที่ติดกับทางสาธารณะย่อมต้องเป็นไปและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายพิเศษที่คุ้มครองดูแลรักษาทางสาธารณะและทรัพย์สินติดกับทางสาธารณะ นั้นโดยเฉพาะ กล่าวคือ ถ้าทางสาธารณะนั้นเป็นทางหลวงท้องถิ่น มาตรา ๑๕(๓) และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙

๕๔๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บัญญัติให้นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งแล้วแต่กรณี เป็นผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่กำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายพิเศษที่คุ้มครองดูแลรักษาทางสาธารณะและทรัพย์สินติดกับทางสาธารณะนั้นโดยเฉพาะ ดังนั้น เมื่อไม้ยืนต้นที่ปลูกในบริเวณทางสาธารณะเป็นทรัพย์สินติดกับทางสาธารณะซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ หากมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการกำกับตรวจตรา และควบคุมทางหลวง และงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น นายกองค้การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่กำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวงท้องถิ่น และงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ ก็สามารถที่จะตัดฟันไม้ยืนต้นที่ปลูกอยู่ในบริเวณทางสาธารณะนั้นได้โดยไม่ต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ไม้ นั้นเป็นไม้ยางซึ่งเป็นไม้หวงห้ามตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔ หากผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงหรือหน่วยงานของรัฐที่อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาทางสาธารณะนั้นประสงค์จะนำไม้ไปใช้เพื่อการสาธารณประโยชน์ย่อมจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔ ด้วย และในการนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายทางหลวงจะอนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าไปตัดฟันไม้เพื่อการอย่างอื่นหาได้ไม่ ซึ่งในกรณีเช่นนี้จะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายป่าไม้ และในขณะเดียวกันพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายป่าไม้จะอนุญาตให้ผู้อื่นใดเข้าตัดฟันไม้ อันเป็นการขัดขวางต่อประโยชน์แห่งงานทางหรือผู้ใช้ทางไม่ได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ โดยเทียบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กองที่ ๓) เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการอนุญาตไม้ในเขตที่ดินหวงห้าม (เรื่องเสร็จที่ ๔๗/๒๔๙๑)

อนึ่ง เรื่องดังกล่าวเป็นการขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะเพื่อขอนำไม้ไปใช้ในกิจการสาธารณประโยชน์มิใช่เรื่องการใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.๒๕๕๐ ที่ให้นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งเป็นบทกฎหมายทั่วไปอันเกี่ยวกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) จรินทร์ จักกะพาก

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนคดี

โทร/โทรสาร. ๐-๒๒๔๑ ๙๐๓๖

ด่วนที่สุด

ส่วนราชการ กรมที่ดิน สำนักงานจัดการที่ดินของรัฐ โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๑๔๔๐ (๓๗๐)

ที่ มท. ๐๕๑๑.๔/๑๔๔๖๐

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะฯ เนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยกรมป่าไม้หรือกระทรวงมหาดไทย กรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน และจะขอนำไม้ยางไปใช้ในกิจการของทางราชการ และต่อมามองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงแจ้งสละสิทธิ์ในการทำไม้เพื่อให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ ออก ซึ่งกรณีดังกล่าวกรมป่าไม้มีความเห็นว่าการทำไม้ในเขตทางสาธารณะที่กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดูแลจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยก่อนแล้วจึงมาขออนุญาตทำไม้ตามนัยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พระพุทธศักราช ๒๔๘๔ แต่จังหวัดชลบุรีเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ (๒) ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอท้องที่เป็นผู้มีหน้าที่ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าเป็นโดยสภาพที่ดินหรือทางราชการได้สงวนไว้ก็ตาม ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงแจ้งสละสิทธิ์การทำไม้และให้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ ออกก็น่าจะเพียงพอโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยอีก กรมป่าไม้จึงขอหารือว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ (๒) ที่กำหนดให้อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและการดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันไม่ว่าเป็นโดยสภาพที่ดินหรือทางราชการได้สงวนไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและนายอำเภอท้องที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น หน่วยงานใดเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการทำไม้ระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหรือกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอท้องที่เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่สาธารณประโยชน์ จึงขอส่งเรื่องหารือของกรมป่าไม้มาเพื่อโปรดพิจารณา ร่วมกับกรมการปกครองแล้วแจ้งกรมป่าไม้ทราบโดยตรง ทั้งนี้ กรมที่ดินได้ส่งเรื่องหารือนี้ให้กรมการปกครอง และได้แจ้งให้กรมป่าไม้ทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อนแล้ว พร้อมนี้ได้แนบสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๒.๔๐๒/๒๔๑๖ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ ฉบับ สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๑๔๔๖๐ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๑๔๔๖๒ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ และสำเนาหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๑๔๔๖๓ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ มาด้วยแล้ว

(ลงนาม) วราวุธ วราภรณ์

(นายวราวุธ วราภรณ์)

ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

๕๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

เรื่องเสร็จที่ ๔๗/๒๕๙๑

บันทึก เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการอนุญาตไม้ในเขตที่ดินหวงห้าม

ตามหนังสือของกรมป่าไม้ที่ ๓๐๔๗/๒๕๙๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๙๑ แจ้งว่าได้รับรายงานจากเจ้าพนักงานป่าไม้เขตนครสวรรค์ว่า ป่าไม้และยางจังหวัดนครสวรรค์ได้ออกใบอนุญาตให้บุคคลทำไม้หวงห้ามในเขตที่ดินซึ่งได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ในราชการแห่งกรมราชทัณฑ์ พศติเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ได้มีหนังสือคัดค้านการอนุญาตทำไม้รายนี้ อ้างว่าที่ดินรายนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามไว้เพื่อใช้ราชการกรมราชทัณฑ์ ซึ่งผู้ใดจะไปทำการใด ๆ ตลอดจนตัดฟันไม้ในเขตหวงห้าม จะต้องไม่รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งหมายถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์เสียก่อนจึงขอให้ป่าไม้และยางจังหวัดงดการอนุญาตตัดฟันไม้ในเขตหวงห้ามไว้ก่อน ต่อมาอธิบดีกรมราชทัณฑ์ได้มีหนังสือถึงผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ยืนยันว่าความประสงค์เดิมหาต้องการเพียงพื้นที่ดินเท่านั้นไม่ ยังประสงค์ไม่ต่าง ๆ ในเขตหวงห้ามนั้นด้วย เพราะกรมราชทัณฑ์มีความจำเป็นต้องใช้ไม้ปลูกสร้างนิคมและเรือนจำ ขอให้ป่าไม้และยางจังหวัดนครสวรรค์ถอนการอนุญาตตัดฟันไม้เสีย เพราะการจะเข้าไปตัดฟันไม้ในเขตหวงห้ามย่อมต้องได้รับอนุญาตจากเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์เป็นลายลักษณ์อักษรตามพระราชกฤษฎีกาอีกทางหนึ่งด้วย เจ้าพนักงานป่าไม้เขตนครสวรรค์จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณา กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการหวงห้ามที่ดินตามนัยแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๔ น่าจะมุ่งหมายเพียงเพื่อหวงห้ามหรือกีดกันมิให้บุคคลเข้าจับจองครอบครองถือสิทธิในที่ดินรกร้างว่างเปล่าภายในเขตหวงห้ามเท่านั้น ที่ดินนั้นยังคงเป็น ป่า ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมมีอำนาจที่จะอนุญาตให้บุคคลใด ๆ ทำไม้ในเขตที่ดินหวงห้ามได้ และการหวงห้ามที่ดินตามนัยดังกล่าวมานั้น มุ่งถึงการหวงห้ามที่ดินโดยเฉพาะ หากได้ให้อำนาจ“เจ้าหน้าที่”เกี่ยวข้องในไม่แต่ประการใดไม่ แม้ตามพระราชกฤษฎีกาจะระบุนำการตัดฟันไม้ไว้ด้วยก็ตามทั้งนี้ เว้นแต่ที่ใดมีความจำเป็นที่จะต้องรักษาหรือหวงกันป่าไม้ไว้“เจ้าหน้าที่”ก็ชอบที่จะติดต่อทำความตกลงกันกรมป่าไม้เป็นเรื่องเป็นรายไป ซึ่งก็ได้เคยมีเรื่องมาแล้ว และกรมป่าไม้ก็ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีทุกรายไป และเฉพาะที่ดินหวงห้ามรายนี้ เจ้าหน้าที่เรือนจำเองก็ขออนุญาตทำไม้เหลื่อมไม้เสาเข็ม และทำฟืนด้วย แต่ครั้นพนักงานป่าไม้บอกให้แก่บุคคลอื่นกลับมีหนังสือคัดค้าน จึงเป็นเรื่องที่ยากจะเข้าใจ

เนื่องจากมีปัญหาขัดกันดังกล่าวมาแล้ว กรมป่าไม้จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่าที่ดินซึ่งได้มีพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามไว้ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๔ นั้น จะคงถือเป็น “ป่า” ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามตามที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นมีอำนาจที่จะอนุญาตให้บุคคลใดๆ ตัดไม้ในเขตหวงห้ามหรือขัดขวางมิให้ตัดไม้ได้เพียงใดหรือไม่

๕๔๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

กล่าวโดยทั่วไป ในกรณีที่ดินที่ได้ออกพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามนั้นมีทรัพยากรอันมีบทกฎหมายคุ้มครองอยู่เป็นพิเศษแล้ว กิจการอันเกี่ยวกับทรัพยากรเหล่านั้นก็ย่อมเป็นไปและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายพิเศษเหล่านั้นโดยเฉพาะ อุทธาหรณ์ก็คือ สมมุติว่าได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์เช่นนี้ ถ้าในที่ดินที่หวงห้ามนั้นมีไม้ซึ่งอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ก็ดีหรือมีแร่อันอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ก็ดี เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหวงห้ามที่ดินนั้นหาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องป่าไม้หรือแร่ ดังเช่นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินั้นๆไม่

อย่างไรก็ตาม เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อการราชทัณฑ์ดังเช่นในเรื่องนี้ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ย่อมตัดฟันไม้เพื่อการราชทัณฑ์ได้โดยมิต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ แต่เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์จะอนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าไปตัดฟันไม้เพื่อการอย่างอื่นหาได้ไม่ ซึ่งในกรณีเช่นนี้จะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ และในขณะเดียวกันพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้จะอนุญาตให้ผู้อื่นผู้ใดเข้าตัดฟันไม้อันเป็นการขัดขวางต่อการราชทัณฑ์ที่ได้หวงห้ามที่ไว้นั้นก็ได้เช่นเดียวกัน

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล
(นายเสริม วินิจัยกุล)
เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๔๙๐

ส่งพร้อมหนังสือที่ น.๖๗๔/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๔๙๐

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๒๓๑๗๓

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ เนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๑๒.๔๐๒/๒๔๑๗ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๔๐๔.๔/๑๐๐๓๓

ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้แจ้งเรื่องราวการหารือปลัดกระทรวงมหาดไทย เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ เนื่องจากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนเมื่อผลเป็นประการใดจะแจ้งให้จังหวัดทราบต่อไป นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงมหาดไทย คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกรมที่ดิน ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า จากการพิจารณาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าการขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ เพื่อขนานไม้ไปใช้ในกิจการสาธารณประโยชน์มิใช่เรื่องการขอใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นที่ พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ให้นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือ บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งเป็นบทกฎหมายทั่วไปอันเกี่ยวกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๔๐๔.๔/๑๐๐๓๓ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งกรมป่าไม้เห็นว่า การทำไม้หวงห้ามในที่ดินอันเป็นสาธารณประโยชน์ของแผ่นดิน ตามระเบียบของกรมป่าไม้ที่กำหนดจะต้องได้รับความยินยอมจากหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินก็เพื่อให้การอนุญาตทำไม้ไม่เป็นการขัดขวางต่อประโยชน์แห่งการใช้ที่ดินนั้น ฉะนั้น หน่วยงานใดจะเป็นผู้ให้ความยินยอม จึงต้องพิจารณาว่าที่ดินนั้น ใครเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังนั้น ตามที่หารือ หากทางสาธารณะดังกล่าวเป็นทางหลวงท้องถิ่นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลตาม

๕๔๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

นัยมาตรา ๑๕(๓) และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้มีอำนาจในการให้ความยินยอมได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี ถ้าเป็นทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลคืออธิบดีกรมทางหลวง ตามนัยมาตรา ๖(๑)(๒)(๕) และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ และพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้มีอำนาจให้ความยินยอมได้แก่อธิบดีกรมทางหลวง แต่ถ้าเป็นทางหลวงชนบทผู้มีหน้าที่ดูแลคืออธิบดีกรมทางหลวงชนบทตามมาตรา ๖(๓) และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ และพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้มีอำนาจให้ความยินยอมได้แก่อธิบดีกรมทางหลวงชนบท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สมชัย เพียรสถาพร

(นายสมชัย เพียรสถาพร)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร ๐ ๒๗๙ ๒๓๙๑

ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๑๖๔๙๕

กรมป่าไม้

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๑๔๗๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ ๐๗๐๔/พ.๔๑๗
ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๕
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติ ที่ ลธ. ปว. ๑๑๐๓๗/๒๕๑๕
ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ พร้อมด้วยเอกสารประกอบบันทึก
ที่ ผพกค.๐๑๐๒/๓๗๖ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๑๕

ตามที่กรมป่าไม้ได้เรียนให้จังหวัดทราบ เกี่ยวกับเรื่องนโยบายการทำไม้และการให้สัมปทาน
ทำไม้กระยาเลยแก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔ ซึ่ง
ลงมติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ในป่านอกโครงการต่างๆ ทุกกรณี โดยเฉพาะกรณี
การทำไม้ออกจากบริเวณที่ดินที่เปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ กรมป่าไม้จะวางหลักเกณฑ์ทางปฏิบัติเรียนมาเพื่อโปรด
ทราบในลำดับต่อไป นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า เรื่องนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาใหม่แล้วเห็นว่า การ
ที่จะมอบให้บุคคลต่างๆ ไป เข้าทำไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์จะมีปัญหายุ่งยากเกิดขึ้น จึงเห็นสมควรมอบ
ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับไปทำตามเดิม รวมทั้งการทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ซึ่ง
ชลประทานเจ้าของโครงการประสงค์จะเวนคืนให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับทำต่อไป จึงได้เสนอขอให้
สภามติคณะปฏิวัติพิจารณา เรื่องนี้สภามติคณะปฏิวัติได้พิจารณา เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕
ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังรายละเอียดตามสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและ
หนังสือสำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติที่ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่ง กรมป่าไม้ขอเรียนว่า การมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกตามเดิมนี ก็คงใช้
หลักการเดิมที่เคยถือปฏิบัติมาก่อนมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ประดิษฐ วนาพิทักษ์

(นายประดิษฐ วนาพิทักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

๕๐๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ด่วนมาก

กระทรวงเกษตร

ที่ กษ ๐๗๐๔/พ. ๔๑๗

๒๑ สิงหาคม ๒๕๐๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา การเกษตร และคมนาคม (ผ่านรองผู้อำนวยการฝ่ายการเกษตร)

อ้างถึง บันทึกของ ผอ.ฝพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๔๒๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๕ พร้อมบันทึกของ ผอ.ฝพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๕ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๓/๑๔๙๐๙ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๐๓ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ ๐๗๐๔/๙๗๕๖ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๐๓
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๔๐๓/๑๕๙๗๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๔ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรที่ กษ ๐๗๐๔/๔๑๔๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๔

ตามบันทึกของ ผอ.ฝพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ส่งหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก ๐๒๐๑/๒๔๑๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๕ เรื่องการทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ซึ่งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอเห็นสมควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ ที่มีมติให้กรมชลประทาน การพลังงานแห่งชาติ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำไม้เสียเองโดยตรงเพื่อมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เล็ก และไม่ใหญ่ ตลอดจนการเผาไม้โดยมีหลักการรวม ๒ ประการ ดังรายละเอียดตามหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก ๐๒๐๑/๒๔๒๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ที่ส่งมาด้วย ข้อ ๑ ให้กระทรวงเกษตรพิจารณา นั้น

กระทรวงเกษตรขอเรียนว่า ได้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาราชการด้านป่าไม้ของกระทรวงเกษตร (กพป.) ซึ่งมีองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้และกรมป่าไม้ร่วมด้วย เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๕ ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

๑. การทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณที่ดินสร้างอ่างเก็บน้ำตามโครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอขอเวนคืนการทำไม้ นั้น เห็นสมควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาตทำไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำแทนหน่วยงานเจ้าของหน่วยงานต่างๆ ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอโดยมีเหตุผลว่า

๑.๑ กรมชลประทานหรือหน่วยงานอื่นเจ้าของโครงการไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำไม้มาก่อน ยากที่จะควบคุมดำเนินการทำไม้ออกให้เป็นไปโดยราบรื่นได้

๕๐๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑.๒ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรซึ่งเป็นองค์การของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในทางทำไม้อยู่แล้ว ย่อมสามารถควบคุมการทำไม้ได้รัดกุมกว่า

๑.๓ ป้องกันการลักลอบตัดไม้ในป่าอื่นมาสวมใบอนุญาตทำไม้ในเขตอ่างเก็บน้ำ เพราะอาณาเขตอ่างเก็บน้ำกว้างขวางควบคุมยาก

๒. เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔ มอบป่าสัมปทานให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวน ๒๔ สัมปทาน โดยให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ในป่านอกโครงการ หรือไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสทำไม้เหล่านั้นได้แก่การทำไม้ในที่ดินที่กันออกจากป่าสงวนหรือไม้ในที่ดินนอกเขตป่าที่จำแนกไว้เป็นป่าถาวร ซึ่งทบวงการเมืองต่างๆ จะต้องเปิดที่ดินใช้ประโยชน์ (ยกเว้นทบวงการเมืองที่มีกฎหมายบังคับ โดยเฉพาะอยู่แล้ว เช่น กรมประชาสัมพันธ์และกรมสหกรณ์ที่ดิน ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑)

ประเด็นข้อ ๒ นี้ กระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในขั้นต้นตามที่ กระทรวงเกษตรเสนอ (หนังสือกระทรวงเกษตร ถึง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ที่ กษ ๐๗๐๔/๔๑๔๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๔) เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ประเภทนี้ ก็เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้ประชาชนเดือดร้อนเรื่องไม้ใช้สอยส่วนตัวหรือการปลูกสร้างบ้านเรือน แต่บัดนี้ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์การอนุญาตไม้เพื่อการใช้สอยของประชาชนในกรณีต่างๆ ไว้แล้ว ดังนี้

๒.๑ ไม้ในป่านอกโครงการ หรือไม้ที่จะทำออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์หากยังมิได้สำรวจและแจ้งจำนวนไม้ที่แน่นอนให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับทำ ถ้ามีผู้ขอทำไม้ออกเพื่อใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ ก็ให้พิจารณาอนุญาตไปได้ตามระเบียบและตามความจำเป็น

๒.๒ การพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้ในป่าโครงการโดยวิธีประมูลผูกขาดนั้นก็ได้กำหนดหลักการให้กันไม้ไว้สำหรับอนุญาตเพื่อใช้สอยส่วนตัว จำนวน ๒๐% ของจำนวนไม้แต่ละชนิด

๒.๓ ป่านอกโครงการทั่วไป ก็ได้มีการพิจารณาอนุญาตเพื่อใช้สอยส่วนตัวได้ตามระเบียบที่กรมป่าไม้และกระทรวงเกษตรวางไว้

๒.๔ กรมป่าไม้ได้จัดให้มีป่าโครงการสำหรับอนุญาต เพื่อการใช้สอยโดยเฉพาะเป็นบางท้องที่อีกด้วย

๒.๕ ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ มีโฉนด หรือ น.ส.๓ ให้เจ้าของที่ดินขอทำเพื่อใช้สอยได้ ซึ่งได้มอบอำนาจการอนุญาตให้จังหวัดไปแล้ว

๒.๖ การให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เป็นการสะดวกแก่การตรวจสอบควบคุมและป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าดังกล่าวในประเด็นข้อ ๑ ข้างต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการทำไม้ดังกล่าวต่อไปตามเดิม เช่นเดียวกับไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน

โดยที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ มอบให้กรมชลประทาน การพลังงานแห่งชาติ หรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เจ้าของโครงการเป็นผู้ทำไม้และแผ้วถางป่า เองโดยตรง และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิ การทำไม้ในป่านอกโครงการ และไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เมื่อจะเวนคืนให้องค์การอุตสาหกรรม ป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาตทำไม้ตามเดิมก็ต้องเสนอให้สภการบริหารคณะปฏิบัติพิจารณาอนุมัติเสียก่อนจึงจะ ดำเนินการต่อไปได้

กระทรวงเกษตรจึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยคำขอได้โปรดนำกราบเรียน ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิบัติ เพื่อนำเสนอสภการบริหารของคณะปฏิบัติพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ป. กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

ปลัดกระทรวงเกษตร

ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ที่ ลธ.ปว.๑๑๐๓๗/๒๕๑๕

สำนักงานเลขาธิการคณะปฏิวัติ

๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แพ้วทางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา การเกษตร และคมนาคม

อ้างถึง หนังสือ ลธ.ปว.๑๐๔๔๖/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบบันทึก ที่ ฝพกค. ๐๑๐๒/๓๗๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๕

ตามที่ได้ยื่นยันมตีสภาบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ เรื่อง นโยบายการทำไม้
นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แพ้วทางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำมา นั้น

ในการประชุมสภาบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์
รองอธิบดีกรมป่าไม้ ได้เข้าชี้แจงเรื่องนี้ต่อที่ประชุมฯ เมื่อได้พิจารณากันแล้วที่ประชุมลงมติ
“อนุมัติตามที่เสนอ”

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พลเอก กฤษณ์ สีวะรา
(กฤษณ์ สีวะรา)
เลขาธิการคณะปฏิวัติ

แผนการประชุม

โทร. ๘๒๔๔๕๔

๕๐๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ส่วนราชการ ฝ่ายอำนวยการพัฒนา การเกษตร และคมนาคม

ที่ ผพกค.๐๐๐๒/๓๓๖

ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๐๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

กราบเรียน ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ด้วยกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติได้เสนอความเห็น ว่า ควรยกเลิกมติ ครม.เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ ที่มีมติให้กรมชลประทาน กรมพลังงานแห่งชาติ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำเสียเองโดยตรงเพราะมีปัญหาและอุปสรรคนานาประการ กล่าวคือ ผู้รับจ้างของกรมชลประทานไม่สามารถตัดฟันและเผาไม้ให้แล้วเสร็จตามสัญญากรมชลประทาน ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญในการทำไม้ ตลอดทั้งไม่มีเจ้าหน้าที่ที่จะควบคุมเพียงพอ เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างลักลอบตัดไม้ นอกอ่างและนำเข้ามาในอ่างเพื่อแอบอ้างเป็นไม้ในอ่าง ไม้เมื่อตัดฟันและเผาแล้วภายใน ๑ ปี ก็จะแตกกิ่งก้านออกมาใหม่เกือบเหมือนเดิม ก็จะต้องตั้งงบประมาณตัดฟันและเผาไม้ซึ่งเท่ากับเป็นการจ่ายเงิน ค่าจ้าง ๒ ครั้ง ราคางานก่อสร้างสูงโดยไม่จำเป็น กรมชลประทานควรรับผิดชอบ เพราะการก่อสร้างตัวเขื่อน เท่านั้น ส่วนไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำควรเป็นหน้าที่ของบุคคลอื่นที่มีความรู้ความชำนาญ ทั้งได้สอบถามการ พลังงานแห่งชาติและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้ว มีความเห็นพ้องต้องกันว่า การยกเลิกมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ และควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เล็กและไม้ใหญ่ตลอดจน เผาไม้บริเวณอ่างเก็บน้ำแทนต่อไป ซึ่งฝ่ายอำนวยการพัฒนาการเกษตร และคมนาคม ได้มอบ ให้กระทรวงเกษตร พิจารณาแล้ว และได้รายงานคณะกรรมการพิจารณาราชการด้านป่าไม้ของกระทรวงเกษตร (กพป.) มีความเห็นว่า

๑. เห็นชอบตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

๒. ขอให้พิจารณามติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ ที่มีมติให้องค์การอุตสาหกรรม ป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ในป่านอกโครงการ หรือไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีโอกาสทำไม้เหล่านั้น

กระทรวงเกษตรพิจารณาเห็นว่า ในชั้นเดิมกระทรวงเกษตรได้ดำเนินให้มีมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ นี้ เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้ประชาชนเดือดร้อน เรื่องไม้ใช้สอยส่วนตัวหรือการ ปลุกสร้างบ้าน แต่บัดนี้ ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์การอนุญาตไม้เพื่อการใช้สอยของประชาชนในกรณีต่างๆ ไว้แล้ว จึงสมควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ต่อไปตามเดิม เช่นเดียวกับที่กระทรวง พัฒนาการแห่งชาติเสนอ

ฝ่ายอำนวยการพัฒนา การเกษตร และคมนาคม พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตร เสนอ จึงขอเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยคำริ ขอได้โปรดเสนอสภาพบริหารคณะปฏิวัติพิจารณา ยกเลิกมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ และยกเว้น มติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๔ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิจากการเป็นผู้รับอนุญาตทำไม้นอกเขตป่า โครงการ หรือไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ ที่ไม่ขัดกับกฎหมายตามหลักการเดิมต่อไป

(ลงนาม) พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์

(ทวี จุลละทรัพย์)

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา การเกษตร และคมนาคม

๕๐๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว.๑๓๖๓๔

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กทม. ๑๐๙๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๔

เรื่อง ข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ ในแนวเขตทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๔๑๒๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๑๑ และที่ กส.๐๗๐๔/ว ๒๗๕๐ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุม ๑ ชุด

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึงฉบับแรก ส่งสำเนาข้อตกลงเกี่ยวกับการสงวน การตัดฟันไม้ ในแนวทางและในที่ดินสงวนของกรมทางหลวง พ.ศ. ๒๕๑๑ มาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ และหนังสือฉบับหลังกรมป่าไม้กำหนดทางปฏิบัติ เพื่อให้การตัดฟันไม้ออกจากเขตทางหลวงเป็นไปตามข้อตกลง ตามที่กรมทางหลวงเสนอเพิ่มเติม รวม ๖ ข้อ และกรมป่าไม้เห็นสมควรดำเนินการตามความเหมาะสมสำหรับไม้ที่ยังไม่ได้ออกอนุญาต รวม ๔ ข้อ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ กรมป่าไม้กับกรมทางหลวงได้จัดประชุมพิจารณา เรื่อง กรรมสิทธิ์ของต้นไม้ในเขตทางหลวงที่ถูกตัดฟัน เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๒๔ ณ ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้และผู้แทนกรมทางหลวงได้เสนอเป็นข้อยุติในที่ประชุม ๒ ประการ ดังนี้

๑. ถ้าไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่เดิม หรือที่ปลูกขึ้นในเขตทางหลวง ให้กรมทางหลวงขอรับอนุญาตต่อกรมป่าไม้ เพื่อนำไปใช้ในกิจการงานทางของกรมทางหลวงได้ และถ้ากรมป่าไม้จะอนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าทำไม้ในเขตทางหลวง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมทางหลวงเสียก่อน

๒. ไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในเขตทางหลวงที่ผ่านพื้นที่ป่าไม้ อันได้แก่ป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าถาวรของชาติ ถ้ายังไม่มีการทวงเพิกถอนสภาพป่าสงวนแห่งชาติ หรือยังไม่ได้รับอนุมัติให้ใช้พื้นที่จากคณะรัฐมนตรี หรือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้กรมป่าไม้รับผิดชอบการทำไม้ออกจากที่ตั้งกล่าว โดยไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากกรมทางหลวงก่อน

ที่ประชุมเห็นชอบตามข้อเสนอ แต่ขอให้เพิ่มเติมว่า ในการทำไม้ออกตามแนวทาง ตามข้อ ๒ ขอให้กรมทางหลวงสั่งเจ้าหน้าที่ออกไปร่วมทำการตรวจสอบไม้ต้นที่จะตัดออก และต้นใดควรสงวนไว้เป็นร่มเงาริมทางหลวงด้วย ดังรายละเอียดตามรายงานการประชุมตามที่ส่งมาด้วย ซึ่งกรมทางหลวงแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบ ตามหนังสือ ที่ คค ๐๖๐๖/๓๔๔๔ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๔ ว่าเห็นชอบด้วยตามมติที่ประชุมดังกล่าว และกรมทางหลวงก็ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมติที่ประชุมแล้ว

กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) จำนงค์ โพธิสาโร

(นายจำนงค์ โพธิสาโร)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร.๕๗๙-๔๔๕๓

๕๐๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายใช้ประโยชน์ที่ดิน กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้

ที่ กษ. ๐๗๐๕(๓)/๓๗๓๐

วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือ ปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทั้ง ๓ ท่าน

ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ผู้อำนวยการกองทุกกอง

ผู้ตรวจการป่าไม้ทั้ง ๔ ท่าน

ผู้บังคับการตำรวจป่าไม้

ผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมกรมตาก

หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน

หัวหน้าสำนักงานเงินทุนหมุนเวียนคั่นคว่ำทดลองเกี่ยวกับป่าสน

เลขานุการกรมป่าไม้

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/ว. ๓๗๒๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าสำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่า เพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน เรียนมาเพื่อทราบ เป็นการต่อเนื่องหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๕ (๓)/ว. ๒๘๖๗๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(ลงนาม) อุดม หิรัญพฤกษ์

(นายอุดม หิรัญพฤกษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/ ว.๓๗๒๔

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กทม. ๑๐๙๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือ ปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อการทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๕ (๓)/ว. ๒๔๖๗๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งทางปฏิบัติเกี่ยวกับประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือ ปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ไปพลางก่อน ในช่วงระยะเวลาที่กรมป่าไม้ได้เสนอแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้เพื่อขอรับความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๔ ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวเป็นไปในทำนองเดียวกัน กรมป่าไม้จึงขอเรียนแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. เรื่องราวประทานบัตรเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหินรายใดที่ได้รับอนุญาตทางฝ่ายป่าไม้แล้ว ให้เจ้าหน้าที่แจ้งไม่ขัดข้องให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทรัพยากรธรณี หรือกรมที่ดินดำเนินการเพื่อออกประทานบัตรหรือใบอนุญาตได้ โดยยังไม่ต้องออกใบอนุญาตแผ้วถางป่าและเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

๒. เมื่อผู้ขออนุญาตรายใดได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้ตามกฎหมายแร่ หรือประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว และมีความประสงค์ที่จะเปิดพื้นที่ดำเนินการในบริเวณใด เนื้อที่เท่าใด (ภายในอาณาเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต) ก็ให้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตแผ้วถางป่าและชำระเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ตามความจำเป็นที่จะต้องเปิดพื้นที่ดำเนินการเป็นปีๆ หรือเป็นคราวๆ ไป แต่ทั้งนี้ต้องขอความร่วมมือไปยังกรมทรัพยากรธรณี หรือกรมที่ดินว่า ก่อนที่จะอนุญาตให้เข้าไปดำเนินการในพื้นที่บริเวณใด ผู้ขออนุญาตต้องมีใบอนุญาตให้แผ้วถางป่าและใบเสร็จที่แสดงว่าได้ชำระเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ในบริเวณนั้นแล้ว จึงจะอนุญาตให้เปิดพื้นที่ดำเนินการได้ หากผู้ขออนุญาตไม่มีหลักฐานดังกล่าวทางฝ่ายป่าไม้มาแสดงก็ขอให้ทางทรัพยากรธรณีหรือที่ดินจังหวัดท้องที่ระงับการอนุญาตใช้พื้นที่ไว้ก่อน จนกว่าผู้ขออนุญาตจะมีหลักฐานดังกล่าวครบถ้วนแล้วเท่านั้น

๕๐๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๓. บริเวณพื้นที่ที่ขอประทานบัตรทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหินที่อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ จะต้องเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ตามจำนวนพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตไม่ว่าจะมีไม้หวงห้ามขึ้นอยู่หรือไม่ เมื่อพื้นที่ นั้นยังคงเป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ “ป่า” หมายความว่า ที่ดิน ที่ยังมีไม้บุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น ในกรณีที่ดินใดเข้าทำเหมืองแร่หรือระเบิด ย่อยหินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ก็ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๔๙๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการแผ้วถางป่าและเรียก เก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแผ้วถางป่าพร้อมกับเก็บเงินค่าใช้จ่ายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือ ปลูกสร้างสวนป่าตามจำนวนพื้นที่ที่ได้รับใบอนุญาต ในอัตราไร่ละ ๑,๒๐๐ บาท ตามนัยข้อ ๒ แห่งประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับ ผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ทุกสาย

๔. พื้นที่ประทานบัตรเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์อยู่ก่อน และยังมีอายุอยู่ ซึ่งได้เรียกเก็บเงินค่าชดเชยป่าไม้เสียหายไปแล้ว ถึงแม้จะได้แผ้วถางป่าและทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหินตามที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว ก่อนประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดอัตรา ค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิด ย่อยหิน ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ มีผลใช้บังคับ (มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๖) ไม่ต้องเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ เฉพาะพื้นที่ ซึ่งผ่านพ้นการทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหินแล้ว เว้นแต่ผู้ขออนุญาตมีความประสงค์จะใช้พื้นที่บริเวณนั้น เปิดทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหินอยู่อีก ผู้รับประทานบัตรเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหินจะต้องขออนุญาต แผ้วถางป่าและชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแผ้วถางป่าพร้อมเงินค่าใช้จ่ายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการ บำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามจำนวนพื้นที่ที่ได้รับใบอนุญาตแต่ละคราวในอัตราไร่ละ ๑,๒๐๐ บาท ตามนัยข้อ ๒ แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) จำนงค์ โพธิสาโร

(นายจำนงค์ โพธิสาโร)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

โทร. ๕๗๙๔๐๔๔

ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/ว ๒๔๙๘๒

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กทม ๑๐๙๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๒๘

เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้าง
สวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตให้แผ้วถางป่า เพื่อการทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดราชบุรี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/๒๔๙๘๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๒๘

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติในตนเอง
เดียวกันด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส

(นายชำนิ บุญโยภาส)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

โทร. ๕๗๙๔๐๔๔

๕๑๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/ ๒๔๙๔๑

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กทม. ๑๐๙๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๒๔

เรื่อง ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือ ปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัด รบ ๐๐๐๙ /๑๔๙๖๓ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดหรือทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ว่า “ในกรณีผู้รับอนุญาตแผ้วถางป่าได้รับการต่ออายุใบอนุญาตแผ้วถางป่าอีกครั้งหนึ่งแล้ว ทางราชการไม่อาจต่ออายุใบอนุญาตได้อีก และได้ชำระค่าบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าไว้ต่อทางราชการเต็มพื้นที่แล้ว แต่ปรากฏว่ามีพื้นที่บางส่วนยังไม่ได้ทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหิน หรือต้องทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหินในพื้นที่เดิมต่อไปอีก และผู้ได้รับอนุญาตทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหิน จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าใหม่อีก ซึ่งเป็นพื้นที่เดิมและจำนวนเนื้อที่เท่าเดิม หากได้รับอนุญาตแล้วจะต้องเรียกเก็บเงินค่าบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า ตามประกาศกระทรวงเกษตรฉบับดังกล่าวอีกหรือไม่ และจะต้องเรียกเก็บทุกครั้งที่มีการออกอนุญาตให้แผ้วถางป่าตลอดไป หรือไม่ เพียงใด” ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า โดยที่ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่อง กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า สำหรับผู้รับใบอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ฉบับลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ มีเจตนารมณ์ที่จะใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตแผ้วถางป่า เพื่อทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหิน ต้องออกเงินค่าใช้จ่ายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน โดยจะต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ข้อ ๒ (๑๕) อีกทั้งต้องชำระค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามจำนวนพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้แผ้วถางป่าในอัตราไร่ละ ๑,๒๐๐ บาท โดยชำระพร้อมกับการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแผ้วถางปาดังกล่าว เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว หากผู้รับใบอนุญาตไม่สามารถดำเนินการแผ้วถางป่าหรือทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหินให้แล้วเสร็จภายในอายุใบอนุญาต ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน ๑๒ เดือน หรือ ๑ ปี (ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/๑๔๔๗๖ - ๗๙ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๒๔) ทางราชการอาจพิจารณาผ่อนผันโดยการต่ออายุใบอนุญาตให้ ๑ ครั้ง ตามความจำเป็น โดยมีระยะเวลาไม่เกินอายุในใบอนุญาตเดิมและการต่ออายุใบอนุญาตแผ้วถางป่านั้น ไม่ต้องออกใบอนุญาตใหม่ให้ใช้ใบอนุญาตฉบับเดิม เพียงแต่ให้หมายเหตุในการต่ออายุไว้ในช่องหมายเหตุ ทั้งต้นข้าวและปลายข้าวและให้ลงชื่อผู้อนุญาตพร้อมด้วย วัน เดือน ปี ที่อนุญาตไว้เป็นหลักฐาน (หนังสือกรมป่าไม้

๕๑๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ ๑๗๓๐๓/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๐๐) และเมื่อได้รับการต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ๑ ครั้ง หากผู้รับใบอนุญาตยังดำเนินการตามวัตถุประสงค์ไม่แล้วเสร็จอีก ทางราชการก็จะไม่พิจารณาต่ออายุใบอนุญาตให้อีก แต่ผู้รับใบอนุญาตก็สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่ได้ และค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าที่ผู้รับอนุญาตได้ชำระให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามจำนวน พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้แผ้วถางป่าในอัตราไร่ละ ๑,๒๐๐ บาท โดยชำระพร้อมกับอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแผ้วถางป่า ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ข้อ ๒ ดังกล่าวย่อมตกเป็นของรัฐตามหลักการอนุญาตและสัญญา ซึ่งไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ว่าต้องคืนเมื่อได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว อีกทั้งการที่ผู้รับใบอนุญาตได้ยินยอมชำระค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าพร้อมกับการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแผ้วถางป่า โดยไม่มีเงื่อนไขหรือข้อโต้แย้งใดๆ นั้น เท่ากับว่าผู้รับใบอนุญาตยินยอมรับเงื่อนไขของทางราชการที่กำหนดทุกกรณีแล้วว่า จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในอายุใบอนุญาต ฉะนั้น การที่ผู้รับใบอนุญาตไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในอายุใบอนุญาต จึงเป็นความผิดหรือความบกพร่องของผู้รับใบอนุญาตเอง ไม่ใช่ความผิดของทางราชการแต่อย่างใด ผู้รับใบอนุญาตจึงไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องหรือขอคืนค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าจากทางราชการแต่อย่างใด และในกรณีที่ทางราชการไม่อาจต่ออายุให้ไม่ว่ากรณีใด และผู้รับอนุญาตได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแผ้วถางป่าใหม่อีก ผู้รับอนุญาตต้องชำระค่าบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามจำนวนเนื้อที่ที่ได้รับอนุญาตในอัตราไร่ละ ๑,๒๐๐ บาท ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวใหม่อีกแม้ว่าจะเป็นการขออนุญาตแผ้วถางป่าในพื้นที่เดิมและจำนวนเนื้อที่เท่าเดิมก็ตาม จึงสรุปได้ว่าทุกครั้งที่มีการออกใบอนุญาตให้แผ้วถางป่าเพื่อการทำเหมืองแร่ หรือระเบิดย่อยหิน ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ เสมอ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกรมป่าไม้ได้แจ้งให้ทราบแล้ว ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๕(๓)/๓๗๒๔ - ๓๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ซึ่งกำหนดให้ผู้รับอนุญาตที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายแร่ หรือประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว และมีความประสงค์ที่จะเปิดพื้นที่ดำเนินการในบริเวณใด เนื้อที่เท่าใด ภายในอาณาเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต ก็ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแผ้วถางป่า และชำระเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ตามความจำเป็นที่จะต้องเปิดพื้นที่ดำเนินการเป็นปีๆ หรือเป็นคราวๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นาย ชำนิ บุญโยภาส)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

โทร. ๕๗๔๔๐๔๔

ที่ ตร ๐๐๐๙/๕๑

สำนักงานป่าไม้จังหวัดตราด
บ้านท่าเรือจ้าง ตราด ๒๓๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

เรื่อง การขออนุญาตตั้งโรงงานสกัดน้ำมันจากไม้เนื้อหอม

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตราด ที่ ตร ๐๐๓๒/๐๗๔
ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๓๐ พร้อมสิ่งที่ส่งมาด้วย

เนื่องจากได้รับหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตราด ที่ ตร ๐๐๓๒/๐๗๔ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๓๐ แจ้งว่า กรณีที่มีผู้ขอใช้ไม้เนื้อหอมเป็นวัตถุดิบในการสกัดน้ำมันจะต้องดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้หรือไม่ ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

สำนักงานป่าไม้จังหวัดตราด ตรวจสอบเรื่องราวแล้วปรากฏว่าไม้เนื้อหอมรายนี้ได้นำเข้าตามใบรับรองการนำเข้าของกรมศุลกากร จังหวัดระนองไปยังจังหวัดตราด เพื่ออบหรือป่นให้ละเอียด ใส่ตุ่มหมักประมาณ ๑๐-๑๕ วัน แล้วผ่านวิธีการต่าง ๆ จนกระทั่งได้น้ำมันหอมส่วนกากที่เหลือ จำหน่ายให้แก่ผู้ที่มาซื้อทำธูปหอมต่อไป

เกี่ยวกับการนำไม้เนื้อหอมมาสกัดเป็นน้ำมันหอมจำหน่ายนั้น เนื่องจากในท้องที่จังหวัดตราดไม่มีการอนุญาตไม้เนื้อหอมแต่อย่างใด จึงขอเรียนหารือแนวทางปฏิบัติว่า ในกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบการจะต้องขออนุญาตตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ๒๔๔๔ หรือไม่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ เมื่อผลการพิจารณาเป็นผลประการใด โปรดแจ้งจังหวัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) จรรยา แววุฒินันท์
(นายจรรยา แววุฒินันท์)
ป่าไม้จังหวัดตราด

โทร. ตราด (๐๓๙) ๕๑๑๑๕๗

ที่ กษ ๐๗๐๔(๒)/๑๔๙๔๒

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน เขตบางเขน กทม. ๑๐๙๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๐

เรื่อง ขออนุญาตตั้งโรงงานสกัดน้ำมันจากไม้หอม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ ตร ๐๐๐๙ /๕๑ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

ตามหนังสือจังหวัดที่อ้างถึง ทหรือกรมป่าไม่ว่า การตั้งโรงงานเพื่อสกัดน้ำมันจากไม้หอม โดยนำมาบดหรือป่นให้ละเอียดใส่ตุ่มหมักและผ่านกรรมวิธีต่างๆ สกัดออกมาเป็นน้ำหอมและกากส่วนที่เหลือ จำหน่ายออกเพื่อทำรูปหอม จะต้องขออนุญาตตั้งโรงงานฯ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ นั้น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า การสกัดน้ำมันจากไม้หอมกรรมวิธีการผลิตจะต้องผ่านการบดหรือป่นเพื่อนำไม้หอมมาสกัดเป็นน้ำมันนั้น อยู่ในข่ายที่จะต้องขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแนะนำผู้ขอรายนี้ให้ยื่นเรื่องราวขอตั้งโรงงานแปรรูปไม้เพื่อทำการบดและสกัดน้ำมันจากไม้หอมต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) นายชำนาญ บุญโยภาส
(นายชำนาญ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๔๕๒

สำเนาส่ง ป่าไม้เขตศรีราชา

๕๑๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายกฎหมาย กองนิติการ โทร. ๕๗๙๕๒๖๔

ที่ กษ ๐๗๐๗ / ๑๒๑ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๐

เรื่อง การขออนุญาตตั้งโรงงานสกัดน้ำมันจากไม้หอม

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

ตามบันทึกรองอธิบดีรักษาราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ (ท่านรองอุดม หิรัญพฤกษ์) เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๐ ได้โปรดมีบัญชาให้กองนิติการพิจารณากรณีนายทอง อภิบาลศรี ขออนุญาตตั้งโรงงานสกัดน้ำมันจากชิ้นส่วนไม้หอม ซึ่งนำเข้ามาในราชอาณาจักรทางจังหวัดระนอง เพื่อนำมาบดแล้วต้มสกัดเป็นน้ำหอม ณ อำเภอเมือง จังหวัดตราด ซึ่งกองคุ้มครองพิจารณาแล้วเห็นว่า อยู่ในข่ายที่จะต้องขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ สมควรตอบข้อหารือให้จังหวัดตราดทราบเพื่อดำเนินการต่อไปนั้น

กองนิติการได้ตรวจสอบพิจารณาแล้ว เห็นว่า การพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงว่าชิ้นส่วนของไม้กฤษณาหรือไม้หอมที่จะนำมาบดแล้วสกัดเป็นน้ำหอมนั้นมีสภาพเป็น “ไม้” หรือ “ของป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ สำหรับกรณีนี้จังหวัดตราดไม่ได้ส่งตัวอย่างชิ้นส่วนไม้กฤษณาหรือไม้หอมมาให้กรมป่าไม้ประกอบพิจารณาแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามหากชิ้นส่วนของไม้กฤษณาหรือไม้หอมดังกล่าวมีลักษณะเป็นสะเก็ดหรือชิ้นที่เก็บมาจากส่วนที่ผิวของไม้กฤษณาหรือไม้หอม ซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเฉพาะไม้กฤษณาหรือไม้หอมบางต้นมิได้เกิดขึ้นกับไม้กฤษณาหรือไม้หอมทุกต้นไป มีลักษณะคล้ายไม้ฟุร่อนมีกลิ่นหอมแล้ว คณะกรรมการป้องกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน ได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กำหนดชิ้นกฤษณาดังกล่าวเป็นของป่าหวงห้าม ซึ่งกองนิติการได้ดำเนินการแก้ไขพระราชกฤษฎีกา กำหนดชิ้นไม้กฤษณาหรือกฤษณาเป็นของป่าหวงห้ามแล้ว ขณะนี้ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนั้นในเมื่อได้กำหนดให้ชิ้นไม้กฤษณาหรือไม้หอมเป็น “ของป่าหวงห้าม” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แล้วเช่นนี้ การตั้งโรงงานแปรรูปชิ้นไม้กฤษณาหรือไม้หอมเพื่อสกัดเป็นน้ำหอมจึงไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ แต่อย่างใด เพราะเป็นการแปรรูป “ของป่า” มิใช่เป็นการแปรรูป “ไม้”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา ได้แนบเรื่องเดิมมาด้วยแล้ว

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๒๔๖๒๕

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กทม. ๑๐๙๐๐

๓ กันยายน ๒๕๓๓

เรื่อง การตัดไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๓ ได้มีการประชุมพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๓๔ ของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่รัฐสภา การพิจารณาครั้งนี้ คณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๓๔ ได้สนใจปัญหาการตัดไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของราษฎรเป็นอย่างมาก โดยแจ้งว่าราษฎรได้รับความเดือดร้อนที่ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมจากการตัดไม้ในที่ดินของตนเอง จึงเห็นว่าควรแก้ไขปัญหานี้

กรมป่าไม้ได้เชิญผู้แทนกรมการปกครองและกรมที่ดินไปปรับปรุงเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้ แล้วที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติว่า แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับ กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาร่วมกันและมีข้อตกลงไว้แล้ว ซึ่งไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของราษฎรที่มีใช้ไม้สักและไม่ยาง และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความแล้วว่า เป็นทรัพย์สินส่วนควบที่ที่ดินที่ไม้ขึ้นอยู่ ราษฎรสามารถตัดฟันและแปรรูปได้โดยไม่ต้องขอรับอนุญาตอยู่แล้ว

กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อชักชวนความเข้าใจในทางปฏิบัติเพื่อให้รวดเร็วอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎร จึงขอให้จังหวัดกำชับอำเภออีกครั้งหนึ่งว่า หากมีราษฎรรายใดขอเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบไม้เพื่อออก หนังสือรับรองนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ที่อื่น ให้ดำเนินการอย่างรวดเร็วโดยมิชักช้า เมื่อดำเนินการแล้วให้รีบบอกพนักงานให้รับรองให้แก่ผู้ขอโดยด่วน พร้อมให้แจ้งอำเภอแจ้งให้กำนันผู้ใหญ่บ้านได้ทราบเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ไพโรจน์ สุวรรณกร

(นายไพโรจน์ สุวรรณกร)

อธิบดีกรมป่าไม้

๕๑๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/๓๖๖๓๘

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. ๑๐๙๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๓๖

เรื่อง บริษัทสวนกิตติ จำกัด ขอรับใบอนุญาตทำไม้ยูคาลิปตัสออกจากสวนป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ ฉษ ๐๐๐๙/๑๙๙๒๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๓๖

และที่ ฉษ ๐๐๐๙/๒๑๕๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบและพิจารณากรณีเกี่ยวกับเรื่อง บริษัทสวนกิตติ จำกัด ขอรับใบอนุญาตทำไม้ยูคาลิปตัสออกจากสวนป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็วภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแควระบบและป่าลี้ยัด จังหวัดฉะเชิงเทรา รวม ๕ แปลง ซึ่งป่าไม้เขตปราจีนบุรีได้ทำการสำรวจจนไม้และหากำลังผลิตไม้ในสวนป่าดังกล่าวแล้ว และจังหวัดเห็นว่าตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙ กำหนดให้กรมป่าไม้เป็นผู้พิจารณาสั่งอนุญาตทำไม้ดังกล่าว จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณาความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า การทำไม้ของบริษัทสวนกิตติ จำกัด เป็นกรณีที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็วภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีความประสงค์ตัดฟันไม้ในแปลงที่ได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้นจึงต้องถือปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่า หรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ข้อ ๑๕ กล่าวคือ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกใบอนุญาตทำไม้ให้กับผู้รับอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ยรรยง ถนอมพิชัย

(นายยรรยง ถนอมพิชัย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๕๗๙-๔๔๕๓

๕๑๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔.๐๓/ว ๒๔๐๘๖

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๓๗

เรื่อง การทำไม้ยูคาลิปตัสออกจากสวนป่า ตามเงื่อนไขสัมปทานขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้แจ้งให้กรมป่าไม้ทราบว่า ในปัจจุบันประสบปัญหาเกี่ยวกับการทำไม้ยูคาลิปตัสออกจากสวนป่าของ ออป. ที่ปลูกขึ้นตามเงื่อนไขสัมปทานต้องล่าช้า เนื่องจากกรมป่าไม้จะต้องออกใบอนุญาตให้ทำไม้ออกจากสวนป่า เมื่อตัดโค่นลงแล้วจะต้องนำพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงก่อน และเมื่อเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงแล้วจะต้องขอรับใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่ด้วยทำให้ไม้ยูคาลิปตัสที่ตัดโค่นเสียน้ำหนัก (เพราะไม้แห้ง) ทำให้เสื่อมราคา ออป. จึงรายงานต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอผ่อนผันให้ทำไม้ยูคาลิปตัสออกจากสวนป่าของ ออป. ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นความจำเป็นของ ออป. ในกรณีที่ทำไม้ยูคาลิปตัสออกจากสวนป่าตามเงื่อนไขสัมปทานของ ออป. ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ในวันรับใบอนุญาตทำไม้ยูคาลิปตัสจากสวนป่า ซึ่งจังหวัดท้องที่จะออกใบอนุญาตตามกำลังผลิต ที่คำนวณได้ ให้ ออป. นำเงินที่คำนวณได้จากปริมาตรไม้ที่อนุญาต (หรือกำลังผลิต) ไปวางไว้ต่อจังหวัดในรูปของเงินมัดจำค่าภาคหลวง โดยจังหวัดจะนำฝากคลังเป็นเงินฝากประเภทเงินมัดจำค่าภาคหลวง เมื่อ ออป. ทำไม้ออกมาชำระค่าภาคหลวงคำนวณเป็นเงินได้เท่าใด จังหวัดจะออกใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงให้ โดย ออป. สามารถนำใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงไปขอรับใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่ได้ทันที จนกว่าจะหมดสิ้นตามใบอนุญาต สำหรับการถอนเงินมัดจำค่าภาคหลวงมาชำระและส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน เป็นหน้าที่ของจังหวัดที่จะดำเนินการต่อไป

๒. การตรวจวัดเพื่อคำนวณค่าภาคหลวงไม้ยูคาลิปตัส ที่ทำออกจากสวนป่าตามใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ดังนี้

๒.๑ ถ้า ออป. ทำไม้ยูคาลิปตัสออกในรูปของไม้ท่อน แต่เป็นไม้ขนาดเล็กไม่สามารถจะถากหน้าเชิงประทับตราภาคหลวงได้ ก็ให้ตัดโค่นไม้และนำไม้ที่มีขนาดความโตความยาวใกล้เคียงกันแยกกองไว้เป็นกองๆ เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงสามารถตรวจวัดไม้ โดยหาตัวแทนของไม้ในกอง (หรือตัวกลาง) ตัวแทนของไม้นั้นปริมาตรเท่าใด ให้นำไปคูณจำนวนไม้ท่อนในกองทั้งหมดจะได้ปริมาตรออกมา เพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงไม้ในรูปของไม้ท่อน พร้อมกันนั้นให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกไปตรวจวัดประทับตรา เพื่อคำนวณค่าภาคหลวงใช้ตรา ต. และ ภ.ล. ตีประทับไว้ที่หน้าตัดของไม้ท่อนที่สามารถจะประทับตราได้ให้ทั่วถึง

๕๑๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒.๒ ถ้า ออป. ประสงค์จะทำการในรูปของไม้พิน ก็ให้ตัดโคนและกองรวมกันเป็นกองๆ ที่สามารถจะตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวง ตามหลักเกณฑ์ของการตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงไม้พิน (คือวัดขนาดความสูง x กว้าง x ยาว ของกองไม้พิน) พร้อมกันนั้นก็ให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกไปตรวจวัดคำนวณ ค่าภาคหลวงไม้พินใช้ดวงตรา ต. และ ภ.ล. ตีประทับไม้ท่อนที่สามารถจะตีตราได้ไว้เป็นหลักฐานด้วย

๓. เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ตรวจวัดคำนวณค่าภาคหลวงไม้ได้ปริมาณเท่าใด ก็ให้จังหวัดออกใบเสร็จ รับเงินค่าภาคหลวงไม้ให้เจ้าหน้าที่ของ ออป. ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ ออป. สามารถนำใบเสร็จ รับเงินค่าภาคหลวงไปขอรับใบเบิกทางนำไม้หรือพินจำนวนนี้เคลื่อนที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ผ่อง เล่งอี้
(นายผ่อง เล่งอี้)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต
โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

ที่ กษ ๐๗๓๒/๘๖๒๙

สำนักงานป่าไม้เขตสงขลา

ถนนรามวิถี อำเภอเมือง สข. ๙๐๐๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๖

เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออก ในพื้นที่กรมชลประทานขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริท้องที่จังหวัดพัทลุง

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๓๐๒๗๗ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๓๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาคำสั่งสำนักงานป่าไม้เขตสงขลา ที่ ๖๔/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖
 ๒. สำเนาหนังสือจังหวัดพัทลุง ที่ พท ๐๐๐๙/๑๗๗๔๔ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๖
 ๓. สำเนาหนังสืออุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่ ออป. ที่ กษ ๑๕๐๖/๘๒๔๖ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๓๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง ส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๓๐๒๗๖ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๓๖ เรื่อง กรมชลประทานขอเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ท้องที่จังหวัดพัทลุง ให้เขตทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เขตขอเรียนว่า ได้รับหนังสือจังหวัดพัทลุง ที่ พท ๐๐๐๙/๑๗๗๔๔ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๖ และหนังสืออุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่ ออป. ที่ กษ ๑๕๐๖/๘๒๔๖ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๓๖ ขอให้เขตส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออกจากอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๐ หมวด ๔ ข้อ ๑๑ ซึ่งเขตได้พิจารณาแล้วเนื่องจากรายละเอียดเกี่ยวกับการทำไม้ ตามระเบียบดังกล่าว แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจไม้ยังไม่ชัดเจน ประกอบกับพื้นที่ที่กรมชลประทานไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๑๓ ทวิ มีพื้นที่มากถึง ๑,๕๐๐ ไร่ หากให้ตัดฟันรวมกองไว้แล้วไปทำการตรวจสอบ และจัดทำบัญชีไม้แจ้งจังหวัดพัทลุง เพื่อมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออก โดยไม่ต้องออกใบอนุญาตให้ทำไม้เกรงว่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับการทำไม้นอกแปลงมาสวมได้ จึงได้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการตรวจสอบไม้ที่จำเป็นต้องทำออก โดยอิงระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจ และการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ตามรายละเอียดในสำเนาคำสั่งซึ่งแนบ

๕๒๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

มาพร้อมด้วยแล้ว จึงขอหารือว่า เป็นการถูกต้องหรือไม่ หรือจะสมควรดำเนินการประการใด โปรดแจ้งให้
เขตทราบโดยด่วนด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สำราญ รักชาติ
 (นายสำราญ รักชาติ)
 ผู้ช่วยป่าไม้เขต รักษาราชการแทน
 ป่าไม้เขตสงขลา

ฝ่ายจัดการที่ดินป่าไม้
โทร. สงขลา (๐๗๔) ๓๒๓๓๐๖
โทรสาร. (๐๗๔) ๓๑๒๑๕๕

